

OTFRIDS VON WEISSENBURG

E V A N G E L I E N B U C H.

**LVDOVVICO ORIENTALIVM REGNORVM REGI SIT SALVS
AETERNA.**

<p>Lúdouig ther snélló, thes uuísduames fólló, er óstarrichi ríhtit ál, so fránkono kúning sca</p>	<p>L;</p>
<p>Vbar fránkono lant so gengit éllu sin giuualt, thaz ríhtit, so ih thir zéllu, thiu sin giuuált ell</p>	<p>V:</p>
<p>5 Thémó sí íámer héili ioh sálida giméini, druhtin hóhe mo thaz gúat, ioh freuue mo émmizen thaz múaT,</p>	<p>T,</p>
<p>Hóhe mo gimúato íó allo zíti guato! er álló stunta fréuue fih! thes thígge io mánnogili</p>	<p>H.</p>
<p>Óba ih thaz iruuéllu, theih sínaz lób zellu, 10 zi thiu due stúnta mino, theih scribe dáti sin</p>	<p>O,</p>
<p>Vbar mino máhti, so íst al thaz gidráhti: hóh sint, so ih thir zéllu, thiu sinu thíng ell</p>	<p>V.</p>
<p>Vuanta er íst édil franko, uuísero githánko, uuísera rédinu: thaz dúit er al mit ébin</p>	<p>V.</p>
<p>15 In sínes selbes brústi íst hérza filu fésti, mánagfalto gúati: bi thiu íst sinen er gimúat</p>	<p>I.</p>
<p>Cléinero githánko so íst ther selbo fránko, so íst ther selbo édilinc: ther héizit aaur lúdouui</p>	<p>C.</p>

P enthält nur 76-96, *F* fehlt die Zuschrift. 2. Francono (c in k corrigiert) V. 12. think (k unterpunktiert, g übergeschrieben) V. 13. uuísero (das erste o in e corrigiert) V.

- Ofto in nóti er uuas, in uuár, thaz biuuánkota er fár
 20 mit gótes scirmu scíloro ioh hártu filu zíor **O.**
Oba iz uuard íouuáinne in not zi féhtanne,
 so uuas er ío thero rédino mit gótes kreftin óbor **O.**
Ríat gót imo oftó in nótin, in suaren árabeitin;
 gígiang er in zála uuergin thár, druhtin hálf imo fá **R**
 25 In nótlíchen uuérkon. thes scal er góte thankon,
 thes thánke ouh sín gidígini ioh únfu smahu nídir **I.**
Er uns ginádon sinen ríat, thaz súlíchán kúning uns gíhált!
 then spár er nu zi líbe uns állen ío zi líab **E.**
Nu níazen uuir thio gúati ioh frídofamo zíti
 30 sínes selbes uuérkon: thes sculun uuir góte thanko **N.**
Thes mánnilih nu gérno gináda sína férgo;
 fon gót er múazi haben múnt, ioh uuefan lánge gifun **T.**
Allo ziti gúato so léb er ío gimúato,
 ioh bimíde ío zála, thero fíanto fár **A.**
 35 Lánge, líobo druhtin mín, láz imo thie dága sín,
 suáz imo sín líb al, so man gúetemo sca **L.**
In ímo írhugg ih thráto dauídes selbes dáto:
 er selbo thúlta ouh nóti, íu manago árabeit **I.**
Vuant ér uuolta mán sín — thaz uuard síd filu scín —
 40 thégan sín in uuáru in mánegeru zál **V.**
Manag léid er thúlta, unz thaz tho gót gihángta,
 ubaruuánt er síd thaz frám, so gotes thégane giza **M.**
Ríat imo ío gimúato félbo druhtin gúato,
 thaz ságen ih thir in alauuár, félbo maht iz léfan tha **R.**
 45 Éigun uuir thia gúati, gílichá théganheiti
 in thésses selben múate zi mánagemo gúat **E.**
Gíuuíffo, thaz ní hílúh thih, thúlta therer sámalih
 árabeito gínúag; mit thulti sámā iz ouh fírdruá **G.**
Ní líaz er ímo thuruh tház in themo múate then ház,
 50 er mit thúlti, so er bigán, al thie fíanta uberuúá **N.**
Oba es íaman bigan, tház er uuidar ímo uuan,
 scírmtā imo ío gílichō druhtin líoblich **O.**
Ríat imo ío in nótin, in suaren árabeitin,
 gílihta imo éllu sínu íár, thiu nan thúhtun filu suá **R.**
 55 Vnz er nan gíléitta, sín ríchi mo gíbréitta.
 bí thiu mág er sín in áhtu théra dauídes fláht **V.**

- M**it so sámeliche so quám er ouh zi ríche; V2^b
 uuas gotes drút er filu frám, so uuard ouh thérer, so giza**M**.
- R**íhta gener scóno thie gótes liuti in fróno;
 60 so duit ouh thérer ubar iár, so iz gote zímit, thaz ist uuá**R**,
Emmizen zi guáte, ío héilemo múate
 fon iáre zi iáre, thaz ságen ih thir zi uuár **E**.
- G**ihialt dauid thuruh nóT, thaz imo drúhtin gibót,
 ioh gifásta sinu thíng, ouh felb thaz ríhi al umbirín **G**;
 65 In théfemo ist ouh scínhaft, so fram so inan lázit thiu craft,
 thaz ér ist ío in nóti gote thíonont **I**.
Selbaz ríchi sínaz ál rihtit scóno sofo er scál;
 íst éllenes guátes, ioh uuola quékes muate **S**.
Ia farent uuánkonti in ánderen bi nóti,
 70 thifu kúningríchi ioh iro guállich **I**:
Toh habet thérer thuruh nóT, so druhtin félbo gibót,
 thaz fíant uns ni gáginit, thiz fásto binágili **T**,
Símbolon bispérrit, uns uuídaruuert ni mérrit.
 síchor múgun sín uuir théS, lángo niaz er líbe **S**!
- 75 **A**llo zíti, thio the sín, kríst lóko mo thaz múat sín,
 bimíde ouh allo pína! got freuue séla sín **A**! *P1*
Lang sín dága sine zi themo éuuinigen líbe!
 bimíde ouh zálono fál, thaz uuir sín síchor ubará **L**! *V3^a*
Vuánta thaz ist súntan, unz uuir háben nan gifúntan,
 80 thaz lében uuir, so ih méinu, mit fréuui ioh mit héil **V**
Símbolon gimúato, ioh eigun zíti guato.
 niaz ér ouh mámmuntes, ni bresté in éuuo in imo thé **S**!
Allen sinen kíndon sí ríchiduam mit mínnon,
 sí zi góte ouh mínna thera selbun kúninginn **A**!
- 85 **E**uuiniga drútscaf niaz en se íamer, sofo ih quád,
 in hímile zi uuáre mit lúdouuige thár **E**,
Themo díhton ih thiz búah. oba er hábet iro rúah,
 ódo er thaz giuuéizit, thaz er sa léfan heizi **T**:
Er híar in thesen redion mag hóren euangélion,
 90 uuaz kríst in then gibíete fránkono thíet **E**.

75. xp̄f V. 77. daga P. 78. sichor úbaral P. 79. uuánta P
 80. héilU P. 81. gimúato P. guáto P. 82. mámmuntes V. theS P.
 83. kindon P. rích duam P. 85. se íamer P. quad P. 86. lúdouuige
 (v̄ über o geschrieben) P. 87. tíhton P. buah P. 88. odq P.
 90. xp̄f V, xp̄c P.

Régula therero búachi uns zeigot hímilrichi;
 thaz nieze lúdouuig íó thar thiu éuuinigun gótes ía**R**!
Níazan múazi thaz fin múat íó thaz éuuiniga gúat!
 thár ouh íámer, druhtin mín, láz mih mit ímo sí **N**!
 95 **A**llo ziti gúato léb er thar gimúato,
 inliuhtę imo íó thar, uuúnna, thiu éuuiniga súnn **A**!

91. the^{ro} *V*, thero *P*. zéigot *P*. 92. níaze *P*. thár *P*. gotes *P*
 94. thar *P*. íámer *P*. imo *P*. 96. íó *übergeschrieben V*, íó *P*.

**DIGNITATIS CULMINE GRATIA DIUINA PRAECELSE
 LUTBERTO MOGONTIACENSIS URBIS ARCHIEPISCOPO
 OTFRIDUS QUAMUIS INDIGNUS TAMEN DEUOTIONE
 MONACHUS PRESBYTERQUE EXIGUUS AETERNAE
 VITAE GAUDIUM OPTAT SEMPER IN CHRISTO.**

Uestrae excellentissimae prudentiae praesentis libri stilum *V4^a P2^a*
 comprobare transmittens, in capite causam, qua illum dictare
 praesumpsi, primitus uobis enarrare curavi, ne ullorum fide-
 lium mentes, si uilescet, uilitatis meae praesumptioni deputare
 5 procurent. Dum rerum quondam sonus inutilium pulsaret
 aures quorundam probatissimorum uirorum, eorumque sancti-
 tatem laicorum cantus inquietaret obscenus, a quibusdam
 memoriae dignis fratribus rogatus, maximeque cuiusdam uene-
 randae matronae, uerbis nimium flagitantis, nomine iudith,
 10 partem euangeliorum eis theotisce conscriberem, ut aliquan-
 tulum huius cantus lectionis ludum secularium uocum deleret,
 et in euangeliorum propria lingua occupati dulcedine, sonum *P2^b*
 inutilium rerum nouerint declinare: petitioni quoque iungentes *V4^b*
 queremoniam, quod gentilium uates, ut uirgilius, lucanus,
 15 ouidius caeterique quam plurimi suorum facta decorarent lingua,

Diese Zuschrift fehlt F. **INCIPIT PROLOGUS** *setzt P vor* **DIGNITATIS.**
 4. uilescet (*ganz klein rit über et geschrieben*) *V.* 5. procuret (*n vor t über-*
geschrieben) *V.* 9. flagitanti (*s hinzugeschrieben*) *V.*

natia, quorum iam uoluminum dictis fluctuare cognoscimus
 mundum; nostrae etiam sectae probatissimorum uirorum facta
 laudabant iuueni, aratoris, prudentii caeterorumque multorum,
 qui sua lingua dicta et miracula Christi decenter ornabant:
 20 nos uero, quamuis eadem fide eademque gratia instructi, diui-
 norum uerborum splendorem clarissimum proferre propria
 lingua dicebant pigrescere. Hoc dum eorum caritati, im-
 portune mihi instanti, negare nequii, feci, non quasi peritus,
 sed fraterna petitione coactus: scripsi namque eorum precum
 25 suffultus iuuamine euangeliorum partem franzisce compositam,
 interdum spiritalia moraliaque uerba permiscens, ut qui in illis
 alienae linguae difficultatem horrescit, hic propria lingua cogno-
 scat sanctissima uerba, Deique legem sua lingua intellegens,
 inde se uel parum quid deuiare mente propria pertimescat. *V3^a P3*
 30 Scripsi itaque in primis et in ultimis huius libri partibus
 inter quatuor euangelistas incedens medius, ut modo quid
 iste, quidue alius caeterique scriberent, inter illos ordinatim,
 prout potui, penitus pene dictaui. In medio uero, ne grauiter
 forte pro superfluitate uerborum ferrent legentes, multa et
 35 parabularum Christi, et miraculorum eiusque doctrinae, quam-
 uis iam fessus, ob necessitatem tamen praedictam pretermisi
 inuitus, et non iam ordinatim, ut caeperam, procuraui dictare,
 sed qualiter meae paruae occurrerunt memoriae. Uolumen nam-
 que istud in quinque libros distinxi, quorum primus natiuitatem
 40 Christi memorat, finem facit baptismo doctrinaque iohannis.
 Secundus iam accersitis eius discipulis refert, quomodo se et
 quibusdam signis et doctrina sua praeclara mundo innotuit.
 Tertius signorum claritudinem et doctrinam ad iudeos aliquan-
 tulum narrat. Quartus iam qualiter suae passioni propinquans
 45 pro nobis mortem sponte pertulerit dicit. Quintus eius resur-
 rectionem, cum discipulis suam postea conlocutionem, ascen-
 sionem et diem iudicii memorat. Hos, ut dixi, in quinque, *P3*
 quamuis euangeliorum libri quatuor sint, ideo distinxi, quia *V3*
 eorum quadrata aequalitas sancta nostrorum quinque sensuum
 50 inaequalitatem ornat, et superflua in nobis quaeque non solum
 actuum, uerum etiam cogitationum uertunt in eleuationem
 caelestium. Quicquid uisu, olfactu, tactu, gustu, audituque

36. hoc enim nouissime edidi *setzt P nach fessus; dieselben Worte waren V an den Rand und übergeschrieben, sind aber ausgekratzt.* 37. inuitus] munus *F*
 50. itaque in primis *auf einer Rasur V.* 34. ferre *P.* 43. iudaeos *P.*

delinquimus, in eorum lectionis memoria prauitatem ipsam purgamus. Uifus obscuretur inutilis, inluminatus euangelicis
 55 uerbis; auditus prauus non fit cordi nostro obnoxius; olfactus et gustus sese a prauitate constringant, Christique dulcedine iungant, cordisque praecordia lectiones has theotifce conscriptas semper memoria tangent.

Huius enim linguae barbaries, ut est inculta et indiscipli-
 60 nabilis, atque insueta capi regulari freno grammaticae artis, sic etiam in multis dictis scripto est propter literarum aut congeriem aut incognitam sonoritatem difficilis. Nam interdum tria u u u, ut puto, quaerit in sono, priores duo consonantes, ut mihi uidetur, tertium uocali sono manente; interdum uero
 65 nec a, nec e, nec i, nec u uocalium fonos praecauere potui, P 4^a ibi y grecum mihi uidebatur ascribi. Et etiam hoc elementum lingua haec horrescit interdum, nulli se characteri aliquotiens in quodam sono, nisi difficile, iungens. K et z sepius haec lingua extra usum latinitatis utitur, quae grammatici
 70 inter litteras dicunt esse superfluas. Ob stridorem autem interdum dentium, ut puto, in hac lingua z utuntur, k autem V 6^a ob fautium sonoritatem. Patitur quoque metaplasmi figuram nimium, non tamen assidue, quam doctores grammaticae artis uocant finalipham, et hoc nisi legentes praeuideant, rationis
 75 dicta deformius fonant, literas interdum scriptione seruantes, interdum uero ebraicae linguae more uitantes, quibus ipsas litteras ratione finaliphae in lineis, ut quidam dicunt, penitus amittere et transilire moris habetur, non quo series scriptionis huius metrica sit subtilitate constricta, sed schema omoeote-
 80 leuton assidue quaerit. Aptam enim in hac lectione et priori decentem et consimilem quaerunt uerba in fine sonoritatem, P 4^b et non tantum per hanc inter duas uocales, sed etiam inter alias litteras saepissime patitur conlisionem finaliphae, et hoc nisi fiat, extensio sepius literarum inepte sonat dicta uerborum.
 85 Quod in communi quoque nostra locutione, si sollerter inten-

61. litterarum P. 65. nec a *übergeschrieben* V. 66. *Nach der mit uidebatur ascribi schliessenden Zeile sind zwei Zeilen ausgekratzt, und drei, welche die Worte: Et etiam — superfluas enthalten, eingeschrieben* V. 73. non tamen assidue *übergeschrieben* V. 74. finalipham P. 75. litteras P. 76. uitantes *übergeschrieben* V. 77. finaliphae P. 79. scema (h vor e *übergeschrieben*) V, scema P. 82. duos (o in a *corrigiert*) V. 83. litteras P. finaliphae P. 84. sepius *übergeschrieben* V. litterarum P. 85. sollerter P.

dimus, nos agere nimium inuenimus. Quærit enim linguæ huius ornatus, et a legentibus finaliphæ lenam et conlisionem lubricam præcauere, et a dictantibus omoeoteleuton id est consimilem uerborum terminationem obseruare. Sensus enim hic interdum ultra duo, uel tres uersus, uel etiam quattuor in lectione debet esse suspensus, ut legentibus, quod lectio signat, apertior fiat. Hic sepius i et o ceteræque similiter cum illo uocales simul inueniuntur inscriptæ, interdum in sono diuisæ uocales manentes, interdum coniunctæ, priore trans-
 90 eunte in consonantium potestatem. Duo etiam negatiui, dum in latinitate rationis dicta confirmant, in huius linguæ usu pene assidue negant, et quamuis hoc interdum præcauere ualerem, ob usum tamen cotidianum, ut morum se locutio præbuit, dictare curauim. Huius enim linguæ proprietas nec
 100 numerum, nec genera me conseruare sinebat. Interdum enim masculinum latinæ linguæ in hac feminino protuli, et cetera genera necessarie simili modo permiscui; numerum pluralem singulari, singularem plurali uariaui, et tali modo in barbarismum et soloecismum sepius coactus incidi. Horum
 105 supra scriptorum omnium uitiorum exempla de hoc libro theotisce ponerem, nisi inrisionem legentium deuitarem; nam dum agrestis linguæ inculta uerba inferuntur latinitatis planitiæ, chachinum legentibus præbent. Lingua enim hæc uelut agrestis habetur, dum a propriis nec scriptura, nec
 110 arte aliqua ullis est temporibus expolita, quippe qui nec historias suorum antecessorum, ut multæ gentes cæteræ commendant memoriæ, nec eorum gesta uel uitam ornant dignitatis amore. Quod si raro contigit, aliarum gentium lingua, id est latinorum uel grecorum potius explanant; cauent alia-
 115 rum, et deformitatem non uerecundant suarum. Stupent in aliis uel litterula parua artem transgredi, et pene propria lingua uitium generat per singula uerba. Res mira, tam magnos uiros prudentia deditos, cautela præcipuos, agilitate suffultos, sapientiâ latos, sanctitate præclaros cuncta

87. finaliphæ P. 88. id est *übergeschrieben aber etwas ausgekratzt*
 90. quattuor P. 92. ceterique (i in æe corrigiert) V. 93. inscripti (i
letzte i in æe corrigiert) V. 94. diuisi (*das letzte* i in æe corrigiert)
 coniuncti (*das letzte* i in æe corrigiert) V. 97. hos P. 98. cotidianum
 102. cætera P. 104. sepius P. 108. chachinum P. præbent
einer rasur V. 118. precipuos P.

120 haec in alienae linguae gloriam transferre, et usum scripturae
in propria lingua non habere. Est tamen conueniens, ut
qualicumque modo, siue corrupta, seu lingua integrae artis,
humanum genus auctorem omnium laudent, qui plectrum
eis dederat linguae, uerbum in eis suae laudis sonare, qui
125 non uerborum adulationem politorum, sed quaerit in nobis
pium cogitationis affectum operumque pio labore congeriem,
non laborum inanem feruitiem.

V7^b

Hunc igitur librum uestrae sagaci prudentiae probandum
curauit transmittere, et quia a rhabano uenerandae memoriae,
130 digno uestrae sedis quondam praefule, educata parum mea
paruitas est, praefulatus uestrae dignitati sapientiaeque in
uobis pari commendare curauit. Qui si sanctitatis uestrae
placet optutibus, et non deiciendum iudicauerit, uti licenter
fidelibus uestra auctoritas concedat; sin uero minus aptus
135 parque meae negligentiae paret, eadem ueneranda sanctaque
contempnet auctoritas. Vtriusque enim facti causam arbitrio
uestro decernendum mea parua commendat humilitas.

Trinitas summa unitasque perfecta cunctorum uos utili-
tati multa tempora incolomem rectaque uita manentem con-
140 seruare dignetur. Amen.

P6^a

122. linguae P. 130. praefuli (i in e corrigiert) V. 131. uestri (i in ae
corrigiert) V, uestri P. dignitate (e in i corrigiert) V. 132. sanctitati P.
133. iudicat (t ausgekratzt, verit übergeschrieben) V. 135. negligentiae P.
EXPLICIT PROLOGUS setzt P nach Amen.

*Der Bibliothekar Tengnagel schrieb auf den Rand der Handschrift zu
Zelle 25 französisch edita haec, zu Zelle 39 v libri, zu Zeile 57 theotifsch, zu Zeile 59
barbara lingua germanica, zu Zeile 109 lingua agrestis german., zu Zeile 110 et im-
polita und darunter historys deficit, zu Zeile 129 a Rhabano educatus auctor.*

SALOMONI EPISCOPO OTFRIDUS.

- S**i fálda gimúati fálonones gúati, V8^a P6^b
 ther bíscop íst nu édiles kóstinzero sédale **S!**
Allo gúati gidúe, thio sín, thio bíscopa er thar hábetin,
 ther ínan zi thiu giládota, in hóubít sínaz zuúalt **A!**
 5 **L**ékza ih therera búachi íú fentu in súabo rihi,
 thaz ir irkláset ubarál, oba síu frúma uuefan sca **L.**
Oba ir hiar fíndet íáuuiht thés, thaz uuírdig íst thes léfannes,
 iz íúer húgu iruuálo, uuísquames fól **O.**
Mir uuárun thio íó uuízzi íú ófto filu núzzi,
 10 íúeraz uuísduam thes duan ih míhílan rua **M.**
Ofto irhugg ih múates thes mánagfalten gúates,
 thaz ír mih lértut háрто íúes felbes uuórt **O.**
Ni thaz míno dohti giuuérkon thaz íó móhti,
 odo in then thingon thio húldi fo gilángo **N:**
 15 **I**z datun gómaheiti, thio íúes felbes gúati,
 íúeraz giráti, nales míno dat **I.**

In P stehen *Accente* nur über jenen *Wörtern*, welche ich hier besonders aufführe. *F* fehlt die *Zuschrift*. „Constantienfi“ hat *Tengnagel* nach *EPISCOPO* *überschrieben*. 3. íú *P.* richi *P.* 6. síú *P.* uuefa *V.* 7. íáuuiht *P.* 8. íúer *P.* 9. íó *P.* 10. íúeraz *P.* 13. íó *P.* 15. gímaheiti (i *unterpunktirt*, o *überschrieben*) *V.* íúes *P.* 16. íúeraz *P.*

- Émmizen nu ubarál ih druhtin férgon scal,
mit lón er íú iz firgélte ioh sínes felbes uuórt **E,**
Páradyses résti gébe íú zi gilústi, —
- 20 ungilónot ni biléip ther gotes uuízzode klei **P —**
In hímilriches scóne so uuérde iz íú zi lóne **Vs^b P7^a**
mit géltés ginúhti, thaz ír mir datut zúht **I.**
Sint in thefemo búache, thes gómo theheiner rúache,
uuórtés odo gúates, thaz lích iu íúes múate **S:**
- 25 Chéret thaz in múate bi thia zúhti íú zi gúate,
ioh zellet tház ana uuánc al in íuuueran than **C.**
Ofto uuírdit oba gúat thes mannes iúngero giduat,
thaz es líuuit thráto ther zúhtari gúat **O.**
- Pétrus ther rícho lono íú es blídicho,
30 themo zi rómu druhtin gráp ioh hús inti hóf ga **P.**
Óbana fon hímile sént íú íó zi gámáne
sálida gimýato selbo kríft ther gúat **O!**
Oba ih irbálden es gidár, ni scal ih firlázan iz ouh ál,
nub ih íó bí íúih gerno gináda fina férg **O,**
- 35 Thaz hóh er íúo uuírdi mit sínes felbes húldi,
ioh íú féstino in thaz múat thaz sínaz mánagfalta gúa**T**;
Firlíhe íú sínes ríches, thes hohen hímilriches,
bi thaz ther gúato hiar íó uuíaf, ioh émmizen zi góte ria**F**;
Rihte íúe pédi thara, frúa ioh mih gifúage tharazúa,
40 tház uuir unsíh fréuen thar thaz gotes éuuiniga íú **R,**
In hímile unsíh blíden, thaz uuízi uuir bimíden.
ioh dúe uns thaz gimúati thúruh thio síno guat **I! V9^a P7^b**
Dúe uns thaz zi gúate blídemo múate!
mit héilu er gibóran uuard, ther íó thia sálida thar fan**D,**

17. émmizigen (ig ausgekratzt) V, emmizigen P. nu fehlt P. 18. íú P.
19. festi P. íú P. 21. íú P. 22. datun P. 23. thehein P.
25. íú P. 26. iueran P. 28. leuuet (der zweite Buchstabe sehr undeutlich) P. 29. íú P. 35. iz vor firlazan P. 34. nub ih] ni ih (nach n zwei Buchstaben ausgekratzt und i sehr undeutlich) P. biuuh íó P. 37. firliche (e ausgekratzt) V, firliche P. íú P. 38. uuaf (i vor a übergeschrieben) V. ther P. íó P. émmizigen (ig ausgekratzt und — daruntergesetzt) V, emmizigen P. 39. íúe P. 42. dua (a in e corrigiert) V. 44. íó und

45 **V**uanta es ni bristit furdir, thes gilóube man mír,
 nirfréuue síh mit múatu íámer thar mit gúat **U**.
Sélbo krist ther guato firliche uns hiar gimúato,
 uuir íámer fro sín muates thes éuunigen gúate **S!**

thar *übergeschrieben V, fehlen P.* 44. *Die zweite Halbzeile von 46, sowie 47 und 48 sind etwas ausgekratzt V.* 46. íámer *P.* 47. firliche *P.*
 gimyato *P.* 48. íámer *P.* myates *P.*

INCIPIT
LIBER EVANGELIORUM PRIMUS

DOMINI GRATIA THEOTISCE CONSCRIPTUS.

*PRIMUS von anderer Hand mit anderer Tinte übergeschrieben und mit An-
merkungszeichen bezeichnet V, fehlt PF. DOMINE F. THEOTISCAE
(A ausgekratzt) V.*

Incipiunt capitula.

- I. Cur scriptor hunc librum theotifce dictaverit.
- II. Invocatio scriptoris ad deum.
- III. Liber generationis Iesu Christi, filii David.
- IV. Fuit in diebus Herodis regis sacerdos nomine Zacharias.
- V. Missus est Gabrihel angelus ad Mariam virginem.
- VI. Exfurgens autem Maria habiit in montana.
- VII. De cantico sanctae Mariae.
- VIII. Cur esset desponsata mater Iesu Maria.
- IX. Elifabeth autem impletum est tempus pariendi.
- X. Canticum Zachariae.
- XI. Exiit edictum a Caesare Augusto.
- XII. Pastores erant in regione eadem.
- XIII. Pastores loquebantur ad inuicem.
- XIV. De circumcissione pueri et purgatione sanctae Mariae.
- XV. De obviatione et benedictione Symeonis.
- XVI. De Anna prophetissa.
- XVII. De stella et adventu magorum.
- XVIII. Myfticae de reversione magorum ad patriam.
- XIX. De fuga Ioseph cum matre et puero in Aegyptum.
- XX. De occisione infantum.
- XXI. De morte Herodis et reversione Ioseph cum matre et puero.
- XXII. Cum factus esset Iesus annorum XII.
- XXIII. De predicatione Iohannis et baptisma eius.
- XXIV. Interrogabant Iohannem turbae quid faciemus?
- XXV. Venit Iesus a Galilea ad Iohannem ut baptizaretur ab eo.
- XXVI. Moraliter.
- XXVII. Miserunt Iudaei ab hierosolymis sacerdotes et levitas ad Iohannem.
- XXVIII. Spiritualiter.

Expliciunt capitula libri primi.

Incipiunt capitula — Expliciunt capitula libri primi *fehlt F.* Capitulas (*s aus-*
gekratzt) V, capitulae P. VIII. Cur] cum P. IX. Elifabeth P. XVI. De
Anna prophetissa *von einer späteren Hand nebeschrieben V.*

I.

CUR SCRIPTOR HUNC LIBRUM THEOTISCE DICTAVERIT.

Vuas lúto filu in flíze, in managemo ágaleize, P9^a F1^a
 sie thaz in scrip gicleiptin, thaz się iro námon breittin;
 Sie thés in tó gilicho flizzun gúallico,
 in búachon man giméinti thio iro chúanheiti.
 5 Tharána dátun sie ouh thaz dúam, óugdun iro uuísduam,
 óugdun iro cléini in thes túhtonnes reini.
 Iz ist ál thuruh nó^t so kléino girédinot,
 iz dúnkál eigun fúntan, zifámáne gibúntan;
 Sie ouh in thiu gifagetin, thaz then thio búah nirmáhetin,
 10 ioh uuól er sih firuuésti, then léfan iz gilústi.
 Zi thiu mág man ouh ginóto mánagero thíoto V10^b
 hiar námon nu gizéllen, ioh fúntar ginénnen.

I. 1. 2. Gikleiptin P. sę (ę aus i gemacht) P, si F. bréittin P, breitin F.
 3. flizun P. 5. tharana P. się P. óugtun P. von uuísduam
 schliesst uuis 5 und duam beginnt 6 F. 6. óugtun P. cléini P.
 des (th über d geschrieben) V, des F. túhtonnes (t über d geschrieben) V.
 réini P. 7. duruh F. cleino F. iz dunkal schliesst 7, eigun
 beginnt 8 F. 8. fundan zifamene F. 9. się P. gifágetin P.
 von nirmáhtin schliesst nir 9 und smahtin (zwischen h und t ein Buchstabe
 ausgekratzt) beginnt 10 F. 10. firuuíssi F. 11. thioto P, theoto F.
 12. gicellen F.

- Sar kriachi ioh románi iz máchont so gizámi,
 iz máchont s̄e al girústit, so thih es uuola lústit;
 15 Sie máchont iz so réhtaz, ioh so filu fléhtaz,
 iz ist gifúagit al in éin, selp so hélphantes béin.
 Thie dáti man gifc̄ribe, theist mannes lúft zi líbe;
 nim góuma thera díhtta, thaz húrsgit thina dráhta.
 It iz prófun s̄lihti, thaz drénkit thih in r̄hti; Pg^b
 20 odo métres kléini, theist góuma filu réini.
 Sie dúent iz filu súazi, ioh mézent s̄ie thie fúazi,
 thie léngi ioh thie kúr̄ti, theiz gilúftlichaz vuúrti.
 Éigun s̄ie iz bithénkit, thaz fillaba in ni uuénkit, F^h
 s̄ies álles uuio ni ruáchent, ni so thie fúazi fuachent,
 25 Ioh állo thio z̄iti so záltun s̄ie bi nóti;
 iz mízit ana bága al ío fúlih uuaga.
 Yrfurbent s̄ie iz réino ioh hárt̄o filu kléino,
 selb so mán thuruh nó̄t sínaz kórn reinot.
 Ouh selbun búah frono irréinont s̄ie so scóno:
 30 thar lifist scóna gilúft ána theheiniga ákuft.
 Nu es filu manno inth̄ihit, in sína zungun scr̄ibit,
 ioh líit er gigáhe, thaz sínaz ío gihóhe: V1r[—]
 Uuánana sculun fráncon éinon thaz biuuánkon,
 ni s̄ie in frénkiskon bigínnen, s̄ie gotes lób s̄ingen?
 35 Níft si so gifúngan, mit régulu bithúngan,
 sí hábet thoh thia r̄hti in scóneru síhtti.

13. iz *schliesst* 13, machont *beginnt* 14 *F.* 14. s̄e *P.* s̄ie *F.* thies
 uuola *F.* 15. réhtaz (*das zweite h ausgekratzt*) *V.* fléhtaz *P.* iz
 ist gi *schliesst* 15, fuagit *beginnt* 16 *F.* 16. selb *PF* 17. mannes lúft *P.*
 ci *F.* 18. díhtta *PF.* 19. odo me *schliesst* 19, tres *beginnt* 20 *F.*
 21. mezzent *F.* 22. uúrti (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúrti *P.* uurti *F.*
 23. bidenkit *F.* fillaba *F.* sies alles *schliesst* 23, uuio *beginnt* 24 *F.*
 24. ruáchent *P.* fuazzi *F.* fuáchent *P.* 25. alle thie *F.* iz mizzit
 ana *schliesst* 25, бага *beginnt* 26 *F.* vuaga *F.* 27. urfurbent *F.*
 selb *schliesst* 27, so *beginnt* 28 *F.* 28. thuruht *P.* reinot *P.* 29. irrei-
 not (*n vor t übergeschrieben*) *V.* thar *schliesst* 29, lifist *beginnt* 30 *F.*
 30. lífist *P.* lifit *F.* gilúft *P.* ana *P.* theheiniga (*das zweite t*
ausgekratzt und das erste a in i corrigiert) *V.* thehéniga *P.* acuft *F.*
 31. ez filo *F.* indihit (*d unterpunktirt, th übergeschrieben*) *V.* 32. sínaz *P.*
 33. uuánan (*a hinzugeschrieben*) *V.* uuánana *P.* fránkon *P.* francon *F.*
 34. frenkisgon (*k über g geschrieben*) *V.* frénkisgon *P.* frenkiskun *F.* 35. sí
 ha *schliesst* 35, bet *beginnt* 36 *F.* bithúngan *P.* 36. doch *F.* síhtti *PF.*

- Ìli du zi nóte, theiz scóno thoh gilute,
 ioh gótes uuizod thánne tharána scono hélle;
 Tház tharana sínge, iz scóno man ginenne;
 40 in themo firštánnisse uuir giháltan sín giuúisse. P1r
 Thaz láz thir uuefan súazi, so mézent iz thie súazi,
 zít ioh thiú régula, so íst gótes felbes brédiga.
 Vuil thú thes uuola dráhton, thu métar uuolles áhton,
 in thína zungun uuirken dúam, ioh sconu uérs uuolles dúan:
 45 Ì io gótes uuillen állo ziti irfúllen,
 so scribent gótes thegana in frénkisgon thie regula.
 In gótes gibotes súazi laz gángen thine súazi,
 ni laz thir zít thes ingán: theist sconi férs far gidán.
 Díhtō íó thaz zi nóti theso féhs ziti,
 50 thaz thú thih so girústes, in theru síbuntun giréstes.
 Thaz krístes uuort uns ságetun, ioh drúta sine uns zélitun,
 bifora lázu ih iz ál, so íh bi réhtemen scal, Fr
 Uuánta sie iz gifúngun hártō in édil zungun, V1r
 mit góte iz allaz riátun, in uuérkon ouh gizíartun.
 55 Theist súazi ioh ouh núzzi, intí lérit unfih uuízzi,
 hímilis gimácha, bi thiú ist thaz ánder racha.

37. thu P. doh (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V. gi-
 lúte P. ioh gotes *schliesst* 37, uuizzod *beginnt* 38 F. 38. gódes
 (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) V. uuizzod PF. darana F.
 39. thaz P. scono P. ginénne P. in the *schliesst* 39, mo
beginnt 40 F. 40. thémo P. firštánnisse F. 41. mezzent F.
 42. so íst] soft F. brégiga (das *erste g in d corrigiert*) V. 43. vvuil P,
 uuil F. dú thes (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V. uuóla P,
 vuola F. drahton P. du métar (d *unterpunktirt*, th *übergeschrie-*
ben) V. uuoles F. 44. thina zúngun P. scóni P, sconiu F.
 uuoles F. dúan] dúam (*Schreibfehler*) P. 45. Ì P, ili F. vuillen F.
 irfuallen F. so scribent *schliesst* 45, gotes *beginnt* 46 F. 46. fren-
 kiskun F. thia F. régula P. 47. gibote (s *übergeschrieben*) V.
 thina F. ni laz *schliesst* 47, thir *beginnt* 48 F. 48. uérs P. 49. díht F.
 thaz thu thih *schliesst* 49, so *beginnt* 50 F. 50. dú (d *unterpunktirt*, th
übergeschrieben) V. hih (vorn t *übergeschrieben*) V. gerústes F. therō F.
 51. xřec P. thruta F. sínę P uns *schliesst* 51, zelitun *be-*
ginnt 52 F. 52. bifóra P. lázu P, laz F. so íh P. réhtemo
 (o in e *corrigiert*, n *hinzugeschrieben*) V. 53. uuánta P. hartō P.
 mit gote *schliesst* 53, iz *beginnt* 54 F. allez F. 55. von hier an in
 zwei Spalten *geschrieben* F. 56. himiles F. diu F. nach íst
 steht iz, aber beinahe *ausgekratzt* P. taz F.

- Ziu seulun fránkon, so ih quád, zi thiu éinen ueefan úngimah,
 thie lútes uuiht ni duáltun, thie uuir hiar óba zaltun?
 Sie sint fo sáma chuani félb fo thie románi,
 60 ni thárf man thaz ouh rédinon, thaz kríachi in thes giuúidaron.
 Sie éigun in zi núzzi fo sámalicho uuízzi, P10^b
 in félde ioh in uuálde fo sint sie sámalbalde;
 Ríhiduam ginúagi, ioh sint ouh filu kuani,
 zi uuáfane snelle; fo sint thie théganā alle.
 65 Sie búent mit gizlugon, ioh uuarun ío thes giuuón,
 in gúatemo lánthe, bi thíu sint síe únscante.
 Iz íst filu feizit, hártio íst iz giuuéizit
 mit mánagfalten éhtin: níst iz bi unsen fréhtin?
 Zi núzze grébit man ouh thár ér inti kúphar,
 70 ioh, bi thía meina! ísine steina;
 Ouh thárazua fúagi sílibar ginúagi,
 ioh lésent thar in lánthe góld in iro fante.
 Sie sint fástmuate zi mánagemo guate,
 zi mánageru núzzi; thaz dúent in iro uuízzi. V12^a
 75 Sie sint filu redie, síh flanton zirretinne,
 ni gidúrrun síes bigínnan, sie éigun se ubaruúnnan.
 Lút síh in nintfuarit, thaz iro lánt ruarit,
 ni sie bí iro guati in thíonon ío zi noti:
 Ioh ménnisgon álle, ther sé iz ni untarfálle,
 80 ih uueiz, iz gót uuorahta, al éigun se iro forahta.
 Níst lút thaz es bigínne, thaz uuidar ín ringe, F2^b
 in éigun sie iz firméinit, mit uuáfanon gizeíinit. P11^a

57. francon *F.* quad *F.* ueefan (sin *stand geschrieben*; uee *vorgescrieben und a aus i gemacht*) *P.* ungimach *F.* 58. dúaltun *P.* dultun *F.* thia *F.* 59. chúani *P.* kuani *F.* selp *F.* thio *F.* 60. dárft (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* darf *F.* kríahí *P.* in es (th *vor e übergeschrieben*) *V.* in es *P.* giuúideron *P.* uuidaron *F.* 61. nuzi *F.* 63. ríhiduam (c *vor h ausgekratzt*) *F.* sint] sin *F.* filo *F.* chuani *P.* 64. snelle *P.* sint *P.* thíganā (i *in e corrigiert*) *V.* thegan *F.* 66. thiu *P.* diu *F.* se *P.* sie *F.* 67. filo *F.* seizzit *PF.* hartō *P.* giuuéizzit *PF.* 68. níst *P.* únsen frehtin *P.* 70. ísine (e *aus a gemacht*) síeina *P.* 71. sílibar *P.* sílibar *F.* 72. sánthe *P.* 73. manegemo *F.* gúate *P.* 75. zirretinne *P.* ziretinne *F.* 76. bigínnen (e *in a corrigiert*) *V.* se *F.* ubaruúnnan *P.* 77. síh *F.* nintfoarit *F.* ruarit *P.* 78. se *P.* bíro *PF.* guati *P.* nóti *P.* 79. álle *P.* síe *F.* 80. uuorahta *F.* se *P.* fórahta *P.* 81. uuirar (*das erste r ausgekratzt*, t *übergeschrieben*) *V.* 82. gizeíinit *P.*

- Sie lérton sîę iz mit suuérton, nálas mit then uuórton,
 mit spéron filu uuáſſo, bi thiu fórahten sie se nóh fo.
- 85 Ni si thíot, thaz thes gidráhte, in thiu iz mit ín fehte,
 thoh médi iz sîn ioh pérfi, núb in es thiuuír si.
 Lás ih íú in alauuár in einen búachon, ih ueeiz uuár,
 sie in síbbu ioh in áhtu sîn alexándres flahtu,
 Ther uuórolti fo githréuuita, mit suérto sią al gistréuuita
- 90 úntar sînen hánton mit filu herten bánton.
 Ioh fánd in theru rédinu, tház fon macedóniu
 ther líut in gibúrti giscéidiner uuúrti.
 Nist untar ín thaz thúlte, thaz kúning iro uuálte,
 in uuórolti nihéine, ni si thie sie zugun héime;
- 95 Odo in érdringe ánder thes bigínne
 in thihéinigemo thíete, thaz ubar sie gibíete.
 Thes éigun sie io núzzi in snélli ioh in uuízzi: V12^b
 ni intrátent sie nihéinan unz se ínan eigun héilan.
 Er ist gizál ubarál ío fo édil thegan skál,
- 100 uuíſer inti kúani: thero éigun sie ío ginúagi.
 Uuéltit er githluto mánagero líuto,
 ioh zúhit er se réine selb so síne heime.
 Ni sînt thie ímo ouh derien, in thiu nan fránkon uuerien, P11^b
 thie snélli síne irbiten, thaz sie nan umbiriten.
- 105 Uuanta állaz thaz sies thénkent, sie iz al mit góte uuirkent,
 ni dúent sies uuíht in noti ána sîn girati;
 Sie sînt gótes uuorto flízig filu hártu,
 tház sie thaz gilérnen, thaz in thia búah zellen;

83. sîę iz *P*, siez *F*. suérton *P*. náles *P*. 84. fortent *F*.
 86. medi *F*. nub in *P*. thiuuirs si *P*. 87. iu *P*. 88. alexán-
 deres *P*. 89. von 89 an 6 Zeilen ausgekratzt, und 89-96 eingeschrieben *V*.
 uuerolti *F*. githreuita *F*. suuertu *F*. siu *F*. 90. untar *P*, unthar *F*.
 sînan *F*. filo *F*. 91. thaz *P*. fonne *F*. macédo (niu hinzuge-
 schrieben) *V*, macediu *F*. 92. liut *P*. gisceidener *F*. uuúrti (vorn
 u übergeschrieben) *V*, uurti *F*. 93. úntar *P*. kuninc *F*. 94. uuerolti *F*.
 95. thes] es *P*. 96. thihéinigemo *F*. thíote *P*. gibiete *P*, gibiate *F*.
 97. eigun *P*. sîę *P*. ío *P*, fehlt *F*. zi vor nuzzi ausgekratzt *P*.
 98. nintrátent *PF*. sînan *PF*. 99. vbaral *F*. scal *PF*. 100. se
 ío *P*, sie *F*. 101. gidluto (d unterpunktirt, th übergeschrieben) *V*.
 102. héime *P*. 103. dérien *P*. inan francon *F*. uuérien *P*. 104. sínę
 irbiten *P*. umbiriten *P*, vmbiriten *F*. 105. allaz] al *F*. siez *PF*.
 106. uuíht *P*. nóti ana sîn *P*. kirati *F*. 108. thaz *P*. sie daz *F*.

- Thaz sie thes biginnen, iz úzana gifingen,
 110 ioh sie iz ouh irfüllen mit mihilemo uuillen. F3
 Gidán ist es nu redina, thaz sie sint guate thegana,
 ouh góte thionontj alle, ioh uuisduames folle.
 Nu uuill ih scriban unfer heil, euangeliono deil,
 so uuir nu hiar bigunnun, in frenkisga zungun,
 115 Thaz sie ni uuesen éino thes selben ádeilo,
 ni man in fro gizungi kristes lób fungi,
 Ioh er ouh fro uuorto gilóbot uuerde hártó,
 ther sie zimo holeta, zi gilóubon sinen ládota. V13
 Ist ther in fro lante iz alles uuio nintstánte,
 120 in ánder gizungi firnéman iz ni kúnni:
 Hiar hor er so zi guate, uuaz gót imo giblete,
 thaz uuir imo hiar gifungun in frenkisga zungun.
 Nu fréuuen sih es alle so uuer so uuóla uuolle,
 ioh so uuér si hold in múate fránkono thióte, P 1:
 125 Thaz uuir kríste fungun in únsera zungun,
 ioh uuir ouh thaz gilébetun, in frenkisgon nan lóbotun.

II.

INVOCATIO SCRIPTORIS AD DOMINUM.

Vuola, drúhtin mín, iá bin ih scálc thin!
 thiú arma múater min eigan thiú ist si thin!

109. unzana *F.* 110. ioh sie *P.* uuillen *P.* 111. sie *P.*
 guate (e *aus a gemacht*) *F.* thégana *P.* 112. thiononte (e *aus i ge*
macht) *P.* thionont *F.* sólle *P.* 113. vnser *F.* déil *P.* 114. bi
 gunnon *F.* zungun *P.* 116. x̄pec *P.* 117. ér *P.* 118. thér *P.*
 zi imo (*das erste i ausgekratzt*) *V.* zimo *P.* hóleta *P.* holota *F.* gi
 lóuben (e *in o corrigiert*) *V.* 119. der (d *unterpunktirt, th übergeschrie*
ben) *V.* ninstante *F.* 121. hór *P.* er] es *F.* ió *P.* guate *P.*
 got imo (i *aus e gemacht*) *P.* 122. fungun *F.* 123. nv *P.* uuolle
 (e *aus a gemacht*) *F.* 124. vuer *F.* francono *F.* thióte *P.* thiete *F.*
 125. x̄pe *P.* zungun *P.*
 II *fehlt F.* 1. Ia *P.* 2. mín éigan *P.* din (d *unterpunktirt, th über*
geschrieben) *V.* thín *P.*

- F'ingar th'ínan dua anan m'únd minan,
 theni ouh hánt thina in thia zúngun mina,
 5 Thaz ih lób thinaz sí lútentaz,
 g'iburt s'únes thines, drúhtines mines.
 Ioh íh biginne rédinon, uuio ér bigonda brédigon,
 thaz íh giuuar sí hártó thero sínero uuorto,
 Ioh zéichan, thiu er déda tho, thes uuir bírun nu so fró,
 10 ioh uuio thiu felba héili nu íft uuórolti giméini;
 Thaz íh ouh hiar g'iscribe uns zi réhtemo líbe,
 uuio firdán ér unsíh fánd, thø er felbo tóthes ginand, V13^b
 Ioh uuíø er fuar ouh thánne ubar hímilá alle,
 ubar s'únnun lioht ioh állan thesan uuóroltthiot;
 15 Thaz ih, drúhtin, thanne in theru s'águ ni firs'pírne,
 nóh in themo uuáhen thiu uuórt ni míffífáhen,
 Thaz ih ni scribu thuruh rúam, s'úntar bi thin lóbduan,
 thaz m'ír iz íouuánné zi uuízé n'irgange. P12^b
 Ob iz zi th'íu thoh g'igéit th'úruh mina dúmpheit:
 20 thia s'únta, druhtin m'íno, ginádicho dílo,
 Vuanta, ih zéllu dir in uuán, iz níft bi bálaúue gidan,
 ioh íh iz ouh bimíde bi nihéinigemo níde.
 Then uuan zéll ih bi tház, thaz hérza uuéíft du filu báz;
 thoh iz búé innan m'ír, íft hartó kúndera thir.
 25 Bi díu du íó, druhtin, ginado fóllichó m'ín,
 húgi in mir mit kréfti dera th'ínera g'isceífti!

3. fingar *P.* ana (n *hinzugeschrieben*) *V.* ana *P.* 4. theni] then *P.*
 5. dinaz (d *unterpunctiert*, th *überschrieben*) *V.* lúdentaz (t *über das erste d geschrieben, das zweite d unterpunctiert, t überschrieben*) *V.* lúdentaz *P.* 6. mínes *P.* 8. uuórtó *P.* 9. déda thó *P.* 10. nuft *P.*
 11. hiar *überschrieben* *V.* 12. er unsíh *P.* tho *P.* dóthes (d *unterpunctiert, t überschrieben*) *V.* dóthes *P.* ginánd *P.* 14. uuóroltthiot *P.* 15. tház *P.* druhtin thánne *P.* 16. noh *P.* 17. duruch (d *unterpunctiert, t überschrieben*) *V.* s'úntar *P.* lóbduan (*vom m der letzte Strich ausgekratzt*) *V.* lóbduan *P.* 18. íouuánné *P.* n'irgange *P.*
 19. doh (d *unterpunctiert, th überschrieben*) *V.* géit (*vorn gi überschrieben*) *V.* dúruh (d *unterpunctiert, th überschrieben*) *V.* thuruh *P.*
 21. uuánta *P.* thir *P.* gidán *P.* 23. zellu (u *ausgekratzt*) *V.* zellu *P.* thu *P.* 24. hártó kúndera *P.* dir (d *unterpunctiert, th überschrieben*) *V.* thír *P.* 25. thiu thu *P.* drúhtin ginádo *P.* m'ín *P.* 26. thera *P.* g'isceífti *P.*

- Hiar húgi mines uuórtes, thaz du iz harto háltés,
 gizáúua mo firllhe ginada thín, theiz thíhe.
 Ouh ther uuídaruuerto thín ni quém er innan múat min,
 30 thaz ér mir hiar ni dérré, ouh uuíht mih ni gimérre.
 Únkust rumo sínu, ioh nah gináda thínu!
 infirrit uuérde bálo sín, thu, drúhtin, rihti uuórt min!
 Al gizúngilo, thaz íft, thu drúhtin éin es áles bíft, V14^a
 uuéltis thu thes llútes ioh alles uuóroltthiotes.
- 35 Mit thínere giuuélti sie datj al spréchetti
 ioh fálida, in gilúngun thiu uuórt in iro zúngun,
 Thaz síe thin íó gihógetin, in éuon íámer lóbotin,
 íoh sie thih irknátin, inti thíonost thinaz dátin.
 Sar thuzar théru menigi scéithift din gidígini, P13^a
- 40 so laz mih, drúhtin min, mit druton dínen íámer sín.
 Ioh theih thir hiar nu ziario in mína zungun thíono,
 ouh in ál gizungi, in thíu thaz ih iz kúnni,
 Thaz ih in hímilriche thir, drúhtin, íámer líche,
 ioh íámer freuue in rihti in thínere gifíhti
- 45 Mit éngilon thínen: thaz níft bi uuérkon minen,
 fúntar réhto in uuaru bi thínere ginadu.
 Thu hílfis íó mit krefti theru thínere gifcéfti;
 dua húldi thino ubar míh, thaz íh thanne íámer lóbo díh,
 Thaz íh ouh nu gifído thaz, thaz mir es íómer sí thiu baz,
 50 theih thíonost thinaz fülle, uuíht áles íó ni uuólle.

27. thaz thú P. 28. firllhe (e vor h ausgekratzt) P. gináda P.
 díñ (d unterpunktirt, th übergeschrieben) V, thin P. 29. in^{nan} F. 30. ér
 übergeschrieben V. 32. infirrit (n unterpunktirt, r übergeschrieben) V.
 uuerde P. 33. druhtin P. éino (o ausgekratzt) V, éino P. alles P.
 34. uuóroltthiotes P. 35. dátj P. 38. thíonost P. 39. thu uzar
 (das erste u ausgekratzt) V, thú uzar P. theru ménigi P. scéidift
 (th über d geschrieben) V. din (th über d geschrieben, aber ausge-
 kratzt) V, thin P. githígini P. 40. mín P. druten (e unter-
 punktirt, o übergeschrieben) V. dínen (d unterpunktirt, th übergé-
 schrieben, aber ausgekratzt) V. síñ P. 41. théih P. hiar P.
 ziario P. 43. íh P. íámer (Accente ausgekratzt) V, íámer P.
 44. gifíhti P. 45. mínen P. 46. fúntar rehto P. uuáru P.
 ginádu P. 47. hílfis íó P. krefti P. thínere (a aus u
 gemacht) gifcéfti P. 48. thíno P. íh übergeschrieben V. thih P.
 49. gifíto P. íámer P. the (iu über e geschrieben) V. báz P.

Ioh mír io hiar zi libe uuiht álles íó ni klíbe,
 si fi, drúhtin, thaz din uullō íst, thu íó ginádiger bift.
 Thih bíttu ih mines múates, thaz mír queme alles gúates
 in éuon ginuagi, ioh zi drúton thinen fúagi! V14^b

5 Thaz ih íámer, druhtin mín, mit themo dróste megi sín,
 mit themo gúate ih frauuo thár mina dága intī ellu iar,
 Fon íare zi íare ih íámer frauuo tháre,
 fon éuon unz in éuon, mit then fáligen félon.

III.

LIBER GENERATIONIS IESU CHRISTI FILII DAVID.

Thiz sint búah frono: fio zéigont filu scóno, P14^a
 uns zéllent se ana bága thie kristes áltmaga.
 Zéllent síe úns hiar filu frámm, uuio félbo er hera in uuórolt quam,
 ioh, mihilo uuúnni, thaz sín ádalkunni.

5 Ádam thero gómono uuas manno érifto,
 áltfater márer, fon drúhtine gidáner.
 Bi énterin uuórolti uuas er líut béranti,
 kúnni er íó gibréitta, unz kríft síh uns yróugta.

51. íó hlar (*Accente ausgekratzt*) V, íó hiar P. íó vor ni über-
 geschrieben V. uuolle P. uuiht álles íó ni klíbe bildet zweite Hälfte
 von 50 und uuiht álles íó ni uuolle zweite Hälfte von 51 P. 52. thin P.
 bift P. 53. dih (d unterpunktiert, th übergeschrieben) V. bíttu P.
 queme P. 54. ginuagi P. 55. íámer P. drúhtin P. 56. éllu iar P.
 57. íámer P. 58. amen nach félon P.

III 2. Se F. xp̄ec P, christes F. 3. síe P, sie F. uns P. hiar fehlt P.
 félbō P. uuerolt (r für ausgekratzt l eingeschrieben) F. 4. mihilo P.
 uúnni (vorn u übergeschrieben) V, uunni F. 7. bī P. vuorolti F.
 beranti P. 8. kúnn PF. uns (z über s geschrieben) V. xp̄c P.
 yrougda F.

III 1. Matth. 1, 1 feqq.

- Ni uuas noé, ih fagen thir éin, in then thaz mnnifsta deil,
 10 fon themo thie lúti, thes uuas nóť, uuúrtun auur gáuarot,
 Ther thiá árcá sīnen kíndon ríhta in then úndon,
 thes uuáges er sie uulsta, thera fréifun ouh irlósta. *F3*
 Sih ábraham gígúatta, ioh drúhtine ouh gíliubta;
 uuánta er uuas gihórfam; bi thiu íft er gíeret nu so frám.
 15 Thio búah duent unfih uulfi, er kristes áltano sí,
 ioh zéllent uns ouh mári, sīn sún sīn fáter uuari: *V15*
 Thaz uuas dauíd, thero gomono éin, ther zi kúnige giréim; *P24*
 er quam mit théganheitti zi súlicheru gúati.
 Thaz lértá nan sīn mílti, thaz er súlih uurti,
 20 tház er uuard githúto kúnig thero lúto.
 Níft mán, thoh er uuólle, thaz gumisgí al gizéllé,
 thoh sīnt thése noti súrista thera gúati.
 In thríu deil, ana zúiuual, so íft iz gífceidan
 thaz édil in gíburti fon in uuáhfenti:
 25 Thie hohun áltfatera éntont anan kúniga;
 thiu thrítta zuahta thánana thaz uuarun édil thegana.
 Thie uuarun vuúrzeln thera sáligun blúomun,
 múater thera márun, thera gotes drúthiarnun.
 Húgi, uueih thir ságeti, ni uuis zi dúmpmuati,
 30 firnīm thesa léra, so zéllu ih thir es méra:
 Ih méinu scā máriun, kúnigin thia ríchun;
 sía íft éngilo ménigi in himile érenti.

9. noe *P*, neo *F*. 10. thémó *P*. uúrtun (*vorn* u *übergeschrieben*) *V*, uurtun *F*. gáuarot (*i ausgekratzt*) *V*, gáuarot *P*. 11. thá árcá *P*, tharca *F*. ríhta *F*. 12. irlósta *P*, irlusta *F*. 13. síh] sí *F* gígúatta *P*, gígúata *F*. gíliupta (*g aus b gemacht*) *F*. 14. uuánt *PF* thi^v *F*. gíeret (*i vor e übergeschrieben*) *V*, gíeret *P*, geret *F*. 15. boah *F* xpēc *P*, christes *F*. 16. sún *P*. uuári *P*. 17. dero *F*. gomono *P* giréim *P*. 18. ér *P*. théganheitti *P*, theganheitti (*h nach dem ersten übergeschrieben*) *F*. 19. uuúrti *P*. 20. gidluto (*d unterpunktirt, th übergeschrieben*) *V*. 21. kumisgí (*k unterpunktirt, g übergeschrieben*) *V* gúmisgí *P*, gumisgí *F*. al *übergeschrieben* *V*. gicelle *F*. 22. thóh *F* thesa *F*. theru (*u in a corrigiert*) *V*, thero *P*. 23. driu (*d unterpunktirt, th übergeschrieben*) *V*. zúiuual *P*, zúiuual *F*. is gífceidan *F* 25. éndont (*d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V*, éndont *P*. 26. drit^d (*d unterpunktirt, th übergeschrieben*) *V*. thégana *P*. 27. uurzelun (*vor v übergeschrieben*) *V*, uuúrzeln *P*, uurzelun *F*. theru *P*. 28. drúthiarnun (*Schreibfehler*) *P*. 30. defa *F*. zellu *F*. 31. meino *F* 32. íft *PF*. himilē *P*, humile *F*.

- So uer sō in erdriche ouh sálda suache,
 irblat er ira gúati mihilo ótmuati.
- 35 Fon ánagenge uuórolti unz anan íra ziti
 zéli du thaz kúnni, so íst éinlif stunton síbini.
- Iro dágo uuard giuuágo fon alten uuízagon, V 15^b
 tház sí uns bérán scolti, thér unsíh gihéilti, P 15^a
 Giuuíhtan in éuuo; ginádot er uns then félon,
 40 ioh állero uuórolti, so nu mánnilih íst séhenti.
 Sih, thaz hérioti theíft imo thlómuati F 4^a
 so uuíto, sofo uuórolt íst, uuant er ther drúhtin íst;
 Er íst giuuéltig filu frámm, ioh héra in uuorolt zī úns quam,
 uuúntarlichen thíngon, hera untar ménnisgon. —
- 45 Thaz uuíll ih hiar gizéllen gidríuuen sínen állen,
 so uuír nu hiar bigínnen, uuorton frénkisgen.
 Thoh scrib ih hiar nu zi érist; so in euangélion iz íst,
 uuio gibóran uuard ouh ér iohánnes, thégan síner,
 Ther ímo ingegin gárota, thaz uuórolt míssiuuórahta,
 50 thie ueega riht er ímo ubarál, so man héréren scal.

33. uuér P. so PF. erdriche] riche F. sáche P. 34. iro P.
 mihilo P. 35. vuerolti F. ana F. 36. stunnon F. síbini P.
 37. tago F. giuuago] nuago F. alton P, alt F. 38. sí P, su F.
 uns P. scoldi (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) V. ther unsíh F.
 40. vuerolti F. mannlich F. 41. thlotmuati (t *ausgekratzt*) V, thloh-
 muati P. 42. uuerolt F. ther *übergeschrieben* V. 43. héra P.
 uuelolt zuns F. 44. uuntarlichun F. thingon (h *übergeschrieben*) F.
 45. gizellen] zellen F. 47. scribu P. zī érist P, zeri F. in F.
 íst P. 48. ouh *übergeschrieben* V. iohannes P. 49. górota (*das erste*
o in a corrigiert) V, gáreta F. uuerolt F. 50. uuéga P, uuaga F.
 riht P. imo P, mo F.

36. Proinde Mattheus ab ipso David per Salomonem descendit, in cuius matre ille peccavit; Lucas vero ad ipsum David per Nathan ascendit, per quem prophetam Deus peccatum illius expiavit. Ipse quoque numerus, quem Lucas exequitur, certissime prorsus abolitionem indicat peccatorum. Quia enim Christi aliqua iniquitas, qui nullam habuit, non est utique conjuncta iniquitatibus hominum, quas in sua carne suscepit, ideo numerus penes Matthaëum excepto Christo est quadragenarius; quia vero iustitiae suae patrisque nos expiatis ab omni peccato purgatosque coniungit, ut fiat, quod ait apostolus: Qui autem adhaeret Domino unus spiritus est, ideo in eo numero, qui est penes Lucam et ipse Christus, a quo incipit enumeratio, et Deus, ad quem pervenit, connumerantur, et fit numerus septuaginta septem. Rhab. Maurus in Matth. in tom. V ed. Colon. 1626. pag. 10. c.

IV.

FUIT IN DIEBUS HERODIS REGIS SACERDOS NOMINE
ZACHARIAS.

- In dágon eines kúnínges, ioh hártó firdánes,
 uuas ein éuuarto, zi gúate sí er ginánto!
 Zi híun er mo quénun las, fo thár in lante sítu uuas:
 uuanta uuarun thánne thie biscofa éinkunne.
- 5 Uuárun síu béthju góte filu drúdiu,
 ioh íogiuuar sínaz gibot fúllentaz,
 Vuúzzod sínan ío uuírkendan, V16^a P15^a
 ioh reht múnnoni ana méindati.
- Vnbera uuas thiu quéna kindo zéizero;
 10 fo uuárun fe unz an élti thaz lib léitendi.
 Zít uuard tho giréifot, thaz er giangi furi gót:
 ópphoron er scólta bi dje síno súnata;
 Zi góte ouh thanne thígiti, thaz er giscóuuoti
 then lút, ther gináda tharuze béitota.
- 15 Thiu hériscaf thes lútes stuant thar úzuuertes;
 fie uuárun iro hénti zi gote héffenti;
 Sinerø éregrehti uuarun thíggenti,
 tház er ouh gihórti, thaz ther éuuarto bati.

- IV. 1. Firdanes *P.* 2. gúatu (*das letzte u in e corrigiert*) *V.* guete *F.* sí *P.*
 ginamto *F.* 3. hion *F.* síto *F.* 4. uuánta *P.* biscofa *P.* biskofa *F.*
 5. fe (*e unterpunktirt, iu übergeschrieben*) *V.* bédju *P.* bedu *F.* gote *P.*
 drúdiu *P.* thiuru *F.* 6. íogiuuar *P.* ío gotouuar *F.* fullentaz *F.*
 7. uuúzzod *P.* uuizzod *F.* sínan *P.* ío *P.* 8. reth *F.* 9. únbera *PF.*
 10. uuarvn *F.* an] in *P.* un *F.* léidendi (*das erste d unterpunktirt,*
t übergeschrieben) *V.* léindendi (*Schreibfehler*) *P.* leitanti *F.* 12. ophoron *F.*
 dí (*e hinzugeschrieben*) *V.* de *F.* sína *F.* súnata *P.* 13. dígidi (*die*
beiden d unterpunktirt, th über das erste, t über das zweite geschrieben) *V.*
 er übergeschrieben *F.* 16. uuaron iru *F.* 17. sín *F.*

- IV. 1. Luc. 1, 5 sqq.

- 19 Ingiang er tho skíoro, gólđo garo zíero, F4^b
 20 mit zínferu in hénti thaz hus róuhenti.
 Thár gifah er stántan gótes boton sconan;
 zi thes álteres zéřauui uuas řin béitonti.
 Híntarquam tho hártu ther gotes éuuarto,
 intríat er thaz gífuni, uuant íz uuas filu scóni;
 25 Er irbléicheta, ioh fárauuun er uuánta.
 ther éngil imo zúasprah, tho er nan sciuhen gifah:
 „Ni fórihti thir bíscof! ih ni térru thir drof;
 uuanta ířt gibét thinaz fon drúhtine gihórtaz, P16^a
 Ioh áltquéna thínu ířt thir kínd berantu: V16^b
 D fún filu zéizan, iohánnes scal er héizan.
 Er ířt thir hérzblidi, ouh uuírdit filu mári;
 ířt řineru gibúrti řih uuorolt méndenti.
 Gúati řo ířt er hóher, ioh góte filu líuber;
 ířt er ouh fon iúgendi filu fářtenti.
 Ní fúllit er řih uuínes, ouh lídes nihéines;
 fon réue thera múater řo ířt er íó giuuúhter;
 Fílu theřes líutes in abuh írrentes,
 ířt er zi gótes henti uuola chérenti.
 Er řerit fora krířte mit řélbomo géiřte,
 then lú in áltuuorolti helías uuas ouh hábenti.
 Gikéřit er scóno thaz herza fórdrono
 in kíndo ínbruřti zi gotes ánaluřti;
 Thie ungilóubige gikéřit er zi líbe;
 thie dúbbon duat ouh tháňne zi uuífemo manne,
 5 Zi thíu, thaz er gígáraue thie liuti uuírdige,
 řelb drúhtine řráza zi drétanne.

19. scíaro *F.* zíaro *PF.* 21. scónan *P.* (a *aus* o *gemacht*) *F.*
 22. áltares *F.* 23. do *F.* 24. uuánt *P.*, uuanta *F.* iz *P.* 25. fárauuun *F.*
 26. scíunen (n *in* h *corrigiert*) *V.* gifach *F.* 27. dir bíscof *F.*
 dérru (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) *V.* dir *F.* drof *P.*, drof *F.*
 28. uuánta *P.* 29. áltquena thínu *P.* berántiu *P.* 30. fun *P.*
 32. řineru *F.* uuorólt *P.*, uuelolt *F.* 33. gvati *F.* řo ířt *P.*, řořt *F.*
 líober *F.* 34. iúgendi *P.*, iugenti *F.* uářtendi (u *in* f *corrigiert*) *V.*
 35. uuínes *F.* niuhéines (u *ausgekratzt*) *V.* 37. ábuh *P.* irrontes *F.*
 38. gote^s *F.* 39. xře *V.* řelbemo keiřte *F.* 40. iu *P.*, io *F.* aluuorolti *F.*
 41. skóno *P.* 42. kíndo (*Accent ausgelöscht*) *V.*, kíndo *PF.*
 43. vngiloubige *F.* ze *F.* 46. drétanne *P.*

- Thó sprah der biscof, harto fórahta er mo doh,
 ni uuas imo ánauuani thaz árunti sconi:
 ,Chúmig bin ih iáro iu filu mánegero, .
- 50 ioh thiu quéna minu ift kinthes úrminnu. P 16^b
V 17^a
 Uns sint kínd zi béranne fú dága furiúarane; F 3^a
 áltduam fuáraz duit uns iz úruuanaz.
 Iz hábet ubarstígana in uns iúgund mánaga,
 ni gíbit uns thaz álta, thaz thiu iúgund scolta.
- 55 Uuio meg ih uuízzan thanne, thaz uns kínd uuerde?
 int uns íst iz in der élti binóman unz in énti.^c
 Sprah ther gótes boto thó, ni doh irbólgono,
 uuás er mo auur fágenti thaz selba árunti:
 ,Íh bin ein thero síbino thero gotes drútbotono,
- 60 thie in síneru gifíhti sint íó stántenti,
 Thi er héra in uuorolt séntit, thann er cráft uuirkit,
 ioh uuérk filu hébigu ift iru kúndentu.
 Sánt er mih fon hímile, thiz félba thir zi fáganne,
 fon hímilriches hóhi, theih thir iz uuísdati.
- 65 Nu du thaz árunti so háрто bist formónanti,
 nu uuirdu stúmmer far, unz thú iz gifehes álauuar.
 Uuanta thu ábahonti bist gotes árunti,
 int óuh thaz bist ferfágenti, thaz félbo got ift gébenti:
 Iz uuírdit thoh irfúllit, so got gifázza thia zít;
- 70 unz tház tharbe háрто thero thínero uuórto.^c — P 17^a
 Vze stuant ther líut thar, uuás sie filu uuúndar, V 17^b
 ziu ther éuuarto duáleti so háрто;

47. ther *PF.* biskof *F.* fórahta *P.* forahrt *F.* thóh *PF.*
 48. mo *P.* vor anauuani *setzt F.* in. 49. binn *F.* 50. diu *F.*
 mínu *P.* kindes *PF.* 51. iu *P.* furifárane *P.* furiuarene *F.*
 52. fuaraz *F.* dut *F.* 53. ubarstígana *F.* 54. thi^v *F.* scólta *P.*
 55. mág *P.* uuizan *P.* uuízzan *F.* thánne *P.* uuerde *F.* 56. ther *P.*
 binómun (o *auf einer Rasur*, u *in a corrigiert*) *V.* 57. ní *P.* thoh *PF.*
 58. selba *P.* 59. drútbotono *P.* 60. in *PF.* io vor sint *F.*
 61. uuerolt *F.* kráft *PF.* uuirkit *P.* 62. iro *F.* cúndentu (c *in*
k corrigiert) *V.* 63. thaz *F.* 64. uuisdati *F.* 65. thu *P.* arundi *F.*
 firmónanti *PF.* 66. uuirdu thu *P.* sár *P.* thúz *PF.* 68. ferfágenti
 (über das erste e wie es scheint y geschrieben) *V.* firfágenti *P.* selba *F.*
 iz gebanti *F.* 69. gifázza *PF.* thea (i durch e geschrieben) *V.* zit *P.*
 71. uze *F.* se (i vor e übergeschrieben) *V.* uuúndar (vorn u übergeschrieben)
V. uuúntar *P.* uuntar *F.* 72. duáleti (das erste i in e corrigiert) *V.*

- Gibetes antfangi fon góte ni gifágeti,
mit fineru hénti sie ouh uuari uuíhenti.
- 75 Gíang er uz tho spáto, hínarqueman thráto;
theru spráha er bilémit uuas, uuant er gilóubig ni uuas.
- Tho uuas er bóuhnenti, nales spréchénti,
thaz ménigi thes lútes fuari héimortes.
- Sie fuarun drúrenti, ioh ouh tho áhtonti,
- 80 uuant er uuíht zin ni spráh, thaz er thar uuúntar gifah. *F^{3b}*
- Thes ópheres zíti uuarun éntonti,
fúar er ouh tho fáre zi sínemo gifúare.
- Thera spráha mórnenti, thes uuánes uuas síh fréuuenti;
gilóubt er filu spáto, bi thiu béitota er so nóto.
- 85 Thiu quena sún uuas dragenti, ióh síh harto scámenti,
tház síu scolta in élti mit kinde gan in hénti.

V.

MISSUS EST GABRIHEL ANGELUS.

- Vuard áfter thiu irscritan sár, so móht es sín, ein halb iar,
mánodo after ríme dría stunta zuéne,
Tho quam bóto fona góte, éngil ir hímile, *P^{17b}*
bráht er therera uuórolti diuri árunti.

74. fineru *F.* síe *P.* vuhenti *F.* 75. gieng *F.* uz] unz *F.*
dráto (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* 76. sprácha *PF.* kilou-
big *F.* 77. nalas *F.* 78. furi *F.* 79. tho *fehlt F.* 80. uuith *F.*
sprach *F.* dar *F.* uuúntar (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uuntar *F.*
gifáh *P.* 81. óppheres *P.* 83. sprácha *P.* thes] the *F.* síh] ih *F.*
84. sí (i *unterpunktirt*, o *übergeschrieben*) *V.* béitota *P.* quéna *P.*
85. fun *P.* tragenti *F.* 86. scolto *F.* kindu (u *unterpunktirt*, e *über-
geschrieben*) *V.*
- V. 1. Vvard *P.* uuard *F.* sar *P.* mohthes *F.* hálp *P.* 2. dría
(d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* thrla *P.* zuuene *F.* 3 und 4
mit *Neumen überschrieben P.*; s. *Facsimile.* bódo (d *unterpunktirt*, t *über-
geschrieben*) *V.* 4. therra (e *vor dem zweiten r übergeschrieben*) *V.* thera *F.*
vnerolti *F.* diur (i *hinzugeschrieben*) *V.* diuri *P.*

85. Elifabet licet de ablato gaudeat opprobrio sterilitatis, de partu tamen anilis
verecundatur aetatis. Beda in Lucam in tom. V ed. Colon. 1612. col. 225.

- V. 1. Luc. 1, 25 sqq.

- 5 Floug er súnnun pad, stérrono stráza,
 ueega uuólkono zi deru ítis frono,
 Zi édiles fróuun, félbun scā máriun;
 thie fórdoron bi bárne uuarun chúnina alle.
 Glang er in thia pálinza, fand sia drúrenta,
 10 mit fálderu in hénti, then fáng sī unz in énti;
 Vuáhero dúacho uuerk uuirkento,
 díurero gárno, thaz déda siu ío géno.
 Tho sprach er érlichō ubarál, so man zi fróvuun scal,
 so bóto scal ío guáter, zi drúhtines muater:
 15 ,Heil mágad zieri, thiarna fo scóni,
 állero uuíbo gote zéizofo!
 Ni brútti thih múates, noh thines ánluzzes
 fárauua ni uuenti: fol bistu gótes ensti!
 Fórosagon fúngun fon dir fálígun,
 20 uuárun se allo uuórolti zi thir zéigonti.
 Gímma thiu uuíza, magad scínenta!
 múater thiu díura scált thu ueefan éina:
 Thú scalt beran éinan alauuáltendan
 érdun ioh hímiles int alles líphafes,
 25 Scépheri uuórolti, theift min árunti,
 fátare gibóranan, ebanéuigan.
 Got gíbit imo uuíha, ioh éra filu hóha,
 drof ni zuuulo thu thés, dauídes sez thes kúnines.

5. phad *F.* 6. theru *PF.* ítins (n *ausgekratzt*) *V.*, ítins *P.* 7.
 8. thie *P.* kúnina *P.*, kuning *F.* 9. phalínza *F.* 10. pfálder
 sī *P.* unzi en *P.*, unz un *F.* 11. uuáhero *PF.* dúach
 uuirkento (t *auf einer Rasur*) *V.*, uuirkendo *P.* 12. díurero *P.*, tiurei
 gárro (*das zweite r ausgekratzt, n übergeschrieben*) *V.* déda *PF.* siu
 13. sprah *P.* érlichō *PF.* fróuun (v *nach ó übergeschrieben*) *V.*, fróuun
 14. guáter *P.* muáter *P.* 15. zieri *P.* 16. uuíbo *P.* zi
 (z *vor a über- und o unter a geschrieben*) *V.*, zéizafō *P.*, zeizofō
 18. fára (uua *hinzugeschrieben*) *V.* uuenti fol *P.* 19. fórosagon (e
corrigiert) *V.*, fórosagon *P.*, forafagun *F.* fón *P.* thir *PF.* 20. sī
 állō *P.* uuerolli *F.* dir (d *unterpunktirt, th übergeschrieben*
 zéinenti (*das erste n in g corrigiert, und o über das zweite e geschriebe*
 21. thiv uuizza *F.* 22. scalt *P.* ,du *F.* uuéfan éina *P.* 23.
 uuiddendan (id *in al corrigiert, und t über das zweite d geschriebe*
 alauuáltentan *P.*, alauuáltentan *F.* 25. uuerolli *F.* 26. gibórona
 28. zúuulo *P.*, zuuivolo *F.*

- Er ríchifot gíthluto kúning therero lúto:
 30 thaz steit in gótes henti ána theheinig énti.
 Állera uuórolti íft er líb gebenti,
 tház er ouh inspérre himilrichi mánne.
 Thiu thíarna filu scóno sprah zi bóten frono,
 gab sí imo ántuurti mit súazera giuurti.
 35 ,Vuuánana íft iz, fró min, thaz ih es uuírdig bin,
 thaz ih druhtine sinan sún souge?
 Vuio meg iz ío uuerdan uuár, tház ih uuerde suágar?
 mih ío gómman nihein in min múat ni biréin.
 Háben ih giméinit, in múate bicléibit,
 40 thaz ih éinuzzo mina uuórolt nuzzo. —
 Zi iru spráh tho ubarlút ther selbo druhtines drút
 árunti gábaz, íoh hártó filu uuáhaz.
 ,Ih scál thir ságen thíarna rácha filu dóugna,
 sálda íft in éuu mit thíneru sélu.
 45 Ságen ih thir éinaz: thaz selba kínd thínaz P 18^b
 héizzit iz scóno gótes sún frono.
 Íft sédal sínaz in himile gíttáta: V 19^a
 kúning níft in uuórolti, ní sí imo thíononti,
 Noh kéifor untar mánne, ní imo géba bringe,
 50 fuazfállonti, int inan érenti.

29. therero (*das erste o in e corrigiert*) V; thero F. 50. theheinig
 (*das zweite t ausgekratzt*) V, theheining P. enti P. 51. uuorolti P,
 vuerolti F. gebanti F. 32. himilriche F. manne P. 33. boton F.
 34. simo P, si imo F. súazeru P. 35. uuánana P, uuanana F. 36. si-
 nen F. 37. vuio PF. mag P. iz (*wahrscheinlich aus is corrigiert*) V.
 ío (*Accent über o ausgekratzt*) V, ío P. thaz P. suágar P, suuanger F.
 38. gámman (*das erste a in o corrigiert*) V. nichein (c *ausgekratzt*) V,
 nihéin P. birein P, berein F. 39. haben P. 40. uuerolt F.
 núzzo P. 41. ziru F. thø ubarlut P. drut P. 42. gábaz P.
 uuahaz P. 44. éuuu P. tintero F. selu P. 45. ságen F.
 46. héizit P. scono gotes P. 47. finez F. gíttattaz P, gíttatotaz F.
 48. uuerolti F. simo F. thíonondi (d *unterpunktirt, t übergeschrie-*
ben) V. 49. keifor F. untar (d *unterpunktirt, t übergeschrieben*) V.
 nimo P, ni imo F. keba F.

39. Propositum suae mentis reverenter exposuit, vitam videlicet virginalem se
 ducere decrevisse. Beda in Luc. col. 225. 41. Luc. 1, 35 fqq.

- Ér scal finen drúton thráto gimúnton, F6^b
 then alten sátanafan uuít er gifáhan.
 Nift in érdriche, thár er imo ío instríche,
 noh uuínkil undar hímile, thár er síh ginérie.
 55 Flúhit er in then sé, thar gidúat er imo uué,
 gidúat er imo frémidi thaz hoha hímilrichi.
 Thoh hábet er mo irdéilit, ioh félbo geméinit,
 tház er nan in béche mit kétinu zibréche.
 Ift éin thin gifíbba reues úmberenta,
 60 iú mánageru zíti ift daga léitenti:
 Nuft síu gibúrdinot kíndes so díures,
 so fúrira bi uuórolti nift quéna berenti.
 Nift uuíht, funtar uuérde, in thiu iz gót uuolle,
 nóh thaz uuidarstánte drúhtines uuórte. —
 65 ,Íh bin,‘ quad sí, ,gótes thiu zerbe gibóraníu.
 sí uuort sínaz in mir uuáhíentaz!‘ — P 19^a
 Uuolaga ótmuati! so guát bistu ío in nóti,
 thu uuári in ira uuórte zi follemo ántuurte. V 19^b
 Drúhtin kos sía guáter zi éigeneru múater;
 70 sí quad, sí uuári sín thíu zi thíonofte gárauuu. —
 Éngil floug zi hímile zi felb drúhtine;
 fágata er in fróno thaz árunti scóno.

51. dráto (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V. gimundon F. 52. altan F. 53. ío *übergeschrieben* V. thar P. imo P, mo F. 54. uuínkil (n *übergeschrieben*) F. untar P, vndar F. 55. den F. giduat] duat F. imo P, mo F. uue P. 57. er] her F. imo P. irdéilit P, irdeilit (i *vor l* *übergeschrieben*) F. giméinit PF. 60. iu mánageru P. léitenti (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) V, léitenti P. 61. nu íst P. thines *vor* kíndes *übergeschrieben*, *aber ausgekratzt* V. 62. uuerolti F. beranti F. 63. vuerde F. iz PF. gót P. 64. uuidarstánte F. uuorte P. 65. sí *übergeschrieben* V, síu P. zi erbe (i *ausgekratzt*) V, zi érbe P, zi erbe F. 66. uuórt sínaz P. 67. uuólaga P. nóti P. 69. eigenero F. 70. dionofte F. gárauuu (i *ausgekratzt*) V, gárauuu P, garauui F. 71. *vor* engil *setzt* F ein. feb (l *vor b* *übergeschrieben*) V, felbemo F. 72. fágata F. daz (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V. scóno P.

67. Quanta cum devotione humilitas, quae et angeli praemissum optat impleri et seipsam, quae mater eligitur, ancillam nuncupat, apertissime insinuans, quam nil sibi meriti vindicet in eo, quod domini iussis obsecundet. . . . Accepto virginis consensu mox angelus coelestia repetit. Beda in Luc. col. 226.

VI.

EXURGENS AUTEM MARIA ABIIT IN MONTANA.

- Fuar tho scā mária, thlarna thiu mára,
mit ílu ioh mit mínnu ze ther iru máginnu.
So sî in ira hús giang, thiu uuirtun sîa érlichó intfiang,
ioh spílotá in theru múater ther ira sún gúater.
5 Spráh thiu sîn múater: ,héil uuíh dóhter,
uuóla uuard dih lébenti ioh gilóubenti!
Giuihit bistu in uuíbon, ioh untar uuóroltmagadon; F7^a
íft fúrist alles uuíhes uuáhsmo réues thines.
Uuio uuárd ih íó so uuírdig fora drúhtine,
10 thaz felba múater sîn giangi innan hús mir?
So slúmo sô ih gihórta thia stámmun thína,
so blídta sîh ingégin thir thaz min kínd innan mír. P19^b
Állo uuíhi in uuórolti thir gótes boto fageti;
sîe quément, so giméinit, ubar thín houbit! —
15 Nu síngemes álle mánnolíh bi bárne:
uuola kínd díuri, fórafago mári! V20^a
Uuola kínd díuri, fórafago mári!
ia kíndt er uns thia héili, er er gibóran uuari.

VI. CUM FESTINATIONE *setzt P nach* MONTANA. 1. Fuar *P*. 2. zę-
riru (the *nach* ę *übergeschrieben*) *V*, zi thér iru *P*, ze thero *F*. 3. sô *P*.
sî *PF*. giangh *F*. uuirtun (i *übergeschrieben*) *F*. sîa *P*, *fehlt F*.
intfiang *P*. 4. theru *PF*. ther] thera *F*. guater *P*. 5. heil uuíh
dohter *P*. 6. thih *P*. 7. undar (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) *V*.
uuóroltmagadon *P*, ueroltmagadon *F*. 8. fúrista *P*. uuíhes *F*. uuáhs-
mo *P*, uuáhsmo (h *übergeschrieben*) *F*. thines *P*. 10. giangi *P*, giang *F*.
11. sô *vor* ih *übergeschrieben* *V*, so *F*. thina *P*, tina *F*. 12. ingegin thír *P*.
innar *F*. mir *P*. 13. uerolti *F*. 14. quement (*das letzte e aus a*
gemacht) *F*. úbar thín hóubit *P*. 15. síngemus *F*. 16. uuola] uuio *F*.
díuri *P*. mári *P*. 17. díuri *P*. mári *P*. 18. vns *F*. ér er *P*.

VI. 1. Luc. 1, 59 sqq. 2. Festinat invifere Elisabeth ut laeta pro voto. Beda
in Luc. col. 226.

VII.

DE CANTICO SANCTAE MARIAE.

- Thó sprah sca mária, thaz siu zi húge hábeta;
 si uuas fih blíidenti bi thaz árunti.
 „Nu scal géift miner, mit sélu gifúagter,
 mit lidin líchamen drúhtinan díuren.
 5 Ih frauuon drúhtine; alle dága mine
 fréuu ih mih in múate gote héilante.
 Uuant er ótmuati in mir uuas scóuuonti,
 nu sáligont mih álle uuórolt íó bi manne.
 Máhtig drúhtin, uuih námo finer!
 10 det er uuérk marju in mir ármeru.
 Fon ánagenge uuórolti íft er ginádonti,
 fon kúnne zi kúnne, in thíu man nan erkénne.
 Dét er mit giuuélti fineru hénti,
 thaz er úbarmuati gifciad fon ther gúati; P 20^a
 15 Fona hóhfdale zistíaz er thie ríche;
 gifídalt er in hímile thie ótmúatige;
 Thie húngorogun, múadon gilábot er in éuuon; F 7^b
 thie ódegun álle firliaz er ítale. V 20^b
 Nú intfiang drúhtin drutlút sinan,
 20 nu uuílit er ginádon then unfen áltmagon.
 Tház er allo uuórolti zi ín uuas spréchénti,
 íoh íó gihéizenti, nu hábent sie iz in hénti. —

- VII. 2. Daz (th über d geschrieben) V. 3. nv F. 4. druhtinen F. 5. alla F.
 mine (e aus a gemacht) F. 6. freiuu ih F. heilente F. 8. alle P.
 uuerolt F. manne P. 9. máhdig (d unterpunktíert, t übergeschrieben) V,
 máhtih F. uuiht P. 10. uuerk P. máru PF. 11: uuerolti F.
 12. thiu] thu F. irkénne P. 13. henti P. 14. er übergeschrieben V.
 úbarmúati P. der (th über d geschrieben) V, theru F. 15. hohfdale
 (o aus u gemacht) F. 17. húngorogon P. muadon (a aus o gemacht) F.
 18. alle P. 21. uuerolti F. zin PF. 22. giheizenti (h übergeschrie-
 ben) F. sie iz P, siez F.

- VII. 1. Luc. 1, 46 sqq.

- Uuas s̄iu áfter thiu mit íru far thri mánodo thár;
 fo fúar s̄i z̄i iro s̄elidon mit allen s̄alidon.
 25 Nu f̄érgomes thia th̄arnun, s̄élbun sc̄a máriun,
 thaz s̄i uns allo uuórolti s̄i z̄i iru s̄úne uuegonti.
 Iohannes druhtines drut uullit es bith̄ihan,
 tház er uns firdánen giuuerdo ginádon.

VIII.

CUM ESSET DESPONSATA MATER IESU.

- Ther mán, theih noh ni s̄ágeta, ther thaz uuíb mahalta,
 uuas ímo iz harto úngimah, tho er sa háfta gifah.
 Ih s̄ágen thir in uuar mín, s̄i ni mohta inb́eran s̄in
 in flúhti ioh in zúhti, theiz álles uuefan móhti,
 5 Ouh, s̄o iz zi dísu uuurti, iz dlufal ni bifúnti, P20^b
 ioh thiu rácha, sus gidán, nam thes húares thana uuán.
 Ér s̄ia érlichó zóh, in aegýptum mitiflöh,
 ioh bráhta s̄a afur thánne zi themo ira héiminge.
 Gidar ih lóbon inan frám, er uuas s̄úlih, s̄o er gizám,
 10 er uuas in s̄itin fruater, ioh héilag inti gúater. V21^a

23. s̄i *PF.* dri (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* mánotho *P.*
 manoda *F.* thar *P.* 24. ziro *PF.* 26. tház s̄i *P.* vnerolti *F.*
 ziru *PF.* uuegonti *P.* 27. iohánnes druhtines drúht *P.* bithian *F.*
 VIII. 2. Iz *übergeschrieben* *V.* vngimah *F.* s̄ia *P.* 3. mahta inberen *F.*
 5. óuh *P.* fo *PF.* thísu *P.* uurti (*vorn* u *übergeschrieben*) *V.*
 uurti *F.* 6. thána uuan *P.* 7. er *P.* 8. sa afur *P.*, safur *F.*
 hieiminge *F.* 9. innan *F.* fo *PF.* 10. s̄itin] s̄in (*Schreibfehler*) *F.*
 frúater *P.*

- VIII. 1. Matth. 1, 18. 5. Quare autem non de simplici virgine, sed de despon-
 sata, concipitur salvator, haec ratio est: Primum, ut per generationem Joseph
 origo Mariae monstraretur; secundo, ne lapidaretur a Judaeis, ut adultera;
 tertio, ut in Aegyptum fugiens haberet solatium mariti. Ignatius etiam quartam
 addidit causam, ut partus, inquiens, celaret diabolum, dum eum putat non
 de virgine generatum, sed de uxore. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 10.
 9. Matth. 1, 19 sqq.

- Iz uuas imo úngimuati thúruh sino guati,
 ioh tháhta, iz imo lázi, ób er fia firhazi.
 Er tháhta imo ouh in gáhi thia mánagfaltun uuíhi,
 ioh thia hóhun uuirdi; ni uuólta, thaz iz vuúrdi.
- 15 Er nam góuma líbes thes héilegen uuibes,
 ioh hínarquam bi nóti thera míhilun guati.
 Tháht er, bi thia guati er síh fon íru dati, F8^e
 ioh theiz gidóugno uuurti, er síh fon iru irfírti.
 Vnz er tháathahta, ther éngil imo náhta,
- 20 kúndt er imo in droume, er thes uuibes uuola góume.
 Ér quad, thes ni tháhti, ni ér síh iru náhti,
 ioh thárazua ouh hógeti, mit thíonofu iru fágoti.
 Quad, állaz thaz gizámi fon felben góte quami,
 ioh ther héilogo géift, fon imo uuéhfit iz meift.
- 25 Si birit sún zeizan, ther ófto íft íú gihéizan;
 thie búah fon imo íngent, uuioz fórafagon zéllent. P21^r
 Er gihéilit thiz lant, héiz inan ouh héilant;
 gihéilit thiu sín guati allo uuóroltiuti.

IX.

ELISABETH AUTEM IMPLETUM EST TEMPUS PARIENDI.

Thes ér íú uuard giuuáhinit tho uuard irfúllit thiu zít,
 thaz fáliga thiu álta thaz kind tho bérán scolta. V2L

11. thuruh *P.* 12. tháhta *P.* ób *P.* 13. imo *PF.* ouh
 uh *F.* 14. ioh *P.* hóhun uuirdi *P.* uuólta (*t über d geschrieben*)
 uúrdi (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúrdi *P.* uurdi *F.* 15. uuibes
 16. guati *P.* 17. tháhta *P.* 18. gidouguno *F.* uurti (*vorn u über-*
geschrieben) *V.* uurditi *F.* síh *P.* íru irfírti *P.* 19. unz *P.*
 náhta *P.* 20. her imo *F.* dróume *P.* 21. er quad *P.* er
 íru náhti *P.* 22. thíonofu *PF.* 24. héiligo *PF.* keift *F.* m
 (*corrigiert in meift*) *V.* 25. zéizan *P.* íu *P.* 26. thio
 uuio iz *P.* uuia iz *F.* zellent *P.* 27. gihéilit (*Schreibfehler*) *V.* th
 thaz *F.* 28. uerolliuti *F.*

IX. ELISABEEH *P.* 1. Giuuahanit *F.* 2. kind *P.*

IX. 1. Luc. 1, 57 sqq.

- Gihórt iz filu mánag friunt, ioh áller ouh ther lántliut;
 uuárun sie sih fréuuenti theru drúhtines gífti.
- 5 Tho géifcotun thie mága thia drúhtines gináda,
 tho zemo ántdagen fár so uuárun se alle sámant thar.
 Sie quámun al zisámame, thaz kindilin zi féhanne;
 tház sie iz ouh giquáttin, ioh imo námon scáftin.
 Stúant tho thár umbiring filu manag éding;
- 10 sih uuarun sje éinonti, uuio man thaz kind nanti.
 Sie spráchun thuruh mínna al éinera stímna:
 theiz uuari giáfaronti then fáter in ther élti,
 Quádun, iz so zámi, er finan námon nami,
 tház man in ther námiti thes állen ío gihógeti.
- 15 Tho sprah thiu múater obarlut: — uuas iru ther sún drut —
 ,thiz íst líub kind mín; iohánnes scal ther námo sîn. P2r^b
 Thes fater námon, in min uuár, then firfágen ih íú far; FS^b
 ir sculut spréchan thaz mín, sús scal ío ther námo sîn. —
 Sie spráchun uilu blíde zi themo sáligen uuíbe,
- 20 quátun, iz ni zámi; ni uuas in ther námo námi
 In thínemo kúnne; zél iz al bi mánne,
 so níst, ther gihógeti, thaz ío then namon hábeti.
 Gíftuátun sie tho scóuouon in then fáter stúmmon; V2r^a
 sie uuarun bóuhnenti, uuio ér then namon uuólti.
- 25 Nám er in thaz zúiuual thana sár ubarál;
 tho scréib er, theiz ther líut sah, so thiu múater gísprah.
 Vuúntar uuas thia ménigi áuur thara ingégini,
 thaz zúnga sîn uuas stúmму, thoh uuarun éinstímму.

3. gihórtā iz P, gihorthaz F. 4. frouuenti dero F. 5. gjéifgotun P.
 dia thruhtines F. 6. zemo] ze demo F. antdagen (e aus o gemacht) F.
 far P. sie F. samant F. 7. quamun al P. zisamene F. chin-
 dilin F. sehenne F. 8. iz PF. quattin F. io mo F. scáptin
 (p in f corrigiert) V, scaptin P. 9. thar P. 10. uuárun P. seinonti F.
 daz khind F. 11. stímna (vom zweiten m der letzte Strich ausgekratzt) VP,
 stímna F. 12. uuarin F. giáforónti P, giáuaronti F. der (d unter-
 punktiert, th übergeschrieben) V. 13. quatum F. 14. der (d unter-
 punktiert, th übergeschrieben) V. 15. thi^v F. ubarlút PF. uuás P.
 ther] then P. 17. fáter P. ferfagen F. 19. filu PF. blide (b aus
 p gemacht) F. 20. quádun P. in (n aus m gemacht) P. nami P.
 21. zel it F. 22. ío P. habeti P. 23. stúmmon P. 24. uuarun F.
 er P. námon uuólti P. 25. cuuiual F. ubaral P. 27. vúntar
 (u nach v übergeschrieben) V, uuúntar P, uuntar F. thiu F. 28. ei-
 stímму (Schreibfehler) F.

- Tho uuard münd finer far spréchanter,
 30 ioh uuas síh lósentí theru zúngun gibenti.
 Then drúhtin uuas er lóbonti, ther thaz uuas máchonti,
 thes man nihéin só gimáh in uuorolti ér ni gifah.
 Yrfórahtun tho thie lúti thio uuúntarlichun dáti,
 ioh síe gidatun mári thaz scona féltfani.
 35 Állaz thaz gibírgi, inti álló thia búrgi,
 ioh dales ébonoti, so uuís iz allaz lóbonti.
 Ioh álle thie iz gihórtun, ih fágén thir, uuio síe dátun: P22^a
 síe gicléiptun far thaz gúat filu uásto in iro muat;
 Síe spráchun filu balde, uuaz uuánist, thaz er uuérde?
 40 thiu zúht uuas uuáhfenti in drúhtines hénti.

X.

CANTICUM ZACHARIAE.

- Tho uuard ther fáter alter gótes uuihi irfúlder,
 spráh er, thaz uns thię áltun fórafagon záltun.
 ,Si drúhtin got gidíurto therero lántliuto, V22^b
 ther únfihi irlósta, ioh felbo uuífota.

29. thó *P.* uuard (d *hinzugeschrieben*) *F.* 31. bóbonoti (*das erste b in l corrigiert*) *V.* lóbenti *P.* thér *P.* 32. mán (*Accent ausgekratzt*) *V.* gimah *P.* uuórolti *P.* uuorolti *F.* er *P.* 33. erfórahtun (*über das mit rother Tinte geschriebene E ist schwarz ein kleines y corrigiert*) *V.* erfórahtun (o *aus a gemacht*) *F.* thie *F.* uuúntarlichun (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uuúntarlichun *F.* dáti *P.* 35. bibírgi (*das erste b in g corrigiert*) *V.* inti *P.* thio *P.* 36. ebenoti *F.* uués (*von e die Schlinge ausgekratzt, so dass man es für i lesen muss*) *V.* uués *PF.* 37. thie iz] thiz *F.* 38. gikléiptun *P.* gicléiptvn *F.* fásto *PF.* muat *P.* 39. balde *P.* uuerde *P.* 40. henti *P.*
- X. 1. Uáter (t *über u geschrieben*) *V.* álder (*Accent ausgekratzt*) *V.* uuihi irfúlder *P.* 2. er und uns *übergeschrieben* *V.* thię *P.* thie *F.* záltun *P.* 5. gidíurdo (*das zweite d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V.* gidíurto *P.* 4. thér únfihi irlósta *P.* félbo *P.*

- 5 Zi uns ríht er horn héiles, nales féhtannes, F9^a
 in kúnne eines kúninges, fines drúttheganes,
 Sól er thuruh álle thie fórafagon sine
 theru góregun uuórolti uuas íó gihéizenti.
 Ríht er zi uns ouh héilant, thaz únfih midi fiant,
 10 ioh álle thie líuti, thie sint unfer áhtenti.
 Nu uulit er ginádon then unfen álmagon,
 gihúgit, thaz er hér iz liaz, thaz er in ófto gihaz.
 Sof ér gihaz íuuuánne themo drútmanne,
 thaz ér uns sin gifuni in líchamen gábi,
 15 Tház uuir fo gidrófte, fon fianton irlófte,
 únforáhtenti sin imo thíononti P22^b
 In uulhi inti in ríhti fora síneru gifíhti
 álle dagafísti, thi er úns íst líhenti.
 Int ih scál thir fagen, chánd min, thu bist fórafago sín,
 20 thu scalt drúhtine rihten uuéga sine,
 Thaz uulzin these líuti, thaz er íst héil gebenti,
 inti se óuh iruuénte fon díufeles gibénte.
 Gináda sino uuárun, thaz uuir nan harto rúuuun;
 bi thiu íst er felbo in nóti nu unfer uulfonti, V23^a
 25 Mit dróftu ouh thie gifpréche, thie sízzent innan béche,
 únse fuazi ouh ríhte in síne uuega réhte. —
 Vvuáhs thaz kind in édili mit gote thíhenti,
 ioh fástota íó zi nóte in uualdes éinote.

5. zuns *F.* nales *F.* 6. kúnne *PF.* drúhttheganes *P.*, druttheganes (h *übergeschrieben*) *F.* 7. sine *P.* 8. thera gorugun vuerolti *F.*
 9. zi uns *P.*, zuns *F.* miti *PF.* 10. thie sint *P.* 12. ér in *P.*
 gihaz *P.* 13. sofo *P.* iuuuánne *P.* 14. gabi *P.* lichamen
 (e *aus o gemacht*) *F.* 15. irlofte *P.* 16. únforáhtente (i *durch das*
zweite e geschrieben) *V.*, unforáhtenti *P.* 17. uulhti (t *ausgekratzt*) *V.*
 in *vor* ríhti *übergeschrieben* *V.* inti *PF.* 18. alla *F.* thi er *P.*, ther *F.*
 lichenti *F.* 19. kánd *PF.* sin *P.* 22. ínti *P.* sóuh (*vor o*
e übergeschrieben) *V.*, se óuh *P.*, sie ouh *F.* fonne *F.* gibente *P.*
 23. rúuun (u *nach dem zweiten u übergeschrieben*) *V.* 24. felbo *PF.*
 25. sízzint *F.* 26. únse *P.* fúazi *P.*, fuazzi *F.* sine *P.* uuéga *P.*,
 vuege *F.* rehte *P.* 27. vvuás (h *vor s übergeschrieben*) *V.*, uuáhs *PF.*
 thlentí (h *nach i übergeschrieben*) *V.* 28. fásteta *F.*

XI.

EXIIT EDICTUM A CAESARE AUGUSTO.

- Vvúntar uuard tho mǎraz ioh filu féltfanaz,
 gibót iz ouh zi uuáru ther kéifor fona rúmu.
 Sánt er filu uuífe felbes bóton sine
 fo uuító sofo in uuórolti man uuári búenti,
 5 Tház sif érdrichi záltin, óuh uuíht es ío nirdúaltin, F9
 in briaf iz al ginámin, ínt imo es zála irgábin,
 Tház si gómman íoh uuíb, in thíu se uuóllen haben ífb, P23
 in thíu se tház gillezen, tház se érdrihes níezen,
 lúnger íoh álder, tharána si er gizálder.
 10 ni si mán nihein so úeigi, ni finan zíns eigi,
 Héime, quad, zi uuáre, zi sínemo áltgilare;
 fo uuító so gifige ther himil ínnan then se,
 Búrg níft, thes uuénke, noh bárn, thes ío githénke,
 in félde noh in uuálde, tház es ío irbálde.
 15 Ellu uuóroltenti zi míneru henti,
 fo uuár man sehe, in uuaron, stérron odo mánon, V23
 So uuar so in érdente fúnna síh biuuénte,
 al sít iz bríeuenti zi míneru henti. —

- XI. 1. Vúntar (u nach V *übergeschrieben*) V, unntar F. 2. rumu P. 3. uuífe ~~F~~.
 4. sof in (o vor i *übergeschrieben*) V, sofo in P, sofo in F. uuórolti ~~F~~.
 uuari P. 5. sif P, sie F. érd^driche V, erdrichi P, erdrichi (c *übergeschrieben*) F. ouh P, 6. int P. imo F. zala F. irgabin P.
 7. gómman íoh P. uuíb F. thíu P. vuollen F. 8. sie
 tház P. giliazen F. se F. érdriches PF. níezen F. 9. íoh P.
 tharána P. gizálder (i aus a *gemacht*) P. 10. úeigi P, veigi F.
 11. sínemo F. 12. síge (vorn gi *übergeschrieben*) V, gifige (das zweite
 i aus o *gemacht*) F. 13. níft] ni sí PF. gidenche F. 14. fehlt F;
 zwischen den Zeilen steht ein hakenförmiges Zeichen, mit welchem die Zeile
 wahrscheinlich am Schlusse der Seite nachgetragen werden sollte. uélde
 (f über u *geschrieben*) V. irbalde P. 15. uuórolténti P, vuoroltenti F.
 16. sehe F. uuáron P. manon P. 17. uuára so PF. 18. ál P.

- XI. 1. Luc. 2, 1 Tqq.

- Tho fuarun lúti thuruh nóť, so ther kéifor gibot,
 20 zĭ éigenemo lánťe, filu súorgente;
 Ouh uuđdorot ni uuántin, er sĭro zĭns gultin,
 zĭ nóťi, thar man uuésti thero fórdorono uésti.
 Ein búrg ĭft thar in lánťe, thar uuarun ío ginánťe
 hús ĭnti uuénti zĭ éđilingo hénti.
 25 Bi thĭu uuard, thĭ ĭh nu ságata, thaz íoseph sĭh ĭrbúrita,
 zĭ thĕru steti fúart er thĭa drúhtines múater,
 Vuant ĭra ánon uuarun thánana gotes drúthegana,
 fórdoron alte, zĭ sáldon gizálťe. P23^b
 Vnz sĭu tho thar gĭftúltun, thĭo zĭti sĭh ĭruúltun,
 30 thaz sĭ chĭnd bari zĭ uuoraltĭ éĭnmari.
 Sún bar sĭ tho zéizan, ther uuás uns ío gĭhéizan;
 sĭn uuás man allo uuórolti zĭ gote uúnsgenti. —
 Vuár sĭnan gibádoti, ĭoh uuár sĭnan gĭlégĭti,
 ni uuánu, thaz sĭ ĭz uuéssĭ bi theru gástuuĭssĭ.
 35 Biuuánt sĭnan thoh tháre ĭt láchonon fáre, F10^a
 in thĭa krĭppha sĭnan légĭta bi nóťe, thĭh nu ságeta.
 Tho bót sĭ ĭt gĭlústi thĭo kĭndisgun brústi, V24^a
 ni méĭd sĭh, sĭntar sĭe óugti, then gotes sún soughi.
 Vuóla uuard thĭo brústi, thĭo krĭst ío gĭkústi,
 40 ĭoh múater, thĭu nan quáťta, ĭnti émmizigen thágta!
 Vuóla thĭu nan túzta, ĭntĭ ĭn ĭra bárm sazta,
 scóno nan ĭnsuébita, ĭnti bĭ ĭru nan gĭlégĭta!

20. zĭ éiginemo *P*, zeigenemo *F*. suorgente *F*. 21. uuđdorort *P*,
 vuidorort *F*. sĭro] sĭno *P*. cĭns *F*. 22. vuesti *F*. fórdorono *F*.
 festi *P*. 23. uuarun *P*. 24. zĭ *P*. zedilingo (ĭ *vor* e *übergeschrie-*
ben) *V*. henti *P*. 25. thĭh (*ein zweites i übergeschrieben*) *V*, thĭh *P*,
 theih *F*. ságeta *PF*. 26. sĭar er (t *nach* r *übergeschrieben*) *V*.
 muater *P*. 27. uuanti ránon *V*, uuuantá (uant *F*) ĭra ánon *P*. vuarun *F*.
 thanana *P*. 28. uórdoron (u *unterpunktĭert*, f *übergeschrieben*) *V*. *vor*
 fórdoron *setzt F* thĭe. gizalte *P*. 29. unz *PF*. ĭrfultun *P*.
 30. kĭnd *PF*. uueralťĭ (e *in o corrigĭert*) *V*, uuorolti *P*, uuerolti *F*.
 32. vuerolti *F*. uuúnsgenti *P*. 33. uuár *F*. gĭlegĭti] gĭleĭti (*Schreib-*
fehler) *F*. 34. sĭz *PF*. 35. láchonon *P*, lachonen *F*. fáre *P*.
 36. krĭppa *F*. nota (a *in e corrigĭert*) *V*. theih *F*. 37. kĭndiscun
 (e *in g corrigĭert*) *V*, kĭndiscun *F*. 38. sĭe *P*, sĭ *F*. 39. vuóla *P*,
 vuola *F*. 40. emmizingen (*das erste n ausgekrazt*) *V*. 41. uuóla *PF*.
 dúzta (d *unterpunktĭert*, t *übergeschrieben*) *V*, dúzta *P*. ĭnti *PF*.
 42. ĭnan *F*. bi ĭru *P*, ĭru *F*. légĭta (*vorn gi übergeschrieben*) *V*.

- Sálig thiu nan uáatta, inti nan fándota,
 ioh thiu in bétte ínne ligit mit fúlichemo kinde!
- 45 Sálig thiu nan uuéríta, than imo fróft deríta,
 árma ioh hénti inan hélfenti!
- Er nift in érdringe, ther ira lób irfinge,
 noh mán fó fo gimúati, ther erzéle ira guáti.
- Dág inan ni rínit, ouh súnna ni bífcínit, P24^a
- 50 ther iz ío bíbringe, thóh er es biginne,
 Vuúanta ira sún guato dífurít fía gimúato;
 íft ira lób ioh giuuáht, thaz thu írrímen ni máht.
- Múater íft fí máru, ioh thíárna thoh zi uuáru;
 fí bar uns thúruh nahtín then hímilisgon drúhtín.
- M y f t i c e .
- 55 Drúhtín quemán uuólta, tho man álla uuórolt zalta,
 thaz uuír fín al gílche gíbríefte in hímilríche.
- In krippha man nan légíta, thar man thaz fíhu neríta,
 uuant er uuílit unfíh fcoúuon zí then éuuínigen góumon. V24^b
- Ni uuari thó thiu gíburt, tho uurti uuórolti firuuúrt;
- 60 fía fátanas ginámi, ób er tho ni quámi.
 Vuir uuárun in gíbéntín, in uuídaruuerten héntín;
 thú uns hélpha druhtín dáti ze thero óberoftun noti.

43. thiu na^a F. vuatta F. inti inan F. uándota (f über u geschrieben) V, vandota F. 44. ligit übergeschrieben V. ínne nach ligit PF. kinde P. 45. ueríta F. 48. erzelle PF. 50. ío P. bringe (vorn bi übergeschrieben) V, bíbringe P. bigínne P. 51. uúanta (u nach v übergeschrieben) V, uuanta F. guáto P. gimúato P. 52. thú írrímen P, thu írrímen F. maht P. 53. muater F. fíu P. thíárna P. 54. druhtín P. myfúce am Rande F. 55. quemán P. uuolta P, vuolta F. uuerolt F. 56. gíbríafte PF. 58. den (d unterpunktirt, th übergeschrieben) V. éuuínigen (das zweite n ausgekratzt) V. zi P. goumon P. 59. gíbúrt P. uúurti uuórolt P, vurti uuerolt F. firuuúrt (u klein zwischen r und u geschrieben) V, firuuurt P, firuurt F. 61. uuir PF. hentín P. 62. thu PF. zer (the vor r über-, und o klein hinzugeschrieben) V, zi therú P, ze theru F. oboroftun F.

57. Cui coelum sedes est, duri praefepis angustia continetur, ut nos per coelestis regni gaudia dilatet. Qui panis est angelorum, in praefepio reclinatur, ut nos quasi sancta animalia carnis suae frumento reficiat. Beda in Luc. col. 234.

XII.

PASTORES ERANT IN REGIONE EADEM.

- Tho uuárun thar in lán̄te hirta háltente;
 thes féhes datun uuárta uuidar flanta. F10^b
 Zi in quam bóto sconi, engil scinenti,
 ioh uúrtun sie inlúhte fon hímilisen láhte.
 5 Fórahtun się in tho gáhun, so sinan ánasahun, P24^b
 ioh hántarquamun hártu thes gotes bóten uuorto.
 Sprah ther gótes boto sár: ,ih scál iú sagen uuúntar;
 iú scál sin fon góte heil, nales fórahta nihéin.
 Ih scál iú sagen ímbot, gibot ther hímilisen got,
 10 ouh níst, ther er gihórti so fronisg árunti.
 Thes uuirdit uuórolt sinu zi éuuidon blídu,
 ioh ál gifcast, thiú in uuórolti thesa érdun íst ouh drétenti.
 Níuuui boran habet thiz lán̄t then hímilisen héilant,
 theist drúhtin kríst gúater, fon iúngeru múater
 15 In béthlem; thiúue kúninga, thie uuárun alle thánana;
 fon in uuard ouh gibóraníú sin múater, magad scóniu.
 Ságen ih iú, gúate man, uuio ír nan sculut fíndan, V25^a
 zéichan ouh gizámi thuruh thaz féltfani.
 Zi theru búrgi faret hánana, ír fíndet, so ih iu ságeta,
 20 kínd níuuuiboranaz, in krípphun gilégítaz. —

- XII. ET *setzt P vor* PASTORES. *Ueberschrift fehlt F.* 1. Hirti *F.*
 háltenta (*das letzte a in e corrigiert*) *V.* 2. uuidar *F.* 3. zi in *P,*
 zin *F.* 4. uuúrtun *P,* uurton *F.* llohte *P.* 5. sie in *F.* się inan *P.*
 6. intarquamun *F.* 7. scál *P.* uúntar (*vorn v übergeschrieben*) *V,*
 uuúntar *P.* 8. scál (*a aus o gemacht*) *F.* nales *F.* nihéin *P.*
 9. der *F.* 11. vuerolt *F.* sinu *P.* zi *PF.* 12. gifcaf *F.*
 thiú *übergeschrieben V.* uueroolti *F.* thes (*a hinzugeschrieben*) *V,*
 thesa *F.* 13. níuuui *F.* tiz *F.* hímilisen (*e in o corrigiert*) *V.*
 14. xpc *F.* 15. béthleem thiue *PF.* vuarun *F.* alle (*e aus a*
gemacht) *F.* 16. magad sconu *P.* 17. gute *F.* 19. so *PF.*

- Thó quam, unz er zı̄ in tho sprah, éngilo h́erı̄scaf,
 h́imilisgu ménigi, fus alle śingenti:
 In h́imilriches hóhi śi gote gúallichı̄;
 śi in érdu frı̄du ouh állen, thie fól śin guates uúllen!
- M y f t i c e.
- 25 Sie kúndtun uns thia frúma frúa, ioh lértun ouh thar fáng zua;
 in h́erzen hugi thı̄ inne, uuáz thaz fers śinge.
 Ni láz thir innan thina brúst arges uúllen gilúst,
 thaz er fon thır nırstrı̄che then frı̄du in h́imilriche.
 Vuir sculun úáben thaz fáng, theıst scóni gotes ántfang,
 30 uuantą éngila uns zi blı̄ide bráhtun iz fon h́imile.
 Bıscof, ther śih uuáchorot ubar krı̄stinaz thı̄ot,
 ther ıst ouh uıirdig scónes éngilo gı̄sfunes. —
 Thı̄ę éngila zi h́imile flugun śingente;
 in gı̄sıht frono thar zámun se scono.

XIII.

PASTORES LOQUEBANTUR AD INVICEM.

Spráchun tho thie h́irta, thie selbun féheuuárta,
 śie áhtotun thaz ımbot, thiu selbun éngiles uuort:
 ,İemes álle zi themo káftelle,
 thaz uuır ouh mit then góuon thaz gotes uuórt scouon,

21. zin (*ein zweites i übergeschrieben*) V, zln PF. herıse
 22. menigi P. 24. sı in] sın F. prıdu (p in f corrigiert) V, frı
 fol P. gúates P. uuıllen P, vuıllen F. mystıce *am Ran*
 25. vns F. frua P. lerdun F. 26. thı PF. uuaz P.
 sınge P. 27. uuıllun F. gilúst P. 28. thaz] thar (*Schreibfehler*
 ér P. thır P. nırstrıche (r vor f übergeschrieben) F. 29. uui
 úáben P. 30. uuanta F. vns F. 31. xpınaz P, krıstanız F. th
 32. vıirdig F. 33. thie PF. sıngante F. 34. zamyn F.
 XIII. 1. Féheuuarta P. 2. ımbot F. vuort F. 3. nu *nach* İemes
 kratzt V, İemes nu P, ilimes nu F. castelle F. 4. vuort F.

- 5 Thaz drúhtin dúan uuolta, int iz héra in uuorolt fánta;
 'ia óugta uns zi érist thaz gibót ther ginádigo got.' —
 Tho fuarun się ílenti, ioh filu gáhonti;
 irhúabun sie síh filu frua, sie thahtun hártu tharazua.
 So sie tho tháraqumun, thia múater gifáhun,
 10 — in ira bárm sí sazta barno bézista — P25^b
 Ioh ther síu thárafuarta, thar íro zueio húatta;
 thaz scólta sín bi nóti, thaz er in thionoti.
 Gifáhun sie thaz uuórt thar, ioh irkántun iz far,
 thaz thie éngila in iróugtun, thar sie thes féhes goumtun.
 15 Álle, thie iz gihórtun, hártu sie iz intrietun,
 ioh fórahtun mér ouh habetun, so thie hirta thiz gifágetun. —
 Thiu múater barg mit fésti thiu uuórt in iru brúfti,
 in hérzen mit githáhti thiz ébono ahtonti,
 Vuio thiu uuórt hiar gágantin, thiu er fórafagon fágetin,
 20 ioh thiz al mit gizámi ouh tharazua biquámi. —
 Fuárun far thes sínthes thie hirta héimortes,
 thero uuárono uuorto blídtun sie síh hártu.
 Sie iz állaz thar irkántun, so thie éngila in gizáltun,
 thes lóbotun sie gilicho drúhtin gúalliche. V26^a

5. druhtin *P.* hera *PF.* uuórolt *P.*, uuerolt *F.* fanta *P.*
 6. ougta *P.*, ougt *F.* zi *P.* 7. się *P.*, sie *F.* ilinti *F.* filu *P.*
 8. filu frúa *P.* thahton *F.* tharua *P.*, tharazua *F.* 9. gifáhun *P.*
 10. síu *F.* 11. thér *P.* tharafuarta *P.* haiatta (ai in u *corrigiert*) *V.*
 14. thie (*Punkte unter ie ausgekratzt*) *V.*, thie *P.* iróugtun *P.* goump-
 tun *P.* 15. thie iz *P.*, thiez *F.* hártu *P.* siez *F.* 16. mér *P.*
 hábetun *P.* gifagetun *P.* 18. ébono *P.*, ebeno *F.* 19. uuio *PF.*
 forafagon *F.* 21. fuárun *P.* sínthes *PF.* thia *F.* 22. hártu *P.*
 23. siez *F.* thie *PF.* 24. się *P.* vor gilicho *scheint* io
überschrieben gewesen zu sein, ist aber ausgekratzt V, ió gilicho PF.
 druhtin *P.*

XIV.

DE CIRCUMCISIONE PUERI ET DE PURGATIONE
SANCTAE MARIAE.

- So ther ántdag síh tho óugta, thaz síu thaz kínd fougta, *F11^b*
 tho scóltun síu mit uuíllen then uuízod irfúllen,
 Then sítu ouh, then thie áltun fórdoron iruúltun.
 thes namen uuéftun síje ouh giuuánt, híazun inan héilant, *P26^a*
- 5 So ther éngil iz gizálta, int in iz zéigota,
 er sí zi deru gibúrti thes kindes háft vuurti.
 Ist uuóla fo giméinit, uuanta er then líut heilit;
 ther engil kúndt iz er tho sár, ioh gispúnót íft ther námo thar.
 Vuúzzod thero líuto gibót in filu nóto,
- 10 thaz uuír ouh nu mit uuíllen ío émmizigen fúllen,
 So uuelih uuíb fo uuari, thaz thégankind gibári,
 thaz sí únreini thera gibúrti flarzug dago vuurti.
 Síh ínnan thes ínthábeti, in themo gótes hus ní bétoti;
 after thíu thanne sár gióugti thaz kínd thar,
- 15 Tház kind ouh, thaz uuurti fon gómmanes gibúrti;
 bí thíu ní drafun thárafun thíu thíarna, noh ther íra sun.

XIV. 1. Ándag *P.* fougta (*Accent ausgekratzt*) *V.* 2. vuillen (e *aus* *o*
gemacht *F.* uuízzod irfullen *P.* 3. sítu *P.* ío *vor* thie *ausge-*
kratzt *V.* ío thje *P.* io thi *F.* irfultun *PF.* 4. uuéftun *F.* se *P.*
 síje *F.* nan *P.* 5. intj *P.* in iz] inaz *F.* 6. sí *übergeschrieben* *V.*
 theru *PF.* árt (*corrigiert in háft*) *V.* uurti (*vorn v übergeschrieben*) *V.*
 uuurti *P.* uurti *F.* 7. uuanta *P.* uuant *F.* 8. éngil kundtj *P.*
 ér *P.* 9. vvízzod *P.* uuizod *F.* thera *F.* 10. fullen *P.* 11. uuári
 (*Accent ausgekratzt*) *V.* 12. sí *F.* flarzag (*das zweite a ausgekratzt*) *V.*
 uurti (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuurti *P.* uurti *F.* 14. gióugti *P.*
 15. uuúrti *P.* uurti *F.* fonne *F.* gómmanes (*ein zweites n überge-*
schrieben) *V.* 16. bídlu (*d unterpunktiert, th übergeschrieben*) *V.*

XIV. 1. Luc. 2, 21 sqq.

Si quám thoh, so si scólta, fo ther uuizzod iz gizálta,
 fo thia fárt iru ni uuéritun thia dága, thie uuir nu fágetun.
 Siu fúarun fon theru búrg úz zi themo drúhtines hús, · V26^b
 20 thes gibótes siu githáhtun, thaz kind ouh thárabrahtun,
 Vuánta uuas iz thegankind thes uuibes érista kind.
 ih scál iú fagen uuúntar, iz uuas gótes suntar,
 Thaz siu ouh furi thaz kínd far ópphorotin góte thar,
 fo ther uuizzod hiaz iz máchon, zua dúbono gimáchon.

XV.

DE OBLIATIONE ET BENEDICTIONE SYMEONIS.

Thar uuas ein mán alter, zi sálidon gizáalter, P26^b
 er uuas thiononti thár góte filu mánag iar.
 Er uuas góteforahtal, ioh rehto er lébeta ubaral,
 béitota er thar súazo thero drúhtines gihéizo. F12^a
 5 Ther gótes geift, ther mo ánauuas, ther giház imo tház,
 thaz kríft er druagi in hénti, er fines dáges enti;
 Er tothes ío ni chóreti, er er then dróft habeti,
 thiú uuíhi gotes géiftes giuuérotá inan thes gihéizes.
 Tho quam ther sáligo man, in sinen dágon uuas iz frám,
 10 in hús, thaz ih nu fágeta, thar er émmizigon bétota.

17. uuizzod P. 18. iru *fehlt* F. the daga F. fagetun F.
 19. thero F. búrg P. demo F. hús P. 20. kínd PD.
 21. uuánta PF. thegankind D. kínd D. 22. iú PD. uuúntar
 (*vorn u ubergeschrieben*) V, nuntar F, uuuntar D. 23. ouh *vor* flu D.
 ópphoroti (*n hinzugeschrieben*) V, ophorotin F. 24. uuizzod P. hiaz F.
 XV. 1. Gizalter P. 2. gote D. iar D. 3. forahtar F. réhtə P.
 er *vor* lébeta *fehlt* D. lebeta P. 4. bétota (*i ubergeschrieben*) V.
 suazzə F. 5. keift F. imo PF, mo D. thaz P. 6. chríft
 (*ch in k corrigiert*) V, xpc P. 7. dothes (*t über d geschrieben*) V,
 tóthes P, todes F, dothes D. ío *ubergeschrieben* V. córeti D.
 er er] erre F. 8. uuíhi gótes géiftes P. giuuérotə P, giuuereta F.
 innan F. 9. thó P. fram P.

XV. 1. Luc. 2, 25 sqq.

Ostria L.

- Múater, thiu gúata, thaz kind ouh thárafuarta.
 thar gáganta in gimúato symeón ther gúato,
 Gineíg er imo filu frám, ioh húab inan in sínan árm,
 tho spráh ouh filu blíder ther alto scálc finer:
 15 ,Nu lázist thu mit frídu sín, so gihíaz mir ío thaz uuórt thin, *V27^a*
 mit dágon ioh ginúhtin thinan scálc, druhtin,
 Vuánta thiu min ógun nu thaz gifcúuotun,
 thia héili, thia thū uns gárotos, er du uuórolt uuorahtos;
 Lloht, thaz thar scínit, inti alla uuórolt rínit, *P27^a*
 20 ioh gúallichí githluto therero lánthiuto. —
 Vuúntoroto síh tho háрто thiu múater thero uuórto,
 thiu in allen thén stuntun gifpróchanu uuurtun,
 Ioh thér thar uuas in uuáni, thes kindes fáter uuari,
 bitháht er síu ío gilícho filu fórahtlichó. —
 25 Tho uuíhta síu ther áto, thar fórna iu gináto,
 ioh spráh ouh zi theru múater ther fórafago gúater:
 ,Nim nu uuórt minaz in herza, mágad, thinaz,
 ioh huges háрто ubarál, thu thíarna, theih thir ságen scal.
 Thiz kínd íst untar manne zi manegero falle,
 30 ioh then zirftántnisse, thie zi líbe sínt giuúisse,
 In zéichan filu hébigaz; thoh firspríchit man thaz.
 thiu frúma íst hiar íróugit, so uuémo iz ni gilóubit.
 Druhtin íst er gúater, ioh thíarna íst ouh sín múater; *F12^b*
 er tod síh anauéntit, in themo thríttén dage írsténtit;

11. kind *D.* 12. thara *F.* gáganta *PFD.* gimúato *P.* simeon *F.*
 13. sinen *F.* 14. bliðer *F.* scalk (k über c geschrieben) *F.* 15. nv *P.*
 mir] mit (*Schreibfehler*) *D.* uuort *PD.* 16. dagon *D.* ginuhtin *D.*
 scalk (k über c geschrieben) *F.* 17. uuánta *PF.* tház *P.* gi-
 fcouuotun *P.* gifcouuotun *F.* 18. thia *übergeschrieben* *V.* thu uns *D.*
 thuns *F.* gárotos (*das zweite a aus o, e aus a gemacht*) *D.* er thu *P.*
 uueroht *F.* uuorohtos *F.* uuarahtos *D.* 19. inti *P.* alla *fehlt* *D.*
 uueroht *F.* rinit *P.* 20. gidluto (th über d geschrieben) *V.* githiuto *D.*
 21. uuúntoroto *P.* uuuntorota *F.* 22. in *PFD.* állen *P.* stuntun *PFD.*
 gifpróchanv (*v hinzugeschrieben*) *P.* uurtun (*uorn u übergeschrieben*) *V.*
 uurtun *F.* 24. gilícho *D.* fórahtlichó (*das zweite t in l corrigiert*) *V.*
 27. hérza *P.* 28. ubaral *P.* 29. manne *D.* manegero *F.* 31. céi-
 chan *P.* tho^b *F.* 32. frúma *P.* uuémq iz *P.* uuemoz *F.* uuémo iz *D.*
 33. guáter *P.* thiarna *F.* thíarna *D.* 34. thod (th *unterpunktirt, t über-*
geschrieben) *V.* thoh *D.* dríttén (th über d geschrieben) *V.* thríttén *D.*
 dage *P.* írsténtit (*a in e corrigiert*) *V.* írsténtin (*Schreibfehler*) *F.*

- 35 Férit er ouh thanne ubar himila álle,
 ubar súnnun líoht, ioh állan thefan uuóroltthiot. V27^b
 Er químit mit giuuélti far so íst uuóroltenti,
 in uuólkon filu hóho, so scóuuon vuir nan scóno.
 Mit ímo íst sin githígini ioh éngilo ménigi.
 40 er habet thár, ih sagen thir tház, thing filu hébigaz. P27^b
 Óffan duat er tháre, thaz uuir nu helen híare,
 íst iz úbil odo uuar, unforhólan íst iz thár.
 Thie ungilóubige thie ábohont iz álle,
 firspréchent só zi nóti thio uuúntarlichun dati.
 45 Ioh uuuntot férah thinaz uuáfan filu uuáffaz,
 bítturu pina thia selbun féla thina.
 Thu síhis sún liaban zi mártolonne zláhan;
 so ríuzit thir thaz hérza thuruh míhila smerza.
 Thar sprichit filu manno, thaz se ér sú halun lángo,
 50 giborgan níd in manne al óugit er síh thanne.'

XVI.

DE ANNA PROPHETISSA.

Anna hiaz ein uuíþ thar, sí thíonota thar mánag iar,
 ált uuas sí iáro ioh filu mánegero.

- F
 P
 B
 C
 B
 P
 J
35. himil *F*. alle *P*. 36. líoht *P*. uueroltthiot *F*. 37. qui^{mit}
 mit *F*. so *FD*. uueroltenti *F*, uuórolti enti *D*. 38. uir (*vorn* u *über-*
geschrieben) *V*, uuir *PFD*. scóno *P*. 39. ímo *PFD*. gidigini *F*.
 40. hábet *P*. thaz *P*. ting *F*. 41. uuir *P*. helen *P*. 42. vbil *F*.
 uuár *P*. únforholan *P*, unforholon *F*, unfarhólan *D*. 43. ábahont *PD*,
 abahot *F*. alle *P*. 44. firspréchen *F*. thie (e *in* o *corrigiert*) *V*,
 thie *P*. uuúntarlichun (*vorn* u *überschrieben*) *V*, uuntarlichun *F*.
 45. uuntot (*vorn* u *überschrieben*) *V*, uuuntont *P*, uuntot *F*. ferah *D*.
 46. bítturu (*das letzte* u *aus a gemacht*) *D*. pina *P*. 47. liuban *F*.
 mártolonne *D*. síhan *F*, zláchan *D*. 48. hérza *D*. 49. filu mánno *D*.
 se er *D*, ser *F*. íu *P*. 50. óugit *P*, óugit *D*.

XVI. 1. Thianota *F*, thionota *D*. 2. alt-*D*. mánagero *FD*.

XVI. 1. Luc. 2, 36 fqq.

- Si uuas fórafagin gúat, zi gote ríhta sí iru múat,
uultua gimúati gihíalt sí fram thio gúati.
- 5 Sid sí thárben bigan thes líobes zì iro gómman,
so hábata sí in githáhti, uuar sí then dróft suahti. V28^a
- Zi themo gotes hús fuar sí sár, ioh léita sí ira dága thar,
kúmta thár thaz ira sér, ni ruahta gómmanes mér;
Déda sí tho then githánc zi gotes thíonofte ana uuánc, P28^a
- 10 ioh thíonota ío gilícho thar gote dríulicho.
Sí állo stunta bétota, ioh sílu ouh fásteta, F13^a
gótes uuillen húatta, ioh thíonofst sínaz úabta;
Dáges inti náhtes fléiz sí thar thes réhtes.
in iúgundi uuard sí uultua, mit thífu irálteta. —
- 15 Tho quam sí in théfen stunton, thì ih zálta bi then álton,
thaz kíndilin sí thar gísáh, ioh lob ouh drúhtines sprah.
Sí kundta thár, sof iz uuás, thaz ín thiü fruma quéman uuas,
sálida zi líbe, gómmanne ioh uuíbe;
Álte ioh iúnge, in thíu er tharzua githínge,
- 20 nítotot er síh líbes ioh éuuiniges líobes. —
So síu tho thar irfúltun, so in thio búah gizáltun,
síe flízzun sar thes sínthes thes iro héiminges.
Thaz kínd vuuahs untar mánnon, so lília untar thórnon,
so blúama thar in crúte, so scóno theh zi gúate.

3. síru *P*, sí ira *F*, sí iru *D*. muat *D*. 4. gimýati gihíalt sí frá *P*.
5. sí (t in d *corrigiert*) *V*. darben *F*. ziro *PF*. 6. hábata *P**F*.
sí *PF**D*. 7. demo (th *über d geschrieben*) *V*. ioh *P*. léitta *P*.
sí iru (u *unterpunkttert*, a *übergeschrieben*) *V*, síru *P*, sí iru *D*. dar *F*.
8. kúndta (n in m *corrigiert*, d *ausgekratzt*) *V*. thar *P*. gómman-
nes *P*, gommennes *F*. mer *P*. 9. deda *P*, déta *FD*. thó *P*.
githanc *D*. thienofte *D*. uuanch *F*. 10. thíonota *P*, thionota *D*.
íó (*Accent über o ausgekratzt*) *V*, ío *PD*. gilícho *P*. dríulicho *P*,
dríulicho *D*. 11. állo *D*. sílu *P*. fásteta *D*. 12. gotes *D*.
uuillen *F*. 14. iungundi *F*, iugundi *D*. thífu *D*. arálteta *F*.
15. thefan *D*. thih *PF*, thíih *D*. den *F*. 16. lób ouh drúhtine
sprah *P*. 17. kúndta thar *P*. in *PD*. díu *F*. fruma queman *P*.
18. gómmane *D*. líúbi (li in u *corrigiert*) *V*. 19. er *PF**D*. thár-
zua *D*. thinge *F*. 20. sí (h *hinzugeschrieben*) *V*. 21. thíu *D*.
gizáltun *P*. 22. thes *vor iro fehlt F*. 23. uuas (h *vor s übergeschrie-
ben*) *V*, uuahs *PD*, uahas (*Schreibfehler*) *F*. antar *D*. lília *D*.
chórnon *D*.

- 25 Vuizzi théh imo ana fár, thaz uuas gilúmplih in uuar;
 fih uuísduames irfúlta, fo gótes sún scolta.
 Gótes geist imo ánauas, ni tharft thu uuúntoron thaz, V28^b
 uuant iz uuás imo anan hénti zi fineru giuuelti.

XVII.

DE STELLA ET ADVENTU MAGORUM.

- Nist mán nihein in uuórolti, thaz fáman al irfágeti, P28^b
 uuio manag vuúntar vuurti zi theru drúhtines gibúrti.
 Bi thíu, thaz ih irduálta, thar fórna ni gizálta,
 scál ih iz mit uuíllen nu súmaz hiar irzélle. —
 5 Tho drúhtin krist gibóran uuard, thes méra ih fágén nu ni thárf,
 thaz bliði uuórolt uuurti theru sálígún gibúrti,
 Thaz ouh gidán uuurti, si in éuuon ni firvuúrti:
 — iz uuás iru anan hénti, tho détt es druhtin énti —
 Tho quamun óstana in thaz lánt thie irkantun súnun fart,
 10 stérrono girúfti; thaz uuárun iro lífti.
 Sie éiscotun thes kíndes farió thes finthes, F13^b
 ioh kúndtun ouh tho mári, thaz er ther kúning uuari.

25. uuizzi *PF.* gilúmstih *P.* gilumplib *F.* uuár *P.* 26. fih] *F.*
 fih *F.* gotes *P.* 27. gotes *P.* géift *P.* keift *F.* anauuas *P.*
 tharf (t *hinzugeschrieben*) thu *V.* tharftu *P.* tharftu *F.* uuúntoron (*vorn* u
überschrieben) *V.* uuntoron *F.* 28. uuantá *PF.* imo *PF.* ana *F.*
 giuuélti *P.*

- XVII. 1. Uuerolti *F.* 2. uuúntar uuurti (*bei beiden Wörtern vorn v überschrieben*) *V.* uuúntar uuurti *PD.* uuntar uuurti *F.* giburti *P.* 3. irduálta *P.*
 4. nu súmaz] numaz *F.* 5. xpc *P.* uuár *D.* méra *P.* tharf *P.*
 6. uuerolti *F.* uuurti (*vorn u überschrieben*) *V.* uuurti *F.* thera *F.*
 giburti *P.* 7. uuurti (*vorn u überschrieben*) *V.* uuurti *F.* firuúrti
 (*zwischen r und u klein v geschrieben*) *V.* firuúrti *PD.* firuurti *F.*
 9. quam *PF.* thie irkantun *P.* thierkantun *F.* 10. lífti *P.*
 11. éiskotun *P.* findes *P.*

- Uuarun frágenti, uuar er gibóran uuurti,
 ioh bátun íó zi nóti, man in iz zéigoti.
- 15 Sie zaltun féltfani ioh zéichan filu uuáhi,
 uuúntar filu hébigaz, uuanta er ni hórta man thaz,
 Thaz íó fon mágadbýrti man gibóran vuurti,
 inti ouh zéichan sín scónaz in hímile so scínaz.
 Ságetun, thaz sie gáhun stérron einan sáhun, V29^a P29^a
- 20 ioh dátun filu mári, thaz er sín uuari.
 ,Uuir sáhun sínan stérron, thoh uuir therá búrgi irron,
 ioh quámun, thaz uuir bétotin, gináda sino thlígiti.
 Óstar filu férro so scéin uns ouh ther stérro;
 íft íaman hiar in lánthe es íauuiht thoh fírstánte?
- 25 Gíftirri záltun uuir íó, ni sáhun uuir nan ér íó;
 bi thiú bírun uuir nu géínot, er niuuan kúning zeínot.
 So scríibun uns in lánthe man in uuórolti alte;
 thaz ír uns ouh gízéllet, uuio iz íuuo buah síngent. —
 So thífu uuort tho gáhun then kúning anaquámun,
- 30 híntarquam er hártó thero félbero uuorto,
 Ioh mánniliches hóubít uuárd es thar gidruábit;
 gihórtun úngerno thaz uuír nu níazen géerno.
 Thie búachara ouh tho tháre gífamanota er fare,
 sie uuas er frágenti, uuar kríft giboran uuurti.
- 35 Er sprah zen éuuarthon félben thesen uuórthon.
 gab ármer ioh ther rícho ántuurti gílícho,
 Thia burg nántun se sár, in féstiz datun álauuar
 mit uuórthon, then ér thie áltun fórafagon záltun. —

13. uurti (vorn u übergeschrieben) V, uurti F. 14. in P. 15. záltun P —
 uuáchi (c ausgekratzt) V. 16. uuntar (vorn u übergeschrieben) V, uuntar F —
 uuanta F. ér P. 17. uurti (vorn v übergeschrieben) V, uuurti P, uurti F —
 18. int F. scínaz P. 19. se (i vor e übergeschrieben) V. 21. thera PF.
 búregi^lrron (c ausgekratzt) V. 22. quam F. sína F. 23. ons
 (v über o geschrieben) V. 24. íauuit (h vor t übergeschrieben) V.
 Fragezeichen nach fírstánte V, fírstánte PF. 25. gíftirri P. er P.
 26. géínot (i nach e übergeschrieben) V, géínot P, geínot F. kúninc F.
 zéínot P, zeígot F. 27. uuerohti F. 28. gícellet F. iz PF.
 íuuo fehlt F. 29. uuorht F. kúninc F. anaquamun P. 31. uuar
 des F. 32. gihortun P. níazen P. géerno P, kerno F. 33. bú-
 chara PF. gífamata (no vor t übergeschrieben) V, gífamanot F. sáre P.
 34. xpc gibóran uuurti P. 35. uuorthon P. 36. ántuurti gílícho P.
 37. búrg nantun sie P. 38. uuortun F. er P. záltun P.

- So er giuúffo thar bifánd, uuar drúhtin krift gibóran uuard,
 40 tháht er far in fésti mihilo únkufti. *V29^b P29^b F14^a*
 Zi ímo er ouh tho ládota thie uufun man, theih fágeta,
 mit in gístant er thíngon ioh filu hálingon.
 Thia zít éigiscota er fon in, so ther fterro giuunon uuas quéman zì in,
 bat fle iz ouh birúhtin, bi thaz felba kínd irfúhtin.
 45 ‚Gidúet mih,‘ quad er, ‚ánauuart bi thes fterren fart,
 so faret eiscot tháre bi thaz kínd fáre!
 Sin éiscot íóllcho ioh filu giuúaralicho,
 flúmo duet ouh thánne iz mir zi uulzzanne.
 Ih uúllu faran béton nan, — so ríet mir filu mánag man —
 50 thaz ih tharzúa githinge, ioh imo ouh géba bringe. —
 Lóug ther uuénego mán, er uuánkota thar filu frám;
 er uuólta nan irthúesben, ioh uns thia frúma irlesgen. —
 Thaz ímbot fie gihórtun, ioh iro férti íltun;
 yrfeín in far tho féro ther féltfano fterro.
 55 Sie blídtun síh es gáhun, fár fie nan gifáhun,
 ioh filu fráuualicho sín uuártetun gilicho.
 Léit er fie tho scóno, thar uuas thaz kínd frono,
 mit síneru ferti uuas er iz zéigonti.
 Thaz hús fie tho gifáhun, ioh far tharaín quamun;
 60 thar uuas ther fún guater mit síneru muater.
 Fíalun fie tho frámhald, thes guates uuárun fie báld, *V30^a P30^a*
 thaz kínd fie thar tho bétotun, ioh húldi fino thígíton.

39. xpc *P.* 40. sar *übergeschrieben V.* 41. zì imo *P.* thi ih (*das erste i in e corrigiert*) *V.*, thih *P.*, thie ih *F.* 42. gístant *P.* ioh *übergeschrieben V.* halíngun *F.* 43. zít *P.* éisgota *P.*, eiscota *F.* giuúón *P.*, giuunon *F.* queman *P.* zin *PF.* 44. bát fie *P.* daz *F.* arfúhtin *F.* 45. gidúat (*a in e corrigiert*) *V.* quat (*t in d corrigiert*) *V.* anauúárt *P.* des *F.* 46. éiscot (*Accent ausgekratzt*) *V.*, eiskot *PF.* fáre *P.* daz *F.* 47. éiskot *PF.* íógilcho *PF.* giuuarilicho *F.* 48. unizzenne *F.* 49. uuilla *F.* béton nán *P.* ríet *P.* 50. tharzua *P.* thinge (*voan gi übergeschrieben*) *V.*, thíngé *P.* ímo *P.* 51. uuenego *F.* man *P.* thár *P.* fram *P.* 52. vns *F.* frúma *P.* 53. inbot *F.* férti íltun *P.* 54. irfécín (*i in y corrigiert*) *V.*, irfchein *F.* in *übergeschrieben V.* 55. far fle *P.* gifáhun *P.* 57. uuas *nach* kínd *P.* 58. ér *P.* iz] is *F.* 59. fár *P.* tharaín *PF.* 60. thár *P.* muater *P.* 61. báld *P.* 62. that (*Schreibfehler*) *P.* bétotun (*u aus o gemacht*) *F.* thíg&un (*durch & ein i geschrieben*) *V.*, thígíthun *F.*

Indátun sie tho tháre thaz iro dréfo fare,
 réhtes sie githáhtun, thaz się imo géba brahtun:
 65 Mýrrun inti uuírouh ioh gold scínantaz ouh,
 géba filu mára! sie súahtun sine uuára. —

M y s t i c e.

Ih ságen thir thaz in uuára, sie móhtun bringan méra,
 thiz uuás sus gibari, theiz géistlichaz uuári.
 Kúndtun sie uns thánne, so uuir firnémen alle,
 70 gilóuba in girihti in theru uuúntarlichun gífti:
 Thaz er úrmari uns éuuarto uuari;
 ouh kúning in gibúrti; ioh bi unsih dót uuurti. —
 Sie uuurtun sláfente fon éngilon gimánote,
 in dróume sie in zélitun then uueg sie fáran scoltun;
 75 Thaz sie ouh thes ni tháhtin, themo kúninge sih náhtin,
 noh gikúndtin thanne thia frúma themo manne. —
 Tho fúarun thia ginóza ándara stráza
 hártó ilente zi éiginemo lánthe.

F14^b

63. trifo *F.* 64. thaz *übergeschrieben V.* simo *P,* ⁿimo *F.* 65. mýr-
 rum (*letzter Strich des zweiten m ausgekratzt*) *V.* uuirouch *F.* kold *F.*
 scínan (*taz hinzugeschrieben*) *V,* scínentaz *P,* scínantaz *F.* 66. gába (*das*
erste a in e corrigiert) *V.* uuara *P.* mysticae *P,* fehlt *F.* 67. mera *P.*
 68. thir (*r in z corrigiert*) *V,* thiz *P.* uuas *P.* gibari *P.* geislich *F.*
 uuari *P.* 69. vns *F.* uuír *P.* firnéman (*a in e corrigiert*) *V,* firnemen *P.*
 70. uúntarlichun (*vorn u übergeschrieben*) *V,* uuntarlichun *F.* gífti *P.*
 72. bunsih *P,* bi unsih *F.* uuairti (*ai in u corrigiert*) *V,* uurti *F.*
 73. uurtun (*vorn u übergeschrieben*) *V,* vurtun *F.* sonne *F.* 74. dro^vme *F.*
 się in *P.* 75. thahtin (*h vor t übergeschrieben*) *F.* náhtin *P.* 76. gi-
 kúndtin] ni kúndtin *P.* manne *P.* 77. thie *F.* stráza *P,* strafa *F.*
 78. harto *P.* ilente (*das letzte e aus i gemacht*) *F.* lante *P.*

71. Per ista munerum genera in uno eodemque Christo et divina majestas, et
 regia potestas et humana mortalitas intimatur: thus enim ad sacrificium, aurum
 ad tributum et myrrha ad sepulchrum pertinet mortuorum. Rhabanus Maurus
 in Matth. pag. 14. H. In auro regalis dignitas ostenditur Christi; in thure ejus
 verum sacerdotium; in myrrha mortalitas carnis. Beda in Matth. col. 4.

XVIII.

M Y S T I C E.

Mánot unſih thiſu fárt, thaz uuir es uuefen ánauart, P30^b
 uuir únſih ouh birúachen, intj eigan lánt ſuachen.
 Thu ni bíſt es, uuan ih, uuls, thaz lánt, thaz heizit páradis.
 ih meg iz lóbon harto, ni girínnit mih thero uuórto; V30^b
 5 Thóh mir megi lídolih ſprechan uuórto gilíh,
 ni mag ih thóh mit uuorte thes lóbes queman zi énte.
 Ni biſt es ío giloubo, ſélbo thu iz ni ſcúuuo;
 ni mahtu iz óuh noh thanne yrzellen íómanne.
 Thar íſt líb ana tód, líoth ana fínſtri,
 10 éngilichaz kúnni ioh éuuinigo uuúnni. —
 Uuir éigun iz firlázan; thaz mugun uuir ío riazan,
 ioh zen ínheimon ío émmizigen uuéinon.

XVIII. MYSTICAE P. 1. Thiſu] thiſu *F.* 2. hunſih *F.* int *PF.*
 3. páradys *P.* 4. mág *P.* lobon hártó *P.* uuorto *P.* 5. gilíh *P.*
 lih *F.* 6. mág *P.* thoh *P.* uuórte *P.* zj *P.* 7. ío *PD.*
 gilóubo *P.* iz *PF.* 8. máhtu *P.* iz *PPD.* ouh *P.* noh *über-*
geschrieben V. thánne *P.* irzellen (i in y *corrigiert*) *V.* irzellen *P.*
 ircellen *F.* íómanne *P.* 9. iz (z *corrigiert in ſt*) *V.* dód (*das*
erste d unterpunktirt, t übergeschrieben) *V.* líoth *P.* lihot *F.* fínſtri *P.*
 10. éngilo (o in i *corrigiert*, chaz *hinzugeschrieben*) *V.* éngilichaz *PF.*
 engilo *D.* euuinigo (n vor g *ausgekratzt*) *V.* uúnni (u *klein vor-*
geschrieben) *V.* uuunni *P.* uunni *F.* 11. uuir *D.* éinun (*erstes n in*
g corrigiert) *V.* iz *übergeschrieben F.* riazan *P.* 12. zeinheimon *F.*
 émmizigon (o in e *corrigiert*) *V.* emizigen *F.*

XVIII. 3. Revertuntur autem per aliam viam, qui infidelitati miscendi non erant Iudaeorum. In eo enim quod Magi faciunt admoniti, nobis profecto infnuant, quod faciamus. Regio quippe nostra paradifus est, ad quem, Jesu cognito, redire per viam, qua venimus, prohibemur. A regione etenim nostra superbiendo, inobediendo, visibilia sequendo, cibum vetitum gustando discessimus; sed necesse est, ad eam flendo, obediendo, visibilia contemnendo atque appetitum carnis refranando redeamus. Per aliam viam ad nostram regionem regredimur, quando, qui a paradyfi gaudio per dilectamenta discessimus, ad hoc per lamenta revocamur. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 15. D.

- Vuir fúarun thanana nóti thuruh úbarmuati;
 yrspúan unsih so stillo ther unfer múatuuillo.
- 15 Ni uuóltun uuir gilós sin; harto uuégen uuir es scín;
 nu riazén élilente in frémidemo lante,
 Nu ligit uns úmbitherbi thaz unfer ádalerbi,
 ni níazen sino guáti. so duat uns úbarmuati!
 Thárben uuir nu, léuues! líebes filu mánages, P31^r
- 20 ioh thúlten híar nu nóti blítero ziti. F15^r
 Nu birun uuir mórnente mit séru híar in lante
 in mánagfalten uuúnton bi únseren funton;
 Árabeiti mánego sint uns híar ío gárauuo.
 ni uuollen héim uuíson uuir uuénegon uuéíson?
- 25 Vuolaga élilenti! hártó bistu hérti, V31^r
 thu bist hártó filu suár, thaz ságen ih thír in álauuar.
 Mit árabeitin uuérbent, thie héiminges thárbent;
 ih haben iz fúntan in mír, ni fand ih líebes uuíht in thír,
 Ni fand in thír ih ander guát, suntar rózagaz muat,
 30 séragaz herza ioh mánagfalta smérza.
 Ob uns in múat gigange, thaz unsih héim lange,
 zi thémo lante in gáhe ouh íamar gifáhe:
 Farames so thie ginoza ouh ándara straza,
 then uuég, ther unsih uuénte zi éiginemo lante.
- 35 Thes felben pádes fuazi suachit réine fuazi;
 sí thérer sítu in mánne, ther tharána gange:
 Thu scalt haben guáti ioh mihilo ótmuati,
 in hérzen ío zi nóti uuaro káritati.

13. uuir *PF*. 14. irspuan (i *in* y *corrigiert*) *V*, irspuan *FD*. 15. scín *P*, schin *F*. 16. ríazen *P*. 17. únbithe (*Ende des Wortes abgeschnitten*) *D*. 19. nu leuues (u le *unterpunktirt*) *P*. mánages *P*. 20. híar *überschrieben* *V*, híar *P*, hia *F*. 21. nú *P*. 22. uuúnton (*vorn u überschrieben*) *V*, vuntón *F*. funton] stunton *P*. 23. mánago *PF*. sint *P*. híar *P*. 25. uuólaga *PF*. herti *P*. 26. suuar *P*. 27. arebeitin *F*. vuerbent *F*. tharbent *P*. 28. im mir *P*. líebes *P*. thír *P*. 29. fand *P*. thír *P*. ánder guat *P*. rózagaz (*das erste z ausgekratzt*) *V*, rózagaz *P*. 30. smerza *P*. 31. gigánge *P*. 32. gáhe *P*. íamar *P*. gifáhe *P*. 33. íarames *P*. ginoza (*das erste z ausgekratzt*) *V*, ándera *PF*. strazza (*das erste z ausgekratzt*) *V*, stráza *D*. 34. zi *PF*. eigenemo *FD*. lante *P*. 35. felbun *F*. fuazzi *F*. 37. thú *P*. guáti *P*. mihilo *FD*.

- Dua thir zi giuuúrti scono fúriburti;
 40 uuis hórsam íó zi gúate, ni hóri themo muate. *P31^b*
 Ínnan thines hérzen kúft ni láz thir thesa uuóroltluft;
 flíuh thia géginuuerti, so quimit thir frúma in henti.
 Húgi, uuio ih tharfóra quad, thiz íst ther ánder pad:
 gang thesan uneg, ih fagen thir éin, er giléitit thih héim.
 45 So thú thera héimuuifti níuzift mit gilúfti,
 so biftu góte liober, nintratift scádon niamer.

XIX.

DE FUGA IOSEPH CUM MATRE IN AEGYPTUM.

- Ióseph íó thes ínthes er húatta thes kíndes, *V31^b*
 — uuas thílonostman gúater — bífúorgata ouh thia múater. *F15^b*
 Ther engil spráh imo zúa: ,thu scalt thih héffen filu frúa;
 flíuh in ánteraz lant, bimíd ouh thesan fíant!
 5 In aegyptu uuis thu sár, unz ih thir zéigo suur thár,
 uuanne thu bigínes thes thines héiminges.
 Ni laz iz ný úntar muari, thia muater thárafuari;
 thaz kínd ouh íó gilicho bífurorge hérlichó.
 Ther kúning uuilit flúmo inan suachen ín giriuno
 10 mit bízenten suérton, nálas mit then uuórton.

39. giuúrti (u *nach* i *übergeschrieben*) V. dúa P, tua F. 40. íó] ouh P.
 guáte P. muáte P. 41. laz] la F. uueroltluft F. 42. gegin-
 uuerti F. 43. tharforna (n *ausgekratzt*) V. 44. ein P. heim P.
 45. thu P. thera héimuuéfti P. 46. liaber F.
 XIX. 1. Ioseph P. 2. thienostman F. bífúorgeta P, biforketa F. 3. zua P.
 frua P. 4. flíuh P. ánderaz P.D. lant P. fíant P. 5. aegyptu F.
 far P. thir *fehlt* P. thar P. 6. uuanne P. bigínes (*das zweite*
g austrichen und unterpunktirt, n übergeschrieben) V. thes *überge-*
schrieben V. 7. lazz F. nu FD. untar P. mari (u *vor* a *über-*
geschrieben) V, nári P. múater thárafuari P. 8. bífurorga (a *in* e
corrigiert) V. erlichó F. 9. kuninc F. uuilit P, uullit F. sniuno
 innan F. suachen P, fuchen F. griuno F. 10. nálas P.

- Húgi filu hártó theró mínero uuórtó,
 in hérzen giuuaró uuártes, thaz thý úns thia frúma haltes! —
 Er fuar far théra ferti náhtes mit giuúrti, P32^a
 thaz íz ni uurti mári, ioh baz firhólan uuari,
 15 Er ouh baz ingíangi, síu uuáfan ni bifíangi:
 bi thiu uuas er so éracar ioh hártó filu uuáchar.
 Siu fúart er, noh ni dúalta, in lánt, thaz ih nu zálta;
 thar uuas ther sún guato, unz starb ther góteuuóto. —
 Thó uuárd thar irfúllit, thaz fórafago síngit,
 20 fon gote séltfanaz ioh uuúntar filu uuáraz. V32^a
 Er quád, er uuolti hérafun sínan éinigan sún
 ladon thánana ir lánte, er sínan líut halte.
 In búachon duat man mári, er fiar iar thár uuari;
 síme quédent ouh in uuár, tház es uuarin zúei iar.
 25 Thia gilóuba, ih ságen thir uuár, thia láz ih themo iz lífit thar;
 ni scribý ih hiar in úrheiz, thaz ih giuúlfso ni uueiz.
 Ob ih giuúlfso iz uuéfti, ih scribi iz hiar in féfti;
 thoh mag man uuízan thiu íár, uuó man síu zélit thar.

11. hartó *P.* therero (re *ausgekratzt*) *V.* uuorto *P.* 12. thuns *P.*
 thú uns *F.* 13. giúuurti *P.* 14. tház iz *P.* uuurti *PD.* sír—
 holan *P.* 15. ér *P.* 16. so *PFD.* éracar *P.*, eraker *F.* uua—
 char *P.* 17. fúat (r vor t *übergeschrieben*) *V.* ih *P.* zalta *P.*
 18. gúato *P.* góteuuoto *PF.* 19. thó uuárd *P.* síngit *P.*
 20. uúntar (*vorn u übergeschrieben*) *V.*, uuntar *F.* 21. éiganan *D.*
 sun *P.* 22. ládon (*Accent ausgekratzt*) *V.*, ládon *P.* thánana *P.*
 thannana *F.* 23. man *fehlt F.* fiar *P.* thar uuári *D.* 24. que—
 dent *P.* uuár thaz er uuár in *P.* 25. thaz (z *ausgekratzt*, und i vor
 a *übergeschrieben*) *V.* gilóuba *PF.* uuár *P.* themo *P.* lífit *P.*
 26. scrib *PF.* 27. uuífti *F.* scrib *PF.* 28. uuízzan *P.* iar *P.*

XX.

DE OCCISIONE INFANTUM.

- So heróð ther kúning tho bifánd, thaz ér fon in bidrógan uuard,
inbrán er far zi nóti in mihil héizmuati. F16^a
- Er santa mán mánage mit uuáfanon garauue, P32^b
ioh dátun se ana féhta mihila fláhta.
- 5 Thiu kínd gíftuatun stéchan, thiu uuíht ni mohtun spréchan,
ioh uuúrtun al fillórinu míthont gibórinu.
So síh thaz áltar druag in uuar thánan unz in zúei iar,
so uuit thaz géuuimez uuás, ni firliazun sie nihéinaz.
Thie múater thię rúzun, ioh zahari úzfluzun,
10 thaz uuéinon uuas in léngi hímilo gizéngi.
Thie brústi sie in óugtun, thaz fáhs thánarouftun,
níft ther ío in gahi then íamar gifáhi. V32^b
Siu zalatun siu ío ubar dág, thár iz in theru uuágun lag,
ioh anan themo bárme thera múater zi hárne.
- 15 Níft uuíb, thaz ío gígíangi in merun góringi,
odo merun grúnni mit kíndu ío giuúnni.
Inclóub man mit then suuérton thaz kínd ir then hánton,
ioh zi iro léidlufti ném iz fon der brústi.

- XX. 1. Kuninc *F.* 2. inbrann *F.* heizmuati *D.* 3. mánage (*das erste e unterpunktirt, a übergeschrieben*) *V.* manege *P.* (*das letzte e aus a gemacht*) *F.* uuafanon *F.* gárauue *P.* 4. se *P.* sie *F.* féhta *P.* fláhta *P.* 5. gíftuantun *PF.* stéchan *F.* 6. uuúrtun (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uurtun *F.* fillórinu *P.* firloranu *F.* míthont *P.* mithon *F.* gibóranu *P.* 7. áltar (*e in a corrigiert*) *V.* uuár *P.* thanan *P.* thanana *F.* uz *P.* unz *D.* in *übergeschrieben* *V.* un *F.* zuuei *F.* iar *D.* 8. uult *P.* geuuimez *F.* uuas *P.* firliazun *D.* 9. zahari *P.* úzfluzun *PF.* 10. gizengi *P.* 11. fáhs *P.* 12. níft *P.* nis *F.* ío *P.* gáhi *P.* gifahi *P.* 13. zalatun *P.* ío *P.* thar *P.* 14. ánan *P.* theru *P.* 15. mera (*a in un corrigiert*) *V.* 16. krúnni (*k unterpunktirt, g übergeschrieben*) *V.* giuúnni *P.* 17. suuérton *P.* hanton *P.* 18. ziro *P.* nim *F.* ther brústi *P.*

- XX. 1. Matth. 2, 16 sqq.

- Ira féräh bot thaz uuíb, thaz iz múafi haben líb;
 20 ni funtun, thía meina, gináda niheina.
 Uuíg uuas ofto mánegaz ioh filu mánagfaltaz,
 ni fáh man íó, ih fagen thir tház, théfemo gilichaz.
 Iz ni habent líuola, noh iz ni lesent scribara,
 thaz iúngera uuórolti fulih mórd uuurti. P33^a
- 25 In then áltén éuuoñ fo fáget thefan uuéuuoñ,
 thar zaltaz ér ubarlut ther selbo drúhtines drút.
 Ér quad, man gihórti uuéiñon thefo dáti
 filu hohén stímmon uuíb mit iro kíndon.
 Quád, sie thaz ni uuóltin, fúntar siu síh quáltin,
 30 noh dróft gifahan líndo fo mánagero kíndo. —
 Ther iro kúníng iungo ni míd iz íó fo lángo, F10^b
 thaz uuíg er ni firbári, in thiu sín zít uuari.
 Er gifcéintaz filu fráñ, fo ér zi finen dágon quam; V33^a
 tho goz er bi únfiñ sinaz blúat, thaz kúníng ánder ni duat.
 35 Nu folget ímo thuruh tház githígini fo mánagaz,
 thaz thér nift hiar in líbe, ther thia zála írscribe.

19. lib *P.* 20. meina (i *übergeschrieben*) *F.* 21. managaz *F.* 22. fáh *P.*
 íó *P.* gilichiz *F.* 23. ni] hi (*Schreibfehler*) *P.* bezent (b in *I*
corrigiert, und f über z *geschrieben*) *V.* scribara *P.* 24. uurti (*vorn*
 u *übergeschrieben*) *V.* iungero *F.* uuorolti *P.* uuerolti *F.* 25. euuoñ *P.*
 thefen *F.* 26. ubarlút *P.* drut *P.* 27. dati *P.* 28. stímmon *P.*
 30. managoro (*das erste o in e corrigiert*) *V.* mánagero *PF.* kíndo *P.*
 31. kúníng *P.* mídaz (a *unterpunktirt*, i *übergeschrieben*) *V.* mit iz *P.*
 midit *F.* 32. farbari *F.* 33. gifcéinthaz (h *etwas ausgekratzt und un-*
terstrichen) *V.* gischein thaz *F.* er *P.* tagon *F.* 34. góz *P.*
 bunfiñ *P.* tuat *F.* 35. nu *F.* fólget imo *P.* gidígini *F.* má-
 negaz *P.* 36. der dia *F.*

XXI.

DE MORTE HERODIS.

- Tho erstarp ther kúning heród, ioh hina fúarta inan tod;
 mit tódu er dága fulta, ther íó in ábuh uuolta.
 Thar íoseph uuas in lánthe hina in éilente,
 quam ímbot imo in dróume, er thes kúndes uuola góume,
 5 Thia múater ouh bibríngē zī iro héiminge,
 ioh uuifon héimortes éiganes lantes. P33^b
 Ni lí thír es, quad er, nóť, ther iro fíant ther íst dót;
 bi thiu ili íó thés sínthes thes iro héiminges. —
 Fuar er fár heimort, fírnám ouh géřno thiu uuort;
 10 fámán mit ther múater so fuar ther fún guater.
 Tho gihort er mári, thar ander kúning uuari,
 ioh ouh théro uuorto híntarquám er hářto,
 Kért er tho in fíara in eina búrg ziara.
 thaz kúnd er scóno thar irzoh, ioh then fíanton íntfloh.
 15 Vuúahs er filu zřoro in uuízzin uuola skřoro,
 in uuíđuám theh íó thánne mit góte ioh mit máanne.

- XXI. 1. Tho erstarp *P*, thorstarp *F*. nan *P*. 2. dódu (*das erste d unter-*
punktirt, t úbergeschrieben) *V*, tóthu *P*. uuolta *F*. 3. íoseph *P*.
 4. troume *F*. 5. inbríngē (*das erste in in bi corrigiert*) *V*. ziro *PF*.
 6. éiniges (*nig in gan corrigiert*) *V*. 8. sínthes *F*. 9. fívar *P*. fár
 héimort *P*. kerno *F*. 10. fámán *F*. thera *P*. 12. hářto *P*.
 13. khert *F*. 14. scóno *P*. izzoh *F*. then *úbergeschrieben V*.
 15. uuúahs *PF*. uuízzin (*i durch e geschrieben*) *V*, huízzin *F*. uuóla *P*.
 schiario *F*. 16. uuíđuám *F*. manne *P*.

XXII.

CUM FACTUS ESSET IESUS ANNORUM XII.

- So er thó uuard átero, zuiro séhs iaro, V33^d
 sie flizzun, thaz sie gíltin zen hóhen gizítin.
 Thie zíti sint so héllag, thaz man irzélien ni mag;
 uuir fórahtlichō iz uuéizen, ioh óstoron héizen.
 5 Zen uuhen zitin fúarun, so siu giuúón uuarun,
 thes uuízodes gihúgitun, thaz kind mit ín frumitun. F17^a
 So sie tho thar gibétotun, thie fira giéntotun,
 so íltun sie héim far, drof ni duáletun thar.
 Thaz kínd giduálta thia fart, ni uuúrtun siu es ánuuart, P34^a
 10 ioh then éinegon sun góumilofan líazun.
 Ióseph uuanta frúater, er uuári mit ther múater;
 sí uuanta in álauuari, thaz er mit ímo uuari.
 Ni sí thih théš uuntar: thiu uuíb thiu giangun súntar;
 thie gómman fuarun thánne in themō áfteren gange;
 15 Thiu kind thiu fólgetun, so uuédar so siu uuóltun,
 líafun miti stíllō, so sín uuas múatuuillo.

XXII. 1. So *PF.* zuuitor *F.* 2. flizzun *F.* gíltin *P.* giiltin *F.* gi-
 zítin *P.* 3. ircellen *F.* mag (*g aus e gemacht*) *P.* mach *F.* 4. fó-
 rahlichō *PF.* iz *P.* heizen *P.* 6. uuízodes *P.* gihúgitun
 (*v über o, i durch e geschrieben*) *P.* guhugitun *F.* 7. thia *F.* fira
 giéntotun *P.* 8. trof *F.* dueletun *F.* 9. kind *P.* gituualta *F.*
 fárt *P.* uúrtun (*vorn u übergeschrieben*) *V.* 10. einegen *F.* góu-
 melofan (*i durch e geschrieben*) *V.* líazun *P.* 11. thera *F.* 12. siu *F.*
 uuanta *P.* 13. sí *P.* thes uuúntar *P.* thiu *nach* uuíb *übergeschrie-*
ben *V.* giangun suntar *P.* 14. themo *PF.* 15. kínd *P.* uuedar *F.*
 uuoltun *P.* 16. líufun *F.* stíllō *P.* sí in *P.* muatuuillo *F.*

XXII. 1. Luc. 2, 42 sqq. 13. Quaeret aliquis, quomodo dei filius his abeuntibus
 potuerit obliuiscendo relinqui. Cui respondendum, quia filiis Israel moris fuerit,
 ut temporibus festis vel Hierosolyma confluentes, vel ad propria redeuntes, seorsum
 viri, seorsum autem foeminae choros ducentes incederent, infantesque vel pueri
 cum quolibet parente indifferenter ire potuerint. Beda in Luc. col. 246.

- Sus mit únredinu so uúrtun siu bidrógeniu;
gigiångun si es in érnust in dráta mihila ángust.
So siu tho héim quamun, sih úmbibifáhun
- 20 sarió thes·sinthes, so místun siu thes kúndes.
Sie súahtun untar kúndon ioh untar gátilingon, V34^a
ni fúntun sie nan uuergin thár, sie ni bráhtun nan far.
Tho hántarquam thiú múater — ther sún ther ist so gúater —
ioh rúartun thiú iru brústi tho managø ángusti.
- 25 Thio flúag si mit then hánton, bigan iz hártø anton,
kumta féro then grun: iz uuas irø éinego sun.
Siu uuntun érnustin mit grozen ángustin
sarió thía uuila; hébig uuas in thiú íla.
- Theru muater uuás es filu not, bi thiú íltun siu far uuídarort;
- 30 rúarta sía thiú smérza ínnan ira hérza. P34^b
Siu fúarun sílu gáhun zi theru búrg, thar siu uuárun;
tho thes thríttø dages sár, so fúntun siu thaz kínd thar.
Er uuas thár, er giång far ín mit then brédigarin,
sih fúagt er íø zi nóte zi themo hérøte.
- 35 Er lófota iro uuórto ioh giuuáro hártø; F17^b
in mittén faz er éino, inti frágeta sie kléino.
Vuúntar uuas sie hártø thes iúngen kindes uuórto,
ioh lófetun mit giuuúrti thero sínero ántuurti.
In lánthe uuarun mánage uuísduames biládane,
40 ni uuas er íø so mari, ni thiz bíføra uuari. —

17. vnredinu *F.* uuúrtun *P.* siu bidrógeniu (*von u der letzte Strich ausgekratzt*) *V.* siu bidrógeniu *P.* siubi (*vor b anscheinend von anderer Hand n übergeschrieben*) trogeniu *F.* 18. thráta *P.* mihila *P.* mihil *F.* 19. síu *P.* úmbibifáhun *P.* 20. sarió (*Accent über o ausgekratzt*) *V.* sarió *P.* 21. siu *F.* unthar kindon *F.* unthar katilingon *F.* 22. funtan *F.* 23. ist *übergeschrieben V.* 24. rúantun (*n unterpunktiert, r übergeschrieben*) *V.* roartun *F.* thio iro *P.* thiuro (*das zweite i übergeschrieben*) *F.* mánegø *P.* manago *F.* 25. thio (*h hinzugeschrieben*) *V.* thio *PF.* hártø *P.* 26. ira *PF.* 27. uuuntun *P.* érnustun (*vom zweiten u der letzte Strich ausgekratzt*) *V.* 28. sarió] saio (*Schreibfehler*) *F.* hebih *F.* thiú *F.* íla *P.* uuila *F.* 29. nóte *P.* thiú *P.* hiltun *F.* uuídarort *P.* uuídarort *F.* 30. herza *P.* 31. burk *F.* 32. dríttø (*d unterpunktiert, th übergeschrieben*) *V.* tages *F.* sár *P.* kínd *P.* 33. note *P.* 34. lófota *P.* lófeta *F.* uuórto *P.* hártø *P.* 35. im *P.* mittén (*h unterpunktiert*) *V.* mittén *P.* 36. vuntar (*u nach v übergeschrieben*) *V.* uuúntar *P.* uuuntar (*n übergeschrieben*) *F.* 37. giuuúrti *F.* there *F.* sínero ántuurti *P.* 38. vuarun *F.* uuísduames *F.*

- So síu gifah then líabon man, int iru thaz hérza biquam,
 tho spráh sí zi demo kínde mit gidróstemo finne: V34^b
 ,Vuio uuárd, thaz ih ni uuefta, manno líobofta!
 tház thu hiar iruuúnti mir úntar theru hénti?
 45 Ioh tház thu hiar giduáltos, min múat mir fo irfáltos,
 min sún guater, thera éinigung muater?
 Ruarta míh ouh thes thiú mér in min hérza thaz fer,
 thaz ih ér ni uuefta, fo gáhun thin firmífta.
 So ih eríft mífta thin, sún, fo ílt ih far hérafun,
 50 ioh hintarquám ih far thín, thu bíft éinego min.
 Uuir uuarun súorgenti ther thíneru gifúnti. P35^a
 uuaz mág ih quedan méra, min éinega féla? —
 ,Vuaz íft,‘ quad er, ,fo hébigaz, thaz ir míh súahtut bi thaz?
 ia límphit mir, theih uuérbe in mines fáter erbe.‘ —
 55 Siu fo héim quamun, es uuíht ni firnámun
 zi nihéineru héiti, uuaz ér mit thiú méinti.
 Untarthío uuas er ín, ni uuas er drúhtin thes thiú mín,
 noh sín giuuált síh uuánota, thaz er in thónota.
 Er uuólta unsíh léren, uuir unfan fáter eren,
 60 ioh thia múater tharmít; bi thiú íft iz hiar giblídidit.

41. líobon *PF*. erza *F*. 42. themo *PF*. gitrostemo *F*. 43. uúio *P*,
 uuio *F*. uuárd *D*. uífta *F*, uuefta (e *aus* o *gemacht*) *D*. líobofta *D*.
 44. thaz *D*. hiar (*Accent ausgekratzt*) *V*. iruúnti *F*. unthar *F*,
 untar *D*. ther henti *P*. 45. thaz *D*. giduáltos *P*, gituuáltos *F*.
 muat mír *D*. fo *übergeschrieben und etwas ausgekratzt* *V*. 46. sún
 guáter *D*. múater *PD*. 47. ruarta *F*, rúarta *D*. the (e *unterpunktirt*,
 iu *übergeschrieben, aber etwas ausgekratzt*) *V*. 48. iz vor ér *überge-*
schrieben, aber ausgekratzt) *V*, iz *PF**D*, er *fehlt* *F*. uuífta *F*. gáhun *F*,
 gáhun *D*. firmífta *P*. 49. éríft mífta *D*. díu *F*. sún *P*. hera-
 fun *P*. 50. thín *PD*. éinigo (*das zweite i in e corrigiert*) *V*. 51. for-
 genti *F*, suorgenti *D*. theru *P*, thera *F*. thínere *F*. gifúnti *P*.
 52. meg *F*. éiniga (*das zweite i in e corrigiert*) *V*. féla *PD*.
 53. uuaz *P*, uuaz *F*. mír (r *in h corrigiert*) síahtut (t *nach h überge-*
schrieben) *V*. 54. mínes *D*. 55. uuíht *D*. 56. nihéineru *D*. er *PD*.
 thíu meinti *P*. 57. úntarthíoh *P*, untarthán (a *aus* o *gemacht, und n über u*
geschrieben) *F*. mín *P*. 58. sín *P*. giuuált *PD*. díonota *F*.
 59. uuólta *P*. éren *D*. 60. tharmít *PD*. thíu *P*, díu *F*. íft *PD*.

59. Ut ejus videlicet exemplis admoniti, quid parentibus debeamus, agnoscamus!
 Beda in Luc. col. 247.

Tház kind théh íó filu fram, so sélben gotes súné zam,
in uuáhsmen ioh giuuzze uns állen íó zi núzze.

XXIII.

DE PREDICATIONE IOHANNIS.

- Tho thifu uuórolt ellu quám zi theru stúllu, V35^a F18^a
 ouh zi theru zíti, thaz kríft síh iru íróugti:
 So quam thiu gótes stímna in thia uuúastinna, P35^b
 in themo éinote ínne zi thes éuuartén kinde,
 5 Thaz er fúari thanan frám úz untar uuóroltman,
 then lútin ouh gikúndti thio drúhtines kúnfti,
 Thaz er thie uuénege ni fínde so firdáne,
 ioh mánnilih thes gáhe zi búazu gifáhe. —
 Fúar er tho in thia uuórolt in, líaz thaz uuúastuueidi sín,
 10 ioh fuar er kúndinti tház so uulito so thaz lánt uuas.
 Zi gilóubu gifíangin, in ríuua gifíangin,
 síh mánnilih bitháhti, quad, hímilríchi náhti.
 Mít uuérkon síh gígárotin, ioh érlichó imo gágantin
 elliu uuórolt ubarál, so man drúhtine scál. —
 15 Er fuar brédigonti, ioh dóufta thio lúti;
 scóno er iz gifúazta, thar síh ther lút buazta.
 Lis fórafagon áltan, thar fíndíft inan gizáltan,
 thar uuard fus ér sín giuuáht, so thú thír thar léfan maht.

61. thaz kind *PD.* frám *D.* 62. giuuzze *P.* nuzze *P.*
 XXIII. 1. Tho *fehlt F.* vuerolt *F.* quam *PD.* thero *D.* 2. xpc *P.*
 3. stímna (*vom zweiten m der letzte Strich ausgekratzt*) *V.* stímna *FD.*
 4. themo *PFD.* éinote *FD.* inne *P.* zi thes *PFD.* 5. uz *P.*
 vueroltman *F.* 6. drúhtines *D.* kúnfti *P.* 7. uuenage *F.* fínde *D.*
 firdane *P.* 8. mannilich *F.* mannilih *D.* búazu *P.* 9. fvar *P.* thia
fehlt F. uuúastuualdi *F.* uuúastuueídi *D.* sín *P.* 10. kúnditi (*n vor t*
übergeschrieben) *V.* kúndenti *P.* thaz *P.* 12. náhti *P.* 13. uuérkon
 (*g ausgekratzt*) *V.* gagarotin *F.* ingágantin *D.* 14. ellu *FD.*
 uuerolt *F.* ubaral *P.* vbaral *F.* scál *P.* 15. toufta *F.* thie *F.*
 16. scóno *FD.* gifúazta *F.* 17. fíndíftu *F.* 18. uuard *P.* uuart *D.*

XXIII. 1. Luc. 3, 1 sqq.

- Stimma rúafentes in uuúastinnu uuáldes
 20 sus thefen uuorton ingegin uuídaruuerton
 Gibot, man áfaloti, thie uuéga gote gároti, V35^b
 thie héristraza in sklere, ouh scóno gizlere!
 Bérga sculun fuinan, ther nol then dál rinan;
 irfúllent sih zi nóti thes dales ébonoti. P36^a
 25 Íst thár uuíht só sárphe, odo iáuuíht ouh so gélphe,
 iz uuírdit in girihti zi scóneru sílhti.
 Thie uuéga rihtet álle, the ze hárzen íú gígánge,
 mit uuérkon filu réhten so ílet sie gíflíhten,
 Ób iz uuerde uuánne, thaz er tharána gange,
 30 tház er íú zi grúnne tharána ni firspúrne. F18^b
 Ni uuárd er íó zi mánne ni ér gísehe uuánne,
 ouh ellu uuórolt ubar lánt then drúhtines héilant. —
 Fívar er mít ther brédigu mit míhileru rédinu,
 ioh ráffta síe io gílichó filu kráftlichó.
 35 Er spráh zi thén és rúahtun, thie finan dóuf fúahtun,
 zi líútín filu mánagen ioh uuórtón filu hébigen:
 ‚Uuer óugta íú,‘ quad, ‚fillórane, fón nátarón gibórane,
 thaz ír íntflíahet héile themo gotes úrdeile?

20. thefen uuórtón *D.* uuídaruuerton *F.* uuídaruuérton *D.* 21. áfoloti *PF.* uuéga góte *P.* gároti (*das zweite a unterpunktirt, o übergeschrieben*) *V.* garoti *P.* 22. thia *P.* heristrizza (*das zweite z hinzugeschrieben*) *F.* sehie *F.* 23. fuinan *F.* 24. yrfúllent *P.* dálés *V.* tales *F.* 25. íst] is *F.* thár *P.* so *P.* ódó *V.* od *F.* ouh *übergeschrieben V.* 26. girihti *P.* scónerú *V.* sílhti *P.* 27. thie *PF.* uuéga *V.* uuéga *P.* vuega *F.* álle thie *P.* zi *F.* gíganne *F.* 28. rehten *P.* ílet (‘*über h*’) *V.* 30. íu *P.* firspyrne (*y aus i gemacht*) *P.* 31. vuanne *F.* 32. hellu *F.* uuerolt *F.* vbar *F.* heilant *P.* 33. fíer (e *in a corrigiert*) *V.* fívar *P.* er *fehlt P., übergeschrieben F.* mit *P.* theru *F.* míhileru (*v über o geschrieben*) *F.* 34. sie íó (*übergeschrieben V*) *P.* sío *F.* kráftlichó *V.* 35. thén (‘*neben dem Accente*’) *V.* then *P.* es *P.* thie *P.* touf *F.* fuahtun *P.* 36. líutin *P.* mánagén *V.* mánegen *P.* 37. uerg (*g ausgekratzt*) *V.* uuér *P.* ougta *P.* ougta *F.* quad *übergeschrieben V.* quad (*d aus r gemacht*) *F.* sílorane *F.* nátarón *F.* fón *P.* 38. ír *P.* íntflíahet (*t nach n übergeschrieben*) *V.* íntflíahet *P.* thémó gótés *V.* úrdeile *V.* *Fragenzeichen nach urteile F.*

27. Omnis, qui fidem rectam et bona opera praedicat, quid aliud quam venienti domino ad corda audientium viam parat? Beda in *Lut.* col. 247.

- Ni tharf es man biginnan, so er síh biginnit belgan,
 40 er uuérgin síh gibérge fon sínemo ábulge.
 Biginnet góte thankon, thaz mégit ir biuuánton
 theso égislichun grúnni, ir nátarono kúnni! V36^a
 Thu scált thih íó mit dríuon fore góte ríuon,
 theiz thír sí uuáhfenti in síneru giflíhti.
 45 Ni dróftet túih in thiu thíng, thaz íagilih íst édíling, P36^b
 odo fórdorono gúati bíschirmen thiuuo dáti.
 Gót mag these kífila íoh álle these félifa
 íoh these stéina alle írquígken zi manne,
 Thaz síe sínt ouh in áhta therá íuuuera sláhta,
 50 íoh béziron zi nóti theru íuuueru gúati.
 Íst thíu ákus íu giuuézzit, zi theru uuúrzelen gifézzit,
 ouh hártó giflímit thémo, then sí rínit.
 Níft bóum níhein in uuórolti, níft er frúma beranti,
 suntar síu nan suénte, inti síur ánuuente.
 55 BÍ thiu búazet íuuh slúmo, ouh mánnilih síh ríuuo,
 íoh hártó nemet góuma, thaz ír ní sít thie bóuma. —
 Húgget therero uuóрто, thúrfti sínt es hártó,
 thaz íagilih bímíde, ínan thiu ákus ní sníde.

39. biginnit *P.* 40. bibérge (*das erste b in g corrigiert*) *V.* sínemo *V.*
 sínemo *P.* ábulgé *V.* 41. biginnit (*Accent ausgekratzt*) *V.* thanchon *F.*
 biuancon *F.* 42. theso *PF.* égislicun *P.* krúnni (*k unterpunktiert,*
g übergeschrieben) *V.* nátvron (*v über o geschrieben*) *P.* natorono *F.*
 kúnni *P.* 43. scaltich *F.* íó] ouh *P.* tríuon *F.* fora *PF.*
 44. theiz (*i übergeschrieben*) *F.* thír *P.* giflíhti *P.* 45. troftet *F.*
 thíng *P.* íabilih (*b ausgekratzt, g eingeschrieben*) *V.* íagilih *P.* 46. for-
 drono *F.* bíschirmen *F.* thiuuo] thí uuola *F.* dáti *P.* tati *F.*
 47. alla *vor* these *F.* 48. stéina *P.* yrquígken *P.* írquichen *F.* ío
vor zi *F.* manne *P.* 49. ther *P.* therra *F.* í.u.uuera *P.* sláhta *P.*
 50. í.u.uuera (*a in u corrigiert*) *V.* íuuuero *P.* íuuuera *F.* 51. thiu ákus *P.*
 thakus *F.* íu *P.* uuúrzélun (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uuúrzulun (*auf*
dem zweiten u ein rother Accent) *F.* gifézzit (*auf dem e ein rother*
Accent) *F.* 52. giflímit *P.* rínit *P.* 53. uerolti *F.* níft ther
 (*th ausgekratzt*) *V.* níft ther *P.* 54. suénte *P.* suuente *F.* 55. íuuh *P.*
 rí.u.uo *V.* ríuuo *P.* 56. nemet] nonet (*das zweite n auf einer Rasur*) *F.*
 sít *P.* 57. húget (*ein zweites g übergeschrieben*) *V.* thero (*o in e cor-*
rigiert und ro hinzugeschrieben) *V.* thero *F.* thúrfti (*Schreibfehler*) *F.*
 síntes (*h ausgekratzt*) *V.* síntes (*t übergeschrieben*) *F.* hártó *P.* 58. ía-
 gilih *P.* íagilich *F.* akúft *F.*

- Ioh mánnilih sin góume, thaz finan ni hóuue, F19^a
 60 thaz thu thes uuáldes alles zi áltère ni falles;
 Thaz thih thaz fiur uuanne íámer ni brénne,
 noh thih dáti thino in éuon ni pino.
 Thiz íst gispróchan allaz sús, thir ságen ih fon ther ákus, V36^b
 ni uuánne theih thir gélbo, drúhtin íst iz félbo.

XXIV.

INTERROGABANT IOHANNEM TURBE QUID FACIEMUS.

- Tho bátun nan thie lúti, er in fon góte riati, P37^a
 uuio fie inglangin álle themo égislichen fälle.
 ‚Német,‘ quad er, ‚hártó góumo thero uuórto,
 thiu íh íú nu gizéllé, ioh iágilih fiu irfulle.
 5 Ni fi mán nihein so féigi, ther zuéi gifáng eigi,
 funtar in réhd deila gifpénto thaz éina.
 So uuer so ouh múas eigi, gébe themo nî éigi;
 thaz mit mínnu gidúa, ioh gib thaz drínkan tharzua.
 Vuírket óuh thaz tharmít, thaz uuízzod iuih lérit;
 10 noh úngidan bílbe, thaz ther fórafago scribe.

59. govme *F.* tház *P.* hóuue *PF.* 60. thu *fehlt F.* aldes (d in 1
corrigiert) *V.* zî *P.* 61. thlh *P.* íámer *P.* brenne (*das letzte*
e aus i gemacht) *F.* 62. tati *F.* 63. thaz *F.* sus *P.* thero *F.*
 64. felbo *P.*

XXIV. IOHANNEM] EUM *PF.* 1. Fone *F.* 2. uuio fe *P.* alle *P.* egis-
 lichen *F.* falle *P.* 3. góuma *PF.* uuorto *P.* 4. in *P.* iágilih *P.*
 irfulle *P.* 5. féingi (n *ausgekratzt*) *V.* zuuei *F.* 6. funter (e in a
corrigiert), funter *PF.* réh tdeila (d *über t geschrieben*; *das d nach t*
mit deutlicher e-Schlinge, so dass es aus e corrigiert scheint) *V.* réht deila *P.*
 rehta teila *F.* 7. uuér *P.* so ouh *F.* nî eigi *P.* neigi *F.* 8. gitua *F.*
 trinkan *F.* 9. uuírket *PF.* ouh *P.* iúih *P.* 10. ungitan *F.* bí-
 lide (*Schreibfehler*) *F.* scríbe *P.*

63. Arbor hujus mundi est universum genus humanum. Securis vero est re-
 demptor noster, qui velut ex manubrio et ferro tenetur ex humanitate, sed in-
 cidit ex divinitate. Beda in Luc. col. 250.

XXIV. 1. Luc. 3, 10 sqq.

- Mit thiú gidúet ir uuidar gót, tház er iu ginádot,
 ioh ób ir es bigínned, thio húldi giuinned. —
 Vuir scúlun thiú uuórt ahton, thara hártó ouh zúa drahton,
 ioh scúlumes siu irfúllen mit míhilemo uuíllen.
- 15 Thaz er se híar lérit, theist zı́ úns nu gikérit;
 ni múgun uuir thar uuénken, uuir scúlun iz bithénken.
 So uuer máнно so sih búazit, ioh súnťa sino rı́uzit,
 thaz thanne uuárlicho dúat: gihóufot er mo mánag guat.
 Ouh thanne irfúllit ana nóт, thaz got híar óbana gibót, V37^a
- 20 ther íst, ih fágén thir ubarlút, félben druhtines drút.

XXV.

VENIT IESUS A GALILEA AD IOHANNEM.

- Fon themo héiminge quam krı́st zi themo thı́nge, P37^b
 thaz iohánnes thar ingágenti, mit dóufu inan gibádoti. F19^b
 Hı́ntarquam tho flúmo ther fórafago díuro,
 álfol sprah er uuórto, ioh uuı́dorotı́ iz hártó.
- 5 ,Drúhtın,‘ quád er, ,uuio mag sın, ia bínn ih smaher scálg thin,
 thaz thih hénti mine zi dóufene birine?

11. thiú *P.* gituet *F.* vuidar *F.* thaz *P.* iú *P.* 12. giuinned *P.*
 13. uuir *P.*, uuir *F.* scúlun *P.* hártó *P.* zúa *P.* dráhton *P.*,
 trahton *F.* 14. uuíllen *P.* 15. er se *übergeschrieben, aber etwas aus-*
gekratzt V, ér se *P.* híar *P.* se *stand vor lérit, aber durchstrichen V.*
 zúns *PF.* gı́cherit *F.* 16. bidenken *F.* 18. tuat *F.* gihuofot *F.*
 19. gibot *P.* 20. íst *P.* obarlút *P.*, vbarlut *F.* félben *P.* drúhtines
 drut *P.*, thruhtines tı́ut *F.*

XXV. 1. Xp̄s *V.*, xp̄c *P.* demo *F.* 2. toufu *F.* inan *P.* 3. tiuro *F.*
 4. uuorto *P.*, vuorto *F.* uuidorot *F.* hartó *P.* 5. quad *P.* mág *P.*
 bínn *PF.* scálc *PF.* 6. ih (*vorn th übergeschrieben*) *V.* dóufenne *P.*,
 toufe *F.* birinne *P.*

XXV. 1. Matth. 3, 13 sqq.

- Zi thiú scalt thú mih rīnan, ioh doufen scálg thīnan.
 uuio meg ih biuuánen thanne mih, theiz si min ámbaht ubar thúh?
 Zi ímo sprah tho līndo ther gotes sūn selbo,
 10 kúndta imo, er iz uuólta, iz ouh fo uuéfan scolta.
 ,Laz iz sūs thuruhgán, fo uuir éigun nu gispróchan;
 uns līmphit, uuir mit uuillen gúatalih irfúllen. —
 Slíumō er iz irfúlta, fo drúhtin krift uuólta;
 tho doufta er līnan thuruh nót, sofo er mo félbo gibot.
 15 Tho uuard hūmil offan, then fáter hort er spréchan,
 ioh zált er thar gimúati thes selben sūnes guati.
 ,Thiz íst min sūn diurer, in hérzen mir ouh līuber;
 in imo līchen ih mir ál, theih inan sūllichan gibár.
 Ádam er firkós mih, ioh félbon ouh firlós síh; V37b
 20 ih uuane, thérer fulle állaz, thaz ih uuílle.
 Gifúar er, so er ni scólta, ioh deta, so ih ni uuólta;
 therer uuílit auur ál, fo sun min éinigo scal. —
 Gifáh er queman gótes geist fon hímilríchi, fo thu uuéift,
 in kríft er síh gifídalta, fo slíum er nan gibádota.
 25 Er uuas dúbun gilíh: tház uuas fo gilúmflīh
 thuruh thia íra guati ioh thaz mámmunti.

7. thú P. rīnan P. dóufen P, toufen F. scálg (k über
 schrieben) V, scalg PF. thīnan P. 8. még (Accent ausgekratzt)
 mág P. biuuānin F. mih P. sin (n ausgekratzt) V. th
 9. ter P. gótes sun P. 10. kundta P, kundt F. imo F.
 uuolta P. 12. uuir] mir P. guatalich F. 13. slíum P, slíun
 io vor fo F. truhtin F. xpī V, xpē P, chrift F. uuol
 14. dóufta P, toufta F. inán P. sofo P, sof F. 15. spráchan
 erste a in e corrigiert) V. 16. selbes F. gúati P. 17. íst P.
 über guater geschrieben, welches unterstrichen V, díurer P, tiur
 18. ímo līchen P. gibar P. 20. uuáne (Accent ausgekratzt) V, uuan
 thér irfulle P. uuólle (i durch o geschrieben) V, uuólle P. 21. fo e
 deta P, teta F. so íh P, síh F. 22. uuílit F. al P. sí
 23. fonne F. hímilriche P. 24. xpē P, crift F. gifídol
 slíumo P. 25. tubun F. gilíh P. gilúmflīh P. 26. íra gú
 mámmunti (a aus u gemacht) P.

19. Primus Adam ab immundo spiritu deceptus per serpentem gaudia
 coelestis amisit. Secundus Adam a spiritu sancto per columbam glorificatus
 demque regni lumina referavit. Rhabanus Maurus in Matth. pag.
 25. Bene spiritus reconciliator in columba, quae multum simplex est avis,
 ruit, ut et suae videlicet naturae simplicitatem per hujus speciem an

Thar niſt gállun ana uuht, ouh bítteres náuuht;
 mit ſnábulu ni uuínnit, ouh ſúazin ni krímmít.
 So íſt ther héilego géíſt: thiú ſconi íſt al in ímo meíſt,
 30 ſúazniſſi inti gúati ioh mámmunti gimúati.

XXVI.

M O R A L I T E R.

Ther dóuf uns allen thíhit, thaz uuazar theíſt giuuíhit, *F20^a*
 ſid druhtin kríſt quam uns héim, inti iz mit ſinen lídin rein.
 Sid ér tharinne bádota, then brunnon réinota,
 ſid uuácheta allen mánnon thiú ſálda in then úndon.
 5 So uuer máнно ſo gilóuſe zi themo héilegen dóuſe,
 hiar mag er lérnen ubarál, uuio er gilóuben ſcal. *P36^b*
 Thu líſiſt hiar in alauuár, then ſun, then dóuſta man thar;
 thar ſprah ther fáter, ſo thu uuéiſt; thiú duba uuas ther gótes geíſt.

27. biteres *F.* náuuht *P.* 28. ſuazzin *F.* krimmit *P.* 29. ſconi *P.*
 al *übergeschrieben V.* ſehit *F.* imo *P.* méiſt *P.* 30. ſúazniſſi *P.*
 mámmunti] mámmuati *P.*

XXVI. 1. Touf *F.* uuazzer *F.* 2. drúhtin (*Accent ausgekratzt*) *V.* drúhtin *P.*
 xp̄ſ *V.* xp̄c *P.* int *P.* lídon (i *durch o geschrieben*) *V.* 4. ſid] ſih *P.*
 allon (o *in e corrigiert*) *V.* ſálda *PF.* 5. touſe *F.* 6. hiar *F.*
 mág *P.* linnen *F.* ubaral *P.* 7. líſiſt *P.* hiar *P.* lauuar *F.*
 touſta *F.* 8. thar] ther *P.* ter *F.* duba *P.* tuba *F.* keiſt *F.*

offenderet et eum, in quem descendit mansuetum mitemque ac misericordiae
 supernae praeconem ministrumque doceret mundo esse futurum, simul et omnes,
 qui gratia essent renovandi simplices ac mundo corde, admoneret ingredi...
 Columba a malitia fellis aliena est nullum ore vel unguibus laedit...
 Rhab. Maurus in Matth. pag. 20. H.

XXVI. 1. Dominus sacrosancti sui corporis intinctu baptismi lavacrum dedicavit...
 Ergo filius Dei baptizatur in homine; spiritus Dei descendit in columba; pater
 Deus sonat in voce: sanctae et individuae trinitatis in baptismo declaratur my-
 sterium. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 21. D.

In dóufe, the unsih réinot ther ginádigo got, V38^a
 10 so ist thifu kráft allu, zir héilegun undu.
 Thaz scúlun uuir gilouben, ioh hártu iz uns gilúben,
 thaz uns in gótes uuihe ther douf ío uuóla thihe;
 Tház uuir gangen héile fon thémo bade réine,
 thiú gilouba unsih ouh réhte in thlonost sinaz ríhte.

XXVII

COGITANTIBUS TURBIS NE FORTE IOHANNES ESSET
 CHRISTUS ET QUOMODO MISERUNT PRINCIPES
 AD EUM.

Thie lúti datun mári, thaz iohannes kríft uuari,
 ioh uuarun áhtonti, theiz uuóla uuefan móhti.
 Sie áhtotun thia gúati ioh sine gómaheiti,
 ouh hántarquamun méra theru kréftigun lera.
 5 Vuantá ér ni uuas so hébiger, thaz er mo líbi thes thiú mér;
 in uuísduame so uuáhi, ther ímo iz untarfáhi. P39^a
 Alle thie fúristun ioh thie iúngiftun,
 árme ioh ríche gláangun imo al gilíche. —
 Tho fántun in then stúnton thie ríchun lántuualton,
 10 félbun ouh thie fúristun ioh thie uulfofston,

9. toufe *F.* the *übergeschrieben V.* thiú *P.* thi *F.* 10. ist *PF.* ellu *F.*
 heiligun *F.* 11. gilóuben *P.* hártu *P.* 12. dóuf *P.* touf *F.* uuóla
 thihe *P.* 13. thaz uuir *P.* kangen *F.* 14. giloube (e *unterpunktirt*,
 a *übergeschrieben*) *V.* gilóuba *P.* uns *P.*

XXVII. 1. Tatun *F.* xpí *V.* xpé *P.* 2. theiz] thaz *F.* 3. thie *PF.*
 fina *PF.* 4. mera *P.* lera *P.* 5. uuantá *P.* uuant *F.* ni *über-*
geschrieben V. 6. uuistuame *F.* imo *F.* iz *P.* 7. álle *P.*
 8. gláangun *P.* ál *P.* giliche *P.* giliche (e *aus o gemacht*) *F.*
 9. ríchun *P.* 10. fúristun (*das letzte u in o corrigiert*) *V.*

XXVII. 1. Luc. 3, 15. 9. Joh. 1, 19 sqq.

- Vuánu, sie iz intriatin, int iz bi thúu datin,
ther mán uuas filu mári — irfrágen, uuer er uuári.
Sie thaz árunti giriatun, ioh iro férti iltun. F20^b
tho spráchun sie bi hértion fus théfen uuorton: V38^b
- 15 ‚Bistu kríft guato? ságe uns iz gimúato,
tház uuir hiar ni duéllen, thaz árunti ni mérren.‘ —
Iáh er thó, sof iz uuás, ni giang in strít umbi tház,
in lóugna noh in bága súlichera frága.
‚Ni bín ih kríft,‘ quad er zi ín, ‚noh ih es uuírdig ni bín;
20 ni giduant iz mán alle, theih so hóhan mih gizéllé.‘ —
Ni uuánu, iz uuola intflangin, ioh náhor ouh giángin,
fragotun się áuur thuruh nó, so man in héime gibot.
‚Oba thu héllas auur blíft, ther uns kúnftiger íft?
thaz gizéli du uns nu sár, thaz uuir iz auur ságen thar.‘ —
- 25 Then námon er irkánta, só man nan ginánta;
tho gab er zi ántuurte tház, thaz ér ther selbo mán ni uuas.
‚Ther gómo, then ir záltut, ioh námahafto nántut, P39^b
ni bin ih thér, ih sagen íú éin, bi iaron químit er íú héim.‘ —
‚Gidua únfi,‘ quádun, ‚thoh nu uuls, oba thu fórafago síis?
30 uns záltun sie ofto uuáhaz ioh manag féltfanaz.‘ —
Gúates er in ónda, sóf er uuola kónda,
bi thiú gáb er mit giuuúrti suazaz ántuurti:
‚Ni bín ih thero manno, the ir éiscot nu so géрно;
noh then námon, in min uuár, then ni félgü ih mir sár.‘ —
- 35 Sprachun se áuur flumo ioh drato ín griuno, V39^a
gáhero uuórto, frágetun nan hártó.

11. uuánu *PF*. sie iz *P*, siez *F*. indriatin (d in t corrigiert) *V*.
in (t *übergeschrieben*, aber etwas *ausgekratzt*) *V*. tatin *F*. 13. ferti *F*.
15. xp̄f *V*, xp̄c *P*. guato *P*. sag *F*. 16. thaz *P*. duéllen *P*.
17. giant (t in g corrigiert) *V*. tho síf *P*. thaz *P*. 18. frága *P*.
19. bín ih *P*. xp̄f *V*, xp̄c *P*. nibin *P*. 20. gituant *F*. han (*vorn*
hó *übergeschrieben*) *V*. 21. uuánu *P*, uuan *F*. uuola *F*. 22. frá-
getun *P*. się auur *P*, fauur *F*. 24. du uns *P*, thuns *F*. auuor *F*.
sagen *P*. 25. irchanta *F*. manan *F*. 26. ze (i *durch e geschrieben*) *V*,
zu *F*. ántuurté *P*. man *P*. 28. bín *P*. ther *P*. thér ih]
ther in (*Schreibfehler*) *F*. 29. giduat (t *ausgekratzt*) *V*, gitua *F*. quatun *F*.
síis *P*. 30. się *P*. 31. unda *F*. sof *P*. uuóla *P*. konda *P*,
kunda *F*. 32. giuúrti (u *nach i übergeschrieben*) *V*, giuurti *F*. suazzaz *F*.
ántuurti *P*. 33. binn *F*. manno *P*. the ir *P*, thir *F*. éiscot *P*.
géрно (u in o corrigiert) *V*, kerno *F*. 34. félgü *P*. 35. sie *PF*. auur
flumo *P*. thrato *P*. griuno *P*. 36. hártó *P*.

- ,Thes gidúa thu nu unſih uuís, uuer thoh máanno thu ſís?
 thaz uuír iz thén gizaltin, thie unſih héra fantin.‘ —
 Gáb er mit giuuurti in áuur ántuuurti,
 40 thaz déť er ío gilicho filu báldlichu.
 ,Ih bin uuáastuualdes ſtimma rúafentes;
 rihtet góte ſinan pád, ſo ther fórafago quad!‘ — F1
 Ni firnámun ſie thia léra, bi thiu fragetun ſię áuur mera;
 nirthróz ſe thero uuórto, ſie infázun iz hártu.
 45 ,Ziu fériftu inti dóufiſt, nu thu ther héilant ni biſt,
 noh théro manno ouh thánne, in thero ámbaht iz gigange?‘ —
 Gab er gómilicho in ántuurti ío gilicho,
 óffonotą in ſar tház, theiz ſin ámbaht uuas. P1
 ,So uuér ſo uuilit máanno, ſo dóufu ih inan gérno,
 50 ouh íagilichan uuíhu, thero úndonu ni irzíhu.
 Ir ni thúrfut thoh bi thíu; ther man íſt nú untar íú;
 thaz ſínu uuort giméinent, uuaz thíſu uuérk zeinent.
 Vuíht ni uuízut ir ſín; thaz íſt árunti min,
 tház ih iu gizálti, uuáz er hera uuólti.
 55 Áfter mir ſo químit er; inti allo zíti uuas er ér;
 ſo uuér ſo in lante íſt fúriſto, thes íſt er héroſto. V1
 So hoh íſt gómaheit ſín, thaz mih ni thúnkit megi ſín,
 theih ſcúahriomon ſíne zimbíntanne biríne,

37. gitua *F.* nu unſih *P.* nunſih *F.* ſis *P.* 38. then gi
 tin *P.* unſich *F.* 39. giuurti (u nach i *übergeschrieben*) *V.*
 uuúrti *P.* aaur *P.* ántuurti (u nach i *übergeschrieben*) *V.* 40. tet
 41. íh *P.* 42. pad *P.* der *F.* 43. thie *F.* frágetun *P.*
 aaur *P.* ſaur *F.* 44. nirdróz (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieb*
aber verwischt) *V.* vuorto *F.* infanzun (*Schreibfehler*) *F.* hartu
 45. fériftu *P.* toufiſt *F.* 46. noh thero *P.* in theru
 gigánge *P.* 47. gomelicho *F.* ántuuurti *P.* antvurti *F.* gilicho
 48. óffonota *P.* offonot *F.* 49. vuilit *F.* dóufu *P.* toufi *F.* nan
 50. íagilichan *P.* uuíchu (c *ausgekratzt*) *V.* ther (o *klein hin*
geschrieben) *V.* ther *P.* thera *F.* nirzíhu *PF.* 51. íú
 53. uuíht *PF.* uuízut *P.* uuizzut *F.* thoh nach íſt *übergeschrieb*
aber ausgekratzt *V.* íſt thoh *PF.* 54. thaz íh íú *P.* uuaz
 héra *P.* uuólti *P.* vuólti *F.* 55. mir *P.* intj *P.* uuaff
 56. ſo in] ſin *F.* lantę *P.* thés *P.* eft er (*das erste e i*
corrigiert) *V.* 57. hoh *P.* gómeheit *P.* megi ſin *P.* 58. ſcú
 riumon *PD.*

55. Luc. 3, 16 ſq.

- Oda ih gikneue súazo fóra sinen súazon
 60 zi thíu, thaz ih inklénke thio ríomon, thier gifchrénke.
 Er doufít thíh, so thu iz ni uuéíft, thuruh then héilegan géíft,
 ioh réinot iuih fáre in skínentemo flure.
 Hábet er in hánton fina uuíntuuanton,
 tház er filu kléino thaz fin kórñ reino,
 65 Sin dénni gikérre, thiu spríu thánauuerre,
 thaz thaz kórñ scine, int iz gábíffa ni ríne,
 Thaz ér iz filu gárauuo in sinu gádum sámáno,
 ioh thiu spríu thanne in flure firbrénne. —
 Ih uueíz, thie boton ríetun, so thaz árunti gidátun, P40^b
 70 thaz fie síh irhúabin, inti héimortes fuarin.

XXVIII.

S P I R I T A L I T E R.

- Mit állen unsen kréftin bíttemes nu drúhtin, F21^b
 er ún síh uns zi léide fon then guáaten ni gifcéide;
 Tház uuir fon then blíden mit léidu ni gifcéiden,
 uuir ún síh in then ríuon ni múázin ío bíscóuuon;
 5 Thaz sí uns thiu uuíntuuorfa in themo úrdeile éífa,
 iz ún síh mit giuuélti ni firuuáe unz in énti, V40^a

59. odø P. ih gikneue D. fora P. súzon (a vor z übergeschrie-
 ben) V, suazzon F. 60. thie P. ríomon (m nicht klar; eigentlich o
 mit dem letzten Striche eines m) P. gifkrénke P, gifchrenke F.
 61. dóufít P, toufít F. héiligoⁿ F. 62. scínentemo P. 63. han-
 ton D. 64. thaz D. kórñ réino P. 65. denne F. thí^v F.
 sprín P. 66. schine F. 67. er D. sámáno P. 68. thánne P.
 firbrínne (das zweite i in e corrigiert) V. 69. uuéíz P. ío] ioh P.
 gitatun F. 70. síe P. fúarin P.

XXVIII. 1. Bittemus F. trúhtin F. 2. ei F. fon übergeschrieben V,
 sonne F. guathen F. gifkeide F. 3. thaz D. gifcheiden F.
 4. ún síh D. ríuon PF. múázzin F. ío P. bíscounon P.
 5. sí PFD. vrteile F. héífa PF. 6. firuuáhe (h ausgekratzt
 und - daruntergesetzt) V, firuuáhe F.

Ioh in flure after thiu thar ni brinnen io so spriu;
 uuir mit ginádon sinen then uuéuon bimíden;
 Thaz hírta sine uns uuárten, inti únfih íó gihálten,
 10 ioh únfih ouh niruuáannon uzar then gótes kornon;
 Vuir únfih muazin fámanon zen gotes drúthéganon,
 mit uuérkon filu riche zi themo hohen hímilriche
 In hoho gúallichí; theist auur thaz hímilrichí;
 bimíden thefo grúnni thuruh thio éuuinigon uuunni,
 15 Ioh múazin mit then drúton thes hímilriches níoton,
 then spíhíri íámer súazan mit fálidon níazan,
 Thaz héilega kórnhus; thaz uuir ni fáren furdír úz,
 mit sinen unsih fásto fréuuen thero résto;
 Ioh uuir thar múazin untar ín blíde fora góte sín
 20 fon éuouon unz in éuouon mit then héilegon félon. Amen.

P4r

Explicit liber evangeliorum primus theotifce conscriptus.

7. diu (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, diu F. brinen F. íó PD.
 8. sinen P. 9. sine P. vns F. inti P. io gihalten D. 10. vnfih F.
 11. uuir PF. múazin P. drúthéganon P, trutthéganon F. 12. uuer-
 chon F. rihe (c *vor h* *übergeschrieben*) V, ríche P. ze demo F.
 13. auur *übergeschrieben* V, áuur P. 14. theo F. éuuinigo (n *nach o*
übergeschrieben) uuinni (*das erste i in u corrigiert*) V, éuuinigo uuunni P,
 euuigon uunni F. 15. muazzin F. 16. spichari F. suazen F-
 niazen F. 17. héiliga P, heilega (*das zweite e aus i gemacht*) F. uuir
 fehlt F. 19. uuir P. gote sín D. 20. uz P. heiligon F-
 amen und explicit — conscriptus *fehlt* F.

INCIPIUNT
CAPITULA LIBRI SECUNDI.

DE VERBO SINE PRINCIPIO ET QUIBUSDAM SIGNIS ET DOCTRINA EIUS.

INCIPIUNT — DOCTRINA EIUS *fehū F.*

Incipiunt capitula libri secundi.

- I. In principio erat verbum.
- II. Fuit homo missus a deo.
- III. Recapitulatio signorum in nativitate Christi.
- IV. Ductus est Iesus in desertum a spiritu.
- V. Spiritualiter.
- VI. Item de eodem.
- VII. Stabat Iohannes et ex discipulis eius duo.
- VIII. Nuptiae factae sunt in Chana Galilaeae.
- IX. Spiritualiter.
- X. Cur ex aqua et non ex nihilo vinum fecisset.
- XI. Prope erat pascha Iudaeorum.
- XII. Erat homo ex phariseis Nichodemus nomine.
- XIII. De questu discipulorum Iohannis cur Iesus baptizaret.
- XIV. Iesus fatigatus ex itinere.
- XV. Fama exiit quod in Galileam venit.
- XVI. De octo beatitudinibus.
- XVII. Vos estis sal terrae et lux mundi.
- XVIII. Nolite putare quia veni solvere legem.
- XIX. De eo qui viderit mulierem et non iurare et inimicum diligere.
- XX. Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus.
- XXI. Quomodo sit orandum et de oratione dominica.
- XXII. Nemo potest duobus dominis servire.
- XXIII. Omnia quaecunque vultis ut faciant vobis homines.
- XXIV. Conclusio libri secundi.

Expliciunt capitula libri secundi.

Incipiunt capitula — expliciunt capitula libri secundi *sekte F.*
Galilaeae *P.* XIX. vederit (*das erste e in i corrigiert*) *V.*

VIII. Cana

INCIPIT LIBER SECUNDUS.

I.

IN PRINCIPIO ERAT VERBUM.

Er allen uuóroltkreftin ioh éngilo gifcéftin, P43^a
fo rúmo ouh fo in áhton mán ni mag gidráhton;
Er sé ioh hímil uurti ioh érda ouh fo hérti,
ouh uuíht in thiu gifúarit, thaz sîþ éllu thriu rúarit:
5 So uuas ío uuórt uuonanti. er állen zitin uuórolti,
thaz uuír nu sehen óffan, thaz uuas thanne úngiscafán.
Er alleru ánagifti theru drúhtines gifcéfti, F22^a
fo uués iz mit gilústi in theru drúhtines brústi.
Iz uuas mit drúhtine far, ni brást imos ío thar,
10 ioh íst ouh drúhtin ubarál, uuanta ér iz fon hérzen gibar.

II. I. ET VERBUM ERAT APUD DEUM ET DEUS ERAT VERBUM *setzt P nach VERBUM. Ueberschrift fehlt F.* 1. Uuóroltkréftin (*Accent über e ausgekratzt*) V, uueroltkreftin F. 2. rúmo P. gidrahton P, gitrahton F. 3. herda F. 4. diu F. sîþ éllu] sellu F. driu (*d unterpunktirt, ih übergeschrieben*) V. 5. uuerolti F. 6. sehen (*das zweite e aus a gemacht*) F. uuás (*Accent ausgekratzt*) V. ungi-schaffen F. 7. alle F. thruhtines F. gifcefti P, gifchefti F. 8. uuás P. truhtines F. brufli P. 9. thruhtine (*h vor t übergeschrieben*) F. imo es P. ío (*Accent über o ausgekratzt*) V, ío P. 10. íoh P. thruhtin abaral F. uuanta P. er P.

II. I. 1. Joh. 1, 1 fqq.

Orda L

- Then ánagin ni fúarít, ouh énti ni birúarít,
 ioh quam fon hímile óbana, uuaz mág ih fagen thánana?
 Er máno ríhti thia náht, ioh uurti ouh fúnna fo glát,
 ódo ouh hímil, fo er gibót, mit stérron gimálot:
 15 So uuas er íó mit ímo far, mit imo uuóraht er iz thar;
 fo uuás ses íó gidátun, fie iz allaz fáman rietun. P43^b
 Er ther hímil umbi fus émmizigen uuúrbi,
 odo uuólkan ouh in nóti then liutin régonoti:
 So uuas er íó mit ímo far, mit imo uuóraht er iz thar;
 20 fo uuás ses íó gidátun, fie iz allaz fáman rietun. V42^b
 Tho er déta, thaz síh zárpta ther hímil fus, íó uuárpta
 thaz fúndament zi hóufe, thar thiu érda ligít úfe:
 So uuás er íó mit ímo far, mit imo uuóraht er iz thar;
 fo uuás ses íó gidatun, fie iz allaz fáman rietun.
 25 Ouh hímilrichi hóhaz ioh páradys fo scónaz,
 éngilon ioh mánne thiu zuei zi búenne:
 So uuas er íó mit ímo far, mit imo uuóraht er iz thar;
 fo uuás ses íó gidatun, fie iz allaz fáman rietun.
 So er thára iz tho gifíarta, er thefa uuórolt ziarta,
 30 thar ménnisgon giftátti, er thionoft sinaz dáti:
 So uuas er íó mit ímo far, mit imo uuóraht er iz thar;
 fo uuás ses íó gidatun, fie iz allaz fáman rietun.
 Sin uuórt iz al giméinta, fus mánagfalto déilta,
 al íó in thefa uuifun thuruh sínan éinegan fun.

11. ánaginni (ni *ausgekratzt*) V, ánaginni P. 12. thanana] danna ~~F~~
 13. mano P, manio F. uurti P. ouh nach sunna F. 14. odo ~~P~~
 gimalot P. 15. imo sár P. uuorht (*Schreibfehler*) F. 16. gitatun ~~F~~
 17. vmbi F. emizigen F. uúrbi (*oorn u übergeschrieben*) V, uuurbi ~~P~~
 uurbi F. 18. uuólkan (a *aus o gemacht*) P. 19. imo P. sár (*Accent*
ausgekratzt) V, sár P, fehlt F. thár P. 20. gitatun F. samant ~~F~~
 rietun P. 21. deta (e *aus a gemacht*) F. 22. ufe P. 23. uuas ~~PD~~
 imo P. sár (*Accent ausgekratzt*) V, sár P. 24. gidátun ~~PD~~, gitatun ~~F~~
 samant F. rietun P. 25. páradysi (i *ausgekratzt*) V, páradysi P, pá-
 radiso F. fo *übergeschrieben* V, fehlt F. scónaz P. 26. zi P,
 fehlt F. buenne P, buanne F. 27. uuas er] uuas ser D. íó *über-*
geschrieben V. imo sár P. 28. uuas D. gidátun ~~PD~~, gitatun F.
 samant F. rietun P. 29. thára iz] thaz F. uuerolt F. zíarta P.
 30. dati P, tati F. 31. uues (e *in a corrigiert*) V, uuás P. imo far P.
 32. uuas D. gidátun ~~PD~~, gitatun F. samant F. rietun P.
 33. teilta F. 34. ál P. uuifun F. éinigan (*das zweite i in e*
corrigiert) V, éinigan P, einagan F.

35. So uuaz so hímil fuarit, ioh érdun ouh birúarit,
 ioh in féuue ubarál, got déta^z thuruh ínan al. F22^b
 Thés nift uuiht in uuórolti, thaz got ana ínan uuorahti, P44^a
 thaz druhtin íó gidáti ána íin giráti.
 Iz uuard állaz íó fár, sofo er iz gibót thar,
 40 ioh man iz állaz far gifáh, sof er iz érist gisprah.
 Tház thar nu gidán íst, thaz uuas íó in góte, sof iz íst,
 uuas gíah^tot íó zi gúate in themo éuuinigen múate. V43^a
 Iz uuas in imo íó quegkaz ioh filu líbhaftaz,
 uuálíh ouh ioh uuánne er iz uuolti írúgen manne.
 45 Thaz lib uuas líoht gerno súntigero máⁿno,
 zi thíu thaz síe iz intflangin, int írri ni glangin.
 In fínsteremo iz scínit, thie súntigon rínit,
 sínt thie mán al firdán, ni múgun iz bifáhan.
 Síe bíflang iz allafárt, thoh síes ni uúrtin áⁿauuart,
 50 so iz bílntan man bírínit, then síⁿna bíschínit.

35. uuas so P. súarit P. erdum (vom m der letzte Strich ausgekratzt) V, herdun F. 36. detaz P, tetaz F. 37. nift (Accent ausgekratzt) V. uuiht F. uuerolti F. gót P. an (a hinzugeschrieben) V, an PF. ínan P. uuórahti P. 38. druhtin P, thruhtin (h vor t übergeschrieben) F. gitati F. 39. sofo (so übergeschrieben) V, sof F. 40. mán P. gispráh P. 41. gitan F. sóf P. 42. gíah^tot F. euuigen F. 43. in übergeschrieben V. ímo P. quegchaz F. líbhaftaz F, líphaftaz D. 44. uuálit (t in h corrigiert) V, uuélíh P. vuanne F. uuólti (Accent ausgekratzt) V. írúgen P. máⁿne (Accent ausgekratzt) V, máⁿne PD. 45. líb P. líoht F. 46. síe P. inti P. 47. fínsteremo P, fínstremo F. schínit F. súntigun F. 48. firtan F. magun F. bifáhan D. 49. uurtin (vorn u übergeschrieben) V, uurtin F. 50. bíschínit F.

43. Quod factum est, in ipsa vita erat. Id est, quod factum in tempore, siue vivum, siue vita carens apparuit, omne hoc in spiritali factoris ratione quasi semper vixerat et vivit, non quia coaeternum est creatori, quod creavit, sed quia coaeterna est illi ratio voluntatis suae, in qua ab aeterno habuit et habet, quid et quando creavit; qualiter creatum gubernet, ut maneat; ad quem finem singula, quae creavit, perducat. Ideo ita distinguendum et subinferendum est, quasi alia voce: In ipso vita erat. Quia quicquid per ipsum factum est, etiam et in ipso vivit. Sicut ars in animo artificis vivit, licet arca vel aliud aliquid ab ipso factum, pereat. Alcuin in Joh. pag. 468. 50. Tenebrae stulti sunt et iniqui, quorum caeca praecordia, lux aeternae sapientiae, qualia sint, manifeste cognoscit, quamvis ipsi radios ejusdem lucis nequaquam capere per intelligentiam possint; veluti si quilibet caecus jubare solis perfundatur, nec tamen ipse solem, cujus lumine perfunditur, aspiciat. Alcuin, ibid.

II.

FUIT HOMO MISSUS A DEO.

- Tho fánta got giuáran, gómon filu máran,
 mán mit uns giméinan, finan drút einan.
 Íz uuas, ther hiar fórna thie líuti brédigota,
 ioh sínero uuórto sie ráffta thar so hártó,
 5 Zi thémo ouh thię éuuarton thie iro bóton fantun. *F*
 iz ungidán ni bileip, sofo ih hiar fórna gifcreip.
 Ér quam untar uuóroltthiot, thaz er in kúndti thaz líoht,
 ioh gizálta in far tház, thiu fálida untar ín uuas.
 Er lértá thie líuti, thaz mánnilih gilóubti,
 10 thaz iágilih instúanti thes félben liohtes gúati.
 Ni uuas ér thaz líoht, ih fagen thir éin, thaz thar then líutin irské
 funtar quam, sie mánoti, ioh thánana in gifágeti. *V*
 Thaz líoht íst filu uuár thing, inlíuhtit thesan uuóroltring,
 ioh ménnisgon ouh álle, ther hera in uuórolt sinne. *F*
 15 Ih ságen thir, uuer thaz líoht íst, thaz thu iz báz uuízist,
 ioh zéllu iz hiar gimúato, íst drúhtin krift ther gúato.
 Ér quam in giríhti in thesa uuóroltflíhti,
 in thiz lánt breita, ál sofo er giméinta.

- II. DEO] DOMINO *F*. 1. Gót (*Accent ausgekratzt*) *V*. 2. drut (*Ac*
hinzucorrigiert; die meisten Accente in diesem Capitel sind hinzucorrigiert
 trut *F*. 3. iz *P*. thér *P*. forna *P*. liuti *P*. 4. sínere
 uuorto *P*, vuorto *F*. hartó *PD*. 5. thémo *P*. ouh thie
 6. úngidan *P*, ungitan *F*. biléip *P*. sofo] so *P*, so *F*. gifcreip
 7. ueroltthiot *F*. in *übergeschrieben* *V*. kundti (n *übergeschrieben*
 lioth *F*. 8. gizálta *P*. 9. liuti *D*. 10. iágilih *P*. félber
 líohtes *P*. 11. lioth *F*. in (n *in h corrigiert*) *V*. irschein *P*, irschein
 12. fúntar *P*. thánana *P*, thanna *F*. 13. lioth *F*. uuár *D*.
 roltring *F*. 14. héra *P*, hera (a *aus o gemacht*) *F*. uuorolt *P*, uuorol
 15. uuer] uuir *D*. lioth *F*. thu iz *P*, thuz *F*. uuízist *P*, uuíizil
 16. zéllu iz *P*, zelluz *F*. thruhtin *F*. xp̄c *P*. 17. thésa (*Ac*
ausgekratzt) *V*. uuoroltflíhti *F*. 18. thíz *P*. lant *P*, lan (*Schr*
fehler) *F*. breitta (*das erste t ausgekratzt*) *V*, bréita *P*. sofo *P*, sofo

- Theist algiuuls, nalas uuán, theiz thuruh ínan íst gidán;
 20 thaz uuas nu uuórolt scanta, tház sínan nirkánta.
 Er quám, sof er skólta, íoh uuífota, tho er uuólta,
 in éigan íoh in érbi, thaz lag al úmbítherbi.
 Thie síne lánstídilon, síe dátun, so íh thír rédinon;
 ni uuás, ther nan intflangi, in gilóuba gígíangi,
 25 Zi gilóubu síh giuuánti, thaz ínan ouh írkánti,
 odo ínan éreti ubarál, so man gotes sún skal. P45^a
 Thie ínan thoh írkántun, íoh múates síh biuuántun,
 giéreta er se in thén sínd, tház síe uuarin gótes kind.
 Ni quámun síe fon blúate, noh fon fléislíchemo múate;
 30 síe uuárun er firlórane, nu sínt fon góte erbórane.
 In búachon íst nu fúntan, thaz uuort theist mán uuortan,
 iz uuard héra in uuorolt fúns, íoh nu blút in úns.
 Vuír fáhun sínaz ríchi íoh sína gúalíchi, V44^a
 thaz uuas scóni al so frám, so félben gotes fúne zam.
 35 Íst sín gúati ubarál, so in kinde zéizemo scál,
 then fater éinigan in nóť drútlichó mánnot,
 Follan gótes enstí, félb sọ iz man gívuúnxti,
 uuáres inti guátes íoh drúhtines gimúates.

19. ^agiuuis *F.* gitan *F.* 20. uuerolt *F.* 21. ér quam *P.* scólta *PF.*
 tho er] thier *F.* 22. erbi *D.* umbítherbe *F.* 23. landstídilon *D.*
 tatun *F.* 24. gígíangi (u in a *corrigiert*) *V.* gígíangi *P.* 25. gilóubo
 (v *über das zweite o geschrieben*) *V.* giloubo *F.* 26. odo *P.* scál *P.*
 schal *F.* 27. nan *F.* ínan *D.* 28. giéreta *P.* gieret *F.* 29. fleisgemo
 (lich *über g geschrieben*) *V.* fléislíchemo *PF.* 31. uuórt *P.* 32. uuor-
 rolt *P.* uuerolt *F.* funs *P.* uns *D.* 33. vuír *PF.* 34. tház *P.*
 seonj *P.* fúne *P.* 35. scál *P.* 36. éinagan *F.* trútlichó *F.*
 minnot *P.* 37. fél (b *hinzugeschrieben*) *V.* sọ iz] síz *F.* giuúnxti
 (v *nach dem ersten i übergeschrieben*) *V.* giuúnxti *P.* giuunxti *F.* gi-
 uuúnxti *D.* 38. trúhtines *F.*

III.

RECAPITULATIO SIGNORUM IN NATIVITATE CHRISTI.

- Er quam uns fúlih hera héim, thes nift lóugna nihéin,
 thaz duent búah fefti; nu nlazet mit gilúfti.
 Tharána fint gifcríbene úrkundon mánage
 drúta fine in alauuár, — félbo maht thu iz léfan thar — *F23^b*
 5 Vuúntar filu mánagaz, thaz uuir iz bithénken thes thiu báz. *P45^b*
 thaz uuard állaz mari, theiz únfirholan uuari. —
 Vuio mág fin méra uuntar, thanne in théru ift, thiu nan bár?
 thaz fi ift ekard éina múater inti thlarna.
 Ni uuárd fi ío in gibúrti, thiu ío fúlih uuurti,
 10 in érdu noh in hímile thiu íamer fia irblíde. —
 Maht léfan, uuio iz vuúrti zi théru drúhtines gibúrti,
 thaz éngil mit givuúrtin iz kúndta fár then hírtin,
 Ioh theiz ni uuás ouh bóraláng, thaz hérifkaf mit ímo fang,
 uuio éngilo ménigi fúar thar ál ingégini. —
 15 Thie hírta irhúabun fih fár, ioh fúntun fie thaz kínd thar, *V44^b*
 gifluni iz ni duálta, fo ther éngil in gizálta. —

- III. 1. Quám *P.* 2. tuant *F.* nlazent *P.* gilufti *P.* 3. manege *F*
 4. truta *F.* fine *P.* fina *F.* mahtu *P.* iz *P.* thar] thir *F*
 5. uuúntar *PF.* 6. tház *P.* allaz mári *P.* únfirholan *P.* 7. vuio *P*
 uuio *F.* mag (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* mag *P.* fin *P.* uuuntar *P*
 vuntar *F.* thanne (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* thanne *P.* ift *P.* 8. fiu *F*
 ekord *P.* 9. uuard *P.* fi *F.* thiu ío *P.* thiu iomer *F.* fulh *D*
 uurti (*vorn u übergeschrieben*) *V.* vurti *F.* uuúrti *D.* 10. erdo nohc *F*
 11. uuio (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* uuio *P.* vuio *F.* iz *P.* uurt *ü*
 (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúrti *P.* uurti *F.* theru (*Accent hinzucor-*
rigiert) *V.* theru *P.* truhtines *F.* 12. giuurtin (*vorn v übergeschrie-*
ben) *V.* giuúrtin *P.* giuurtin *F.* far then (*Accente hinzucorrigiert*) *V.*
 far then *P.* 13. theiz (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* theiz *P.* bóralang *P.*
 hérifcaf *PF.* 14. vuio *F.* al (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* al *P.* 15. thie
 (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* thie *P.* irhúabun *P.* far *P.* 16. gi-
 flunij *P.* duálta *P.* tualta *F.* in gizalta (*Accente hinzucorrigiert*) *V.*
 in gizal *P.*

- Thie mági quámun gáhun, thaz kindilin sie fáhun,
 sie bráhtun imo in hánton dréfo ír iro lán-ton.
 Sie quámun flú ferro, iz zéigota in thér stérro;
 20 uuio mág thaz sín firlóugnít, thaz hímil theru uuórolti ougít?
 Er kúndta uns tház in álanót, thaz ánderę uns ni zéinont;
 thaz góuma mann es námi, bi thiu uuas er féltfani. —
 Symeón ther gúato ioh ána quam gimúato,
 sie giangun kúsgo ingégin úz thár zi thémo gótes hús,
 25 Sie kúndtun thar then lútin, thóh síes thó ni rúah-tin,
 thaz ín uuás quéman hérafun ther gotes éinigo fun. — P46^a
 Ther euangélio ouh givuúag, uuio man thiu kindilin irflúag,
 uuio kúrt in uuás thes líbes fríft, tho síu irstúrbun thuruh kríft. —
 Maht léfan ouh hiar fórna, uuio er kofon bigonda
 30 uuúlichon uuórton mit then éuuarton.
 Thiu uuórt thiu uurtun mári, thoh er tho kínd uuári;
 theru múater fágeta er ouh tho tház, théiz állaz sínes fáter uuas. —
 Thie lúti irquámun hártó iohánis selbes uuórto; F24^a
 ther lántliut al githágeta thar er fon ímo sageta.
 35 Sie uuúrtun ál giruarit, in múate gidrúabit,
 uuánt er déta mári, thaz druhtin quéman uuari; V45^a
 Thaz síe zi ímo ouh glágin, sín ni míssíflágin;
 then fíngar thénita er ouh fár, quad, thérer íft iz, thaz íft uuár,

17. quamun (*Accent hinzucorrigiert*) V, quamun P. 18. se F. imo P.
 tréfo P. ir (*Accent hinzucorrigiert*) V, ir P. 19. filu P. zéigota P.
 ther (*Accent hinzucorrigiert*) V, ther P. 20. sín (*Accent hinzucorrigiert*) V,
 sín P. uuerolti F. 21. kundt F. thaz in ala (*Accente hinzucorri-*
giert) V, thaz in ala P. ánder PF. zeinot F. 24. giigungun F.
 kúsgo (*mit ' über ú*) V. ingégin (*Accent hinzucorrigiert*) V, ingegin P.
 thémo (*Accent hinzucorrigiert*) V, themo P. hus (*Accent hinzucorri-*
giert) V, hus P. 25. tho (*Accent hinzucorrigiert*) V, tho P. 26. uuas
 queman (*Accente hinzucorrigiert*) V, uuas queman P. 27. euangélio P.
 giúag (*vorn v übergeschrieben*) V, giuuuag P, giuuag F. uuío P.
 fluag (*vorn ir übergeschrieben, Accent hinzucorrigiert*) V, irfluag P.
 28. uuas (*Accent hinzucorrigiert*) V, uuas P. fríft P. xp̄f V, xp̄c P.
 29. kófon V. 30. uuúlichen P. 31. thoh] tho F. tho *übergeschrie-*
ben) V. uuurtun P. uuari P. 32. thero F. sagat F. theiz P.
 33. irquamun (*Accent hinzucorrigiert*) V, irquamun P. uuorto P.
 35. uuúrtun (*vorn u übergeschrieben*) V, uurtun F. al girúarit P. gi-
 truabit F. 36. déta (*Accent hinzucorrigiert*) V, deta P, teta F. truh-
 tin F. 37. zí imo P. 38. fíngar (*Accent hinzucorrigiert*) V, fíngar P.
 thénita P. er *übergeschrieben* V. uuar P.

- Thérer ist iúer héili ioh sálida giméini!
 40 sit íó uuákar filu frúa ioh thara gihábet iúih zua! —
 Ni uuárd íó ubar uuóroltring uns giuuíffara thing,
 thaz iz íó fus uuari in érdu fo mári.
 Thoh thifu uúntar ellu uuárin filu stíllu,
 ther búachari iz firíhazi, inti scriban ni hlázi,
 45 Thaz ther fáter ougta, thar man then sún doufta,
 thaz éina uuari uns núzzi, hábetin uuir thie uuízzi.
 In thiu uuari uns ál ginuagi, iz drági uns ni bilúagi, P46^b
 fon hérzen iz ni intfuarti thiu unfer úbarmuati.
 Sin felbes stímma sprah uns tház, theiz fun sín éinogo uuas:
 50 uuir eigun sine lera, uuaz éiskon uuir es méra?
 Ther felbo héilogo geist er óugta iz aftar ímo meist;
 er quam in ínan, thaz man fáh, tho ther fáter zi imo sprah. —
 Nu ist drúhtin krist gidóufit, thiu súnta in uns bílóufit,
 thaz unsih íó sankta, er ál iz thar irdrángta;
 55 Nu gárauemes unsih álle zi themo féhtanne,
 ingegin uuidaruuinnon fo skúlun uuir unsih uuáron.
 Thaz íst uns hiar giblídot, in kríste girédinot: V45^b
 gibádoft thu tharinne, er uuidar thír íó uuinne. —
 Er fuar in éinoti, ni déta er iz bi nóti;
 60 thar kórata sín sar hártó ther felbo uuidaruuerto.

59. iuer P. 40 fehlt F im Texte, ist aber mit einem hakenförmigen Zeichen, das auch zwischen den Zeilen steht, unten am Rande der Seite nachgetragen. dara F. 41. uuoroltring P, uueroltring F. giuuíffara F. 42. tház P. iz fehlt F. mari P. 43. thífu P. uuúntar P. éllu P. 44. búachari P. 45. óugta P. toufta F. 46. uuari P. habetin F. 47. uuári P. al P. ginuagi F. 48. ni intfuarti P, nintfuarti F. 49. sín übergeschrieben V, vor fun F. éinigo P, einigo F. 50. éigun P. lera P. uuir es (Accent hinzucorrigiert) V, uuir es P. mera P. 51. héilogo géist P. óugta P. after P. 52. tho] thar P. zimo P. 53. nv P. xpc P. druhtin nach krist F. gitoufit F. thi^v F. 54. únsih P. sangta (mit rother Tinte k über g geschrieben) V, sangta P. 55. vnsih F. 56. uuidaruuinnon F. scúlun PD. 57. ist D. xpc VP, xpo D. dirédinot D. 58. tharinne D. thír íó uuinne D. 59. ni übergeschrieben V. déta P, teta F. 60. korota F.

59. Non ergo virtute spiritus mali Jesus agebatur in desertum, sed voluntate sui spiritus boni locum certaminis quo aduersarium sternat de victoria certus

- Thaz dé't er, thaz thu iz uuéllis, thih thára ingegin rúftis,
 uuant er hiar in libe thin áhtit íó zi nide.
 Bi thiú íemes íó·gigáhon zi then druhtines ginádon, *F24^b*
 er unfe uuéga iruente fon themo fiante;
 65 Er únfiþ ni bifoufe áfter themo dóufe,
 ioh íágilih biuuénke, thaz ér nan ni firfénke.
 Thes gináda uns fchirmen, ioh uuir nan ouh irbarmen!
 ther nan félbo ubaruuant, so thu thir hiar nu lesan scalt. *P47^a*

IV.

DUCTUS EST IESUS IN DESERTUM.

Giléitit uuard tho druhtin kríft, thar ein einoti íft,
 in stéti filu uuúaste fon themo gótes geifte.
 Er fasteta únnoto thar niuuan hún't zito,
 séhszug ouh tharmíti in uuár, so rúarta nan tho húngar.

61. tet *F.* thy *P.* tu *F.* uuiflis *F.* thara *D.* 62. líbe *D.*
 nide *P.* 63. gihon (gá nach i *übergeschrieben*) *V.* truhtines *F.*
 druhtines *D.* 64. iruente *PD.* fiante *D.* 65. unfiþ *D.* bifoufe *P.*
 demo *F.* themo *D.* toufe *F.* 66. íágilih *P.* íágelich *D.* 67. nináda
 (das erste n in g corrigiert) *V.* gináda *P.* úns *D.* fchirmen *F.*
 uuir *P.* ouh *übergeschrieben* *V.* irbarmen *PD.* 68. ubaruuant *D.*
 thú *P.* nu *übergeschrieben* *V.* léfan *P.*
- IV. 1. Xpí *V.* xpé *P.* enoti (i nach e *übergeschrieben*) *V.* éinoti *P.* éinoti *D.*
 2. uuúaste *D.* géifte *D.* 3. fasteta *P.* vnnoto *F.* niun *P.*
 niuuan *D.* hunt *D.* zito *P.* 4. séhszut *P.* tharmíti *P.*
 uuár *PD.*

ingreditur. Ubi nobis pariter ordinem recte conuersandi prae monstrat, ut post acceptam videlicet in baptismo remissionem peccatorum sanctisque spiritus gratiam aptius contra novas antiqui hostis insidias accingamur, menteque faeculum deferentes, quasi manna deserti, sola aeternae vitae gaudia discamus esurire. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 21. F.

- IV. 1. Matth. 4, 1 sqq. 2. A spiritu sancto in desertum ductus est non virtute spiritus mali Jesus agebatur in desertum, sed voluntate sui spiritus boni. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 21. E.

- 5 Tho fleih ther farari, irfíndan uuer er uuári,
thaz zi irfúachenne ubarál félber ther díufal.
Er tháhta odouuila tház, thaz er ther dúriuuart uuás,
er íngang therera uuórolti bísperrit félbo habeti,
Er thar niheina ftígilla ni firliáz ouh únfirflagana; V46^a
- 10 then íngang ouh ni ríne ni fi ékordi thie síne,
Thier in themo éristen man mit sínen lúginon giuuan,
mit spénstin síes gibeítta, ioh zi áltère firleítta.
Vuar imo fúlih man thihéin fo quami uuísheiti héim!
thia lúchun uuolt er fíndan, ioh géerno nan giuúnnan.
- 15 Er uuolta in álauuari, thaz ér ouh fín uuari;
tho fi uuárd imo ther fánd, ouh uuíht thar sínes ni fand.
Vuíoz íó mohti uuérdan, thaz uuólt er gerno irfíndan,
thaz mán íó fo gizámi in thefa uuórolt quami,
Vuio ér thar untar sínen móhti thaz irlíden, P47^b
- 20 thaz ér ekordi éino lebeti fo réino,
Odo ouh únhono síh drágeti fo scóno?
— sprách er odo déta uuaz, tház uuas al githíganaz —
Fon uuélicheru gibúrta er íó fúlih uurti, F25^a
uuar uuórolt íó giuúnni fúlih ádalkunni?
- 25 Thoh ér ni uuari gúater, thoh giéiscotá er thia múater,
ni hórt er uuergin mári, uuer ther fáter uuari.
Vuanta ér nan harto fórahta, in állauuifun kórota,
bi thiu móht er odo dráhton, in thefa uuifun áhton:
Oba thíz íft thés fun, ther líuti fuarta hérafun
- 30 thuruh thaz éinoti in mánageru nóti, V46^b

5. fleih *D.* uuer] uuir *D.* 6. zirfúahenne *P.* vbaral *F.* selber *D.*—
tiufal *F.* 7. thaz *D.* turuuart *F.* uuas *P.* 8. gang (*vorn im*
übergeschrieben) *V.* íngang *D.* thera *D.* vuerolti *F.* bísperrit *P.*—
félbo hábeti *P.* 9. thár *P.* unfirflagana *D.* 10. íngank *F.* íngang *D.*—
rine *D.* 11. thier *P.* mán *P.* giuuan *D.* 12. gibeítta *D.* zj *P.*—
firleita *F.* 13. uuar *PF.* uuísheiti *D.* heim *P.* 14. lúckun *P.*—
15. thaz ér *P.* ouh *übergeschrieben* *V.* 16. imo *D.* uuíht *P.*—
17. uuío iz *P.* uuioz *FD.* uuóltá *P.* gerno *P.* 18. uueroit *F.*—
19. uuio *PD.* er *D.* 20. er *D.* ekord *F.* kordi *D.* lébeti *P.*—
21. trageti *F.* drageti *D.* schono *F.* 22. teta *F.* thaz *P.* uuaz
(*z in s corrigiert*) *V.* ál *PD.* githiganaz *D.* 23. uuelichero *F.*
uurti *PD.* 24. uueroit *F.* uueroit *D.* giuúnni *PD.* 25. er *D.*
giéiscotá (*i vor é übergeschrieben*) *V.* giéiskotá *P.* giéiscota *D.* giéiscot *F.*
ér *D.* 27. uuanta *P.* inan (*i ausgekratzt*) *V.* koroia (*das zweite*
o aus a gemacht) *F.* 28. trahton *F.* 30. thuruh *P.*

- Mit uuati si thar uuérita, fon hímile sie ouh nérita,
 bi mánegemo iáre sie práuntota tháre:
 Nu scefphe er ímo hiar brót, ther hungar dúit imo es nót,
 blído nu in nóti thes sínes fáter guati!
- 35 Vntar théfen ahton ioh mánagen gidráhton
 ni, uuán ih, imo brúfti grozara ángufti.
 Thoh er sí úbiles fo báld, tház imo ío zi scáden uuard,
 thoh, uuán ih, blúgo er rúarti thia míhilun gúati.
 Tho sprah er zì ímo in théfa uuis: ,óba thu gotes sún sis,
 40 quid, these stéina thanne zi bróte uuerden álle! — P46^a
 Nim góuma, uuaz er uuólti, uuaz fulih béta skolti.
 uuaz kriste scólti thaz brot? ni uuás imo es nihein nót.
 Vns érrerent síne plúagi bi iáron ío ginúagi,
 thoh bát er nan, zi nóte thia stéina duan zi bróte.
- 45 Iz déta imo thiu fásta, thaz ínan es gilústa,
 thoh uuólt er in ther fári irfíndan, uuer er uuári.
 Thó quad krist: ,giscríban íst, in bróte ginúag nist,
 noh in thlu ginuhti zi thes ménnisgen zúhti.
 Thiu práunta símo méra theru drúhtines léra,
 50 thiu uuórt, thiu er irfínde fon themo gótes munde. —
 Thánana er nan fúarta in eina búrg gúata, V47^a
 fon then stétin thanana úz zi themo drúhtines hús. F28^b
 Er ínan in thie uuénti sazta in óbanenti,
 thar ríaf er ímo filu frúa thrato rúmana zúa:

31. si] fier *P.* síe *P.* 32. manegemo *F.* iáre *D.* práuntota *P.*
 phruantota *F.* 33. scepfe (h nach p *übergeschrieben*) *V.* scépfe *P.* scepfe *F.*
 scepphe *D.* ér imo *P.* tuit *F.* not *P.* 34. blído (a *aus* o *ge-*
macht) *P.* bilido *D.* 35. untar *PF.* thefen áhton *D.* gitrahton *F.*
 36. grózara *P.* angufti *P.* 37. báld *D.* thaz *P.* 38. blúgo *P.*
 rúarti *P.* thio *P.* 39. sprách *P.* er *fehlt* *F.* zi *PFD.*
 41. scolti *PF.* 42. xpe *VPD.* brót *P.* io *setzt* *F* vor nihein.
 nihein not *P.* 43. uns *PFD.* phluagi *F.* 44. tho bath *F.* thie *F.*
 tuen *F.* 45. déta *P.* teta *F.* ímo *D.* 46. thera *F.* 47. tho *P.*
 xpf *V.* xpc *P.* 48. ginúhti *P.* zuhti *P.* 49. truhtines *F.* 50. sínde *F.*
 51. guata (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* 52. thanana *P.* truhtines *F.*
 hús *P.* 53. nan (*vorn* l *übergeschrieben*) *V.* sazta (t nach z *über-*
geschrieben) *V.* sazta *P.* 54. ríaf *P.* drato (d *unterpunktirt*, th *über-*
geschrieben) *V.* rúamana *D.* zua *P.*

- 55 ,Oba thu sís,‘ quad ,gótes fun, laz thih nídar hérafun
in lúfte filu scóno, so scal sún frono.
Iz ist giscríban fona thír, thaz faren éngila mit thír,
sie thih biseírmen állan, ioh thih ni lazen fállan;
Sie thín giuuaro uuárten, ióh thih harto háltén,
60 thaz thín fúaz íóuuáanne in stéine ni firspúrne.‘ —
Er spúnota, sofo er uuás, thaz giscríb, thaz er lás, P
er kértá iz íó gilícho zi kriste lúgilícho.
Iz méinit hiar then gotes drút, in thémo férse íst iz lút,
then éngila íó gilícho haltent bíldlíchó,
65 Thaz imo uuíht ni dérré, thes uuéges ouh ni mérre,
odo ouh uuíht ni dúelle then uueg, ther fáran uuólle.
· Krist, ther drúhtin unfer íst, er ríhtit thaz in uuórolt íst;
ni bithárf thiu sún fúara thero éngilo stúra.
Ním nu gouma hártó thes sátanafes uuórto,
70 uuialícha únredina er zi ímo sprah hiar óbana.
Ob er spráchi ubarál, so man zi gótes fune skál,
spráchi thanne in thésa uuis, thaz uuári so gizámlih: V
,Oba thu sís gótes fun, far thanne héimortfun,
hina ubar hímilá alle, so irkénnit man thih thánne.‘ —

57. fáren engila *D.* 58. thih *P.* biseírmen *P.* biseírmen *F.* fallan
fallen *F.* 59. uuarten *F.* hártó (*Accent ausgekratzt*) *V.* 60. firspi
(*das zweite i unterpunktirt, v übergeschrieben*) *V.* 61. sof *PF.*
scrip *PF.* 62. cherta *F.* xpē *VPD.* 63. meinit *P.* gótes
trut *F.* themo (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* themo *PD.* demo *F.* férse
iz *PD.* lut *P.* 64. éngilá *P.* 65. terre *F.* 66. odo *P.* vuiht
duélle *P.* tuelle *F.* faran *D.* uuolle *P.* uuelle *F.* 67. xp̄f *V.* xp̄c
unfer *vor* truhtin *F.* uuóroltj *P.* uuerolt *F.* uuorolt *D.* 68. bitl
(*Accent hinzucorrigiert*) *V.* bitharf *P.* bidarf *F.* fuara (*Accent hinzucorrigiert*)
V. fuara *P.* théro engilo *D.* stúra (*Accent hinzucorrigiert*)
stúra *D.* 69. nim (*Accent hinzucorrigiert*) *V.* 70. vnredina *F.* cimc
obona *F.* 71. vbaral *F.* scal *PF.* 73. sís gotes sún *P.* héim
fun *V.* 74. himilá *F.* irchennit *F.*

61. Scriptum est enim, 'quia angelis suis mandavit de te, ut in manibus
lant te, ne forte offendus ad lapidem pedem tuum. Hoc in 90. psal. legim
sed ibi non de Christo, sed viro sancto propheta est. Male ergo interpreti
scripturas diabolus: Certe si vere de salvatore scriptum noverat, debuerat
illud dicere, quod in eodem psalmo contra se sequitur: Super aspidem
Rhabanus Maurus in Matth. pag. 22. G.

- 75 Tho sprah kríst zi imo fár: ‚gíscríban íst in álaunar,
thaz mánnilih giuuereti, selbdrúhtines ni kóroti.
Ih mag iz uuóla midan, mag hiar nídarstígan;
ziu scál ih lóuuanne gótes koron thánne?
Thaz ih mih híar irréke, inti hina nídarscríkke,
80 íoh fare in lúfte thara zi thír, sulih únthurf íst es mír.‘ —
Tho fúar er thuruh suórga mit ímo hohe bérga, *F26^a*
thar óugta in ánalíhi imo ellu uuóroltríchi, *P49^a*
Éra íoh thiu ríchi inti manag gúalíchi,
theiz uuár imo gízámí, int imo in múat quámí.
85 ‚Thíz lázu ih,‘ quad, ‚zi hénti, zi thíneru giuuelíti,
in thiu thu nítharfalles, íoh mih béton uuolles.‘ —
Er spénit unsíh álle zi míchilemo fálle;
in uuórton íoh in uuérkon thaz múazin uuir biuuánton.
Then sálidon síe íntfállent, thie ínan béton uuóllent,
90 íoh thúltent síe in éuon then mánagfaltan uuéuon.
Tho gab er imo ántuuurti, thoh uuírdig er es ni uuúrti,
íoh dét er thaz hiar ófto filu mézhafto.
‚Far hína uuídaruuerto! ni rúah ih thero uuórto; *V48^a*
in búachon íst írdéilit, íoh álles uuio giméínit.
95 Thar íst gíbotan hártó sélben gótes uuórto,
thaz mán imo íó gílícho thiono foráhtlícho,

75. xp̄f V, xpc P. zimo P, cimo F. far P. 76. giuueriti F.
selbtruhtines F. 77. vuola F. 78. Fragenzeichen nach thanne F.
79. hiar vor mih F. irreche F. hina] hinana F. 79. scrike (ein zweites
k ubergeschrieben) V. 80. íoh (Accent hinzucorrigiert) V, íoh P.
fare V, fare P. únthurft P, undurft (mit rothem Accent über dem zweiten
u) F. mír P. 81. suórga P, suuorga F. 82. álalíchi P. éllu
(Accent ausgekratzt) V. uueroltríchi F. 83. ríhi F. 84. uuárj P,
unari F. imo P. quami (Accent hinzucorrigiert) V, quami P.
85. lázzu P, laz F. 86. nídarfalles PF. 87. unsíh F. míhilemo F.
88. uuerchon F. 89. uuóllent P, uuéllent F. 90. mánagfaltan (e in a
corrigiert) V, managfaltan F. 91. tho] thoh F. gab er] gíbar F.
ántuuurti (u nach dem ersten t ubergeschrieben) V, antuurti F. uuírdig P.
uúrti (vorn u ubergeschrieben) V, uurti F. 92. tet F. 93. uuídar-
uuérto P. rúachu P. ih] thih F. 94. írteílit F. 95. gótes
uuorto P. 96. man imo P. gílícho P. fóráhtlícho V, fóráht-
lícho P.

- Man óuh bidráhtoti, er ánderán ni bétoti,
 in uuórolti nihéinan, ni sí felbon drúhtin einan. —
 Fuar ther díufal thana sár; tho uuarun éngila thár,
 100 ni bráft iro sóuuáanne, imo zi thlononne. —
 Ther díufal sín ni kórati, furi mán er nan mi hábeti;
 thie engila quámun thuruh tház, uuant er drúhtin iro uuás. —
 Éllu thifu rédina, uuir híar nu scribun óbana, P49^b
 thaz ínan ther uuádaruuerto gruázta thero uuórto,
 105 Ni quám iz in sín múat, in uuar, thaz ni mohta uuéfan far,
 odo óuh thes hárzen guati uuiht ínnana birúarti.
 Ni móht er nan birúaren, noh uuérgin ouh gifúaren,
 ouh félbun theso férti ni vuúrtin, er ni uuólti.

V.

SPIRITALITER.

- Vuir scúlun uns zi gúate nu kérer thaz zi múate, F29^b
 mit uuiu ther díufal fo fráam bifueih then ériston man.
 Vuir sculun dráhton bi tház, thaz uuir giuuárten uns thiu báz,
 ioh uuir iz giuuárilicho bimíden íó gilicho.

97. óuh *P.* bitráhtoti *P.*, bithrahtoti *F.* 98. uuerolti *F.* sí (*Accent hinzucorrigiert*) *V.*, sí *P.*, fehlt *F.* truhtin *F.* 99. ther (e *aus a gemacht*) *F.* thiuful *F.* thána *P.*, thanana *F.* far *P.* thar *P.* 101. tiufal *F.* kórati *P.*, choroti *F.* 102. thi (e *hinzugeschrieben*) *V.* éngila (*Accent ausgekratzt*) *V.* truhtin *F.* uuas *P.* 104. ínan *P.* uuorto *P.* 105. tház *P.* 106. odo *P.* gúati *P.* 107. er] her *F.* uuergi *F.* 108. uúrtin (*vorn v übergeschrieben*) *V.*, uuúrtin *P.*, uurtin *F.*
- V. 1. Uuir *F.* 2. uuiu *übergeschrieben* *V.* tiufal *F.*, díufal *D.* bifúeih *P.*
 3. uuir *PF.* tráhton *PF.* thaz tház *D.* 4. bimíden *P.* gilicho *P.*

101. Cognoscamus in Christo naturam nostram, quia nisi hunc diabolus hominem cerneret, non tentaret. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 25. H. 103. Deus vero, qui ad susceptionem carnis sine peccato venerat, nil contradictionis in semetipso tolerabat. Tentari ergo per suggestionem potuit, sed ejus mentem peccati delectatio non momordit. Atque ideo omnis diabolica illa tentatio foris, non intus fuit. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 22. C.

- 5 Ádaman then álton bifuéah er mit then uuórton; V48^b
 ther iungo ioh ther gúato giréh inan gimúato.
 Spúan er íó zi nóti iénan zi úbarmuati,
 zi giri ioh zi rúame, zi suaremo ríchiduame.
 Níazan fáh er inan tház, thaz ímo iu gifuás uuas;
 10 tho irbónth er imo íó thés fíndes thes fkonen héiminges.
 Fiang er thó, so er then giuanán, mit thúu zi demo ándremo man;
 er bifánd, theiz uuas niuuúht, ni záuueta imo es náuuúht.
 Er uuolta in thémo ana uuánk duan so sámalichan fkránk. P50^a
 génan so bifált er; hiar uuárd er filu scánter.
 15 Themo álten det er súazi, thaz er thaz óbaz azi,
 gifpuan, thaz ér ouh thaz firház, thaz drúhtin inan dúan hiaz.
 Gilih, quad, góton uuarin, in thúu sie iz ni firbárin,
 quad, gúat ioh úbil uueffín, thes gúates thoh ni míffín.
 Bat théfan ouh zi nóti — thóh er mes ni hórta;
 20 ni det er iz bi gúate — thia stéina duan zi bróte;

5. den álton *D.* 6. giráh *P.*, girech *F.* gimúato *P.* 7. ienan *P.*
 Inan *D.* úbarmuati *P.* 8. ruome *F.* richituame *F.*, ríchiduame *D.*
 9. fáh *P.* inan thaz *D.* iú *P.* 10. irbóntha *P.* finthes *F.*
 fkonen *PD.*, fkonen *F.* 11. fang (i *nach f übergeschrieben*) *V.* gi-
 uuan *D.* themo *PF.*, demo *D.* ánderemo mán *D.* 12. imo *P.*
 13. uuolta *P.*, vuolta *F.*, uuolta *D.* thémø *P.* tuan *F.* sámalichan *P.*
 fkránk *P.*, fkrang *F.* 14. iénan (i *in g corrigiert*) *V.*, ienan *P.*
 bífalt *F.* hia *F.* scanter *P.*, schanter *F.* 15. thémø *P.* tet *F.*
 16. gifpuán *P.*, ifpuán *D.* óuh *P.* truhhtin *F.* inan *D.* duan *P.*
 tuan *F.* 17. gilih *P.* siu *P.* 18. uueffín *F.* 19. mes] imø es *P.*
 mos *D.* 20. déta *P.*, tet *F.* thie (e *aus a gemacht*) *P.*, thie *F.* tuan *F.*

5. Antiquus hofis contra primum hominem parentem nostrum in tribus tenta-
 tionibus se erexit. Quia hunc videlicet gula et avaritia et vana gloria tentavit,
 sed tentando superavit, quia sibi eum per confensum subdidit. Ex gula quippe
 tentavit, cum cibum ligni vetiti ostendit, atque ad commedendum suavit, dicens
 gustate! ex vana gloria tentavit, cum diceret, eritis sicut Dii; et profecto ex
 avaritia tentavit, cum diceret, scientes autem bonum et malum. . . . Sed quibus
 modis primum hominem stravit, eisdem modis a secundo homine tentato succu-
 buit. Per gulam quippe tentat, qui dicit: dic, ut lapides isti panes fiant; per
 vanam gloriam tentat, cum dicit, si filius Dei es, mitte te deorsum; per ava-
 ritiam tentat, cum regna omnia mundi ostendit, dicens, haec omnia tibi dabo,
 si procidens adoraveris me. Sed in hisdem modis vincitur, quibus primum
 hominem se vicisse gloriatur, ut a nostris cordibus ipso aditu captus exeat, quo
 nos aditu intromissus tenebat. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 23. D.

- Er íh ouh fon ther hóhi thes hufes nídarliazi;
quad, hériduames irfúlti, in thiu er nan béton uuolti.
In selben uuórton er then mán tho then ériston giuuan,
so uuard er híar, thes uuas nó, fon théfemo firdánot.
25 Thaz ér theru sélbun ferti fon uns firdríban uurti,
ther unsih érist bifuéih, ioh zi hérzen gífléih;
In thémo pade ouh fíali, ioh sálidon ingíangi,
ther únfiu iu bifkránkta, fon hímilriche iruuánta.

V49

VI.

ITEM DE EODEM.

- Ih állaz, sofo ih uuólta, tharfórna ni gizálta,
thaz unfer mánagfalta sér; bi thiu zéllu ih iu nu iz híar mer.
Tho drúhtin themo mán luag, thes ih híar óbana giuúag,
óbaz, theih híar fóra quad, thaz er mo hártó firspráh.
5 Hártó sageta er imo tház, thaz er mo bórgeti thiu baz,
ioh mit thráuuon thuruh nó iz filu uuálfó firbot.
Quád, ob er iz ázi, imo úbilo iz gífázi;
ioh ób er iz firflúnti, fon dóthe ni iruuúnti.
Tház imo ouh ni uuári thaz gibót zi filu suári,
10 íoh iz mohti irfúllen mit gílfústlichemo uuúllen:
Liaz ínan uuáltan álles thes uuúnnifamen féldes,
núzzi thera guati zi thiu er thíz gihíalti.

F27

P50

21. nídarlíazi *PD*. 22. hériduames *PD*, hertuames *F*. uuólta *D*.
23. vuórton *F*. 24. uuard *D*. er *fehlt F*. firdánót *P*, firdamnot *F*.
25. firtriban *F*. uuurti *PD*. 26. eris *F*. 27. pade *P*. ingíangi *D*.
28. íu *P*. bifcránkta *P*, bikrankata *F*.
VI. 1. Sofó *P*, sof *F*. 2. zéllú *P*. íú *PD*. nu [z] nuz *F*, iz nu *D*.
mér *D*. 3. truhtin demo *F*. giuúag (v *nach i übergeschrieben*) *V*,
giuúag *PD*, giuug *F*. 4. imo (i *ausgekratzt*) *V*. firspráh *P*.
5. ságeta *P*, sagat *F*. imo *P*, imo *D*. báz *P*. 6. dráuuon (th *er*
d *geschrieben*) *V*, thráuuon *D*. firbót *D*. 7. úbilo *P*. 8. ob *D*.
firflúndi *P*. tóthe *P*, thode *F*. ni iruuúnti (u *nach r übergeschrieben*) *V*,
niruuúnti *P*, niruúnti *F*. 9. thaz ímo *D*. uuári *D*. suári *D*.
10. iz *übergeschrieben V*. 11. liaz] hiaz *D*. uunnifamen *F*, uuúnnifamen *D*.
men *D*. 12. núzzi *D*. guati *D*. gihíalti *P*.

- Thiu nátara ío gilícho spuan síu drúgilícho,
 tház síes uuíht nintfázín, íoh tház óbáz azín.
- 15 In tód, quad, ní gígíangín, thoh síu tharazúa fiangín,
 noh, bí thía meína, ín fréísa níheína.
 Thaz ér íz ouh ní intríati, zalta ímo thía gúati,
 quad, thánana ín quami uuízzi íoh mánagfalto núzzi. V49^b
- 20 Quad, uuértín thanne índániu thiu óugun íro scóniu,
 íoh gífáhín thanne tház, thaz nóh tho síu fírhólan uuas.
 Gílh, quad, uuértín thánne góton, nales mánne,
 íoh thánne ín íro brústin gúat íoh ubil uuéstin. —
 Er uuas thes áphules fróu, íoh uns zí léide er nan kóu,
 íoh uns zí fére er nan nám, uuaz uuan ther uuénego man!
- 25 Zí uuéuuen uuárd uns íz kund, thaz er nan scóub ín sínan múnd; P51^a
 uuant er nan kóu íoh fírlánt, nu buen ánderaz lánt.
 Vuard tho ménnisgen uué, thaz er nan úz thoh ní spe,
 íz uuídorort níruuánta, íntí ún síh so fírfánkta.
 Íntí ér er íz fírlúntí, theíz uuídorort írvuúntí,
 30 íoh tház er es fírléiptí, íz auur tháراكleiptí F27^b
 Ín then bóum, thar sí íz nám, ní míllígíangín uuír so frám.
 hartó uuégen uuír es scín, thaz ér íz ní líaz ín zít sín.
 Óba er íz fírlázi, ódo íz got bílázi,
 ouh uuórolt ní gígíangi ín thesa góringí.
- 35 Ér gístant uns méron then mánagfaltan uuéuon.
 bálo ther uns klíbit, íoh léidor nu ní líbit!
 Thía frúma er uns íntfúarta, uuánt er nan bírfúarta;
 deta ún síh úruuíse fon themo páradýse,

13. trugilicho *F*. 14. uuiht *PD*. obaz *D*. 15. dód (*das erste d unterpunktirt, t ubergeschrieben*) *V*. 16. níheína *P*. 17. er *D*.
 níntíati *PD*, níntíeti *F*. 18. uuízzi *D*. 19. uuértín *D*. thanne
 vor uuértín *P*. íntániu *F*, índániu *D*. thí *F*. schóniu *F*.
 20. thanne thaz *D*. 21. uuértín *P*. nales *F*. 22. úbil uue-
 stín *P*. 23. fróu *P*. 24. cí *F*. uuán *P*. der *F*. *Frage-*
zeichen nach man *F*. 25. kúnd *P*. schoub *F*. sínan] then *F*.
 múnd *P*. 26. ér *P*. chou *F*. lant *P*. 27. uuuard *P*, uuard *F*.
 spé *P*. 28. ní uuánta *P*. fírfhanta *F*, fírfáncta *D*. 29. íruúntí
 (*v nach r ubergeschrieben*) *V*, íruuúntí *PD*, íruúntí *F*. 30. tharacleiptí *F*.
 31. den *F*. sí *P*. 32. uuege *F*. cí *F*. 33. óbá *P*. odó *P*.
 gót *P*. 34. ouh] odo *F*. uueroilt *F*. 35. er *D*. unz] uz (*Schreib-*
fehler) *P*. mánagfaltan (*u in a corrigiert*) *V*, managfaltan *F*. 38. teta *F*.
 ún síh *P*, vñ síh *F*. uruuíse *P*. demo *F*.

- Fon scinenderu uúnni; uuáz er leuues uúnni! V50^a
- 40 tho irfirta uns mér ouh thaz guát, thaz er lóugnen giftúat,
 Thaz ér gígiang in bága thera gótes fraga,
 ioh fon ímo iz uuanta, thaz uuib iz anazálta.
 Ob ér síh thoh biknáti, íahi sof er dáti,
 zaltiz állaz ufan síh, ni uuúrtiz alles fo égislih;
- 45 Íz irgiangi thánne zi béziremo thínge,
 got ginádoti sín. léidor, thaz ni scólta sín. P51^a
 Vuant er es thó ni uuard biknát, nu íft es béziro rat,
 tho fanta drúhtin sínan sún fon hímilriche hérafun.
 Ér íó man ni gifáh thera mínna gimáh,
- 50 thero uuérko er uns irbót, tho uns uuas hártó fo not.
 Then gáb er ana uuanka bi ún síh muadun scálka,
 thaz sín líaba houbit bi ún síh mánohobit.
 Thoh ádam ouh bi nóti zi thiu éinen míffidáti,
 thaz fulih úrlofi fora góte ún síh firuúafi.
- 55 Nu birun uuir gihúrsge. zi gotes thionofte,
 uuir uuízun, uuaz ther scádo uuas, thaz uuír got mínnon thes thiu bá ;
 Ioh bírumes mit rédinu in zuúalteru fréuuidu:
 nu uuir thaz uuízi miden, ioh hímilriches bliden.

39. scinenteru *P.* uuúnni *PD.* uuaz *D.* uuúnni *PD.* 40. irfirta *P.*
 guat *D.* louginen *F.* lougnen *D.* giftuánt *FD.* 41. er *D.* бага *D.*
 frága *D.* 42. iz *P.* uuánta *PD.* uuib *D.* 43. íahi *P.* dátí *P.*
 tati *F.* 44. uuúrtiz *PD.* allaz *P.* 45. giangi *P.* béziremo *PD.*
 bezeremo *F.* 46. sín *P.* 47. uuant *P.* uuanta *F.* ér *P.* tho *PD.*
 béziro raht *P.* 48. truhtin *F.* 49. er *D.* mán *D.* gimah *P.*
 gimach *F.* 50. uuérko *P.* uuercho *F.* vns *F.* nóti *D.* 51. uuánka *P.*
 uuancha *F.* bí *P.* múadun *P.* muaden *D.* scalka *P.* scalka *F.*
 52. líaba *P.* líaba *F.* hóubit bí *P.* mánohoubit *P.* mánohoubit *FD.*
 53. einen *D.* míffitati *F.* 54. góte *FD.* firuúafi *PD.* 55. nu birun *P.*
 uuir *F.* ci *F.* gótes *D.* 56. uuízzun *FD.* uuas (*s in z corrigiert*) *V*
 uuáz *D.* schado *F.* scado *D.* uuir *D.* baz *PD.* 57. biremes *I*
 zuuualtero *F.* 58. bliden *P.*

VII.

STABAT IOHANNES ET EX DISCIPULIS EIUS DUO.

- Biginnu ih hiar nu rédinon, uuio ér bigonda brédigon, *V50^b F28^c*
 ioh méiftera, ther uns ónda, sómanon bigónða.
 Mit zúhtin fier mo húldta, ioh uuísduames irfúlta,
 fant er thie tho in allahánt, fo himil thékit thaz lant. —
 Stuant ioháannes gomono éin mit finen iúngoron zuein, *P52^a*
 gifáh er gangan thárafun then selben drúhtines fun.
 Uuás iz ouh giuuáro gótes drut ther máro,
 ther gote rihta filu frámm síne uuéga, fof iz zám.
 Er fíngar finan thénita, then iúngoron far tho zélita,
 ioh fár in tho gifágeta, thia fálida in thar gáganta.
 ,Séhet,‘ quad er, ,hérafun, uuar geit ther drúhtines fun;
 sín lámp, thaz er íó méinta, ther uuízzod ouh bizéinta!
 Oba tház thie liuti néríta, ioh húngeres biuuérita,
 irrétit thiz mit uuórton thia uuórolt fon den fúnnton.‘ —
 5 Thiu uuórt fie far intflangun, ioh after ímo giangun.
 er kerta fih far uuidar zín, quad: ,gháte man, uuaz skel iz sín?‘ —
 Spráchun fie tho zì imo fár: ,meistar, zéllen uuir dir uuár,
 uuir uuoltun uuízzan in giuuís, uuar thu émmizigen bíruuuis.‘ —
 ,Ih dúan es,‘ quad er, ,rédina, inti óug iu mina félida,
 20 ioh íúih únfarholan dúan állan minan fuásduam.‘ —

✓ VII. 1. Biginnu *P.* er bigónða *P.* 2. méiftera *F.* sómanon (*das erste o in a corrigiert*) *V.* bigónða *P.* 3. húlta *P.* uuístuames *F.*
 4. thechit *F.* 5. gomono *P.* zúein *P.* 6. truhtines *F.* 7. iz
übergeschrieben V. gótes *P.* drút *P.* trut *F.* maro *P.* 8. zam *P.*
 10. gofagata *F.* fálida *P.* 11. truhtines *F.* 12. biceinta *F.*
 14. thíz *P.* uuérolt *F.* then *PF.* 15. giangun *P.* 16. cherta *F.*
 ein *F.* skel *P.* sín *P.* 17. tho *übergeschrieben V.* zímo *PF.*
 far *P.* méifter cellen *F.* thir *P.* 18. uuízzan *PF.* emizigen *F.*
 bíruuuis *P.* 19. tuan *F.* inti óúgu *P.* 20. tuan *F.* fuásduam *P.*
 fuastuam *F.*

✓ II. 4. Joh. 1, 35 sqq.

- So sie tho tháraqumun, thaz héimíngi gifáhun,
 sie núzzun thera héimuuífti then dág tho mit gilúfti. *V51^a*
 Théro zueio ánder uuas pétrufe gilánger,
 brúader sîn gimúater; nu íft gótes thegan gúater.
 25 Imo ílt er far gifágen thaz, uuant er mo líobofo uuas,
 thaz ér ni uurti héilo thero frumono ádeilo. *P52^b*
 ‚Eígun,‘ quad er, ‚líobo man, thia fruma uns fúntan filu fram,
 uuízzun ouh, theiz uuár íft, selbon drúhtinan kríft.
 Bruader, zéllu ih thir uuár, ni móht ih mih intháben far, *F26^b*
 30 nih hera gúlti zi thír, thaz thú tharaglángis mit mír,
 Thaz íh thih thes gibéitti, thara zi ímo leitti,
 thaz thu gifáhis then man; er scal thir líchen filu fram.‘ —
 Ér imo iz gizeínta, ioh fár zi ímo leitta.
 bruader sîn, so ih zálta, dróf her es ni dúalta.
 35 Druhtin kríft far zi imo sprah, so er nan érist gifah:
 ‚sýmon bíftu muates línđ, ioh bíftu ouh dúbunkind;
 Pétrus scalt thu héizen, mit gilóubu iz ouh giuueízen,
 in thiu sís stárk ío so stéin, thaz thú sís miner drút ein.‘ —
 Tho uuólt er far in morgán in galiléa sinnan;
 40 gibot er philippufe thár, thaz er mo fólgeti far.
 Er fand brúader sînan, ni móht er iz bimídan,
 nub ér iz imo zélti, ioh slúmo far gifágeti.
 ‚Then móyfes,‘ quad, ‚íó íágeta, ioh altgíscríb uns zelita, *V51^b*
 thiu sálida íft uns uuórtan, thaz uuír nan eigun fúntan:
 45 Fon názarét then gótes fun, nu íft er queman hérasun.‘ —
 tho sprach er afur zi ímo far, quad: ‚uuio mag ío thaz uuefan uuár?

21. síe *P.* heiminga *F.* 22. thera (e *aus* a *gemacht*) *F.* tag *F.*
 24. gimýater *P.* íft *P.* gotes thegan *P.* 25. imo *P.* gifagen
 tház *P.* uuanta *F.* 26. uuurti *P.* frúmono *P.* ateilo *F.*
 28. uuízzun *P.* theiz] thaz *F.* truhtinan *F.* xpc *P.* 29. brúa-
 der *P.* 30. gúlti *P.* thir *P.* tu *F.* tharaglángis *P.* thargiangis *F.*
 mir *P.* 31. thez (z *in s* *corrigiert*) *V.* cimo *F.* léitti *P.* 32. mán *P.*
 33. iz *PF.* far zímo *P.* 34. brúader *P.* síh (o *vor* i *übergeschrie-*
ben) *V.* trof *F.* 35. drúhtin *P.* xp̄f *V.* xpc *P.* zímo *P.*
 36. múates *P.* línđ *P.* lina *F.* bíftu *P.* tubunkind *F.* 37. héi-
 zan (a *corrigiert*, als *wenn es e hätte werden sollen*) *V.* héizen (*das zweite*
e aus a *gemacht*) *P.* giuueizan *F.* 38. sís stárk] síft thar *F.* trut *F.*
 39. mórgan *P.* morgen *F.* sinnen *F.* 41. móht *P.* bimídan (a *aus*
e gemacht) *P.* 42. er *P.* 43. zélti *P.* 45. názareht *P.* nazareth *F.*
 46. spráh *PF.* er *fehlt* *P.* zímo *P.* ío (*Accent über* o *ausge-*
kratzt) *V.* ío *P.* uuár *P.*

- Mag íauuiht queman thánana, thaz sí thiheining rédina **P53^a**
 guatigiliches, fon lúzili thes uuíches?
 Iz mág thoh sín in uuáni: ther námo íst filu scóni,
50 iz heizit blúama so thu uuéíft, thaz mag thes uuánes uuefan méíft. —
 ‚Biscóuuu,‘ quad er, ‚inan fár, ioh kius thir félbo thaz uuár;
 félbo thenki thánne, ob ih thir uuár zelle.‘ —
 So er nan zi ímo brahta, kríft inan irknáta,
 tho sprách er zi imo sklóro, ioh lóbota nan zlóro.
55 ‚In thir háben ih mir fúntan thegan éinfaltan,
 ther ouh únkufti ni hábet in theru brúfti.‘ —
 Gab er mo ántuurti mit fúazeru giuuúrti:
 — uuán, iz quámi imo in sín múat, thaz er nan zálta so guat — **F29^a**
 ‚Meíftar, fáge mir in uuár, uuó bin ih thir kúnd far,
60 ni sí nu in thereru gáhi mih ér fó ni gifáhi?‘ —
 Sliumo fágeta er mo tház, tház er mo er kúnd uuas,
 ioh zéihan er mo zálta, thaz er uuóla irkanta.
 ‚Ih fáh thih, er thih hóloti, ioh phlippus giladoti,
 úntar themo lóube zi themo fígboume. **V52^a**
65 Irkánta ih thino guáti fú mánagero zíti,
 er ér thih thes gibéitti, thaz er thih héraleitti.‘ —
 ‚Thú bift,‘ quad er, ‚hérafun queman drúhtines sun!
 bift kúning ouh githúto therero lánthiuto.‘ — **P53^b**
 ‚Vuanta íh thir,‘ quad er, ‚zálta, thaz ih thih ér irkanta,
70 nu hábes thu thuruh thie bóuma féstirun gilóuba.
 Ih zéll iu hiar sus fúntar, ir sehét méra uuuntar,
 himil féhet ir indán, thie éngila ouh hera ndargan,.

47. íauuiht *P.* sí thiheining *P.* 48. guatigiliches *P.* guataliches *F.*
 fo lucili *F.* uuiches *P.* *Fragezeichen nach* uuiches *F.* 49. iiz *V.*
 námo *P.* 50. bluma *F.* méíft *P.* 51. chius *F.* 52. tenki tanne *F.*
 53. ér *P.* zímo *P.* xp̄f *V.* xp̄c *P.* 54. zimo *P.* schioro *F.*
 lóbotan *P.* 55. einfalten *F.* 57. er mo *P.* erm *F.* ántuuurti *P.*
 fúazlicheru *P.* giuurti (u *nach* i *übergeschrieben*) *V.* giuurti *F.* 60. sí *P.*
 nú *P.* tu *F.* théreru *P.* 61. slíumo *P.* imo tház *P.* 62. zéi-
 chan *PF.* 63. giládoti *P.* 65. iu mánageru ziti *P.* 66. thaz ér *P.*
 heraleitti *P.* 67. thu *P.* truhhtines *F.* 68. therrero *F.* 69. uuantá *P.*
 uuanta *F.* 70. tu *F.* 71. zellu (u *ausgekratzt*) *V.* uuuntar (*orn* u
übergeschrieben) *V.* vuntar *F.* 72. himil *P.* intan *F.*

49. Nazareth munditia sive flos ejus aut separata interpretatur. Alcuin in Joh.
 pag. 479. 51. Joh. 1, 46 sqq.

Ni mûgut iz bimîdan, sêhet ir se fûgan,
 hêrot inti thârafun, ubar then mênningen fun. —
 75 Lis fêlbo, uuio er gihólota, ioh fume ouh zî imo ladota
 zi zúhti ioh zi uulzze fon themo fîagizze.

VIII.

NUPTIAE FACTAE SUNT.

After thiú in uuar mín, so mohtun thrí daga fin,
 so thes thríttan dages fâr so uuârd thiz, thaz ih fâgen thar.
 Vaptun thar thie lúti eino brútloufti
 themo uuírte ioh theru brúti in fâligeru ziti.
 5 Ni uuârd íó in uuóroltzitin, thiú zifámene gihlín
 thaz síh gésto guati fúlibhero rúamti.
 Thar uuas kríft guater, ioh fêlba ouh thiú fin múater,
 óuh man tharaládota thie iúngoron, thier tho hábeta. ~~V52~~
 Thiú hiun uuárun filu fró, giuuerdan móhta síu es thó,
 10 síe habetun thár selbon kríft, ther álles blides fúrista íft. — ~~P54 F29~~
 Thó zigiang thes lídes, ioh bráft in thar thes uuínes.
 maria thaz bihúgita, ioh kríste sí iz gifágeta.
 ,Ih scal thir fâgen, min kínd, then hlón filu hébig thing,
 theih míthon ouh nu uuésta, thes uuínes íft in brésta. —

75. fúme *P.* zimo ládota *P.*

VIII. 1. Móhtun *P.* dri (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V*, dri ~~F~~ *F.*
 2. dríttan (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V*, thríttan *F.* tages ~~F~~ *F.*
 so uuârd] uuârd *F.* thir *setzt F* nach ih. 3. uáptun *PF.* 4. thero ~~F~~ *F.*
 fâligero *F.* ziti *P.* 5. uuârd *P.* uuerozt zitin *F.* zifámene ~~F~~ *F.*
 6. tház *P.* fúlichero *F.* 7. xpí V, xpé *P.* guater *P.* fêlba ~~F~~ *P.*
 8. óuh *P.* 9. hlón *P.* uuárun *P.* filu *übergeschrieben V.* giuue ~~F~~ *cr-*
 den *F.* 10. xpí V, xpé *P.* ther (e *aus a gemacht*) *F.* fúrista ~~F~~ *P.*
 11. zigiang *P.* 12. xpé *VP*, chríste *F.* 13. dir *F.* thinc *F.* 14. the ~~F~~ *en*
 ih mithunt *F.*

75. Matth. 4, 19. -- Marc. 1, 17.

VIII. 1. Joh. 2, 1 sqq.

- 5 Spráh tho zi iru súazo ther ira sún zeizo
 'sconen uuórton ubarál, fo sun zi múater scal:
 ,Vuib, ih zéllu thir ein, uuaz drífit sulih zi úns zuein?
 ni quam min zít noh fo frám, theih óuge, uueih fon thír nam.
 Sar fo tház irfcínit, uuaz mih fon thír rinit,
 O fo ift thir állen then dag thaz hérza filu riuag.
 Thaz thu zi mír nu quáti, inti eina klága es dati,
 mit gótkundlichen ráchon scal man súlih machon. —
 Thiu muater hórta thaz tho thár, sí uuéffa thoh in álauuar,
 thaz íru thiu sîn gúati nirzigi thes síu báti.
 15 Gibót sí then far gáhun, then thes lídes fahun,
 fo uuás fo er in giquáti, iz íágiliher dati.
 Thar stuantun uuázarfaz, fo thár in lante sítu uuas,
 then mánnon sus íóuuánne síh zi uuásganne.
 Thaz uuarun sêhs kruagi; zi thíu uuas thar ginúagi, V53^a
 D tho zi thén rachon, thio drúhtin uuolta máchon.
 Thaz méz uuir ofto zéllen, ioh séxtari iz nénnen: P54^b
 nam íágilih in redinu thrízug stunton zéhinu,
 Odo zúiro zéhanzug, thes duent búah thar gihúgt.
 uuarun stéininju thiu fáz; síu mohtun uuéren thes thiu báz.
 1 Gibót tho felbo drúhtin, síu uuázares irfúltin;
 thaz dátun síe givuurtig unz in óbanentig.

15. ziru *P*, zi iro *F*. ira (a *aus* o *gemacht*) *F*. zéizo *P*. 16. sún *P*.
 17. uuib *PF*. éin *P*. trífit *F*. sulih] thaz *F*. zi *P*. 19. irfcínit *P*.
 uuáz *P*. 20. ift *fehlt F*. allan *F*. dag *P*. 21. quati *P*. klága *P*.
 dáti *P*, tati *F*. 23. sí] síu *F*. 26. s̄ er *P*. quati *F*. íágiliher *PF*.
 dáti *P*, tati *F*. 27. thar *P*. lante *P*. 30. thie (e in o *corrigiert*) *V*.
 truhtin *F*. 31. séxtari *P*. nennen *P*. 32. redinu *P*, redinv *F*. drízug
 (d *ausgekratzt*, th *übergeschrieben*) *V*, thrízug *P*. 33. ódo *P*. zuiro *P*.
 cehanzug *F*. tuent buach *F*. gihúgt *P*. 34. stéininu *PF*. faz *P*.
 baz *P*. 35. truhtin *F*. irfultin *P*. 36. dátun] gitatun *F*. giuurtig
 (*vorn v übergeschrieben*) *V*, giuurtig *PF*.

18. Quid divinitati, quam ex Patre semper habui, cum tua carne, ex qua carnem
 suscepi, commune est? Nondum venit hora, ut fragilitatem sumtae ex te hu-
 manitatis moriendo demonstrem. Prius est, ut potentiam aeternae Deitatis vir-
 tutes operando patefaciam. Venit autem hora, ut quod sibi et matri commune
 esset, ostenderet, cum eam moriturus in cruce discipulo virgini, virginem com-
 mendare curavit. Alcuin in Joh. pag. 482. 23. Joh. 2, 5 sqq.

- Tho quád er, thaz sie skánctin, zi themo héresten síh uuántin,
ther thero thríosezzo uuas fúristo gimazzo.
- Drank ér tho, so nan lústa; er uuíht es thoh ni uuésta, F30
40 es uuíht ni quám imo ouh in uuán, theiz uuas fon uuázare gidan.
Thie mán thoh, thie thar scánktun, iz filu uuola irkántun,
theiz uuazzar lútaraz uuas, tho sie fúltun thiu uaz.
Then uuírt er tharaládota, ioh zi ímo nan gihólota,
síh harto uuúntorota sín bi then frónisgan uuin.
45 ,Ságe mir nu, friunt mín, uuio dati só bi then uuin,
thih sus es nu inthábetos, so lángo nan gifpáratos?
Gíbit giuuelih máнно, ther fríunta freuuit géрно,
ih uueiz, thu es ínnana bíft, then fúriston só far zi érist.
So thie mán síh thanne iruúnnent, ioh drúnkanen bigínnent,
50 so skenkit állan then dag fúlih, sof iz uuéfan mag. V5-
Ia gifpáratos auur thú then guaton uuín unz in nú!
ih scál thir ouh nu ráchon, ni drénk ih thes gimáchon. —
Thiz zéichan deta druhtin kríft ménnisgon zi érist, P5
ífd er hera in uuórolt quam, ioh mannes líchamon nam.
55 Er óugta fina kráft thar, ioh fina gúallichí, theíft uuár;
tho gilóubtun ekordí éine thie iúngoron síne.

37. scánctin (*die beiden c übergeschrieben*) P, scancin F. ^béresten A
uuántin P. 38. fúrista gimazzo P. 39. dránk P, dranch F. 40. es] iz F
fonne uuazzere gitan F. 41. thoh *stand nach* thar, *ist unterstrichen un-*
ein anderes nach mán übergeschrieben V. schancin F. 42. uuazar P;
uuazer F. uúltun P. faz P, uaz F. 43. zímó P. 44. uúntorota
(*vorn u übergeschrieben*) V, uuntorota F. den frónisgon F. 45 *aus-*
gelassen und unten am Rande nachgetragen P. - tate F. uuín P.
46. fús P. nu *übergeschrieben* V. inhabetos F. 47. fríutta (*n über*
das erste t geschrieben) V. 48. ouh (*corrigiert in ío*) far V, farió P.
zí eríft P. 49. drúnkanen (*Schreibfehler*) V, drúnkenen P, drunkane F
50. scenkit P, skenkit F. tag F. 51. ía] íar F. gúaton P. nu P
53. teta F. drúhtin P, truhtin F. xpí V, xpc P, chríft F. zi P
54. uuerolt F. 56. gilóuptun P. ekord P, ekordi F. éine (*das*
letzte e aus a gemacht) P. síne P.

IX.

SPIRITALITER.

Thífu selba rédina, theih zálta nu hiar óbana,
 bréitit síu síh hártó géiftlichero uuórto.
 Thoh uuíll ih es mit uuíllen hiar éthesuuaz irzéllen,
 thaz uuír ni uuerden éinon thero goumano ádeilon,
 5 Thes uuázares gísméken, ioh uuir then féns intheken,
 thaz frouuon lídi thine fon themo héllegen uuine. —
 Fernémet sar in ríhti, thar kríft ther brútigomo sí,
 ioh drúta sine in lánthe zi theru brúti ginante,
 Thier in hímilkamaru irfúllit íó mit gámanu
 10 bíldliches múates ioh éuuiniges gúates. —
 Zéllu ih thir ouh hiar tház bi thiu stéininun fáz:
 hérza iz sint gidigano thero gotes drúthegano. F30^b

IX. SPIRITALITER *steht am Rande F.* 2. Uuorto *P.*, vuorto *F.* 3. uuíll-
 luh *P.* érzellen (*durch das erste e geschrieben*) *V.* 4. goumono *PF.*
 atelo *F.* 5. uuazeres *F.* intheken *P.* 7. thar] thaz *PF.* xpf *V.*
 xpc *P.* 8. truta *F.* ginante *P.* 11. ouh *übergeschrieben V.*
 faz *P.* 12. githígano *P.* trutthegano *F.*

IX. 6. Et bene in domo harum nuptiarum, quae Christi et ecclesiae sacramenta figurarent, triclinium, id est, tres ordines discumbentium, altitudine distantes inesse describuntur, quia nimirum tres sunt ordines fidelium, quibus ecclesia constat: conjugatorum videlicet, continentium et doctorum. Primus ordo discumbentium ad nuptias sponi coelestis, id est, in ecclesia fide et operatione gaudentium, gradus est conjugatorum fidelium. Secundus continentium; supremus praedicatorum. Alcuin in Joh. pag. 485. 11. Vasa sex, quibus aqua continebatur, corda sunt devota sanctorum, quorum perfectio vitae et fidei ad exemplum recte credendi ac vivendi proposita est generi humano per sex seculi labentis aetatis, id est usque ad tempus Dominicae praedicationis. Et bene lapidea sunt vasa, quia sortia sunt praecordia iustorum, utpote illius fide et dilectione lapidis solidata, quem vidit Daniel praecipuum de monte sine manibus, factumque in montem magnum, et impleffe omnem terram. Videamus ergo sex hydrias scripturarum aqua salutari repletas; videamus eandem aquam in suavissimum vini odorem gustumque converfam. . . . Alcuin in Joh. pag. 483.

- Siu fint innana hól, héileges gifcríbes fol,
 mit thiu sie únſih fá gilicho drenkent fráualicho. V54^a
- 15 Lútaran brúnnon so ſcénkent ſię uns mit uúnnon; P55^b
 ſkal iz géiftlichaz ſín, ſo ſkénkent ſię uns then gúatan uuin
 Vuidar thiu ouh thánne; thie man firnément alle:
 ſo múgun ſie mit rúachon uns ſágen in then búachon. —
 Séhfu ſint thero fázzo, tház thu es uuefes uuízo,
- 20 thaz uuórolt iſt gidéilit, in séhfu giméinit.
 Irfúachift thu thiu vuúntar inti ellu uuóroltaltar,
 erzélift thu ouh thia gúati uuaz íágilicher dáti:
 Tharana maht thu irthénken, mit brúnnen thih gidrénken,
 gifréuuen ouh thie thíne mit géiftlichemo uuíne.
- 25 Ih zéllu thir in alauuár, luzil dránk ih es thar,
 lúzil ih es móhta, ioh górag es gifmákta.
 Ni thúhta mih, theih quámi, thaz ſulih uuín uuari,
 odo íó in ínheimon zi ſúazeren goumon. —
 Nu uuíl ih hiar gizéllen, ein blídi ginénnen,
- 30 thaz thaz firſtantniſſi uns allen líhtera ſi.

13. geſcribes *F*. 14. ſię *P*. ſih (un *vorn übergeschrieben*) *V*. dren-
 kent (n *vor k übergeschrieben*) *V*. 15. ſkenkent *F*. ſię uns] ſuns *F*.
 uuúnnon *P*. 16. ſcal *P*. ſcénkent *P*. ſie *F*. guaton *F*.
 17. uúdar *PF*. mánn *P*. firnement *P*, firnemen *F*. álle *P*. 18. Sa-
 gen *F*. 19. thaz thú *P*. uuizzo *PF*. 20. uerolt *F*. giteilit *F*.
 21. irfuáchift *P*, irfuihif *F*. uuntar (v *vorn übergeschrieben*) *V*, uuún-
 tar *P*, untar *F*. inti *P*, int *F*. ueroltalter *F*. 22. íágilicher *P*.
 dati *P*, tati *F*. 23. tharána mahtu *P*. 25. álauuár *P*. 27. dúhta
 (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V*. mih (i *an den letzten m-Strich*
gesetzt) *übergeschrieben* *V*. thaz] thar *PF*. 28. goumon *P*. 29. nv *P*.
 30. állen *P*.

30. Tertia seculi aetate, Deus tentans obedientiam Abrahae, filium unicum, quem diligebat, in holocaustum sibi offerre praecepit. Non differt Abraham facere, quae iubetur, sed pro filio immolatur aries; ipse tamen pro obedientiae virtute eximia, perpetuae benedictionis haereditate donatur. Ecce habes hydriam tertiam. Audiens enim quanta virtus obedientiae mercede remuneretur, et ipse obedientiam discere atque habere satagis. Si intelligis benedictionem, quae promissa est Abrahae, in te, qui de gentibus credis, munus esse completum, nimirum de aqua vinum fecit tibi, quia spiritalem sensum, cujus nova flagrantia debriaris, aperuit. Alcuin in *Joh.* pag. 484.

- Druhtin kós imo einan uufni untar uuóroltmenigi,
 mán filu mári, thaz er sîn drút uuari.
- Gibót, thaz er irflúagi, in thiu uuás imo ginúagi,
 in ópheres uufun sinan éinigan fun;
- In berge, the er mo zéinti, thaz er nan tháraleitti, V54^b
 es ílti far in gáhi, thera lúbi ni fáhi. P56^a
- In ímo er fuazo lébeta, zi hérzen er mo klébeta,
 uuárd er mo ouh zi rúame in sinemo áltduame.
- Vuárd imo ouh thaz uuúntar zi skonon éron gidan,
 theiz uuúrti ubar uuórolt lut, thaz er bi réhte uuas sîn drút.
- Fúart er far tho thárasun then félbon sinan drútsun; F31^a
 uuólt er far mit uuúllen thaz sîn gibót irfullen.
- Thaz kínd, thaz druag thaz uuútu mit, ioh er iz hábeta furi niuuúht,
 er fon thes fáter henti tho thar dót vuurti.
- Er aaur uuúdorort ni uuánt, er er nan fásto gibant;
 er suórgata thero uuórto, bi thiu skéint er iz so háрто.
- In then áleri er nan légita, so druhtin imo ságeta,
 thia liabun féla fina ufin thia uuútauina.
- Ióh es ouh ni dualti, funtar nan firbránti,
 er al irfúlti thuruh nóт, so druhtin félbo gibot.
- So er thaz suért thenita, ther éngil imo háreta,
 er híaz inan iruuúntan; thaz kínd lag thar gibúntan.
- Quád, er síh inthábeti, ouh uuúht imo ni dároti,
 ioh thaz er iz firbári, quad, thar ginúag uuari.
- 15 In thiu, quad, uuari fóllon zi erkénnene mánnon,
 thaz er gót foraha, tho er fúlih uuerk uuórahta, V55^a

31. druhtin kos *P*. uuóroltménigi *P*, uueroltmenigi *F*. 32. ér *P*.
 trut *F*. 34. einagan *F*. 35. the er] ther *PF*. thaz ér *P*.
 thera (e in a *corrigiert*) leitti *V*, tharaléitti *P*. 36. ilta *F*. fahi *P*.
 37. fuazzo *F*. ci *F*. clebeta *F*. 38. alttuame *F*. 39. uuárd *PF*.
 uuúntar *P*. skonon *PF*. gitan *F*. 40. uuúrti *P*. vbar *F*.
 uuórolt *übergeschrieben V*, uuerolt *F*. drut *P*. 41. ívart *P*. fel-
 ben *F*. trutfun *F*. 42. irfullen *P*, irfullen *F*. 43. truag *F*.
 44. thó *P*. dar *F*. tót *PF*. uurti (*vorn v übergeschrieben V*,
 uuurti *P*, uurti *F*. 45. afur *P*. 46. uuorto *P*. scéint *P*, scheint *F*.
 47. truhtin *F*. 48. liubun *F*. usan (a in i *corrigiert*) *V*, usan *F*.
 uuútauina *P*. 49. ióch (e *ausgekratzt*) *V*. 49. dualta (i *durch das*
zweite a geschrieben V, dúalti *P*, tualti *F*. 50. truhtin *F*. 51. fuuert *F*.
 53. taroti *F*. 54. ioh tház (thaz *übergeschrieben V*) *P*. 55. erkén-
 nenne *PF*. 56. fulih *P*. uuérk *P*, uuerh *F*. uuórahta *P*.

- Ioh s'nero uuórto er hórta filu hártó, P56^b
 tho er in fúlih thing gig'ang, so nah zi hérzen gifiang.
 Ein scáf er stántan gifah, thaz uuas zem ópphere gimah;
 60 er sáh iz thar uuérnon in brámon mit then hórnon.
 Thaz gifiang er tho sár, inti óppherota iz góte thar.
 uuéhfal gimúati bi sines súnés guati!
 So uuer thiz firnéman uuolle, héra losen fie álle,
 ioh hérazua thénke, thaz súazo er síh gidrénke.
 65 Drahto íó zi guáte, so uuaz thir gót gibiate:
 ilí iz íó irfúllen mit mhílemo uuíllen.
 Bilido íó filu frám thefan héilegon man,
 so drínkíft thu íó mit uuíllen thes lúteren brunnen.
 Vuil du iz kléinor reken, in uuíne gifméken,
 70 fon kríste scalt du iz zéllen, gísteíft du tház iruuellen. F31^b
 Lis félbo, theih thir rédion, in sínen euangélion,
 thar lífíft thu íó zi nóti so sámalicho dáti.
 Láng íft iz zi ságanne, uuio iz químit al zísámene,
 iz mág man thoh irrénton mit kúrzlichen uuórton.
 75 Firnim in álauuari, thaz got ther fáter uuari,
 ioh thaz kínd eino krístan bizéino,
 Then er zi dóte salta bi ún síh, sof er uuólta, V55^b
 noh themo éinigen ní leip, íó so páulus gifscréip; P57^b

57. uuorto *P*, vuorto *F*. 58. gigianch *F*. gifianch *F*. 59. scáf *F*-
 zi (*corrigiert in zem*) *V*, zemo *F*. ophere gimach *F*. 60. sah *P*-
 ten *F*. 61. gifianch *F*. inti] in *F*. ópphorota *P*, opherota *F*-
 62. gimýati *P*. 64. suazzo *F*. gitr'nke *P*, gidrenhe *F*. 65. dráhto *P*-
 uuaz so (z *und* so *ausgekratzt*) *V*, *fehlt P*. gibiete *PF*. 66. il *PF*.
 67. íó *P*. mán *P*. 68. trinkhíft *F*. lúteren *P*. brúnnen *P*,
 brunnon *F*. 69. uuíle (e *ausgekratzt*) *V*, uuil *PF*. du iz] duz *F*.
 rechen (ch *unterpunktirt*, k *übergeschrieben*) *V*, rechen *F*. 70. lonne *F*.
 xpe *P*, chríste *F*. thu *P*, tu *F*. gísteíft thu *P*, gísteíftu *F*. *von*
ausgekratzt) *V*, redinon *F*. 71. rédion (i *etwas*, n *völlig*
 73. ságanne *F*. 74. irrenten *F*. churtlichen uuorten *F*. 75. gót *P*.
 77. tóthe *P*, tode *F*. 78. demo einegen *F*. léip *P*. páulus *P*.

75. Quod si in immolatione filii unici dilecti passionem ejus intelligis, de quo dicit Pater: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui, in qua, quia divinitate impassibili permanente, sola humanitas mortem passa est et dolorem; quae filius offertur, sed aries mactatur. Alcuin in Joh. pag. 484. 78. Paul. ad Rom. 8, 32.

- Vuio er félbo druag thaz krúzi, tho er thúlta thaz uuízi,
80 ioh irstarp tháre in thes cruces áltare;
 Ther líchamo iz thúlta, thaz gótníssi ni uuólta,
 félb so untar génen thár uuard thaz uuéhsal gidan.
 Háftetun thie ármon in thes crúces hórnon,
 thie líuti inan thar námun, so félb thie felbun brámun;
85 Sie háftun nan mit uuúnton bi únsen fuaren fúnton,
 ioh hóntun nan bi hértion mit iro scéltuorton.
 Firnim in thésa uuifun, thaz ih thir zálta bi then sún,
 ni drunki thu íó in uuar mín alabéziron uuin.,
 Ni darft es dróf duellen, uuil du alla uuórolt zellen,
90 fus máht thih al bithénken, in zúa uuifun drénken.
 Thaz giscríp in ríhti, irfúlli thu io mit máhti,
 so kúalíft du dih ófto mit brunnen rédihafto;
 Ioh húgi filu háрто thero géistlichero uuórto,
 so drenkíft dráhta thine mit frónisgemo uuine. —
95 Thiu fáz thiu namun lídes zúei odo thriu mez,
 thaz du námis in thin múat, uuio thie héilegun duent:
 Sie scribent fáter ioh then sún zi héilegeru uuifun,
 fumes óuh, so thu uuéíft, then felbon héiligon géíft.

V56*

79. uuio *PF.* truach daz *F.* crúci *PF.* dúlta (th über d geschrieben) *V.*
 dulta *F.* uuizzi *F.* 80. irstarp *P.* dare *F.* des *F.* cruces *PF.*
 81. dulta *F.* 82. félb so] felbo *F.* iénen (i in g corrigiert) *V.* géinen *P.*
 gienen *F.* thar *P.* daz *F.* gitan *F.* 83. haftetun *P.* die *F.*
 cruces *F.* hornon *P.* 84. namon *F.* so nach félb ausgekratzt *V.*
 85. uunton (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uunton *F.* 86. scheltuorton *F.*
 87. in] im *F.* dir *F.* den *F.* 88. ni] nu *F.* trunchi tu *F.* íó *P.*
 alabeiziron *F.* uuín *P.* 89. tharft *PF.* tuellen *F.* uuerolt *F.*
 zellén *P.* 90. máh (t hinzugeschrieben) *V.* math *F.* bidenchen *F.*
 zuá *P.* zweite Halbzeile fehlt *F.* dafür zweite Halbzeile von 89 wieder-
 holt. 91. íó *P.* 92. chualíft *F.* thu thih *P.* brúnnen rédiafto *P.*
 93. io (h hinzugeschrieben) *V.* keistlichero *F.* 94. trénkíft *P.* thráhta *P.*
 trahta *F.* uuíne *P.* (e aus o gemacht) *F.* 95. zúei *P.* driu *F.*
 96. thu *PF.* thie ^{hel}legen *F.* duat (en über a geschrieben) *V.* dúent *P.*
 97. scribent *P.* héiligoru *P.* 98. súmes *P.* héilegon *P.*

97. Scripturae sanctae autores et ministri prophetae modo de Patre tantum loquuntur et filio, ut est illud: Omnia in sapientia fecisti, virtus enim Dei et sapientia Christus est, modo etiam, Spiritus sancti faciunt mentionem, juxta

X.

CUR EX AQUA ET NON EX NIHILO VINUM FECISSET.

- Ni uuolt ér fon náuuhihti, thoh er so dúan mohti, *P57^b F32^a*
 ob ér thes uuolti thénken, then felbon uuín uuirken,
 Suntar hiaz mið uuíllen thiu fehs fáz gifullen
 uuázares thie síne, thaz uuórah er thar zi uuíne,
 5 Thaz man thes íó koroti, thie séhs ziti uuórolti
 in gúates nio ni uuángta, mit uuísduamu dránkta. —
 Tho uns uuard thiu fálida so frám, er félbo in thesa uuórolt quam,
 thaz thiu sin géginuuerti zi fálidon uns uuúrti:
 Thaz síe láfun er in rihti in thero búahstabo sílhti,
 10 ioh núzzun tho thie síne, so nu uuázar íst bi uuíne;

- X. 1. Er fon *P.* thoh] tho *F.* ér so *P.* tuan mahti *F.* 2. thenchen *F.*
 uuirchen *F.* 3. fúntar *P.* 5. kóroti *P.*, goroti *F.* thio *F.* uue—
 rolti *F.* 6. uuaneta *F.* uuistuamu draneta *F.* 7. tho *PF.* vuerolt *F.*
 8. thiu *P.* geginuuarti *F.* falidon *P.* uuúrti *P.* 10. nuzun *F.*

illud: Verbo Domini coeli firmati sunt, et spiritu oris ejus omnis virtus eorum —
 Verbum, Dominus et Spiritus totusque unus Deus est intelligendus in trinitate —
 Alcuin in Joh. pag. 483.

- X. 1. Potuit quidem Dominus vacuas implere hydrias vino, qui in exordio mun-
 danae creationis cuncta creavit ex nihilo; sed maluit de aqua facere vinum,
 quo typice doceret, non se ad solvendam improbandamque, sed ad imple-
 dam potius legem prophetasque venisse, neque alia super evangelicam gra-
 tiam facere et docere, quam quae legalis et prophetica scriptura eum facturum
 docturumque signaret. . . . Vinum fecit de aqua i. e. carnalia mandata in spi-
 ritalem convertit doctrinam, cunctamque legalis literae superficiem evangelicae
 coelestis gratiae virtute mutavit. . . . Dominus vinum in gaudio nuptiarum
 non ex nihilo facere voluit, sed hydrias sex impleri aqua praecipiens, hanc
 mirabiliter convertit in vinum, quia sex mundi aetates sapientiae salutaris lar-
 gitate donavit, quam tamen ipse veniens, sublimioris sensus virtute foecundavit.
 Namque carnales carnaliter tantum sapiebant, ipse spiritalibus spiritaliter sen-
 tienda referavit. Alcuin in Joh. pag. 483. 485. 10. Quantum inter aquam
 et vinum, tantum distat inter sensum illum, quo scripturae ante adventum Sal-
 vatoris intelligebantur, et eum, quem veniens ipse revelavit Apostolis, eorumque
 discipulis perpetuo sequendum reliquit. Alcuin in Joh. pag. 483.

- Deta er iz scónara, al so zám, ioh zlarara ouh so filu fram,
 uuir góum es némen uollen, so uuin ist uuidar brúnnen. —
 Thie zi thíu giuuzzent, zi héroft ouh nu sízzent,
 iz óuh nu uuola uuéizent, ioh bíscofa héizent,
 15 Sie kíesent uns mit ruáchon then uuin in then búachon,
 ioh ínan íó gilícho uns lobont géiftlichó;
 Sie lóbont inan háрто frónisgero uuórto, P58^a
 ioh thánkont es mit uuórte krite themo uuírte,
 Uuant ér unsíh fréuuita, then guáton uuin uns spárota,
 20 ther fúrdir uns ni uuénkit, ioh géiftlichó drénkit. V56^b
 Thaz únsíh es gilúfte, thera fréuuida ni bréfte,
 ioh uuir zi demo guáte íó uuefen fáftmuate!

XI.

PROPE ERAT PASCHA IUDAEORUM.

- Tho fuar ther sún guater, thar ínan zoh sín múater
 in síneru iúngi, zi theru héimíngi.
 Thar tho théro gango ni uuás er boralángo,
 so fuar er fon theru búrg uz zi themo drúhtines hus.
 5 Er tho sár thara íngiang, ioh filu hébigó iz intflang,
 thaz síe iz zugun ófto so unrédihafto. F32^b
 Ih ságen thir in uuára, er fand thar mézalara,
 ioh ouh múnizara in uuár so fand er sízzente thar.

11. zlararo (o in a corrigiert) V. 12. góumā P. neman F. brunnen
 (e aus a gemacht) F. 13. giuuzzent P. 14. ueizent (das erste e über-
 geschrieben) F. 15. chiesent F. ruáchon P. 17. fróniskero F.
 uuorto P. 18. danchont F. xpē V, xpē P, chrisite F. demo F.
 19. spáreta F. 20. qer F. uuenchit F. 22. themo P. uuefan F.
 XI. 2. Dero F. 3. thár P. do dero F. 4. deru F. demo F.
 truchtines F. 5. er P. sar P. intfianc F. 7. fánd P. dar F.

- Só thiu selben kräftes kräft eina géislun thar gifláht,
 10 uzftiaz er se íá gilicho ioh filu kräftliche.
 Er giang innan thaz hús, ioh uuarf se álle thanana úz,
 ziuuárf állaz thaz girúfti, ni uuás iz íó so féfti.
 Thie dlsgi, thie thar stúantun, thar sie tho múnizotun, P58^b
 thie stúala ouh, thar sie sázun, inti iro kóuf mazun,
 15 Thaz uuarf er állaz far in hóuf, thaz sie firmidin thar then kóuf.
 thiu scáf ioh thiu rindir ni hángta er in iz fúrdir,
 Ziftiaz er thie skrannon then selben kóufmannon,
 ioh állaz thaz gifdili so déf er filu nídiri. V57^a
 Er uuerf iz állaz thanana úz, réinota thaz gótes hus,
 20 irfúrbta thiu sín gúati iro allero úndati.
 ‚Uuerfet,‘ quad er, ‚thíz hinauz! iz scólta uuefan bétahus,
 ioh man drúhtin thanne íó lóboti tharínne.
 Nu dúent iz man ginúage zi scáhero lúage,
 zi thióbo ánauueli; thoh mánn es íó ni intgúlti?
 25 Intérent iz ouh filu fram álle these kóufman,
 ioh these mézelara, thaz ságen ih iu in uuára.‘ —
 Ni uuárd ther thar tho fúntan, ther uuólti uuidarstántan,
 thaz zi thíu gíiangi, zi uuéri thoh gifiangi.

9. so P. selben xpec P. craft F. éina P. géislum (vom m der letzte Strich ausgekratzt) V, géislum P, geifilun F. giflát (h vor t übergeschrieben) V, giflát P. 10. úzftiaz P. sie F. íó PF. craftliche F. 11. giang F. hus P. uuarpf P. se P, fehlt F. thanna F. 12. ziuuárf (Accent hinzucorrigiert) V, ziuuárf P. thaz übergeschrieben V. uuas P. 13. dlski (k unterpunktirt, g übergeschrieben) V, tisci F. sie P. 14. int F. ouh setzt P vor iro. mazvn (v über o geschrieben) F. 15. firmitin F. kauf P. 16. diu F. hancfa F. 17. dia scrannon F. 18. thaz fehlt F. tet F. nidere F. 19. uuarf F. daz F. 20. yrfúrbta P. untati F. 21. uuerfet P. quád P. thiz hinauz P, diz hinanz F. scholta F. bétahus P. 22. truhfin F. thánne P. lóbo (ti hinzugeschrieben) F. darinne F. 23. tuent F. scache F. 24. anaueeli F. man F. nintgúlti PF. 25. filu frám P. 26. mézalara P. íú P. 27. der dar F. uuolta uuidorfstantan F. 28. gíiangi P.

21. Matth. 21, 15. 27. Igneum quiddam et sydereum radiabat ex oculis ejus, et divinitatis majestas lucebat in facie. Rhabanus Maurus, in Matth. pag. 119. F.

- In imo fáhun se odouuán gótes kraft scinan,
 30 tház sie thar irfórahtun, bi thiú síh ouh ni uuéritun.
 Spráchun tho thie líuti, ioh uuarun frágenti,
 uuaz zéichono er in óugti ingégin thera dáti?
 ‚Thiz hús,‘ quad er, ‚ziuuérfet, ioh scíoro ouh thes gihélfet:
 irfézz ih iz mit lústi in thrio dágo fristi.‘ — *P59^a*
- 35 Slúmo tho thie líuti gabun ántuurti,
 álle thie fúriston ioh thie hérofton:
 ‚Thero iáro uuas íuuuáinne in themo zímboronne,
 thiú zála íft uns giuuíffu, fiarzug inti séhfu;
 Bihéizift dih niuuíhtes, thaz thú thaz irríhtes, *V57^b*
- 40 far in théru noti, in drío dágo ziti.‘ —
 Thaz uuír ni missíflangin, ouh só ni missíflangin,
 rihta úns then sín hiar filu fráml thérer gotes drútman.
 Er lértá unsíh ioh zéinta, thaz drúhtin unfer méinta —
 thaz uuír ni kértin thanana úz! — thaz sínes hchamen hús.
- 45 Thaz drúhtin habet fúrista, ioh uuíhes líobofsta,
 ouh uuísduames thánne, thaz búit al tharínne.
 Thaz ziuúrfun se, lés! mit bíttiri tóthes,
 mit uuáfanu ana rédina zilóftun síe thia félida.
 Er yrríht iz scíaro ioh hártó filu zíaro
- 50 thes thrittén dáges, so er giház, ioh then dód ouh zifúaz.
 Er ál iz umbitháhta, ioh fástor gíftáhta,
 giuuáro íft thaz bithénkit, theiz élichor ni uuénkit. —

29. gifahun *F.* schinan *F.* 30. tház *P.* 32. óugti (i *aus a gemacht*) *P.*
 deru *F.* dati *P.* tati *F.* 33. ziuuérftet (t *nach f ausgekratzt*) *V.*
 schioro *F.* 34. thrio *P.* tago *F.* 35. ántuurti *P.* 36. die *F.*
 hériston (i *unterpunctiert*, o *übergeschrieben*) *V.* 37. iuuuáinne *P.* demo *F.*
 38. vns *F.* fiarzeg *F.* 39. thih *PF.* thaz *nach* thú (du *F.*) *überge-*
schrieben V. 40. deru *F.* trio (t *in d corrigiert*) *V.* thrio *P.* trio *F.*
 tago *F.* ziti *P.* 42. rihta *P.* trutman *F.* 43. vnsíh *F.* zeita
 (*Schreibfehler*) *F.* truhin vnser *F.* 44. chertin *F.* hus *P.*
 45. truhin *F.* 46. uuístuames *F.* tarinne *F.* 47. dóthes (d *unter-*
punctiert, t *übergeschrieben*) *V.* dóthes *P.* todes *F.* 49. erríht (e *unter-*
punctiert, y *übergeschrieben*) *V.* irriht *F.* scíoro *P.* schioro *F.* zíoro *PF.*
 50. dríttén (d *unterpunctiert*, th *übergeschrieben*) *V.* (e *aus a gemacht*) *F.*
 dages *P.* tages *F.* tód *P.* 51. all *F.* gíftáhta (*das letzte t über-*
geschrieben) *F.*

32. Joh. 2, 17 fqq.

Offrid I.

- Tho er then tód ubaruuan, thes dríttén dages thánanquam,
braht uns sálida ioh guát, tho er úf fon themo grábe irftuant:
- 55 Tho irhógtun filu bláde thie iúngoron síne, P59^b
thaz er iz ér hiar méinta, ioh thiz gifcrib iz zeinta.
Gilóubtun síe tho fcóno themo gifcribe frono,
ioh állero thero uuórto, thier hiar gifprah fo háрто.
Ioh filu ouh in then lútin zi then ólstrigen gizítin
- 60 gilóubtun thar tho gáhun, fo síe thíz gifahun. V58^c
Ni firliáz síh krist in uuára in thero lúto fara;
tho zi thémo sínde síe uuárun imo kunde.
Ér irkanta fóllon in ín then iro uuíllon,
ioh thio húgulufsti, thie in uuárun in theru brúfti. F33^b
- 65 Uuízift ana бага, ni uuas ímo thurft thera frága,
thaz imo íáman zalti, uuaz mánnés herza uuólti.
Uuanta ímo íft al ínthékit, thaz mánnés hugu rékit,
ioh tház er mit gilúftin drégit in then brúftin.

XII.

ERAT HOMO EX PHARISAEIS NICHODEMUS.

Thar uuas eimán fruater, ioh édilthehan guater,
uuás ouh ther gidúrto fúrífto thero lúto.

53. dód P. thritten P, tritten (e aus a gemacht) F. tages F.
54. bráht P. yrftuant P. 55. irhougtun F. síne P. 56. ér iz P.
gifcrip F. zéinta P. 57. fchono F. 58. thier] ther F. hiar
gifpráh P. 59. gizitin] zitin F. 60. síe thiz gifahun P. 61. xp̄f V,
xpc P. 62. demo F. sínde P. kunde P. 63. yrkanta P,
irchanta F. in in *schliesst die erste Halbzeile* F. 64. thie hugilufsti F.
In uuárun P. 65. бага P. uuás imo P. durft F. thera (a aus
o gemacht) F. 66. ímo P. zálti P. uuas (s *unterpunktirt, z über-*
geschrieben) V. uuólti P. 67. ímo P. rechit F. 68. thaz ér P.
tregit F.

XII. NOMINE *setzt F nach* NICHODEMUS. 1. Thár P. ein mán PF.
frúater P. ediltehan F. 2. uuas P. gidúrto (t *über d geschrieben*) V,
gidúrto P, gitiurto F.

XII. 1. Joh. 3, 1 fqq.

- Ih uuán, er therero dáto híntharquami thráto,
 ioh ouh thaz sélftani zi hérzen imo quámi. P60^a
- 5 Quám er zi imo náhtes, thar tháht er filu réhtes;
 sie thíngotun bi hérton sus tho thésen uuorton:
 ,Meistar, zéllu ih thír éin, níst thes zuuual nihhein,
 uuir uuizun thaz gizámi, thaz thu fon góte quami.
 Níst, ther thes bigínne, thaz súlih íó bibringe,
 10 gílih sar thémo uuerke, mit gót er iz ni uuírke. —
 Druhtin krist irkánta, thaz er mo uuár zalta,
 uuant er gilóubig zi imo quám, bi thiu zalt er ál, thaz imo zám. V58^b
 — Nálas thaz er firnámi, er gotes sún uuari,
 firnam er sús thia fina máht; thaz bizéinot thiu náht. —
- 15 ,Ih ságen thir,‘ quad, ,in uuára racha sélftana,
 thiu mánnilichan rúarit, ther líchamon fuarit:
 Ér ni uuerde uuánne irbóran aaur thánne,
 núb er thaz bimíde, síh hímilriches blíde.
 Then íngang er ni rúarit, íóh síh thes ni rúamit,
 20 thaz ér síh freuue múates thes éuuinigen gúates. —
 Híntharquam tho háрто ther gúato man thero uuórto,
 quad, uuó iz íó mohti uuérdan, er uuólta iz gerno irfíndan.

3. tato *F.* dráto (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) *V.* 4. quami *P.*
 5. zimo *PF.* thát (h *vor* t *übergeschrieben*) *V.* 6. tho *übergeschrie-*
ben V. *fehlt F.* uuorton *F.* 7. zélluh *P.* thes] es *PF.* zuuual *F.*
 nihéin *PF.* 8. uuizzun *F.* 9. ther] er *P.* bibringe *P.* 10. gílih *P.*
 uuerche *F.* uuírke *P.* uuírche *F.* 11. x̄pf *V.* x̄pc *P.* irchanta *F.*
 12. zimo *PF.* quam *P.* zált *P.* zam *P.* 13. sun *fehlt F.*
 14. naht *P.* 15. quad *fehlt P.* 16. sárarit *P.* 17. vuanne *F.* yrbó-
 ran *P.* aaur *P.* 19. ínganch *F.* 21. híntharquam *F.* er *setzt P*
vor tho. ther^o *F.* 22. uuolt *PF.* gérno irfíndan *P.*

7. Rabbi, inquit, scimus, quia a Deo venisti magister; nemo enim potest haec signa facere, quae tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. A Deo igitur Jesum ad magisterium coeleste mundo adhibendum venisse confessus est, Deum cum illo fuisse miraculis prodentibus intellexit, necdum tamen ipsum Deum esse cognovit. Sed quia, quem magistrum noverat veritatis, studiose docendus adiit, merito ad cognitionem divinitatis ejus perfecte doctus subiit. Alcuin in Joh. pag. 490.
 13. Nicodemus, qui nocte venit ad Jesum, necdum lucis mysteria capere noverat; nam et nox, in qua venit, ipsam ejus, qua premebatur, ignorantiam designat. Alcuin, *ibid.* 15. Joh. 3, 5 sqq.

- ,Uuio mag ther mán,‘ quad, ,thuruh nót queman aaur uuídorort
 álter inti fruater in uuámba thera múater, F34^a
 25 Thaz er zi théru uuifun bimíde fo thia fréifun, P60^b
 ioh er thaz biuuérbe, er súlihes ni thárbe:‘ —
 Gab er mo ántuurti mit míhileru mílti,
 ioh ér mo iz al gifúazta, fo uués foso er nan grúazta.
 ,Ih fágén thir in uuára, ni dárft es eiskon méra,
 30 nì intuuirkit uuórolt ellu thes uuíht, thes ih thir zéllu.
 Níft, ther in hímilrichi quéme, ther géíft ioh uuázár nan nirbére,
 ther scóni fina irlúage, thaz er síh thárafuage.
 Thaz hera in uuórolt ío gifán fon themo brúzigen man, V59^a
 theíft allaz fléísg, fo thu uuéíft, bitharf thera réinida méíft.
 35 Uuázár ioh ther gótes geíft scal síu irbéran aaur méíft,
 in thíu fie thes ginénden, síh hímilriches ménden.
 Ni uuúntoro thu dih, friunt mín, nubiz uuóla megí sín,
 núbiz uuerde uuánne, thaz síh es uuórolt mende,
 Ióh sí iz ni bimíde, súntar síh es blíde
 40 mit scóneru giuuúrti thera zuísgun gibúrti.
 Ther géíft ther bláfit stílló, thara imo íft múatuuillo,
 er thánana ni uuénkit, foso imo ráf thunkit:

23. uulo *P.* thuruht (*etwa Schreibfehler*) *V.* quéman *P.* aaur *P.*
 24. *beginnt mit* uuídorort *F.* theru *PF.* 25. tház *P.* fo *fehlt F.*
 26. ioh ér *P.* súliches *F.* 27. mọ *P.* ántuurti *P.* míhileru *P.*
 mihileru *F.* mílti *P.* 28. mọ *P.* foso *P.* 29. tháft *P.* éiskon
 mera *P.* 30. nì intuuirkit *P.* nintuuirchit *F.* uuerolt *F.* zellu *P.*
 31. níft *P.* queme *P.* ther *vor* geíft *fehlt F.* nirberge *P.* nirbere
 (*r vor b übergeschrieben*) *F.* 32. thar (*a in e corrigiert*) *F.* ér *P.*
 tharafuage *P.* 33. uuerolt *F.* 34. *von* allaz íst laz *übergeschrieben V.*
 fléisc *P.* tu *F.* bidarf *F.* méíft *P.* 35. uuazzar *F.* scál *P.*
 méíft *P.* 36. síe] síu *P.* menden *P.* 37. uuúntoro (*vorn u überge-*
schrieben) *V.* uuúntoro *F.* thih *PF.* friunt *P.* nobiz *F.* 38. nobiz *F.*
 uuérde *F.* uuerolt *F.* 39. ioh sí *P.* ni *übergeschrieben V.* 40. scho-
 neru *F.* giuurti (*vorn u übergeschrieben*) *V.* giuurti *F.* 41. keíft *F.*
 bláfit (*Accent ausgekratzt*) *V.* muatvuillo *F.* 42. thanna *F.* uuen-
 chit *F.* sof *F.* thunchit *F.*

41. Spiritus, ubi vult, spirat, quia ipse habet in potestate, cujus cor gratia suae visitationis illustrat. Et vocem ejus audis, cum te praesente loquitur is, qui spiritu sancto repletus est: sed non scis, unde veniat, et quo vadat, quia etiam si

- Ferit ouh fo, thu iz ni uueíft, ther felbo héilego géift,
 fin kúnft íft íá gilícho ungiféuuanlícho.
- 45 Ni firnámift thu ouh thánne, uuar er fáran uuolle,
 ioh uuánana thih ríne thie felbun kúnfti sine. P6r
- Al íó fúlícha givuúrt fo duat thes géiftes giburt
 thén, zi thiú gigángent, fon imo irbóran uuerdent. —
- Tho frágeta ther guato mán, uuio dáz íó mohti uuérdan,
 50 ioh uuío man óúh firnámi fo mihil féltfani?
- Scono zált er imo tház, fo drúhtin íó giuúón uuas,
 ioh tház er tho méinta, er fcóno imo iz gizéinta.
- ,Thú bift hiar githluto méiftar therero hluto; F34^b
 húgi thoh nu héra méift, thu theffes uuíht far ni uueíft. V59^b
- 55 Zéllen uuir íú ubar iár, tház uuir uuizun álauuar,
 tház uuir fehen réhtaz; thiú hált ni intfáhét ir thaz.
- Ób ih thaz iruuéllu, thiz írdísga íú gizéllu,
 noh nihéin niruuelit tház, thaz thoh gilóube bi thaz:
- Uuio mín giloubet thánne, ób iz uuirdit uuánne,
 60 thaz íh biginne brédigon, fon hímilríche rédinon?
- Níft mán nihein fo ríchi, ther ftige in hímilríchi,
 ni fí ther ménnísgen fun, ther thánanaquam ouh hérafun.
- So móyses iu zi thiú gifíang, thaz er thie nátarun irhíang
 in theru uuúafsti thuruh nó, fo druhtin félbo gibót;
- 65 Then éittar thar bífíangi, thaz er tharagíangi,
 in thes tóthes gahi thara zi íru fahi:

43. tu *F.* iz ni *übergeschrieben V.* geist *P.* 44. kúnf *P.* 45. fir-
 míf (n[*l vor m übergeschrieben V.* 47. giuúrt (v *nach i übergeschrieben V,*
 giuúrt *P,* giuurt *F.* tuat *F.* 49. guato man *P.* tház *PF.* uuer-
 dan *P.* 50. ouh *P.* 51. schono zalta *F.* daz *F.* truhtin *F.* gi-
 uuon *P.* 52. thaz *P.* thó meinta *P.* schono *F.* 54. méift *P.*
 55. uuir *P.* uuizzun *PF.* 56. halt *P.* ni intfahent (n *nach e aus-*
gekratzt V, nintfáhent *PF.* daz *F.* 57. thiz] thaz *P.* irdísga *P,*
 irtísga *F.* zellu *F.* 58. niruuelit thaz *F.* tho^b *F.* 62. ni fí]
 níft *F.* 63. íu (*Accent ausgekratzt V.* thie] thia *PF.* 64. truhtin *F.*
 gibot *P.* 65. ther (th *ausgekratzt V.* tharagíangi *F.* 66. góthes
 (g in d *corrigiert, und hierauf abermals d in t) V,* todes *F.* zíru *P,* ziro *F.*

te praesente, quempiam spiritus ad horam impleverit, non potest videri, quo-
 modo eum intraverit, vel quomodo redierit; quia natura est invisibilis. Alcuin in
 Joh. pag. 491.

- So lumphit, thaz man fáhe, ioh hóho nan irháhe P61^r
 zi fúlichera uuífun then selbon ménnisgen fun,
 So uuér so thes bigínne, thaz thárazua githínge,
 70 sih nioto fráuués muates ioh éuuiniges guates.
 Druhtin déta, sofo zám: thia uorolt mínnota er so frám,
 bi thía so fant er hérafun then sinan éinogon fun,
 Tház si sih bitháhti, gináda sína síuahti,
 ióh ouh thes giflízzi, thaz si íámer sin ginúzzi.
 75 Ni fánt er nan zi uuaru bi niheínigeru fáru, V60^a
 thaz thia sin félbes guati thia uorolt pínoti,
 Odo ínan thes gilústi, er ménnisgon firthuásbti,
 thaz kráft sin thaz giméinti, thaz ér in far irdeílti:
 Sunter se zi ímo leitti, ioh álle giheilti,
 80 in thíu se thes bigínnen, thaz sie zi ímo thingen.
 Ther mit gilóubu thaz gidúat, thaz zi imo gikérit sínaz múat,
 nist themo fér bizeinit, noh léides uuiht giméinit;
 Ther auur théis ni uuartet, in theru úngiloubu irhártet, F35^a
 théist iu far giméinit, thaz thémo íft giuuiífo irdeílit,
 85 Bi thíu sie ni gilóuptun in then gotes éinogon fun,
 in sínan éinboronon, in múate iz uuoltun uuídoron,
 Noh ni mínnotun so fram thaz líoht, thaz hera in uuórolt quam,
 so sie duent in giuuiífi thaz selba síuftarnífi. P62^a
 Sie sínt úbil drato uuérko ioh thero dáto;
 90 míchil íft ir úbili thuruh thaz hérza fráuili.

67. hóho] hono *F.* 68. uuáfun (*á in í corrigiert*) *V.*, uuífun *F.* 69. thinge *F.*
 70. níoto *P.* guates *P.* 71. druhtin *P.* teta *F.* uuerolt *P.* mín-
 nota *P.*, mit nota *F.* 72. éinigon (*i unterpunktiert, o übergeschrieben*) *V.*,
 éinigon *P.* 73. bidahti *F.* 74. sí *P.*, fehlt *F.* íámer *P.* 75. uuáru *P.*
 niheínigeru *P.*, niheiningeru *F.* 76. uuórolt *P.*, uuerolt *F.* pínoti *F.*
 77. firthuabtu (*s vor b übergeschrieben, vom letzten u der zweite Strich aus-*
gekratzt) *V.* 78. fehlt *F* und ist unten am Rande nachgetragen. sin
 daz *F.* er in *P.* irdeilti *P.*, irteilti *F.* 79. súnter *P.* zímó *PF.*
 giheilti *P.* 80. des *F.* zímó *PF.* 81. gituat *F.* zímó *PF.*
 gicherit *F.* muat *P.* 82. fer] er *F.* bizéinit *P.* 83. afur *P.* thes]
 ther *F.* uuardet (*d in t corrigiert*) *V.*, uuártet *P.* ungiloubu *F.*
 84. demo *F.* irteilti *F.* 85. éinigon (*i unterpunktiert, o übergeschrie-*
ben) *V.* 87. frám *P.* daz hera *F.* uuerolt *F.* 88. tuent *F.*
 89. thrato *P.* uuercho *F.* ther (*o hinzugeschrieben*) *V.*, ther *P.*
 tato *F.* 90. míhil *PF.* hérta (*t in z corrigiert*) *V.* fráuili *P.*

- Ther ni thuŋgit ſinaz múat, ioh thaz úbil al gidúat,
 zéllu ih thir in alauuár, ther házzot íó thaz líoht far:
 Bi thúu thaz ſiner ſcímó ni meldon dáti ſino,
 thaz er iz zi ímo íó fuage, thes ſcáden uuiht ni lúage.
 95 Ther auur uuóla uuirkit, er álles uuio iz bithénkit,
 er lazit ſcínan ſiu ana uuán, ſiu ſint mit drúhtine gidan. — *V80^b*

XIII.

DE QUESTU DISCIPULORUM IOHANNIS CUR IESUS
 BAPTIZARET ET DE RESPONSIS EIUS.

- Fuar druhtin brédigonti, ioh tóufta ouh tho thie líuti;
 gizáltun thaz iohánne thie iúngoron ſelbon ſíne.
 ,Méiſtar, ther zi thír, ſo iz zám, thuruh ámbaht thinaz quám,
 ther liut nu zi ímo loufít, ioh ér fe alle toufít. —
 5 ,Ih gíhu,‘ quad er, ,in íúih, tház ir hortut quédan mih,
 ni ſágen iz nu ouh thes thiu mín, tház ih ſelbo kríft ni bin.
 Ih bin ſelbes bóto ſín, fora imo íft bótoſcaſ ouh mín, *P82^b*
 tház ih fon niuuíhte then liut zi uuége rihte.
 Ther brút habet, in uuar mín, ther ſcal ther brútigomo ſín,
 10 ioh héltit er thia mínna bi ſina drútinna.
 Sin fríunt thar thés fartes ſteit, lóſet ſínes uuórtes,
 ioh hórít er mit mínnu thes brútigomen ſtimnu.

91. daz *F.* giduat *P.* gituat *F.* 92. zélluh *P.* zellu (*e aus a gemacht*)
 ih *F.* álauuar *P.* daz lioth *F.* 93. méldon *P.* meldo *F.* tati *F.*
 94. zímó *PF.* íó *fehlt P.* fúage *P.* (*a übergeschrieben*) *F.* 95. afur *P.*
 uuirchit *F.* bithenchit *F.* 96. truhtine gitan *F.*

- XIII. 1. Dóufta (*d unterpunktiert, t übergeschrieben*) *V.* tóufta *P.* die *F.*
 2. ſélbon ſíne *P.* 3. ſof *P.* zam *P.* quam *P.* 4. líut *P.* zímó *P.*
 doufít (*t über d geschrieben*) *V.* tóufít *P.* 5. íúih *P.* iuuíh *F.* thaz ír *P.*
 6. xpí *V.* xpé *P.* chríft *F.* thaz *P.* daz *F.* 7. ih *P.* mín *P.*
 8. thaz ih *P.* fone *F.* 9. uuar *P.* ſín *P.* 10. trutinna *F.*
 12. ſtimmu *PF.*

XIII. 1. Joh. 3, 22 ſqq.

- Er uuhtes ni firfêchit, thes ér mo zuagisprichit,
 hùgit íó gilicho zi theru sümnu fráualicho.
- 15 Theist thaz mínaz heilamúat, ioh ouh min fréuuida fo guát, *F35*
 in ímo sint mir fóllo thia mina fréuuida allo!
 Er scal uuáhsan drato sínes selbes dáto,
 thaz mínu uuerk súnen ingegin kréftin sínen.
- 20 Ther fon ther érdu hinana íst, ther scal spréchan thanana er íst, *V61*
 er scál giuuiſſo ráchon fon írthisgen fáchon:
 Ther áuur ni ferit thánana, ioh quam fon hímile óbana,
 gíſtentit hártó sîn giuuált ubar ellu uuóroltlant.
 Min brédiga thiú níst, ni sí tház mir sus gibótan íst;
 thaz ér auur lérit, thaz síhit ér al ioh hórit.
- 25 Thóh ni uuóllent líuti intfáhan thaz gimúati,
 in hézzen thaz ouh úáben, thaz síe mo thoh gilóuben.
 Thie thoh zi thiú gigahent, gilóuba sína intfáhent,
 giduent síe lútmari, thaz ér íó drúhtin uuari. *P63*
- 30 Ther fater mínnot sínan sún, then sánt er selbo hérafun,
 ioh géb imo al zi hénti, zi síneru giuuélti.
 Ni mízit er ímo sínaz guát, fo er uns súnſtigon duat,
 er ímo thaz giméine, then sínan géift deile;
 Uuant ér sîn selbes kínd íst, thaz imo allébesten íst,
 giuuíſſo ságen ih íú tház, thaz gíbit er imo allaz álangaz.
- 35 Ther mán síh thaz gilérit, thia gilóuba in ínan kerit,
 giduat er húgu sínan in éuuon filu blídan;
 Themo auur tház ni gidúat, quimit séragaz muat,
 ioh uuónot inan úbari gotes ábulgi. —
- 40 Ni lag iohánnes noh do in uuár in themo kárkare thar,
 tho thíz uuard sus gibrédigot, fon ímo al fo girédinot. *V61*

13. zuogisprichit *F.* 14. gilicho *P.* sümnu (m über n geschrieben) *V.*
 15. theist *P.* heilamuat *P.* ouh *P.* 16. fréuuida *P.* freuuida (e aus o gemacht) *F.* 17. ér *P.* drato *F.* dato *P.* tato *F.* 18. uuerch suinen *F.* 19. erdo hinnana *F.* spréchan (e aus a gemacht) *P.* 20. giuuiſſo (*Accent ausgekratzt*) *V.* írdisgen *PF.* 21. áfur *P.* 22. gíſtentit harto *P.* uuerollant *F.* 25. mim (*vom zweiten m der letzte Strich ausgekratzt*) *V.* 24. síhit *P.* 25. uuóllent *P.* intfahan *F.* 27. gigáhent *P.* 28. gidúent *P.* gituent *F.* er *P.* truhtin *F.* uuári (*Accent ausgekratzt*) *V.* 30. gáb *PF.* 31. mízzit *F.* súnſtigon *F.* dúat *P.* tuat *F.* 32. daz *F.* sínen keíft teile *F.* 33. kínd íst] kínist *F.* allébesten íst *P.* 34. ságen *P.* íu *P.* daz tház *F.* 35. daz *F.* inan *P.* kérit *P.* cherit *F.* 36. gidúat *P.* gituat *F.* 37. daz *F.* gituat *F.* 39. no (n in d corrigiert) *V.* tho *PF.* them (o hinzugeschrieben) *V.* demo *P.* kárkere *P.* charkare *F.*

XIV.

IESUS FATIGATUS EX ITINERE.

Sid tho théfen thingon fuar krift zì òen héimingon,
 in selbaz géuui sínaz; thio buah nénnent uns tház.
 Thera férti er uuard irmúait, fo ofto fárantemo duit; F36^a
 ni lazent thie árabéit es fríft themo, uuárlichó mán íft.
 5 Fúar er thuruh sámárium, zì einera búrg er thar tho quám, P63^b
 in themo ágileize zì éinemo gifáze.
 Tho gifaz er múader, fo uuir gizáltun hiar nu ér,
 bi einemo brúnnen, thaz uuir ouh púzzi nennen.
 Ther euangélio thar quit, theiz móhti ueefan séxta zit,
 10 theíft dages héizefta ioh árabéito méífta.
 Thie iúngoron iro zílotun, in kóufe in múas tho hóletun,
 tház fie thes giflizzin, mit selben kríste inbizzin. —
 Unz drúhtin thar faz éino, fo quam ein uuíB thara thó,
 tház sí thes gizíloti, thes uuázares gihóloti.
 15 ,Uuíf,‘ quad er, ,innan théS gib mir thes drínkannes;
 uuírd mir zì gifúare, thaz íh mih nu gikúale.‘ —
 ,Vuio mág thaz,‘ quad sí, ,uuérdan, thu bíft iúduSger mán,
 inti íh bin théSfes thietes, thaz thú mir fo giblétes?’ —

XIV. 1. Xp̄f V, xp̄e P, chrift F. zen PF. 2. sélbaz P. geuui (e aus i gemacht) F. thaz P. 3. irmúahit (h ausgekratzt) V, yrmúait P, irmuit F. diit (das erste i unterpunktirt, v übergeschrieben) V, dúit P, tuit F. 4. thíe P. arabeitj P. man P. 5. sámariam P. zì einera P, zeinera F. thara F. 6. ágaleize P. zì éinigemo (ig ausgekratzt) V, zeinemo F. 7. thó P. gifazz F. gicáltun (c in z corrigiert) V. nu vor hiar P. er P. 8. éinemo P. uuir P. 9. quít P. 10. theíft] thaz íft P. tages F. séizifta (das erste f in h corrigiert) V, héizifta P. árabéisto (f ausgekratzt) V. 11. choufe F. muas P. hólotun F. 12. giflizzin F. xp̄e V, xp̄e P, chrifte F. inbizzin P. 13. truhtin tha^r F. quám P. 15. ér P. mír P. trinchanneS F. 16. gi- chuale F. 17. uuió P, uuio F. mach F. thú P. iudiisger F. man P. 18. thlotes P, theotes F. giblotes P.

XIV. 1. Joh. 4, 6 fqq.

- Thaz óffonot iohannes thár, bi hiu fi só quad in uuár,
 20 bi uuú fi thaz so zélita, thaz drínkan so firfágeta. V62^a
 Uuánta thio zua llúti ni eigin múas gimúati
 uuérgin zi iro mázze in éinemo fázze. —
 ,Óba thu,‘ quad er, ,dátist, thia gotes gíft irknátis,
 ioh uuér dih bitit thánne, ouh hiar zi drínkanne:
 25 Thu batis ínan odo sár, er gábi thir in alauuár
 zi lébe ioh zi uuúnnon spríngentan brúnnon.‘ — P64^a
 ,Ni hábes,‘ quad fi, ,fró min, fazzes uuíht zi thiu heráin,
 thu herazúa gilepphes, uuíht thésses far giscépphes.
 Uuaz mag ih zéllen thir ouh mér? ther púzz íft filu díofer.
 30 uuar nimíft thu thánne ubar tház uuazar flíazzantaz?
 Fúrira, uuán ih, thu ni bíft, thanne únser fater iácob íft;
 er dránk es, sò ih thir zéllu, ioh sinu kínd ellu. F36^b
 Er uuóla iz al bitháhta, thaz er mit thiu nan uuíhta,
 ioh gáb uns ouh zi núzzi thésan selbon púzzi.‘ —
 35 Quad unser drúhtin zi iru thó: ,firnim nu uuób, theih rédino,
 firním thiu uuórt ellu, thiu íh thir hiar nu zéllu.
 Ther thuruh thúrft githénkit, thaz thésses brunnen drínkit,
 níft láng zi themo thínge, nub áuur nan thúrft githuínge;
 Ther áuur untar mánnon niuzit mínan brunnon,
 40 then íh imo thánne gibu zi drínkanne:
 Thúrft then mer ni thúngit, uuant er in ímo spríngit; V62^b
 íft imo kuáli drato in éuon mámmonto.‘ —
 ,Thu mohtis,‘ quad síu, ,einan rúam, ioh ein gifúari mir gidúan,
 mit themo brúnnon, thu nu quíft, mih uuénegun gidrántíft,

19. ioh (*mit einem Strich durch das h*) V, iohannes P. hiu (*t vor h ausgekratzt*) P, thiu F. uuar P. 20. trinchan F. 22. ziro P. fazze P.
 23. tatiſt F. gótes gíft irknatiſt P. 24. bitit (*das erste t ausgekratzt*) V.
 tanne F. trinkanne F. 25. bátis P. far P. 26. uunnon F.
 27. heráin P. 28. herazua P. gilépphes P, gilepphes F. gisepphes F.
 29. mág P, mach F. zellen P. díufer P, tíufer F. 30. nimíft P.
 flíazzantaz PF. 31. furira P. 32. dranch F. sò ih] síh F. 33. uuola
 iz P. bidahta F. ér P. thiu P. uuíhta P. 34. vns F.
 35. quad P. thruhtin F. zi iro (*v über o geschrieben*) V, ziru P. nu
 übergeschrieben F. redinon F. 36. firnim P. hiar übergeschrieben V.
 37. thuſt (*Schreibfehler*) githenchit F. trinchit F. 38. áfur P. durſt F.
 39. áfur P. níuzit P, niuzit F. brunon P. 40. trinchanne F.
 41. mér P. spríngit P. 42. kuáli P, chuali F. thrato P. mánnon
 P, mammonto (*das letzte o aus i gemacht*) F. 43. móhtis P.
 quad P. sí F. gituan F. 44. gitranchtíft F.

- 5 Theih zes púzzes diufi sus emmizen ni líafi,
 theih thuruh thino guati bimidi thio árabeiti. —
 ‚Hólo,‘ quad er, ‚far zi érist thinan gomman, thar er íft; P64^b
 so zlot fúer héra far, ih zellu íu béthen thaz uuar. —
 ‚Ih ni háben,‘ quad íu, ‚in uuár uuiht gómmanes fár.‘ —
 0 gab ántuurti gimúati sínes felbes gúati:
 ‚Thu sprachi in uuár nu, so zám, thú ni habes gómman;
 giuuiſſo zéllu ih thir nú, finfi hábotoft thu íu.
 Then thu afur nú úabis, ioh thir zi thúu liubis,
 uuant ér giuuiſſo thín niſt, bi thúu spráchi thu, ſo iz uuár íft. —
 5 ‚Min múat,‘ quad íi, ‚duat mih uuís, thaz thu fórafago íis:
 thinu uuórt nu zelitun, thaz mán thir er ni fágetun.
 Unſere áltfordoron thie bétotun hiar in bérگون;
 giuuiſſo uuán ih nu thés, thaz thú hiar bita ouh fúaches.
 Quédet ir ouh iúdeon nu, thaz íi zi hieroſólimu,
 0 ſtát filu ríchu, zi thiú gilúmpflichu. —
 ‚Uuíb,‘ quad er, ‚ih fágen thir, thaz gilóubi thu mir, F37^a
 quément noh thio zíti ménnisgon bi nóti, V63^a
 Thaz ir noh híar, noh ouh thár ni betot then fáter, thaz íft uuár.
 giuuiſſo, ir bétot alla fríft thaz íu únkundaz íft.
 5 Uuir ſelbe béton auur thár, tház uuir uuizun álauuar;
 uuanta héil, ſo ih redion, thaz químit fon then iúdition.
 Thoh químit noh thera zíti fríft, ioh ouh nu gégínuuertig íft,
 thaz bétont uuare bétoman then fater géiflichu frámm, P65^a

45. theih P. zep (p in s corrigiert) V, zi thes P. dlufi P, tiufi F.
 emmizigen (ig ausgekratzt) V, emmizigen P, emizen F. liaſe F.
 46. gúati P. bimíti P. 47. ér far P. zi eríft P, zeríft F. goum-
 man (u ausgekratzt) V, gómman P. thár P. 48. zilet F. fár P.
 zéllu ih P. 49. íi F. 50. ántuurti P. félbes (Accent ausgekratzt) V.
 51. spráchi P. ſofo (das zweite ſo ausgekratzt) V. thu ní P. gom-
 mámm (Schreibfehler) P. 52. finfi P. habotoft P, habetoft F. íu P.
 53. auur F. úabis (Accent über u ausgekratzt) V, úabis P. llubis P.
 54. diu F. 55. duat P, tuat F. íis P. 56. thini F. zélitun P.
 58. bita P. 59. no F. hieruſolimu F. 60. gilimphlicu F. 61. uuíb P,
 uuíb F. ér P. fagen P. tház P. mir P. 62. quément (das
 zweite e aus a gemacht) F. thio ziti P. 63. ír P. noh vor híar
 fehlt F. noch F. bétot P. the (e unterpunktirt, az übergeschrieben) V.
 64. unchundaz F. 65. ſelbun F. afur P. uuizzun PF. 66. redi-
 non F. 67. noch F. íi ſetzt P vor ouh, ſouh F. 68. then] ther
 (Schreibfehler) P. keiflichu F. frámm P.

- Uuant er súachit filu frám thrato rehte bétoman,
 70 thaz sie nan geíftlichó bétón íó gilícho.
 Ther geíft ther íft drúhtin mit fíla hohén máhtin;
 mit uuáru uuilit ther gótes geíft, tház man inan bétó meist. —
 Sí nam gouma hártó thero drúhtines uuórto,
 íoh kértá tho mit uuórte zi diafemo ántuurte.
 75 ‚Ein mán íft uns gihéizan, íoh scál ouh kríft heizan;
 uns duit sín kúnft noh uuánne thaz al zi uuízanne.
 Irréchtit uns sín guáti allo théfo dati
 ouh scóno íoh giríngo mánagero thíngo. —
 Gáb iru mit mílti tho druhtin ántuurti:
 80 ‚thaz bin íh,‘ giloubi mír, ‚ih híar spríchu mit thír.‘ —
 Tho quamun thie iúngoron innan thes, sie uuuntar uuas thes thínges;
 síh uuúntorotun hartó íro zueio uuórto,
 Thaz síh líaz thíu sín dlúri mit ótmuati so nídiri, V63^b
 thaz thaz éuuiniga líb lérta thar ein armaz uuíb. —
 85 So slúmo síu gihorta tház, síruuarf sí sárfo thaz fáz,
 ílta in thia búrg in zen líutin, ságeta thiz al ín.
 ‚Quémet,‘ quad sí, ‚léhet then mán, ther mir thaz állaz brahta frám; —
 mit uuórton mir al zélita, so uuaz síh mit uuérkon sítota.
 Scál iz kríft sín? fro mín! ih spríchu bi then uuánin; P65^b
 90 thaz selba spríchu ih bi thíu, iz íft gilíh filu thíu. F37^b
 Bi then gidóugnen séginin so thúnkit mih, theiz megi sín;
 er ál iz untaruéfta, thes míh noh íó gilúfta. —

69. uuanth *F.* 70. gilicho *P.* 71. truhtin *F.* 73. truhtines *F.*
 uuorto *P.* 74. cherta *F.* diafemo *P.*, tiafomo *F.* ántuurte *P.*
 75. vns *F.* giheizzan *F.* xp̄l *V.*, xp̄c *P.*, christ *F.* 76. tuit *F.*
 kúnf (t *hinzugeschrieben*) *V.* noch *F.* 76. uuanne *P.* ál *P.* uuíz-
 zanne *F.* 77. irrékit *P.* álló *P.* thefo dátí *P.*, defa tati *F.* 78. schono *F.*
 mánagero *P.*, manakero *F.* 79. irv (v *über o geschrieben*) *F.* thruht-
 tin *F.* ántuurti *P.* 81. quámun *P.* thes *P.* uuúntar *P.*
 uuntar *F.* uuaz *P.* 82. uúntorotun (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uu-
 torotun *F.* íro *P.* 83. tiuri *F.* 84. líb *P.* ármaz uuíb *P.*
 85. síruuarft *P.* 86. al in *P.* 87. mír *P.* állaz bráhta fram *P.*
 88. uuorten *F.* uuáz (z *aus s gemacht*) *P.*, uaz *F.* uuerchon *F.*
 sítota *P.* 89. xp̄l *V.*, xp̄c *P.*, christ *F.* *Fragezeichen nach* mín *P.*
 uuán mín (n *und der erste Strich des m ausgekratzt*) *V.* 90. selba *über-*
geschrieben *V.* sprích *P.* díu *F.* 91. thén gidougne *P.* thunkit *P.*
 thunchit *F.* míh *P.* 92. all *F.* uuntaruéfta (*Schreibfehler*) *F.*

- Sie iltun tho bi mánne fon theru búrg alle;
 iltun al bi gáhin, tház sie nan gifáhin. —
- 95 Innan thés batún thár thie iúngoron then méiftar,
 tház er thar gifázi zi dágamuase, inti ázi.
 Er quad, er múas habeti, sof ér in thar tho fágeti,
 mit súazlichen gilúftin, thóh síes uuíht ni uuéftin.
 Ín quam tho in githáhti, tház man imo iz bráhti,
- 100 unz se odo uuárun zi theru búrg, koufen iro nóthurf.
 ,Min múas ist,‘ quad er, ,sólo mines fáter uuillo,
 theih émmizen irfúlle, so uuáz so er felbo uuólle.
 Ir quedet in álauuari, thaz mánodo sín noh fíari,
 thaz thanne í, so man quít, reht árnogizit. V64^a
- 105 Nu sehet, mit then óugon biginnet úmbiscouon!
 níft ákar hiar in ríche, nub ér zi thiu nu bléiche;
 Ní sie zi thiu síh máchon, sof íh íú hiar nu ráchon,
 thaz frúma thie gibúra fuaren in thia scúra.
 Íh fanta íúih áron; ir ni fátut tho thaz kórñ,
- 110 giangut ir bi nóti in ánderero árabeiti. — P66^a
 Gilóubta thero líuto fílu thar tho dráto,
 thie thara zí imo quamun, thia lera firnámun.
 Gimuatfágota er tho ín, uuas zuene dága thar mit ín;
 mílti sino iz dátun, so sie nan thar tho bátun.
- 115 Gilóubta iro ouh tho in uuára fílu harto méra,
 uuanta sín selbes lera, thiu uuás in harto méra.
 Spráchun sie tho blíde zi thémo selben uuíbe,
 thiu eríft thára in thia búrg déta sína kúnft kund:

94. iltun *P.* al bi] abi (*Schreibfehler*) *F.* 95. Innan *P.* 96. taga-
 muase *F.* inti *P.* 97. tho *fehlt F.* 98. thoh síes *P.* uuéftin]
 uuíftin *F.* 99. in quám *P.* imo *P.* 100. so *P.* kóufen *P.*
 kufen *F.* nóthurf *P.* notdurft *F.* 102. émmizigen (ig *ausgekratzt*) *V.*
 émmizigen *P.* yrfúlle *P.* uuas so er *P.* uuas ser *F.* félbo uuolle *P.*
 103. quedet *P.* noh (noch *F.*) vor sín *P.* 104. thánne *P.* 105. séhet *P.*
 biginnet umbiscouon *P.* 106. ákar *PF.* nu *fehlt F.* bliche
 (é *nach l übergeschrieben*) *V.* bliche *F.* 107. sof] so *F.* 108. súaren *P.*
 sciúra (i *ausgekratzt*) *V.* scúra *P.* 109. íúih *P.* tho] thoh *PF.*
 chorn *F.* 110. ánderero *PF.* 111. giloupta *F.* thráto *P.* drato *F.*
 112. zimo *F.* 115. gimúatfágota *P.* taga *F.* tho in *P.* 114. sino
 iz *P.* sinoz *F.* tatun *F.* 115. thó *P.* 117. selben (*das zweite e*
aus o gemacht) *F.* 118. érift *P.* teta *F.*

,Ni gilóuben uuir in uuára thuruh thia thína lera,
 120 nu uns thiu frúma irreimta, thaz ér uns selbo zéimta;
 Nu uuízzun in alauuari, thaz er íft héilari,
 thaz ér quam hera zi uuórolti, er ménnisgon ginériti.'

F38

XV.

FAMA EXIIT QUOD IN GALILAEAM VENIT.

Fúar tho druhtin thánana síd tho thérera redina,
 síd tho thémo thinge zi themo héiminge. V64^b
 Es máru uuort tho quámun, so uuit so lýri uuarun,
 so uuít so galiléa bifiang; ther liut ingégin aller giang.
 5 Thaz mári uuard ouh mánagfalt ubar iúdeono lant,
 ubar líuti manage, thie fúarun al zifámene. P66^b
 Sie gérotun al bi mánne inan zi rínanne,
 ioh síh zen sínen guatin ío éthesuuaz gifúagtin.
 Thie bráhtun imo ingéginí síchero manno ménigi,
 10 bifangan mit úmmahtin ioh místílichen súhtin.
 Sie héilt er sof er móhta, thio súnta ouh thánafluhta,
 leh in líb inti guát ioh harto fráuualichaz múat.
 So er thó gifah thia ménigi al quéman imo ingéginí,
 mit ougon blíden er síe intfiang, ioh úfan einan bérng giang.
 15 So druhtin sílbo thar gifáz — thes uns íámer íft thiu báz,
 uuir íámer blíde in uuara sílichera léra —

120. nu uns] nuns *F.* irreinta *F.* 121. uuizzun *F.* álauuari *P.*
 122. uueroolti *F.*

XV. 1. Truhtin *F.* 3. uuiht (h *ausgekratzt*) *V.* uuiht *F.* síri *F.* 4. uuíht
 (h *ausgekratzt*) *V.* uuiht *F.* bíffang *P.* bifianch *F.* líut (*Accent aus-*
gekratzt) *V.* gianch *F.* 6. zifamene *F.* 8. guatin *P.* 10. bi-
 fangan *P.* 11. heilt (i *übergeschrieben*) *F.* súnta] sínt *F.* thána-
 flúhta *P.* 12. líh (i *in e corrigiert*) *V.* 14. ougon *P.* er *überge-*
schrieben *V.* síe *P.* se *F.* intfiangch *F.* gianch *F.* 15. truhtin *F.*
 íámer *P.* 16. uuára *P.* lera *P.*

XV. 1. Joh. 4, 43. 3. Matth. 4, 24 sqq.

Tho giangun thie gifuáfon náhor, so sie múafun,
 lob héron mine, thie iúngoron sine.
 Indét er tho then finan múnd, theift íámer ubar uuórolt kund,
 10 tharínne lag, so er uuéfta, drefo díurifta.
 Bigónd er thaz tho fpénton sínes felbes uuórton,
 det er then lútin mit thiu dróft, then iúngoron thoh zi héroft.
 Síe bigan er fcouuon fráualichen óugon, V65^a
 grúazt er sie zi gúate fus fúaslichemo múate.

XVI.

DE VIII BEATITUDINIBUS.

,Sálig birut ir árme, in thiu thaz múat iz uuolle, P67^a F38^b
 in thiu ir thie ármuati gíthúltet íó mit gúati;
 Uuanta luer íft, ih fagen íú tház, thaz hímilrichi hóhaz,
 thiu uuúnna ioh ouh mánag guat: bi thiu mag síh fréuuen luer múat.
 1. Sálige thie mlte ioh muates mámmunte,
 thie iro múates uualtent ioh brúaderfcáf giháltent.
 Búent sie in uuára érda filu mára;
 ther híar then bú biuuirbit, er íámer thar nírftirbit.

17. gifuafon *F.* 18. míne *P.* 19. intet *F.* theift] thes íft *F.*
 íámer *P.* uuerolt *F.* 20. fof er *F.* díurofto *F.* 22. det er
 (det ér *P.*, tet er *F.*) *schliesst* 21 *V.* diu (tho *nach* diu *ausgekratzt* *V.*)
 troft *F.* 23. fchouuon *F.* óúgon *P.* 24. er] her *F.*

2. V. 1. Iz *fehlt* *F.* uuólle *P.* 2. thiu *P.*, thio *F.* 3. íuer (*Accent über*
u ausgekratzt) *V.*, luer *P.*, uer *F.* hímirichi (*l vor r übergeschrieben*) *V.*
 4. uúnna (*vorn v übergeschrieben*) *V.*, uuúnna *P.*, uunna *F.* íuer (*Accent*
über u ausgekratzt) *V.*, íuer *P.* 6. uuáltent *P.* 8. biuuirbit *P.*
 íámer *P.* nírftirbit *P.*, ni ftirbit *F.*

XVI. 1. Matth. 5, 3 sqq. 2. Beati pauperes spiritu, qui propter spiritum sanctum
 voluntate sunt pauperes. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 27. B. 5. Mites
 sunt, qui cedunt improbitatibus et non resistunt in malo, sed vincunt in bono
 malo. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 27. C. 8. Significat terra illa
 quandam soliditatem et stabilitatem hereditatis perpetuae, ubi anima per bonum
 affectum tanquam loco suo quiescit, sicut corpus in terra. Rhabanus Maurus
 in Matth. pag. 27. C.

- Sálig sint, zi gúate thie rózegemo múate,
 10 uuanta in firtlót thaz sér dróft filu mánager,
 Ioh gifréuuit in thaz múat hártó filu mánag guat,
 firtlót in thia smérza ioh rózagaz hérza.
 Gúataliches uuáltent, thie thurst ioh húngar thultent,
 thie íó thes réhtes gingent, ioh thárazua githíngent.
 15 Sie uuerdent éthesuuanne mit sétí es filu fólle,
 thaz gúates sie ginúagon éigun unz in éuon.
 Salig thie ármherze, ioh thie ármu uuihti smérze,
 then múat zi thiú gigánge, thaz iro léid sie irbarme.
 Sie quement scíoro ana nóť thár man in ginádot, V65^b
 20 thar man gihéilit iro múat, ioh filu líebes giduat. P67^b
 Iu íst fálida giméinit, in thiú ir herza réinaz eigít;
 ir sculut mit fúlichen óugon selbon drúhtin scouuon.
 Ir sculut íó thes gigáhen, mit fúlichy íuuh náhen,
 mit réinidon ginuagen zi drúhtine íuuh fúagen.
 25 Thie frídufame ouh sálig, thie in herzen ni éigun niheinaz uuíg;
 mit thíu sie thaz giuueizent, sie gotes kínd heizent.
 Got gíbit in zi lónon then selbon námon sconon,
 ioh dúit in thaz gimúati mit thes námen guati.
 Sálig thie in nóťi thultent árabeiti, F39^a
 30 then man bi íro guati duit ofto uuídarmuati.
 Sie uuérdent filu riche in themo hohen hímilriche,
 in thíu sie iz íó gilícho firdragen fráuualicho.
 Ni dúet íú iz ouh zi rúachon, oba íú thie lúti flúachon;
 íu quimit fálida thiú mer, thaz sie so ahtent íuer.

10. firdlót (t über d geschrieben) V, firdlót P. troft F. manaker F-
 11. fréuuit (vorn gi übergeschrieben) V, gifreuit (e aus o gemacht) F-
 12. firdlót (t über d geschrieben) V. herza P. 13. gúataliches P-
 vualtent F. durft F. dultent F. 15. éthesuuanne P. sétq P-
 fet F. 17. sálig P. ármun P. 18. giganne F. irbárme P-
 19. schiuro (h übergeschrieben) F. 20. liobes F. gidúat P, gituat F-
 21. ív P. eigít P. 22. óugon P. drúhtinan P, truhtin F. 23. fú-
 lichu PF. íuuh P. 24. réinidon] redinon F. ginúagen P. drúh-
 tine P, truhtine F. íuuh P. 25. fridesame F. nĭ eigun nihéinaz P-
 26. giuueizent P, giuueizzen F. heizen F. 28. tuit F. namen (e aus
 o gemacht) F. 30. bíro PF. tuit F. 31. riche P. hímilrich ĩ
 (das letzte i in e corrigiert) V. 32. firdragen F. 33. tuit iuz F-
 34. íú P. mér P. sie P. ahten (t hinzugeschrieben) V, áhtent P-
 íuer P.

- 35 Thanne se zéllent thuruh mih al úbil anan íuih,
 thaz ni híluh íuih, thaz légent síe ál thuruh mih.
 Blíthet íuih múates, ioh háto fréuuet íuih thes!
 íu íft in hímile thuruh tház mihil lón garauuaz.
 Iro ánon ouh so dátun, thero fórafagono áhtun;
 40 bi thiú ni lázet íú iz in uuár uuefan háto filu suar. Voss

XVII.

VOS ESTIS SAL TERRAE ET VOS ESTIS LUX MUNDI.

- Ir bírut mihil uuérda falz therera érda, Poss
 íueraz giráti scal falzan uuóroltdati,
 Tház síe mit then uuúnton nírfulen in then fún-ton,
 noh mit thémo meine ni uerden zi áz eine.
 5 Ir síe, sɔ ih íuih héize, gidúet mir filu íuáze,
 ioh íó mír in múate síe líubet zi gúate.
 Oba iz zi díu uuirdit, thaz thaz sálz firuuir-dit,
 uuer fíndit untar mánne mit uuíu man gífalze iz thanne?
 Zi uuíhtu iz síd ni hílfit, ni sí tház man iz firuuirfit;
 10 zi thíu íft iz thoh gimúati, theiz dréten thar thie líuti.
 Ir bírut óuh ubar thaz in líoht scínantaz
 in thefemo édringe, thaz uuorolt írri ni ge.

35. síe zellen *F.* mih *P.* íuih *P.* 36. ní hiluh íuih *P.* liegent
 sɔ *P.* liagent síe *F.* 37. bíldet *PF.* íuih *P.* íuih thes *P.* 38. íú *P.*
 garauuas (*s in z corrigiert*) *V.* 39. iro *P.* tatun *F.* fórafagono *P.*

- XVII. 1. Salz *P.* erda *P.* 2. íueraz (*Accent über u ausgekratzt*) *V.* íueraz *P.*
 uuoroltati *F.* 3. thaz *P.* uuúnton (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uun-ton *F.*
 nírfulen (*das erste l ausgekratzt*) *V.* ní fulent *F.* 4. uerdent *F.* zí
 az *P.* 5. so ih *P.* síh *F.* íuih *P.* íuh *F.* gituet *F.* 6. íó mír *P.*
 íamer *F.* 7. oba *P.* thíu *P.* díu *F.* 8. iz] thaz *F.* 9. síd *P.*
 hílphit *P.* firuuirphit *P.* 10. treten *F.* 11. líoth *F.* scínantaz *P.*
 scínantaz *F.* 12. uuórolt *P.* uuorolt *F.*

XVII. 1. Matth. 5, 13 sqq.

- Nift búrg, thaz síh gibérge, thiu sténtit ufan bérge,
 in hóhemo nólle, thoh síz gérno uuolle.
- 15 Ni brénnit man ouh thuruh tház giuúíffo sínaz líohtfaz,
 tház er iz biuuélze, mit múttu bistúrze.
- Suntar thés gihelfe, thaz er iz irhéffe
 úfan hohaz kérzítal, thaz iz líuhte ubaral.
- Sáma ni mag iz uuérdan, tház ir sít gibórgan;
 20 ófan uuefet drato íues selbes dáto! V66^b P68^b
- Ni liuhte líoht íuer, man íuuh lóbon thes thiu mér,
 odo man thío mehti zéllen íu zi kréfti,
- Suntar thie síu scóuuon síh fora góte frouuon,
 ioh góte thero uuérko mánnilih githánko..

XVIII.

NOLITE PUTARE QUIA VENI SOLVERE LEGEM.

- Ni uuánet, thaz gizámi, thaz ih zi thíu quami,
 ih mih in thíu rachi, then uuízzod firbrachi,
 Ódo, so ih nu rédino, thehein thero fórafagono;
 síntar ih mit thúlti síu bédíu uuola irfúlti.
- 5 Giuúíffo, ih ságen íu in álauuar, thaz ni híluh íuuh far,
 ni éigut ir merun gúati, thanne thiz héroti:
- Ni gifáhít íuuh ío thaz héil, thaz eigít hímilriches deil,
 zi demo scónen lante ío íuer fúaz giuuenta.

13. berge *P.* 14. thóh *P.* gerno *P.* kerno *F.* uuólle *P.* 15. óuh *P.*
 líohtfaz *F.* 17. gihélfe tház *P.* 18. cherzítal *F.* líuhte *P.* 19. soma *F.*
 20. thráto íues *P.* dato *P.* tato *F.* 21. liuhte *P.* líoth *F.* íuer *P.*
 íuuh *P.* 22. ódo *P.* zellen íu *P.* 23. síntar *P.* sunthar *F.* scho-
 uuon *F.* 24. uuerko *P.* uuercho *F.* gidancho *F.*

XVIII. LEGEM *fehlt P.* 2. Ioh (o *ausgekratzt*) *V.* uuízzod *F.* firbráchi *P.*
 3. thehéinan *P.* theihein *F.* 4. sunthar *F.* dúlti *F.* 5. giuúíffo *P.*
 íu *P.* hílu ih *F.* íuuh *P.* 6. eigunt *F.* thánne *P.* 7. gifagít *F.*
 íuuh ío *P.* teil *F.* 8. thémo sconen *P.* themo schonen *F.* ío íuer
 suaz giuúente *P.*

XVIII. 1. Matth. 5, 17 sqq.

- Vuizut ir thia rēdina, thio búah thio sagent thánana,
 10 uuio ther uuizzod thuruh nót alten lútin gibot?
 Sie quédent, er giuuuáagi, thaz mán mán ni fluagi,
 quit, gót síh belge dráto fúlichero dáto.
 Íh zell iþ afur thánana mínes felbes rēdina,
 felbon bán minan, then íh heizu afur scriban: P69^a
 15 Thaz mánnilih gibóрге, síh zí íámanne ni bélge,
 ioh ouh thaz bimíde, er mán nihein ni níde. V67^a
 Thaz felba uuérk uueltit, er génaz baz gihéltit,
 mit gihálnissu giuuéizit, thaz uuízzod inan héizit.
 Óba thu thes bigínnes, thaz thu géba bringes,
 20 gífti gimuate zi demo gótes biete;
 Ýrhugis thar thoh éines man, ther thir sí irbólgan, F40^a
 thoh iz fo lúzil uuári, in muat thir ér ni quami:
 Ni biut iz fúrdir thara mér, far bifúani thih er.
 iz íft ér, ih sagen thir tház, góte filu léidaz.

XIX.

QUI VIDERIT MULIEREM ET NON IURARE ET INIMICOS.

Zalt er óuh tho thuruh nót, uuio ther uuízzod gibot,
 giuuíffo thar gifúaro, thaz mán nihein ni húoro.

9. vuízzut *P*, uuizut *F*. ir thie *P*. buach *F*. thie sagent *P*.
 thannana *F*. 10. uuizod *F*. 11. giuuagi *F*. thaz man *P*.
 12. bót (b in g corrigiert) *V*. thráto *P*. dato *P*, tato *F*. 13. zellu *P*,
 zellu *F*. iþ fehlt *PF*. 14. heizu *P*. 15. mánnilih *F*. zi
 íámanne *P*, zi niaménne *F*. 16. tház bimide *P*. 17. febba (*Schreib-*
fehler) *V*. íénaz (i in g corrigiert) *V*, íénaz *P*. 18. uuizod *F*.
 20. gimúate *P*. themo *P*. 21. sí irbólgan *P*. 22. ih (h in z
 corrigiert) *V*. uuari *P*. múat (*Accent ausgekratzt*) *V*, múat *P*.
 er *P*. 23. blut *P*. ér *P*.

XIX. DILIGERE *setzt P nach* INIMICOS. 1. Uuizod *F*. gibót *P*.

XIX. 1. Matth. 5, 27 sqq.

- ,Íh, quad, ,auur ságen íú, ther uuib bífóuuot zi thíu,
 thaz far in thémo frifte zi thíu nan es gilúfte:
- 5 Er húorot fía giuuáro in herzen íu far suáro;
 mit únreinemo múate nirgéit imo iz zi gúate. P69^b
- Thaz mán síh ni firfuérie, thaz, uuan ih, uuízzod uuerie;
 mínu uuort thiu uuérrent, tház ir far ni fuérrent.
- Thaz íft giuuára mera, thaz ságen ih íu in uuára,
 10 man báz in fo giuuártent, íoh síh baz giháltent.
- Ther uuízzod gíbiutit grázso, man sínan fíant hazzo,
 íoh íagilicher máno sínan fríunt minno. V67^b
- Uuio íh íu híar gíbiute, thaz hóret ío zi gúate,
 ih íuuh nu ní hílu thaz, harto sízit íu iz baz.
- 15 Íuan fíant minnot, fo gíbiutit druhtin gót;
 mínnot íó thie grázso, fo uuér fofó íuuh házzo.
- Betot gérno íó bí thie, fo uuer fo íu úbilo gidue,
 thaz ir gót íó thuruh nó in théfen datin bílidot.
- Sit íó in dátin filu lúnd, tház ir uuefet gótes kind;
 20 sí druhtin íú zi bílide, ther búit ufan hímile.
- Er lazit súnnun sína seínan, filu bílda,
 íoh régana gíliche allemo érdriche;
- Gíuuíffo, thaz ní híluh thih, thoh sínt thie líuti míffílih,
 féhemo muate, úbile íoh gúate.
- 25 Oba íú thio mína sínt nu héiz zi then ir bírut filu zeiz: F40^b
 ziu scal íú lón sín thanana gúat? thaz ouh héithiner duat.
- Thaz fullent óuh filu frámm felb thie súntigun man; P70^c
 síe lazent ín íó then in múat, fo uuer fo in líobes filu duat.

3. afur *P.* bífchouuot *F.* thíu *P.* 4. gilufte *P.* 5. huorot *F.*
 íu *P.* suáro *P.* 7. uuízzod *P.* 9. íú *P.* 10. giuuarten *F.*
 íoh *P.* báz *P.* giháltent *P.* gihalten *F.* 11. uuízzod *P.* 12. íagi-
 licher (*Accent über a ausgekratzt*) *V.* íagilicher *P.* minnu *F.* 13. ih *P.*
 híar *P.* íó *P.* 14. íuuh *P.* hártó (*Accent ausgekratzt*) *V.* íú *P.*
 báz *P.* 15. íuan *P.* truhtin *F.* got *P.* 16. von fofó íst fó úber-
 geschrieben *V.* fofó *P.* fo *F.* íuuh hazzo *P.* 17. kerno *F.* fó *P.*
 íú (*Accent über u ausgekratzt*) *V.* íú *P.* gitue *F.* 18. defen tatin *F.*
 19. sít *P.* tatin *F.* thaz ír *P.* 21. seínan *F.* 23. líuti *P.* míffí-
 líih *F.* 24. múate *P.* 25. oba íu *P.* zeiz *P.* 26. zíu *P.* íu *P.*
 héithine (*r hinzugeschrieben*) *V.* tuat *F.* 27. filu *zweimal geschrieben* *F.*
 súntigun *F.* 28. lázent in *P.* thén *P.* muat *P.* líobes *P.* tuat *F.*

XX.

ATTENDITE NE IUSTITIAM VESTRAM FACIATIS CORAM
HOMINIBUS.

- Oba thu, ármen uuihtin dueft droft mit éregrehtin,
 ioh thir uuólles ana ruám elemófyňa giduan;
 Odo uuérk guatu ioh drúhtine gimúatu
 uuólles íó mit uullen fora góte irfúllen: V68^a
- 5 Dúa, so ih thir zéllu, thiu félbun thing ellu
 gibórgenero uuerko, thaz thir es gót githanko.
 Ni duas thu íó, ih fagen thir éin, lon ni hábes thu es nihéin,
 ouh fona góte ana uuánk so ni químit thir es thank.
 Oba thu in réht redina thir uuírkes elemófyňa,
 10 thir zéllu ih ein gizámi, ni duaz zi lútmari.
 Líchicera in uuara thie duent fia lútmara,
 ófono untar manne, thaz fie fe lóbon thanné.
 Sie eigun, uuízit ir thaz, thár thaz lon állaz,
 ih fagen íú in álauuara, ni uuírdit in es méra.

XX. FACIETIS F. 1. Ouh *setzt* F vor ármen. tueft troft F. 2. ruám P.
 elemofina gituan F. 3. guatiu P, guati F. truchtine F. gimuatiu P,
 gimuati F. 4. mit *fehlt* F. irfullen P. 5. thiu félbun (*Accente hin-*
zucorrigiert) V, thiu félbun P. thinch F. 6. gibórganero uuérko P,
 gibornero uuercho F. githancho F. 7. duast P. thü es P. nihéin P,
 niben (*Schreibfehler*) F. 8. fora P. uuanch F. thanch F. 9. reth F.
 elemofyňa P, elemofina F. 10. zéllu P, zell ih F. duaz iz P, tuaz F.
 zi *überschrieben* F. 11. uuára P. tuent F. fie (e *ausgekratzt*,
 a *überschrieben*) V, fie P. 12. ófono P. 14. íu P. ní P.
 mera P.

XX. 1. Matth. 6, 1 fqq.

XXI.

QUOMODO SIT ORANDUM ET DE ORATIONE
DOMINICA.

- Óba thu ouh bigínes, thaz thu zi góte thinges, P70^b
 ínti thu githénkes, thaz thin gibét uuirkes:
 Thaz fi in hérzen thanne, thaz thír es uuíht ni íntfálle,
 gidóugno in themo múate, theiz thír irge zi gúate.
 5 In hérzen fi iz seono, thaz íú es gót gilono,
 fi ther githáng íú festi ínnan theru brústi,
 Thaz íó, bi themo méine, thaz múat fi fasto héime,
 then húgu in then githánton ni lázet uuergin uuánton.
 Ní lazet fáran íú thaz múat, so then dríagarin duat:
 10 úmbikérit fih thaz múat félb fo mo ther háls duat. Ves^b Fir
 Thaz duent fie állaz zi thíu, ther liut se lóbo bi díu,
 íoh fie se éren thuruh tház; bi thiu níft es uuíht in thiu baz.
 Uuéíft thu, uueih thir rédinon, thaz felba lób theíft thaz lón;
 giuúífto uuízíft thu thaz, in thíu gísteit iz állaz.
 15 Thanne ir bétot, uuízit tház, duet iz kúrzlichaz,
 ní ruáchit druhtin hártó thero máragfalton uuórtó.
 In hérzen betot hártó kúrzero uuórtó
 íoh lútoro tháre, thaz iz gót gihore.

- XXI. ORATIONE] ORATUR *F.* 1. Thu *P.* 2. inti *P.* githenches *F.*
 3. nintfalle *P.* 4. gitougono *F.* demo *F.* theiz] thaz *P.*
 iz *setzt P nach* thír. 5. seono *P.* schono *F.* 6. gidanch *F.*
 brústi *P.* 7. thémo *P.* demo *F.* meine *P.* 8. githanchon *F.*
 uuanchon *F.* 9. lázet *P.* íú *P.* den triagarin tuat *F.* 10. úm-
 bikerit *P.* umbicherit *F.* daz *F.* félb *P.* tuat *F.* 11. tuent *F.*
 se *P.* thar *setzt P vor* bi. thíu *PF.* 12. thuruch daz *F.*
 uuíht *F.* 15. daz lon *F.* 14. giuúífto *P.* uuízíft *F.* tház *P.*
 daz *F.* 15. uuízíft (*f ausgekratzt*) *V.* daz tuet *F.* 16. truhtin *F.*
 17. kurzere *F.* uuorto *P.* 18. thare *P.*

- Thaz lón laz imo állaz, thaz thes gibetes sí thiú báz, P 71^a
 20 thaz thu in théra dati ni firliáseft thie árameiti.
 Ir ni thúrfut bi thiú, got irkénit in fú,
 ér ir imo iz zéllet, állaz, thaz ir uuóllét.
 Gináda fina grúazet, fo minu uuórt fú iz fúezent,
 mines félbes lera; ni thárf es uuéfan méra.
 25 Sof ih íuuh ubarál hiar nu léren scal,
 firfáhent íó gilícho thiú iz allaz gáralicho:
 Fáter unfer gúato, bift drúhtin thu gimúato
 in hímlon íó hóher, uuíh sí námo thiner!
 Biquéme uns thinaz ríchi, thaz hoha hímlríchi,
 30 thára uuir zua íó gíngen, íoh émmizigen thíngen.
 Si uuíllo thin hiar nídare, sof ér íst ufin hímile! V 69^a
 in érdu hilf uns híare, fo thu éngilon duíft nu tháre.
 Thia dágálíchun zúhti gib híut uns mit ginúhti,
 íoh fóllon ouh, theíft méra, thínes félbes lera.
 35 Scúld bilaz uns állen, fo uuír ouh duan uuóllen,
 fúnta, thia uuir thénken, íoh émmizigen uuírken.
 Ni firláze uníh thin uuára in thes uuídaruuerten fára,
 thaz uuír ni míffigángen, tharána ni gifállen!
 Lófi uníh íó thánana, thaz uuir sín thíne thegana, F 41^b
 40 íoh mit ginádon thinen then uuéuuon íó bimíden. Amen.
 Ob ir in múat fú lazet, thaz fúnta ir íó bilázet, P 71^b
 fo dílont fíno guati thío íúó míffídati.
 Ther thar afur fo ni dúat, — lazet quéman fú iz in múat! —
 gízélit fínt themo in dráti allo thío úndati.

19. allaz *P*. diu *F*. baz *P*. 20. der tati *F*. firliáseft (*das zweite r in f corrigiert*) *V*. thia *F*. 21. durfut *F*. irchennit *F*.
 22. mo (*vorn i übergeschrieben*) *V*, imo *P*. uuellet (*das zweite e aus i gemacht*) *F*. 23. minu uuort *P*. fúazent *P*, fuazzent *F*. 24. mínes félbes *P*. uuéfan *F*. méra *P*. 25. íuh *F*. 26. gáralicho *P*.
 27. truhtin *F*. gimúato (*y über u geschrieben*) *V*. 28. hóher *P*.
 29. vns dinaz *F*. 30. thíngen *P*. 31. nídare *P*. usan (*a unterpunktirt, i übergeschrieben*) *V*, usan *PF*. 32. tuift *F*. dare *F*.
 33. tagálíchun *F*. híutu uns *P*. 34. tuán *F*. uuóllen *P*.
 35. denchen *F*. uuírken *P*, uuírchen *F*. 36. firláze *P*. fára *P*.
 37. míffigángen *P*. tharána *PF*. gifállen *P*. 38. thegana *P*.
 39. dínen *F*. Amen *fehlt F*. 40. íu lázet *P*. fúnta *P*. 41. dílont fíno guati thío *P*. íúó] ío *F*. míffídati *F*. 42. fó *P*. dúat *P*, tuat *F*. 43. drati *F*. 44. állo *P*. thío undati *P*, thundati *F*.

XXII.

NEMO POTEST DUOBUS DOMINIS SERVIRE.

- Ni mag thaz mán duan nihéin, thaz thiono héreren zuein,
 thaz er irfúlle íó follon bédero uuillon.
 Ni thúrfut ir bigínnan, thaz ír ouh megit bríngan,
 thaz ir góte thionot, ioh thóh thia uuórolt minnot.
 5 In múate sí íú giféstit, thaz múafes íú ni brístit;
 mit fuórgon ouh ni rátet, mit uuíu ir íuuh uuátet.
 Fúrira íft thiu féla, thaz múas ni sí iu méra; V69^b
 thes líchamen dati, thánne sín giuuáti.
 Séhet these fógala, thie hiar flágent óbana;
 10 zi ákare sie ni gángent, ioh ouh uuíht ni spínnent,
 Thoh ni brístit in thes zi uuáru thoh ginúages,
 ní sie síh ginérien, ioh seóno giuuerien.
 Bigínnet ánafcouuon thio frónisgon blúomon
 thar líuti after uuége gent, thie in themo ákare stent. P72^a
 15 Sálomon ther rícho ni uuáta síh gilícho,
 thaz ságent ih iu in alauuár, so ein thero blúomono thar.

XXII. 1. Man vor thaz *F.* tuan *F.* thaz nach nihein zweimal geschrie-
 ben *F.* héreren (o in e corrigiert) *V.* 2. ér irfulle *P.* 3. dur-
 fut *F.* h. thoh *P.* thiu (u in a corrigiert) *V.* uuerolt *F.*
 5. sí iu *PF.* brístit *P.* 6. fuorgen *F.* thlu (th unterpunktiert,
 uu übergeschrieben) *V.* uuíu *P.* íuuh uuátet *P.* 7. diu *F.* íu
 mera *P.* 8. dátí *P.* tati *F.* thanne (e aus a gemacht) *F.*
 10. akere *F.* gángent (e aus a gemacht) *F.* uuíht *F.* spín-
 nent *P.* 11. thés *P.* des *F.* 12. seóno *F.* giuuerien *P.* 13. bi-
 gínnent *P.* anafcouuon *F.* thie fróniskon bluamon *F.* 14. kent *F.*
 demo achere *F.* 15. salamon der *F.* uuáta *P.* 16. íu (Accent
 ausgekratzt) *V.* íu *P.* éin *P.* dero *F.* bluomono thár *P.*

XXII. 1. Matth. 6, 24 sqq.

- Nu er tház so uulit uuérren, thaz mihont scal irthórren,
 thie fógala ouh zi uuáre, thie fú sint úndiure:
 Uuio harto míhiles mer fúorget druhtin íúer?
- 20 thu mo líabara bift, thanne al gifúgiles, thaz íft.
 Er gidúit, thaz thu uuéíft, thaz thu nákot ni geíft,
 ioh ouh gíbit thir thia uulft, thu húngiru nirstúrbift.
 Gidúan ni mahtu in uuára thih mínniron noh méra, F42^a
 hár nihéin, hugu ouh thés, thu iz álles uuio gifárauues.
- 25 Bi thiu laz thia fuórga, theíft es guát, themo, thih fúlichan giduat;
 mit uuáti er thih íó uuérie ioh émmizigen nérie.
 Er uuéiz ana zuuual, thaz ir es bithúrfut ubarál,
 ni múgut ouh firlázan, ni ir fúlih sculit níazan. V70^a
 Suáchet íó mit máhti thes hímilriches ríhti,
- 30 fú biqulmit, ih sagen fú tház, thaz ándaraz állaz.
 Níft íúer nihéin, thaz íft uuár, so hártu fúlih dúfar,
 thín kínd thih bitte brótes, thaz thu mo stéina bietes.
 Ouh gibórges thu thés, bítit er thih físges,
 ni biutíft, thía meina, nátarun nihéina.
- 35 Ni blútíft ouh, in uuára, scórpion, thia zála! P72^b
 harto bórgest thu thés, bítit er thih éies.
 Nu ir bírut thes giuuoón, ir frúma gebet kíndon,
 ioh ál thaz in líchet, thaz ír se ni bífúichet:

17. *nv P.* er daz *F.* tha^a *F.* mihot (*n nach o ubergeschrieben*) *V.* mihot (*Schreibfehler*) *P.* mithon *F.* 18. fógala *P.* un-
 tiure *F.* 19. michiles *F.* mér *P.* forget thruhtin *F.* iúer *P.*
 20. du *F.* 21. gituit *F.* 22. nirstirbift *P.* 23. gituan *F.* mínn-
 iron *PF.* mera *P.* 24. har *P.* hugi *F.* ouh *P.* gifá-
 rauues *P.* 25. láz *P.* dia *F.* guat thémo *P.* gituat *F.* 26. emi-
 zigen *F.* nerie *P.* 27. zuuual *F.* bidurfut *F.* ubaral *P.*
 28. nir *PF.* scúlit (*schulit F.*) vor fúlih *P.* níazen *F.* 29. suachet *P.*
 ríhti *P.* 30. fú biqulmit *P.* daz daz *F.* állaz *P.* 31. nihéin
 daz *F.* dúfar *P.* tufar *F.* 32. chind *F.* du *F.* bietes *P.*
 33. thes *P.* blétit (*e ausgekratzt*) *V.* 34. blútíft *P.* dia *F.* 35. in
 setzt *P.* vor thia (*dia F.*) 36. du des *F.* blétit (*e ausgekratzt*) *V.*
 37. des *F.* kindon *P.* 38. al daz *F.* ir *P.* bífúikhet *F.*

25. Illi ergo etiam legendi corporis curam relinquitte, cujus videtur cura factum esse, ut tantae staturae corpus habeatis. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 42. B. 32. Matth. 7, 7 sqq.

Uuio harto mihiles mer gibit druhtin iuer
 40 guat, ob ir mo folget, ioh inan bitten uollet.
 Bittet agaleizo ioh harto filu heizo,
 thaz fagen ih fu in alauuar, thia fruma gibit er iu far.

XXIII.

OMNIA QUAE CUNQUE VULTIS UT FACIANT VOBIS
 HOMINES.

Nu luru ih iuih harto kurzero uuorto,
 uuio ir giduet follon then druhtines uuillon.
 Ni dua, zellu ih thir ein, uuidar manno nihein
 uuiht in uuorolti alles, ni so thu thir uolles.
 5 Mit thiu ir thanne irfullet, thaz forafagon fingent,
 ioh uuirket io gilcho then uuizod follichu. V70^b
 Vuartet fu io harto fon driagero uuorto,
 fon forafagon luggen; thes sculut ir io gihuggen.
 Sie sint fu in anaratin in scalfinen giuuatin; P73^a F12^b
 10 thar buent inne in uuare uuolua filu fuare.
 Ni mugun sie fu uuankon, sehet zi iro uuerkon,
 ioh in aladrati scouuot iro dati.

39. michiles *F.* truhin *F.* iuer *P.* 40. bittan *F.* 41. heizo *P.*
 42. alauuar *P.* fruma gibit *P.* er iu *P.*

XXIII. ET CAVENDUM A FALSIS PROPHETIS *setzt P nach* HOMINES,
VF stehen diese Worte am Rande. 1. Lur *P.* iuih *P.* uuorto *P.*
 2. gituet *F.* follon *P.* truhtines *F.* uuillon *P.*, vuillon *F.*
 3. dua *P.*, tua *F.* 4. uuiht *P.* uuorolti *P.*, uuerolti *F.* alles *P.*
 du dir *F.* 5. ir *ubergeschrieben V.* fingent *P.* 7. uuartet *PF.*
 io *P.* triagero *F.* uuorto *P.* 8. luggen *P.* des *F.*
 10. uuare *P.* uuolua *F.* 11. uuanchon *F.* ziro *P.*, zi iro *F.*
 uuerkon *P.* 12. aladrati *P.* schouuot *F.* dati *P.*, tati *F.*

XXIII. 1. Matth. 7, 12 sqq.

- Ni dúit man untar mánnon, thaz thrúbon lese ir dórnon,
 in hiafon figon thanne, thóh man es biginne.
- 15 Úbilbom birit tház, thaz ímo íst íó gifláhtaz;
 so dúat ouh ther gúato, iz límpit so gimúato.
 Then úbilon sie brénnent, iz mán ouh al so uuóllent;
 then gúaton áfur, ana uuan, lázent sie mit frídu stan.
 In hímil al ni géngit, — íoh iz gót ni hengit,
- 20 iz uuírdit noh giuuéizit — thaz mih drúhtin heizit.
 Giuuísto uuízit, ana uuan, thie lázit man thar íngan,
 thie híar giuuirkent fóllo mines fáter uuíllon.
 Ih fágén íu in alauuár, klagont mánage síh thár
 mit séren mánagfalton íoh léidlichen uuórton.
- 25 Quit íogílih in dráti, thaz er zéichan dati
 in mínes namen námati, thaz ih thoh thés gíhogeti.
 Ih zéll in thanne in gáhun, thaz sie mir kúnd ni uuarun, **V71^a**
 theih er sie hál íú lango, ni rúach ih íro thíngo.
 Fare in áledrati so uuer so íó úbil dati
- 30 fon mír in alagahe, íoh síh mir ni náhe! **P73^b**

13. tuit *F.* vntar *F.* daz *F.* drúbon (*d* *unterpunktiert*, th *über-*
geschrieben) *V.* drubon *F.* lese *P.* thórnon *P.* 14. sígun *PF.*
 lóh (*h* *nark t* *übergeschrieben*) *V.* 15. úbilbóm *P.* daz thaz *F.*
 gifláhtaz *PF.* 16. tuat *F.* der *F.* límpit *PF.* gimúato *P.*
 18. áfur *P.* auur *F.* uuán *P.* frídu stán *P.* 19. got *P.* 20. noch *F.*
 truhtin *F.* 21. uuán *P.* die *F.* dar *F.* 22. híar *übergeschrie-*
ben *V.* híar *P.* giuuirkent *P.* giuuirchen *F.* follon *P.* 23. íú
 (*Accente ausgewischt*) *V.* íú *P.* glakont *F.* mánage *P.* thar *P.*
 dar *F.* 24. serén *P.* uuórton *P.* 25. íogílih (*Accent über o aus-*
gekratzt) *V.* íogílih *P.* íogílichó *F.* thráti *P.* daz *F.* íati *F.*
 26. námati *F.* 27. zellu (*u ausgekratzt*) *V.* zellu *P.* thánne *P.*
 gáhun *P.* sie *P.* kúnd *P.* 28. ér *P.* se (*i vor e überge-*
schrieben) *V.* hál *P.* íú *übergeschrieben* *V.* íu *P.* lango *P.*
 rúachu ih (*das zweite u ausgekratzt*) *V.* rúachuh *P.* thingo *P.* dingo *F.*
 29. fáre (*Accent ausgekratzt*) *V.* aléthrati *P.* tati *F.* 30. fon
 mir *P.* álagáhe *P.* síh mír *P.* náhe *P.*

XXIV.

CONCLUSIO LIBRI SECUNDI.

- Thiz lerta kríft in uuara ioh mánagfalto méra,
 ih ságen thir zi uuáre, maht sélbo iz lefan tháre.
 Sina mánunga álla ioh léra filu fóllo,
 thráuaa ouh filu fuára, thaz ságen ih thir in uuára,
 5 Ni mág man thaz irzállen, thóh uuir es bigínnen.
 thera léra guati uuas hártu thiu gimúati.
 So er zi thiu tho gifiang, fon themo bérge er nídargiang, *F43**
 fólgete mo githluto al ménigi thero lúto.
 Er sélbo tho giméinta, thar hórngibuader héilta
 10 mit sinen uuórton gahun, thar al thie líuti iz sahun,
 Tház sies uuola lústi, thiu léra in uuari fésti,
 thia se thár innan thés hortun míthontes,
 Thaz síe iruuáchetin frúa, ioh hogtin hártu tharazua,
 ioh iz uuari fésti innan iro brústi,
 15 Thaz in thiu múat ni uuánton, sín fásto in then githánton,
 in húge ioh in múate zi allemo ánagate. —

XXIV. 1. Lerta *P.* xp̄f *V.* xpc *P.* uuára *P.* mera *P.* 2. uuare *P.*
 iz vor selbo *ausgekratzt*, darnach *überschrieben V.* thare *P.* dare *F.*
 3. allā *P.* folla *P.* 4. drauaa *F.* daz *F.* 5. daz *F.* doch *F.*
 6. dera *F.* diu *F.* gimúati *P.* 7. diu do gifianc fonne *F.* ní-
 dargiang *P.* nidargianch *F.* 9. do *F.* heilda *F.* 10. vuorton *F.*
 alle (le *ausgekratzt*) *V.* líut *PF.* gifahun (gi *ausgekratzt*) *V.*
 11. vuola *F.* festi *F.* 12. des *F.* 13. tház sie *P.* frua *P.*
 darazua *F.* 14. brústi *P.* 15. thaz in *P.* diu *F.* uuanchon *F.*
 fásto *PF.* gidanchon *F.* 16. állemo *P.*

XXIV. 1. Matth. 7, 28 sq. 7. Matth. 8, 1 sqq. 11. Recte post praedicationem atque doctrinam signi offertur occasio, ut per virtutem atque miracula praeteritis apud audientes sermo firmetur. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 48. C.

- Dua drúhtin uns zi núzze, thaz uns iz uuóla fizze, V71^b P74^a
 bifcírmi unſih thes léides, fon thínen ni gifcéides,
 Tház uuir ni bifállen fon thinen líobon allen,
 20 fon ſelben drúten thinen, thia zála uuir bimíden.
 Giréino uns thia githánka, uuir bírun thine ſcálka,
 mit ginádono ginúhti fon fúntono fúhti.
 Hált unſih in nótin fon allen uuidarmuatin,
 thaz múazin uuir biuuánkon then ábahen githánkon.
 25 Biſcírmi unſih in dráti fon alleru úndati,
 fon égislichen fúhtin mit thínes ſelbes máhtin. —
 Thinu uuórt hiar óbana thi uns zéllent alla rédina,
 tharazúa firlih uns múates ioh húges filu gúates.
 Firlih uns, druhtin, állen, thaz uuir thaz thín íó uuollen,
 30 mit uuérkon íó irfúllen, thaz thínu uuort uns zéllen.
 Thaz uuir tharzúa húggen, in hérzen uns iz léggen,
 uuíht es ni firleíben, ni uuir iz thár gikleiben.
 Firdríb fon uns in dráti allo míſſodati,
 thiz féſtino uns in múate, theiz úns irge zi gúate,
 35 Thaz uuir tharana uuérkon mit uuákaren githánkon,
 ioh uuir thaz íó áhton mit lúteren gidráhton. F43^b
 Ther ſcádo fliehe in gáhe, ioh thíz ſih uns io náhe,
 ioh mit thiu giuuerkon, thaz thu úns es muazis thánkon, V72^a P74^b
 Thaz uuir mánahoubit zi thínen ſin gifúagít,
 40 thie thínoſt thín hiar dátun, fo ſie thih druhtin bátun;

17. truhtin vns *F.* thaz úns *P.* 18. biſchirmi (*r übergeschrieben*) *F.*
 vnſih des *F.* dínen (*d unterpunktirt, th übergeschrieben*) *V.* gifcei-
 des *P.* gifcheides *F.* 19. bifallen *P.* thínen líobon *P.* 20. drúton *P.*
 truton *F.* dinen dia *F.* 21. vns dia gidancha *F.* dine *F.* ſcálka *P.*
 ſcalcha *F.* 22. ninúhti (*das erste n in g corrigiert*) *V.* ^unuhti *F.* fuhti *P.*
 24. daz *F.* biuuanchon *F.* githankon *P.* gidanchen *F.* 25. bi-
 ſchirmi *F.* thráti *P.* untati *F.* 26. hegischen *F.* fuhtin *P.*
 thinen *F.* máhtin *P.* 28. tharazúa *P.* darazua *F.* firli *F.* 29. thín
fehlt F. 30. uuerchon *F.* irfullen *P.* thínu *P.* dinu *F.* uuórt *P.*
 zellen *P.* 31. uuir tharzua huggen *P.* leggen *P.* 32. uuith tes *F.*
 dar gicleiben *F.* 33. firtrib *F.* thráti *P.* míſſidati *P.* míſſotati *F.*
 34. diz *F.* vns in *F.* 35. uuerchon *F.* uuákaron (*o in e corrigiert*) *V.*
 uuácheren *PF.* githankon *P.* gidanchon *F.* 36. daz *F.* áhton *P.*
 gitráhton *PF.* 37. fliahe *P.* flihe *F.* gáhe *P.* gage *F.* diz *F.*
 íó (*Accente ausgekratzt*) *V.* íó *P.* náhe *P.* 38. diu giuuerkon
 (*v übergeschrieben*) *F.* thu *fehlt F.* thánkon *P.* thanchon *F.* 39. ma-
 nahovbit *F.* 40. dionost *F.* tatun *F.* truhtin *F.* bátun *P.*

Ióh uuir uefen blíde in themo éuunigen líbe,
 mit scalkon thínen íámer, — uuir ni géron uuihtes mér —
 Mit éngilon thínen, thaz uuir then uuéuuon miden,
 in hímilriche in ríhti in thíneru gíftí
 45 Fon éuuon unz in éuuon mit then drútfelon
 fon uuórolti zi uuórolti ín thih íámer lóbonti. Amen.

Explicit liber secundus.

41. ioh *P.* uúfen blíde *P.* líbe *P.* 42. scáلكon thinen *P.* schalchon
 dínen *F.* mér *P.* 43. thinen *P.* dínen *F.* den *F.* 44. hímil-
 riche in ríhti] hímilríhti (*Schreibfehler*) *F.* 45. trutfelon *F.* 46. uue-
 rolti zi uuerolti *F.* Explicit liber secundus *fehlt P.*

INCIPIUNT

CAPITULA LIBRI TERTII.

DE MIRACULIS DOMINI.

INCIPIUNT — DOMINI *fehlt F.* CAPITULAE *P.* DE DOCTRINA
AD IUDAEOS *setzt P nach DOMINI*

- I. Praefatio libri tertii.
- II. Erat quidam regulus.
- III. Moraliter.
- IV. Prope erat pascha Iudaeorum.
- V. Moraliter.
- VI. Abiit Iesus trans mare Galileae.
- VII. Spiritualiter.
- VIII. Voluit eum populus regem facere et quomodo ambulabat super mare.
- IX. Obtulerunt ei omnes male habentes.
- X. De muliere chananea.
- XI. Moraliter.
- XII. Venit Iesus in partes Caesareae Philippi.
- XIII. Precepit ne cui dicerent quia ipse esset Christus et increpatio Petri et visione in monte.
- XIV. Brevis ammonitio de signis.
- XV. Ambulabat Iesus in Galileam non enim volebat in Iudaeam ambulare.
- XVI. Iam die festo mediante ascendit.
- XVII. Perrexit Iesus in montem oliveti.
- XVIII. Quis ex vobis arguet me de peccato.
- XIX. Moraliter.
- XX. De coeco nato.
- XXI. Spiritualiter.
- XXII. Facta sunt encoenia hierosolimis.
- XXIII. Erat quidam languens Lazarus a Bethania.
- XXIV. Venit ergo Iesus et invenit eum iam quatuor dies in monumento habentem.
- XXV. Colligerunt ergo pontifices et pharisei concilium.
- XXVI. Moraliter.

Expliciunt capitula libri tertii.

I. Praefatio — Expliciunt capitula libri tertii *fehlt F.* XX. caeco *P.*
 XXV. collegerunt *P.* capitulae *P.*

I.

PRAEFATIO LIBRI TERTII.

Mit selben krístes segenon uuíll ih hiar nu rédinon V74^a P76^a
in eiman líuol funtar thiu féltfanun uuuntar:
Fon themo vuúntarliche, thiu er déta hiar in ríche,
unz ér uuas hiar in uuórolti, er tóthes bi unsíh kóroti;
▶ Thiu zéichan féltfanu, símu thoh zi uuáru,
uuanta, thoh er uuólle, níft mán, ther síu al irzélle.
Ni scríbu ih nu in alauuár, so síh ther órdo dregit thár,
síuntar so thie dáti mir quément in githáhti.
Gináda ih sína férgon mit fórahtlichen síuorgon,
○ er ouh in thesemo uuerke zéichan sínaz uuírke,
In thesen búachon uuanne ih áuuiggon ni gánge, P76^b
ih réhto ioh hiar scóno gifcríbe dáti frono. —

III. I. *Ueberschrift fehlt F.* 1. Xꝑec *P.* 2. uuntar (*vorn u übergeschrieben*) *V*, uuntar *F.* 3. uúntarliche (*vorn v übergeschrieben*) *V*, uuúntarliche *P*, vuntarliche *F.* thie (*e unterpunktiert, v übergeschrieben*) *V*. teta *F.* 4. uuorolti *P*, uuerolti *F.* dóthes (*d unterpunktiert, t übergeschrieben*) *V*, todes *F.* bi unsíh *P*, bunsíh *F.* koroti *P.* 5. zeichan *P.* 6. uuánta *P.* der *F.* síu *P.* al *übergeschrieben* *V.* 7. scríbu *P.* nú *P.* tregit *F.* thar *P*, dar *F.* 8. funthar *F.* tati *F.* mir] mit (*Schreibfehler*) *F.* 9. mit] mir (*Schreibfehler*) *F.* síuórgon *P.* 10. uuerche *F.* uuírke *P*, uuírche *F.* 11. thesen buachon *P.* uuánne *P*, uuanne *F.* gange *P.* 12. scyono *F.* tati *F.*

- Er d'eta, thaz hálze líafun, ioh stúmme man ouh ríafun,
 er dúe, theih hiar ni hínke, thes s'énfes ouh ni uuénke;
 15 Hórngibruader heile, er míh ouh hiar giréine
 fon éitere ioh fon vuúnton, fon mínen suaren súnton. *F44^a*
 In ín irhuggu ih, léuues, léides filu s'éres,
 ríuzit mir thaz h'érza, thaz dúat mir iro smérza.
 Drúhtin, fon then stánkon, thaz muaz ih s'ér biuuánkon,
 20 mih ním, ni dua iz zi spáti, so lázarum thu dáti. *V74^b*
 Fon dóthe inan irquictos, then líchamon iruuágtos,
 irquicki in mír, theist méra, thia mína muadun s'éla,
 Theih híar in libe iruúzze, zi thinemo dísgé ouh sizze,
 so er d'eta after thíu, ih muazi thínge zi thiú.
 25 Tház ih íó mit rúachon zi góumon sí in then búachon,
 tharana húgge ouh fóllo thínes felbes uuíllon,
 loh tház ih hiar nu zéllu, thin gíft íst iz mit állu.
 thie uuízzi dua mir méron zi thínes felbes éron.
 Ni rih súnata, druhtin, mino in thíu, suntar mir uuízzi lih zi thíu,
 30 ni fréuuit uuiht hiar unfer múat, so thin áblazi dúat. *P77^a*
 Líndo, liobo druhtin mín, laz thia késtiga sín,
 gilóko mir thaz minaz múat, so muater kíndíline dúat.
 Thóh sí iz sero fílle, níft, ni sí áuur uuolle,
 súnatar sí imo múnto, theiz íáman thoh ni vuúnto.

13. deta *P*, teta *F*. dáz halza *F*. líafun *P*. 14. dúe (e *aus a gemacht*) *P*. thih (e *vor i übergeschrieben*) *V*. hínke *F*. uenke *P*, uenche *F*. 15. héile *P*. 16. uúnton (*vorn v übergeschrieben*) *V*, uuúnton *P*, uunton *F*. míuan (a *in e corrigiert*) *V*. sunton *P*. 17. irhugg *F*. s'eres *P*. 18. tuat *F*. smerza *P*. 19. truhtin *F*. stanchon *F*. múaz *P*. ser *P*. biuuánkon *P*, biuuanchon *F*. 20. ním] mín (*Schreibfehler*) *F*. tua *F*. du *F*. dati *P*, tati *F*. 21. tóthe *P*, tode *F*. irquictus *F*. iruuagtos *P*, iruuactos *F*. 22. irquicki *P*, irquichi *F*. mera *P*. dia *F*. s'ela *P*. 23. híar *P*, hia' *F*. dinemo tísge *F*. ouh seht *F*. 24. teta *F*. after thiú *P*, after diu *F*. zi diu *F*. 26. tharana *P*. uuillon *P*, vuillon *F*. 27. állu *P*. 28. tue *F*. merun *F*. dines *F*. eron *P*. 29. truhtin mína *F*. 30. fréuuit *P*. uuiht *P*, vuiht *F*. duat *P*, tuat *F*. 31. truhtin *F*. 32. gilócho *F*. daz *F*. duat *P*, tuat *F*. 33. fílle (e *aus a gemacht*) *F*. níft *seht* *F*. áuur uuólle *P*. 34. sunthar *F*. iro (*r in m corrigiert*) *V*, imo *P*. íáman *P*. ni *übergeschrieben* *F*. uúnto (*vorn v übergeschrieben*) *V*, uuúnto *P*, uunto *F*.

- 35 Thia hánt duat si fúri far, ob íáman rámet es thar,
 gihúgit far thés sínthes thes íra lieben kíndes.
 Mit hénti síu mo scírmit, mit theru si iz míthout fillit,
 ni mag giféhan ira muat, thaz imo flant giduat.
 Ther selbo fáter ouh so dúat; thoh er mo sére sínaz múat,
 40 thoh dúat er mo auur bithérbi thaz sínaz ádalerbi.
 Scírmi, druhtin, mir ouh só, theih sí thin scálk giuuiffo!
 thin hánt mih ouh biuúerre, thaz flant mir ñ dérré! V75^a
 Firlh ouh mir githínges thes mines héminges,
 uuis fáter mir ioh múater, thu bist min druhtin guater.

II.

ERAT QUIDAM REGULUS.

- Tho kríft in galiléa quam, uuard thaz tho mári, sof iz zám, *P78^a F44^b*
 ioh uuard gikúndit sín giuuált ubar állaz thaz lant.
 Ein kuning gieiscot iz in uuár, ioh fúar ingegin ímo far;
 uuaz mag ih zéllen thir es mér, sín sún uuas filu fiecher.
 5 Bat, ér síh far irhúabi, mit imo héim fuari,
 thaz er thár gimeinti, then sún imo gihéilti.
 Quad, er só bi nóti lagi dáuualonti,
 ioh uuári in theru súhti mit grozeru únmahti.
 Gab er mo ántuurti mit míhileru mílti,
 10 mit uuórton uuolt er súazen thia gilóuba in imo búazen. *P78^b*

35. iamen *F.* 36. findes *F.* lioben *P.* liaben *F.* kindes *P.* chin-
 des *F.* 37. schirmit *F.* deru *F.* middont *F.* 38. gituat *F.*
 39. duat *P.* tuat *F.* muat *P.* 40. tuat *F.* afur *P.* biderbe *F.*
 sínaz adalerbi *P.* 41. scirmi druhtin *P.* schirmi truhtin *F.* scál (k *hin-*
zugeschrieben) *V.* 42. derre *P.* terre *F.* 44. truhtin *F.* gúater *P.*

II. CUIUS FILIUS INFIRMABATUR CAPHARNAUM *setzt P nach* REGULUS.

1. Xp̄f *V.* xp̄c *P.* thaz *übergeschrieben* *V.* 3. kúning *P.* kuninch *F.*
 gieiskot *F.* imo *P.* 4. mág *P.* zellen *P.* fiecher (c *vor h über-*
geschrieben) *V.* fiecher *P.* 7. quád *P.* tauuolonti *F.* 8. únmahti *P.*
 mahti *F.* 9. ántuurti *P.* míhileru *F.* mílti *P.* 10. uuorten *F.*

- ,Ir zéichan ni gifcúuot, thanne íú uuírdit so nót,
 uuuntar féltfanu, ni gilóubet ir zi uuáru. —
 Uuanta ob er gilóubti ubarál, só iz bi rehte uuéfan scal,
 in hérza imo quámi, so iz fora góte zami,
 15 Gilóubt er selbo thánne, so zimit gótes manne,
 thaz íágiuuar íft drúhtin mit sínes felbes máhtin,
 Thaz thén ni tharf man béiten, after stétin leiten,
 ther so kréftiger íft, bihábet thaz in uuórolti íft. V73^b
 ,Drúhtin, quad er, zilo thín, oba thu ginádon uuili mín;
 20 thín guátiz er biuúerbe, er mir ther sún irsterbe. —
 Sprah druhtin zi ímo finaz uuórt, tház er fuari héimort,
 tház er fuari thárafun, quad, funti gánzan sínan sún.
 Gilóubt er themo uuóрте, íoh kérta síh zi lánте,
 far bi thémo thinge zi themo héiminge.
 25 Vnz ér fuar áhtonti thes félben uuortes máhti,
 gágantun imo blíde thie holdun scálka síne,
 Záltun imo ouh innan thé's thráto filu líebes,
 thaz rehto in álauuari sún fun ginéran uuari.
 Thia zít er éiscota thó, — uuas er es hártio filu fró — F45^a
 30 thia stúnta ouh mit giuuúrti, uuanne imo báz vuurti.
 ,Hérero zéllen uuir thir tház, tho síbunta zit thes dáges uuas, P79^a
 géfteren, so sie fáhun, tho uuard er gánzer gahun.
 Ni zuiuolo múat thinaz, sus fíndíft thu iz gidánaz,
 fíndíft zí alauuare then líobon dróft sus tháre. —

11. schouuot *F.* 12. uuntar (*vorn* u *übergeschrieben*) *V.* unthar *F.*
 13. vvanta ób *P.* ir (*i in e corrigiert*) *V.* so *P.* iz *PF.* vuefan *F.*
 14. hérza *P.* quami *P.* 16. íágiuuar *P.* truhtin *F.* mahtin *P.*
 18. daz *F.* uuórolt (*i hinzugeschrieben*) *V.* uuerolti *F.* íft *P.*
 19. zile *F.* 20. ér mir *P.* ther] then (*Schreibfehler*) *P.* 21. drúhtin *P.*
 truhtin *F.* zimo *P.* 22. thaz *P.* súnari *P.* darafun *F.* sún *P.*
 23. demo *F.* cherta (*r übergeschrieben*) *F.* lante *P.* 24. bi demo *F.*
 25. unz *PF.* 26. gágantum (*Schreibfehler*) *P.* 27. dráto (*d unterpunk-*
tiert, th übergeschrieben) *V.* drato *F.* líobes *P.* 29. eiscota *F.*
 thó *P.* fro *P.* 30. giuúrti (*u nach i übergeschrieben*) *V.* givurti *F.*
 uuánne *P.* uuann *F.* uurti (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuurti *P.* uurti *F.*
 31. herro *F.* des tages *F.* 52. gancer *F.* 33. zuluolo *P.* dinaz *F.*
 du *F.* gitanaz *F.* 34. líobon *P.* droft *P.* troft *F.*

13. Si (Regulus) perfecte credidisset, procul dubio sciret, quia non esset locus,
 ubi non esset Deus. Alcuin in Joh. pag. 506. 20. Joh. 4, 49 sqq.

- 5 Yrkánta tho ther fater fár, theiz thiu zít uuas in uuár,
 thaz imo iz drúhtin fo gilíaz, thia felbun gánzida gihíaz.
 Gilóubta far tho félbo ther kuning írdisgo tho,
 mit sínemo githígine themo hímilisgen kúninge.

III.

M O R A L I T E R.

- Thiz íft uns úngizami, fo íh iz nu firnámi, V76^a
 noh ni químit uns thiz gúat in unfer ármilichaz inúat;
 Thoh hábet er uns gizeígot, ioh ouh mit bílide gibót,
 uuió uuir thoh dúan scoltin, óba uuir iz uuóltin.
 5 Iu quam ein scúldheizo bi nóthurfí héizo,
 bat, ér sín uuórt gimeinti, er sínan skálk heilti.

35. arkánta (*das erste a in y corrigiert*) V, irkánta P. der F. fater
 far P. diu F. 36. imo P. truhtin F. 37. giloupta F. kú-
 ning P, kuninc F. 38. thigine F.

- I. 1. Gizami (*vorn ún úbergeschrieben*) V, ungizámi P. ih P. 2. vns F.
 ármalichaz muat P. 3. gibot P. 4. uuir P. tuan scholtin F.
 5. quám P. 6. scálk PF.

- I. 5. Dominus solo iussu salutem reddidit, qui voluntate omnia creavit. Qua in re hoc nobis soterter est intuentum, quoniam, sicut alio Evangelista attestante, didicimus, Centurio ad Dominum venit dicens: Domine puer meus jacet paralyticus in domo et male torquetur. Cui a Jesu protinus respondetur: Ego veniam et curabo eum. Quid est, quod Regulus rogat, ut ad ejus filium veniat, et tamen corporaliter ire recusat; ad servum vero Centurionis non invitatur, et tamen se corporaliter ire pollicetur? Reguli filio per corporalem praesentiam non dignatur adesse, Centurionis servo non dedignatur occurrere. Quid est hoc, nisi quod superbia nostra retunditur, qui in hominibus non naturam, qua ad imaginem Dei facti sunt, sed honores et divitias veneramus? Cumque pensamus, quae circa eos sunt, profecto interiora minime pervidemus. Dum ea confideramus, quae in corporibus despecta sunt, negligimus pensare, quod sunt. Redemptor vero noster, ut ostenderet, quia quae alta sunt hominum, sanctis despicenda sunt, et quae despecta sunt hominum, despicienda non sunt sanctis, ad filium Reguli ire noluit, ad servum Centurionis ire paratus fuit. Incepata est ergo superbia nostra, quae nescit pensare homines propter homines. Sola, ut diximus, quae circumstant hominibus, pensat, naturam non aspicit, honorem Dei in hominibus non agnoscit. Alcuin in Joh. pag. 506.

- Er quad, er félbo quami, then úmmahtin binámi,
 thoh géner thara ni géroti sín felbes géginuerti.
 Ther kúning bat, er quámi; ni uuas kríste thaz gizámi;
 10 ther scúldheizo es ni gérota; er thara thoh fáran uuolta. *P79^b*
 Hiar stréuuit thiú sín guáti in uns thio úbarmuati,
 thia únfera dúmpheit; so uuár so iz íó zi thiú gigeit.
 Uuir lázemes uns líchan mán then filu ríchan,
 firmónames zi nóti anderero ármuati.
 15 In ín íst uns gimúati góld ioh diuro uuáti,
 ni némen in thía ahta manno scáلكflahta.
 Ni bidráhtot unfer súmilih, thaz uuir bírun al gilih,
 éinera gibúrta, thoh iz síd súlilh uurti.
 In súmen duen zi nídiri thera gífcefti ebini,
 20 in súmen thuruh thia éra íst uns ther scáz mera.
 Bi thiú hábet unz iz félbo gót hiar fórna nu gibílidot, *V76^b F45^b*
 natúra in uns ni fliehen, ioh zi ébine gizíchen.
 Er uuolta sínes thankes uuíson thar thes scáلكes,
 zemo súnne, síh nu záлта, giládoter ni uuólta.
 25 Ob ún síh auur ladot héim man ármer thehéin,
 thuruh úbarmuati, in uuár, so fuíllit uns thaz múat far;
 Thes uuizun thánk thanne ríchemo manne,
 githankon uuórton sínen, ioh díófo imo ouh ginígen.

8. iéner (i in g *corrigiert*) V. béroti (b in g *corrigiert*) V. félbes P.
 sín felbes géginuerti — ther scúldheizo es ni gérota *fehlt* F. 9. quami P.
 xpe P. 10. thára P. uuolti F. 11. ún P. 12. thie F. dump-
 heit P. 13. lazemus F. 14. firmanemes F. noti ánderero áramuati P.
 15. iniⁿ íst F. uns *vor* íst P. tiuro F. 16. thia P, dia F. áhta
 máнно P. 17. bitrahtot F. ál P. 18. giburti P. iz P. uuurti P.
 19. tuen F. sehesti F. 22. in *übergeschrieben* F. ni *fehlt* F.
 fliehen F. zi P. gizihen F. 23. danches F. 24. uuolta P.
 25. afur P. thehein P. 26. uuar P. 27. uuizzun (*das erste z unter-*
punktirt) V. thanc F. manne (e *aus o gemacht*) P. 28. githanchon
 vuorton F. díófo imo P. ginigen F.

IV.

PROPE ERAT PASCHA IUDAEORUM.

- Thio zíti fih bibráhtun, thaz óstoron tho náhtun; P86^a
 fuar tho druhtin héilant in hierosólimono lant.
 Thar, quád man, thaz tho uuári fihuuuári,
 so iz thio búah thar zéllent, in kriahhisgon nan nénnent,
 5 Uuánta man sus uuánne uuuasg thaz fléisg tharinne,
 thánne, man so uuólta, zemo óphere scolta.
 Thén bifiangun úmbi pórzicha finfi,
 thie lagun fól al mannes fiaches inti hámmes.
 Thie selbun béitotun thár, uuízist thaz in álauuar,
 10 thes uuarun fárenti, thaz fih thaz uuázar ruarti.
 Engil gótes guato fuar tharín gimuato,
 thaz uuázar er yrscútita, ioh in zi héile iz gárota.
 Ther thánne thaz gifítota, thar érist inne bádota, V77^a
 so uuard er faríó gánzer fon so uuú so er er uuas hálzer.
 15 Thar zi thén gizaltan gifáh er einan áltan
 kúmigan suaro iu mánagero iáro.
 Uuangta zuéin, ih fagen thir tház, thero iaro fiarzug ni uuas,
 tház er lag zi uuáre in thémo selben sére. P86^b

- IV. 1. Nahtun *P.* 2. thruhtin *F.* 3. thar] thaz *F.* fihuuuári *P.*
 4. buach *F.* 6. ópphere *P.* scholla *F.* 7. vmbi *F.* pór-
 ziha (e vor h übergeschrieben) *V.* phorzicha *F.* finfi *P.* finui *F.*
 8. fiaches *P.* inte *P.* hammes *P.* halces *F.* 9. selbon *F.*
 thar *P.* 10. tház fih *P.* rúarti *P.* 11. éngil gotes guato fuar *P.*
 12. irscútita (*das erste i in y corrigiert*) *V.* irscútita *P.* irschutita *F.* zí heile *P.*
 garota *P.* 15. thanne tház gifítota *P.* badoti *F.* 14. farió ganzer *P.*
 so vor uuú fehlt *P.* so er er *P.* fer er *F.* halzer *P.* 15. einen *F.*
 altan *P.* 16. gumigan *F.* iaro *P.* 17. uuancta *F.* zuéin *P.*
 18. fere *P.*

- IV. 1. Joh. 5, 1 sq. 5. Vulgo autem probatica, id est, peculiaris piscina fertur
 appellata, quod in ea sacerdotes hostias lavare consueverint. Alcuin in Joh.
 pag. 507. 7. Joh. 5, 3 fqq.

- Thie langun zíti krist gifáh, ioh ouh felbo zi ímo sprah,
 20 ób inan giuúrti, thaz er héil vuurti?
 Ódo er uuanta, méinti, zi themo uuázare imo zéinti, F46
 tho kúmt er fina fréifun fus in thésa uuifun:
 ‚Druhtin,‘ quad er, ‚gúato! nift níaman thero friunto,
 thaz mír zi thiu gihélfe, in thaz uuázar mih firuúérfe.
 25 Ih ílu thara in dráti, min úmmaht duit iz spáti;
 thara ándere er gigáhent, thaz bád mir untarfáhent.‘ —
 ‚Stant úf,‘ quad er, ‚gihori mír, ioh nim thin bétti mit thir,
 thes fár nu du ginéendes, ioh gáng ouh thines fíndes!‘ —
 So er érist sinu uuórt infuab, er thaz bétti far irhuáb,
 30 ioh far iz thánafuarta, so flumo er thiu gihórta.
 Erstuant er úf tho snello, so uuas krístes uuillo;
 er far zi thiu tho gifíang, mit themo bétte thanagiang.
 Thes dágés uuas in uuára sámbazdages fíra,
 tho druhtin thiø únganzi nám fon themo kúmigen man. V77^b
 35 Quádun tho thie líuti, er únrehto dati,
 thaz er únnotag intéreta then díuren dag.
 ‚Ther mih,‘ quad er, ‚héilta, er fús iz al giméinta,
 giuuiſſo fágén ih iz íú, er hiaz mih gángan mit thiu.‘ —
 Frágetun fe thuruh nóť, uuer ther uuári, theiz gibót? P81^r
 40 er far zi théra fríſti quad, es uuíht ni ueefſti.
 Druhtin felbo in uuára giang fár in eina fíara,
 ér ioh ſin githígini fúntar fon der ménigi. —
 Fand er áfter thiu then mán, thó er in thaz hús quam,
 thar ther líut íó bétota, gináda gotes thígita.

19. xp̄f V, xpc P, christ F. 20. oba nan F. giuúrti (v nach i über-
 geschrieben) V, giuúrti P, giuurti F. uurti (vorn v übergeschrieben) V,
 uuurti P, uurti F. 21. demo F. 22. kúmt P, kund F. 23. truhtin F.
 24. iruúérfe (vorn f übergeschrieben) V. 25. thráti P. ummath tuit F.
 27. ér P. ním P. 28. du feht F. gianch F. ouh feht F.
 dines F. ſínthes P. 29. irhuab P. 30. fár P. 31. yrstuant F.
 snello P. xp̄f V, xpec P, christes F. 32. gifíanch F. thanna-
 gianch F. 33. tages uuas F. uuara P. sámbaztages F. fira P.
 34-37 incl. fast ausgekratzt, Accente nur bei kúmigen, quádun, dág, gi-
 méinta erkennbar V, daher nach P angesetzt. 34. thruhtin F. thio F.
 35. tati F. 36. tiuron tag F. 38. hlaz P. gangan P. thiu P.
 39. not uuer P. der F. gibot P. 40. théru P. uuith F.
 uuifſti F. 41. truhtin F. gianch F. 42. ther P, theru F.
 43. daz F. 44. digita F.

- 45 ,Ia, bíftu,‘ quad er, héiler, nu ni fúnto thu mér;
mit thiu thin múat fih uuérie, thir uuírs ni gibúrie.‘ —
Er tho in álauuari then lútin deta mári,
tház iz uuas ther héilant, ther inan thes féres inbant.

V.

M O R A L I T E R.

- Hiar múgun uuir infántan, thaz éigun uuir ouh fúntan, *F46^b*
thaz quement úmmahti fon fúntono fuhti.
Tho er mo firbót thio dáti, thaz er ni fúntoti,
thes giuuárteti, thaz uuírs imo ni uúrti:
5 Tho ríht unfih thiu rédina, thaz uuír uns uuartan thánana,
thaz fúht ni derre uns méra then lídin ioh theru féla. — *V78^a*
Bi fúalicho dáti fo áhtun fín thie lúti,
ioh íagilih in imo ráh, thaz er then fámbazdag firbrah.
Er uuíalt thera fíra, fo iz gizám; thaz iro nihéin ni firnám,
10 thaz ér mit fínen máhtin uuas thes dáges druhtin. — *P81^b*
Sie ahtun óuh bi thiu fín mér, uuanta in thaz uuás filu fér,
quádun, dati mari, thaz got fín fáter uuari,

45. mer *P.* 46. thiu *P.* din *F.* giburie (e *aus* a *gemacht*) *F.*
47. teta *F.* mari *P.* 48. inan *P.*

- V. 3. Dati *P.*, tati *F.* 4. uuúrti *P.* 5. rith *F.* thannana *F.* 6. terre *F.*
thera *P.*, dera *F.* 7. dati *P.*, tati *F.* 8. íagilih (*Accent über* a *ausge-*
kratzt) *V.* íagilih *P.* rach *F.* den fambaztag firbrach *F.* 9. uuíalt *P.*
firnam *P.* 10. fínen mahtin *P.* tages truhtin *F.* 11. uuas *vor*
thaz *F.* fer *P.* 12. quatun tati *F.* gót *P.* fater uuári *P.*

- V. 1. Quibus verbis aperte monstratur, quia propter peccata languebat, nec nisi dimissis eisdem peccatis poterat sanari; sed qui foris ab infirmitate ipse etiam intus salvavit a scelere. Unde et caute praemonuit, ne amplius peccando gravioris sibi sententiam damnationis contraheret. Alcuin in Joh. pag. 509.
7. Joh. 5, 16. 9. Perfequebantur cum Judaei quasi legis auctoritatem simul et divinae operationis exempla secuti . . . non intelligentes, quia carnalia legis decreta paulatim erant spiritali interpretatione mutanda, apparente illo, qui non tantum legislator, sed et finis legis est Christus, ad justitiam omni credenti. Alcuin in Joh. pag. 510. 12. Joh. 5, 17 sqq.

- Ióh er ío bi nóti síh druhtine ébonoti
 in uerkon ío gilíchan noh uergin míffilichan.
 15 Iz íft so giuúíffo, thoh fie iz ábahotin f'ó,
 thoh iro múates herti iz émmizigen zúrnti,
 Ioh ío in ábuh kerti thio druhtines dati,
 thiu zéichan filu máru, thaz uuízift thu zi uuáru.
 Giuuerdo ún síh druhtin héilen mit líoben drúton thinen,
 20 ioh uns gidua thu f'ýazo thio unfe thúrfti grozo,
 Thaz uns ni uuéfe thaz zi fuár, uuir ún síh ío firdrágen hiar,
 ioh scóno untar mánnon ío émmizigen minnon.

VI.

ABIIT IESUS TRANS MARE GALILEAE.

- Tház ih hiar nu zéllu, thaz uueiz thiu uuórolt ellu,
 vuúntar filu máraz ioh drato féltfanaz.
 Uúio kríft nam f'inf leiba ioh zuene f'iska tharazua,
 fon thén gab follon múafes f'inf dúfonton máannes. — V78^b
 5 Fuar druhtin inti síne úbar einan lántfe; P82^a
 thio búah iz thar zéllent, ioh galiléa iz nennent.

13. ioh *P.* ío (*Accent über o ausgekratzt*) *V.* ío *P.* *fehlt F.* druhtine *P.* truh-tine *F.* ebenoti *F.* 14. uerchon *F.* ío (*Accent über o ausgekratzt*) *V.* ío *P.* noch *F.* uuérgin míffilichan *P.* 15. ^uuúíffo *F.* ábahotin (*e in o corrigiert*) *V.* fo *P.* 16. múat (*es hinzugeschrieben*) *V.* emizigen *F.* zurnti *P.* 17. abuch cherti *F.* truh-tines tati *F.* 18. máriu *P.* uuízzis *F.* 19. giuúérdo *P.* truh-tin *F.* líobon *P.* líeben *F.* truten *F.* thínen *P.* 20. ún *P.* gitua *F.* tho (*o unterpunktirt, u übergeschrieben*) *V.* f'ýazo (*ú unterpunktirt, ý übergeschrieben*) *V.* fuazo *F.* 21. fuuar *F.* ío *übergeschrieben V.* fir-tragen *F.* 22. schono vntar *F.* émmizígon (*o in e corrigiert*) *V.* emizigen *F.* minnon (*i an den letzten Strich des m geschrieben*) *P.*

- VI. 1. Cellu *F.* uerrolt *F.* 2. uúntar (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúntar *P.* uuntar *F.* maraz *P.* thrato *P.* 5. x̄p̄f *V.* x̄p̄c *P.* líoba (*io in ei corrigiert*) *V.* zuuene *F.* f'ísga *P.* f'ísca *F.* tharazúa *P.* 4. den *F.* thúfonton *P.* dúfonton *F.* mannes *P.* 5. truh-tin *F.* 6. íoh *P.*

- VI. 1. Joh. 6, 1 fqq.

- Bi manegemo féltfane ioh vuúntoron zi uuáre P47^a
 fuar ímo thar ingégini mihil uuóroltmenigi.
 Únfirflagan héri in uuar fúar ingegin ímo thar
 10 uuorolt mihil, fo gizám, uuíb inti gómman.
 Nam drúhtin íne thégana, inti gíang mit in do thánana
 in einan bérg hoho; mit ín gifaz thar scóno.
 Uuás iz ouh giuúíffo fora einen óstoron fo
 théfo selbun dáti, fóra theru uuíhun zíti.
 15 So er thó mit ínen óugon then líut bigonda scóuuon,
 thia selbun ménigi gifáh, zi phillipuser sús sprah:
 ‚Uuar múgun uuir nu bíginnan, mit kóufu brót giuuinann,
 thaz ther líut gifazi, únz er hiar nu gázi?‘ —
 Korata er thía uuarba thera uuéíohun gilouba;
 20 thoh`uuéft er, sof er scólta, uuaz er es dúan uuolta.
 Er quád, ni mohti uuérdan, mit kóufu sie biuuérbán,
 mit mihilemo scázze, ther líut zi thiu gifízze,
 Thaz íagilichen thánne thoh foller múnd uuerde,
 then múnd zi thiu irréchen, thes brótes uuíht gifméken.
 25 Andréas sprah tho éiner pétruſe gilánger, V76^a P82^b
 brúader ſin gimýato, ther křiſtes thégan guato:
 ‚Hiar íſt knéht einer, ni uuéiz ih uuíhtes híar mer,
 ther drégit hiar in ínan nóť fínf gírſtinu broť,
 Ouh zuene físga tharmit, theíſť zi thíu thoh niuuíht,
 30 thaz man súlih biete themo mánagfalten thíete.‘ —
 ‚Dúet,‘ quad éť tho ubarlút, ‚thaz hiar gifízze ther líut;
 unz er hiar girełťit thes brótes in ni bríťit.‘ —

7. mánagemo P. uúntoron (*vorn v übergeschrieben*) V, uuúntoron P,
 uuntoron F. 8. uueroltmenigi F. 9. uuár P. 10. uuerolt F.
 gomman P. 11. truhtin F. degena F. gianch F. tho P.
 12. dar F. scono P, schono F. 13. éinen oſtoron ló P. 14. theſe F.
 tati F. fora P. uuíhun ziti P. 15. bigunda ſchouuon F. 16. thie P.
 gifah P. 18. unz P. híar P. gazi P. 19. korota F. gilóuba P.
 20. vueſſ F. ſcolta P, ſcholta F. uuáz P. duan P, tuan F.
 21. vuerdan F. biuuérbén (*das letzte e in a corrigiert*) V. 22. ſcazze P,
 ſchazze F. der F. diu F. 23. íagilichen P. thoch F. 24. ir-
 réchen P. gimeken (*Schreibfehler*) F. 25. ſprach F. éiner P.
 gilanker F. 26. gimuato (*u unterpunktiert, y übergeschrieben*) V, gi-
 muato F. xp̄ſ V, xp̄ec P, chriſtes F. thegan P. 27. knét (*Schreib-*
fehler) VP, kneth F. uuíhtes hiar P. 28. trégit P, trekit F. 29. físga P,
 fiſca F. niuuíht P. 30. daz F. demo manacfaltén F. 31. dvet P.
 der F. 32. únz P. des F. ioh *corrigiert in in V.*

- Thar uuas in álauuari gráfes ouh gifúari
 mámmunti ginúagaz; thia buah zéllent uns tház.
- 35 So thaz héri tho gifáz, thaz brot gifégonotaz áz,
 iz uuúahs thar théra ferti in mún-de ioh in hénti. F47^b
 Iz uuúahs in alagáhun, thar sie alle zúafahun,
 fih méрата iz ginóto zi féti thero lúto,
 Zi fuázeru gilúfti, thaz in es thar ni brúfti,
 40 áltén inti iúngen ioh selb then uuíbon allen.
 Er félbo ouh tho giméinta, thie físga in thar gidéilta,
 thie uuuahsun óuh thuruh nó, íó so félbaz thaz brot.
 Só sie thar tho gázun thie in themo gráfe fazun,
 ioh mánnilih thar fát uuard, so sie thes brótes giuuard:
- 45 Gibót tho druhtin finen, thaz uuóla sie thes gílen,
 thie lúti thes firuuáfin, thie brósmun thar giláfin, V79^b P83^a
 Thaz sie giháltan vuurtin, ióh ouh ni firvuúrtin.
 thar láfún sie tho álle zuélif korbi fólle. —
 Thie lúti thar in gáhun thiz zéichan tho gifáhun,
 50 bigóndun mit githákon tho drúhtine thákon.
 ‚Thiz,‘ quádun, ‚íft giuúáro ther fórafago máro,
 mit íauuihtu álles uuio iz níft, ther kúnftig héra in uuórolt íft.‘ —
 Er múafes síd gab fóllon fiar thúfonton mánonn
 feti síbun broto mit físgon ouh gimúato,
 55 Ioh uuard thero áleibo thero físgo ioh thero léibo
 — ni frázun sie iz állaz — síbun kórbi ubar tház.

33. thár *P.* 34. múmmunti (ú in á *corrigiert*) *V.* buah *P.* buch *F.*
 zellent *P.* thaz *P.* 35. gifégonotaz az *P.* 37. uuuahs *P.* ála-
 gahun *P.* 38. mérota *P.* merat *F.* 40. félb *P.* 41. físga *P.* físga *F.*
 giteilta *F.* 42. uuúahsun *P.* duruch *F.* so *fehlt* *F.* 43. demo *F.*
 45. gílen *P.* 46. des *F.* 47. síe *P.* uurtin (*vorn v übergeschrieben*) *V.*
 uuurtin *P.* uurtin *F.* firuúrtin (*v nach r übergeschrieben*) *V.* firuúrtin *P.*
 firuurtin *F.* 48. zuelif kórbi fólle *P.* 50. bigóndum (*m in n corri-*
giert) *V.* bigóndum *P.* gidanchon *F.* truhtine *F.* thákon *P.*
 thanchon *F.* 51. máro *P.* 52. hera *P.* uuerolt *F.* 54. féti *P.*
 ioh *ausgekratzt*, und *undentlich* mit *übergeschrieben* *V.* físchon *F.*
 gimúato *P.*

VII.

SPIRITUALITER.

- Drúhtin min ther gúato! nu ríhti mih gimúato,
 zi thífu mir then húgu dua, ioh thaz hérza tharzua,
 Tház ih hiar gizéine, uuaz thiu thin góuma meine,
 mit géistlichen rédinon then thínen liobon thégenon. —
 5 Giuuiffo uuízzun uuir tház, theiz fora then óltonon uuás,
 tho drúhtin uuolt es uuáltan, fon themo grábe irstántan.
 Símes ouh giuuífse, fora themo irstánnisse
 — mit mínnon íó ginúagen zifámame unsih fúagen. *F48^a*
 Scóuuomes ouh thánne, uuára druhtin gánge, *P83^b*
 10 uuir únfih imo íó náhen, thaz uuir ni missifáhen. *V80^a*
 Ni fi uns uuíht méra, thánne thiu sín léra,
 ni mínno uuíht fo fúazo, íó fo spór thero fúazo. —
 Galiléa, thaz ih quád, theist in frénkisgon rád,
 thaz síh íó únbizerbit, ioh émmizigen uuérbit. —

- VII. 1. Der *F.* gimúato *P.* 2. tua *F.* 3. thíu *P.* 4. di-
 nen *F.* thégenon (*das zweite o in e corrigiert*) *V.* 5. uuízzun *P.*
 fóra *P.* uuas *P.* 6. truhtin *F.* irstántan *P.* 7. irstánnisse *P.*
 8. zifámame *P.* 9. schoumes *F.* uuara *P.* drúhtin *P.* truhtin *F.*
 gange *P.* 10. unsih *F.* imo *P.* 11. sí *P.* vuiht *F.* mera *P.*
 thanne *P.* denne *F.* thíu *P.* diu *F.* lera *P.* 12. minno uuíht *P.*
 13. rad *P.* 14. síh *P.* umbizerbit *P.* emizigen vuerbit *F.*

- VII. 5. Ecce propinquante pascha, die festo Judaeorum, sequentem se multitudinem
 Dominus verbo salutis pariter et ope curationis erigebat. . . . Et nos ergo,
 fratres carissimi, hujus exemplo facti propinquante pascha die festo nostrae
 redemptionis adjuncta fratrum caterva Dominum toto corde sequamur, quoque
 actionum itinere ingressus sit diligentissime contemplemur, ut vestigia ejus sequi
 mereamur. Beda, Hom. in Dom. IV. Quadrag. tom. VII. col. 258. 13. Mystice
 mare turbida et tumentia seculi hujus volumina significat, in quibus pravi qui-
 libet injuste delectati, quasi profundis dediti pisces, mente ad superna gaudia
 non intendunt. Unde bene idem mare Galilaeae, i. e. rota cognominatur, quia
 nimirum amor labentis seculi quasi in vertiginem corda mittit, quae ad perennis
 vitae desideria non permittit erigi. Sed abeuntem trans mare Galilaeae Jesum

- 15 Ther sé ist zéffonti, síh félbon mißhábenti,
 stózet síh íó in dráti mit mihileru únstati.
 Thiu méinent, uuio síh zérbit, ioh thifu uuórolt uerbit,
 mit úngumachu thuruh nóť síh émmizigen stózet.
 Tho selben drúhtines máht fúlih untar fúaz drat,
 20 mit sínes selbes tódu úbarfuar thiu bédu:
 Tho folgeta ímo thuruh tház, so er ufan hímile gifaz,
 gilóubtun sino guáti manogo uuóroltliuti. —
 Thes sarphen uuízodes nóť bizéinot thifu fínf brot,
 mit thiu er íó in nóti thuángta thie líuti.
 25 Gidar ih zéllen ubarlút, hért ist gerstun kórnes hut;
 ist óuh so, ih forn iu uuésta, sínes léibes krusta.
 Thoh findu ih mélo tharínne, in thiu ih es bigínne,
 ioh brósmun fúaza in alauuár, thes sennes léib indue ih thár.
 So ist ther uuízzod alter: úzana hértter;
 30 thar ist ínne manag guát, thaz géistlichu uns íó uuóla duat. *Ps4^e*
 Thaz deta drúhtin, thaz man uuéiz, tho er thia krúftun firfléiz, *V80^b*
 thaz mán thia fruma thar gifáh, tho ér thia ríntun firbrah. —

16. thráti *P.* 17. uerolt *F.* 18. úngimachu *PF.* thuruh *F.*
 emizigen *F.* 19. truhines math fulich *F.* fuaz *P.* drát *P.* trat *F.*
 20. fin *F.* todv *P.* todv *F.* ubarfúar *P.* bediu *P.* 21. fólgeta *P.*
 thuruh *F.* hufan *F.* 22. gilouptun *F.* guáti *P.* uuóroltliuti *P.*
 uerolltiuti *F.* 24. thuancta die *F.* 25. gitar *F.* 26. fines *P.*
 27. fíndu *P.* 28. brasmun *P.* fuuaza *F.* léibi intue *F.* 29. íst *P.*
 der uuízzod *F.* hértter *P.* 30. manach *F.* tuat *F.* 31 *und 32*
fast ausgekratzt, Accente nur bei krúftun, frúma, ríntun erkennbar V,
daher nach P angesetzt. 31. deta *fehlt F.* truhlin daz *F.* 32. gi-
 fach *F.* dia *F.* firbrah *F.*

multitudo maxima sequebatur, quae doctrinae, sanationis et refectionis ab eo coelestis munere summa perciperet. Quia, priusquam Dominus in carne appareret, sola illum gens Judaea sequebatur credendo; postquam vero per incarnationis suae dispensationem fluctus vitae corruptibilis adiit, calcavit, transit, maxima mox eum multitudo credentium secuta est nationum, spiritaliter instrui, sanari ac saluari desiderans. Alcuin in Joh. pag. 518. 23. Quinque panes, quibus multitudinem populi saturavit, quinque sunt libri Moyses, quibus spiritali intellectui patefactis, et abundantiori jam sensu multiplicatis, auditorum fidelium quotidie corda reficit. Qui bene hordeacei fuisse referuntur propter nimirum aufferiora legis edicta et integumenta literae grassiora, quae interiorum intelligentiam spiritalis sensus quasi medullam celabant. Alcuin in Joh. pag. 519.

- Thie selbun físga zeinent, uuaz fórafagon méinent;
 thiu góuma losget tháre, so físg in themo uuáge.
 35 Óba thu ra rúachis, thu thar sía díofu fuachis,
 ioh thar irfísgot thinaz múat harto mánagfaltaz gúat. —
 Ther knéht, ther thaz allaz drúag, er es uuíht ni giuuúag, *F48^b*
 er ímo iz ni ginúzta, furi ándere ouh ni sázta.
 So duent thie iúdeon in uuár; síe drágent iro búah thar,
 40 noh ín thia fruma níazent, noh ándere ni lázent.
 Thaz spéntot druhtin híare, thaz ságen ih thir zi uuáre;
 nim es hártu gouma, thiz sínt thio selbun góuma.
 Thaz spéntot er in múate uns zi allemo ánagate,
 ioh ouh uuórolti ubarál, er unfíh uuíhtes ni hál.
 45 Uuaz fórafagon zéllent, ioh uns thie sélmi fíngent,
 ouh gibót thaz álta, er géiflichu uns iz zálta,
 Thaz spéntot er nu lútin mit géiflichen dátin,
 mit géiflicheru léru, thaz ságen ih thir zi uuáru. —
 Ob iz uuár zi thíu gígat, thaz man thia díufi ni fírftát,
 50 thero brósmono kléini ioh thes brótes reini:

33. sélbun *P.* zeinent *P.* 34. gouma *P.* demo *F.* 35. thū ira *P.*
 du ra *F.* thár *P.*, dar *F.* díofu *F.* 36. thár *P.*, dar *F.* 37. kneth *F.*
 truag *F.* uuith *F.* giuuag *F.* 38. firi *F.* 39. tuent die *F.*
 iúdeacon *P.* tragent *F.* buach *F.* 40. noch *F.* 41. truhtin *F.*
 42. ním *P.* hartu góuma *P.* 43. zj állemo *P.* 44. ueroliti ubarál *F.*
 unfíh *F.* 45. síngent *P.* 47. keiflichen tatin *F.* 48. keiflicherv *F.*
 49. ób *P.* gígat *P.* thia] thio *P.*, dia *F.* tiufi ni stat *F.* 50. dero
 brofomono *F.*

33. Duo autem pisces pfalmistarum non inconvenienter et prophetarum scripta significant, quorum uni canendo, alteri colloquendo suis auditoribus futura Christi et ecclesiae sacramenta narrañant. Alcuin in Joh. pag. 519. 57. Puer, qui quinque panes et duos pisces habuit, nec tamen hos esurientibus turbis distribuit, sed Domino distribuendos obtulit, populus est Judaeorum, literali sensu puerilis, qui scripturarum dicta clausa secum tenuit, quae tamen Dominus in carne apparens accepit, et quid intus haberent utilitatis et dulcedinis ostendit; et haec per Apostolos suos Apostolorumque successores cunctis nationibus ministranda porrexit. Alcuin in Joh. pag. 519. 49. Quod saturata multitudine, iussit discipulos colligere, quae superaverunt fragmentorum, ne perirent, hoc profecto signat, quia pleraque sunt arcana divinatorum eloquiorum, quae vulgi sensus non capit; nonnulla, quae per se quidem minus docti assequi nequeunt, sed a doctoribus exposita mox intelligere queunt. Haec ergo necesse est, ut qui valent, diligenter scrutando colligant, et ad eruditionem minorum

Lésent zi ín thia rédina thie hóhun gotes thégana, P84^b
 in gifcrip iz kléibent, thaz míne gilichon léibent. V81^a
 So uuár so iz ío zi thiu gigeit, thaz míno gilicho iz ni firistéit,
 in búah fie iz duent zifámáne, giháltan thar zi hábanne,
 55 Thaz man iz lése tháre giháltan ío bi iáre,
 thaz fie uns fcono zélitun, inti in thie kórbi legitun.
 Sie éigun thaz giuueízit, bi hiu man fie kórbi heizit,
 uuanta thiu íro guati hiar thultit ármuati.
 Kórp theift scáلكlichaz fáz; thoh ni rúachent fie bi tház,
 60 ni mán fie sus íouuáanne zi kórbin ginenne.
 Uuánta fie fínt álle thera kríftes lera fólle,
 thia felba kléinun uuizzi thia scríbent fie uns zi núzzi. —
 Thaz gras fínt ákufti, thes líchamen lúfti;
 fie blýent hiar in mánne far zerthórrenne.

51. in *P.* hohun gótes *P.* thegana *P.* degana *F.* 52. gifcrib *P.*
 scrip *F.* thaz míne *fast ausgekratzt V.* 53. uuér (é in á *corrigiert*) *V.*
 ío *P.* gilichø *P.* 54. buach *F.* tuent *F.* 55. mán *P.* lese *P.*
 ío *P.* 56. tház fie *P.* fchono *F.* 57. híu *P.* thiu *F.* 58. uuantha *F.*
 ár muati (*zwischen r und m ein Buchstabe ausgekratzt*) *V.* 59. korp *P.*
 bij ba *F.* 60. fie *übergeschrieben V.* íouuáanne *P.* ginénne *P.*
 61. uuante *F.* xpéf *V.* xpéc *P.* chríftes *F.* 62. fie *übergeschrieben V.*
 fie *P.* 63. grás *P.* lúfti *P.* 64. blýent (u in y *corrigiert*) *VP.*
 bluent *F.* zírthórrenne (i in e *corrigiert*) *V.* zi thórenne *P.*

fuo dicto vel scripto faciant pervenire, ne alimenta verbi illorum defidia pereant, plebibusque tollantur, qui haec Domino donante interpretando colligere norunt. Alcuin in Joh. pag. 520. 57. Quia duodenaria numero solet perfectionis cujuslibet summa figurari, recte per duodecim cophinos fragmentorum plenos omnis doctorum spiritalium chorus exprimitur, qui obscura scripturarum, quae turbae nequeunt, et meditando colligere, et mandata literis suo pariter ac turbarum ufui conservare jubentur. Hoc ipsi fecere Apostoli et Evangelistae, hoc sequaces eorum ecclesiae toto orbe magistri, etiam integros nonnulli utriusque testamenti libros diligentiori explanatione discutendo, qui quamlibet hominibus despecti, coelestis tamen gratiae sunt pane foecundi. Nam servilia cophinis solent opera fieri, unde de populo, qui in luto ac lateribus serviebat in Aegypto, dicit Psalmista: Manus ejus in cophino servierunt. Alcuin in Joh. pag. 520, 521. 63. Foenum, in quo discumbens turba reficitur, concupiscentia carnalis intelligitur, quam calcare et premere debet omnis, qui spiritalibus alimentis satiari desiderat. Discumbat ergo super foenum, florem foeni conterat, i. e. castiget corpus suum et servituti subiciat; voluptates carnis edomet, luxuriae fluxa restringat, quisquis panis vivi cupit suavitate refici, quisquis supernae gratiae dapibus renovari, ne infirma vetustate deficiat, amet. Alcuin in Joh. pag. 520.

- 65 Uuir scúlun thes bigínnan, fúlih gras íó thuíngan,
 íoh thio sino fúazi al drétan untar fúazi, F49^a
 Thaz síu mit thémo uuerke al untar úns iruuélke,
 íoh síh ouh uuidar réhte fúrdir zi úns ni irrihte.
 Ni múgun uuir, thoh uuir uuóllen, thoh uuír es ouh bigínnen,
 70 zi then kristes góumon sízzen, uuir sílbon ni giuuízzen.
 Fírdrit, so ih quád, thia fúazi al úntar thino fúazi,
 thaz síu thir uuíht ni derre, thero góuma ni gimérre. P85^a
 So thu thaz thánne giduas, so uuéhsit thir thaz kristes múas V87^b
 in múnde íoh in múate zi thínes selbes gúate.
 75 Lís thir mit gívuúrti in thero búahstabo hérti,
 grúbilo in gíríhti in thes gíscríbes síhti:
 Thar findist thu ío thuruh nóf filu géiftlichaz brót
 úntar themo gíkrúfte, in thiu thih es uuóla lúfte.
 Oba thu iz thíko filu dúas, so uuéhsit thir thaz kristes múas
 80 émmizigen thanne, so químit iz uuola manne.
 So thú íó in thía redina thar lángor sízis óbana,
 so thir ther ábaho gíthank uuelket mér ana uuank,
 Íoh síh thaz grás thar untar thír min irríhtit uuidar thír,
 thio argun gílúfti gébent thir fúrdir frífti.

65. bigínnen (e in a *corrigiert*) V. 66. dío F. tretan F. 67. demo uuerche F. unthar F. iruuélche F. 68. fúrdir P. nirrihte F. 69. uuir *nach* mugun *fehlt* P. 70. xpéf V, xpéc P, chrístes F. góumon sízzen P. giuuízzen P. 71. quád thio P. thíne F. 72. dír uuíth F. dérré thera P, terre dera F. 73. *erste Halbzeile ganz, zweite fast ausgekratzt* V. du F. gítuas F. uuéhsit P. xpéf V, xpéc P, chrístes F. múas P. 74. dínes] díne F. 75. giúurti (v *nach* i *übergeschrieben*) V, giuuúrti P, giuurti F. dero buachstabo F. 76. gríhti F. des F. 77. fíndistu P, fíndis thu F. íó P. duruh F. keíftlichaz F. 78. thémo (*Accent ausgekratzt*) V, demo F. krúfte F. thih (*Accent ausgekratzt*) V. thaz *setzt P vor* thih. lúfte (*Accent ausgekratzt*) V. 79. thínko (n *ausgekratzt*) V, thícho F. tuak F. xpéf V, xpéc P, chrístes F. múas P. 80. émmizigen thanne (thánne P) *etwas ausgekratzt* V. uuóla P. 81. día F. dar F. lángo (r *hinzugeschrieben*) V. sízzis P. 82. dír der F. gíthang (*das zweite g unterpunktirt, k übergeschrieben*) V, gíthánk P, gíthanch F. uuélket mér P. uuánk P, uuanch F. 83. dar F. ríhtit (*ornu ir übergeschrieben*) V. 84. *nach* thio *ein Wort ausgekratzt* V. ár-
 gun P. dír F. frífti (u *tu i corrigiert*) V.

85 Ioh findist thu óuh ana tház thar dréfo filu díuraz,
 then fórafagon máron, ther síh thiú brót hiaz meron. —
 Thie líuti datun mári, thaz fórafago er uuári;
 quam úns gilóuba hérafun, thaz ér íft selbo gótes fun.
 Er uuérd unsíh giblíden íó zen góumon sínen,
 90 húngere biuuérien, ioh ouh fon dóde nerien.

VIII.

VOLUIT EUM POPULUS REGEM FACERE ET QUOMODO
 AMBULABAT SUPER MARE.

Vuóltun tho thie líuti fáhan nan bi nóti, P85^b
 giuuíffo, thaz ni hílu íh thih, duan zi kúninge ubar síh.
 Er flóh in thaz gibírgi, thaz ér síh thar gibúrgi, V82^a
 giuuíffo, er détaz thuruh tház, bi thiú sín zít noh tho ni uuas,

85. iouh *F.* findistu *P.* du *F.* daz *F.* thaz (*z unterpunktirt,*
r übergeschrieben) *V.* dar *F.* tréfo *PF.* tíuraz *F.* 86. diu *F.*
 87. tatun *F.* 89. uuérdq *P.* uuerdo *F.* unfich bliden *F.* 90. tóde *PF.*
 VIII. 1. Uuoltun *F.* 2. híluh *PF.* tuan *F.* síh *P.* síh *F.* 3-44 incl.
fehlen hier, und stehen nach X, 14 F. 5. floch *F.* daz *F.* gibirigi *F.*
 síh *F.* 4. tetaz duruch *F.* diu, *und so immer in diesem Capitel F.*
 noch, *und so immer in diesem Capitel F.* tho *übergeschrieben V.* uuás *P.*

87. Recte quidem dicebant, Dominum prophetam magnam, magnae salutis praecone-
 nem jam mundo futurum. . . . Sed necdum plena fide proficiebant, qui hunc
 etiam Deum dicere nesciebant. Ergo illi videntes signum, quod fecerat Jesus, dix-
 erunt: Quia hic est vere propheta, qui venturus est in mundum. Nos certiori
 agnitione veritatis et fidei, videntes mundum, quem fecit Jesus, et signa, quibus
 illum replevit, dicamus: Quia hic est vere mediator Dei et hominum, qui in
 mundo erat divinitate, et mundus per ipsum factus est; qui in propria venit hu-
 manitate, quaerere et salvare, quod perierat, ac recreare mundum, quem fecerat;
 qui cum fidelibus suis per praesentiam divinitatis est in mundo omnibus diebus
 usque ad consummationem saeculi. Alcuin in Joh. pag. 521.

VIII. 1. Joh. 6, 15. 3. Discipuli autem et turbae credentes in eum putaverunt,
 illum sic venisse, ut jam regnaret: hoc est velle rapere et regem facere, praec-
 venire velle tempus ejus, quod ipse apud se occultabat, ut opportune proderet
 et opportune in fine saeculi declararet. Alcuin in Joh. pag. 521.

- 5 Thaz er nöh tho uuolti sin kúnig mit giuuélti
 ófono zi uuáre; bi thiu flóh er sie tho tháre. —
 Er tho then iúngoron gibot, tház sie fuarin uuídorort,
 thaz sie ouh giuuár uuarin, ioh ubar thaz fár fuarin.
 Síe ouh tho so dátun, ioh ángufti sie rúartun;
- 10 mihil úngiuuitiri uuás in harto uuídari.
 So sie in thaz scíf gígíangun, sie uuéтар far bifíangun,
 ioh féritun sie gúuáro in then úndon filu fuáro.
 Ther uuint thaz scíf fuar iágonti, thie undon bliúenti,
 uuás in drato hérti thaz uuéтар in theru férti.
- 15 Druhtin after in tho giang, so ther lút tho zigiang,
 ioh thie nan firliázun, thie thar zen góumon fazun.
 Gíang er after in tho far oba themo uuázare thar,
 fásto oba ther úndu, so uuír duen hiar in érdu;
 Giang er uuégerihtí, fúahta sin gikníhti,
- 20 sine líebun thegana in then úndon thar tho óbana. *F50^b*
 Bizóh fe, tho iz zi dáge uuant, er sie quámin in lant; *P86^a*
 unz sie in áladrati uuárun in ther nóti.
 Sie mér ouh hintarquámun, so sie nan tho gifáhun,
 firnámun in giuuári, theiz ein gidróg uuari. *V82^b*
- 25 Sie tho lúto irháretun thuruh thia fuárun fórahtun,
 thuruh thaz mihíla úngimah, uuánta ér man fúlíh ni gifáh,

5. kúnig *P*, chuninch *F*. 6. floch *F*. dare *F*. 7. ér *P*. do
 den *F*. gibót *P*. thaz *P*, daz, und so immer in diesem Capitel mit
 Ausnahme von 11, 27, 47, 48, wo thaz geschrieben *F*. fuarin uuídorot *P*.
 9. tatun *F*. 10. únuiuitiri (das zweite u in g corrigiert) *V*. 11. so
 úbergeschrieben *V*. scéf *F*. gígíangun *P*. 12. den *F*. fuáro *P*,
 fuaro *F*. 13. uuint *P*. in setzt *P* vor thaz. scéf *F*. thio *F*.
 úndon *P*, undun *F*. bliúenti (hinter u ein Buchstabe ausgekratzt) *V*,
 bliuenti *P*. 14. thráto *P*, drato *F*. deru *F*. ferti *P*. 15. drúhtin *P*.
 in *P*. gíang *P*, gianch *F*. der *F*. do *F*. zigíang *P*. 16. thie *P*,
 die *F*. dar *F*. 17. demo *F*. 18. der *F*. tuen *F*. herdu *F*.
 19. uuera rihti *F*. 20. liabun *F*. thegana *P*, degana *F*. thar vor
 in ausgekratzt, thar tho (do *F*) úbergeschrieben *V*. 21. do *F*.
 tage *F*. 22. áladrati *P*. ther] deru *F*. 23. nan seht *F*. do *F*.
 24. deiz *F*. gitrog *F*. 25. sie *P*. do *F*. luto *P*. thuruh *P*,
 duruch *F*. dia *F*. fuarun *P*. 26. duruch daz *F*. ungimach *F*.
 er *P*. gifah *P*, gifach *F*.

7. Matth. 14, 22 sqq.

- Thaz mán íó thes githáhti, thaz súlih io bibráhti,
 ódo ouh thaz gidáti, thaz uuazar er fo drati. —
 Sprah tho drúhtin innan thíu, quad: ,uuiht ni fórahtet ir íú!
 30 gihábet íúih báldo, bin íh giuuiſſo iz félbo! —
 So petrus tház tho gifáh, fon themo ſkíff er zi imo ſpráh,
 gruazta báldo, ih ſagen thir tház, then méiſtar, fo er giuúón uuas.
 ,Drúhtin,‘ quad er, ,oba thu iz bíft, ioh félbo thu thar géngift,
 thanne, quad, gibíut mir, thaz ih quéme thara zi thir.‘ —
 35 ,Quím!‘ quad druhtin zi imo in uuár. uuiht ni dúalta er es far,
 nub er zi gánne in drati ſih fon themo ſkífe dati.
 Er eriſt uuóla ſih gifnah, fo er auur then uuínt tho gifah,
 ioh uuaz thio úndun uuorahtun, fo ruartun inan fórahtun.
 Ther ſe nan fár tho ſankta, fo imo ther hugu uuankta,
 40 ni drúag inan thaz zuíual, fo thiú gilóuba ubarál.
 ,Drúhtin,‘ quad er, ,hílf mir, theih thuruhquéme thara zi dír,
 theih híar nu ni firuuérde, firlóran ouh ni uuérde!‘ — *P86^b*
 Er ſína hant tho thénita, then ſinan knéht thar nerita,
 ráſſta nan tho uuórto thera úngalouba háрто,
 45 Ziu er ſcólti íó thes githénken, ioh múates íó giuúénken, *V83^a*
 ouh forahnten tódes ſuari, unz er mit ímo uuari. — *F49^b*
 In thaz ſkíff er giang tho zi ín, ni fórahtun ſie in thes thiú mín;
 tho uuárd in théru ſtulli thaz uuétar filu ſtúlli.
 Inan ál tho betota, thier fón then fréiſon retita,
 50 quadun ouh, ſof iz íft: ,thu félben gotes fun biſt.‘ —

27. íó nach thes (des F) *ausgekratzt* V. gidahti F. thar (z *über r geschrieben*) V. oo (*das erste o in i corrigiert*) V, íó P. 28. odo ouh P. gitati F. uuázar P. dráti P. 29. sprach do truhtin F. ni vor uuiht P. 30. íúih] uuig F. ih giuuiſſo P. iz vor giuuiſſo F. 31. pétrus thaz F. do gifach F. demo F. ſcíff P, ſcheffe F. zimo P. sprach F. 32. grúazta baldo P. dir F. den F. 33. du F. iz PF. du dar F. 34. thánne P, danne F. dar F. thír P, dir F. 35. drúhtin P, truhtin F. zimo P. súr P. 36. gange F. dráti P. demo F. ſcífe P, ſcheffe F. tati F. 37. ſich F. gifnáh P. afur P. do gifach F. 38. uuáz P. dio F. 39. ſé P, ſè F. tho (do F) *übergeschrieben* V. ſancta P. der F. húgu P. 40. truag F. 41. duruchqueme dara F. thír PF. 42. fina hánt P. do denita F. nérita P. 43. úngilouba P. 44. ſcholti F. gidenchen F. giuuenchen F. 45. tóthes P. 46. ſclff P. gianch F. zín P. 47. tho (das letzte h *ausgekratzt*) V. uuárd P. theru P, deru F. ſtúlli P. 48. inan al P. bétota P. 49. quadun ouh P. fún P.

IX.

OPTULERUNT EI OMNES MALE HABENTES.

- Ther liut tho geiscota thaz, thaz druhtin tharaqueman uuas,
 ingegin fuarun folkon zen feltfanen uuerkon.
 Sie quamun al zifamane, thiu zeichan thar zi fehanne,
 manag feltfani; bi thiu uuerd iz thar so mari.
 5 Sie brahtun ummahti ioh ellu krumbu uuihti,
 ouh horgibruader fuare, thaz fagen ih thir zi uuare.
 Blinte ioh ouh doube, thaz mannilih giloube,
 ouh thara zi imo quamun thie in unuizzin uuarun. *P87^a*
 Sie uuungstun, muafin rinan thoh finan tradon einan
 10 in finen giuuatin; thaz mera sie ni batin.
 So uuer fo nan biruarta, er fruma thanafuarta,
 falida inti heili thaz uuas in thar giméini.
 Sie heili thar so scuafun, thie mit giloubu riafun,
 alles guates so ginuht, uuanta er ist thifu uuoroltzuht.
 15 Uuanta er gisuauf thesa erda ioh himiliska uuunna, *V83^b*
 ouh then se hiar nidana, bi thiu gang er thar so obana.
 Thaz uuas bi thiu, in uuar min, ther felbo uuag, ther uuas fin,
 ther felbo se, thaz ist uuar, bi thiu nintuueih er mo thar.
 Er uuas so in thera fristi zi finen fuazon festi,
 20 nintuueih imo soouanne zi fines felbes gange.

- IX. HABENTES *fehlt P.* 1. Geischota *F.* thaz thaz *P.* truhtin *F.*
 tharqueman *F.* 2. folchon *F.* uuerkon *P.* uuerchon *F.* 3. zifamane *P.*
 zifamene *F.* diu *F.* 4. diu *F.* uuard *F.* dar *F.* mari *P.*
 5. unmahti *F.* 6. dir *F.* 7. toube *F.* mannilih *F.* 8. dara *F.*
 zimo *P.* unuizzi *P.* unuizin *F.* uuaron *P.* 9. tradon] traron *F.*
 11. danafuarta *F.* 13. dar *F.* scuafun die *F.* 14. alles guates *P.*
 uueroltzuht *F.* 15. scuaf (*vorn gi ubergeschrieben*) *V.* gisuauf *F.* thesa *P.*
 unna *F.* 16. then se] these *F.* diu *F.* 17. diu *F.* uuag *F.*
 18. se *F.* uuar *P.* diu *F.* er] her *F.* thar *P.* 19. thera *P.*
 finen fuazon festi *P.* 20. imo *P.*

X.

DE MULIERE CHANANAEA.

- Sus in uuége quam ein uuíð, uuéinota thaz íra lib,
fólgeta in then lóuftin mit grozen ánaruaftin.
Ni quam er drúhtine fon héidinemo uuibe **F50^a**
in gánge odo in lóufti fulih ánaruafti.
- 5 Si quam rúafenti, kúmta thio iro thúrfti,
klágota ira uuéuua bi ira dóhter liaba.
Mit mhílon ríuuuon, íó fo uuíð sint giuuón, **P87^b**
íó mér inti mér zálta imo thaz ira sér.
,Ginádo druhtin,‘ quad fi, ,mír, bi thiu rúafu ih zi thir,
10 hólfa thino uns ráten, dauídes fun thes gúaten!
Min dóhter íft mit séru in únuuizzin zi uuáru,
ther dlúfal íft iru ínne, ther flant íft íó mánne.‘ —
Thaz fuar fi rédinonti after ímo hárenti,
klágota íó gilícho thia dohter uuénaglícho.
- 15 Thiu drúhtines mílti ni gab es antuurti; **V84^a**
thaz uuíð íó fuslih rédota, félbo druhtin thágeta.
Tho sprahun thár, fo gizám, thie uuolauúlligun man,
thie selbun drúta sine húlfun themo uuíbe.
,Frumi, drúhtin! thaz uuib, thaz fi unsíh láze haben líb, **F51^a**
20 fi héra fus ni lóufe, ioh after úns ni ruafe.

- X. CHANANEA *F.* 1. Daz *F.* ira líb *P.* 3. ér *P.* druhtine *P.*
truhtine *F.* heidemo *F.* uuibe *P.* 4. oðø *P.* fulihc *F.* 5. kumpla
thio *P.* íro *P.* ira *F.* 6. klágota *P.* bira *P.* 7. riuuon *P.* 8. íra
ser *P.* 9. truhtin *F.* diu *F.* dir *F.* 10. dino *F.* 11. tohter *F.*
uuaru *P.* 12. tiufal *F.* ínne *P.* manne *P.* 13. fúar *P.* imo
hárenti *P.* 14. tohter *F.* nach 14 steken 3-41 incl. aus Ca-
pitel VIII *F.* 15. thruhtines *F.* ántuurti *P.* 16. dageta *F.*
17. sprahun *P.* dar *F.* die *F.* 18. die *F.* truta sine (c aus a
gemacht) *F.* demo *F.* uuibe *P.* 19. truhtin daz *F.* líb *P.*
20. loufe *P.*

- Ia hilfiſt thu íó mit uuillen thefen líutin allen,
 ríchen ioh ármen, laz sía thih ouh irbármén! —
 ,Ih ni bln,‘ quad er, ,tho zi ln giféntit hera in uuórolt in,
 ni fi théih gidue githluti thie mines fáter liuti;
 25 Íro íft filu iruuórtan, ni fínt ouh nõh nu fúntan;
 ih quam bi théru noti, theih thie gifámanoti.‘ —
 Si uuas es ágaleizi, ioh fíal in fino fúazi,
 klagota íó thaz ira fér, thaz iz irbárméti inan mér. P88^a
 ,Drúhtin,‘ quad fi, hílpf mir! then droſt uueíz ih in thir,
 30 ginádo in therera ríuuui thínera múadun thiuuui!
 Heili dóhter mina thuruh gináda thina!
 dúa mir thaz gimúati thuruh thín félbes guati! —
 ,Níft,‘ quad er tho, ,fruma tház, thaz man zúkke thaz maz
 then kíndon ir then hánton, inti uuérfpez úz then húnton.‘ —
 35 ,Drúhtin,‘ quad fi, ,al íft iz íó, thaz uuízzun uuir giuuíſfo,
 álle man nintnéinent, thaz thínu uuort giméinent, V84^b
 Giléhunt thoh thie uuélpfa, theíft lába in ioh ouh hélpfa,
 thero brósmono síh fúllent, thie fon then dísgin fallent,
 Thar héron thie uuíſe fízzent zi iro múafe;
 40 gifmékent thoh, thía méina, thera ſelbun áleiba.‘ —
 Thera gilóubun féſti irkánt er in ther brúfti,
 uuas drúhtine iz gimúati, ioh lóbota ſus thio gúati:
 ,In thiu uuérg minu ſo íft ſtárk gilóuba thínu,
 nu uuérden al thio dáti, ſo thú mih hiar nu báti.‘ —
 45 Tho uuard bi théru uuilu thiu dóhter farfó héilu,
 gibot iz kríft guater thes bát iru thiu múater.

21. du *F.* 22. ioh] io *F.* dich *F.* 23. do *F.* zín *P.* uuórol
 (t *hinzugeschrieben*) *V.* uucrolt *F.* 24. deih gitue *F.* die *F.* 25. noch *F.*
 26. deru *F.* deih *F.* thie gifamanoti *P.* die gifamonoti *F.* 27. es] ſe
 (*Schreibfehler*) *F.* ſine *F.* 28. íó *P.* daz ira *F.* 29. truhtin *F.*
 hilf *PF.* droſt *P.* troſt *F.* uueiz *P.* thír *P.* 30. ríuui *F.* thínera
 (*Accent ausgekratzt*) *V.* dinera *F.* thiuuui *P.* diuui *F.* 31. tohter *F.*
 duruch *F.* dina *F.* 32. tua *F.* daz *F.* duruch *F.* 33. zúhkke *F.*
 máz *P.* 34. uuerfez *PF.* luz *F.* hunton *P.* 35. truhtin *F.* ſiu *P.*
 uuízzun *PF.* 36. daz *F.* 37. uuélfá *P.* uuelpfa *F.* deíft *F.* lába *P.*
 hélfá *P.* helpfa *F.* 38. dero *F.* tísgin *F.* 39. herereron *F.* ziro *PF.*
 40. dia *F.* meina *P.* 41. ther] theru *F.* 42. truhtine *F.* 43. miniu *F.*
 ſtark *P.* thiniu *F.* 44. dio tati *F.* du *F.* 45. deru *F.* tohter *F.*
 46. xp̄ſ *V.* xp̄c *P.* chríft *F.* des *F.*

XI.

M O R A L I T E R.

- Si hábeta, so er uuésta, gilóuba filu fésta; P88^b F51^b
 thaz gifcéinta sí thár, thaz fúgen íh thir in álauuar.
 Fúar sí théro dato rédihaftor thráto
 ioh báz in thereru nóti, thanne ther kúning dati.
 5 Er bát, thaz druhtin fúari, thar ther sún uuari,
 ioh er thar giméinti, tház er nan thár gihéilti.
 Ni deta síu es auur mér, giklagota ekrodø ira lér,
 thaz ira managfalta léid, ioh síh es uuíht thar ni méid.
 Ni bat sí thés, thaz íft uuár, thaz er fuari thára far,
 10 ni uuánu, sí ouh thies tháhti, thaz síu sía thábrahti. V85^a
 Suntar síus betota, gináda síno thígita,
 gilóubta, er sía gehéilti, ób er iz thár giméinti,
 Ioh ób er thaz gidáti, thaz er sín uuórt giquati,
 thaz sárto sín gizáni thera dóhter biquámi.
 15 Giuuísto uuízist thu tház, bí thiu gifcéinta síu thaz;
 síumo fúar sí far héim, so ér gísprah sín uuórt ein.

- XI. 1. Fésta *P*. 2. gifcheinta *F*. 3. therero dáto *P*, derero tato *F*. thrato *P*,
 drato *F*. 4. therero *P*, dereru *F*. danne der kuninch tati *F*. 5. daz
 truhtin *F*. dar der *F*. 6. thár *P*, dar *F*. gimeinti *P*. thaz *P*,
 daz *F*. ér *P*. thár *nach* nan *überschrieben V*, *fehlt P*, dar *F*.
 7. teta *F*. afur *P*. giklagota *P*. ékrodø *P*, ekrodo *F*. 8. uuíht *P*.
 dar *F*. meid *P*. 9. thes] hes *F*. dara *F*. sár *P*. 11. digita *F*.
 12. giloupta *F*. sic (e *tu a corrigiert*) *V*. géilti (he *nach é überge-*
schrieben) *V*, gihéilti *PF*. obo *F*. thár *überschrieben V*, *fehlt P*.
 gimeinti *P*. 15. gitati *F*. thaz ér *P*, daz er *F*. sín *nach* uuort *F*.
 14. dera (e *aus a gemacht*) *F*. tohter *F*. 15. giuuísto *P*. uuízist *F*.
 thu daz *F*. gifcheinta *F*. 16. síumo *P*. gísprah *F*.

- XI. 1. Cum pro filia rogans, non illam secum adducit, non Dominum ad eam venire
 precatur: constat apertissime, quod eum verbo salutem posse dare confidit, cujus
 praesentiam corporis nullam requirit. Habet patientiae virtutem non exiguam,
 quae Domino ad primam petitionem ejus non respondente verbum, nequaquam
 a precibus cessat, sed ampliori instantia auxilium, quod coeperat, pietatis ejus
 implorat. Beda, Hom. Dom. II. in Quadrag. col. 237.

- Hábeta siu óuh in thia stúnt filu mihila thult,
 thúltigaz hérza úbar ira smérza.
 Selbo kríft, so er uuólta, zi húnton er sia zálta,
 20 ni gab si thóh ubarál íó thes rúaffennes stal.
 Sih uuíht ouh thes ni scámeta, thaz er thaz rédinota,
 ni firháaz ouh in ther nóti, ni si imo fólgeti, P89^a
 Ni si áuur thaz iruuéliti, then nóti imo gizéliti,
 thia thúrfti mo giklágoti íó afterrúafenti.
 25 Selbon kríft thar bétota, ioh sínaz uuórt ouh lóbota;
 intfiang iruz zi gúate mámmuntemo múate.
 Bi thiu gihólota siu thár, uuízift thaz in alauuár,
 uuanta si hábeta sulih múat, thera dóhter thaz guát.
 Giuuan mit ágaleize, mit mihilemo flize
 30 saríó thúa uuila thia héilida ana duála,
 Ioh fúar si sínes uuórtes fro tho héimortes, V85^b F52^a
 ioh si fár githageta, gilóubta, thaz er fágeta.

XII.

VENIT IESUS IN PARTES CAESAREAE PHILIPPI.

Bigan druhtin eines rédinon gifuáso mit then théganon,
 frágeta sie mit mánnon fon then uuóroltmannon.
 Éiscota sie in dráti, uuaz thiu uuórolt quati,
 uuaz sie fon imo redotin, ioh uuó fon imo zélitin.

17. ouh *P.* dia *F.* 18. dúltigaz *F.* herza *P.* smérza *P.* 19. xpc *P.*
 so *übergeschrieben V.* 20. thó (h *hinzugeschrieben V.* vbaral *F.* des *F.*
 ruafennes *F.* 21. daz er (ér *P.*) daz *F.* 22. thera *P.*, theru *F.* si imo
 folgeti *P.* 23. áuur *P.* giceliti *F.* 24. thio *F.* thúrfti *P.*, durfti *F.*
 imo *P.* áster ruafenti *P.* 25. sélbon *P.* xpc *P.*, chrift *F.* vuort *F.*
 26. intfiang *F.* 27. diu *F.* álauuar *P.* 28. siu *PF.* sulih *F.*
 dera tohter daz *F.* guat *P.* 29. giuuan *P.* flize *P.* 30. duála *P.*,
 tuuala *F.* 31. sínes (*Accent ausgekratzt V.*) vuortes *F.* do *F.*
 32. githágeta *P.*, gidageta *F.* giloupta daz *F.*
 XII. PHILIPPI *fehlt P.* 1. Truhtin *F.* gifuáso *P.* 2. vueroltman-
 non *F.* 3. eischota *F.* thráti *P.* diu uuorolt *F.*

- 5 ,Uuht,‘ quad er, ,ni hélet mih, thes ih⁶ nu frágen iuih,
giuuiſſo fáget mir iz ál, thes íúih éiscon hiar nu scal.
Uuaz quít fon mir ther liutſtam? thaz gizéllét mir nu frá^m;
uuer, quédent ſie, theih ſculi ſín, odo ouh rácha uueſe mín? — *P89^o*
Sie imo rédinotun, uuáz ſies alle hórtun,
10 zaltun míſſilih gimáh, uuío ther liut fon ímo ſprah.
,Súme,‘ quadun, ,duent ſie uuls, tház thu hieremías ſis;
iohánⁿem fume ouh nénnent, ioh thih zi thíu gizellent.
Quedent ſúm giuuaró helías ſis ther máro,
ther thiz lánt ſo tharta, then hímil ſo biſpárta,
15 Ther íú ni liaz in nótin régonon then liutin,
thuángta ſie giuuaró hártó filu ſuáro.
Ioh ſpré^hent hiar in ríche thie liuti ouh ſúmliche,
thu ſis giuuiſſo héiler thero fórafagono éiner,
Thie íú bi alten uuóroltin then liutin uuúntar zelitin, *V86^o*
20 kúnſtigo dáti ioh drúhtines girati.‘ —
,Nú,‘ quad er, ,ni hélet mih, uuio ír firnoman eigít míh,
nu ſie bi míh ſo zéllent, ſo hártó miſſihéllent?‘ —
Deta éiner thes tho rédina, firſpráh thie ſelbun thégana,
pétrus ſpráh thar ubarlút, ther furíſto drúhtines drut:
25 ,Uns állen thaz giuuls íſt, tház thu ſelbo kríſt biſt,
fon góte uns quami hérafun, ſelbo drúhtines fun.‘ —

5. uuiht *F.* ih *P.* iúih *P.* 6. faget *P.* des *F.* eiscon *F.*
hiar *übergeschrieben V.* 7. der *F.* daz *F.* 8. min *P.* 9. mo *F.*
uuaz *P.* 10. gimach *F.* uuio *P.* der *F.* ſprach *F.* 11. qua-
tun tuent *F.* thaz *P.* daz *F.* du *F.* 12. nennen *F.* dih *F.*
diu *F.* 13. der *F.* 14. der diz *F.* thárta *P.* darta *F.* den *F.*
15. íu *P.* reginon *F.* 16. thúangta *P.* duancta *F.* ſuaro *P.*
ſuaro *F.*

17. Ioh ſprechent hiar in ríche. Thie liuti ouh ſumliche. Thu ſis giuuiſſo heiler.
Dero forafagono [fórafagon (no *hinzugeschrieben V*)] einer. Ioh du iz ſelbo
firbiut. Thaz dir ni tue ſo der liut.

Nach 18 stehen 16-57 incl. aus Capitel XIII F. 19. hic *F.* íu *P.*
bí *P.* uuúntar (*vorn v übergeschrieben V*), uuúntar *P.* uuntar *F.* 20. kún-
tino (*das letzte n in g corrigiert V*). dati *P.* tati *F.* truhtines *F.*
21. nv *P.* 23. deta *P.* teta *F.* des do *F.* firſprach die *F.* de-
gana *F.* 24. ſprach dar *F.* der *F.* ſúriſto *P.* truhtines trut *F.*
25. allen daz *F.* daz du *F.* xp̄c *P.* chriſt *F.* 26. góte *P.* vns *F.*
truhtines *F.*

- Githánkota er mo hártó théro selbon uuórto,
 ioh géreta ínan, uuizift tház, ouh filu hóho ubar thaz.
 ,Thir gáb nu,‘ quad, ,zi gúate min fáter thaz zi múate, **P90^a**
 30 ni theiz mán gidati, thaz thu nu súlih quati.
 Nu uuíllu ih thir giheízan: pétrus scalt thu héizan,
 thaz thu in gilóubu, ih ságen thir éin, fis so fésti ío so stéin.
 Thar ih óba uuille, thie mine líobon alle,
 gizímboron thaz min hús, thaz fie nirgángen thanan úz.
 35 Nirméginot síh, uuizift tház, thiu hellipórta ubar thaz,
 díufeles girúfti; iz sténtit in ther fésti.
 Thir uuíllu ih géban innan thés flúzila hímiles,
 tház thu uualtes áles thes selben ínganges,
 Thaz then thie dúri sín bidán, thie tharín ni sculun gán,
 40 ioh ouh thén inflázés, thie thú tharzua gilázés. **V96^b**
 Gibínt then man mit uuórton; ther stánte ío in then bánton;
 ní uuíll ih themo ouh uuíldoron, then thú gisteift intrédinon.
 So uuás ío thu es bizéines, in érdu hiar giméines,
 ío ueefez ál in hímile, thir níaman thes ní uuídire.‘

27. githángota (k über g geschrieben) V, githánkota P, gidanchota F. dero selbono F. uuorto P. 28. géreténan (a nach t über-, i durch das letzte e geschrieben) V, giéreta ínan P, gerota ínan F. ínan P. daz ouh F. ubar daz F. 29. gap F. daz F. 30. deiz F. gitati daz du F. sulich F. 31. uuíll F. ih P, ich F. dir F. du F. 32. daz du F. dir F. ío fehlt F. 33. uulle (i vor dem ersten l übergeschrieben) V, uuelle F. die F. míne líobon P. 34. daz F. mín (Accent ausgekratzt) V, mín F. daz fie F. nirgángen (e aus a gemacht) P. danan F. 35. uuizzift daz diu hellaporta F. ubar tház P, ubar daz F. 36. tíufeles F. sténtit] steit F. deru F. fésti auf einer Rasur V. 37. uuílluh P. flúzila P. humiles F. 38. thaz thu P, daz du F. des selbon F. 39. thén P, den F. thio P, fehlt F. turi F. bitan F. die darin F. sculun PF. 40. den F. die du darzua F. gilázés PF. 41. den man F. der F. den F. 42. uuíll P. then (n in m corrigiert, o hinzugeschrieben) V, thémø P, demo F. den du F. 43. herdu F. 44. hímile P. dir níamen des F. uuídere F.

XIII.

PRAECEPTUM NE CUI DICERENT QUIA IPSE ESSET
CHRISTUS. ET INCREPATIO PETRI. ET DE
VISIONE IN MONTE.

- Er tho then iúngoron gibót, thaz sie iz hálin thuruh nót, F53^b
 théiz ni uurti mári, thaz er kríft uuari. P90^b
 Zált er in tho fóllon then sínan múatuuillon,
 ioh ouh hártó filu frám, bi hlu er hera in uuórolt quam.
 5 ‚Mih scál man,‘ quad, ‚gífhán, ufan krúzi hahan,
 bispluan ioh bifiltan ioh héiftigo bifóltan.
 Dúent thaz these fúriston ioh thie héreston,
 ergébent mih zi nóte frémidemo thléte.
 Ih irftán after thlu, drof ni fórahtet ir iu,
 10 nift iz láng zi uuare, thes dríttén dages fare.‘ —
 So pétrus thaz tho uuésta, er inan fúntar raffta,
 ioh ouh flú hartó fúlichero uuorto:
 ‚Ni giuuáhines, druhtin! fúrdír, ginado félbo thu thoh thír,
 thaz uuórolt ni bifinde, thaz thír íó fúlih uuerde.
 15 Druhtin, thu iz ni uuólles, thaz thú fo íó bifálles,
 ioh thu iz félbo firbiut, thaz thír ni dúe fo ther liut. V87^a

- XIII. 1. Do, und so immer in diesem Capitel F. den, und so immer in diesem Capitel F. gibot P. durch, und so immer in diesem Capitel F. 2. deiz F. uuurti P. daz, und so immer in diesem Capitel F. xpf V, xpc P, christ F. 4. hlu] thiu F. herá P. uuerolt F. 5. crúzi P, kruci F. 6. bispluan P, bispiar F. héiftigo P. 7. dese F. die, und so immer in diesem Capitel F. heroston F. 8. irgebent F. thlote P, diete F. 9. diu, und so immer in diesem Capitel F. trof F. furehtet F. iú P. 10. lanch F. des F. thritten P, tritten F. 11. uuésta] uuiffa F. 13. truhtin F. du doch F. thír P, dir, und so immer in diesem Capitel F. 14. uuerolt F. bifinde P. 15. tu iz F. du fo F. íó (Accent über i ausgekratzt) V, íó P. 16-57 incl. fehlen hier, und stehen nach XII, 18 F. 16. du F. tue F. der, und so immer in diesem Capitel F.

XIII. 1. Matth. 16, 20 sqq.

- Thu únfiĥ so bifuiĥes, thaz thu uns íó gifuiĥes?
 gót iz ni giuuerde, thaz thir íó fúliĥ uuerde! —
 Gab ér tho ántuurti, thaz pétrum thuhta hérti,
 20 thaz ínan tho giuuiſſo ruárta filu uuáſſo.
 ‚Far after mír thanne, thu, ſátanas, zi mánne!
 thu thes girátes uuiht ni uuéiſt, thaz ſelbo drúhtin uulit méiſt.
 Hábet er giméinit, mit mir thia uuórolt heilit, *P 91^a*
 ni még iz uuerdan álles; thu quíſt, thaz thu iz ni uuólles.
 25 Sint mer thir mánnes dati, thanne ſín girati; *F 52^b*
 ſof iz thíĥ githunkit, nales ſo ér githenkit.
 So uuér ſo uuolle mánno gan after mír íó gerno,
 firlóugner filu fóllo then ſinan múatuuillon,
 Ioh neme krúzi ſinaz tharazúa ouh ubar tház,
 30 fólge mir íó thánne, thar ih fora ímo gange.
 Vuaz híſfit nu then muadon mán, ther hiar gihéret ſo frámm,
 thaz ſint imo untar hénti ellu uuóroltenti,
 Oba er in thia uuila firlúſit ſina ſéla,
 ioh ſih ſélbon thuruh nótt mit fúnton firdámmot?
 35 Ni mág er, thaz íſt al niuuíht, findan uuéhſeles uuiht
 in allen richin, thaz íſt uuár; er ſélbo ſcal iz uuefan thár.
 Uuanta drúhtin gíltit, ſo er ſín úrdeili dúit, *V 87^b*
 állen ſo ſie dátun, ioh hiar giuuerkotun.
 Hiar ſtantent fúme untar íú, giuuiſſo ſágen ih iz íú,
 40 thie tóthes ni koront ér, noh ni thúttent thaz ſér,

17. unfich *F.* bifcuiches *P.* bifuiuches *F.* du *F.* íó *P.* gi-
 ſcuiches *P.* gifuiuches *F.* 18. ſulich *F.* 19. ántvuurti (v *ausgekratzt*) *V.*
 ántuuurti *P.* 20. ruárta *P.* 21. danne, *und so immer in diesem Ca-*
pitel F. tu *F.* 22. des giratis *F.* truhtin *F.* meift *P.* 23. mír *P.*
 dia, *und so immer in diesem Capitel F.* uuerolt *F.* 24. alles du *F.*
 du iz *F.* 25. mér *P.* tati *F.* 26. githvchit *F.* 26. náles (*Accent*
ausgekratzt) *V.* githenchit *F.* 28. muatvuillon *F.* 29. crúzi *P.*
 kruci *F.* darazua *F.* óuh *P.* *fehlt F.* thaz *P.* 30. thanne *P.*
 dar, *und so immer in diesem Capitel F.* 31. uvaz *P.* uuaz *F.* hil-
 phit *F.* múadon *P.* hiar *P.* 32. ſint *P.* vntar *F.* uue-
 roltenti *F.* 33. ob *PF.* 35. findan *P.* uuehſales *F.* uuiht *P.*
 36. állen *P.* is *F.* uuéfan *P.* vuefan *F.* thar *P.* 37. thruhtin *F.*
 gíltit *P.* urteili *F.* dúit *P.* tuit *F.* 38. tatun *F.* giuuerkotun *P.*
 giuuerchotun *F.* 39. ſtántent *P.* ſtanten *F.* fúme *P.* untar *P.* vntar *F.*
 íú giuuiſſo *P.* 40. dóthes (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) *V.* todes *F.*
 kóront *P.* chorent *F.* er *P.* noch dultent *F.* ſer *P.*

- Ér sie sehent scóno then gotes sún frono
 in sunnun ánaliche in sínemo riche. —
 Er ahto dágon after thiu — thaz zellu ih hiar nu bi thiu,
 thaz thu thir sélbo leses thár thaz féltfana uuuntar — P99⁺
- 45 Zi hiu er fár tho gifíang, er úfan einan bérng giang;
 thar lifist thu ouh ana uuán, thaz thri er hiaz mit ímo gan,
 Ioh sie thar in gáhun scóni sino sáhun,
 uuio sie ouh mit únredinon in uuóltun thar gifélidon.
 Ther fater iz gifúazta, then sínan líobon grúazta,
 50 quad, er uuári, uueist es mér, éinego síner.
 Móyses giuuaro, helias ouh ther máro
 fon heilegero ménigi quámun thara ingégini.
 Zélit thir iz lúcas, uuaz iro thing thar tho uuás,
 uuaz sine scálka in feste thar kófotun mit kríste. — F53⁺
- 55 Thie iúngoron thar tho gáhun thera scóni hintarquámun,
 ioh sie tho théro dato irfórahtun sih dráto;
 Er in sélbo gibot, thaz sie iz hálín thuruh nót,
 unz thiu sín guati uf fon tóde irstuantí. V88⁺

41. schono *F.* 43-51 incl. *fast ausgekratzt V.* áhto *P.* tagon *F.*
 zelluh *PF.* 44. du *F.* uuntar *F.* 45. hiu *verwischt, scheint* thiu *ge-*
heissen zu haben, diu F. gifíanch *F.* gaang (i *über das erste a geschrie-*
ben) *V,* gianch *F.* 46. lifist *P.* du *F.* dri (d *unterpunktirt, th über-*
geschrieben) *V,* dri *F.* 47. ioh *P.* schoni *F.* 48. uuio *P.* 49. fater *P.*
 gifuázta *P.* grúazta *P.* 50. mer einigo finer *P.* 51. giuuáro *P.*
 helia *F.* ouh *fehlt F.* 52. héilegero *P,* heiligero *F.* thara *P,*
 dara *F.* 53. dinch *F.* 54. sine *fehlt F.* schalcha *F.* féste *P.*
 chofotun *F.* xpe *VP,* chrifte *F.* 55. dera *F.* 56. sie *P.*
 dero tato *F.* fórahtun (*vorn ir übergeschrieben*) *V.* thráto *P.*

57. Er in selbo gibot (gibót *P.*). Thaz sie iz halin duruch not. Hie iu bi
 alten uuoroltin.

Then liutin uuntar zelitin. Kunstigo tati. Ioh truhtines girati. (*cf. XII, 17*) *F.*

58. tóthe irstúanti *P.*

43. Luc. 9, 28 fqq.

XIV.

BREVIS AMMONITIO DE SIGNIS.

- Thes nist zála, noh ouh rím, uuio manag vuúntar íst sín,
 uuio manag féltfani íst ubar uuórolt mari.
 Thaz duent lútmari thie scríptora fiari,
 thie scríbent euangélion; lis félbo, theih thir redion.
 5 Thar máhtu anafíndan, uuío er ouh einan gómman
 irquícta in theru báru, thaz ságen ih thir zi uuári, P92^a
 Irquíct er ouh, so móht er, thes héresten dóhter
 in themo hús zi libe then híon zi liabe. —
 Vnz drúhtin felbo tharagiang, ein uuib er iz untarfíang;
 10 sí ganz síh thánafuarta, so flúmo síu nan rúarta,
 Thoh ni uuás giuuiſſo ér árzat nihéiner, F54^a
 thoh sí ira al spéntoti, ther húlfi iru in theru nóti. —

XIV. 1. Noch *F.* uúntar (*vorn v. übergeschrieben*) *V.*, uuúntar *P.*, uuntar *F.*
 2. uuerolt *F.* 3. thiez (*i und e unterpunktiert, a übergeschrieben*) *V.*,
 thiaz *P.* tuent *F.* die, und so immer in diesem Capitel mit Aus-
 nahme von 65, 64, 73, wo thie ouh, thie heilt, thie ih geschrieben *F.*
 fiari *P.* 4. deih *F.* thir *etwas ausgekratzt* *V.*, dir, und so immer
 in diesem Capitel *F.* redinon *F.* 5. uuło *P.* góuman (*u unter-*
punktiert, m übergeschrieben) *V.* 6. deru, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 18,
 21, 75, 88, 93, 95, 109, wo thaz geschrieben *F.* uuáru *PF.* 7. he-
 roften tohter *F.* 8. demo, und so immer in diesem Capitel *F.* den,
 und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 57 und 75, wo then
 undon, then gouuon geschrieben *F.* lıebe *P.* 9. uvnz *P.*, unz *F.*
 truhtin, und so immer in diesem Capitel *F.* tharagiang *P.*, daragianch *F.*
 uuıb *P.* iz vor er *F.* untarfianch *F.* 10. ganz *P.* thára
 (*n über r geschrieben*) fuarta *V.*, thanafuarta *P.*, danafuarta *F.* 12. doh *F.*
 ſra al spéntonti *P.* der, und so immer in diesem Capitel *F.* húlfi *P.*
 théru noti *P.*

XIV. 1. Luc. 7, 11 fqq. 7. Luc. 8, 45 fqq.

- So druhtin thárafun tho fúar, so ínan ira fáter spuan,
 bi thia dóhter dati, so ér nan thar tho báti:
- 15 Thráng inan thiu ménigi, thiu thár uuas tho ingégini,
 thár thie selbun llúti, drúhtin krist zi nóti.
 Bigonda génu dráhton, in ira múate ouh áhton,
 sí síh zi thiu gifiarti, tház síu ínan birúarti,
 Thoh, bi thía meina! thia drádun ekord éina,
- 20 sí iz zi thiu gifítoti, thaz méra uuiht ni géroti, V88^b
 Thaz farió mit givuúrti sí uuola gánz uuurti,
 ioh ób iz zi thiu uuurti, thaz blúat iru firfúlti.
 Si iz zi thiu bibrahta, ioh drúhtine síh náhta,
 ioh iz zi thiu gifiarta, thes giuuates trádon ruarta.
- 25 Mit mhileru ílu so uuárd sí farió heilu, P93^b
 farió thía uuarba in allen ánahalba.
 Sar gab stál, thaz íft uuár, mer zi rinnanne thár,
 so fúalta far thes gúates, brúnno thes blúates.
 Sih drúhtin kerta uuidorort, ther thia héili thar gibót,
- 30 ioh frágeta bi nóti, uuér nan thar tho rúarti?
 ‚Ziu íft, drúhtin!‘ quad tho pétrus, ‚thaz thu es éiscos nu fús,
 ioh thu therero dáto fráges nu so dráto?
 Thih thringit mán bi mánne in thefemo selben gänge,
 álle these llúti, thu fráges, uuer dih rúarti?‘ —

13. darafun *F.* do, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 59, wo tho fin geschrieben *F.* 14. dia tohter tati, und so immer in diesem Capitel *F.* dar, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 67, wo thar geschrieben *F.* 15. thránk *P.* diu, und so immer in diesem Capitel *F.* 16. selbon *F.* xpc *VP*, chríft *F.* 17. bigónða geniú *P.* thráhton *P.* trahton *F.* múate *P.* áhton *P.* 18. gifiarti thaz síu *P.* inán *PF.* 19. trarun, und so immer in diesem Capitel *F.* 21. farió *P.* giuúrti (v nach i übergeschrieben) *V.* giuuúrti *P.* giuurti *F.* uurti (vorn u übergeschrieben) *V.* uurti *F.* 22. uurti (vorn u übergeschrieben) *V.* uurti *F.* 23. bibráhta *P.* náhta *P.* 24. gifiarta *P.* des giuuate *F.* 25. héilu *P.* 27. gab stál] abstál *P.* rinnenne *F.* thar *P.* 28. sí (i unterpunktirt, o übergeschrieben) *V.* sí *PF.* far des *F.* blúates *P.* brúnno thes blúates *erste*, sí fúalta far thes gúates *zweite Halbzeile P.* 29. uuidorort *F.* hélli (das erste l in i corrigiert) *V.* 31. du, und so immer in diesem Capitel *F.* sus *P.* 32. thú *P.* derero *F.* tato, und so immer in diesem Capitel *F.* thráto *P.* *Fragezeichen nach drato F.* 35. dringit *F.* defemo *F.* 34. defe *F.* thih *P.* dih *F.* *Fragezeichen nach ruarti F.*

- 35 ,Íh,' quad er, infúalta, thaz éthesuuer mih rúarta,
ih irkánta, ih ságen thir, thia kraft hiar fáran fona mir.' —
So síu tho thaz gihórta, thaz er iz ántota,
ioh thiu felba dát sín ni mónta tho firhólan sín,
Ioh er tho spráh ubarál bi frúma, thía sí thar firftál,
40 tho míthont in theru frífti, thaz, uuánta sí, er ni uuéfti: *F54^b*
Quam síu fórahtalu fár, ioh zálta mo thiu uuérk thar, *V89^a*
iáh tho thar gimúato sínes selbes dátó
Thero drúhtines uuérko ioh óuh iro githánko,
bi hiu sí irbáldota so frám, ióh zi thiu sí tháraquam,
45 Ioh ziu sí fáreta, thaz sí thia trádun ruarta.
gilóuba iz deta, in uuára, ni gidórst es ruaren méra.
,Fár,' quad er tho, ,innan thés, tohter, héimortes
mit frídu ioh mit gúatu, mit gilóubu so gihéiltu. *P93^a*
Gilóuba thin, in uuára, thiu deta thih hiar héila,
50 thiu deta thaz gizámi, thu hiar thia fruma nami.' —
Maht léfan in theru redínu zéichan filu mánagu,
giuuúfso, so ih thir zéllu, thiu er deta fáman ellu. —
Uuio fuarun thiu díufilir úz thar zi pétrufes hus,
tho drúhtin thaz giméinta, er sína súlgar heilta.
55 Thie síechun quamun álle tho zemo ábande,
firdreib er ál thio súhti ioh iro úmmahti. —

35. infualta *F.* éthesuuer *P.* 36. kráft *P.*, craft *F.* fone *F.*
37. tho *übergeschrieben V.*, nach thaz *P.* 38. sílba *P.* dát *P.*, tat *F.*
39. ér *P.* 40. middont, und so immer in diesem Capitel *F.* síál
(vorn fir *übergeschrieben V.* 40. theru *P.* 41. quám sí *P.* forah-
tiliu *F.* imo *F.* 42. iah *P.*, ioh *F.* gimyáto *P.* dato *P.*
43. uuérko *P.*, uuércho *F.* githanko *P.*, gidancho *F.* 44. híu *P.*, diu *F.*
sí irbaldota *P.* daraquam *F.* 45. ióh *P.* ziu] zi diu *F.* sí *über-*
geschrieben V., fehlt *F.* drádun (t *über das erste d geschrieben V.*, thrá-
don *P.* rúarta *P.* 46. gilóuba *P.* teta, und so immer in diesem
Capitel *F.* gidórsta *P.*, gitorst *F.* 47. tho *übergeschrieben V.* des *F.*
dohter (d *unterpunktirt, t übergeschrieben V.*, thóhter *P.* 48. guatv *F.*
49. din *F.* dih *F.* 50. thia (u *über ia geschrieben V.* frúma *P.*
51. redinv *F.* 52. sí ih (o *über das erste i geschrieben V.* sí ih *P.* 53. fúa-
run *P.* tíufilir *F.* 54. sína] sí *F.* 56. firdréib *P.*, firtreib *F.* al *P.*
dio, und so immer in diesem Capitel *F.* súhti *P.*

51. Matth. 8, 14 sqq.

Ostfild I.

- Ér gibot then uuinton, then undon zéffonton,
 so flum er es givuúag thar, sie gifultun in far;
 Tho sin githígini zi imo ríaf, tho ér in themo fkiye fliaf,
 60 iruuágtun thuruh fórahta, tho er thaz zéichan uuorahta.
 Héilt er ouh iu blínte, thie uuárun mórnente,
 thie fus in uuége gahun, mthont zi lmo quamun. V89^b
 Thie ouh zi imo fúnnun, thie mit dúfele vuúnnun,
 hórngibruader thánne, thie héilt er fárió alle.
 65 Lis thir mátheufes déil, uuio uuard ein hórngibruader héil;
 in lúcafes deile, uuio zéhini uurtun héile.
 Thár fint ouh gizálte bétirifon álte,
 úmmahtige mán, thie heilt er ál so gizam. P93^b
 Firdílota er in fúntar thia fúnta, thaz uuas vuúntar, F55^a
 70 firgáb in thiu fin guáti thio iro míffodati.
 Thara ouh zúa gifuagi blíntero ginúagi,
 hálzero ménigi ioh krumbero gifámani,
 Thie ih al irzállen ni mag, thoh ih tharzúa due then dag,
 ouh thaz iar allaz ioh minaz líb ubar thaz.
 75 Thaz uuas in inouon ioh úze in then góuouon,
 so uuár so sie sih klágotun, ioh mthont imo gágantun,
 So heilte se álle druhtin fár, thaz fágén ih thir in alauuár;
 er blíder thánauuanta, so uuér so zi imo nándta.
 So uuer fo thés ruahta, thaz frúma zi imo fúahta,
 80 uuízift iz in alauuár es ni bráft imo thár:

57. gibót *P.* céffonton *PF.* 58. flumq *P.* ez (z in s corrigiert) *V.*
 giuúag (v nach i übergeschrieben) *V.* giuúag *P.* giuuch *F.* 59. thó *P.*
 githínini (*das erste n in g corrigiert*) *V.* gidigini *F.* zimo *P.* scife *P.*
 schiffe *F.* flief *F.* 60. durch, und so immer in diesem Capitel mit
Ausnahme von 111, wo thuruch geschrieben F. 61. íu *P.* uuarun *P.*
 62. zimo *P.* 63. thie ouh zimo *P.* tiufele *F.* uúnnun (*vorn v*
übergeschrieben) *V.* uuúnnun *P.* uúnnun *F.* 65. mathevses teil *F.*
 66. deile *P.* teile *F.* vuurtun (*v vorgeschrieben*) *P.* 68. ummáhtige *P.*
 héilt *P.* 69. firdílota *P.* firtílota *F.* uúntar (*vorn v übergeschrieben*) *V.*
 uuúntar *P.* uúntar *F.* 70. míffidati *P.* míffitati *F.* 71. zifuagi *F.*
 72. ménigi *P.* 73. thie ih] theih *P.* ircellen *F.* mág *P.* mach *F.*
 darzua *F.* tue *F.* tag *F.* 77. héilte *P.* alle *P.* álauuar *P.*
 78. thánauuánda *P.* danauuanta *F.* zimo *P.* 79. des *F.* zimo *P.*
 80. álauuar *P.* es könnte auch für er gelesen werden *V.* er *P.* thar *P.*

57. Matth. 8, 24 fqq.

61. Matth. 9, 27.

63. Matth. 8, 28 fqq.

- Uuant ér íft felbo brúnno ioh alles gúates uunno,
 allaz guat zi uuáre fo flóz fon imo tháre
 Allen lútin íó ginúag, fo uuér fo es thanne thar givuúag, *V90^a*
 ther thara in thíu giliafi, thaz thara zi ímo riafi.
- 85 In fúslicha rédina fo fánt er zuelif thegana,
 ni thoh zi uuóroltruame zéichan ouh zi dúanne,
 Thaz fie dúfal fluhtin in ármilichen fúhtin,
 ioh in állen nótin húlphin íó then lútin.
 Gibót, thaz fie firnámin, ouh uuíht mit ín ni namin
- 90 tho zi thémo frifte in zi uuégeneste: *P94^a*
 Séchil noh thia málaha, thaz fús fie fuarin thánana,
 noh ouh ni fúartin in thiu thíng mit ín niheinan pénding;
 Thaz fie zi thíu gifiangin fús mit stábon giangin,
 mit gértun in henti harto ílenti;
- 95 Thaz fie ouh thes ni rúahtin, zua dúnichun in fúahtin,
 noh ouh in théra gahi managfalt gifcúahi.
 Déta in thaz zi núzze, thaz fuarin fie éinluzze
 untar uuóroltmannon zi fúslichen thingon. *F55^b*
 ,Uuíht,‘ quad, ,fágen ih íú thaz, ni nemet scázzes umbi tház,
 00 íú lazet úndrata thero uuóroltliuto míata.
 Éra thesles uuérkes gab ih íú mínes thankes,
 ir mir, uuízut ir thaz, ni gabut dróf umbi thaz.

81. uuant *P*, vuanta *F*. er *P*. uunno *F*. 82. allaz guat *P*.
 thare *P*, dare *F*. 83. ginuach *F*. so es *P*, ses *F*. danne *F*.
 giuuúag (v *nach* i *übergeschrieben*) *V*, giuuúag *P*, giuuach *F*. 84. der *F*.
 thára *P*, dara *F*. thiu giliafi *P*. daz dara *F*. zimo *PF*.
 85. fant *P*. zúelif *P*. thegana *P*, degana *F*. 86. ní *P*. doch *F*.
 uuerortruame *F*. tuanne *F*. 87. tiufal *F*. fuhtin *P*. 88. notin *P*.
 húlphin *PF*. 89. uuith *F*. mamin (*Schreibfehler*) *V*. 91. danana *F*.
 92. noch *F*. fuartin *P*. dinc *F*. in *P*. pénthing *P*, phen-
 dinc *F*. 93. giflangin *P*. 94. hénti *P*. 95. des *F*. ruáhtin *D*.
 tunichun *F*. fuáhtin *D*. 96. noch *F*. dera *F*. gifchuahi *F*,
 gifcúachi *D*. 97. déta *P*. si *F*. 98. uueroltmannon *F*. dingon *F*.
 99. uuiht *F*. fagen *P*. íú tház *P*. schazzes *F*. umbi thaz *P*.
 nement (*das zweite n ausgekratzt*) *V*. 100. únthrata *P*. dero uee-
 roltliuto *F*. 101. thes (ses *hinzugeschrieben*) *V*. uuerches *F*. ih íu *P*.
 danches *F*. 102. uuizzut *F*. trof *F*.

85. Matth. 10, 1 sqq.

- Ír ouh thaz ni uuóllet, thaz ir zi thúu giganget,
odo ouh zi thúu giloufet, thaz ír es uuiht firkóufet. — V99^b
- 105 Bi fúslicho dáti fo áhtun sín thio líuti;
fáretun thes férahes sine flanta innan thés,
Íóh sie datun mári, thaz er firnóman uuari,
ioh er then dlufal habeti, bi thúu thiz allaz sítoti.
Tház firtruag er állaz, ioh ouh méra ubar tház,
110 al thiz úngimuati thúruh sino guati.
Thuruh sino mílti uuas er in mámmunti, P94^b
óugta in íó in giuuúlfí mihil súaznílfí.
Er ougta in íó filu frámm, bi híu er hera in uuórolt quam
mit uuérkon in girihti bi sínera éregrehti,
115 Mit uuérkon filu fóllo; thoh sie óugtin argan uuíllon
émmezzen thiú ménigi áuur thára ingegini,
Níd filu hébigan, then firtruag er allan.
uuanta nídigaz muat hazzot émmezen thaz guát,
Hazzot íó thio guati thuruh úbarmuati,
120 nintfáhent thes gilúfti thio ármilichun brúfti.

103. ir óuh P. 104. ódø P. ir P. uuiht P. 105. dati P,
tati F. thie F. liuti D. 106. faretun des F. ferahes D.
flanta P. innan F, inan D. des F. 107. tatun F. 108. ér P.
tiufal F. diz, und so immer in diesem Capitel F. sitota F.
109. thaz P. firtruag P, firtruag F. allaz P. ubar thaz P,
ubar daz F. 110. thuruh sino guati P. 111. thúruh P. mílti P.
ér P. 112. óugta P. 113. óugta P. íó P. híu] uuih F.
uuerolt F. 114. vuerkon F. girihti P. 115. follen F. doch F.
116. émmezen (ig ausgekratzt) V, emmizen P. afur P. thara P,
dara F. ingegini P. 117. firtruag F. 118. múat P. émmi-
zigen (ig ausgekratzt) V, emizen F. 119. íó P. 120. thes P, des F.
brúfti P.

XV.

AMBULABAT IESUS IN GALILEAM.

Thie iúdeon méid er tho bi tház thuruh then míchilan haz,
 uuanta fie uuárun thuruh nóť fines tóthes giéinot.
 In galilea er uuóneta, ni thóh thuruh thia fórahta,
 er áltaz, sof er scólta, unz er thia zít uuolta. — V91^a
 5 Sih náhtun eino zíti, thaz man tho fıroti
 eina uuéchun thuruh nóť, so ther uuız zod gibot, F56^a
 Thaz ther lıut zi flıze sazi uuéchun úze
 mit spıfono ginúhtin; so in gibot iu druhtin. P95^a
 Iz uuard ér iu, ana uuán, zi einen gihúgtin gidan
 10 thera fámanungu, zi eineru mánungu,
 Tház fie thes irhógetin, ioh iro múat tó manotin,
 uuio fon egýpto fuarun, thie fórdoron iro uuárun;

XV. 1. Do, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 15 und 34, wo
 tho *geschrieben F.* daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme
 von 11 und 19, wo thaz *geschrieben F.* duruch, und so immer in diesem
 Capitel *F.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* mihilon *PF.*
 2. tódes *PF.* giéinot *P.* 3. galilca *P.* ní thoh *P.* dia, und
 so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 19, wo thia *geschrieben F.*
 4. áltaz] allaz *F.* 6. uuechu *F.* der, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* unizod *F.* gibót *P.* 7. uze *P.* 8. in gibót iu *P.*
 truhtin *F.* 9. uuan *P.* éinen *P.* gitan *F.* 10. dera *F.* ma-
 nungu *P.* 11. des, und so immer in diesem Capitel *F.* ió] ouh *P.*
 mánotin *P.* 12. aegýpto (a *ausgekratzt*) *V,* égypto *P.* fúarun *P.* thio *P,*
 die, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 37, wo thie *geschrie-*
ben F. uuarun *P.*

XV. 1. Joh. 7, 1 fq. 5. Scenopegia est dies festus, quo Judaei mense septimo
 in tabernaculis sub ramis arborum habitare diebus septem jubebantur, ad memo-
 riam habitationis in eremo. Ille erat dies festus, quem Judaei magna solemni-
 tate celebrabant, velut reminiscentes beneficiorum Domini, qui eos eduxit de
 terra Aegypti. Dies festus more Judaeorum dicitur non unus dies, sed quot-
 quot illius festivitatis fuerunt, quasi unum diem festum propter unius festivitatis
 consuetudinem, nominare solebant. Alcuin in Joh. pag. 532. 533.

- Uuío sie in théfa redina uuarun ana félda,
 in hutton giuuario fazun fiárzug iaro.
- 15 Tho bátun sine síbbon, so ofto mága sint giuunon,
 thén ist só gimúati thero náhístono guáti,
 Lértun sie nan, einan ruam thaz er gidáti imo, einan dúam,
 Imo ein gizámi, thaz er zeru síru quami.
 Tház er thar gíscéinti thia sína gómaheiti,
- 20 mit zéichonon gidáti, thaz inan ther líut irknati,
 Ioh ouh thaz fólk instúanti sínes selbes guáti,
 thie iúngoron ouh irknátin bi thésen selben dátin.
 ,Ni dúit thaz,‘ quadun, loman, ther síh ófonon scál,
 ér sár thes githénke, gidóugno fulih uuírke.‘ —
- 25 Ni gilóuptun, so se scóltun, thie tház fon imo uuóltun, V9f
 in Imo uuas in méra thífu uuóroltera.
- Fírfáget er in thaz gizámi, sín zít, quad, noh ni quámi,
 er síh mit gúalliche íróugti in themo ríche. P95f
 ,Ni mag thiu uuórolt, uuizit tház, haben in iú theheinan ház,
 30 in ábuh kéren zi íú thaz múat, só ther líut zi mír duat.
 Uuanta íh zellu in nóti iro ármilichun dáti,
 thio míffidat, so fágén ih; bi thiu inkúnnun sie mih.‘ —
 Quad, thaz síe tharafúarin, ioh iro zítiz uuarin.
 sie síh tho far írhúabun, zen uuíhen zítin fúarun.

13. se P. defa F. uuárun P. 14. fiarzug P. 15. batun P.
 sint] sin F. 16. dero, und so immer in diesem Capitel F. guati P.
 17. gitati, und so immer in diesem Capitel F. dúam] ruam (Schreib-
 fehler) F. 19. gíscéinti F. 20. Inan P. ircnati F. 21. ióh P. sólc P.
 22. datin P, tatin F. 23. tuat F. nloman (das erste n unterpunktirt) V,
 nloman PF. ófonon P, ofanon F. scál P. 24. far P. gidenche F.
 gitouugno, und so immer in diesem Capitel F. uuérke (i durch das erste
 e geschrieben) V, uuírke P. 25. gilóubtun P. sie scholtun F.
 thaz P. Imo uuoltun P. 26. difu ueroltera F. 28. síh P.
 demo, und so immer in diesem Capitel F. 29. diu, und so immer in
 diesem Capitel F. uuerolt F. íu P. theinan F. 30. abuh F.
 ziu P. tuat F. 31. uuánta ih zellu P. dati P, tati F. 32. dia
 míffitat F. se (i vor e übergeschrieben) V, se P. 33. sie P. thára-
 fuarin P, darafuarin F. uuarun (das letzte u in i corrigiert) V. 34. sár
 (Accent ausgekratzt) V.

- 15 Er áfter thiu gidóugno, nales ófono tho, F56^b
 fuar thára mit then fínen zen stétin filu uuíhen.
 Thie iúdeon ágaleizo fuáhtun nan thar héizo,
 fie uuarun éisconti, uuar er uuéfan scolti.
 Thar uuard thó, ih ságen thir, múrmulunga míhil;
 40 sprá Chun thar tho hértun mífilichen uuórton.
 Súm fon imo záltun, thia thar uuólauuoltun,
 mit uuórton ioh mit múate lóbotun nan zi gúate.
 Ándere thaz in záltun, thie in ábuh uuoltun,
 quádu, ni gifuichi, nub er then lút bifuichi,
 45 Ioh ér se thes gibéitti, zi áltère firléitti V92^a
 zi áltemo uuéuuen, oba fie mo uuollent hóren.
 Ni sprá Chun, thie thaz zaltun, thie sino gúati nantun,
 uuorton óffonoro bi fórahtun thero iúdeono,
 Ioh thaz héroti sulih ni ábahoti, P96^a
 50 thaz in iz ni uuari zála, thaz ságen ih thir in uuára,
 Ioh íagilih thes uuángti, in fiántscáf ni giángti
 in fúlichemo nóte fon themo hérote.

35. ófono *P.* 36. fuar (*Accent ausgekratzt*) *V.* dara *F.* stétin] stein
 (*Schreibfehler*) *F.* uuóhen (o *ausgekratzt*) *V.* 37. iudon *F.* dar,
 und so immer in diesem Capitel *F.* 38. eischonti *F.* uuár (*Accent*
ausgekratzt) *V.* scólti (*Accent ausgekratzt*) *V.* seholti *F.* 39. thár *P.*
 tho *P.* dir, und so immer in diesem Capitel *F.* 40. uuorton *P.*
 41. fým *P.* thie *P.* die *F.* uuólauuoltun *P.* 43. abuch *F.* 45. ióh
 er *P.* 46. uuellent *F.* 47. tház (*Accent ausgekratzt*) *V.* záltun *P.*
 48. ofonoro *F.* iúdon (e nach d übergeschrieben) *V.* 51. íagilih *F.*
 íanèti *F.* 52. note *P.*

XVI.

IAM DIE FESTO MEDIANTE.

- Tho thiu uuécha, so got gibót, uuas hálbú gifírot,
 in thaz hús tho druhtin giáng, ioh thar zi léru gifiang.
 Thar brédigota scóno ther gotes fún frono
 thie líuti íó thar bi nóti, ioh felb thaz héroti.
 5 Sie tho vuúntar gifiang, so iz zi thúu tho gigiang,
 hintarquámun innan thés thes fines uuísduames,
 Ioh sínero kúnsti, uuio er thio búah konsti,
 hintarquámun thes ouh mér, uuanta er ni lérneta sío er.
 Ni fáhun síe nan sízen untar scúalarin ér,
 10 noh klíban themo máne, ther se inan lérti uuanne.
 Drúhtin sprah tho zi ín far, ioh íróugta in thaz uuár, F57^a
 yróugt er in thár filu frámu, uuánana thiu fráma quam.
 ,Thifu léra minu, uuízit, níft sí mínu,
 er thera léra uueltit, fon thémó ih bin giféntit. V92^b

- XVI. 1. Diu, und so immer in diesem Capitel F. hal iu (Schreibfehler) F.
 2. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 71, wo thaz
 geschrieben F. do, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme
 von 27, wo tho geschrieben F. truhtin, und so immer in diesem Ca-
 pitel F. giáng P, gianch F. dar, und so immer in diesem Capitel F.
 gifianch F. 3. scono P, schono F. der, und so immer in diesem Ca-
 pitel mit Ausnahme von 19 und 21, wo ther fon, ther aaur geschrieben F.
 5. síe P. uúntar (vorn v übergeschrieben) V, uuuntar PF. gifianch F.
 gigianch F. 6. hintarquamun P. des, und so immer in diesem Capitel F.
 uuistuames F. 7. síneru kunsti P. dio F. buach F. 8. uuanta P.
 sí (o hinzugeschrieben) V, sío P. 9. nu (vom u der letzte Strich aus-
 gekratzt) V. scúalerin (e in a corrigiert) V. er P. 10. noch cliban F.
 demo, und so immer in diesem Capitel F. [e] sía (i zwischengeschrieben) P.
 11. sprach F. zín (ein zweites i übergeschrieben) V, zj ín P. íróugta
 in P, íro ougtin F. uuár P. 12. uuanna F. 13. uuízit F. sí
 minu F. 14. dera F.

- XVI. 1. Joh. 7, 14 sqq.

- 5 So uuér fo uolle thénken, then gótes uuillon uuírken,
 ioh huggen íó thuruh nóť, thaz er félbo gibót: P90^b
 Yrkénn er thesa léra, ioh féhe tharána, in uuára,
 fi fon góte queme thír, od ih fia éigine mir.
 Ther fon ímo saget uuáz, ther súaichit íó thaz sínaz,
 0 uuílit thes gigáhen, thaz sínaz íó gihóhen;
 Ther auur thára iz uuentit, súaichit thes nan séntit,
 ther férit íó gilcho in thiu giuúaralicho.
 Móyses gab fú uuízzod, thes ni uuírket ir drof,
 sántar get zifámene, inti rátet mih zirfláhanne.
 5 Giuúiffo, uuízit ir thaz, móyses er ni deta thaz,
 mit dátin odo mit uuórton mir uuolti uuídaruuerton. —
 Thó sprah thara ingégini áuur thiu felba ménigi,
 liazun úz in uuaron thes felben múates uueuon.
 ,Thu habes then díufal in thir, giuúiffo, thaz firnémen uuir!
 0 uuér íst, thes hiar thénke, thaz thir tód giuuirke? —
 Gab ántuurti er then lútin, thoh síe nan ni éretin,
 er zálta, bi hiu fi es flízun, ioh uuáz fie imo alle uuízun:
 ,Ih deta ein uuérk mařaz, giuúiffo, uuízit ir thaz,
 theih bi einan mán gimeinta, in sámbazdag gihéilta.
 5 Gibot móyses, ir ni mídēt, nir fú kínd bifnidet; V93^a
 — thaz gibót uuas thoh mér bi alten fórdoron er —

15. uollen *P*, uolle *F*. denchen *F*. den, und so immer in diesem Capitel *F*. uuillen *P*. uuirchen *F*. 16. huggen *P*. duruch, und so immer in diesem Capitel *F*. gibot *P*. 17. yrekenn *F*. lera *P*. tharana *P*, darana *F*. uuara *P*. 18. fonte (go nach n *übergeschrieben*) *V*. thir *P*, dir, und so immer in diesem Capitel *F*. ođ *P*, odo *F*. éigi (ne *hinzugeschrieben*) mer (e in i *corrigiert*) *V*. 20. gigachen *F*. 21. thára *P*, dara, und so immer in diesem Capitel *F*. uuentit *P*. thés *P*. inan *F*. sentit *P*. 22. lícho (vorn gi *übergeschrieben*) *V*. 23. iu *P*. uuízzod *F*. trof *F*. 24. sántar *P*. zirflahenne *F*. 25. ir tház *P*. deta *P*, teta, und so immer in diesem Capitel *F*. tház *P*. 26. latin *F*. vuorton *F*. 27. sprach *F*. 28. liazun uz *P*. uuáron *P*, uuartin *F*. 29. hábes *P*. tiufal *F*. thír *P*. 30. denche *F*. dód (*das erste d unterpunktiert, t übergeschrieben*) *V*. giuuirche *F*. 31. ántuurti *P*. doch *F*. 32. fi *P*. imo *P*, mo *F*. 33. giuúiffo *P*. 34. deih, und so immer in diesem Capitel *F*. beinan *F*. sámbaztag, und so immer in diesem Capitel *F*. 35. ni ir *F*. 36. thoh *corrigiert in thaz V*, doh *F*. bi *P*. ér *P*.

35. Circumcidetis hominem. Quare? Quia circumcisio pertinet ad aliquod signum salutis, et non debent homines sabbato vacare a salute. Ergo nec mihi irascamini,

- Uirdit tház ouh, ana uuán, ofto in sámbazdag gidán,
 zi thú thaz fie giflizen, thaz fin gibót ni flizen, Pg7^a
 Ioh thaz ouh héili thanne quéme themo mánne
 40 ioh ouh sálida ginúag, uuant eš ther uuizzod giuuuag. F57^b
 Nu ir sámbazdag ni mídet, nir íú kínd bisnídet,
 thaz man irfúlle thuruh nóť, so ther uuizzod gibót:
 Ziu íst thánne íú uuídarmuati thísu felba gúati,
 theih einan mán allan in thén dag deta héilan?
 45 Nirdeilet únrehto, thaz íáman ádal ahto,
 duet rehtaz úrdeili úns zuein hiar giméini.
 Zi ímo thih ni búlgis, oba thu in sámbazdag thaz dúis,
 ouh ni bélget uuidar míh, óba ih duan so sámalih. —
 Quadun fúmiliche fon thémo selben ríche:
 50 ,thíz íst, then fie zéllent, ioh then fie fláhan uuollent;
 Er sprichit ófono hiar nu zi ín, ioh filu báldo untar in;
 er dúit hiar untar ín then strít, inti iro niheín es uuiht ni quít.
 Sie thaz ábahotun, thaz fie then héime habetun,
 then se er irfláhan uuoltun, inti in nú sus gíftiltun?
 55 Fírsteit thaz héroti, thaz er sí kríst zi noti?
 thaz mihil únredina íst; uuir uuizun uuóla, uuanan er íst. V93^d

37. uirdit thaz ouh *P.* gitan *F.* 38. flizen *P.* 39. ouh *P.*, *fehlt F.*
 danne, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 59, wo thanne
 geschrieben *F.* 40. ginuach *F.*, uuzod *F.* giuuag (v nach i über-
 geschrieben) *V.*, giuuuag *P.*, giuuag *F.* 41. er (e in i corrigiert) *V.*
 íu *P.* bisnídet *P.* 42. uuzod *P.* 43. thanne *P.* dífu *F.*
 44. tag *F.* Fragezeichen nach heilan *F.* 45. nirdéilet unréhto *P.*
 nirteilet unrechto *F.* 46. tuet rehtaz urteili *F.* uns *P.* gímeini *P.*
 47. dih *F.* du *F.* tuis *F.* 48. uuidar *F.* oba íh *P.* tuan *F.*
 49. quatvn *F.* 51. untar ín *P.* 52. tuit *F.* vntar *F.* strit *P.*
 int *F.* 54. íé *P.* uuoltun *F.* ín nu *P.* gíftiltun (*das erste u*
in i corrigiert) *V.*, gíftiltun *P.* 55. fírsteit *P.* ér *P.* xpc *VP.*
 crist *F.* Fragezeichen nach noti *PF.* 56. vnredina est *F.* uuanana *F.*

quia saluum feci totum hominem in Sabbato. Si circumcissionem, inquit, accipit
 homo in Sabbato, ut non solvatur lex Moyfi (aliquid enim per Moyfen in illa
 constitutione circumcissionis salubriter institutum est) mihi operanti salutem in
 Sabbato quare indignamini? Quod circumciditis hominem in Sabbato,
 intelligite, hoc significari opus bonum, quod ego feci totum hominem saluum in
 Sabbato, quia et curatus est, ut sanus esset in corpore et credidit, ut sanus esset
 in mente. Alcuin in Joh. pag. 536, 557. 45. Joh. 7, 24 sqq.

- Uuir uuzun in thía ahta álla sína fláhta,
 fater inti múater; scolt ér sín kríft guater?
 Thanne uns kríft quimit héim, ni ueeiz iz máнно nihein *P97^b*
 60 thes kúnnes gizami, uuánana er selbo quámi. —
 Ríaf er thó ubarlút, thar iz hórta ther llút;
 ,quad, inan irknátin, untar ín, ioh uuzut uuóla, uuanana ih bín?
 Uuizit tház ouh filu frám, theih fon mir sélbemo ni quám,
 íft uuárhaft, ther mih fánta, ni uuzut sín giuuánta;
 65 Ni ueeiz íh inan thes thiú mín, uuánt ih ouh fon ímo bin,
 ioh er mih fánta hera zíu: ir ni gilóubet thoh bi thiú. —
 Fáhan síe nan uuóltun, ioh thóh in thes gíftúltun;
 iz ouh uuóla so gizám, bi thiú sín zít noh ni quam. —
 Filu thero llúto giloubta in drúhtinan tho, *F58^a*
 70 ioh sprá Chun ouh in ríhti, uuio thaz uuéfan mohti,
 Thaz selben kríftes guati mera vuúntar dati,
 méra gizami, far so er sélbo quami. —
 Thie fúriston thaz gihórtun, ioh ein giráti datun
 mit uuórton tho ginuagi, tház man nan gifíangi.

57. uuzun *P.* thia. *P.* dia *F.* áhta *P.* fláhta *P.* 58. scolt *F.*
 xpc *VP*, chríft *F.* *Fragezeichen nach* guater *F.* 59. chríft *F.*
 heim *P.* 60. quami *P.* 61. ríaf *P.* liut *P.* 62. inan *P.*
 irknati *F.* uuanana *P.* bin *P.* 63. uuzit *P.* selbemo *F.*
 quam *P.* 65. innan *F.* uuánta *P.*, uuanta *F.* 66. doh *F.* 67. vuoltun *F.*
 doch *F.* 68. gizam *P.* 69. dero *F.* giloubta (*Accent ausgekratzt*) *V.*,
 giloubta *P.*, giloupta *F.* drúhtinam (*letzter Strich des m ausgekratzt*) *V.*,
 druhtinan *P.*, truhtinin *F.* thó *P.* 71. xpc *VP*, chríftes *F.* uúntar
 (*vorn v übergeschrieben*) *V.*, uuúntar *P.*, uuntar *F.* tati *F.* 72. gizámi
 fár *P.* 73. hortun *F.* tatun *F.* 74. vuorton *F.*
 75 - XVII, 1 zum *Theil ausgekratzt V.*

XVII.

PERREXIT IESUS IN MONTEM OLIUARUM.

- Er áfter uuórton managen ioh léron filu hébigen,
 thaz uuas kráftlichaz uuérk, so gíang er in then óliberg. *V94^a*
 Er filu frua in thaz hús quam, ioh lerta se áuur so imo zám
 scónero uuórto ioh mánagfalten hártó. *P98^a*
- 5 Zi then hérofton állen so sprach er uuórton follen
 scónera brediga: hort ál ther liut thia rédia.
 Sie thára tho in fárun, so sie úbiluüllig uuárun,
 eina húarrun brahtun, so síó in ábuh thahtun.
 Brahtun sía tho in thaz thíng, thara in mítten then ring,
 10 in mítte thie líuti, tház man iru irdéilti.
 Frágetun zi uuáre unfan drúhtin fáre
 thérera felbun dáti, ioh uuaz er es giquati.
 ‚Meístar,‘ uuízift, thaz thiz uuíb firuúoraht hábet ira lib;
 bifángan íft sí in dráti in huares úndati.
- 15 Selbo móyfes, er quít, thaz uuíb, thaz hiar súlih duit,
 es mán nihein ni hélfé, mit stéinon sía biuuerfé.

XVII. OLIVETI *P.* 1. Hebigen *P.* 2. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 19, 49 und 65, wo thaz geschrieben *F.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* 3. frúa (*Accent ausgekratzt*) *V.* lérta *P.* se *P.*, fehlt *F.* aaur *P.* imo *P.* 4. schonero *F.* uuórto *P.* hartó *P.* 5. allen *P.* sprach *F.* 6. schonera *F.* hortá *F.* der, und so immer in diesem Capitel *F.* dia, und so immer in diesem Capitel *F.* redina *F.* 7. dara *F.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* so se (i vor e übergeschrieben) *V.* so síe *P.* 8. síó *P.* abuch dahtun *F.* 9. dinch *F.* thara *P.* rinch *F.* 10. die, und so immer in diesem Capitel *F.* irteilti *F.* 11. fare *P.* truhtin, und so immer in diesem Capitel *F.* 12. derera, und so immer in diesem Capitel *F.* tati, und so immer in diesem Capitel *F.* uuáz *P.* quali (vorn gi übergeschrieben) *V.* giquáti *P.* 13. méístar *P.* uuízift *F.* diz, und so immer in diesem Capitel *F.* firuúoraht *P.*, foruúoraht *F.* habet *P.* líb *P.* 14. sí *P.* untati *F.* 15. tuit *F.* 16. es undeutlich geschrieben *V.* helpe *P.* biuuerfé (*Accent ausgekratzt*) *V.*, biuuerfé *P.*

XVII. 1. Joh. 8, 1 sqq.

- Nu zéli uns aaur fólloñ hiar then thínan uuillon,
 thaz thínaz girati, uuáz iz theses quáti.
 Thaz uuir uuízin ana uuánk then thínes muates githánk,
 20 thu unfih ni héles uuiht thes, ioh únfih es girihthes.
 Sie spráchun thaz in uuáru bi éineru fáru,
 fie uuóltun thar gifuágen, thaz fie nan mohtin ruágen,
 Ioh thia sína guati gilástoron bi nóti, V94^b F58^b
 finu uuórt uuifu sus zi thérera uuifu,
 25 Uuanta unfer drúhtin zalta ginada íó mánagfalta P98^b
 ginádigero uuórto; fúalen uuir es hártó.
 Quáti er, man sía házi, uuanta íst gináda fuazi,
 thes úrdeiles inbúnti, iz álles uuio ni vuúrti:
 Sie zlgín nan, in uuára, thaz er thia áltun lera,
 30 then uuízzod, fo man hórti, in abuh rédinoti.
 Quát er ouh, bi nóti thaz man sía stéinoti,
 fo uuídorit er in uuáru sínes sílbes leru.
 Ódo spráchin bi tház, ther er ginádiger uuas,
 thaz fúazes er gilérti, zi fáraphidu iz bikérti. —
 35 Sílbo druhtin nídarfah, tho man zímó thiz gifpráh,
 in érdú thó, fo man uuéiz, mit themo fíngare reiz.

17. dinan *F.* 18. dinaz *F.* girati *P.* thésses *P.*, deßes *F.* quati *P.*
 19. tház *P.* uuanch *F.* dines *F.* múates (*Accent ausgekratzt*) *V.*
 githáng (*g unterpunktiert, k übergeschrieben*) *V.* gidanch *F.* 20. du,
 und so immer in diesem Capitel *F.* unfih (*ih unterpunktiert*) ni *V.*
 uuiht *F.* thés *P.*, des, und so immer in diesem Capitel *F.* 21. bi *P.*
 faru *P.* 22. dar, und so immer in diesem Capitel *F.* gifuágen *P.*
 mohtun (*zweiter Strich vom u ausgekratzt*) *V.* 23. íoh *P.* sína
 guáti *P.* 25. uuanta *P.*, vuanta *F.* únfer druhtin zálta gináda *P.*
 27. quátj *P.* fa *P.* uuanta *P.* 28. urteiles *F.* uúrti (*vorn v*
übergeschrieben) *V.* uuurti *P.* uurti *F.* 29. lera (*a aus e gemacht*) *P.*
 30. uuízzod *PF.* abuh *P.*, ábuch *F.* redinoti *P.* 31. quát *P.*
 32. sínes sílbes *P.* 33. odo *P.* uuas *P.* 34. fáraphidj *P.* bi-
 cherti *F.* 35. zi imo *F.* gifsprach *F.* 36. demo, und so immer
 in diesem Capitel *F.* fíngaru (*u in e corrigiert*) *V.*

21. Denique Judaei tentantes, adduxerunt mulierem in adulterio deprehensam, interrogantes, quid de ea fieri juberet. Quoniam Moyses talem lapidare mandaverat, ut si et ipse hanc lapidandam decerneret, deriderent eum, quasi misericordiae, quam semper docebat, oblitum: si lapidari vetaret, striderent dentibus suis in eum, et quasi fautorem scelerum legisque contrarium, velut merito damnerent. Alcuin in Joh. pag. 541. 35. Joh. 8, 7 sq.

- Sie frágetun tho héizo ioh auur ágaleizo;
 irríht er síh mit thúltin mit thefen ántuurtin:
 ‚So uuér,‘ quad, ‚untar íu sí, thaz er súntiloser sí,
 40 ther uuerfe, zélluh íu éin, in sía then ériston stein.‘ —
 Er síh far nídarneigta, so slúmo er thiz giméinta,
 mit themo fíngare auur réiz, ioh íagilih far úzsmreiz.
 Nihein tharínne ni bileib, unz er thar nídare tho scréib;
 íagilih sía zlóta, unz er so nídarstareta, V95^a
 45 Ioh íagilih zi thiú giffang, ein after ánderemo giang,
 síh thanana úz tho fíartun, só síe thaz gihórtun, P99^a
 Vuanta íagilih tho thar instúant, thaz thér man scólta uuesan gúat,
 zi gúaten síh gizélití, ther súntigan so quélití.
 Tház ni uuarun síe in uuar, bi thiú so skluhtun se thár,
 50 sáríó thés síndes inzúgun síh thes thínges.
 Vuard drúhtin thar zi léibu ioh sí ekrodo éinu;
 uuas iru sér thaz ira múat, noh thar in míttemen stuant. F59^a
 ‚Vuíb,‘ quad er, ‚nu zéli mir, uuar sínt thie uuídorotun thir,
 thie síh zi thíu híar fuagtun, so leidlícho nu rúagtun?

37. fragetvn *F.* 38. dultin *F.* defen *F.* ántuurtin *P.* 39. íu *P.*
 40. uuérfe *P.* zelluh *P.* zellu ih *F.* sía *P.* 41. síh *P.* nídar-
 néigta *P.* 42. íagilih *P.* íagilich, und so immer in diesem Capitel *F.*
 43. nihéin *P.* darinne, und so immer in diesem Capitel *F.* bileip
 (p in b corrigiert) *V.* biléip *P.* ér *P.* 44. íagilih *P.* ér *P.*
 nídarstáreta (*Accent über a ausgekratzt*) *V.* 45. diu, und so immer in
 diesem Capitel *F.* giffanch *F.* áfter *P.* gianch *F.* 46. thá-
 nana *P.* danana *F.* so *P.* tház gihortun *P.* 47. uuantā *P.* uuanta *F.*
 íagilih *P.* scolta *P.* scholta *F.* 49. thaz *P.* uuár *P.* skluhtun
 (*das zweite i ausgekratzt*) *V.* schluhtun *F.* 50. sárió *P.* dinges *F.*
 51. uuard *P.* llubu (*der zweite Strich des ersten u unterpunktiert*) *P.*
 sí ékrodo *P.* 52. iru *P.* noch *F.* 53. uuíb *PF.* sínt *P.* dir,
 und so immer in diesem Capitel *F.* 54. síh *P.* súagtun *P.* léid-
 licho *P.*

47. Figurata nos admonet in eo, quod et ante datam et post datam sententiam inclinans scripsit in terra, ut et prius, quam peccantem proximum corripiamus, et postquam debite castigationis illi ministerium reddiderimus, nos ipsos digna humilitatis investigatione perpendamus, ne forte aut eisdem, quae in ipsis reprehendimus, aut aliis quibuslibet simus facinoribus irretiti. Ideo iubetur iudex alieni criminis digito discretionis in corde suo describere, ne forte in seipso reus inueniatur. Alcuin in Joh. pag. 542. 52. Joh. 8, 10 sq.

- 5 Firmónet thih hiar nu íáman? — si gab ántuurti, so zám:
 ‚níaman,‘ quad si, ‚drúhtin, theift al mit thínen mahtin.‘ —
 ‚Noh íh,‘ quad er, ‚firmónen thih, nu gank thu frám-mort inti ísh,
 thaz thu bigóumes íámer thír, thaz thu ni fúntos furdír.‘ —
 Ginádo druhtin thu ouh mín, íh bin funtig scálk thin,
 0 bin fúntig in githánkon ioh léidlichen uuérkon.
 Uuaz uuari rácha minu, ni uuari gináda thinu,
 thuruh thio míno ubili ioh mánagfalto fráuili?
 Hilf, drúhtin! mir in nóti, so thu hiár íu dati
 thefemo armen uuíbe, thaz húa-rluft mir ni klíbe,
 5 Thaz íh ni mißfígange, ioh zi dír íó thinge, V95^b
 ioh ih si drúhtin íó mín émmiziger scálk thin! —
 Áfur zalta in drúhtin tház, thaz er íft líoht iruuélitaz, P99^b
 ioh ín-ero dato unlástarbarig thráto,
 Yróugt er in thar mánag guat: uuiht ni gíang in es in muat,
 0 thera frónisgun léra ni gíang in uuiht in óra.

XVIII.

QUIS EX VOBIS ARGUET ME DE PECCATO.

Vntar uuórton mánagen ioh thíngon filu hébigen
 mit ínes selbes máhtin zi ín tho sprah sus drúhtin:

55. dih, und so immer in diesem Capitel F. hlar P. íáman P, iamen F.
 antuurti P. 56. deift F. dinen F. 57. gánk P, kang F. 58. thú
 ni (Accent ausgekratzt) V, thú ni P. 59. óuh P. ih P. din, und
 so immer in diesem Capitel F. 60. gidanchon F. uuérkon P, uuér-
 chon F. 61. dinu F. 62. thúruh P, duruch F. dio F. míno
 úbili P. 64. defemo F. vuíbe F. clíbe F. 65. thír P. dinge F.
 66. íh P. druhtin P. íó übergeschrieben V. emiziger F. scalk P.
 67. zalt F. líoth F. iruuélitaz P. 68. tato F. unlastarbarih F.
 thrato P, drato F. 70. dera F. fróniskun F. léra P. gíanch F.
 XVIII. 1. Vntor (o in a corrigiert) V. managen P. dingon F. hebigen P.
 2. mahtin P. zi P. do, und so immer in diesem Capitel F. sprach F.
 druhtin P, truhtin F.

XVIII. 1. Joh. 8, 46 sqq.

- ,Uer íft,‘ quad, ,híar untar íu, thaz mih ginénne zi thíu,
ther untar íu thaz uolle, thaz fúnta in mih gizéllé?
5 Oba ih iu fágén hiar thaz uuár, bi híu ni gilóubet ir mir fár,
bi hiu nintduát fih íúer múat, thar ih fú zéllu thaz guat?
Ther fon góte íft, uuizit tház, ther horit uuórt sínaz,
ioh rihtit íó filu frúa sin selbes hérza tharzua.
Ni blrut ir fon imo, in uuár, bi thiu ni hóret ir iz far,
10 noh ni químit fú in múat thaz sínaz mánagfalta guat.‘ — F59^b
Bigondun fie ántuurten uuórton filu hértén,
uuórton úngiringon mit ímo thar tho thíngon.
,Uuaz,‘ quádun, ,míffiquédan uuir, oba ther díufal íft in thir?
uuir zéllen thir es ouh mér, bíft élibenzo frémidér.‘ —
15 ,Uuízit,‘ quad er, ,ubarál, ni háben ih then díufal, V96^a P100^a
gibórgen ih thes réino, thaz ér níft min giméino,
Suntar éren ubarál minan fáter, fo ih scál;
thaz ni híluh íúih, ir intéret auur mih.
Ni fúah ih hiar nu ríchi, noh mino guállichi,
20 min fáter thaz giméinit, ioh er ouh félbo irdeilit.
Giuiiffo, uuizit ir thaz, thie haltent uuórt minaz,
mit uuíllen thaz irfúllent, thaz minu uuórt in zellent,
Ni fórahten fie then uuéuuon, nírtérbent fie in éuuon,
ni uuírdit in thaz úngimah, fo ih hiar míthont gifprah.‘ —

3. er setzt *F* nach quad. íú (*Accent über u ausgekratz*) *V*. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 67 und 71, wo thaz geschrieben *F*. diu, und so immer in diesem Capitel *F*. 4. der, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 7, wo ther fon geschrieben *F*. íu (*Accent über u ausgekratz*) *V*, íú *P*. fúnta *P*. 5. íu *P*. hiu *P*, hi *F*. ungiloubet *F*. far *P*. 6. ninttuat *F*. dar, und so immer in diesem Capitel *F*. íh iu *P*. 8. rihtit *P*. íó *P*, iu *F*. darzua *F*. 9. imq *P*. in úbergeschrieben *V*. horit *F*. 10. noch, und so immer in diesem Capitel *F*. iu *P*. 11. síq *P*. herten *P*. 12. uuórton *P*. dingon *F*. 13. quatun *F*. míffiqueden *F*. tíufal, und so immer in diesem Capitel *F*. dir, und so immer in diesem Capitel *F*. 14. thír *P*. elebenzo *F*. fremider *P*. 15. uuízit *F*. den, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 43, wo then geschrieben *F*. 16. giborgan *F*. des, und so immer in diesem Capitel *F*. giméino] giteilo *F*. 17. funthar *F*. 18. uuih *P*. míh *P*. 19. guállichi *P*. 20. irteilít *F*. 21. tház *P*. die, und so immer in diesem Capitel *F*. 22. uuiillon *F*. 23. forahent *F*. 24. ungimach *F*. middont gifprah. *F*.

- 25 Sie gabun ántuurti mit grozeru úngiuurti,
 mit míchilemo níde, so vuurtun sie úmblide:
 „Nu uuízun uuir, uuaz iz íst, thaz thu in únuuizzin bíst,
 thaz uuéltit thin ubarál félber ther díufal.
 Ábraham ther máro ther íst dót giuuaro,
 10 thie fórasagon gúate thie ínt ouh alle dóte.
 Thanne quístu, ther gidúit, thaz thínaz uuort giméinit,
 so uuér so thaz biuuérbe, er lámer far nírfterbe?
 Bístú nu zi uuáre furira ábrahame?
 ouh thén man hiar nu zálta, ioh sie alle tod bifalta?
- 15 Nu bigín uns redinon, uuémo thih uuolles ébonon? *P100^b*
 uuénan thih zélles, ana uuán, nu gene al éigun sus gidán? — *V96^b*
 Er gáb in thes mit thúlti suazaz ántuurti,
 ríhta síes, in uuar mín, thoh uuíht síes ni firnamin:
 „Óba ih mih mit rúachon biginnu éino gúallichon, *F60^a*
 10 mit súrgon dúan ouh thanne tház; thaz íst niuuíht allaz.
 Min fáter íst, ther tház giduat, ther mir gifórdorort thaz gúat,
 gifórdorort er uóllon then minan múatuuillon,
 Then quedet ír, uueíft es mér, thaz er sí drúhtin unfer;
 zi thíu ir inan nénnet, ioh uuíhtes thoh nirkénnet.

25. antvurti *F.* 26. uurtun (*vorn v übergeschrieben*) *V*, uuurtun *P*, uurtun *F.*
 síe *P.* 27. ni uuizun uuír *P.* du, und so immer in diesem Capitel mit
Ausnahme von 55, wo thu geschrieben F. unuuizin *F.* bíst *P.*
 28. din *F.* 29. maro *P.* tot *F.* ouh *übergeschrieben V.* 30. tote *F.*
 31. quístú *P.* gituit *F.* thínaz *P,* dinaz *F.* uuórt *P.* 32. lámer
(Accent über a ausgekratzt) V, lámer *P.* *Fragezeichen nach nírfterbe F.*
 35. bístú *F.* fúrira *P.* *Fragezeichen nach ábrahame (habrahame F) VP.*
 34. síe *P,* síe *F.* álle *P.* dod (*das erste d unterpunktirt, t überge-*
schrieben) V. *Fragezeichen nach bifálta PF.* 35. nú bigín *P.* dih,
und so immer in diesem Capitel F. ebononon (*Schreibfehler*) *F.* 36. jene
(j in g corrigiert) V, géne *P.* eigun sús *P.* gidan *P,* gitan *F.*
 37. dúlti *F.* ob súazzat oder súazzac nicht wohl zu unterscheiden *P,*
 suazza *F.* 38. doch, und so immer in diesem Capitel *F.* uuíht *F.*
 farnamin *F.* 39. mih *fehlt F.* biginnu *P.* 40. sorgon tuan *F.*
 thánne *P,* *fehlt F.* íst *fehlt F.* 41. giduat (*Accent ausgekratzt) V,*
 tuat *F.* gifórdorot *P,* fordorot *F.* guat *P.* 42. gifórdorot *PF.*
 uóllon (*das zweite u in l corrigiert) V,* follon *PF.* 43. ér *P.* thruhtin *F.*
 44. inen nénnet *F.*

- 45 Ih irkennu inan ío, spríchu ih auur áles uuio,
 bin ih thanne in lúginon, gilicher iúen redinon.
 Ih uuéiz inan giuuíffo, thaz nift áles suntar íó,
 ioh ih, in uuára mina, gihaltu léra fina.
 Ábraham ther álto er blídtá síh thes hártó,
 50 er thes síh muafí fróuuon, then mínan dag bífóuuon.
 Gifah er dág minan; thes fréuuita er húgu sínan,
 thes blídt er hérza sínaz, giuuíffo, uuízt ir tház. —
 Sie namun, thía meina, thes líchamen góuma,
 fáhun sínaz áltar, bi thiu uuás síes filu vuúntar.
 55 ,Thú ni bift giuuáro noh alter fínfzug iaró
 hiar untar uuóroltmanne; uuar fáhi thu inan thánne? —
 Gab druhtin ántuurti mit fúazlicheru mílti, V97* P10*
 uuólta thes bigínnan, thaz muat zi uuége bringan.
 Er huab in úf tho thaz múat, fo er uns émmizigen dúat,
 60 zi thes gótniffes gúati; thaz uuas in úngimuati.
 ,Ih fágén,‘ quad, íú in uuar mín, er ímo fo íft thaz uuéfan mín;
 íh bin mit gívuúrti er, thanne éf íó uuurti.

45. ih irkennu P. ío (Accent über o ausgekratzt) V, ío P. sprícheþ P.
 46. binn P. danne, und so immer in diesem Capitel F. gillicher iúen
 redinon P. 47. ío P. 48. mína (Accent ausgekratzt) V. 49. hártó P.
 50. tag, und so immer in diesem Capitel F. bífóuuon F. 51. fré-
 uuita P, freuuit F. 52. blídt P. uuízzit F. thaz P. 53. námun P.
 thía P, dia, und so immer in diesem Capitel F. méina P. líchamen
 (e aus o gemacht) F. góuma P. 54. uuúntar (vorn v übergeschrieben) V,
 uuúntar P, uúntar F. 55. noh F. áltar P. fínfzug F. 56. uu-
 roltmanne F. nan (vorn i übergeschrieben) V, ínan P, nan F. Frage-
 zeichen nach danne (thanne P) F. 57. truhtin F. mílti P. 59. huab P.
 duat P, tuat, und so immer in diesem Capitel F. 60. guati P. 61. mín P.
 íft PF. 62. giuúrti (v nach i übergeschrieben) V, giuuúrti P, giuurti F.
 danne F. uurti (vorn u übergeschrieben) V, uurti PF.

53. Sed carnales mentes audientium oculos a carne non subleuant; in eo solam carnis aetatem pensant dicentes: Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti? Quos benigne redemptor noster a carnis suae intuitu submovet, et ad divinitatis contemplationem trahit dicens: Amen, amen dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum. Ante enim praeteriti temporis est, sum, praesentis. Et quia praeteritum tempus et futurum divinitas non habet, sed semper esse habet, non ait: Ante Abraham ego fui, sed: ante Abraham ego sum. Alcuin in Joh. pag. 556.

- Uuarun zíti mino, er vuúrtin íó thio fíno,
 min uuéfan, uuízit ir tház, er ímo filu rúmaz. —
- 65 Ni móhta thó thaz iro muát firdragan thaz éuuiniga guát,
 thia éuuinigun léra, uuízift thaz in uuára.
 Thaz stéinina hérza rúarto tho thiu smérza,
 ruarto thó thiz selba léid, thaz émmizigen frúma meid. *F60^b*
 Námun sie tho stéina sarió, thío meina,
- 70 thaz flúmo sies gihúlfín, ioh inan ánavuurfin,
 Thaz sie gikúaltin in thaz muát, so man in fiante duat,
 in thiu giráchin iro zórn; sie thahtun ér thes filu fórn.
 Gibárg er síh zi uuáre, ioh giang ouh úz tho fáre
 úzar iro hánton fon finen fianton.

XIX.

M O R A L I T E R.

- Hiar mánot unsíh druhtin kríft, so fin giuuónaheit íft,
 hiar lérit unsíh dát sín, thaz uuir thúltige sín. *P101^b*
 Níft untar úns, theiz thúlte, thaz unsíh íaman skélte,
 theift far sílu redi, thaz uuir thar sprechen uuídari. *V97^b*
- 5 Ni uuollen óuh ubar tház firdragan zórn nihéinaz,
 uns thúnkít in giuuússi, thaz iz hónida sí,

65. uúrtin (*vorn v übergeschrieben*) V, uuúrtin P, uurtin F. dio F.
 fino P. 64. uuízit P. rúmaz P. 65. muat P. firdrágan P,
 firtragan F. guat P. 66. uuízit (*vor t übergeschrieben*) V, uuízift F.
 67. herza P. rúarta PF. 68. rúarta PF. tho P. diz F. félba P.
 emizigen F. 69. sárió P. thia PF. 70. ánavuurfin (*v nach a über-*
geschrieben) V, ánavuurfin P, anauurfin F. 71. gichualtin F. 72. dahtun F.
 73. gianch F. sare P. 74. uzer F.

- XIX. 1. Truhtin, und so immer in diesem Capitel F. xpc VP, críft F.
 íft P. 2. tat F. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme
 von 55 und 37, wo thaz geschrieben F. dultige F. 3. deiz, und so
 immer in diesem Capitel F. dúlte (*d unterpunktiert, th übergeschrie-*
ben) V, dulte F. íaman P. skelte P, schelte F. 4. deíft F.
 sár filu P. redu (*der letzte Strich des u ausgekratzt*) V, rédu P, redii F.
 dar, und so immer in diesem Capitel F. 5. firtragan F. nihéinaz P.
 6. dunchit F.

- Tház uuir thes biginnen, uuir hónida gihéngen,
oda in thes uuórtes uuige uuiht lamanne firfuige.
Thaz duat unf úbarmuati, nálas unfu gúati,
10 mihilu gélpfheit, ioh unfer hérza gimeit.
Lérne hiar thia gúati, uuio unfer drúhtin dati,
sínes selbes míliti, ioh muates mámmunti.
Híar íst anafúntan, thaz ér hiar uuard bífóltau,
ioh er íro uuorto intéret uuard hiar hártó.
15 Sie quátun íó zi nóti, thaz er then díufal hábeti,
thaz firdrúag er allaz, selbo lífíft thu thir tház.
Dét er ouh tho méra: óugt in sína léra,
giuúíffo, thara ingégini thár thera felbun ménigi.
Sie iz allaz ábahotun, thie thár iz tho gihórtun,
20 er uuólta in íó mit uuíllen mámmonto gíftíllen.

7. des, und so immer in diesem Capitel F. gihéngen] gigen (Schreib-
fehler) F. 8. óða P, odo F. uuiht F. firfulge P. 9. tuat F.
úbarmuate (i durch e geschrieben) V. nálas unfu guati P. 10. mí-
hilu P. gélpfheit (p nach l übergeschrieben) V, gelpfheit F. 11. dia,
und so immer in diesem Capitel F. tati, und so immer in diesem Ca-
pitel F. 12. múates P. 13. bífóltan F. 14. er übergeschrieben F.
15. ér P. den, und so immer in diesem Capitel F. tíufal, und so
immer in diesem Capitel F. 16. firtruag F. lífíft P. du dir, und
so immer in diesem Capitel F. 17. tet F. do, und so immer in
diesem Capitel mit Ausnahme von 25, wo tho geschrieben F. óugt P.
síne PF. 18. thára P, dara F. dera, und so immer in diesem Ca-
pitel F. 19. állaz P. thie (Accent ausgekratzt) V, die F. 20. uuólta P,
uuolta F. íó P.

- XIX. 8. Ex qua re, quid vobis innuitur, nisi ut eo tempore, quo a proximis ex
falsitate contumelias accipimus, eorum etiam vera mala taceamus, ne ministe-
rium iustae correptionis in arma vertamus furoris. Alcuin in Joh. pag. 555.
18. Illatas contumelias, patris iudicio reservat, ut nobis profecto infinnuet, quan-
tum nos esse patientes debemus, dum adhuc se ulcisci non vult et ipse, qui
judicat. Cum vero malorum perversitas crescit, non solum frangi praedicationi
non debet, sed etiam augeri. Quod suo Dominus exemplo nos admonet, qui
postquam habere daemionium dictus est, praedicationis suae beneficia largius im-
pendit, dicens: Amen, amen dico vobis: si quis sermonem meum servaverit,
mortem non videbit in aeternum. Sed sicut bonis necesse est, ut meliores etiam
per contumelias existant, ita semper reprobi de beneficio peiores fiunt. Alcuin
in Joh. pag. 556.

- Er zéigota in, in alaunár, thio sino éuuinigi thár,
 thia fina hóhun gibúrt; thaz uuás in allen úngivuurt.
 Sie hafun zi iro stéinon sarró, thén meinon! *P 102^a F 61^a*
 mit then só thén uuilon so uuóltun sie nan plnon. *V 98^a*
- 25 Tho méid er sie mit thúlti, theiz uns zi frúmu uurti,
 thaz émmizen in nótin uuír so sáma datin.
 Ni uuólt er uuiht thes spréchan, thoh ér síh mohti réchan,
 sie dúan ouh, obar uuólti, innan ábgrunti.
 Vuír duen auur zi érist, só uuir mugun, uuír síst;
- 30 brístit uns thera dáti, so thréuuen uuir zi nóti.
 Fúrira ist, in uuára, thiu drúhtines lera;
 so ih hiar fórna givuúag, er sine fianta firdrúag. —
 Bílidon thaz ouh álle, so uuer so uuóla uuolle!
 so uuér so thes githénke, then dúfal bískrenke!
- 35 Thaz ist kúsgi ioh ouh gúat; habe mámmuntaz múat,
 in thiu ni giuuánko, thaz thir es gót githanko,
 Thaz er híar in líbe auur thír noh líbe,
 thu thuruh thiu sínu bilidi firdrégift thero manno fráuili.

21. zéigota *P*. dio *F*. thar *P*. 22. giburt *P*. úngiuurt (*v nach i
 übergeschrieben*) *V*, úngiuurt *PF*. 24. mit thén *P*, middont *F*. 25. dulti *F*.
 26. émmizigen (*ig ausgekratzt*) *V*, emizen *F*. uuir *P*. tatin *F*.
 27. thes spréchan *P*. doch *F*. 28. tuan *F*. ob er *PF*. 29. uuír *PF*.
 tuen *F*. z! *P*. uuír ist *F*. 30. dreuuen *F*. 31. diu, *und so immer
 in diesem Capitel* *F*. truhtines *F*. 32. ih *P*. giuúag (*v nach i
 übergeschrieben*) *V*, giuuúag *PF*. firdrúag *P*, firdrúach *F*. 34. gi-
 denche *F*. bískrenche *F*. 36. giuuancho *F*. githánko *P*, gidancho *F*.
 37. noh líbe] noh (noch *F*) blibe *P*. 38. thúruh *P*, duruch *F*. fir-
 tregift dero *F*.

XX.

DE CAECO NATO.

- Gifah tho drúhtin einan mán blíntan gibóranan;
 uuás er fon gibúrta in thera selbun ungiuurti.
 Frágetun tho thánana thie fine holdun thégana,
 óba thiu selba blínti fon fúnton finen uuúrta, P102^b
- 5 Oðo iz firuuórahtin ouh ér fáter inti múater?
 fie fram so fúntig uuarin, thaz fúlih kind gibárin? V98^a
 Gab er tho uuórton bliden ántuurti then sínen,
 zálta in thiā úngimacha thes félben mannes fácha.
 Ni fint theso úmmahti, tház er iz firuuórahti,
- 10 ni dátun ouh giuuáro iz uuérk thero fórdorono:
 Suntar uuárd iz bi thíu, giuuiſſo fágen ih iz ít,
 thaz vuurti in ímo thuruh tház gótes uuerk ío ſcínaz.
 Mir límphit, thaz ih thénke, theih ſínu uuérk uuirke, F61^t
 thes, mih zi díu uuanta, hera in uuórolt fanta,

- XX. 1. Gifáh P. do, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 29, 57, 130, wo tho geschrieben F. truhtin, und so immer in diesem Capitel F. éinan P. giboranan P. 2. uuas P. dera, und so immer in diesem Capitel F. selbun übergeschrieben V. úngiuurti (v nach i übergeschrieben) V, úngiuurti P, ungiuurti F. 3. danana F. die, und so immer in diesem Capitel F. fine hólđun P. degena F. 4. diu, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 17 und 95, wo thiu naht, thiu selbun geschrieben F. uuórta (v über o geschrieben) V, uurti F. 5. óðo P, odo F. 6. frám P. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 66, 145, 152, wo thaz geschrieben F. fulich F. 7. ér P. uuorton bliden P. den, und so immer in diesem Capitel F. 8. zaltā ín P. thia ungimacha P, thungimacha F. des, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 14, 45, 48, 92, 137, wo thes geschrieben F. facha P. 9. fint P. theſo P, deſo F. ummáhti P. 10. tatun, und so immer in diesem Capitel F. dero, und so immer in diesem Capitel F. 12. uurti (vorn v übergeschrieben) V, uuúrta P, uurti F. duruch, und so immer in diesem Capitel F. ſcínaz P, ſchinaz F. 13. denche F. deih, und so immer in diesem Capitel F. ſínú F. uuirche F. 14. thes] ther P. thíu P. uuerolt F.

- XX. 4. Joh. 9, 1 ſqq.

- 15 Unz ther dāg scinit, ioh náht inan ni rinit,
 noh mán ni thultit úmmaht thera finsterun naht.
 Thiu naht, thiu químit ubar tház, giuuiſſo uuízit ir thaz,
 thaz mán niſt, ther in gáhe zi uuérke gifáhe,
 Ódouh thurfí thénken, thaz mégi er uuíht giuuirken
 20 in themo finſtarniſſe; thés fin ſie íó giuuiſſe.
 Vnz íh bin hiar in uuórolti, ſo bin íh líoht beranti
 zi fróniſgen thínſon allen ménniſſon.
 Vuóraht er tho ein hóro, in uuar, mit ſineru ſpéichelu ſar,
 thaz kléibt er ímo, ſo er es ni bát, in thero óugono ſtat.
 25 Nánt er ímo ein uuázar, hiaz faran uuáſgan iz thar, P103^a
 mit uuáſgu, ſo iz gizámi, thaz horo thánanami.
 Er fuar ſár, ſo er es giuuúag, íoh thaz horo thánathuag, V99^a
 brahta imo ſéiben guat gimáh, uuant er ſcóno gifah.
 Tho hínarquamun gáhun thie nan ér gifahun,
 30 ni uuóltun nan irkénnen, ioh ſús giſtuantun zéllen:
 ,Iſt thiz ther bétalari, in uuar, ther hiar ſaz blínter ubar íar?
 thér bi ſino thúrfti hiar deta uns ánaruafti? —
 Quadun ſúme thero knéhto: ,iz iſt ther ſélbo rehto,
 giuuiſſo uuízit ir tház, ther blínter untar úns ſaz. —
 35 Súme datun mári, thaz iz thér ni uuari,
 quádun íó gilícho, theiz uuari ſín gilícho.

15. der, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 97, wo ther geschrieben F. tag F. schinit F. 16. noch F. man P. thultit P, dultit F. úmmaht P, vmmaht F. 17. náht P. vbar F. 18. gifáhe P. 19. ódø quh P, odo ouh F. durfi denchen F. giuuirken (i durch das erste e geschrieben) V, giuirchen F. 20. demo, und so immer in diesem Capitel F. thes ſin P. íó úbergeschrieben V. giuuiſſe P. 21. unz PF. uuerolti F. líoht F. 22. thínſon P, dínſon F. 23. uuóraht P, vuoraht F. 24. cleipt F. imo P. ni] na F. 25. imo P. uuaskan F. dar, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 67, wo thar geschrieben F. 26. thánanami (das erste i in a corrigiert) V, dananami F. 27. giuuúag (v nach i úbergeschrieben) V, giuuúag P, giuuag F. íoh P. hóro P. thanathuag P, danathuach F. 28. brahta P, braht F. gimach F. ſchono, und so immer in diesem Capitel F. gifach F. 29. inan P. 30. zellan F. 31. diz, und so immer in diesem Capitel F. uuár P. 32. durfti F. deta P, tela, und so immer in diesem Capitel F. 33. quádun P, quatum F. ſume P. 34. uuizzit P. thaz P. unter F. uns P. 36. quatum F. deiz, und so immer in diesem Capitel F.

- ,Ih bín iz,‘ quad er, ,uuzit tház, ther blínt hiar bétolonti faz,
ih íó mit stábu noti giang ueeges gréifonti
Zi mánnliches uuénti, íó brotes bétolonti
40 klágota íó bi nóti min felbes ármuati.‘ —
Thio ármilichun uuizzi uuas thes tho firuuizzi,
uuas fies vuúntar thrato, ioh frágetun thero dáto. *F67*
,Ságe uns nu giuuáro, uuio fíhíft thu fo zloro?
ioh uuer thir dáti thia máht, thaz thú fo sconó séhan maht? —
45 ,Thes zelluh íu,‘ quad er, ,giuuánt, then uuír thar heizen hóilant.
Íh uuíht zímó thes ni spráh, so er mih híar tho gifáh, *P103*
Sárió thía uuarba so spé er in thia érda,
githuar ein hóro thar, in uuár, inti kléipta mir tharána far. *V99*
So ih thaz hóro thanathúag, thes er mir félbo giuuuag,
50 so quam gíftuni míner: theíft gótes thang ioh síner.‘ —
,Dua únsíh,‘ quadun, ,uuífi, uuár ther selbo mán sí? —
er far zi théra frífti, quad, es uuíht ni ueefi.
Leittun sie nan ubar tház, thar thaz héroti uuas,
thára zi themo thínge, zi thero fúristono rínge.
55 Thie búah duent thar mári; theiz sámbazdag tho uuári,
tho kríft thes uuolta thénken, thiz selba vuúntar uuírken.
Tho frágetun thie fúriston ioh thie héreston,
uuío er in thera gáhi so sconó gifáhi?

37. blínt *P*. 38. gianch *F*. 39. mánnliches *P*. uuénti *P*, uuenti *F*.
40. ármuati *PF*. 41. ármalichun *P*. uuízi *P*, uuizi *F*. firuuizzi *P*,
firuuzi *F*. 42. uuas *P*. uuúntar (*vorn v übergeschrieben*) *V*, uuúntar *P*,
uuntar *F*. drato (*d unterpunktirt, th übergeschrieben*) *V*, drato *PF*.
dato *P*, tato, und so immer in diesem Capitel *F*. 43. thu, und so immer
in diesem Capitel mit Ausnahme von 71, wo tu, und 131, wo thu geschrieben *F*.
44. dir, und so immer in diesem Capitel *F*. tati, und so immer in diesem
Capitel *F*. dia, und so immer in diesem Capitel *F*. maht *P*. thu *P*.
45. zelli ih *F*. íu (*Accent über u ausgekratzt*) *V*. ér *P*. giuuánt *P*.
dar *P*. heilant *P*. 46. ih *P*. zí imo *PF*. sprach *F*. do vor
hiar *F*. gifáh *P*, gifach *F*. 47. sárió thia uuárba *P*. 48. githuar]
giduht er *F*. kléibta *P*. darana *F*. 49. thánathuag *P*, danathuag *F*.
giuuag (*v nach i übergeschrieben*) *V*, giuuuag *P*, giuuag *F*. 50. míner *P*.
deíft *F*. danch *F*. 51. quatun *F*. uuár *P*. 52. ueefi] uuífi *F*.
53. leitun *F*. síe *P*. 54. dara, und so immer in diesem Capitel *F*.
dinge *F*. rínge *P*. 55. thio buach tuent *F*. sámbaztag, und so
immer in diesem Capitel *F*. uuári *P*. 56. xpc *V*, xpl *P*, xpc *D*.
denchen *F*. uuúntar (*vorn v übergeschrieben*) *V*, uuúntar *PF*, uuntar *D*.
57. héroftun *PF*. 58. uui *F*, uuio *D*. gifáhi *P*.

- „Ih sagen íú,‘ quad er, thaz íft uuár, er kléipta mir ein hóro thar,
 60 gifah ih fár, so iz gizám, so flúmo, so ih iz thánanam.‘ —
 Sum quad, er dáti uuidar gót, ioh er firbráchi fín gibót,
 thaz fín únuiuzzi so uuíalt, thaz er then fámbazdag ni híalt.
 Thanne óuh fon ther ménigi fpráchun thara ingyéini,
 áhtotun iz réinor, ioh hártó filu kléinor:
 65 „Uuio fúntig man thaz móhti, odouh zi thíu fo dohti,
 thaz er in thérera noti fúlih zeichan dáti?‘ —
 Thar uuas ftrít umbi tház ioh giflíz hébigaz, P104^a
 thie úbile ioh thie dóhtun fih géinon thar ni móhtun.
 Bigóndun thes tho bágen, ioh genan áuur fragen, V100^a
 70 ioh uuorton únfuazen bigóndun inan grúazen:
 „Uuaz quis thú fon themo mán, ther thir gíliubta fo frámm, F62^b
 ther thir fo múatfagota, thaz líoht thir heim gihólota?‘ —
 „Er íft,‘ quad, gótes holdo, thes zíhuh inan báldo,
 gihéizit mir thaz mínaz muat, thaz er íft fórafago guat.‘ —
 75 Ni móhtun fie gilóuben thia felbun dát ubar thén,
 thaz ér in thera gáhi fo níuuanes gifáhi.
 Er thar zi fteíi uuaron thiu félbun, thiu nan bárun,
 fáter inti múater, thar ouh ther fún guater.
 Sie híazun thiu gan fúri far, thaz fíu gizáltin thaz uuár,
 80 thaz fíu álles uuio ni dátin, in thíu fie nan irknátin.
 „Bigínnnet,‘ quadun, fcoúuon giuúnáralichen óugon,
 íft thiz kínd fúer, ther blínter uuard gibóraner?‘

59. íú *PD*. quad *D*. uuár *D*. kléibta *P*, cleipta *F*, kleipta *D*.
 hóro *P*. 60. gifa *P*. dananam *F*. 61. fúm *P*. dáti *P*. gibot *P*.
 62. uuíolt (o *in a corrigiert*) *V*, uuíalt *P*. fámbazdag *D*. híalt *P*, gi-
 híalt *F*. 63. thanne *P*. 64. réinor *P*. 65. odo ouh *F*. tohti *F*.
 66. derera *F*. fúlih *P*, fúlich *F*. zéichan (*Accent ausgekratzt*) *V*, zéichan *P*.
 dáti *P*. 67. hébigaz *P*. 68. thie úbile] dia ubile *F*. thohtun *F*,
 dohtun *D*. 69. bigondun *D*. ienan (i *in g corrigiert*) *V*. frágen *P*.
 71. uuaz *FD*. quíftu *D*. thir *fehlt F*. gíliupta *F*. 72. líoht *F*,
 líoht *D*. thír *P*. héim *P*. holota *F*. 73. zihuh *D*. 74. giheizit *D*.
 mínaz *P*. múat *P*, moat *F*. theiz (ei *in a corrigiert*) *V*. íft *über-*
geschrieben V. forafago *D*. 75. thie (e *unterpunktirt*, a *überge-*
schrieben) *V*. dáti (i *ausgekratzt*) *V*, tat *F*. then *PD*. 76. dero *F*.
 níuuanes *F*. gifáhi *P*. 77. uuaron *F*. thie (e *unterpunktirt*, v *überge-*
schrieben) félbun *V*, thiu félbun *D*. 78. fater *D*. thár *P*. 79. furi fár *D*.
 gizáltin *D*. uuár *P*. 80. tatin *F*. fíe *P*. irknatin *D*. 81. quatun
 fehounon *F*. giuúnáralichen (*das zweite a abweichend von der gewöhnlichen*
Form) *D*. óugon *P*. 82. blint *F*. *Fragenzeichen nach giboraner P*.

- Ir bedu datut mári, thaz er tho blint uuari,
 ioh imo in thera fristi thes gisfunes gibrufti.
- 85 Nu ságet uns in dráti, uuer auur thiz dati,
 thaz ér nu mag giscóuon so lúteren óugon? —
 Bigóndun sie tho rénton fórahtelen uuórton,
 sie in thar tho zélitun, uuio sie iz firnoman hábetun. **P104^b**
- ,Uuir uulzun, ságen uuir iú éin, thes nist lóugna nihein,
 90 sílih so uuir uuárun, thaz uuir nan blintan barun. **V100^b**
 Nist kúnd uns thaz giráti, uuer thiu óugun imo indáti,
 thes léuuen ouh ni uuóllen, so uuír iú hiar nu zéllen.
 Fraget ínan es, in uuár, er hábet iu thaz áltar,
 thaz er in thesen thingon firspréchan mag síh sélbon. —
- 95 Thio selbon ántuurti gabun sie bi nóti,
 sie fórahtun in dráto thérero selbun dáto.
 Ther liut déta, so man uuéiz, míhílan úrheiz,
 in thémó uuarun féste uuídar selben kríste:
 So uuér so thaz iruuéiliti, zi kríste nan gizéiliti,
 100 er íámer far bi nóti iro thárbeti. **F63^a**
 Bi thiu uuúrfun síu in ínan far thiu selbun ántuurti thar,
 uuánta sie thaz fórahtun, thaz sie untar ín er uuórahtun.
 Síe tho therero dáto ángustitun dráto,
 uuás in hartó úngimah, thaz ther blínto gifah. —
- 105 Ladotun áuur tho then man, ther thes gisfunes biquam,
 quádun, síh thera dáti noh tho báz biknati.

83. bediu *F*, betu *D*. tatut *F*. mari *P*. ér *P*. uuári *D*.
 84. fristi *P*. kibrufti *F*. 85. ságet *D*. thiz *D*. 86. giscóuon *F*.
 óugon *P*, óugun *D*. 87. se *F*. uuorton *P*. 88. siez *P*; sia iz *F*,
 sie iz *D*. firnóman habetun *P*. 89. uuir *D*. ságen *P*, sage *F*.
 iú *PD*. lóugna *F*, lóugna *D*. 90. nen *F*. 91. thiu *P*, thiu *D*.
 92. uellen *F*. uuir *D*. iú *PD*. 93. iú *D*. 94. ér *P*. thesen
 thingon *P*, desén dingon *F*. 95. selbun *PF*. ántuurti *D*. gabun *P*.
 se *F*. 96. thráto *P*. derero, und so immer in diesem Capitel *F*.
 dato *P*, tato, und so immer in diesem Capitel *F*. 97. míhílen *F*. úr-
 heiz *P*. 98. uuider *F*. xpé *V*, chríste *F*, xpé *D*. 99. xpé *VD*,
 chríste *F*. nen *F*. gizéiliti *P*. 100. íámer *PD*. darbeti *F*.
 101. uurfun *F*. ántuurti *PD*. 102. síu daz *F*. síe *P*. uuó-
 rahtun *P*. 103. dato *P*. ángustotun *F*. dráto *P*. 104. uuás *P*.
 hártó *P*. úngimah *P*, úngimach *F*. gifach *F*. 105. mán *P*.
 106. quatum *F*, quádun *D*. síh *F*. noch *F*.

- ,Thank es góte filu frám, ni kër iz ufan thésan man,
 uuir uulzun inan dáto firdánan filu dráto.' —
- Er gab tho ántuurti then lútin mit givuúrti, P 105^a
- 10 zálta, uues er fúalta, ioh uuaz thar ínan ruarta.
 Sih thar tho báldo firfpráh, ther er íó mán ni gifah, V 10^r
 fóra themo kúte mit míchilemo nóte.
 ,Únkund íft mir dráto, ob er sí úbildato,
 rúerent mih in dráti thio fino uuóladati.
- 15 Ih uuánt, ih scolti nóti sín íámer mórmenti
 blíntilingon hóno, nu síhuh afur scóno.
 Mir déta thaz gimúati sínes felbes gúati,
 nam míh fon úmmahtin bi finen éregrehtin.' —
 Sie áuur tho ginóto éiscotun thero dáto
- 20 fon thémo selben uuérke fóra themo fólke,
 Uuío mo so gizámi gíffuni sín biquámi,
 ioh séhentí auur uúrti, ther blínt uuas fon gibúrti?
 ,Uuaz uuollet ír nu,' quad er, ,thés? ih ríht es íuíh álles;
 uuaz scal es áuur thanne nu so zi frágenne?
- 25 Ih zalta íú nú thaz uuára, uuaz uuóllet ir es méra?
 zíu sínt íúó uuízzi thes mera firuuuizzi?
 Ir uuóllet odo, in uuár mín, uuerdan iúngoron sín,
 thaz ír bi thaz so báget, ioh émmizigen fráget.' —
- Inbrúftun sie zi nóti tho far in héizmuati, F 63^b
- 30 bigóndun imo dráto flúachon tho ginóto. P 105^b

107. thanch *F.* fram *P.* cher *F.* defen, *und so immer in diesem Capitel F.* 108. dato *P.* firtanan *F.* drato *P.* trato *F.* 109. ánt-
 uuurti *PD.* antuurti *F.* giuúrti (v nach i übergeschrieben) *V.* giuuúrti *PD.*
 giuurti *F.* 110. fuálta *D.* 111. thar *P.* baldo *D.* firfprah *P.*
 firfprach *F.* ér *P.* man *D.* gifach *F.* 112. mihilero *F.* mí-
 hilemo *D.* note *P.* 113. unkund *D.* thráto *P.* obo *F.* ér *P.*
 ubiltato *F.* 114. ruarent *F.* dio *F.* uuolatati *F.* 115. scholti *F.*
 íamer *P.* 116. síuh *P.* sí ih *F.* -auur *PFD.* 117. kimuati *F.*
 118. sínen *P.* 119. éischotun *F.* dato *P.* 120. uuerche *F.* folke *P.*
 folehe *F.* 121. uuíq *P.* uuío *F.* uuío *D.* imo *P.* 122. séhentí *FD.*
 uuúrti *PD.* 123. uuas *F.* ir *P.* thes *D.* iuíh *P.* álles *D.*
 124. scal *P.* schal *F.* auur *PD.* thánne *P.* danne, *und so immer in diesem Capitel F.* so fehlt *FD.* fraganne *F.* 125. nu *D.* uuara *P.*
 uuollet *D.* 126. ziu *D.* iúo *D.* firuuuizzi *D.* 127. ir] er *D.*
 uuollet *P.* uuar *P.* 128. emizigen *F.* emmizigen *D.* fraget *P.*
 129. ía *F.* noti *D.* héizmoati *F.* 130. drato *D.* flúachen (e in
 o corrigiert) *V.* flúachen *F.*

- ,Thú sis iungoro sîn! thaz quême ouh thir in múat thin!
 bimídan thu ni uuólles, suntar thu ímo folges! V10^d
 Fólgen uuir, in uuára, móyfeses léra,
 fullen uulzzod sînan, ioh uollen théfan midan.
 135 Uuir uuizun álle thaz gimáh, thaz got zi móyfefé sprah, „
 ioh ougt er ímo follon then sînan múatuuillon.
 Uuanana thérer auur íst, thes uuíht uns sarró kúnd nist,
 ni uuizun uuir, in uuára, sînes selbes fúara. —
 Oba thu scóuuoft thaz múat, thánne nist thaz uuórt guat,
 140 uuanta uuántun hartó thé, thaz síe mo batin úbiles.
 In réhtemo múate erge úns iz íó zi gúate,
 thaz uuír íó muazin blíde uuefan scálka síne! —
 Bigónd er in tho redion sílb these euangélion,
 ioh mit théfen redinon síe ófono bredigon:
 145 ,Thaz íst,‘ quad er, ,nu vuúntar, thaz ir nirknáhet then man,
 ther mir so frám giliubta, thiú ógun mir inlíuhta.
 Uuer horta ér íó thaz gimáh? ih funnun ér ni gifah,
 thoh scóuuoft ir nu álle, theih síhú al fosó ih uuílle.
 Ninthéizit mir iz muat mín, ni ther fon góte sculi sîn,
 150 es álles uuio ni thénkit, ther fúlih uuerk uuírkit.
 Giuuiffo uuéiz thaz unfer múat, uuio got then súntigen duat, P100^d
 thaz ér se far ni hórit, ouh uuíht síh zi ín ni kerit.

131. thu *D.* iungoro (*Schreibfehler*) *P.* quême *P.* thir *übergeschrieben* *V.*
 moat *F.* múat *D.* din *F.* 132. tho ni uuolles *D.* thv ímo *P.* du imo *F.*
 133. lera *P.* 134. fulle *F.* uulzod *PD.* uuellen defen *F.* 135. uuir *D.*
 gimach *F.* sprach *F.* 136. ougt *P.* imo íollon *P.* 137. uanna *F.*
 uuanana *D.* derer, und so immer in diesem Capitel *F.* théser *D.* áur
 íst *D.* uuíht *D.* nist] íst *F.* 138. uuizzun *F.* suara *P.* 139. óba *P.*
 scouuoft *P.* schouuoft *F.* thanne *P.* 140. uuátun (n vor t *übergeschrie-*
ben) *V.* hártó (*Accent ausgekratzt*) *V.* 141. erge (*Accent ausgekratzt*) *V.*
 ío *P.* 142. uuéfan *P.* uuefen *F.* scalka *P.* schalcha *F.* síne *P.*
 143. redinon *F.* dese *F.* 144. redinon] redion *P.* predigon *F.*
 145. núntar (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúntar *P.* uuntar *F.* 146. giliubta *P.*
 giliupta *F.* 147. horta *P.* gimách] mach *F.* gifáh *P.* gifach *F.*
 148. doch *F.* scóuot *P.* schouuoft *F.* síh *PF.* fos *P.* fo *F.* uuillo *F.*
 149. múat mín *P.* fone *F.* sîn *P.* 150. von es álles ist es ál *übergese-*
schrieben *V.* denchit *F.* fulich *F.* uuirkit *P.* uuirchit *F.* 151. uuaia *F.*
 súntigon *P.* tuat *F.* 152. uuíht *P.* zj ín *P.* zin *F.* cherit *F.*

159. *Maledictum est, si cor discutias, non si verba perpendas.* Alcuin in *Joh.*
 pag. 560.

- Er aurr thémó liubit, ther sinan uníllon úábit, V 102^a
 ioh thémó íst íó gimúati, ther uuónet in ther gúati.
 155 Leset állo buah, thio sín, ni fíndet ir, in uuar mín,
 fon eríftera uuóralti ther er íó fúlih uuorahiti.
 Er ouh mit hórouue iz biklán, ni' gieíscotā er thaz uuóroltman;
 thaz déť er ouh tho súnťar, theiz uuari méra uuuntar. F 64^a
 Ih ságen íú híar ubarlút, ni uuári therer gótes drut,
 160 fon ímo quami ouh súnťar, ni dát er fúlih vuúntar. —
 Sie irbúlgun síh, in uuára, thera frónisgun lera,
 thero ícónero uuórto, sus spráchun zi imo ouh hártó:
 ,Thú bist al hóner, in súnťon gibóraner
 mit allen únredinon; thu únsíh thanne bredigon? —
 165 Sie inan sítumo tho, in uuár, vuúrfun fon in úz far;
 er íro síd zi nóti íamer thárbeti,
 Ioh er bi tház mari firméinsamot uuári,
 íamer gifcéidan; uuant er deta in dágleidan. —
 Drúhtin tho gihórta, uuio er thar uuérnota,
 170 ioh ér bifand iz állaz, thaz síe firvuúrfun nan bi thaz.
 So drúhtin inan tho gifáh, er félbo far tho zi ímo sprah,
 thera féla deta er giméini thes líchamen héili, P 106^b

154. in ther] in dero *F.* 155. buah diu *F.* uindet *F.* uuár mín *P.*
 156. éristera uuórolti *P.* eríftero uuerołti *F.* ér io *P.* fúlich uuorachti *F.*
 157. gieiscot *F.* ér thaz *P.* uuerołtman *F.* 158. det *P.* tet, *und so*
immer in diesem Capitel F. óuh *P.* súnťar *P.* theiz] daz iz *F.* uuuri
(das drúte u in a corrigiert) V. ouh *setzt F vor* uuari. uuuntar (*vorn u*
übergeschrieben) V. uuuntar *F.* 159. trut *F.* 160. sonne *F.* dátí *P.*
 thath *F.* fúlich *F.* uuúntar (*vorn v übergeschrieben) V.* uuúntar *PD,* uuuntar
F. 161. síe *P.* fróniskun *F.* lera *P.* 162. schonero *F.* uuorto *P.*
 imo *P.* 165. thu *P.* ál honer *P.* súnťon *P.* 164. unfich dane *F.*
Fragezeichen nach bredigon *PD.* 165. sía *F.* nan *P.* uuúrfun (*vorn v*
übergeschrieben) V. uuúrfun *P.* uuúrfun *F.* far] dar *F.* 166. noti íamer *P.*
 darbeti *F.* 167. firméinsamat *F.* uuari *P.* 168. íamer *P.* gifchei-
 dan *F.* uuanta *F.* in *vor* tet (det *P) F.* tagleidan *F.* 169. ér *P.*
 uuerneta *F.* 170. firuuúrfun (*v nach r übergeschrieben) V.* firuuúrfun *P.*
 firuuúrfun *F.* inen *nach* síe *F.* 171. truhtin *F.* gifach *F.* sprách *FD.*
 172. det *P.* héili *P.*

171. Videbat et non videbat, videbat oculis tantum, sed corde adhuc non videbat. . . . Modo lavat Christus faciem cordis. Alcuin in Joh. pag. 560.

- ‚Gilóubistu in then gótes sun, ther quam fon hímile herafun? —
 gab er ántuurti thó, uuas thes giflunes filu fró. V102^b
 175 ‚Uuer íft iz,‘ quad er, ‚drúhtin! theih mit gilóubu uuerde fín? —
 er félbo, fofo iz dóhta, fcónon es girihta:
 ‚Iz íft in álanahi, tház thu nan gifáhi,
 ioh íft, gilóubi thu mir, ther hiar fprichit nu mit thir.‘ —
 ‚Iáh ih,‘ quad er, ‚druhtin! dúan, giloub ih fásto in thinan dúam.‘
 180 frámhald fial tho thárafun, ioh bétota then gótes sun. —
 Si áhtun fín zi nóti bi fúslicho dáti,
 then níd gideta ouh méra thiu fílu hoha lera.
 Sar after, thén meinon! fo uuóltun fie nan fteínon,
 thaz uuard ál fó thuruh tház, uuant er in zálta, uuer er uuás,
 185 Mit uuórton iz giméinta, mit zéichonon gifcéinta.
 ál thaz iro frúma uuas, fie ni rúehtun bi thaz.

XXI.

SPIRITALTER.

Firrlhe mir nu felbo kríft, ther únfer liobo drúhtin íft, F64^b
 thaz íh nu hiar giméine, uuénan ther mán bizeine,

173. quám *P.* fone *F.* himil *F.* *Fragezeichen nach* herafun (che-
 rafun *F.*) *PD.* 174. ántuurti tho *P.* fro *P.* 175. truhtin *F.*
Fragezeichen nach fín *D.* 176. fofo *P.* fo *F.* tohta fchonon *F.*
 177. thaz thú *P.* gifahi *P.* 178. nu vor fprichit *F.* 179. drúhtin
 (*Accent ausgekratzt*) *V.* truhtin *F.* tuan *F.* dinen *F.* duam *P.*
 tuam *F.* 180. darafun *F.* 181. dati *P.* 182. gideta *P.* giteta *F.*
 filo *F.* 185. fia nen *F.* 184. uuanta *F.* uuas *P.* uuaz *F.*
 185. kimeinta *F.* gifcheinta *F.* 186. ruohtun *F.*

XXI. 1. Firliche (*c ausgekratzt*) *V.* félbo *P.* xpc *V.* xpc *P.* críft *F.*
 der, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 3, wo ther ge-
 schrieben *F.* unfer llobo *P.* truhtin *F.* 2. daz, und so immer in
 diesem Capitel mit Ausnahme von 31, wo thaz uuir geschrieben *F.* uue-
 nen *F.*

- Ther blínter uuard gibóraner, ioh uuíht ni mohta séhan ér,
 er ther súntolofó mán thaz hóro in thiu óugun giklan,
 5 Er ér zi thiu iz gifiarta, mit hánton sinen rúarta *P107^a*
 thes bétalares óugon, thaz ér síd mohti scóuuon. —
 Allaz mánkunni thaz thúlta grozo grúnni,
 ouh ubar mánag úbilaz fínstarníssi séraz. *V103^a*
 Súnta filu suáro, thaz fágen ih thir giuuáro,
 10 ni házun se unfih fróuuon, thaz rehta líoht bifcouuon.
 Thiu blínti uns, uuan ih, vuúrti fon ádames gibúrti,
 ouh ménnisgon állen fon súnton, then uuir fállen.
 Gísfáh tho druhtin nóti, thio unfero ármuati,
 thio blíntun gibúrti, er uns ginádig vuurti.
 15 Nót héiz ih hiar tház, uuant es rát tho ni uuás,
 lába noh gizámi, fon ímo uns iz ni quámi.
 Tho uuard thaz uuórt finaz zi hchamen gidánaz,
 zi fléisges gifcéftin mit állen sinen kréftin.

3. sehan] kifehan *F.* 4. ér *P.* súntilofó *PF.* hóro *P.* diu, *und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 11, wo thiu geschrieben F.* kiklan *F.* 5. thiu *P.* gifiarta *P,* kifiarta *F.* 6. des *F.* óugon (*das zweite o undeutlich aus u gemacht*) *P,* ougun *F.* schouuon *F.* 7. dulta *F.* grunni *P,* krunni *F.* 8. ubilaz *P.* seraz *P.* 9. filo *F.* suáro *P,* suuaro *F.* dir *F.* 10. se *P.* unfich *F.* líoht *F.* scouuon (*vorn bi ubergeschrieben*) *V,* bifchouuon *F.* 11. blínti *P.* ich *F.* uuúrti (*vorn v ubergeschrieben*) *V,* uuúrti *P,* uurti *F.* sonne *F.* 12. menniskon *F.* allen *P.* den *F.* 13. gifach *F.* do, *und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 17 und 19, wo tho geschrieben F.* noti *P.* dia unfaro *F.* 14. dio *F.* giburti *P.* uurti (*vorn v ubergeschrieben*) *V,* uuurti *P,* uurti *F.* 15. uuánt *P,* uanta *F.* uuas *P.* 16. noch *F.* ímo *P.* quami *P.* 17. gidanaz *P,* gitanaz *F.* 18. fleisches *F.* gifcéftin *P,* kifcheftin *F.* khreftin *F.*

- XXI.** 7. Si ergo, quid significet hoc, quod factum est, cogitemus, genus humanum est iste caecus. Haec enim caecitas contigit in primo homine per peccatum, de quo omnes originem duximus, non solum mortis, sed etiam iniquitatis. Alcuin in Joh. pag. 557. 11. Vidit ergo hominem caecum, non utenque caecum, sed caecum a nativitate. Omnes enim homines praeter illum solum, qui ex virgine natus est, originali peccato caeci, i. e. cum peccato nati sunt, quod ex radice peccatrice primi parentes traxerunt. Alcuin, ibid. 17. Quae sunt opera Domini, propter quae venit filius Dei in mundum, nisi caecitatem humani generis illuminare. Alcuin in Joh. pag. 558.

- Tho er zi thluz gifiarta, mit fúlichu unſih rúarta,
 20 mit ſineru gibúrti, theiz uns zi frámu uurti:
 Thie dáti uns uuola tóhtun, ioh ſid giféhan mohtun,
 inluhte giuúſſe fon themo alten fínſtarniſſe. —
 Mánnilih nu lóufe zi thémo ſconen dóufe,
 thara inan kríſt tho uuáanta, ioh félbo tharaſánta.
 25 Uulzift tház, in alauuár, thaz uuazar héizit ouh ſo thár,
 uuanta kríſt es uueltit, ther héra uuard giféntit. P107^b
 Ni vuurti mán niheiner fon ſunton ſinen héiler,
 ther fáter nan ni ſánti, ioh hera in uuórolt uuanti. —
 Inliuht er únſih filu frámu, ioh er hera in uuórolt quam, V103^b F65^a
 30 thaz uns thiú ſin guati thiú óugun indáti,
 Tház uuir thaz irkántin, uuara uuir gángan ſcoltin,
 pédin in giríhti zi ſineru éregrehti,
 Ioh uuir nan muazin ſcòuuon óffenen óugun,
 indanemo ánnuzze, thaz uns iz uuóla fizze,
 35 Ófenemo múate, theiz úns irge zi gúate,
 mit thes hérzen ougon muazin íamer ſcòuuon. Amen.

19. thiú iz *P*, diu *F*. gifiarta *P*, kifiarta *F*. fúlichu *P*, fulicho *F*.
 unſich *F*. 20. ſinero *F*. giburti *P*. deiz, *und so immer in diesem*
Capitel F. fruma *F*. uuurti *P*. 21. thio *F*. dáti *P*, tati *F*. doch
setzt F vor uuola. dóhtun (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) *V*, dóhtun *P*,
 taton *F*. 22. giuúſſe *P*. themo áltén *P*, demo altin *F*. 25. mannilih *F*.
 demo ſconen touſe *F*. 24. dara *F*. xpc *VP*, chríſt *F*. daraſánta *F*.
 25. uulzift *F*. thaz in *P*. uuázar *P*. thar *P*, dar *F*. 26. uualtit *F*.
 giféntit *P*. 27. uurti (*vora v übergeschrieben*) *V*, uuurti *P*, uurti *F*.
 nicheiner fun *F*. heiler *P*. 28. inan *F*. ſánti *P*. uuerolt *F*.
 29. inluht *P*. unſih *P*, unſis *F*. filo *F*. ioh *P*. uuerolt *F*.
 30. únſ *P*. ſin guati *P*. indati *P*, intati *F*. 31. irknátin (na *in an cor-*
rigiert) *V*. ſchollin *F*. 32. ſiner *F*. 33. nen *F*. ſchouuon ofenen *F*.
 óugon *P*. 34. indánemø *P*, intanemo *F*. únſ *P*. uuola *P*. 35. muate *P*.
 36. óugon *P*. múazin (*Accent ausgekratzt*) *V*, múazin *P*. ſchouuon *F*.

23. Illuminatio facta est in caeco, sed magnum mysterium commendatur in hu-
 mano genere. Expuit in terram, de saliva lutum fecit, quia Verbum caro factum
 est. Et unxit oculos caeci. Inunctus erat, et nondum videbat. Mittit illum ad
 piscinam, quae vocatur Siloe. Pertinuit autem ad evangelistam commendare
 nobis nomen hujus piscinae, et ait: Quod interpretatur missus. Jam quis est
 missus, agnoscitis? nisi enim ille fuisset missus, nemo nostrum fuisset ab iniqui-
 tate dimissus. Lavit ergo oculos in ea piscina, quae interpretatur missus, bap-
 tizatus est in Christo. Alcuin in Joh. pag. 558.

XXII.

FACTA SUNT ENCAENIA.

- Gistúantun in thera náhi thes gótes hufes uufhi,
 thio félbun hoho zítí fírotun thie lúti.
 Ther euangélio thar quít, theiz uuari in uuíntiriga zít
 thifu dát ubarál, thia íh íú hiar nu fágén scal.
 5 Giang tho drúhtin innan thés in pórziche thes hufes,
 ther námo detaz mári, er sálomones uuári.
 Thaz móhta sín, in uuári, thúruh sína zíari,
 thaz man zi thíu nan zelita, then námon imo iruuélita.
 Thie iúdeon nan bistúantun, ni uuéftun, uuas síe fúartun, *P108^a*
 10 sprachun zí imo in fárun, so síe giuúón uuaron:
 ,Uuio lángo so fírdrágen uuir, thaz thu unsíh spénis sus zi thír,
 sus nimis éinizen? uuil du lámer thes íruuizzen?
 Oba kríft sí námo thin, thaz laz thanne ófanaz sín; *V104^a*
 thaz gizél uns hiar nu fár, thaz uuir uuízin thaz uuar.‘ —

XXII. 1. Dera *F.* des, und so immer in diesem Capitel *F.* uuihi *P.*
 2. dio *F.* ziti *P.* die, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme
 von 9, wo thie geschrieben *F.* liuti *P.* 3. der, und so immer in
 diesem Capitel *F.* dar, und so immer in diesem Capitel *F.* deiz *F.*
 zit *P.*, zít *F.* 4. difu tat *F.* ubaral *P.* dia, und so immer in
 diesem Capitel *F.* schal *F.* 5. glang (*Accent ausgekratzt*) *V.*, gianch *F.*
 do truchtin, und so immer in diesem Capitel *F.* inan *F.* des, und so
 immer in diesem Capitel *F.* 6. tetaz *F.* uuari *P.* 7. daz, und
 so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 8, wo thaz geschrieben *F.*
 duruch, und so immer in diesem Capitel *F.* ziari *P.* 8. diu, und so
 immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 17, wo thiu uuerk geschrieben *F.*
 zélita *P.* den, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 55,
 wo then geschrieben *F.* 9. nen *F.* uuéftun *F.* uuaz *PF.* 10. sprá-
 chun zi *P.* 11. fírtrogen *F.* thu fehlt *F.* unsíh *P.* thír *P.*
 dir, und so immer in diesem Capitel *F.* 12. éinizzen *P.*, einezen *F.*
 dú fámer *P.* *Fragezeichen nach iruuzzen (giuuzzen F) P.* 13. x̄pc *VP.*
 chríft *F.* namo *P.* thín *P.* din, und so immer in diesem Capitel *F.*
 láz *P.* thanne *P.* denne *F.* 14. gizeli *F.*

XXII. 1. Joh. 10, 22 sqq.

Ostfrid I.

- 15 ‚Ob ih iz fagen,‘ quad er, ‚fú, ir ni gilóubet thoh bi thú,
ni firnímit luer múat, thanne ih iu zéllu thaz guát.
Thiu uuérk, thiu ih uuírku innan thés, in namon fáter mines,
irgéhent só gilcho mih filu fóllichho.
Ir ni gilóubet thoh thiu hált, thaz íft fú ófto gizált,
20 giuuíffo, ni bírut ir thero ih iruuéllu zi mir.
Thie ih zi thú gizellu, ioh fúntar mir iruuéllu, F65^b
thie eigun mín io mínna, ioh hórent mina fúmma.
Íh ouh fie irkénnu, ioh fólgent mir mit mínnu,
gíbuh ouh, in uuar mín, thaz éuuiniga líb in.
25 Ni firuuérdent fie in éuuo, firmídent ouh then uuéuon,
fínt fásto ana enti in mínes selbes hénti.
Ni nímit se ménnisgen ház, giuuíffo uulzit ir thaz,
unz anan uuóroltenti fon mines fáter henti.
Thes fáter min mir gíonsta, theíft álles guates fúrista,
30 níft, tház síh só gíebono thera sínera gifti, frúmomo. P108^b
Íh inti fáter min ioh thiu éuuinigi sín,
ni mithuh fúer nihéin, íft únker zueio uuéfan ein.‘ —
Ther liut thia sprácha al firdrúag, unz sín uuórt tho thés giuuuag,
tho lítun far bi nótin, thaz fie nan stéinotin. V104^b
35 Ér gab tho mit thúlti then liutin ántuurti,
lerta fie áuur tho thaz guát, ioh kert in frámmort thaz múat.
‚Ih ougta fú,‘ quad, ‚gimýatu manigu uuérk guatu,
fon mines fáter guati fúazlichho dátí;

15. oba *F.* fagen vor iu *F.* bilóubet (*das erste b in g corrigiert*) *V.*
doch, und so immer in diesem Capitel *F.* 16. iuer *P.* danne *F.*
fú *P.* zello *F.* guat *P.* 17. ih *F.* uuircho *F.* 18. mih vor io *F.*
19. gizalt *P.* 20. birut *P.* deru *F.* 21. theih (i vor e *übergeschrie-*
ben) *V.* ze *F.* gizello *F.* iruuellu *P.* iruuello *F.* 22. thio (o in e
corrigiert) *V.* eigun min ío *P.* fúmma *P.* 23. fia *F.* fólget (n vor t
übergeschrieben) *V.* 24. gíbu ih *P.* gibih *F.* lib in *P.* 25. fia *F.*
ueeuon *P.* 26. énti *P.* henti *P.* 27. nimit *P.* fie *F.* haz *P.*
28. ueroltenti *F.* mínes fater *P.* 29. fater mín *P.* mir *übergeschrie-*
ben *F.* gónsta (i vor o *übergeschrieben*) *V.* gíonsta *P.* giunsta *F.* theíft]
des íft *F.* guates] gotes *F.* 30. gífti frumono *P.* 31. sín *P.*
32. uncher *F.* 33. lítun *P.* firtruag *F.* thes *P.* giuuag (u nach i
übergeschrieben) *V.* giuuuag *P.* giuuag *F.* 34. fle *P.* fia *F.* inen *F.*
35. gidulti *F.* 36. lerta síe *P.* muat *P.* 37. ougt iu *P.* gimúatu
(*das erste u ausgekratzt, y übergeschrieben*) *V.* gimúatu *P.* gimuatiu *F.*
manigu *F.* guatiu *F.* 38. fúazlichho *F.* dátí *P.* tati *F.*

- Min áhtet ir mit nídu thuruh thiu uuérk minu,
 10 íágilih bi mánne mit íúomo íteínonne. —
 Mit úbilemo uuíllen íoh múoton filu fólle
 bigóndun íe íih réchan, íoh áuur zimo ípréchan:
 ,Ni dúen uuir bi thia gúati thir thaz uuídarmuati,
 uuir dúen iz mer thiu halt, uuanta ípríhíft, thaz ni ícált.
 15 Thu bíft mán éínfolt; thu quíft, thu uuéíes auur gót,
 ebonot thin únfruati íih drúhtines gúati. —
 Unfer drúhtin ni thiu mín íprah thaz réhta thar tho zi ín,
 er íe thar tho mánata, uuaz thes ther uuízzod íageta.
 ,Íuo búah,‘ quad, ,uuéízent, thaz mán ouh góta heízent,
 50 ííuuíífo, íágen íh iz íú, thaz man íe nénnit thar zi thiu. *F66^a*
 Nu thie zi góte íint gínánt, thie búent híar thiz uuóroltlant, *P109^a*
 then gótes uuort gízáltun, uuaz íe íú íó íágen ícoltun,
 Ouh mán níhein ni lóugnít, thaz gíferíb íú thar gíquíft,
 ni zallo uuóroltfrífti íí íó filu íéfti:
 55 Then got uuíhan nanta, ínti héra in uuórolt íanta, *V105^a*
 gab íne íégena alle in ínan filu fólle,
 Ír quédet, thaz thiu uuórt mín uuídar drúhtine íin?
 tház íh thes gínéndu míh gótes íún nennu?
 Ní dúan íh íínu uuérk íu, ír ní gílóubet thoh bí thiu,
 60 nóh ír thes ní íáret, ír íúíh tháakeret.

40. íágilih *P*, íagih (*Schreibfehler*) *F*. íúuuemo *P*. 41. uuíllen *P*,
 uuíllen *F*. múaton *PF*. 42. afur *P*. zi ímo (*das zweite i ausge-*
kratzt) *V*, zi ímo *PF*, zi ímo *D*. íprechan *P*. 43. tuen, und so
 immer in diesem Capitel *F*. kein Punkt nach dem ersten Halbverse *D*.
 uuídarmuati *D*. 44. iz fehlt *F*. ícált *P*, ícált *F*. 45. du *F*.
 éínfolt *P*, éínvult *F*. thu nach quíft *übergeschrieben V*, quíftu *P*.
 got *P*. 46. thiu (u *unterpunktirt*, n *übergeschrieben*) *V*. unfruati *D*.
 trúhtines *F*, drúhtines *D*. guati *P*. 47. vnfer *D*. íprah *F*. réhta *D*.
 zín (*ein zweites i übergeschrieben*) *V*, zín *P*. 48. mánata *D*. uuí-
 zod *PF*. 49. íúuo *P*, íúo *D*. búah *F*. man *P*. ouh góta
 heízent *auf einer Rasur D*. 50. gíuuíífo *D*. nénnit *D*. 51. dia
 buent *F*, thie buent *D*. díz, und so immer in diesem Capitel *F*. uué-
 roltlant *F*, uuóroltlant *D*. 52. íe *P*, íio *F*, íie *D*. íú *P*, íéfti *F*.
 ícoltun *F*. 53. lóugnít *F*. gíferíb *PD*, kíferíp *F*. gíquíft *P*, quít *F*.
 54. zalle *F*. uuéroltfrífti *F*, uuóroltfrífti *D*. íí *P*. íílo *F*. íéfti *P*.
 55. uuíhen *F*. héra *P*. uuérolt *F*. 56. íégena *PF*, íégena *D*.
 íolle *P*. 57. trúhtine *F*. íin *D*. 58. thaz íh *P*. íun *P*. nennu
 (*Schreibfehler*) *F*. 59. ná dúan *P*, ní tuan *F*. ííniu *F*. uuérk *P*.
 íú (*Accente ausgekratzt*) *V*, íu *P*, íú *D*. kíluubet *F*. 60. darakeret *F*.

Ob íh auur thénku, theih sínu uuérk uuirku,
 ob íh ni bin íú dráti, gilóubet thoh thera dáti,
 Tház ir thaz irkénnet, ioh ouh gilóuben uuollet,
 thaz uuir eín sculun sín íh inti fáter min.' —
 65 Fáhan síe nan uuóltun, tho sínu uuórt thiz zaltun;
 er giang far thén stunton úzar iro hánton.
 Tho thaz uuard állaz so gidán, so fúar er ubar íordán;
 síe thar gifúáfo uuarin, unz síno zíti quamin.

XXIII.

ERAT QUIDAM LANGUENS LAZARUS.

Ero íft fílu drato thero drúhtines dato, P109^b
 ioh mánagfalt ouh mánne al zi zéllenne.
 Toh uuílluh hiar nu súntar zéllen einaz vuúntar,
 iz íft, thaz ni hílih thih, then ánderen allen úngilih.
 5 Lázarus ther gúato uuard kúmig filu dráto
 kréftigera súhti ioh grozera úmmahti.

61. ób íh *P.* dencho deih síniu *F.* uuircho *F.* 62. thráti *P.*
 dati *P.* tati *F.* 64. eín *P.* vor sín *F.* schulun *F.* enti *F.*
 65. sínu *P.* síniu *F.* uuort *P.* záltun *P.* 66. giang *P.* gianch *F.*
 uzar *P.* 67. tház *P.* gitan *F.* iordán *D.* 68. gifúáfo *PD.*
 uuarin] iarin *F.* unzi *F.*

XXIII. 1. Ero *F.* er *D.* thrato *P.* dero, und so immer in diesem Capitel *F.*
 truhntines, und so immer in diesem Capitel *F.* tato *F.* 2. manne *P.*
 zellanne *F.* 3. thoh *PPD.* uuílluh (das letzte u so bekratzt, als ob
 es uuíllih heissen sollte) *V.* uuílluh *PD.* uuíllih *F.* fantar *D.* uún-
 tar (vorn v übergeschrieben) *V.* uuúntar *PD.* uuntar *F.* 4. daz, und so
 immer in diesem Capitel *F.* hílluh (u in i corrigiert) *V.* hílluh *PPD.*
 dich *F.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* anneren *F.* un-
 gilich *F.* 5. der, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 43
 wo ther geschrieben *F.* kumih *F.* 6. súhti *P.* grozera *P.*

XXIII. 1. Joh. 11, 1 fqq.

- Thir zell ih h̄ar ubarlūt, er uuas kr̄iste filu drūt,
 er uuas finer liobo, thes s̄ist̄ thu mir gilóubo. V105^b
- Er uuas fon káftelle, thaz uuizun uuir ouh álle,
 10 thar mārtha uuas ioh māría, ioh héizit ouh bethánia. F66^b
- Thiz uuas, uuizist̄ thu thaz, thiú lu intbánt thaz ira fáhs,
 ioh uuás iru thaz súazi, mit thiú suarb̄ s̄i kr̄istes fúazi.
 Uuaz mag ih zéllen thir es mér? thaz uuárun fino suéster,
 habetun kr̄istes minna s̄in selbes drútinna.
- 15 Sie fántun bi then brúader zi kr̄iste, kúnden iro sér;
 uuás in thar ginúagi, man ékrod es givuúagi,
 Er ékrodi thaz uuésti sar zi théru fr̄isti
 thia úmmaht, thiā er thar thóleta, then er so mínnota.
 ,Níft,‘ quad er, ,thiu úmmaht so fram zi dód imo bráht,
- 20 ió so, in álauuari, zi drúhtines díuri,
 Thaz in thera úmmahti thes gótes funes máhti P110^a
 uuérthen filu máro, thaz uuízit ir giuúáro. —
 Hábeta er, in uuar mín, minna lúblicho s̄in
 ioh théro zueio uuíbo, thes s̄ist̄ thu mir gilóubo.

7. dir *F.* zéll ih *P.* zelloh *F.* x̄p̄e *VPD*, chr̄iste *F.* trut *F.*
 8. ér *P.* finer llobo *P.* s̄in llobo *D.* des, und so immer in diesem
 Capitel mit Ausnahme von 24, wo thes geschrieben *F.* s̄i ist *F.* du,
 und so immer in diesem Capitel *F.* 9. uuás *P.* uuizzun *D.* 11. thiz *P.*
 diz *F.* uuizist̄ *D.* thu tház *P.* diu, und so immer in diesem
 Capitel *F.* inbánt *P.* thaz vor ira *übergeschrieben V.* 12. ira *F.*
 suazi *F.* suarb̄ s̄i *P.* suarbi *F.* x̄pec *V.* x̄p̄ef *P.* x̄p̄te *D.* suazi *P.*
 15. vuaz *D.* mág *P.* zellan *F.* 14. hábetun *P.* x̄p̄ec *VP*, x̄p̄c *D.*
 chr̄istes *F.* minne *F.* drúdinna *P.* trutinna *F.* 15. x̄p̄e *VPD.* kun-
 dan *F.* 16. dar, und so immer in diesem Capitel *F.* giuúagi (v nach i
übergeschrieben) *V.* giuúagi *PF*, giuúagi *D.* 17. er *zweimal geschrie-*
ben F. uuíssi *F.* deru *F.* fr̄isti *D.* 18. thia] diu *F.* thiā er]
 thier *P.* dia er *F.* thia er *D.* doleta *F.* then ér *P.* 19. níft *D.*
 ér *P.* dóde (e *ausgekratzt*) *V.* dódę *P.* tóde *DF.* 20. ió *P.* ala-
 uuari *D.* díuri *P.* tíuri *F.* 21. in *P.* dero *F.* 22. uuérthen *P.*
 uuérden *FD.* thaz] dar *F.* 23. hábeta *P.* habet *F.* habeta *D.*
 24. zueiu *F.* zueió *D.*

15. Quid ergo nuntiaverunt forores ejus? Domine, ecce quem amas, infir-
 matur. Non dixerunt, veni; amanti enim tantummodo nuntiatum fuit. Alcuin
 in Joh. pag. 572. 19. Joh. 11, 4 sqq.

- 25 So drúhtin tho gihórta, thaz er fo zórkolota,
tho inthábet er síh fár giuúíſſo zuene dága thar.
Er sprah zen iúngoron thó: ,uúíſomes thero iúdono!
farames áuur thara zi ín, hina in iro lánt in! —
Spráchun tho mit múnnon thie síne liobon hóldon,
30 sí erquámun odo in dráti thera érerun dáti: V106^a
,Méiſtar,‘ quádun, ,hugi thés, síe fárent thines férehes
mit ſelb ſtéinonne; nu ſúachíſt síe afur thánne? —
,Ia ſínt,‘ quad er, ,bi nóti zuelíf dágo ziti,
thio iro ſtúnta uerbent, ioh themo dáge folgent?
35 So uuer fo dáges gengít, giuúíſſo, er ní firſpírnit,
uuant ér síh mit then óugon fórna mag biſcóuouon.
Drof ní zuluolot ir thés, bigínnit er es náhtes,
ní er blíntilingon uuerne, ioh féro firſpúrne.
Mír, quad er, fo fólge, ther réhto gangan uuólle, F67^a
40 giuúíſſo íó in áladrati fo ſcóuu er mín girati!
Sprah tho drúhtin ubarlút bi then ſínan ſíachan drút
uuórton ouh tho blíden zen iúngoron ſínen: P110^b
,Ther unſer fríunt guato ſláfit nu gimúato,
uuir ſcúlun nan iruuéken, fon themo ſláſe irréken. —
45 ,Uuóla íſt, druhtin!‘ quadun, ,tház, thanne uuírdit imo báz,
nu químit líhtida imon múat, fo ofto ſíochemo dúat. —

25. trúhtin do, und so immer in diesem Capitel F. 26. inthábeta FD.
zuene FD. dága P, taga F. thár P. 27. spráh P, sprach F.
28. aaur D, uuir F. dara F. 29. dia F. sína F, síne D. liobun
holdon D. 30. síe irquáman F, ierquamun D. odo] do F. dera F.
dati P, tati F. 31. meíſtar P. quatun F. thes D. dínes ferahes F.
32. ſteínone (das letzte e aus o gemacht) F. ſuahíſt F. síe P.
aur PD, vor síe F. danne F. 33. ía (mit rothem Accent über i) D.
zuelíf tagoziti F. 34. dío F. ſtunto F. demo, und so immer in
diesem Capitel F. tage folkent F. 35. tages F. giuú íſſo (zwischen
u und i ein Buchstabe ausgekratzt) V, giuúíſſo PF. firſpúrmit F.
36. uuanta F. biſchououon F. 37. ziuúiuolot F. bigínné (i durch &
geschrieben) V. ér D. 38. firſpúrne P. 40. giuúíſſo (Accent aus-
gekratzt) V, giuúíſſo P, giuúíſſo DF. ſcóuu (am Ende ein Buchstabe
ausgekratzt) V, ſcóuu P, ſchouu F, ſcóuuo D. 41. sprah F. vbar-
lut F. ſínan D. ſíachon trut F. 42. iúngoron (zwischen i und u
ein Buchstabe ausgekratzt) V. ſínen P. 43. ſcláſte D. ní ſetzt F
nach nu. 44. ſchulun F. ínan (i ausgekratzt) V. irréken P.
45. quatun F. tház D. danna F. 46. químit D. líhtida (ti auf
einer Rasur) V, líhtidá P, líhtida D. imo in (das zweite i ausgekratzt) V,

- Sie uuántun, druhtin méinti, er sinan fláf zeinti,
 er selbo méinta auur tház, tház er tho bilíban uuas.
 Det er ófan in tho sár, uuio bi nan gilégan uuas thaz uuár;
 50 ,ih uuille fú iz zéllen,‘ quad er, ,ér íft lázarus bilíbaner.
 Thoh uuill ih fréuuen es nu míh, giuúíffo, thuruh íúih,
 thaz ir gilóubet bi thíu, uuanta ih híar nu uuás mit íú; V106^b
 Ioh uuéiz thoh thia gimácha sínes selbes fácha,
 uuio iz állaz fuar tháre, thaz ságen ih íú zi uuáre.
 55 Thóh er nu bilíban sí, farames thóh, thar er sí,
 zi thíuz nu far gilígge, thoh er bigrában ligge. —
 Quad thómas ein thero knehto: ,farames uuír ouh rehto,
 nu er fo uuílit selbo, in uuár, irstérbemes mit ímo thar!
 Nu er then tód suachit, thes líbes ouh ni rúachit,
 60 nu símes gárauue alle mit ímo zi themo fálle! —

XXIV.

VENIT ERGO IESUS ET INUENIT EUM IAM QUATUOR DIES.

Quám tho druhtin héilant thara in iúdeono lant, P111^a
 thar ther sín fríunt uuas iu ér lag fiardon dag bigrábaner.

imo in (in *übergeschrieben und etwas ausgekratzt*) P, imo in F, ímom D.
 ósto D. flochomo (*das zweite o in e corrigiert*) V, fiuchemo F. tuat F.
 47. zéinti D. 48. thaz er PD. bilíban uuás D. 49. tet F. offan F.
 bi inan (*das zweite i ausgekratzt*) V, bi inan D. légan (*vorn gi über-*
geschrieben) V, kilegan F. 50. uuilla (a in e *corrigiert*) V, uuillé P,
 uuillo F. 51. doch, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme
 von 55, wo thoh *geschrieben* F. uuill PD. ich F. duruch iuuuuh F.
 52. thiu D. híar D. nu *übergeschrieben* VF. uuas PD. 53. dia F.
 sínes D. 54. ál (*laz hinzugeschrieben*) V. sár D. dare F. 56. diu
 iz F, thíuz D. bigraben F. 57. knehto D. sárames P. uuír P,
 féht F. rehto F. 58. ér P. thár D. 59. ér P. dód P.
 60. símes D. gárauue P, garue F. álle D.

XXIV. HABENTEM setzt P nach DIES. IAM fehlt FD. 1. Tho, und so
 immer in diesem Capitel F. truhtin, und so immer in diesem Capitel F.
 dara, und so immer in diesem Capitel F. iúdeono D, iudono F. 2. dar,

XXIV. 1. Joh. 11, 17 fqq.

- Quam ménigi thero iúdeono ér, drúftun thar thio fuefter,
 bátun, fie in gifáltin fon then únthultin.
- 5 Mártha thiu gúata, fo fiu thia kúnft gihórtá,
 firliáz sí fár thia menigi, ioh ilta krifte ingéginí.
 Heíme faz thiu fuefter, inti kúmta thaz fér, F67^b
 uuéinota íó gilicho then brúader íamarlichó,
 Giuuíffo thár untar ín férlichen záharin,
 10 féragemo múate; irgiáng iruz zi gúate.
 Mártha síh tho kúmta, fo sí zi krifte giilta,
 férlichero uuórto, íia rúartaz filu hártó.
 ‚Drúhtin,‘ quad sí, ‚quamíft thu ér, uuír ní thúltin thiz fér; V107^a
 ginádaz thín ní hángti, thaz tód uns íus íó giángti,
 15 Theiz íó zi thú irgiangi, íus náher uns gifíangi,
 íus léides unfíh fúlti, ioh ferera únthulti.
 Uuéíz ih thoh in dráti, thoh sí thín kúnft nu ípati,
 thaz got íft álles thír gilós, fo uués fo thu nan fergos,
 Ioh állaz thín giráti frúmit íar zi ítáti,
 20 állaz, fo thír líob íft, ioh fo thu íélbo giquíft.‘ —

und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 55, wo thar geschrieben F. thér P, der, und so immer in diesem Capitel F. friunt P. iu übergeschrieben V, io F, iú D. er P. fiordon tag bigrabener F. 3. dero F. menigi D. iudeono P, iudono F, iudono D. er D. troftun F. dio, und so immer in diesem Capitel F. fuefter F. 4. gifáltin (u in i corrigiert) V, gifáltin PFD. den, und so immer in diesem Capitel F. undultin F. 5. diu, und so immer in diesem Capitel F. fiu P, sí P. dia, und so immer in diesem Capitel F. kúnft P, kúnft D. gihorta P. 6. firliáz P. íar P. ménigi P. ílta P. xpe VD, xpe P, chrifte F. 7. fuefter enti kumpta F. daz, und so immer in diesem Capitel F. íer P. 8. brúader PD. íamarlichó P. 9. gígiuúíffo (Schreibfehler) P. íerlichán F. 10. irgiánch F. iru iz (das zweite i ausgekratzt) V, iru iz D. 11. sích F. kumpta F. xpe VPD, chrifte F. 12. uuorto P. hártó P. 13. quámíft P. thú P, du, und so immer in diesem Capitel F. er D. dultin F. díz, und so immer in diesem Capitel F. 14. gináda iz (das zweite i ausgekratzt und zwischen a und i gesetzt) V, gináda iz FD. díu, und so immer in diesem Capitel F. hancti F. giángti P. 15. deiz, und so immer in diesem Capitel F. ío D. irgiángi P, irgiánki F. kífiangi F. 16. undulti F. 17. uuéíz D. ih íehlt D. iz íetzt F nach ih. doch, und so immer in diesem Capitel F. kúnft D. 18. gót P. díu, und so immer in diesem Capitel F. ínan F. fergos PD. 19. fár D. 20. állaz D. líub F, líob D. giquíft PD.

- ,Ni láz thir iz,‘ quad er, ,fér, irsténtit ther thin brúader; *P111^b*
 zi líb er fo gikérit, thaz múat síh thin ni férit.‘ —
 ,Iz íft, drúhtin,‘ quad sí, ,fó, gilóubu ih thaz giuúíffo,
 theiz ouh ínan ni firgéit, thann éllu uuorolt úffíteit.‘ —
 25 Sprah tho drúhtin zi iru fár, thaz uuír gilouben, álauuar,
 ioh ellu uuórolt ubarál in hérzen thaz íó háben scal.
 ,Ih bin irstántniíffí, thaz uuízíft thu in giuúíffí;
 bin líb ouh filu fífti zi éuunigeru frífti.
 So uuér fo in mih gilóubit, theíft álles guates hóubit,
 30 zi líb er thoh biuuírbit, síd er hiar irstírbit:
 Inti álle, thaz ni hlúh thih, thie gilóubent in mih,
 ni fórahti drof then uuéuon, nirstírbit er in éuon.
 Gilóubíft thu, fò ih zéllu, thiu minu uuórt ellu?‘ —
 ,sínt drúhtin,‘ quad sí, ,féfti in mines hérzen brúfti;
 35 Gilóub ih thaz gimúato, thaz thu bíft kríst ther gúato, *V107^b*
 gótes fun gizámi, thu hera in uuórolt quami.‘ — *R08^a*
 So sí tház gízélita, thia fuéfter sí far hóleta:
 ,ther méítar,‘ quad sí, ,híar íft, gibót thir, thaz thu quámíft.‘ —
 Úfírstuant sí snélló, thaz déta ru ther uuílló,
 40 ni déta sí thes tho bíta, sí flúmo zi imo gíllta.
 Ni quám noh tho unfer drúhtin in thaz kástel ín,
 er noh síh thár inthabeta, thar imo mártha gaganta. *P112^a*
 Quam then iúdeon thaz in múat, thaz sí fo gahun úfírstuant,
 síe ouh zi thú gífiangun, ioh after íru giangun.

22. líbe *FD*. sích *F*. 23. íz *P*. quad *D*. 24. firget *F*.
 thanne *PD*, danne *F*. elliu uuerolt uffíet *F*. 25. sprah *F*. kilou-
 ben *F*. alauuár *D*. 26. elliu *F*. uuerolt *F*, uuorolt *D*. 27. thaz
nach du *F*. 28. féfti *PPD*. euuigero *F*. frífti *P*. 29. uuer *P*.
 mih *P*. theíft] des íft *F*. álles *D*. goates *F*. 30. biuuérbit *F*.
 31. dih die, und so immer in diesem Capitel *F*. in *fehlt* *F*. 32. trof *F*.
 euuon *F*. 33. fo *FD*. miniu *F*. *Fragezeichen nach* ellu (elliu *F*) *PD*.
 34. sínt *P*. mínes herzen brúfti *P*. 35. xpc *VD*, xpf *P*, christ *F*.
 36. uuerolt *F*. 37. fuéster *F*. hólota *PF*. 38. est *F*. 39. vfír-
 stuant *D*. teta (und so immer in diesem Capitel) ro *F*. 40. flumo *P*.
 des, und so immer in diesem Capitel *F*. zi *P*. gíllta *P*. 41. noch *F*.
 castel *F*. in *P*. 42. nóh (Accent ausgekratzt) *V*, nóh *PD*. thar *P*.
 inthábeta (Accent ausgekratzt) *V*, inthábeta *P*. 43. iudon *F*, iude (Ende
 abgeschnitten) *D*. gahun usarstuant *F*.

- 45 Quádun, fílti lóufan, zi themo grábe vuufan,
 tház sí thes gíflízzi, síh fáta thar girúzzi.
 Si zi fúaze kriste fíal, unz thaz múat iru so uuíal,
 mit záharin sí thie bigóz, thar sí then brúader liobon róz.
 Iróugta sí tho seraz múat, so uuíþ in fúlichu ofto dúat,
 50 irbéit sí thes kúmo, ioh sprah zi drúhtine thó:
 ‚Uuárist thu híar, druhtin kríst! ni thúltin uuír nu thefa quíft,
 ther brúader min nu lébeti, ioh ih thiz léid ni habeti.‘ —
 Intfúab er tho thaz úngimah, fo er sa ríazan gifah,
 thie líuti ouh ruzun álle, thie quámun zi themo thínge.
 55 Thar stúantun thio gifuéfter, saman uuéinotun thaz sér,
 óugtun thar thia smérza, thaz íro fera hérza.
 Ther fúrist íft alles gúates síh drúabta tho thes múates, V108
 síh záharin er ninthábeta, thar man then brúader klagota.
 Thaz drúhtin ouh gifcéinta, uuaz er mit thíu meinta,
 60 thaz ínan fo ginóto irbármeta ther dóto,
 Gibót er sie mo zélitin, uuára sie nan légitin. —
 ‚drúhtin,‘ quadun se sár, ‚sélbo mahtuz séhan thar.‘ —
 Quam tho drúhtin unser thara ríazenter, P113
 thára zi themo líóben man, thár er lag bidólban.
 65 Thár lag oba félifa, fo nóh nu in lantę íft uuífa,
 búrdin filu fuáru, thaz ságen ih thir zi uuáru.
 Uuás tho thar ingégini hártó mihil ménigi,
 líutes filu dráto; in míttén lag ther dóto.

45. quaton *F.* sí ilti (*das erste i ausgekratzt*) *V.* sí ilti *P.* sí ilti *FD.*
 demo, und so immer in diesem Capitel *F.* uuafan (*v vorgeschrieben,*
das erste a ausgekratzt) *V.* uuafan *PF.* 46. girúzi *P.* 47. sí *P.*
 fuaze *P.* fuazze *F.* xpé *VPD.* chrístes *F.* ira (*a in u corrigiert*) *V.*
 48. sí *P.* thie] dia *F.* 49. yróugta *P.* séráz muat *P.* fúlichiu *F.*
 tuat *F.* 50. nach thes stand er, aber ausgekratzt *V.* er *PFD.* kúmo *P.*
 sprah *F.* trúhtine *F.* tho *P.* 51. uuárist *P.* uuárist *D.* xpé *VP.*
 chríst *F.* dúltin *F.* uuír *P.* nu fehlt *F.* thefa *P.* defa *F.*
 quíft *P.* 52. hábeti *P.* 53. intfueb *F.* unginmach *F.* ríazan *F.*
 gifáh *P.* gifach *F.* 54. ouh] ioh *F.* zemo *P.* ze demo *F.* dinge *F.*
 55. gifuuefter samant *F.* ser *P.* 56. óugtun *D.* thio *P.* herza *P.*
 57. furisto *F.* truabta doch *F.* 59. óuh *P.* gifcheinta *F.* ér *P.*
 60. toto *F.* 62. druhtin *P.* quádun *P.* quaton *F.* mahtu iz (*i aus-*
gekratzt) *V.* maht duz *F.* 63. quám *P.* druhtin únsér *P.* ríazan-
 ter *PF.* 64. thémo (*Accent ausgekratzt*) *V.* liobon *PF.* mán thar *P.*
 bídolban *P.* bitolban *F.* 65. lach *F.* lant *PF.* 66. fuuaro *F.* zi
 uuáru] giuuaru *F.* 68. líutes filu dráto *P.* míttén *F.* toto *F.*

- Then iámar allan fáhun thie míthont quatumn gáhun,
 70 thaz úngimah fo rúarta thie síne felbes fríunta.
 Tho áhtotun thie líuti, uuio er nan mánnoti,
 tho sie in álagahun thie záhari gifáhun.
 Tho sprachun fúmiliche óuh ir themo ríche,
 in ábuh sie iz kértun, fo sie thíz gihortun.
 75 Sie áhtotun thaz sínaz fér, bi hiu er ni bidráhtot iz ér?
 bi híu er síh thes léides er ni uuárnoti, les!
 Bi híu er ni bivuurbi, thaz ther sín fríunt nirstúrbi,
 ther kreftig ér uuas fo frám, then blínton deta féhentan?
 Tho drúhtin mit then óugon thaz gráb bigonda scóuouon, *V106^b*
 80 uuorton blídlichen spráh er tho zen sínen:
 ‚Nemet thána far then stéin, ioh slíumo dúet inan in éin,
 inthéket mir thaz kétti, thes mines fríuntes betti!‘ —
 ‚Drúhtin,‘ quad thiú suéster, ‚ther líchamo íst iu fúler,
 bi thiú zélluh thir iz ér, íst fiardon dag bigrábaner.‘ — *P113^a*
 85 ‚Thih deta ih míthont,‘ quad er, ‚uuís, oba thu gilóubis,
 thaz thu gifíhis gotes kráft ioh selben drúhtines máht?‘ —
 Sie namun thána thuruh nót then selbon stéin, fo er gibot;
 thaz gráb sie thar indátun, fo sínu uuórt giquatun.
 Stúant er thar tho nídare, huab thiú óugun uf zi hímile,
 90 zi thes fater báreme filu frám, thánana er hera in uuórolt quam.
 ‚Fáter,‘ quad, ‚thir thánkon mit uuórtun ioh mit uuérkon,
 thaz thu émmizen íó fóllon írfúllis minan uuíllon. *F69^a*
 Ih hábeta iz íó giuúlfaz, fater, fágen ih thir tház,
 thaz thu álles uuio ni dáti, ni sí ál fof ih thih báti;

69. iámar *P*, iamer *F*. allen *F*. middon *F*. 70. ungmach *F*. dia
 fina *F*. friunta *P*. 72. gifahun *P*. 73. spráchun *P*. 74. kihortun *F*.
 75. sínaz *P*. híu *P*, diu *F*. bitrahtot *F*. 76. les *P*. 77. biuúrbi
 (v nach i übergeschrieben) *V*, biuúrbi *PF*. 78. kreftig *P*. teta sehant-
 ton *F*. 79. scóuon *P*, schouuon *F*. 80. sprach *F*. 81. dana, und so
 immer in diesem Capitel *F*. slíumo *P*. tuet *F*. 82. indechet *F*.
 mines (mine auf einer Rasur) *V*. 83. suéster *F*. 84. fiardo tag bigra-
 bener *F*. 85. deta *P*. middont *F*. 86. thú *P*. gifíhis *P*, gifihíft *F*.
 gótes kraft *P*. truhines *F*. maht *P*. 87. duruch *F*. 88. intatun *F*.
 sínu (*Accent ausgekratzt*) *V*, síne *F*. giquadun *P*. 89. thiú (jú über-
 geschrieben) *P*, diu *F*. uf] do *F*. 90. fáter *P*. danana *F*. uue-
 rolt *F*. 91. danchon *F*. 92. thu fehtu *F*. émmizigen (ig ausge-
 kratzt) *V*, emizen *F*. ío *P*. 93. hábet *P*, habeta *F*. 94. thiú *P*.
 ní *P*. dati *P*, tati *F*. ál (a etwas verwischt) *V*. dich *F*. bati *P*.

- 95 Thoh zélluh thino gúati thúruh these lúti,
 sie uuizin, thu mih sántos, ioh hera in uuórolt uuantos. —
 Er sprah tho uuórton lúten thára zi themo dóten,
 zi themo fúlen thegane, erstúantj ir themo légare,
 Ioh er vuúrbi thuruh nóť fon béche hera uuídorort,
 100 fon héllono thiote auur zi théfemo liohte.
 Quek uuard sár imo thaz múat, ioh fon themo grábe irstuant *V109*
 mit láchanon biuuúntan ioh fúnon so gibúntan.
 ,Inbintet ínan,‘ quad er sár, ,tho zen iúngoron thár,
 ,šlumo irlóset inan thés, thaz gé er fines sındes.‘ —
 105 Mánage, thie thar quámun, then uuibon dróft ouh uuarun *P113*
 gilóubtun saríó gáhun so sie tho thíz gílahun.
 Bigondun súde iz zellen mit úbilemo uuíllen
 then fúristen éuuarton zórnlichen uuórton
 Ioh themo hérate állemo íó zi nóte;
 110 so šlumo sie iz gihórtun, iz allaz ábahotun,
 Ángústitun dráto thérero selbun dáto.
 thir zéll ih hiar nu súnťar, uuas háto in leid thaz uuńťar.

95. dino *F.* thése (*Accent ausgekratzt*) *V.* theso *P.* deſo *F.* 96. uui-
 zun *F.* uuerolt *F.* 97. spráh *P.* sprach *F.* luten *P.* toten *F.*
 98. ze *F.* thémo (*Accent ausgekratzt*) *V.* thégane (*Accent ausge-
 kratzt*) *V.* degane *F.* irstuantj ar *F.* 99. uúrbi (*vorn v übergeschrie-
 ben*) *V.* uuúrbi *P.* uurbi *F.* , uuidarort *F.* 100. thióte *P.* diote *F.* de-
 femo *F.* 101. querk (*Schreibfehler*) *F.* ioh *P.* gráb *P.* erstuant *P.*
 irstuant *F.* 102. biuuántan (*das erste a unterpunktiert, v übergeschrieben*) *V.*
 biuuntan *F.* 103. intbńťet inan *P.* quad er vor inan *F.* thar *P.*
 105. dia *F.* troft *F.* 106. šle *P.* 107. súde *PF.* uuíllen *P.*
 uuíllen *F.* 108. then] des (*Schreibfehler*) *F.* uuorton *P.* 109. ío *P.*
 note *P.* 111. drato *P.* derero *F.* dato *P.* tato *F.* 112. zelluh *F.*
 uuntar *P.*

XXV.

COLLEGERUNT PONTIFICES ET PHARISAEI CONCILIUM.

- Thie biscofa bi nóti ioh al thaz héroti
 thuruh théfa rácha dátun eina sprácha.
 Thára zi themo ríngé ioh zi thémo selben thínge
 quam mihil uuóroltmenigi then héreston ingégini.
 5 Thie éuuarton alle quámun zi themo thínge,
 fie ni duáltun es tho dróf, in káiphafes fríthof.
 ‚Uuaz mugun uuir,‘ quádun, ‚théffes dúan? ther man ther máchot
 sínan rúam
 mit zéichonon maren ioh drato féltfanen.
 Álle these liuti gilóubent ío zi nóti,
 10 ni sí óba uuir bigínnen, thaz súslíh uuir ni hénge. *V109^b F89^b*
 Irgeit iz zi ángufti, oba uuír mes duen thie frífti,
 thaz ér in themo múaze then líutin síh gifúaze. *P114^a*
 Gifáhent síh zì ímo thanne thie gilóubigun álle,
 uuóllent haben nóti zì ímo thaz héroti.
 15 So quément románi ouh ubar tház, nement thaz lánt allaz,
 íoh ouh thes giflízent, iz ítalaz lázent.

XXV. 1. Biscoppha *F.* allaz (laz *ausgekratzt*) *V.* daz, und so immer in diesem Capitel *F.* 2. duruch, und so immer in diesem Capitel *F.* defa *F.* racha *P.* tatun *F.* spracha *P.* 3. dara *F.* demo, und so immer in diesem Capitel *F.* selbin dinge *F.* 4. uueroltmenigi *F.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* heroston *F.* ingegini *P.* 5. die *F.* dinge *F.* 6. tualtun *F.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* trof *F.* caiphafes *F.* frithof *P.* 7. quatun *F.* theffes] fie des *F.* tuan *F.* der, und so immer in diesem Capitel *F.* ruam *P.* 8. zechinon *F.* thrato *P.* 9. dese *F.* líuti *P.* gilouben *F.* 11. irget *F.* tuan dia *F.* 12. múaze] muate *F.* gifuazze *F.* 13. gifahent *P.* zimo *P.* zi imo *F.* danna dia *F.* giloubegun (i durch e geschrieben) *V.* alle *P.* 14. zì ímo (*Rasur zwischen beiden*) *V.* zi *PF.* imo *P.* 15. quement románi (i aus a gemacht) óuh *P.* 16. des, und so immer in diesem Capitel *F.* giflízzent *F.* ítalaz (i aus einem anderen Buchstaben corrigiert) *V.* lazent *P.*

XXV. 1. Joh. 11, 47 sqq.

- Mit uuáfanu unſih thuíngent, óba ſies bigínnent,
mit kréftigera hénti duent unſih élilenti.
Uuánent ſie bi nótin, thaz uuir then úrheiz dátin,
20 íoh uuir thes bigínnen, thaz uuidar ín ringen. —
Gab éiner tho giráti thuruh thaz hérotí,
bihláz ſih ther thes uuáres, ther bíſcof uuas thes iares.
,Ni bithénket,‘ quad, ,in uuára, únferero állo zala,
íoh ír ouh uuiht thes ni áhtot, ouh dróf es ni bidráhtot,
25 Thaz báz íſt, man biuuérbe, thaz éin man bi unſih ſtérbe,
íoh éiner bi unſih dóuue, ther lút ſih thes gifróuue.
Thaz ſi gifúnt ther ſelbo fólk thuruh thes éinen mannes dólk,
thuruh ſino éino dóti: thaz thúnkit mih giráti. —
Giuuiſſo uuízit, thaz gimáh fon ímo er ſúlíh hiar ni ſpráh,
30 thiu ſprácha ouh, ſo gizámi, fon ímo hiar biquámi:
Uuas bíſcof er thes iáres, thaz mánota nan thes uuáres,
thes ſelben ſtúales era; ſín ni uuas es mera. V110^r
Bi thiu uuas er fórafago thár, thoh er ni uuéſti thaz uuar,
er únthankes in záлта, uuio iz allaz uuéſan ſcolta: P114^b
35 Thaz drúhtin ſelbo uuólta, bi unſih ſtérban ſcolta,
íoh ſines blúetes rínnan uns ſíhurheit giuuúnnan. —
Fon théſſes dages fríſti ſo uuás in thaz ſid féſti
in múate ginúagi, tház man nan irflúagi.
Inzóh ſih drúhtin tho fon ín, ni giáng ſo ófono untar ín, F70^r
40 íoh fuar mit ſinen thanana in eina uuúáſtinna.

17. uuafano *F.* thvingent *P.* 18. henti *P.* tuent *F.* unſih *P.*
19. datin *P.* tatin *F.* 20. íoh *P.* 22. iares *P.* 23. bidenket *F.*
unferero *P.* alle *F.* 24. náhtot (i vor a *übergeschrieben*) *V.* trof
des *F.* bitrahtot *F.* 25. daz *setzt F* vor man. unſich, und so immer
in diesem Capitel *F.* irſtérbe (ir *ausgelöscht*) *V.* 26. thouue *F.* ſich *F.*
27. ſi *fehlt F.* einan *F.* dolk *P.* tolk *F.* 28. ſino *P.* doti *P.*
tati *F.* dunchit *F.* 29. gimach *F.* er ſulich vor fon imo *F.*
ſprach *F.* 30. ſprácha *P.* diu, und so immer in diesem Capitel *F.*
31. nen *F.* 33. thiu *P.* dar *F.* doch *F.* uuéſſi *F.* uuár *P.*
34. undanches *F.* zalta *P.* ſcholta *F.* 35. uuolta *P.* 36. bluates *F.*
ſíhurheit (c vor dem ersten h *übergeschrieben, aber ausgekratzt*) *V.* 37. def
ſes tages *F.* fríſti *P.* ſid *übergeschrieben V,* ſid *P.* ſeſti *P.*
39. truhtin *F.* giáng *P.* er *setzt F* vor ſo. 40. danana *F.*

XXVI.

M O R A L I T E R.

- Nu kríst in therera rédinu zéichan duit fo ménigu,
fo thię éuuarton quátun, iz al in úbil datun:
Nu duemes uuír thaz zuíual thana sár ubarál,
gilóubemes thero dáto, iz fizit uns fo dráto. —
- 5 Kéremes in múate, uns sélben íó zi guate,
frámmortes thia gotes dát, só siu thar gifcriban stat.
Sie rietun, uuas sies uuóltin, ioh uuas sies dúan scoltin,
háto ginóto, therą selhun gótes dato:
Thoh ni spráchun sie, in uuár, thaz sie gilóubtin gote fár,
10 thaz się įro hérza iz lértin, ioh frámmortes iz gikértin.
Uuir scúlun unsih sámanon zi réhteren rédinon,
uuir unsih góte líuben, ioh réhtor gilóuben.
Ioh quédemes in ríhti, thaz iz lóbofamaz sí V110^b P115^a
álo fino dáti, thoh sí in sí úndrati.
15 Sie quádun thes ginúagi, óba man nan nirflúagi,
thaz sie mit giuuélti uurtin élilenti,

- XXVL 1. Xpc VP, christ F. derera F. tuit F. 2. thie P, de F.
taton F. 3. tuemes F. daz, und so immer in diesem Capitel mit
Ausnahme von 57, 51 und 65, wo thaz geschrieben F. danana fal F.
4. dero, und so immer in diesem Capitel F. tato, und so immer in
diesem Capitel F. 5. zi guate P. 6. dia F. fo P. dar, und
so immer in diesem Capitel F. 7. tuan scholtin F. 8. ther P, dera,
und so immer in diesem Capitel F. 9. doch, und so immer in diesem
Capitel F. se in (i vor e übergeschrieben) V. 10. się įro] firo P,
si iro F. hérza P. iz] daz F. chertin F. 11. unsih, und
so immer in diesem Capitel F. redinon P. 12. gó te (zwischen o
und t ein Buchstabe ausgekratzt) V. liuben P. gilouben P.
13. lobafamaz F. si P. 14. tati F. sí in] in P, si in F.
undrati F. 15. quatun F. des, und so immer in diesem Capitel F.
nen F. 16. thaz sie P.

- XXVI. 7. Collegerunt concilium et dicebant: quid faciemus? Nec tamen dicebant,
credamus. Alcuin in Joh. pag. 577.

- Ioh thárbetin thes s̄ndes thes iro héiminges,
 saríó thés fartes thes éigenen lántes.
 Vuir sc̄ulun auur áhton, uuir uuóla iz ni bidráhton,
 20 thaz uuir thiu uuérk éren, in múat uns siu gikéren,
 Tház uuir ana énti uuerden élilenti,
 tharben sc̄ones riches, thes hohen hímilriches,
 Ioh birun mórnente in suáremo élilente,
 in githuǵniffe. thes s̄in uuir íó giuúisse. —
 25 Thénkemes zi gúate ouh héilemo múate,
 ioh frámmortes iz kéren, thaz cáiphas uuolta léren.
 Er ríat, thaz man bivuurbi, thaz ther man éino irstúrbi, *F70^o*
 thaz s̄in éinen dóti al then líut gihálti,
 Ioh thuruh s̄inan einan dólk uuari al giháltan ther fólk,
 30 mámmonto fázi, síd er thaz líb firliazi.
 Giuúisso uuízun uuir tház, thaz úns iz harto uuóla faz,
 ioh uns iz théh filu frámm, thaz drúhtin hera in uuórolt quam,
 Er bi ún̄s̄ih uuolta stérban, ioh éino thaz biuuerban, *P115^o*
 thaz uuir niruúrtin furdír ál, thuruh then s̄inan einan fál;
 35 Ioh ún̄s̄ih thiu s̄in gúati al gifámanoti, *V111^o*
 uuir íó írri fuarun, zispréitite uuarun.
 Thaz íst nu vuúntarlichaz th̄ing, úbar thesan uuóroltr̄ing,
 ubar allo dáti vuúntarlih giráti.

17. darbetin *F.* thés s̄ndes *P.* 18. éinigen (n in g corrigiert, n über g geschrieben) *V.* eiganin *F.* lantes *P.* 19. uuir *PF.* bitrahthon *F.* 20. diu, und so immer in diesem Capitel *F.* gicheren *F.* 22. darben schones *F.* hohin *F.* 23. suáremo (*Accent etwas ausgekratzt*) *V.* suaremo *P.* 24. githuǵniffi (*das erste n in g corrigiert*) *V.* githuǵniffe *P.* giuingniffi (*Schreibfehler*) *F.* 25. denchemes *F.* muate *P.* 26. cheren *F.* 27. biuúrbi (v nach i übergeschrieben) *V.* biuúrbi *PF.* tház *P.* der, und so immer in diesem Capitel *F.* 28. doti *P.* toti *F.* den *F.* 29. durch, und so immer in diesem Capitel *F.* éinan *P.* uuar *P.* uuari *F.* giháltan *P.* folk *P.* 30. er zweimal geschrieben *F.* firliazi *P.* 31. uuir thaz *P.* uns *P.* 32. dech *F.* druhtin *P.* truhtin *F.* héra *P.* uuorolt *P.* uuerolt *F.* 33. then fehlt *F.* 37. uúntarlichaz (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúntarlichaz *P.* uuntarlichaz *F.* dinc *F.* ubar *P.* defen uueroltrinch *F.* 38. dati *P.* tati *F.* uúntarlih (*vorn v übergeschrieben*) *V.* uuúntarlih *P.* uuntarlih *F.* girati *P.*

- Thanne uuóroltkuninga stérbent bi iro thégena,
 10 in uulge íó gilícho douuent théganícho:
 So sint se álle girrit, thes uulges gimérrit,
 thé in thera nóti thar imo fólgeti,
 Ioh fállent sie ginóton fora iro fianton,
 úntar iro hánton spéron ioh mit suérton.
 15 Sie sint in áladrati flúhtig thera dáti,
 irquéman thero uuérko flúhtigero githánko.
 Starb afur thérer noti, er unsih sámánoti,
 ioh fines tódes guati zifámáne gifúagti,
 Ioh thuruh sína smerza uuir hábetin baldaz hérza,
 50 fianton íó thánne zi uuidarstántanne;
 Thaz uuir fró thes tódes faren héimortes
 in éiginaz githíngi síd thera góringi.
 Síð man nan bifálta, so cáiphas uns zálta,
 íoh man nan gidótta, so er thar rédinota:
 55 Nu birun fró in múate; bi sínemo einen guate, *P116^a*
 mit sínemo einen fálle so irlóft er unsih álle. *F71^a*
 Nu buuuen báldo thuruh tház kúningrichi sínaz, *V111^b*
 blíde in giríhti in síneru gifíhti.
 Thaz selba mámmunti thaz dúit uns thiu sín guati,
 50 uuant er éino thaz biuuárb, thaz er bi únfih irstárb.
 Nu ílimes thes thenken, ioh émmizigen uuirken,
 thaz imo íó liche zi themo hóhen hímilriche,
 Ioh unsih thára íó alle bi námen druhtin zélle,
 álle íó bi máanne, er unsih tháranenne.

39. thanna uueroltkuninga *F.* sterbent *P.* biro *PF.* thégena *P.*
 degana *F.* 40. douuent theganícho *P.* thouuent deganlichó *F.* 41. íé
 alle *P.* gimerrit *P.* 44. untar *P.* speron *P.* 45. dáti *P.*
 tati *F.* 46. uuercho *F.* gidancho *F.* 47. stárb *P.* auur *PF.*
 derer *F.* 48. dódes (*t über das erste d geschrieben*) *V.* tóthes *P.* gi-
 fuágti *P.* 49. sine *F.* baldiz *F.* 50. danne *F.* uuidarstán-
 tinne *F.* 51. dódes (*t über das erste d geschrieben*) *V.* tóthes *P.* faran *F.*
 52. eiganaz gidíngi *F.* 53. zalta *P.* 54. gitotta *F.* 55. muate *P.*
 éinen guate *P.* 56. sínemo éinen fálle *P.* 57. búuuen *P.* buen *F.*
 kuninrichi *F.* 59. félba *P.* dúit (*t auf einer Rasur*) *V.* tuit *F.*
 60. uuanta *F.* bi unsih *P.* 61. ilimes *F.* thenken *P.* denken
 (*das zweite e aus o gemacht*) *F.* emizigen *F.* 62. íó *P.* zemo *PF.*
 63. únfih *P.* thara *P.* dara *F.* namin truhtin *F.* 64. álle *P.*
 daranenne *F.*

65 Thaz sīn tód ubarál ni uuése in uns so ídal
 thúruh unfero úbili ioh mánagfalto fráuli,
 Suntar thés ginénden, mit sīnen íamer ménden,
 mit sīnen íamer blíden, ioh iz ni bimíden,
 Tház íft in giféstit, tház in es mer ni brístit.
 70 So síz ouh úns allen mit kríftes selbes uuíllen! Amen.

Explicit liber tertius.

65. tház *P.* dód (*das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V.* tot *F.*
 ital *F.* 66. thuruh únfero ubili *P.* 67. genenden *P.* 68. íamer *P.*
 bimíthen *P.* 69. íft *übergeschrieben F.* thaz in *P.* 70. uns állen *P.*
 xp̄ec *P.* chríste *F.* Explicit liber tertius *fehlt F.*

INCIPIT
LIBER EVANGELIORUM QUARTUS

THEOTISCE CONSCRIPTUS.

INCIPIT — CONSCRIPTUS *fehlt P.*

15*

- I. Praefatio libri quarti.
- II. Ante sex dies paschae uenit Iesus Bethaniam.
- III. Cum audisset populus quia uenit Iesus Hierosolimam.
- IV. Cum appropinquaissent Hierosolymis et uenissent.
- V. Spiritualiter.
- VI. Abiit in Bethaniam et de doctrina eius in crastinum.
- VII. Item de doctrina domini in monte ad discipulos.
- VIII. Appropinquabat dies festus azimorum.
- IX. Uenit dies azimorum et rel.
- X. Desiderio desiderauit hoc pascha.
- XI. Sciens Iesus quia uenit eius hora.
- XII. Contristatus est Iesus spiritu et dixit eis de traditione eius.
- XIII. Petrum dixit negaturum.
- XIV. Iubet ut cui desit gladium emat.
- XV. Confolatur discipulos de morte eius.
- XVI. Egressus est Iesus trans torrentem Caedron.
- XVII. Quomodo Petrus abscidit auriculam serui sacerdotis.
- XVIII. De negatione Petri.
- XIX. Verba pontificis ad Iesum et de falsis testibus.
- XX. Duxerunt eum ad Caipham ubi erat et Pilatus.
- XXI. Allocutio Pilati ad Christum in praetorio.
- XXII. Quomodo Pilatus uoluit Christum dimittere pro Barabba.
- XXIII. Duxit Pilatus Iesum derisum ad populum.
- XXIV. Uoluit Pilatus Iesum dimittere et quare tradidit eum eis.
- XXV. Pauca spiritualiter.
- XXVI. Duxerunt eum ut crucifigerent et lamentatio mulierum.
- XXVII. Quomodo clauis eum fixerunt in crucem et titulus Pilati.
- XXVIII. De spoliis diuisis et tunicae sorte.
- XXIX. Mystice.
- XXX. De irrisionibus sacerdotum et omnium praetereuntium.
- XXXI. Id ipsum et latrones fecerunt.
- XXXII. Stabat iuxta crucem Iesu mater eius et discipulus quem diligebat haec uidentes.
- XXXIII. Sol obsecratus est et tradidit spiritum Iesus.
- XXXIV. Terra mota est et petrae scissae sunt et rel.
- XXXV. Quomodo Ioseph et Nichodemus sepelierunt Iesum.
- XXXVI. Quomodo sacerdotes summi signauerunt sepulchrum.
- XXXVII. Moraliter.

I. Praefatio — XXXVII. Moraliter, *fehlt F.* IV. et uenissent *fehlt P.*
 VIII. Appropinquant (*das letzte n ausgekratzt*) V. XVII. seruo *P.*
 XX. Caipham *P.* XXX. irrisionibus (*Schreibfehler*) *P.* XXXII. quem dili-
 gebat *übergeschrieben V.*

I.

PRAEFATIO LIBRI QUARTI.

- N**u thie éuuar^on bi nóti máchont thaz giráti, V114^a P118^a
 ioh krites tódes thuruh nóti ther lút síh habet giénot,
 Bigínnent frammort uússen, uuío síe inan firliessen,
 ioh thaz íó thenkit iro múat, uuío síe firthuésben thaz gúat:
 5 Nu uuíll ih scriban frámmort, er selbo ríhte mir thaz uuórt,
 uuío druhtin félbo thaz biuuárb, er sínes thankes bi ún síh stárb;
 Uuío é^r síh tharanáhta, tho síh thiú zít bibráhta,
 thár er thaz tho uuólta, ioh iz uuéfan scolta;
 Uuío er félbo giang zi hánton sínen fíanton,
 10 uuas únfluchtig dráto thero iúdeono dáto.

- IV.** 1. *Ueberschrift und erste Halbzeile fehlt P.* 2. Xpec V, xp̄es P. dódes
 (das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben) V. duruch, und so immer
 in diesem Capitel F. der, und so immer in diesem Capitel F. síh,
 und so immer in diesem Capitel F. giénot PF. 3. uuia sía F.
 nan P, inen F. firliessen F. 4. tház P, daz, und so immer in diesem
 Capitel F. thenkit P, denchit F. firduésben (d in th corrigiert) V,
 firduésben P. guat P. 5. uíll (Schreibfehler) V. ich F. scríban
 (Accent ausgekratzt) V. 6. truhtin F. danches F. bj P. unfich F.
 stárb P. 7. er P. tháranáhta P, daranáhta F. tho (t auf einer
 Rasur) V, do, und so immer in diesem Capitel F. diu, und so immer
 in diesem Capitel F. bibráhta F. 8. thar] daz F. scholta F.
 9. giangh F. 10. unfluchtig] uns fluchtig F. dero, und so immer in
 diesem Capitel F. dáto P, tato F.

- Er sínes thankes tháraquam, ioh sie thar léрта filu fram,
 íó gidágo fora thíu, thaz sie irkántin thoh bi thíu,
 Thaz ér uuas druhtin héilant ubar állaz thaz lánt, F7†
 ioh sie álles uuio ni dátin, ni sie inan mínnotin.
- 15 Tház bigond er rédinon mit frónisgen bílidon,
 tház sie iz mer intrietin, zímo sih gikértin.
 Er zált iz in ouh hártó ófonoro uuórto
 thia sálida ío gilícho filu súazlichó.
- Er zálta ouh dages uuúntar then iúngoron fus íó súntar, P118†
- 20 thaz gihíalt er, uuizist tház, hartó míhiles baz. V11†
 Sie hórtun iz mit uuúllen, ioh uuóltun iz irfúllen,
 tharazúa sie hartó tháhtun, mit uuérkon ouh bíbráhtun.
 Giuuísto uuízist thu tház, ni scrib ih thaz hiar állaz,
 ioh hiar óuh ni firláze, nub ih es uuaz gigrúaze.
- 25 Nub ih es thoh bigínne, es éthesuuaz gizélle,
 íoh óuh thanne gílle zi thes krúzonnes héile.
 Hiar ouh fórna bíléip, thaz ih iz ál ni gifscréip,
 al ni gizálta, tház ih gerno uuólta.
 Firliáz ih filu drato sínero dátó,
- 30 mánagfaltu vuúntar ioh sínu zéichan, in uuár;
 Bílidi, thiu er zálta then líutin, thann er uuólta,
 léra filu uuára, in alla uuórolt mara.

11. danches *F.* daraquam *F.* dar, und so immer in diesem Capitel *F.*
 fram *P.* 12. gitago *F.* irkántin (án auf einer Rasur) *V.* doch, und
 so immer in diesem Capitel *F.* 14. állés (a wahrscheinlich aus u cor-
 rigiert) *V.* alles *P.* tatin *F.* 15. bigund *F.* 16. zi ímo *PF.*
 gichertin *F.* 17. ofono *F.* uuorto *P.* 18. dia, und so immer in
 diesem Capitel *F.* íó (Accent über o ausgekratzt) *V.* suazlichó *F.*
 19. zalta *P.* dages *P.* tages *F.* uuúntar (vorn u übergeschrieben) *V.*
 uuúntar *P.*, uuúntar *F.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* síus *P.*
 suntar *P.* 20. uuizist (í vor t übergeschrieben) *V.* míhiles *F.*
 22. darazua *F.* dachtun *F.* uercon *F.* bíbrahtun *P.*, bíbrachtun *F.*
 23. uuizzist *F.* du, und so immer in diesem Capitel *F.* 24. ouh
 vor hiar *F.* gruaze *F.* 25. éthesuuaz (z scheint corrigiert) *V.*
 26. ouh *P.* dana *F.* des, und so immer in diesem Capitel *F.*
 heile *P.* 27. houh *F.* bíleib *F.* ál] állaz *PF.* 28. ál *P.*
 thaz *P.* gérno *P.*, kerno *F.* uuólta *P.* 29. dato *P.*, tato *F.* 30. ma-
 nagfaltiu *F.* uuúntar (vorn v übergeschrieben) *V.*, uuúntar *P.*, uuúntar *F.*
 síniu *F.* uuár *P.* 31. dan *F.* 32. uuára (das erste a aus einem
 anderen Buchstaben corrigiert) *V.* al uuérolt *F.*

- Thaz déta ih bi einen rúachon, theih líbi in thefen búachon,
 thaz iz zi suár ni zálti, ther iz léfan uuolti.
- 35 Bi thú firliaz ih dráto thero drúhtines dáto,
 uuórto ioh uuérkes mines únthankes.
 Iz drúhtin ni bilíbe, thaz íh es thoh gifcrite,
 ni iz hiar in érdriche fora thinen óugon liche.
- Thaz ih gifcritez hiar so frám, theiz thír íó ueefe lóbofam,
 40 thínera kréfti, fon thínes selbes gifti! P119^a
 Ih híar gifcrite fóllon then thinan múatuuillon,
 thínaz giráti, thaz thu ubar únfih dati! V115^a F72^a
 Uuío thu thultos uuízi, thaz hónlichá krúci
 in mánagfalten vuúnton bi únseren fúnton
- 45 Thuruh únser ubili ioh mánagfalto fráuli,
 thár uuir analágun, ioh hartes scín uuagun.
 Ni móhtun uuir, in uuára, irthénken thio gináda,
 thia thú in thera nóti, drúhtin, bi únfih dati.
 Thaz uuas íó ana uuánk állaz, druhtin, thíner thank,
 50 drúhtin, allaz thín duam, thaz éuuiniga uuísduam.
 Íz zi thiu ni vuúrta, ni uuárin thino mílti;
 al bi thínen mahtin ioh hohen éregrehtin
 Thes múazin niazan íámer, ioh midan fúntino sér,
 fréuuen in giríhti in thíneru gifíhti. Amen.

33. déta P, teta F. einan F. deih F. thefen (*das letzte e aus a gemacht*) P, defen F. 34. iz P. suuar F. 35. firlia^s F. truhtines F. dato P, tato F. 36. uerches F. undanches F. 37. kifcrite F. 38. dinen F. 39. deiz dir F. 40. dinera F. krefti P. dines F. félbes gifti P. 41. dinan F. 42. dinaz F. girati P, kirati F. tati F. 43. dultos F. kruzi P, cruci F. 44. uúnton (*vorn v übergeschrieben*) V, uuúnton P, uunton F. funton P. 45. managfalta F. 46. harto schin F. 47. uuir (*i auf einer Rasur*) V. irdenchen dio F. 48. thú (*u scheint aus y corrigiert*) V. dera F. unfih P. dáti P, tati F. 49. uuás P. uuanc F. diner danch F. 50. din tuam F. euuiga uuistuam F. 51. uúrta (*vorn v übergeschrieben*) V, uuúrta P, uurti F. dino F. mílti P. 52. dinen F. hohe F. 53. niazan *fehlt* F. íámer (*Accente auf einer Rasur*) V, íámer P. miden F. fúntono PF. sér P. 54. dineru F. gifíhti P.

II.

ANTE SEX DIES PASCHAE VENIT IESUS BETHANIAM.

- Tho drúhtin thaz giméinta, er thesa uuórolt heilta,
 then ménnisgon in nóti ouh tho ginádoti;
 So er thára iz tho bibráhta, thaz síh thiú zít náhta,
 er ún síh tho gidrósti, fon fianton irlósti:
- 5 Séhs dagon fora thiú, quám er zi bethániu, P119^b
 thar er fon dóthe iruuágta, lázarum irquicta.
 Tho zemo ábande sár, gáretun sie fin múas thar,
 fró uuárun sie sín, ther uuillo deta iz filu scin. V115^b
- Mártha thiú guata thar tho thionota,
 10 sí scóno iz al bitháhta, thaz muas fúribrahta.
 Ni uuáni, sí ouh thes uuángti, ní sí thar gifcánkti,
 thaz iz ál gizámi drúhtine biquámi.
 Lázarus er uuas iro éin, then thiú sálida gireim,
 thaz thar zi díage fazin, mit imo sáman azin.
- 15 Nám maria nárdon, filu diuren uuérdon,
 uuas íru thaz thionoft suazi, thia góz sí in sine fúazi. F72^b

- II. 1. Do, *und so immer in diesem Capitel F.* truchtin *F.* daz, *und so immer in diesem Capitel F.* defa uuerolt *F.* 2. den, *und so immer in diesem Capitel F.* 3. so *P.* dara *F.* ioh *ausgestrichen*, thaz *überschrieben V.* sích *F.* diu, *und so immer in diesem Capitel F.* nahta *P.* 4. ún síh (h *auf einer Rasur*) *V.* unfich *F.* gitrosti *F.* fianto *F.* irlósti *P.* 5. tagon *F.* 6. dar, *und so immer in diesem Capitel F.* fon dóthe (fon d *auf einer Rasur*) *V.* fon tóde *PF.* 7. zemo *P.* abunde *F.* 8. fro *P.* der, *und so immer in diesem Capitel F.* teta *F.* filu *P.* *fehlt F.* scin *P.* schin *F.* 9. guata *P.* dionota *F.* 10. schono *F.* iz *P.* bidachta *F.* 11. sí ouh *P.* des, *und so immer in diesem Capitel F.* uuancti *F.* ní sí *P.* gifchancti *F.* 12. tház *P.* iz] íft *F.* gizami *P.* truchtine *F.* 13. iro *P.* gireim *P.* girein *F.* 14. tisge *F.* sament *F.* 15. narton *F.* tiuren *F.* 16. dionoft suazi *F.* thaz (i *nach th überschrieben, z ausgekratzt*) *V.* dia *F.*

- So siu thaz fálbón tho biuuárb, mit iru fáhse sie gifuárb
 thie felben fúazi frono, mit lócon iro scóno.
 Thiu díuri thera fáiba stank in álahalba,
 20 irfúlta thiu ira gúati thes felben húses uuiti.
 Tház bisprah tho iúdas, ther íó in themo árgeren uuas,
 quad, mán sia mohti scóro firkóufen filu díuro,
 In thlu man thaz iruuélti, man árme miti nériti,
 íoh man thes gihógti, ouh nákote githágti,
 25 Ouh thén thar after lánte farent uuállonte,
 tház man then in nóti mit thiu ginádoti. *P120^a*
 Thóh er thaz tho quáti, ni dét er iz bi gúati,
 odo ínan thie ármuati uuiht irbármeti.
 Er uuas thíob hébiger íoh fékilari síner, *V116^a*
 30 uuolt ér thar uuaz irscáboron, bi thiu bigán er fulih redinon.
 ‚Láz sia,‘ quad ther méistar, ‚thuan thiu uuérk, thiu sí bigán,
 thaz siu iz nírfulle nu thiu mín, ni múaz sí, síh bigrában bin.
 Mit íú éigut ir ginúhto íó ármero uuúhto;
 náles auur míh, in uuar, ni éigut émmizigen hiar.‘ —

17. siu *P.* iro *F.* gifuarb *P.* gifuuarb *F.* 18. die *F.* frono *D.*
 locon *D.* iru *F.* scono *P.* schono *F.* 19. tiuri dera *F.* stanc *F.*
 20. íra *D.* huses *D.* 21. bisprach *F.* bispráh *D.* iúdas *D.* demo *F.*
 argeren uuás *D.* 22. man *fehlt F.* sí mohti *F.* firchoufen *F.*
 tiuro *F.* 23. thaz *fehlt D.* 24. kihogti *F.* ouh (u *auf einer Rasur*) *V.*
 nachote gidachti *F.* 26. noti *P.* 27. doch *F.* thoh *D.* teta *F.*
 iz] thaz *P.* 28. odq inan *P.* diu armoti *F.* 29. diub *F.* hebiger *P.*
 hebiger (i *über ein unterpunktirtes e geschrieben*) *D.* sechilari *F.* síner *P.*
 30. uuolta *F.* uuólt *D.* irscabaron *F.* irscaboron *D.* bigánn *PF.* su-
 lich *F.* redinon *P.* 31. ana uuan *setzt F nach* méistar. thuan *über*
 thiu *geschrieben V.* dúan *beginnt zweite Halbzeile PFD.* 32. sich *F.*
 33. eigut *F.* armero *D.* uuihto *P.* 34. nalas *F.* nales *D.* míh *D.*
 uuár *D.* eigut *P.* cigit *F.* hemizigen *F.* emmizen *D.* híar *D.*

31. Ideoque Mariae, cui ad unctionem mortui corporis ejus, quamvis multum desideranti, pervenire non liceret, donatum est, ut viventi adhuc impenderet obsequium, quod post mortem, celeri resurrectione praeventa, nequireret. Alcuin in Joh. pag. 580.

III.

CUM AUDISSET POPULUS QUIA VENIT IESUS.

- Gihórta tho ther líut thaz, thaz drúhtin kríft tharaquéman uuas,
 quám tho thara ingégini mihil uuóroltmenigi
 Nales, thén meinon! bi drúhtinan éinon,
 súntar fie in then fértin ouh lázarum irkántin,
 5 Uuanta inan drúhtines uuort fon tóde fuarta uuódorort;
 tho quam ther líut mit dríuon thaz féltfani fcouuon,
 Thaz fie gifáhin ouh tho tház, thaz thér man, ther iu dót uuas,
 in felben míhila gívuúrt leben ándera stunt. —
 Thie furífton éuuarton gíbútun iro uuórton,
 10 es níaman ni giuúagi, ér man nan irflúagi, F73
 Uuanta márag man, in uuár, gilóubta thuruh ínan thar, P120
 thuruh théfo dati in felben gótes guati.
 Bi híu se thes ni hógetin, óba fie thaz gífrúmitin,
 thaz er nan móhta, ana uuán, heizan áfur úftan?

- III. QUIA VENIT IESUS *fehlt P.* 1. Do der, *und so immer in diesem Capitel F.* daz daz, *und so immer in diesem Capitel F.* tház thaz *D.* truhün *F.* xpc *VP*, críft *F*, xpc *D.* tharaquemán *P*, daraqueman *F.* 2. dar, *und so immer in diesem Capitel F.* ungegini (*vom u der erste Strich ausgekratzt*) *V.* uueroltmenigi *F.* 1 und 2 kein Punkt nach der ersten Vershälfte *D.* 3. den, *und so immer in diesem Capitel F.* truhün *F.* einon *P.* 4. irchantin *F.* 5. uuanta *D.* inen truhün *F.* uuórt *PD.* dóde (*t über das erste d geschrieben*) *V,* dóde *P,* tode *D.* 6. ríuon (*vorn d übergeschrieben*) *V,* triuon *F,* dríuon *D.* fcouon *P,* fchouuon *F,* scóuuon *D.* 7. gifáhin *P.* thaz *vor thér fehlt D.* iú *PD.* tot *F.* uuás *D.* 8. míhila *D.* giuúrt (*v nach i übergeschrieben, Rasur zwischen i u und u ú*) *V,* giuuurt *P,* giuurt *F,* giuúrt *D.* 9. die, *und so immer in diesem Capitel F.* iru *F.* 10. ni *fehlt P.* giuuuagi *D.* er *D.* 11. manac *F.* duruch, *und so immer in diesem Capitel F.* dar, *und so immer in diesem Capitel F,* thár *D.* 12. defo tati *F.* gotes guati *D.* 13. des, *und so immer in diesem Capitel F.* oba *D.* 14. ér *D.* móhti *F.* héizan *P.* auur *PF,* áuur *D.* úftán *D.*

- III. 1. Joh. 12, 9 fqq. 15. O caeca caecorum verfutia, occidere velle fuscitatum! quasi non posset fuscitare occisum, qui poterat defunctum. Et quidem se utrumque posse docuit, qui et Lazarum defunctum, et seipsum fuscitavit occisum. Alcuin in Joh. pag. 581.

- 15 Ioh mit théru krefti áuur nan irquicti,
 ther ér nan tóde binam, hiaz úzer themo grábe gan?
 In mórgan tho ther líut ál, ther zen óstoron quam,
 thé's uuas mihil ménigi, fúar thara ál ingegini.
 Fuar thar ál ingegini thes lánthiutes ménigi,
 20 so ther líut tho giéiscota, thaz ér tharaquéman scolta.
 Sie druágun in then hánton pálmono gértun
 ingégin imo rúmo, zuig ouh óliboumo;
 Mit thiú méintun thie mán, thaz ér in dode sígu nam,
 ioh er frídes uuunnon síd gab íámer mánnon.

V116^b

IV.

CUM APPROPINQUASSET HIEROSOLYMIS.

Vuólt er tho biginnan zi hierufalém finnan,
 tház er thaz bivuurbi, bi únfih thar irstúrbi.
 Thaz uuas fínf dagon ér, er er thúlti thaz fér,
 er iz zi thiú irgiangi, tház man nan gifíangi.

15. dero chreste *F.* nen *F.* irquicti *PD.* 16. dóde (*das erste d unter-*
punktiert, t übergeschrieben) *V.* binám *P.* uzzar *F.* úzar *D.* demo *F.*
 17. mórdan (*d in g corrigiert*) *V.* al *PD.* *Rasur nach ál V.* quam *D.*
 18. fuar *D.* dara *F.* al ingégini *P.* 19. dar *F.* *Punkt nach thar D.*
 menigi *P.* 20. giéiscota *P.* giéscota *D.* tharaqueman *P.* daraqueman *F.*
 scholta *F.* 21. truagun *F.* in] inh *D.* palmono *PD.* gertun *P.* gerton *F.*
 22. zuig *P.* 23. thlu *P.* diu *F.* meintun *P.* tode *F.* 24. uuunnon *F.*

- IV. HIEROSOLYMIS *fehlt P.* 1. Do, und so immer in diesem Capitel mit
Ausnahme von 17, wo tho geschrieben F. bigínnan *P.* 2. daz, und
 so immer in diesem Capitel mit *Ausnahme von 19, 26, 27, wo thaz geschrie-*
ben F. er thaz] er thar *F.* biuurbi (*v nach i übergeschrieben*) *V.* bi-
 uuúrbi *P.* biurbi *F.* bi *P.* bi *F.* unfich *F.* dar, und so immer
 in diesem Capitel mit *Ausnahme von 27 und 37, wo thar geschrieben F.*
 tagon *F.* dulti *F.* 4. diu, und so immer in diesem Capitel *F.* nen *F.*

17. Joh. 12, 12 fqq. 23. Rami palmarum laudes sunt, significantes victo-
 riam, quia erat Dominus mortem moriendo superaturus, et trophaeo crucis dia-
 bolum, mortis principem, triumphaturus. Alcuin in Joh. pag. 581.

- IV. 1. Matth. 21, 1 fqq.

- 5 Gif^uant er tho gibⁱatan, uuant ^{ér} thar uolta rⁱtan,
tház sie thes giz^lotin, imo einan ^éfil holetin. P12^e
Gibot er tház, ih s^agen thir ^éin, ^{sinen} iúngoron zuein,
tház sie síh irh^uabin, zi themo ká^stelle fúarin.
,Thar uuⁱrdit fon fú fúⁿtan ein ^éfilin gib^untan,
10 thia inbⁱntet ir thár, ioh brⁱng^et ouh thaz fú^lin far.
Ob íáman thes bigⁱnne, thaz ^{ér} iz fú ni hénge, V17^a
faget thio thúr^fti imo, in uuár, so lá^zit er iz uué^san far. —
Fúarun sie thó iro pá^d, ioh fun^tun ál sof er giquá^d,
sie tharazú^a tháhtun, ioh thaz fú^lin bráhtun. F73^b
15 Namun síe tho iro uuát, legitun tharú^f in gidát,
in mámmunti int in súazi thaz er tharó^ba s^azi.
Thó fleiz thara ingé^gini thiu mihⁱla ménigi,
zi kúⁿinge sie nan quát^tun, ioh imo then uué^g thagtun.
Thaz dátun sie bi nó^ti, thaz ros ni skráⁿkoloti,
20 ióh iz ni fir^purni, so ^{ér} thera réi^sa bigunni,
Ioh dátun iz, in uuáru, zi fróniageru éru,
zi síneru héri; er uuás in filu díuri.
Níft ther ío gihog^eti in álleru uuórolti,
thaz kúⁿing thihein fúari mit fúlicheru zleri,
25 Then íó lúto dati ío scono gihéreti,
thaz thíonoti imo, in uuáru, mit fúlicheru fúaru.

5. gibiotan uanta *F.* 6. des, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 36, wo thes *geschrieben F.* holotin *P.* giholotin *F.* 7. gibót *P.* dir *F.* zuein *P.* 8. demo, und so immer in diesem Capitel *F.* 10. dia, und so immer in diesem Capitel *F.* inthintet *F.* 11. íáman (das zweite a aus einem anderen Buchstaben corrigiert) *V.* íáman *P.* gihenge *F.* 12. thiu (u in o corrigiert) *V.* dio, und so immer in diesem Capitel *F.* thúr^f (ti hinzugeschrieben) *V.* durfli *F.* 13. tho *P.* albo *F.* 14. thárazua *P.* darazua *F.* dahtun *F.* brahtun *P.* 15. légitun *P.* daruf *F.* githat *F.* 16. múmmunti (das erste u in a corrigiert) *V.* int *P.* suazi *P.* suuazi *F.* ^{ér} *P.* 17. tho fléiz *P.* dara *F.* 18. quaton *F.* ímo *P.* den, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 25 und 36, wo then *geschrieben F.* ueech dactun *F.* 19. tatun, und so immer in diesem Capitel *F.* kránkoloti *P.* skrancoloti *F.* 20. er *P.* dera *F.* 21. froniskeru *F.* eru *F.* 22. heri *P.* tiuri *F.* 25. níft *P.* der, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 27, wo ther *geschrieben F.* ío (Accent über o ausgekratzt) *V.* ío *P.* gihógeti *P.* allero *F.* uuórolti *P.* uerolti *F.* 24. kunine *F.* thih^hhein *V.* thih^hhein *P.* dichein *F.* zleri *P.* 25. tati *F.* scóno *P.* schono *F.* gíereti *P.*

- Ther selbo lút, thaz íft uuár, bréitta fina uuát thar, P121^b
 thaz er then uuég mit uuáti mámmuntan gidáti;
 Thágtun fie imo scíoro then uuég thar filu zloro,
 30 thes íltun fie só zi nóti thie mán mit iro uuáti.
 Sie stréuuitun, thaz uuas uuúntar, then uuég thar imo fúntar,
 féltfani racha, bréittun iro láchan. V117^b
 Uuas, thémo thes gibrústi, so brách er sarió thie ésti,
 tház er in giríhti then uueg mit thén gíflíhti.
 35 Námun fie thes góuma, inti bráchun thar thie bóuma,
 thaz fie síh thes gifréuuetin, then uuég imo gifréuuitin.
 Thar fuarun mán manage fóra themo kúninge,
 héri ouh rédihafter so fólghata tharafter.
 Er reit in mitte so gizám, so iz thó zi theru réifu biquam,
 40 érlichó, so er uuólta, ioh selbo kúning scólta.
 Húabun fie tho hóhaz fánk, filu scónaz,
 ímo tho gimáchaz ioh filu rédihaftaz:
 Thu uueltis lútes manages, dauídes fun thes kúnínges, F74^a
 bíft kúning ouh gíthíuto therero lántliuto!
 45 Zi uuórolti símo héili ioh fálida giméini
 ioh frúma in gúallichí ubar állaz sínaz ríchi!
 Giuuúhit í er filu frám, uuant er in gótes namen quám,
 íft kúning uns gimúato selbo kríft ther gúato! P122^a
 Héili ouh thu thia hóhi mit théru selbun uuíhi,
 50 bréiti ouh thinaz ríchi in thaz hoha hímilrichi!
 Thaz thún síh hiar giháltes, ioh éngilo ouh giuuáltes
 ioh selben páradíses, mit giuuélti thar írschínes! —

28. ér *P.* uuech *F.* mammuntan gitati *F.* 29. thacton *F.* uuech *F.*
 thar *fehlt F.* 30. ci *F.* 31. uuntar *F.* uuech *F.* suntar *P.* 32. bréi-
 tun *P.* breittun *F.* 35. die (e *aus o gemacht*) *F.* 34. uuég *P.* mit
 ten *F.* gíflíhti *P.* 35. enti *F.* die, *und so immer in diesem Capitel F.*
 36. gifréuuitin *PF.* gifréuu&in (i *durch & geschrieben*) *V.* 58. heri
 ouh *P.* folgeta *F.* daraster *F.* 39. dero reifo *F.* 40. só *P.* ku-
 ninch *F.* scolta *P.* scholta *F.* 41. fanch *F.* sconaz *P.* schonaz *F.*
 42. gimachchaz *F.* 43. du *F.* uuéltis *P.* 44. kuninch *F.* gíthíudo *P.*
 gídiuto *F.* derero *F.* 45. uuerolti *F.* 46. richi *P.* 47. si *P.*
 uuanta *F.* namon *F.* quam *P.* 48. kuninch vns *F.* xpc *VP.*
 chríft *F.* 49. théru] dineru *F.* 50. bréiti *P.* dinaz *F.* hóha *P.*
 51. du unfich *F.* kihaltes *F.* éngilo *P.* kiuuualtes *F.* 52. para-
 dyfes *F.* giuualti *F.* irschines *F.*

- Ther felbo lút guoto sank giméinmuoto V118^a
 théſſes liedes uuúnna al éinera ſtímna.
- 55 Thaz ſúngun íó zi nóti thie fórdorun líuti,
 thaz ſélba ingégin ouh inquád thiu áftera heríſcaſ.
 Sie quámun mit githrénge in thémo ſelben gänge,
 ioh mit théru krefti in thia búrg in giríhti.
 Híntarquamun álle, thie bíruun tharínne,
- 60 in múat iz, uuan ih, rúarti thie ſelbun búrgliuti.
 ‚Uuér íſt,‘ quadun, ‚therer mán, ther unſih drítit hiar ſo frám,
 mit héri uns ſus hiar engit, ioh úzar ther búrg dringit?‘ —
 Gab ántuurti ther lút ſar: ‚thiz íſt ther fóraſago, in uuár,
 fon názareth ther héilant, ther thanana héra quam in lánt.‘ —
- 65 Gíang er in thaz gótes hús, dreip ſe ál thanan úz,
 ziuuárf er al bi nóti thio iro bósheiti. —
 Dáges er ſe lértá, ioh ſelbo brédigota;
 náhtes uuas íó thánne in themo óliberge.
 Thaz uuas nu úngimacha ioh égislichu rácha, P122^b
- 70 ſie mo ínnouuo ni óndun, ioh ſélidono irbóndun. —
 Thie ſúriſton, thiz gíáhun, es hártó hintarquámun,
 ioh ouh théro dato ſílu ſprachun dráto:
 ‚Níſt únſer racha,‘ quadun, ‚uuíht, ſi frámort uuíht ni thíhit,
 ni múaz ſi thihan uuánne fora thémo ſelben mánne. V118^b
- 75 After ímo gengit, óba man thiz gihéngit,
 bi éinera ſtúllu thífu uuórolt ellu.‘

53. guoto *P*, guato *F*. fanch *P*. giméinmuoto *P*, kimeinmuoto *F*.
 54. deſſes *F*. líedes *P*. uuúnna *P*, vunna *F*. ſtímna (*vom zweiten m*
der letzte Strich ausgekratzt) *V*, ſtímma *PF*. 55. fordoron *F*. líuti *P*.
 56. ſelba *P*. heríſcaſ *P*. 57. quamvn *F*. 58. ioh *P*. dero *F*.
 burch *F*. giríhti *P*, giríhti *F*. 59. thie *zweimal geschrieben (Schreib-*
fehler) *P*. darínne *F*. 60. burchlíuti *F*. 61. quatun *F*. derer *F*.
 trítit *vor* unſih *F*. fram *P*. 62. hiar *übergeschrieben* *V*. éngit *P*.
 uzar *P*. burch *F*. 63. diz, *und so immer in diesem Capitel* *F*. uuár *P*.
 64. thánana *P*, danana *F*. quam *vor* hera *F*. lánt *P*. 65. gíang *F*.
 hus *P*. treip *F*. ſe *P*. danan *F*. uz *P*. 67. tages *F*. predi-
 gota *F*. 68. danne *F*. 69. racha *P*. 70. mō *P*. ínnouuo *P*. nón-
 dun (*i vor ó übergeschrieben*) *V*. 71. diz *F*. 72. ioh *P*. dero tato *F*.
 drato *P*. 73. unſer *P*. rácha *P*, facha *F*. quatun *F*. frámort *V*.
 díhit *F*. 74. thíhan *P*, díhan *F*. manne *P*. 75. oba *P*. thiz gi-
 hengit *P*. 76. ſtúllu (*i ausgekratzt*) *V*, ſtullu *P*. díſiu uuerolt *F*.

67. Luc. 21, 37 ſq.

71. Joh. 12, 19.

V.

SPIRITALITER.

- Hiar scál man zellen nóti thie géiflichun dáti
 in férti intin gänge ioh in thero líuto fange.
 Uuaz thaz fíhu meine, thiú uuát ouh hiar bizéine,
 ioh the éfti, thie se zétitun, inti in then uuég legitun. —
 5 Thaz felba fíhu birun uuír, irkenn iz félbo bi dír,
 thuruh dúmpheiti fo bírun uuír iz nóti.
 Éfil, uuízun uuír tház, theift fíhu filu dúmbaz,
 ni míduh mih thero uuórto íft húarilinaz hártó.
 Íz mag ouh, in uuára, búrdin dragan fuára,
 10 mag scádon hartó lídan, ni kánn inan bimídan.
 Uuir uuárun íó firlórane ioh fúntono biládane,
 druagun bi únfén uuirdin thero úmmezlichá búrdin. P123^a
 Ioh uuárun uuír gíspánnan, mit féru bífángen,
 mit úbilu gíbúntan, ni múafun unfer uuáltan.

- V. 1. Cellen *F.* die, und so immer in diesem Capitel *F.* geiflichun *F.*
 dati *P.* tati *F.* 2. int in] enti in *F.* gänge (das zweite g aus einem
 anderen Buchstaben corrigiert) *V.* derero *F.* 3. daz, und so immer
 in diesem Capitel *F.* diu, und so immer in diesem Capitel *F.* 4. the] *P.*
 thie *P.* the éfti thie se] dese *F.* den, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* ueech *F.* 5. irchenn *F.* thir *P.* dir, und so immer in
 diesem Capitel *F.* 6. duruch, und so immer in diesem Capitel *F.* bi-
 ron *F.* nóti *P.* 7. uuizun *P.* deift, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* tumbaz *F.* 8. dero, und so immer in diesem Capitel *F.*
 huaralinaz *F.* hartó *P.* 9. tragen *F.* fuára *P.* fuaro *F.* 10. chann *F.*
 anan (das erste a in i corrigiert) *V.* 11. vuír *F.* 12. truagun *F.* bi *P.*
 burdin *P.* 13. fero *F.* bifangan *P.* 14. uualtan *P.*

- V. 5. Propter quasdam enim tales similitudines animalibus hic affimilati sunt ho-
 mines, Deum vel Dei filium non cognoscentes. Est enim animal hoc immun-
 dum, et prae ceteris pene jumentis magis irrationabile et stultum, et infirmum
 et ignobile et oneriferum magis: sic fuerunt et homines ante Christum idolo-
 latriis et passionibus immundi et irrationabiles, verbi ratione carentes, quantum
 ad Deum stulti. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 117. C.

- 15 Uuir uuarun úmbitherbe ioh hártó filu dúmbe,
 so thie far gót nirknaent, ouh ímo síh-ni náhent;
 Uuárun uuir firhúarot mit ábgoton thuruh nót,
 mit míffidatin mánagen bigan úns iz hartó gáganen. — VII⁹
- So er tház tho uuolta uuérkon, ginádon sínen scáلكon,
 20 er unsíh héulti thuruh nót, thaz ther óliberg bizéinot;
 Er zeinot hóhi, in uuara, thera sínera gináda,
 thaz ólei ouh thia síhti thera sínera éregrehti. —
 Tho sant er drúta uns síne héim mit sínen gibóton zuéin,
 — thaz bizéinont thare thie iúngoron zuéne — F75^a
- 25 Thaz sie líuti lértin, untar in síh mínnotin,
 ouh álles uuio ni dátin, mit mínnu got irknátin;
 Thaz sie ún síh muadon fúntin, fon úngiloubu inbúntin,
 mit brédigu gibéittin, thaz sie un síh zímo leittin,
 Mit léru sie un síh tháktin, fon úngiloubu iruuáktin,
 30 thaz kríste iz uurti súazi, in hérzen unfen fázi. —
 Giuuíffo, so firnémen uuir, thaz kríft ni búit in thír,
 thia uuát sie in thih ni léggen, mit brédigu bithéken.

15. umbiderbe *F.* dumbe *P.* tumbe *F.* 16. thie *P.* nirknáent *P.*
 nahent *P.* 17. uuarun *F.* ábgotin (i in o corrigiert) *V.* abgoten *F.*
 18. míffidatin *F.* mánagen *P.* gáginen *F.* 19. er *P.* do, und so
 immer in diesem Capitel *F.* scáلكon *F.* 20. un síh, und so immer
 in diesem Capitel *F.* der, und so immer in diesem Capitel *F.* oli-
 berch *F.* bizéinot *P.* 21. uuára *P.* dera, und so immer in diesem
 Capitel *F.* ginada *P.* 22. dia, und so immer in diesem Capitel *F.*
 sínera éregrehti *P.* 23. drúta *P.* truta *F.* vns *F.* giboton zuéin *P.*
 24. dare *F.* zuene *P.* 25. tház *P.* in *P.* síh *F.* 26. ouh] ioh *F.*
 tatin *F.* irknátin *P.* 27. síe *P.* úngiloubu *P.* 28. síe *P.* zi
 ímo *PF.* 29. thágtin *P.* dagtin *F.* iruuactin *F.* 30. xpe *VP.* chríft *F.*
 súazi *P.* fázi *P.* fehlt *F.* 31. so fehlt *F.* xpc *VP.* críft *F.* thír *P.*
 32. dih *F.* bidechen *F.*

19. Quae pulchrae civitates in monte oliveti posita referuntur in ipso Domino, qui nos unctione spiritalium charismatum et scientiae pietatisque luce refovet. Unde alibi cum diceret: Non potest civitas abscondi etc. quia idem mons oliveti summus spiritalium distributor gratiarum, qui civitatem suam, ut emineat, exultat, hanc quoque oleo exultationis, ut lucere possit, inflammat. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 117. A. 23. Misit duos discipulos in castellum; . . . recte autem duo mittuntur, sive propter scientiam veritatis et munditiam operis, sive propter geminae dilectionis, Dei videlicet et proximi sacramentorum toto orbe praedicandum. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 117. A.

- Sar fo iro sīto bilidi sie thih gileggent úbari, P123^b
 thes gilóubi thu mīr, so buit drúhtin in thír.
 35 Er léittit mit gilústi thih zeḡ héimuuisti,
 ioh ríhtit unsih álle zi themo kástelle,
 Zi flū hohen múron, ioh zi éiginen gibúron,
 zi fésti thes uuíches, thes hohen hímilriches.
 Thaz ander ál theist niuulht; theist frides fúrista gísiht, V119^b
 40 félben gotes náhuuist: fo uuóla nan, ther thár ist! —
 Thiu míhila ménigi, thia uuát thar breitta ingéigini,
 mártýro hériscaf; then uueg man fórahten ni dárf.
 Sie uurfun nídar ana uuánk iro félono gísiang,
 thes líchamen brúzi; thes gánges thih nirthrúzzi.
 45 Sie sturbun báldo, fo man uueíz, ni dátun sie iz in úrheiz,
 ouh ni dátun fulih dúam thúruh theheinan uuóroltruam.

33. iro sito blidi *P.* sie *übergeschrieben V.* dih gilegkent uberi *F.*
 34. des, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 44, wo thes
 lichamen *geschrieben F.* du *F.* mir *P.* truhtin *F.* thir *P.*
 35. léittit (*das erste t ausgekratzt V.* leit *F.* dich *F.* 36. demo ca-
 stelle *F.* 37. éigenen *PF.* giburon *P.* 39. frides furista *P.* 40. sel-
 ben *P.* nen *F.* dar, und so immer in diesem Capitel *F.* 41. mi-
 chila *F.* menigi *P.* 42. heriscaf *P.* uueg *P.* uuech *F.* fórahten]
 faran den *F.* darf *P.* daraf *F.* 43. uuanch *F.* gísiang (*das zweite i*
ausgekratzt V. gifank *P.* kifanch *F.* 44. bruzi *P.* kanges dich *F.*
 nirdrúzzi (d *unterpunctiert, th übergeschrieben, z durch t geschrieben V.*
 nirthruzzi *P.* 45. tatun, und so immer in diesem Capitel *F.* siez *F.*
 46. fulich tuam *F.* thuruh *P.* thehéinan *P.* deenan *F.* uuerolt-
 ruam *F.*

31. Vestimenta Apóstolorum sunt praecepta divina et gratia spiritalis. Sicut enim nuditatis turpitudine vestimento tegitur, sic naturalia mala carnis nostrae praeceptis et gratia divina teguntur. Nam vestis apostolica, ut dictum est superius, vel doctrina virtutum, vel disertio scripturarum intelligi potest, sive ecclesiasticorum dogmatum varietates. Quibus nisi anima instructa fuerit et ornata, sefforem habere dominum non meretur. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 118. A. 59. Salvator . . . Hierusalem tendit, quando uniuscujusque fidelis animam regens, videlicet jumentum suum ad pacis intimae visionem ducit. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 118. B. 42. Multi vestimenta sua in via sternunt, quia Sancti Martyres propriae se carnis amictu exuentes simplicioribus Dei famulis viam suo sanguine parant, ut videlicet in offenso gressu mentis ad supernae moenia civitatis, quo Jesus ducit, incedant. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 118. B.

- Ther tód uuas in uuúnna thùruh gótes minna;
 iz kríst in deta fúazi, thaz in iz uuóla fazi.
 Simes uuír ouh bálde, ob es thúrft uuerde,
 50 tház uuir thaz iruuéllen, thaz férah bi inan féllen!
 Mag únfh thera férti gilúften mit giuúrfti,
 nu uuir fie híar zi guate fo sehen gihérete. —
 Slíhtit uns ingégini then uuég thiu felba ménigi F7⁹
 mit éstin thero uuáldo, tház uuir gangen bálde. P12⁴
- 55 Theift gifcrib héilag, thaz uuir léfen ubar dag,
 mit thiuns then uuég, sofo zám, stréuuent thie gótes man.
 Uuir múgun thero uuérko ioh fúazi thero githánko,
 then húgu uuir giuuézzen, thar bálde ánafézzen.
 Thar dúent se uns ío zi múate ítu filu gúate,
 60 maht léfan ío in áhtu uuérk filu réhtu. — V12⁰
 Thaz félba, thaz thie fúngun, thie tharfóra giangun,
 thaz félba inquad, in uuára, thiu áftera fuara.
 Sin drút thehein ther vuúrfti er fíneru gibúrfti,
 farnám, thaz scolti uuérdan thaz, thaz uuír nu eigun gárauuz,
 65 Fírfáhun fih, zi uuáru, zi fíneru ginádu,
 fo uuír ouh iz fírnámun, uuir thar fídor quamun.

47. dód (*das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben*) V, doch F. 48. xpc VP, christ F. teta fuuazi F. 49. simes P. balde P. durft F. 50. ferach F. bi P. nan (*i vorgeschrieben*) V. fellen P. 51. mach F. gilúftan F. 52. ni (*i in u corrigiert*) uuir V, nu uuír P, nuuir F. 53. ueech F. 55. deift gifcrip F. heilag P. lefan F. dag P, tag F. 56. thiu uns PF. then (*Accent ausgekratzt*) V. then uuég *fehlt* F. stréuuent P. 57. uuir F. dere uuerche F. gidancho F. 58. uuir giuuézzen] uuiezzen F. baldo P. ánafézzen (*Accent über e ausgekratzt*) V, ánafizen P. 59. tuent F. 60. rehtu P. 61. dia darfora F. 62. áf-tara F. fuara P. 63. trut F. uúrfti (*vorn v übergeschrieben*) V, uuúrfti P, uurti F. giburti P. 64. uuerdan *vor* scolti F. tház thaz P. 66. fidar F.

53. Frondes vel ramos de arboribus caedunt qui in doctrina veritatis verba atque sententias patrum de eorum eloquio excerpunt, et haec in via Dei et auditoris animum venientis humili praedicatione submitunt. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 118. C. 61. Quem priores nostri ex iudaico populo crediderunt, atque amaverunt venturum, hunc nos et venisse credimus et amamus, ejusque desiderio accendimur, ut eum facie ad faciem contemplemur. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 118. D.

VI.

ABIIT IESUS IN BETHANIAM ET DE DOCTRINA IN
CRASTINUM.

- Fúar tho druhtin thánana zi félidon in bethánia,
in búachon thu iz léfan maht; thar uuas er thó thio fiar náht.
Giang íó in mórgan thanan úz thára zi themo gótes hus,
maht léfan uuio er dáti, ioh uuío er fe brédigoti.
- 5 Zi bílide er iro hártá then figboum irthártá, P124^b
uuánta sie firbárun, thaz guatu uuérk ni barun. —
Uuio thie scálka síh irhuábun, ioh thie gótes boton slúagun
ioh then adalérbon síd tho théfen uuarbon,
Thes héreren sún, in uuara, thoh ni hábat er iro méro,
10 ioh uurfun úz, so er eríft quám, then éinigon sínan.
Uuio óuh thio méindati nihéin nirbárméti,
thes héreren fórahta sie uuíht niregífota,
Sie iz óuh tho giméintun, ioh in félbo irdeiltun, V120^b
thaz man thia frúma in námi, inti ánderen gábi. —

- VL 1. Do, und so immer in diesem Capitel F. truhin F. danana, und so
immer in diesem Capitel F. 2. du F. dar, und so immer in diesem
Capitel F. uuás P. tho P. th io (Rasur zwischen th und io) V,
dio, und so immer in diesem Capitel F. fiar úbergeschrieben V, slar P,
fiar F. naht P. 3. gianch F. morgan P. thánnan P, danana F.
dara, und so immer in diesem Capitel F. demo, und so immer in diesem
Capitel F. 4. uui F. dáti P, tati F. fe fehlt P. 5. hacta F.
den, und so immer in diesem Capitel F. irdarta F. 6. daz, und so
immer in diesem Capitel F. guat (u hinzugeschrieben) V, guat F. 7. die,
und so immer in diesem Capitel F. schalcha F. irhuábun P. gótes
(e scheint aus i corrigiert) V. 8. adalherbon F. théfen (das zweite e
aus a gemacht) P, defen F. 9. des, und so immer in diesem Capitel F.
sun P. uuára P. doch, und so immer in diesem Capitel F. habet F.
méra PF. 10. uurfun uz P. einigon F. sínan P. 11. uuio F.
dio, und so immer in diesem Capitel F. meintati F. nihéin P, nih-
hein F. 12. sí (e hinzugeschrieben) V. uuíht P. 13. sie iz (Rasur
zwischen e und i) V. irdeiltun P, irteiltun F. 14. dia, und so immer

- VL 1. Matth. 21, 17 sq. 7. Matth. 21, 33 sqq.

- 15 Ouh zálta in thiu sîn gúati bi eino brútloufti: F70
 uuo kúning ein thio sítota, ioh zloro máchota,
 Uulo er thaz allaz uuórahta, ioh scóno iz al bifórata
 s̄nemo lieben mánne, themo éinigen kinde.
 Uuo sine bóton fluagun thie thara giládot uuarun,
 20 uuánta sie in iz ságetun, zi góumon tharaládotun.
 Tho man zímó thaz tho spráh, er flúag sie sár, ioh sie ráh,
 ni uuás, ther s̄ih firbúrgi, ioh bránta ouh iro búrgi.
 Gibót, thaz s̄ies gizlótin, ioh ármu uuithir hólotin,
 so uuar s̄ie tharúze sazin, mit imo thle thoh ázin.
 25 Nihéin, quad, thoh thero mánno, thi ih héra nu bat so géрно,
 thaz s̄ágen ih s̄ú in alauuár, so ninbízit es hiar. P125
 Bédu thifu bílidi so méinit thio iro fráuili,
 sie flúagun thie sie mánnotun, zi hímilriche ládotun. —
 Sie uuoltun dúan in einan dúam, ioh géрно imo ángust giduan,
 30 frágetun thes s̄indes thes kéiferes zínfes,
 Ioh frágetun, zi uuáre, bi eina quénun thare,
 thiu habeta iú, uueift es mér, zi kárle s̄ibun brúader.
 Lis thar in ántreita, uuo scóno er thaz giméinta,
 ioh uulo er in thar gizálta, uuo thaz al uuéfan scolta. V125
 35 Er zalta in óuh tho, in alauuár, thaz iro rúamifal thár,
 thia míhilun giméitheit; s̄iu uuas álles zi breit.

in diesem Capitel F. fruma P. nami P. intj P, in F. gabi P.
 15. diu, und so immer in diesem Capitel F. eine F. 16. kuninch F.
 zloroj schono F. machota P. 17. uuo. F. schono F. biforota F.
 18. leben (*Accent ausgekratzt*) V. kinde P, chinde F. 20. uuanta P.
 daraladotin F. 21. zi imo F. sprach F. fluag P. se F. rach F.
 22. der F. bránta P. ouh fehlt F. 23. sie zilotin P. 24. daruze F.
 imo P. thle (*übergeschrieben, darnach Rasur*) V, thie P. doche
 vor die F. 25. nihhein F. dero F. thi] die F. kerno F.
 26. iu P. 27. difu F. 29. tuan F. in einan] heinan F. imo P.
 ángust P. gituan F. 30. kéifores P, cheiferes F. 31. dare, und
 so immer in diesem Capitel F. 32. hábeta P. es] des F. brú-
 der P. 33. dar, und so immer in diesem Capitel F. schono F.
 34. zalta F. scholta F. 35. ruámifal P, rumifal F. thar P.
 36. michilun F. si F.

15. Matth. 22, 1 sqq.

29. Matth. 22, 15 sq.

31. Matth. 22, 35

35. Matth. 23, 6 sqq.

- Uuio fe mīnnotun thár, thaz mán sie hiazi méistar,
 zi góumon, thar sie ouh ázin, zi héroft íó gifázin.
 Uuio íagilih ouh dáti, thaz zíarti sín giuuáti,
 40 ° ioh súahtin fon then lútin, thaz nígin fe in bi nótin.
 Mánota er ouh tho súntar thie sine iungoron, in uuar,
 tház sie thaz firbárin, ioh súliche ni uuárin.
 Quad, sie mit ótmuati suahtin héroti,
 iz álles uuio ni dóhti, ioh uuérdan ni mohti. F76^b
- 45 Er uuíht es ouh tho ni álta, ioh manag uué in zálta,
 thaz hórtun sie íó thuruh nótt, so mátheus iz rédinot.
 Zált er in sum síban uee, in éinemo íft zi uílu, lé! P125^b
 sie hábetun áuur thuruh nótt iz sus gimánagfaltot.
 Ioh sár in ouh gizálta, bi hiu ín iz uuéfan scolta,
 50 uuanta sie ál firliazun, thaz búah sie dúan hiazun,
 Ou h dátun, so sie uuóltun, ál thaz sie ni scóltun
 uuidar gótes euuon: bi thi u zált er in then uuéuuon.
 Firuuéiz in ouh tho tháre bi fórafagon sine,
 uuio sie thie gidottun, ioh alle mártolotun,
 55 Zalt er óuh then mannon, uuio ér fe uuolti mīnnon, V121^b
 ío then selben lútin, oba sie iz ni uuídorotin.

37. uuio *P*, uuio *F*. fe] sie *F*. fe (i klein zwischengeschrieben) *V*,
 się *P*. 38. gifazin *P*. 39. íagilih (*Accent über a ausgekratzt*) *V*,
 íagilih *P*, iagilich *F*. ouh *auf einer Rasur* *V*. tati *F*. 40. súahtin
 (*Rasur zwischen i und n*) *V*. lútin (*Rasur zwischen l und u*) *V*.
 się *P*, sie *F*. notin *P*. 41. mánota (*Rasur zwischen á und n*) *V*.
 44. dohti *F*. 45. es] des *F*. ni *P*. zalta *P*. 46. sie *P*.
 durch, *und so immer in diesem Capitel* *F*. 47. síban *F*. sílu *F*.
 49. híu (*Accent ausgekratzt*) ín *übergeschrieben* *V*, híu in *P*. scholta *F*.
 50. firliazun *P*. buach *F*. duan hílazun *P*, tuan hiazun *F*. 51. ta-
 tun so fe *F*. scholtun *F*. 53. in *übergeschrieben* *F*. 54. uuio *P*.
 gidóttun *P*, gitotun *F*. mártolotun *F*. 55. sie *F*. 56. íó (*Accent
 über o ausgekratzt*) *V*, íó *P*, ioh *F*. selbon *F*. siez *F*.

VII.

DE DOCTRINA DOMINI IN MONTE AD DISCIPULOS.

- Gíang tho drúhtin thánana, mit ímo ouh sine thégana,
 óugtun sie ímo innan thés gizímbiri thes húfes.
 ‚Quad ér, giuuiſſo ih fágen fú, thie ſteina uuérdent noh zi thiu,
 thaz ſie ſint ſo úndrate, hiar líggent al zi fáte.‘ —
 5 Er fáz ſid thémó gáſge in themo óliberge,
 frágetun ſie nan fúntar, ſie uuás es filu vuúntar:
 ‚Ságe uns, meiftar, thánne, uuío thiu zít gigáſge,
 zéichan, uuío thu quémán ſcalt, ioh uuío thiu uuórolt ouh zigát?‘ —
 ‚Góumet,‘ quad ér, ‚thero dáto, ioh ueſet gláuué thrato,
 10 thaz fú ni dáron in fára thie mánegun lúginara. P 126
 Yruuéhfít íamarlichaz thíng úbar theſan uuóroltring
 in húngere int in fúhti, in uuénegeru flúhti.‘
 Tho zált in thiu ſín guati thio ſelbun árabeiti,
 thie ſie ſcoltun rínan thuruh námon ſinan:

- VII. 1. Gianch *F.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* truhtin, und
 so immer in diesem Capitel *F.* thánana *P.* danana, und so immer in
 diesem Capitel *F.* ſina *F.* degana, und so immer in diesem Capitel *F.*
 2. des, und so immer in diesem Capitel *F.* gizímbiri *PF.* búfes (b in
 h corrigiert) *V.* 3. die, und so immer in diesem Capitel *F.* ſteína *P.*
 noch *F.* diu, und so immer in diesem Capitel *F.* 4. daz, und so immer
 in diesem Capitel mit Ausnahme von 43 und 44, wo thaz geschrieben *F.*
 5. themo *P.* demo, und so immer in diesem Capitel *F.* 6. uúntar (oorn
 v übergeschrieben) *V.* uuúntar *P.* uuntar *F.* 7. fáſſe *P.* danne, und
 so immer in diesem Capitel *F.* uuío *P.* gigáſge (nge ſind über nicht
 lesbare Buchstaben geschrieben) *V.* 8. du *F.* uuerolt *F.* zigát *P.*
 9. dero *F.* tato *F.* gilaune *F.* drato *PF.* 10. íu *P.* daron *P.*
 tharon *F.* managun *F.* 11. dinch *F.* defen uueroltrinch *F.* 12. hun-
 gare inti *F.* uuenegero *F.* fluhti *P.* 13. dio *F.* 14. thie *P.* ſe (i klein
 zwischengeschrieben) *V.* ſie *P.* duruch, und so immer in diesem Capitel *F.*

- VII. 1. Matth. 24, 1 sqq. 7. Discipuli . . . interrogant dicentes: die nobis
 quando haec erunt, et quod signum adventus tui et consummationis saeculi?
 Tria autem hic interrogant. . . . Rhabanus Maurus in Matth. pag. 132. H.
 9. Matth. 24, 4 sqq.

- 5 Mánno haz ouh mánagan ubar síe gilégenan,
 níd filu stréngan, so frám síe iz múgun bríngan. *F77^a*
 Uulo se scoltun fáhan, zi hérizohon zláhan,
 gibúntan furi kúnínga, thie síne liobun thégana.
 Det ér in dróft tho álles thes íro dóthes fálles, *V122^a*
 0 quad, théiz ni uuári bi álles uuaz, ni sí thuruh sínan éinen haz.
 Ni súorget fora themo lúte, thár ir stet in nóte,
 in fórahtun ni uuéntet, uuaz ir in ántvuurtet.
 Ih uuífero uuórto giuuárnon síih hártó,
 réhtera rédina, ir birut míne thegana.
 15 Ih bin félbo zi thíu, íoh thár ouh spríchu uzar íu,
 giuuárnon hérzen guates íoh thráto festes múates.
 Ságet in ouh zi uuáre fon themo éndidagen tháre,
 giuuúag in ouh ginóto thes ántikristen zító,
 Thes githuúngniffes, thes uuórolt thúltit thanne, lés!
 10 giuuúffo, thaz ni híluh thih, theíft zítin allen úngílih.
 Síe sínt thanne in uuéuuen, in árabéitin féren, *P126^b*
 thaz ér ni uuard íó fúlih fal, ouh íámer uuérdan ni scál.
 Thaz kúrzit druhtin fáre thuruh thie drúta síne,
 thuruh then góteleidon mit sínen ginádon.
 15 Duit máno íoh thiu sínna mit fínstere únuunna,
 íoh fállent ouh thie stérron in érda filu férron.

15. managen *F.* ubar síe *P.* gilégenan *F.* 16. stréngen *F.* frám *P.*
 bringan *P.* bringen *F.* 17. uuio *P.* scóltun *P.* scholtun *F.* zláhan *P.*
 18. síne *P.* líobun *P.* lieibun *F.* 19. tet *F.* er *P.* troft *F.*
 álles *P.* íro *P.* todes *F.* fálles *P.* 20. theiz *P.* deiz *F.* bi
 álles *P.* sínen *P.* éinan *F.* 21. súorget *P.* forget *F.* thar *P.*
 dar, *und so immer in diesem Capitel F.* noti *F.* 22. in *übergeschrie-*
ben V. ántuurtet (*v nach (übergeschrieben) V,* ántuurtet *P,* antuurtet *F.*
 23. uuorto *P.* giuuarnan *F.* 24. redina *P.* bírut *P.* míne *P.*
 mína *F.* thégana *P.* 25. thar *P,* *nach* spríchu *F.* íú *P.* 26. her-
 zen guates *P.* drato *F.* 27. ságeta *P.* fon (*so auf einer Rasur) V.*
 entitagon dare *F.* 28. giuuúag *P,* giuuah *F.* in *zweimal geschrieben F.*
 ginóto (*nóto auf einer Rasur) V.* 29. uuorolt *P,* uuerolt *F.* dúltit *F.*
 30. dich deíft *F.* ungilich *F.* 31. uuéuuen (*Rasur zwischen u und é) V.*
 feren *P.* 32. ío *vor* uuard *F.* fúlih *F.* scál *P.* 33. truta *F.*
 34. thúruh *P.* den, *und so immer in diesem Capitel F.* ginadon *P.*
 35. tuit *F.* máno (*no aus anderen Buchstaben corrigiert) V.* íoh] ouh *F.*
 únuuunna *P.* 36. stérron *F.*

17. Marc. 13, 9 fqq.

27. Matth. 24, 11 fqq.

- Sih uueinot thánne thuruh thia quíft ál thaz hiar in erdu íft,
 thúruh thio felbun grúnni al thiz uuóroltkunni.
 So séhent fe mit githúinge quéman thara zi thínge
 40 fon uuólkonon hérafun then selben ménnisgen fun. V122^b
 Sine éngila ouh, in alauuár, fie bláSENT iro hórN thar,
 thaz dúent fie íó gilícho filu kráftlícho,
 Thaz fie thes thar gíáualon, sine drúta al fámanon,
 thaz fie quémen thara zi ín, so uuar in uuórolti fie sín.
 45 Thaz íuer íagilih nu quít bi thesa iúngíftun zít, F77^a
 níft ther thia gizeíno, ni sí min fáter eino,
 Ódo iz uuizi uuóroltman, uuánne iz sculi uuérdan,
 uuanne iz gót uolle, thaz uuórolt al zifálle.
 Thoh uuírdit in giuuíffi ér mihil stúnníffi,
 50 so íu uuas untar lútin bi alten nóes zítin.
 So fie thaz uuázar thar bíffang, so er érist thia árchá ingigíang,
 so gáhun quimit hérafun ther selbo ménnisgen fun. P127^a
 Bi thiu fit íó ginóto uuákar filu dráto,
 uuanta íft firhólan íúih ál, uuánne druhtin quéman scál!

37. dia, und so immer in diesem Capitel F. hiar ubergeschrieben V.
 38. dia F. diz ueroltkunni F. 39. sehen (t hinzugeschrieben) V.
 queman P. dara, und so immer in diesem Capitel F. dinge F.
 40. uuolkanun F. selbon P. mennisgon F. 41. ouh ubergeschrie-
 ben V, fehlt F. 42. tuent F. ia F. kráftlícho (t nach f zwischen-
 geschrieben) V. 43. gíáfolon P, gíauolon F. drúta P, truta F. gíá-
 manon (gi ausgekratzt) V. 44. zi ín (Rasur zwischen den beiden i) V,
 zí ín P. uuerolti F. íflu (u in n corrigiert) V, sín P. 45. íagilich F.
 thisa (i in e corrigiert) V, defa F. iungíftun F. zít P. 46. der,
 und so immer in diesem Capitel F. 47. ódo iz P. uueroltmann F.
 uuánne P, uenne F. scul F. 48. uuánne P. uuerolt F. zi-
 falle P, ziualle F. 49. doch, und so immer in diesem Capitel F. er P.
 mihil F. 50. íu (Rasur dazwischen) V, íú P. zítin P. 51. fie P.
 biuianch F. archa PF. ingigíang P, ingigianch F. 52. selben F.
 53. uuáchar PF. 54. uuanne druhtin queman P.

49. Aestimandum juxta Apostolum, quod post pugnas, diffensiones, pestilentias, fames, terrae motus et caetera, quibus genus vastatur humanum, brevis subsecutura fit pax, quae quieta omnia repromittat, ut fides credentium comprobetur, et ex transactis malis sperent, judicem esse venturum. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 133. D. 51. Matth. 24, 37 sqq.

- 55 Oba ther mán uuefti, ther héime íft in ther féfti,
 al thaz úngizami, uuió ther thíob quami:
 Er uuácheti bi nóti thanne in théru zíti,
 dribi then thíob thanana úz, ni liazi irgrában finaz hús.
 Bi thiu uuahtet álla thia náht, thoh er iz dúe ubar máht,
 60 thaz er thaz sín ginerie, ioh flanton biuuerie:
 Duet ír ouh fo, fo thér duit, uuanta ir ni uuízut thia zít, *V123^a*
 fit uuákar íó, fo ih gibót, thaz ir bimídet then nóti! —
 Ságeta er tho then líobon fón then zéhen thíornon
 bíldi biquámi ioh thárazua gizámi.
- 65 Uuió thio sínfi fuarun, thie úngiuuare uuárun,
 ni uuárun uuola uuákar; bi thiu milligíangun fie thar.
 Uuió uuola iz thén gifuar ouh thár, thio híar íó uuárun uuákar,
 thes hérzen fie hiar uuáaltun, ioh réino giháaltun. —
 Er zálta ouh bíldi ánder, thaz fie síh uuárnetin thiu mér,
 70 uuió fuar ein mán richi in ander kúningrichi.
 Uuió ér iz er giméinta, finaz dréfo déilta
 úntar finen scálfon zi fúorglichen uuérkon,
 Gibót, thaz fie iz bifóratin, íoh tharana uuórahtin *P127^b*
 uuúachar gizámi, únz er auur quámi. *F78^a*
- 75 Thie zuéne es uuola zílotun, ioh uuola iz mérotun,
 ther thritto uuas nihein héit thúruh fina zágaheit.

55. uuefti *P*, uuefti *F*. in dera *F*. 56. ál *P*. úngizami (un auf einer Rasur) *V*, ungizami *P*. diab *F*. 57. deru *F*. ziti *P*. 58. tribi *F*. diab *F*. liazi *P*. grában (vorn ir übergeschrieben) *V*. hus *P*. 59. thiu *P*. naht *P*. tue *F*. maht *P*. 60. ginerie (das letzte e aus a gemacht) *F*. biuuerie (das letzte e aus a gemacht) *F*. 61. tuet *F*. fo vor der fehlt *F*. duit (Rasur zwischen u und i) *V*, tuit *F*. uuizzit *F*. zit *P*. 62. uuachar *F*. 63. ságeta *P*. then vor liobon fehlt *F*. fon *P*. zehan *F*. thíornon *P*, diarnon *F*. 64. biquámi *P*. darazua *F*. 65. thio] die *F*. uuárun *P*. 66. uuachar *F*. 67. uuió *F*. uuóla *P*. then *P*. dia *F*. uuachar *F*. 68. híar fehlt *F*. 69. bíldi (Accente ausgekratzt) *V*, bíldi *P*. ánder (an auf einer Rasur) *V*. síh *F*. uuárnotun *P*, uuarnotin *F*. 70. kúningrichi *F*. 71. dréfo *F*. déilta *P*, teilta *F*. 72. untar *P*. schalchon *F*. fúorglichen (Schreibfehler) *V*, fuorglichen *P*. uuérchon *F*. 73. thaz (a aus einem anderen Buchstaben corrigiert) *V*. biforahtin *F*. tharána *P*, daraana *F*. 74. únz ér *P*. quami *P*. 75. zuéne (Accent hinzucorrigiert) *V*, zúene *P*. 76. dritto *F*. der ni setzt *F* vor uuas.

- Er uard firdámnot thuruht nóť, thár man inan pínót,
 giuuiſſo réhto thuruh tház, uuant er uuákar ni uuas.
 Thie ándere zuene ſine gidét er filu blíde,
 80 gifreuet in hártó iro múat, ſo guat héréro duat.
 Gifázt er ſie tho ſcóno ubar búrgi ſino,
 gideta ér ſe filu ríche, thaz in thaz thíonoft liche. V123^d
 Bi thiu ſit íó uuákar állaz fúer líb hiar,
 dáges inti náhtes ſo thénket íó thes réhtes,
 85 Thaz ir thés íó gílet, thia zála bimídet,
 íoh ío thes gígáhet, themo égíſen intfláhet,
 Tház ir uuerdet uuúrdig, far ſo químit minaz thíng,
 thaz ir ſtét in ríhti in míneru gíſíhti. —
 Lert er dáges ubarlút ofono állan then líut,
 90 ſie quámun íó ginóto zi ímo far gízíto.
 Fuar thánne mit then knéhton in then óliberg zen náhton,
 uuas íó thár ubar náht, ſo hiar fóra uuard giuuáht.

VIII.

APPROPINQUABAT DIES FESTUS AZIMORUM.

Náhtun ſih zi nóti thio hóhun gízíti,
 thio uuir hiar fóra zaltun, inti óſtoron nántun.

P128^a

77. thuruh *P.* 78. rehto *F.* uuachar *F.* 79. thie] ſie *F.* gítet *F.*
 80. gifreuueta *P.* gifreguet *F.* muat *P.* tuat *F.* 81. gifáz *P.* ſchono *F.*
 82. giteta *F.* filu ríche *P.* ín *P.* dionoft *F.* 83. uuachar *F.*
 allaz *P.* 84. tages enti *F.* denchet *F.* 85. tház *P.* thes *P.*
 86. íoh (*Accent ausgekratzt*) *V.* íoh *P.* íó (*Accent über o ausgekratzt*) *V.*
 íó *P.* intflíhet *F.* 87. uuerdet (*Accent ausgekratzt*) *V.* uuirlich *F.*
 dínch *F.* 89. lért *P.* dáges *P.* tages *F.* ófono *P.* allen *F.*
 91. oliberc *F.* 92. giuuáht *P.*

VIII. AZIMORUM *fehlt P.* 1. Die *F.* gízíti (*Rasur zwischen z und i*) *V.*
 2. thio (*Rasur über t*) *V.* dío *F.* uuir *P.* inti (*Rasur unter n*) *V.*
 nántun *P.*

89. Luc. 21, 37.

VIII. 1. Luc. 22, 1.

- Bigóndun thie éuarton áhton kléinen uuórton,
 dátun ein githíngi, uulo man nan giuuúnni.
- 5 Gibútun filu harto félbero iro uuórto,
 fo uuár fo er lantes giangi, tház man nan gifíangi;
 So uuér fo inan infúabi, er uuíg zi imo irhúabi,
 íoh inan irflúagi, er er imo ío ingíangi;
 So uuár fo er uuari thánne, tház er uuari in bánne,
- 0 fies álles uuio ni tháhtin, ni sí álle sín ío áhtin. *V124^a F78^b*
- Rletun thes ginúagi, uulo man inan irflúagi,
 sie fórahtun áuur innan thes ménigi thes líutes.
 Quádun, iz ni dátin in then hóhen gizítin,
 tház ther selbo líutstam thar uuíg nirhúabi zi frám.
- 5 Uuir scúlun, quadun, húggen, thaz síe nan uns nirzúken,
 bi thiu scél iz ueefan nóti in ándero gizíti. —
 Iúdas iz ouh sítota, mit in iz áhtota,
 er uuolta dúan imo einan dúam, fo ther díufal inan spúan.
- Mit ín uuas sín giráti, thaz félbo er ínan firláti,
- 0 mit iro bóton giangi, thár man nan gifíangi. *P128^b*
- ,Gimáchon,‘ quad, in uuára, thaz thar níft máнно mera,
 ni sí ékordo in giríhti sín emmizig giknlíhti.‘

3. die *F.* kleinen *P.* 4. tatun *F.* gidingi *F.* inan (i *ausgekratz*) *V.* nen *F.* ginunni *F.* 5. filu hártó *P.* *Rasur darnach V.* félbe (ro *hinzugeschrieben*) *V.* iro *etwas ausgekratz* *V.* uuorto *P.*
 6. uuár *P.* lantes giangi *P.* daz, *und so immer in diesem Capitel F.*
 7. er *nach* uuíg *ausgekratz* *V.* er *setzt P nach* uuíg. 8. ínan *P.* inen *F.*
 ér er *P.* 9. danne *F.* er *vor* uuari *fehlt F.* 10. sí *P.* dahtin *F.*
 ío *P.* *fehlt F.* ahtin *F.* 11. rlatun *P.* des, *und so immer in diesem Capitel F.* uulo *auf einer Rasur V.* 12. thes ménigi *P.* 13. quatun *F.* tatin *F.* den *F.* 14. der, *und so immer in diesem Capitel F.* *nach* quádun *Rasur V.* ther selbo (ther sel *verblasst*) líutstam (t *vor* í *auf einer Rasur*) *V.* dar, *und so immer in diesem Capitel F.* fram *P.*
 15. vuir *F.* quatun *F.* inan (i *ausgekratz*) *V.* nirzúken (z *aus einem anderen Buchstaben corrigiert*) *V.* nirzuchen *F.* 16. diu, *und so immer in diesem Capitel F.* scal *F.* iz *übergeschrieben F.* 17. gifítota *F.* 18. imo *vor* tuam *F.* tuam *F.* tíufal *F.* spúan *P.*
 19. nan *PF.* 20. inan (i *ausgekratz*) *V.* 22. érkordo *P.* ekrodo *F.* émimizig *P.* emizig *F.* giknlíhti (n *awradtert*) *V.* giknehti *F.*

- Sie imo sár thuruh tház gihazun mihilan scáz,
 in thú er thaz gidáti, fo gifuáfo inan giláti.
 25 Er iz fásto giház, ioh iz óuh ni firház;
 thárazua er hógita, ioh ál ouh fo gifrúmita.
 Sie tháhtun thes gifúares síd tho frámmortes;
 uuas ér ouh in ther fári, ther lút tharmít ni uuari.

IX.

VENIT AUTEM DIES AZIMORUM IN QUA NECESSE ERAT
 OCCIDI PASCHA.

- Gifúant thera zíti guati, thaz man ópphoroti, V124^b
 ioh man zi thú gifazi, thaz lamp thes náhtes azi.
 Tho fant er pétrufan sár, iohánnem ouh tharmíti, in uuar,
 gibót, thaz sies gizílotin, thie óstoron in gigárotin.
 5 Bigondun sie ántuurten: ,uara múgun uuir unsíh uuénten,
 thaz uuir zi thiú gigángen, uuir fúliches bigínnen?
 Uuir ni eigun sár, theist es méist, húfes uuíht, fo thu uuéist,
 noh uuíht félidono, thaz uuir iz gimachon scóno. —
 ,Thes ni brístit, quad er, ,zi ín, fáret in thia burg ín, P129^a
 10 uns dúat ein man gilári, lhit finan sólari. — F79^a

23. duruch *F.* gihazun *P.* mihilan scáz *P.* michilun schaz *F.* 24. gi-
 tati *F.* gifuáfo (*das erste f auf einer Rasur*) *V.* gifuáfo *P.* 25. ioh *P.*
 ouh *P.* 26. thárazúa (*Accent über u ausgekratzt*) *V.* darazua *F.* 27. dach-
 tun *F.* do *F.* 28. tharmít *P.* darmit *F.* uuári *P.*

- IX. AUTEM] IESUS *P.* 1. Dera *F.* tház *P.* daz, und so immer in diesem
 Capitel *F.* 2. mán (*Accent ausgekratzt*) *V.* diu, und so immer in
 diesem Capitel *F.* gifázi (*Accent ausgekratzt*) *V.* lámp *P.* des,
 und so immer in diesem Capitel *F.* nahthes *F.* 3. do, und so immer
 in diesem Capitel *F.* sár *P.* tharmíti *P.* darmiti *F.* 4. die, und
 so immer in diesem Capitel *F.* 5. unfit (*Schreibfehler*) *P.* unfit *F.*
 6. uuir *P.* thú *P.* biginnen *P.* 7. deist *F.* es übergeschrieben *V.*
 húfes *P.* du *F.* 8. noch, und so immer in diesem Capitel *F.* uuíht *P.*
 uuir *P.* gimáchon *P.* scóno *P.* scóno *F.* 9. dia, und so immer
 in diesem Capitel *F.* búrg in *P.* 10. tuat *F.*

- Sin iágiuuedar zlóta, ioh fúntun al fo er fágeta;
 ther man bifúorgeta tház, ioh léh thaz gádum gáruuaz.
 Iz uuas gáro zloro gístréuitero stúolo,
 mit réinidu ál fo filu frám, fo géstin fúlichen gizám.
- 15 Íltun sie tho hártó fár fines thónostes thár,
 thes zilotun se ío thuruh nóť, sie hogtun géřno, uuio er gibót.
 So sie giríhtun allaz tház, ioh er zi múafe gifaz,
 gibót er, thaz sie sázín, mit imo al fámán azín.
 Uvóla thaz githígini, thaz nóz tho thaz gífídili,
- 20 thia fúazi fines múafes! giuuerdan móhta sie thés.
 Ni uuard ío nihéin ezzan mit fúlichen bifézzan,
 noh disg in álahalbon ni fi áuur mit then félbon. V125^a
 Thár saz, mihil uuúnna! thiu éuuiniga sunna,
 ni fon ímo ouh ferron einlif dágařterron:
- 25 Druhtin felbo, in uuára, uuaz zéllu ih thir es méra?
 ioh thie mit ímo in nóte uuarun uuállonte.
 Sint sie úntar ménnisgon after góte fúřifon
 in himilríche ouh, thaz ířt uuár, thaz githílonotun se thar.
 Irthílonotun se hártó fruma mánagfalto,
- 30 thia felbun éra, thih nu quád, ioh éuuiniga drúťřcař.
 Nu ířt uns thiu iro gómaheit, fo iz zen thúřřtin gigeit,
 zi gote uuégod hártó ioh thrato mánagfalto. P129^b

11. iágiuuedar *P*, iogiuuedar *F*. funtan *F*. ío *P*. 12. der *F*. mán *P*.
 biforgeta *F*. lech *F*. gadam *F*. garauuaz *P*. 13. iz *P*. zloro *P*,
 cioro *F*. stuolo *P*, stualo *F*. 14. al *P*. filu (*f* aus einem anderen
Buchstaben corrigiert) *V*. gestin *P*. gizam *P*. 15. [ár] dar *F*.
 thónostes *P*, dionostes *F*. thar *P*, far *F*. 16. gízilotun (*gi ausgekratzt*) *V*,
 zílotun *P*. ío *P*, sie *F*. io *P*. duruch *F*. ogtun kerno *F*. gibot *P*.
 17. gifáz *P*. 18. imo *P*. al *übergeschrieben* *V*. samant *F*. azin *P*.
 19. uuóla *PF*. gidigini *F*. 20. fuuazi *F*. thes *P*. 21. ezan (*ein*
zweites z übergeschrieben) *V*, ezzen *F*. bifezzan *F*. 22. disg *P*, tisz *F*.
 ři *P*. den *F*. 23. dar, und so immer in diesem Capitel *F*. nichil *F*.
 uunna *F*. sunna *P*. 24. ní *P*. imo *P*. ferron *P*. éinlif *P*.
 dágařterron *P*, tagařterron *F*. 25. druhtin *P*, truhtin *F*. félbo *P*. dir *F*.
 és *P*. 26. thie *P*. imo *P*. 27. vntar *F*. furifon *P*. 28. himil-
 ríche *P*. ouh *fehlt* *F*. gidílonotun *F*. hiar (*oorn t übergeschrieben*,
i ausgekratzt) *V*. 29. irdílonotun *F*. se *fehlt* *F*. harto *P*. mág-
 falto (*Schreibfehler*) *P*, manachfalto *F*. 30. héra (*h ausgekratzt*) *V*. thih]
 dia ih *F*. euuiga *F*. drúťřcař *P*, trúťřcař *F*. 31. ířt *P*. úns (*Accent*
ausgekratzt) *V*, uns *P*. íro (*Accent ausgekratzt*) *V*, iru *F*. durřtin *F*.
 32. drato manachfalto *F*.

Ni múgun uuir, thoh uuir uuóllen, iro lób irzellen,
bi thiú fáhemes mit fréuuidu nu frammort zi theru rédinu.

X.

DESIDERIO DESIDERAUI HOC PASCHA.

Bigán tho druhtin rédinon then féiben zuelif théganon,
then thár umbi ínan fazun, mit imo fáman azun.
,Thes múafes gérota ih bi thiú, thaz ih iz ázi mit íu,
er ih thaz uuízi thulti, ioh bi íúih dót uurti: F79^b
5' Ni drínku ih, rehto in uuára, thes rébekunnes méra,
fon themo uuáhsmen fúrdir, thaz gilóubet ir mir,
Er íh iz fo bithénku, mit íú fáman aaur drínku
níuuuaz, thaz íu iz líche, in mines fáter riche: V125^b
Nam er tho félbo thaz brót, bót in iz gifégenot,
10 gibót, thaz fies ázin, ál fo fie thar fázin.
,Ir ezet, quád er, ,ana uuán, líchamon mínan,
allen zéllu ih iu tház, thaz éigit ir giuuúffaz.
Nemet then kélih ouh nu zi íú, thaz drinkan déilet untar íú,
thar drínket ir thaz minaz blúat, thaz íu in euuon uuóladuat.

33. nu (u in i corrigiert) V. doch F. uuir fehlt F. uellen F.

34. frúuidu (das erste i in e corrigiert) V. deru F.

X. 1. Do, und so immer in diesem Capitel F. truhtin F. den, und so
immer in diesem Capitel F. zuelif deganon F. 2. dar, und so immer
in diesem Capitel F. samant F. 3. des, und so immer in diesem Ca-
pitel F. górota (das erste o in e corrigiert) V, kerota F. ih fehlt F.
diu F. daz, und so immer in diesem Capitel F. íh iz P. íú (Accent
über u ausgekratzt) V, íú P. 4. íh P. dulti F. blúih PF. tot F.
5. trínchu F. mera P. 6. demo F. fúrdir P. 7. bidenchu F. sa-
mant F. drínku P, trínchu F. 8. níuu uuaz P, ni uuaz F. íu
(Accent über u ausgekratzt) V, íú P. 9. ér P. gifeganot F. 11. ézet
quad P. ane F. 12. iu auf einer Rasur V, íú P. éigit P.
13. német P. den chelich F. zíu PF. trincan teilet F. 14. trin-
ket F. íú P. éuuon P. uuoladuat P, uuolatuat F.

X. 1. Luc. 22, 15. 5. Matth. 26, 29. 10. Luc. 22, 17 fqq.

- 15 Iz héilit liuto uuúnta ioh máanagero súnta, P 130^a
 iz ist mángfaltaz thíng, yrlófit thefan uuóroltring.

XI.

ANTE DIEM FESTUM PASCHAE SCIENS IESUS QUIA
 VENIT.

- So síe tho thar gázun, noh tho zi díage fazun,
 spíohota ther díufal felbon iúdafan thar.
 Dét er, fof er ío duat, uuárf iz hártó in sínaz múat,
 thes náhtes er gifítoti, er drúhtinan firféleti.
 5 Krift mánnota thie síne unz in énti themo líbe,
 thíer zi zúhti zi imo nám, tho er eríft brédigon bigan.
 Er uuéssa, thaz sín fáter gab, fo uuít, fo hímil umbiuuárb,
 ál imo zi hénti, zi síneru giuuélti;
 Uueft er félbo ouh, fo iz zám, tház er uns fon góte quam,
 10 ioh áuur, fof er uuólta, zi ímo faran scólta:

15. heilit hluto *P*. uuunta *P*, uunta *F*. manakero *F*. sunta *P*.
 16. manachfaltaz dínch *F*. erlófit (e *unterpunktirt*, y *übergeschrieben*) *V*,
 irlofit *F*. defan ueroltrínch *F*.

- XI. 1. Só síe *P*. do, und so immer in diesem Capitel *F*. dar, und so
 immer in diesem Capitel *F*. noch *F*. tisege *F*. 2. spíota, mit an-
 derer Tinte von anderer Hand spuan *übergeschrieben* *F*. der, und so
 immer in diesem Capitel *F*. tiufal *F*. von derselben Hand mit der-
 selben Tinte wie spuan setzt *F* für nach tiufal 3. tet *F*. tuat *F*.
 ío (*Accent über o ausgekratzt*) *V*, ío *P*. uuarf *P*. 4. truhtinan firfeleti *F*.
 5. xp̄c *VP*, christ *F*. dia sína *F*. en (i *durch e geschrieben*) *V*.
 demo, und so immer in diesem Capitel *F*. 6. thi *P*, die *F*. zi zwei-
 mal geschrieben *F*. nam *P*. 7. daz, und so immer in diesem Capitel *F*.
 uuít] uuíht *F*. 8. giuuélti *P*. 9. uuíff *F*. félbø *P*. ouh *fehlt* *F*.
 er *übergeschrieben* *V*. fone *F*. 10. zj *P*. íáran *P*. scólta *P*, scholta *F*.

- XI. 1. Joh. 13, 1 sqq. 7. Locutus evangelista de tanta Domini humilitate,
 prius ejus celsitudinem voluit commendare. Ad hoc pertinet, quod ait: Sciens,
 quia omnia dedit ei Pater in manus. Cum ergo ei omnia dedisset Pater in
 manus, non Dei Domini, sed hominis servi implevit officium. Alcuin in Joh.
 pag. 592.

- Er stúant yr themo múase tho zi themo ábande,
 légita sín giuuáti, er in mandát dati. V120^a
- Nám er einan sában thar, umbigúrta síh in uuár,
 nam áfter thiu ein békin, goz er uuázar tharin.
- 15 Flang tho zi iro súazin, gibót, síe stílo sazin,
 thio síno diurun hénti uuúasgin se unz in énti. P130^b F80^a
- Druhtin sélbo thaz biuuárb, mit themo sábane ouh gifuárb;
 thíu sín hoha guáti lerte síe ótmuati.
- So er es érist bigán, er sar zi pétruse quam,
- 20 yrsciucht er filu dráto súlichero dáto.
 ‚Ist, druhtin!‘ quad, ‚gilúmplih, thaz thú nu uuásges mih?
 inti íh bin eigan scák thin, thu bist hérero min?
 Thuruh thin héroti níst mir iz gimúati,
 thaz ío súazi mine zi thiu thin hánt birine.‘ —
- 25 Gab er mo ántuurti mit mámmenteru mílti,
 thaz uuérk er thar tho stota, iz súazo imo gifágeta.
 ‚Thaz íh nu méinu mit thíu, unkund hártó íst iz íu,
 iz uuirdit éthesuuanne thoh íú zi uuízanne.‘ —
- ‚Fírúagen ih iz,‘ quad er, ‚frám, ouh ío ni meg iz uuérdan,
 30 theiz ío zi thíu gigange, theih thíonost thir gihénge.‘ —
 ‚Ni uuasgu ih síe,‘ quad er, ‚thír, nu habest thu déiles uuíht mit mír,
 ouh, bi thía meina! giméinida nihéina?‘ —

11. ir (i in y corrigiert) V, ir PF. apande F. 12. mandatum gitati F.
 14. diu, und so immer in diesem Capitel F. bechin F. darin F.
 15. flang] gianc F. 16. dio, und so immer in diesem Capitel F. síno P.
 diurun P, tiuren F. henti P. uuuasgun F. in (i auf einer Rasur) V.
 17. truhtin, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 39, wo thruhtin
 geschrieben F. gifuarb P, gifuuarb F. 18. thiu P. hóha P. lerta F.
 19. bigan P. 20. erfelucht (y über e geschrieben) V, irsciucht F. drato P.
 dato P, tato F. 21. gilúmplih (gi auf einer Rasur) V, gilimplich F.
 thu P, du, und so immer in diesem Capitel F. 22. ih P. scák (Schreib-
 fehler) P, scalch F. din, und so immer in diesem Capitel F. Frage-
 zeichen nach min VP. 23. duruch F. 24. thíu (Accent ausgekratzt) V,
 thíu P. 25. mammunteru F. mílti P. 26. suuazo F. imo P.
 sageta F. 27. meuin P. únkund harto P. íú (Rasur zwischen i
 und u, Accent über u ausgekratzt) V, íú P. 28. uuirdit fehlt F. doch,
 und so immer in diesem Capitel F. 29. ío (Accent über o ausgekratzt) V.
 ni auf einer Rasur V. 30. deiz F. ío P. deih, und so immer in diesem
 Capitel F. thíonost P, dionost F. dir, und so immer in diesem Capitel F.
 31. uuásgu P. se P. nu] ni PF. habest thu] habestu F. teiles F.
 32. dia F. giméinida (das zweite i auf einer Rasur) V, gimeinada F.

- „Drúhtin,‘ quad er, ‚uuasg mih ál, ob iz fúlih uuefan scál, V126^b
 hóubit ioh thie fúazi, thin náhuuift ist mir fúazi,
 15 Thaz iz lo ni uuerde, thaz ih thín githarbe,
 noh, liobo drúhtin min, theih íó gimángolo thin!‘ —
 Quad tho zi ímo druhtin kríft: ‚thér man, ther githúagan íft P131^a
 thie fúazi reino, in uuára, ni thárf er uuasgan méra.‘ —
 So drúhtin tho gideta tház, mit ín er auur sámán faz,
 10 flúmo er in tho zéinta, uuaz er mit thíu meinta.
 Er nám er fín giuuáti, tho zálta in far thio dáti,
 thes selben uuérkes guati, thoh iúdas es ni hórti.
 ‚Uuízit,‘ quad er, ‚thesa dát, thaz sí in íuuh gigát,
 thar ír ni sít zi fráuili, thaz zéigot íú thiz bíldi.
 15 Ir héizet állaz thaz iar mih drúhtin inti méistar; F80^b
 rehto spréchet ir thár, ih bín ouh íó, thaz íft uuár.
 Nu ih fúlih thultu uuidar thie, thih uuáltu,
 mit fúlicheru rédinu then mínen mih sus nídiru:
 Uuio harto mér zimit íú, ir ginozon bírut untar íu,
 50 thaz ein ándremo fúazi uuasge gérno,
 Ioh untar íu mit guáti irbietet ótmuati,
 mit míhilen mínnon íz frámmort zeigot mánnon?‘ —

33. quad *P.* uuasg *P.* ub *F.* fulich *F.* scál *P.* 34. zwischen
 hóubit und ioh ziemliche Lücke *V.* die, und so immer in diesem Capitel *F.*
 fuuazi *F.* 35. githárbe *P.* gidarbe *F.* 36. noch *F.* lo *P.* gimán-
 kolo *F.* 37. xpc *VP.* chrift *F.* ther *P.* githúagan *P.* 38. darf *F.*
 mera *P.* samán sáz *P.* 39. giteta *F.* samant *F.* 40. gizeinta *F.*
 uuaz ér *P.* 41. dati *P.* tati *F.* 42. des *F.* horti *P.* 43. defa tat *F.*
 íuuh (*Accent über u ausgekratzt*) *V.* gigat *P.* 44. zeigot *P.* diz *F.*
 dih *F.* 45. heizet *P.* iar *P.* 46. réhto *P.* thar *P.* íh *P.* ío *P.*
 47. ih *fehlt P.* fulich dultu *F.* 48. fulicheru *F.* nideru *F.* 49. gi-
 nózon *P.* íú *P.* 50. éin *P.* anderemo *F.* kerno *F.* 51. íu
 (*Accent über u ausgekratzt*) *V.* íú *P.* guáti *P.* irbietet *F.* 52. mi-
 chilen *F.* mínnon *P.*

XII.

CONTRISTATUS EST IESUS SPIRITU ET DIXIT EIS
DE TRADITIONE EIUS.

- So ér in gizéigota thár, so uuard er únfrauuer fár, V127^a
 fih drúabta fines múates, ther fréuuida íft alles gúates.
 Róu thio fino gúati thie uuénegun lúti,
 thes óuh, ni uuas tho duála, thero iúngorono zála. P13^a
- 5 ‚Ih zéllu fú,‘ quad er ubarlút, ‚alle uuárut ir mir drút;
 ih zuélifi iuih zélita, ioh fúntar mir iruuélita
 Uzar uuóroltmenigi, ir uuárit min githígini,
 thaz íh ouh min giráti fú allaz kúnd dati,
 Ioh so iz zi thífu uurdi, thaz ír mir leíftit húldi,
 10 bi thiu méíftig zóh ih fúih, ir mír ni datit áfuih.
 Thoh habet fúmilih thaz múat, mir hinaht áparati duat,
 ioh gíbit mih zi hánton then minen flanton.‘ —
 Sah ein zi ándremo, in hérzen uuas in ángo,
 in múate irquamun háрто thero drúhtines uuórto.

- XII. SPIRITU vor IESUS. 1. Ér *übergeschrieben* V, er P. in P. thar P, dar, und so immer in diesem Capitel F. far P. 2. truabta F. der, und so immer in diesem Capitel F. est F. 3. róuo (das letzte o ausgekratzt) V. dio, und so immer in diesem Capitel F. die F. 4. des, und so immer in diesem Capitel F. do, und so immer in diesem Capitel F. duála P, tuuala F. dero, und so immer in diesem Capitel F. zala P. 5. iu quád P. trut F. 6. zueliui F. iúih (Accente ausgekratzt) V. 7. uueroltmenigi F. uuarut F. gidigini F. 8. daz, und so immer in diesem Capitel F. gund P. tati, und so immer in diesem Capitel F. 9. so P. difu uurdi F. ir P. léíftit huldi P. 10. diu, und so immer in diesem Capitel F. zoch F. ih fehlt F. iuih P. tatit F. 11. doch, und so immer in diesem Capitel F. fumelich F. muat P. hinah (t hinzugeschrieben) V, hinath F. tuat F. 12. den, und so immer in diesem Capitel F. 13. anderemo F. 14. truhtines F. uuorto P.

- 15 In múate uuas in dráti thie égislichun dáti,
 ioh fórsputun zi nóti, fon uuémo er fulih quáti,
 Ió untar ín umbiríng, fon uuémo quami fúlih thing,
 fo uuélichu dáti ioh fulih ánarati?
 Tho sprachun sie álle fon ín: ,ia íh iz drúhtin ni bín?
 20 ia iz héraza min ni rúarit, noh fúlih balo fúarit? —
 Thoh sie síh uueftin réinan úzana then éinan, *F81^a*
 gilóubtun sie mer hártu thero sínero uuorto. *V127^b*
 Quad tho írdas, ther iz ríat, ioh állan thesan scádon bliant,
 er sprah mit únuuiridin: ,meistar, ia íh iz ni bin? —
 25 ,Thaz quisdú,‘ quad er fár, ,thoh fágén ih fú, in álauuar, *P132^a*
 thér man thultit íamer filu mánagfaltaz fér,
 So kráftlichan uuéuon fo thúltit er in éuon,
 thaz ímo fazi thánne, ni uúrti er io zi mánne.‘ —
 Pétrus bat iohánnan, thaz er íreiskoti then mán,
 30 er zi imo irfrágeti, uuer fúlih balo ríati.
 Thaz bóuhnita er, giuúiffo, uuas náhisto gifézzo;
 thes méífteres, in uuára, hábetun sie mihila héra.
 Uuánta thar faz, thágeta pétrus, fo ih nu fágeta,
 ni gidórfta sprechan lúto hérofto thero drúto.
 35 Tho frágeta er thio dáti, ioh thaz ánarati,
 bat ér in iz gifágeti, fon fúorgon sie al irrétiti.

15. dati *P.* 16. forskotun *F.* fulich, und so immer in diesem Capitel *F.*
 quati *P.* 17. ió *P.* untar *fehlt F.* umbirinch *F.* uuemo quámi *P.*
 fulih *P.* dinch *F.* 18. dati *P.* 19. spráchun *P.* druhtin *P.*
 truhin *F.* 20. noch *F.* fulih bálo fuarit *P.* 21. sich, und so immer
 in diesem Capitel *F.* uúifin *F.* úzana (*das erste n ausgekratzt*) *V.*
 23. ría (*t hinzugeschrieben*) *V.* allen defan *F.* 24. spráh *P.* sprach *F.*
 bín *P.* 25. quistu *F.* 26. dultit, und so immer in diesem Capitel *F.*
 íamer (*Accent über a ausgekratzt*) *V.* íamer *P.* fulu (*Schreibfehler*) *P.*
 fer *P.* 27. euon *F.* 28. imo fazi *P.* thanne *P.* danne, und so
 immer in diesem Capitel *F.* uurt *F.* ió (*Accente ausgekratzt*) *V.* ió *P.*
 29. pat *F.* iohánnan (*über das erste n ein zweites geschrieben*) *V.* ér *P.*
 ireiscoti *F.* 30. ímo *P.* fulih bálo *P.* ríati *P.* rieti *F.* 31. gifézzo *P.*
 32. sie *übergeschrieben V.* héra (*ér auf einer Rasur*) *V.* 33. uuanta *P.*
 dageta *F.* 34. gidórfta (*g aus einem anderen Buchstaben corrigiert*) *V.*
 gidorfta *F.* truto *F.* 36. fageti *F.* forgon *F.* sie *P.*

19. Matth. 26, 22. 21. Et certe noverant Apostoli, quod nihil tale contra
 Dominum cogitarent. Sed plus credunt Magistro, quam sibi. Rhabanus Maurus
 in Matth. pag. 142. F. 23. Matth. 26, 24 sq. 29. Joh. 13, 24 fqq.

- ,Thaz sítot,‘ quad er, ana nót, themo ih blútu thiz brót.‘ —
 tho nám er eina snítun thar, inti bot fa iúdase far.
 After thémo muase, so kleib er sátanase,
 40 ioh uuíalt sín sár ubarál sélbo ther díufal.
 So er zi thúu tho giuuánt, thaz er thia snítun thar firflánt,
 úzgiang sar tho lín-do ther díufeles gifín-do.
 Spráh tho drúhtin zi imo sár, ni dáz er iz gibúti, in uuar; *V128^r*
 ,thaz thu in múate fuaris, slúmo so gifclari iz.‘ —
 45 Ni uuás thar, ther firsúanti, uuaz er mit thúu meinti,
 ouh thia múatdati thehéino mezzo irknáti. *P132^b*
 Súme firnámun iz in tház, uuanta er fékilari uuás,
 thaz hlázi er ío then uuórton uuaz ármen uuíhtin spénton,
 Ódo er thes gifúnni, zen óstoron uuaz giuuúnni, *F8^r*
 50 tház sie thanne hábetin, thes dáges sih gidrágotin.
 So slúmo sof er úzgiang, finstar náht nan intfiang;
 fon themo líohte uuas ther mán in éuon gifkéidan.
 Er fuar hlonto zi fúristen thero lúto,
 máchota zi nóti thaz krístes ánarati. —
 55 Bigán sih freuuen lín-do ther kuning éuuinigo tho,
 thóh er scolti in mórgan bi richi sín irstérbán.
 Ni hábat er in thía redina ni si ékord einlif thégana,
 ih meg iz báldo sprechan, ther zuélisto uuas gifuichan.

37. thaz auf einer Rasur V. demo, und so immer in diesem Capitel F.
 diz F. brot P. 38. enti F. bót P. 39. kleib P. er auf
 einer Rasur V. 40. ubaral P. statt sélbo scheint sélber gestanden zu
 haben V. tiufal F. 41. dia, und so immer in diesem Capitel F.
 firflant P. 42. uzgianch F. díufeles (Rasur zwischen í und u) V, tiu-
 fales F. 43. sprach F. truhtin F. zimo P, cimo F. gibúti P.
 44. tház P. du F. gifclariz P, gifchiariz F. 46. muattati deheino F.
 47. sume P. uuant P. sechilari F. uuas P. 48. io P. 49. ódo P.
 giuunni F. 50. tages F. gitragotin F. 51. uzgianch F. intfianch F.
 52. gifkéidan P, gischeidan F. 53. ér P. hlonto (das erste o radiert) V,
 ilento F. 54. xp̄ec V, xp̄es P, chrístes F. 55. kúning P, kuninch F.
 56. scolti P, scholti F. irstérbén F. 57. habat P, habeta F. ékorde
 (das letzte e ausgekratzt) V. degana F. 58. zuuelisto F. gifuich-
 chan F.

43. Non praecepit Christus facinus, sed praedixit. Alcuin in Joh. pag. 594.

44. Joh. 13, 27 sqq.

Ni stúant thiú maht thes uulges in ménigi thes héries,
 60 iz uuas ál in rihti in sínes einen kréfti.
 Er quam fo rífi hera in lánt ioh kréftiger gígant,
 in éinuuigi er nan stréuuita, ther ríchi sínaz dáróta,
 Then fúriston therera uuórolti nótagan gihólóti,
 in bánt inan gilégiti, er fúrdir uns ni dériti.

V128^b

XIII.

PETRUM DIXIT NEGATURUM.

Zi sineru spráchu druhtin fíang, fo iúdas thanan úzgigiang;
 thes náhtes er in zálta reda mánagfalta. P133^a
 ‚Giuiisso,‘ quad er, ‚uulzit nú, kíndjlin mínu,
 theih bín mit íú, in uuára, lúzila uuíla.
 5 So fúachet ir mih héizo ioh harto ágaleizo,
 ni hílfit íúih thiú íla thanne in thía uuíla.
 Ih lazu, fágen ih íu tház, gíbót alaníuuaz:
 ir íúih mínnot untar íú, fo ih iz bílidta fora íú,
 Thaz mánnilih irkénne in themo mínnonne,
 10 ioh ellu uuórolt ouh in thíu, mih méístar habetut zi thíu.‘ —
 Súntar gruazt er óuh, in uuár, pétrum sínan thégan thar,
 sprah ímo thero uuórto in múat tho filu hártó:

59. uulges (*die beiden uu etwas durchstrichen*) V. 60. rihti (*Accent ausgekratzt*) V. 61. quám P. rífi P. 62. taróta F. 63. derera vuerolti F. 64. gilégita (*i durch a geschrieben*) V. teriti F.

XIII. 1. Truhtin, *und so immer in diesem Capitel F.* fianch F. danana F. gianch F. 2. des, *und so immer in diesem Capitel F.* 3. giuiisso P. quad er *übergeschrieben V.* nach uulzit *Rasur V.* nu P. 4. deih F. íu P. uuíla P. 6. íuuh P. díu, *und so immer in diesem Capitel F.* danne F. día, *und so immer in diesem Capitel F.* 7. láz íu P. íu P. daz, *und so immer in diesem Capitel F.* 8. íuuh P. vntar F. íú P. bílidota (*o ausgekratzt*) V. sóra íú P. 9. mánnilih F. thémo (*Accent ausgekratzt*) V, demo, *und so immer in diesem Capitel F.* 10. elliu uue-rolt F. habetut F. 11. ouh P. degan F. dar, *und so immer in diesem Capitel F.* 12. spráh P, sprach F. imo P. dero, *und*

XIII. 1. Joh. 13, 33 sqq.

11. Luc. 22, 31 sqq.

- ,Simon hóg es ubarál thes ih thir nu fagen scal,
 ioh harto thenki tharazúa, thaz muat in fiara ni dua. F82
- 15 Gérota iuer háрто felb théр uuidaruuerto,
 thaz múafí er rédan fú thaz múat, só man korn in síbe duat.
 Iz uuas háрто égislih; tho betota ih félbo bi thih,
 in gilóubu ni giuúángtis, ioh múates thih gihártis.
 Uuis ouh droft féres, far thu thih bikéres,
 20 brúadoron thinen, thaz scádon sie firmiden. — V129
 Er sprah báldicho ioh harto théganlichó,
P133
 quad, só gihárteti mit ímo in theru nóti.
 ,Mit thir bin garo, druhtin, mit múate ioh mit máhtin,
 in karkari zi fáranne ioh tóthes ouh zi kóronne.
- 25 Gifuúchen sie thir álle, nub íh só thiz uuolle,
 nub íh giuúéizez ubarál, so man méifstere scal.
 Ni fí thir in githánke, thaz íh thir só giuúénke,
 druhtin min líobo! thes dúan ih thih gilóubo. —
 Tho zálta krist thia hérti, theiz álles uuio uuúrti
- 30 báldi fines múates ioh élleses gúates.
 ,Pétrus zellu ih thir tház, thaz uuíg thaz íst so hébigaz,
 thaz thú gilougnis háрто noh hínaht thero uuórto,
 Tház thu quis zi lézift, thaz thú mih far ni uuúzift,
 ioh fuéris filu héizo, ni síis thero ginózo.

so immer in diesem Capitel F. do, und *so immer in diesem Capitel F.*
 15. simon *P.* dir, und *so immer in diesem Capitel F.* schal *F.*
 14. háрто *P.* denchit *F.* tharazua *P.* darazua *F.* tua *F.* 15. iuer
 (*Accente ausgekratzt*) *V.* iuar *F.* ther *P.* der, und *so immer in diesem*
Capitel F. uuidaruuarto *F.* 16. muafi *P.* muat so *P.* tuat *F.*
 17. *Rasur über* iz *V.* egislih *P.* egislihc *F.* thih *P.* thich *F.*
 18. giuuanctis *F.* dich *F.* 19. uuis *P.* droft *P.* troft *F.* du dich,
 und *so immer in diesem Capitel F.* 20. brúadron *F.* dinen *F.* scádo *P.*
 21. er *P.* sprach *F.* deganlichó *F.* 22. giherteti *F.* deru *F.*
 23. garu *F.* ioh (i *aus einem anderen Buchstaben corrigiert*) *V.*
 24. charkari *F.* todes *F.* chorone *F.* 25. io *P.* diz *F.* 26. ih *P.*
 giuueizzet *F.* meifstare *F.* 27. gidanche *F.* io *P.* giuuenche *F.*
 28. druhtin min liobo *P.* tuan *F.* 29. xpc *VP.* crift *F.* deis *F.*
 ni vor uuúrti (uuúrti *P.*) *ausgekratzt V.* 30. ellines *F.* 31. petrus zéllu *P.*
 32. thu *P.* gilóugnis *P.* gilougnis *F.* harto *P.* noch *F.* 33. thú *P.*
 quift *F.* 34. fuéris *P.* fuueris *F.* deru *F.*

- 35 Thu lóugnis min, zi uuáre, er hinaht háno krahe
in nólichemo thínge, er thaz húan fínge,
Lóugnis thrín stunton mit thínes felbes uuórton.
gihúgi uuórtes mines, thes héreren thines. —
Zi spéri irquam er hártó fúlichero uuórto,
- 40 tho spráh er uuórton héizen, thia kúanheit uuolt er uuéizen:
,Dráhtin min ginádig, thi íh es uuurti uuírdig, *V129^b*
mit thíonostu ih biuuúrbi, thaz ih mit thír irsturbi: *P134^a*
Thaz fuért ni uuari in uuórolti fo hartó bízenti, *F82^b*
odo ouh spér thehein fo uuás, thaz ih rúahti bi tház;
- 45 Uuáfan ni uuári, thaz ih in thíu firbari,
ni ih gabi féla mina in uuéhfal bi thia thína;
Ther flant íó fo hébiger, then ih intríati thiu mér,
thaz mih íó ginotti, theih thín firlóugneti. —
Sie sprachun álle, fo man uuéiz, fo sámalichan úrheiz,
- 50 bihlázun sih zi nóti thera felbun kúanheiti,
In félben thaz ni hángtin, thaz sie imo íó giuuangtin;
thehéin thes múate horti in fúlicheru nóti.
Níft er, quadun, tháre, ther íó thih fo irfáre,
gifúnten uns, thir dérien; uuir uuóllen thih in uuérien.

36. dinge *F.* 37. lounnis *P.* louninis *F.* drin *F.* din *F.* uuorton *P.*
38. gihugi *P.* dines *F.* 39. spéri *P.* uuorto *P.* 40. doch *F.*
sprach *P.* sprach *F.* er *übergeschrieben V.* heizen *P.* chuanheit *F.*
41. ginadich *F.* thiu íh (u *ausgekratzt*) *V.* di ih *F.* uurti uuirdich *F.*
42. dionostu *F.* biuúrbi *PF.* 43. fuert *F.* uuerolti *F.* 44. de-
hein *F.* tház (z *auf einer Rasur*) *V.* thaz *P.* 46. uuéhfal (*Rasur*
zwischen u und é) *V.* dina *F.* 47. io *P.* den *F.* intrieti *F.*
mer *F.* 48. íó (*Accent über o ausgekratzt*) *V.* íó *P.* ginótti *P.*
deih *F.* firlougeneti *F.* 50. sich *F.* dera *F.* chuanheiti *F.*
51. hanctin *F.* się imo (*die Punkte ausgekratzt*) *V.* simo *P.* íó (*Accent*
über o ausgekratzt) *V.* íó *P.* giuuangtin *F.* 52. dehein *F.* horti *P.*
noti *P.* 53. dare *F.* 54. dérien] tergen *F.* uuir (*Rasur zwischen u*
und i) *V.* in uuérien] iruuerien *F.*

46. Joh. 13, 37.

49. Matth. 26, 35.

XIV.

IUBET UT CUI DESIT GLADIUM EMAT.

- ,Thanne ih,‘ quad er, ,sánta, in min arunti fúih uuánta,
 uuard iz íouuánne, thaz brústi fú uuihtes thánne?‘ —
 ,Ni uuérd iz,‘ quadun, ,drúhtin! ni uuir fúarin mit ginúhtin;
 thoh unfer nihéin uuiht drúagi, thoh hábetun uuir ginúagi.‘ —
 5 ,So uuer fékil,‘ quad er, ,éigi, ni sí imo in thiu ginúagi,
 uuanta fú nu nó uuirdit, neme thia dásgun tharmit.‘ — *P 134*
 Gibót er tho, in then nótin thaz síe síh uuárotin, *V 136*
 thaz nihéin thes fártes tho thárbeti thar fuértes.
 So uuélih fo iz ni hábeti, gibót er, thes gizlоти,
 10 er úmbi thaz in gáhi thia dúnichun gigábi.
 Thaz héilege ío girédotun, ouh búah fon mir gifágetun,
 ioh fórafagon zéllent, thio zíti iz nu irfúllent.
 ,Drúhtin,‘ quádun se sár, ,uuir éigun zuéi fuért hiar
 nu zi thérera fristi in thina fóllufti.‘ —

- XIV. 1. Thánne (nn *auf einer Rasur*) V, danne, und so immer in diesem Capitel F.
 2. íouuanne P. daz, und so immer in diesem Capitel F. in uuihtes
 thanne P. Fragezeichen nach thanne P. 3. quatum F. truhlin,
 und so immer in diesem Capitel F. 4. doch, und so immer in diesem
 Capitel F. nihhein F. drúagi (d *wahrscheinlich aus t corrigiert*) V,
 truagi F. 5. fechil F. éigi (e *auf einer Rasur*) V. sí imo P.
 in thiu] thar F. 6. neme P. dia, und so immer in diesem Capitel F.
 tasgun F. tharmit P, darmit F. 7. do, und so immer in diesem Ca-
 pitel F. den F. síe P. síh F. 8. nihhein F. des, und so
 immer in diesem Capitel F. darbeti F. dar, und so immer in diesem
 Capitel F. fuertes F. 9. uelich F. 10. tunichun F. 11. búah F.
 fagetun F. 12. zellent P. thia (a *unterpunktirt, o übergeschrieben*) V,
 dio F. 13. quatum F. zuéi fuert F. 14. derera F. fristi P. dina F.

- XIV. 1. Luc. 22, 35 sqq. 6. Magister missis ad praedicandum discipulis,
 ne quid tollerent in via praecepit, videlicet ordinans, ut qui evangelium annun-
 tiant, de evangelio vivant. Mortis vero instante periculo congruam
 tempori regulam decernit, pecuniam scilicet victui necessariam, donec sopitaper-
 fecutorum infania, tempus evangelizandi redeat, tollere permittendo. Bede in
 Lucam col. 427.

15 ‚Ginúag ist thár,‘ quad er zin, ‚thiu mugun úrkundon sin,
 thaz uuir in mugun uuérren, in thiu uuir tház uuollen;
 Nólh ni tharf man zéllen, in thiu uuir tház iruuellen,
 ni bunfih uuáfan nerien, giftén uuir unfih uuérien.‘ —

F83^a

XV.

CONSOLATUR DISCIPULOS DE MORTE EIUS.

Dróft er sie tho uuórto fines tóthes harto,
 er iz zi thiu uurti; es uuárun in tho thúrfti.
 ‚Ni fluz,‘ quad er, ‚smérza, ni riáze óuh íuer hérza,
 in got gilóubet ioh in míh, giuúlfso, theift gilúmplih.
 5 Mines fátér hus ist bréit, uuard uuóla then thara íngeit,
 ther síh thés muaz fróuuon, ioh ínnana bifcúuuon.
 Thar ist, in álauuari, mánagfalt gilári,
 húgget therero uuórto, ioh felida mánagfalto. P135^a
 Uuariz álesuuar, in uuár, fliumo fágeti ih fú iz fár,
 10 uuérgin thaz gizámi, fõ ih íuuh iz ni háli. V130^a

15. ginuagi *F.* thar *P.* zi ín *PF.* 16. thiu *P.* diu *F.* 18. bi
 únfih *P.* bunfich *F.* unfich *F.*

KV. 1. Trost *F.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* dóthes (d unter-
 punktiert, t übergeschrieben) *V.* todes *F.* 2. diu, und so immer in diesem
 Capitel *V.* durfti *F.* 3. fl iuz *PF.* 4. deift gilumplich *F.* 5. uuard
 übergeschrieben *V.* grössere Rasur nach uuóla *V.* ther (r corrigiert
 in n) *V.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* thar (a klein hinzu-
 geschrieben) *V.* thar *P.* dar *F.* 6. der, und so immer in diesem Capitel *F.*
 síh *P.* sích *F.* thes *P.* des, und so immer in diesem Capitel *F.* inana
 bifchouuon *F.* 7. dar, und so immer in diesem Capitel *F.* 8. derero *F.*
 falida (das erste a in e corrigiert) *V.* 9. flumo *P.* fágét *P.* fageti *F.*
 íu íz *P.* 10. uerkin *F.* daz, und so immer in diesem Capitel *F.*
 fõ ih] síh *PF.* íuuh (Accent über u ausgekratzt) *V.* íuuh *P.* íu *F.*

15. Duo gladii sufficeunt ad testimonium sponte passí saluatoris. Unus qui et
 Apostolis audaciam pro Domino certandi et evulsa ictu ejus auricula Domino
 etiam morituro pietatem virtutemque doceret inesse medicandi. Alter qui nequa-
 quam vagina exemptus ostenderet eos nec totum, quod potuere, pro ejus de-
 fensione facere permisso. Beda in Luc. col. 428.

KV. 1. Joh. 14, 1 sqq.

- Ih faru gárauuen iú fár frónisgo iú stát thar,
 ir, thés ni missedrúet, mit mír thar iamer búet,
 Thaz, thar min géginuerti íst, fí íámer íúer náhuuift,
 thaz ir uuízit mina fárt, thero uuégo ouh uefet ánauart. —
- 15 Zi ímo sprah tho thómas, er ein thero éinlifo uuas:
 ,thes uuéges ni birun uuir ánauart, ouh ni uuízun thina fárt;
 Girihti unsih es álles, uuara thu fáran uolles. —
 thaz uuára zált er imo fár, ioh spráh ouh zi imo fús, in uuar:
 ,Íh bin ueg réhtes ioh alles rédihaftes,
- 20 bin ouh líb inti uuár, bi thiú ni gírrot ir thar.
 Níft mán nihein, thaz íst uuár, ther quéme zi themo fáter far,
 thes íáman inan gibéite, íh inan ni léite.
 Ób ir mih irknúatit, ir félbon thaz instúantit
 ana lánglicha fríst, uuíolih ouh min fáter íst. —
- 25 Quad tho phíllippus iro éin, thiz felba uuás imo, untar zuéin
 giloubt er, únredina, ther fáter uuari fúrira:
 ,Then fáter, druhtin! éinon, then láz unsih bísóuuon, **F83^d**
 thin uuórt sin ósto gíuuúag, so íst uns álles gíuuag. — **P135^d**
 Nám tho druhtin thánana thia selbun únredina;
- 30 uuant er in ábuh iz instúant, kert er mo álles uuio thaz múat. **V131^d**
 ,So mánagfalto zíti ih mit íú bin hiar in uuórolti,
 mit múatu ir mir ni náhet, ioh mih nóh nirknáhet.

11. far *P.* fronsico *F.* 12. missidrúet *P.* missitruet *F.* iámer *P.*
 13. thár *P.* iuar *F.* 14. tház *P.*, thar *F.* uuízit *P.* dero, und
 so immer in diesem Capitel *F.* uuégo *P.* ouh *überschrieben V.*
 15. sprach, und so immer in diesem Capitel *F.* éin *P.* einliuo *F.*
 16. dina *F.* fart *P.* 17. unsih, und so immer in diesem Capitel *F.*
 uuára *P.* du, und so immer in diesem Capitel *F.* 18. far *P.* sprah *P.*
 ouh nach zi imo *F.* zímo fús *P.* uuár *P.* 21. demo *F.* 22. nan
 (von i *überschrieben*) gibéite *V.* 23. irknatit *F.* 24. lanlicha *F.*
 uuíolich *F.* 25. thiz] daz *F.* zuuein *F.* 26. giloubt *P.* 27. truhtin,
 und so immer in diesem Capitel *F.* bísóuuon *F.* 28. din *F.* giúúag
 (v nach i *überschrieben*) *V.* giuuúag *P.* giuuuach *F.* uns *fehlt F.*
 allen *F.* gíuuach *F.* 29. danana dia *F.* 30. uuanta *F.* abuch *F.*
 in setzt *F* vor muat. 31. iú *P.* uuerolti *F.* 32. íoh *P.* nóh *P.*
 noch *F.* *Fragezeichen nach nirknáhet VP.*

25. Sed ideo magister discipulum arguebat, quoniam cor postulantis videbat.
 Tanquam enim melior pater esset quam filius, ita Philippus patrem nosse cupiebat, et ideo nec filium sciebat, quo melius aliquid esse credebatur. Alcuin in Joh. pag. 597. 27. Joh. 14, 8 sq.

- So uuér so thaz iruuéle, then fáter sehan uuólle,
 thánne, thaz ni hlúh thih, giuuario scóuu er anan mih.
 35 Thar slhit er thaz édili ioh sínes selbes bílidi;
 giuuiſſo féh er anan mih, min fáter ist so fámalih. —
 Er zalt in óuh tho thar, méiſt uuio ther héalego géiſt
 thie uulzzi in ſcolta méron mit sínes selbes léron.
 Nihéinemo ni brúſti, ni er alla frúma uueſti,
 40 allaz uuár inti gúat, ſo félben gotes géiſt duat.
 Zálta in ouh, in uuára, uuóroltiuto fára,
 árabeiti mánago, thio in tho uuarun gárauuo.
 Lért er ſie mit uuórton, uuie thaz firdrágan ſcoltun,
 quad, after théru thulti zi mámmunte in iz vuúrti.
 45 ,Ir ni thúrfut,‘ quad, ,bi thiu, fridu lázu ih mit lu,
 mámmunti ginúagaz, drof ni ſúorget bi tház!
 Ni lázu ih fúih uuéiſon, ih fúer áuur uuifon,
 gidróſtu ih fúih ſcloro mit fréuuidu alazloro.
 Ir bírut, thaz niſt uuúntar, frúnta mine ſúntar, V131^b P136^a
 50 drúta mine, in álauuár, zi thiu ſo kós ih iuih fár.
 Theiſt gibót minaz zi lu: ir iuih mánnot untar lu,
 ioh íagilih thes thénke, thero mínnono ni uuénke. —
 In tho druhtin zélita, uuant ér ſe ſelbo uuélita,
 mánota ſie thes náhtes mánagfaltes réhtes.

53. uuelle *P.* 34. danne *F.* dich *F.* scóu *P.* mih *P.* 35. biludi *F.*
 36. giuuiſſo *P.* then *ausgestrichen*, min *übergeschrieben* *V.* est *F.*
 ſamalich *F.* 37. zált *P.*, zalta *F.* ouh *P.* uuio (uui *auf einer Rasur*) *V.*
 heilligo *F.* geiſt *P.* 38. die, *und so immer in diesem Capitel* *F.*
 ſcholta *F.* leron *P.* 39. alle *F.* uuifli (*das erste i in e corrigiert*) *V.*
 uuiffi *F.* 40. tuat *F.* 41. zalt *F.* in *vor uuara fehlt* *F.* uueroht-
 liuto *F.* 42. dio *F.* uuárun *P.* 43. uuio *PF.* firtragan ſcholtun *F.*
 44. deru dulti *F.* mámmuntę *P.* uúrti (*vorn v übergeschrieben*) *V.*
 uurti *PF.* 45. durfut *F.* laz *F.* iú *P.* 46. trof *F.* ſúorget *P.*
 forget *F.* thaz *P.* 47. iuih *P.* 48. gitroſtu *F.* ih *fehlt* *F.*
 ſchioro *F.* 49. uuntar *F.* mina *F.* 50. druta míne *P.*, truta mina *F.*
 alauuár *P.* iúih (*Accente ausgekratzt*) *V.* iúih *P.* far *P.* 51. deift *F.*
 zlu *P.* iúih (*Accente ausgekratzt*) *V.* iúih *P.* iú *P.* 52. íagilih
 (*Accent über a ausgekratzt*) *V.* íagilih *P.* íagilich *F.* denche *F.* uuenche *F.*
 53. uuanta *F.* 54. manachfaltes rechtes *F.*

37. Joh. 14, 26.

41. Joh. 15, 18 sq.

45. Joh. 14, 18 sqq.

49. Joh. 15, 12 sqq.

- 55 Er hábet in thar gizáltan dróft mánagfaltan
 fon sin félbés guáti, so flúmo so er irftúanti. F84
 Quad, after théra frifti in níamer sin ni brúfti,
 ioh fie lámer, far tház uuúrti, uuárin mit givuúrti.
 So er fe léрта thó in thera náht, so thú thir thar léfan maht,
 60 gizóh fe thar tho fóllon félbo in finan uuíllon.
 Úf zi hímile er tho fáh, ioh félben gotes lób sprah,
 bifálah tho thie thégana in sínes fáter segana,
 Thaz ér mo fie gihíalti, unz er fon dóthe irftuanti,
 ér fie thanne fánti; in thílonost sínaz uuánti.

XVI.

EGRESSUS EST POST HAEC TRANS TORRENTEM
CAEDRON.

- Er after théfen uuorton gláng in einan gárton, P130^b
 úbar einan klíngon síd tho théfen thingon.
 Sie ouh zi thíu gifiangun, mit imo fáman giangun, V132^a
 festes húges follon, thie nótigiftallon.
 5 Bidrahto iz állaz umbiríng, thaz uuas nu iámarlichaz thíng:
 ther alla uuórolt nerita, tho méra ira ni hábeta;

55. droft *P*, troft *F*. 57. dera, und so immer in diesem Capitel *F*.
 58. się *P*, fia *F*. lámer *P*. uurti *PF*. giúrti (v nach i über-
 geschrieben) *V*, giúuurti *P*, kiuurti *F*. 59. tho *P*. dir *F*. 60. uuil-
 lon *P*. 61. uf *P*. 62. bifalach *F*. degana *F*. 63. imo (i ausge-
 kratzt) *V*. ér *P*. dothe *P*, tode *F*. irftúanti *P*. 64. er *P*.
 thánne *P*, danne *F*. fánti *P*. dílonost *F*.

XVI. 1. Defen, und so immer in diesem Capitel *F*. giangh *F*. garton *P*.
 2. do, und so immer in diesem Capitel *F*. dingon *F*. 3. diu, und so
 immer in diesem Capitel *F*. gifiangun *P*. samant *F*. 4. die, und
 so immer in diesem Capitel *F*. 5. bidrahto *P*, bitrahto *F*. állaz über-
 geschrieben *V*. umbirinch *F*. daz, und so immer in diesem Capitel *F*.
 thíng *P*, dinch *F*. 6. der, und so immer in diesem Capitel *F*. uuerolt *F*.
 méra *P*. iro *F*.

57. Matth. 28, 20. 59. Joh. 16, 29. 61. Joh. 17, 1; 12-15.

XVI. 1. Joh. 18, 1 sqq.

- Er déta al, thaz gidán ist, ioh gibit in álla thia uuíft,
 thoh ni hábeta er nu, lés! méra thes githígines. —
 Thaz uuésta selbo iúdas, thaz drúhtin thes giuuón uuas,
 10 thaz er ófto tharaín giuunon uuas gángen mit in.
 Er slúmo far tho zímo nam thes selben hérizohen man,
 skára filu bréita, ioh sie tháraleitta.
 Ioh thie éuuarton réhto liuun filu knehto,
 thie farira ouh ginúage zi thémo selben uuíge. .
 15 Bigóndun sie síh fázzon mit iro líohtfazzon,
 mit fákolon mángen ioh uuáfanon gáruuen.
 Ingegin ímo fuar, in uuár, únfirflagan héri thar,
 máno mihil ménigi — sie uuárun einon zuélfí —
 Mit spéron ioh mit suérton; bihlazun síh mit uuórton,
 20 tház man nan gifíangi, mit níauuihtu er ningíangi. *F84^b*
 Súme ouh thie ginóza druagan stángen groza, *P137^a*
 kólbou ouh in hénti, thaz síes gidatin énti. —
 Zi in sprah tho iúdas, ther iro léitiri uuas,
 fúrista ouh, in uuára, thera ármilichun fára: *V132^b*
 25 ,Thaz ír ni missífáhet, ni uuánu ir nan irknáhet,
 séhet then ih kúffe, so sít es far giuuífte.
 Ther íst iz, ságen ih íu in uuár, then gifáhet ir fár,
 far zi thémo uuipphe, tház er íu nintslúpfe. —

7. déta *P*, teta *F*. gitan *F*. gíbit *P*. allan in dia *F*. uuíft *P*.
 8. doch, und so immer in diesem Capitel *F*. des, und so immer in diesem
 Capitel *F*. gidigines *F*. 9. truhtin *F*. 10. er fehlt *F*. darain *F*.
 uuas *F*. in *P*. 11. zi ímo *PF*. 12. scara *F*. se *F*. tháraleita *P*,
 daraleitta *F*. 13. rehto *P*. liuun *F*. filu] iro *F*. 14. farara *F*.
 demo, und so immer in diesem Capitel *F*. uuíge *F*. 15. síh *F*.
 líohtfazon (ein zweites z. übergeschrieben) *V*, líohtfazzon *F*. 16. fakolon *F*.
 managen *P*. garuuen *F*. 17. heri *P*. thár *P*, dar, und so immer
 in diesem Capitel *F*. 18. mihil *F*. einin *F*. zuéliui *P*, zuéliui *F*.
 19. suuerton *F*. 20. inan (i ausgekratzt) *V*. níuuuihti *F*. in setzt *F*
 nach er. 21. súme *P*. truagan stanga *F*. 22. gitatin *F*. 23. sprah *F*.
 leittari *F*. 24. dera *F*. fara *P*. 25. inan (i ausgekratzt) *V*. ír-
 knáhet (Accent über i ausgekratzt) *V*. 26. den, und so immer in diesem
 Capitel *F*. es] des *F*. 27. ságen *P*. íu *P*. gifáhet (het undeutlich
 auf einer Rasur) *V*. far *P*.

- Óda er horta gáhun fon thén, theiz gifáhun,
 30 uuólíh er síh fáróta, in themo bérge síh giblíodta.
 Tho uuánt er, in ther nóti síh ánderlichan dáti,
 tház man nan nirknáti, ioh thiz bi thíu quati.
 Sin kráft ouh, thi uns giferíban íst, theiz uuari góugulares líst,
 mit thíu síh in biuuériti, ioh síh fon in ginériti.
 35 Kríft giang fórna, sof iz zám, ioh ingegin ín quam;
 er flúmo far tho zín sprah: ,uuenan fúachet ir, quad? —
 Sie ímo far iz záltun, ioh ínan selbon nántun;
 náles, thaz sie iz dátin, thaz sie nan thoh irknátin.
 Zi in spráh er tho sár: ,ih bin iz sélbo, thaz íst uuár;
 40 zi guátu ir min ni ruáchet, thoh bín ih, then ir fúachet. —
 So flúmo sie iz gihórtun, sie far biskránkolotun,
 uuídorort sie fúarun, ioh alle nídarfíalun. P137^b
 Det er áuur fragun, só sie tho biquámun,
 er eischota áuur far tho zi ín, uuénan sie thar fúachtin?
 45 Gábun sie mit uuórte thaz selba zi ántuuurte, V133^a
 thaz sélba sie imo fágetun, sie híar bifóra zelitun.
 ,Ia fáget ih fú, quad er, ,zi ín, thaz íh ther selbo mán bin,
 bi thén ir rehto, in uuára, irhúabut thesa fúara. —
 Iúdas, ther sie bráhta, síh drúhtine tho náhta, F85^d
 50 thaz ér irfulti állaz, so ér híar fórna gíhiaz.

29. odo *F.* deiz, und so immer in diesem Capitel *F.* 30. giblíid ta
 (das zweite i unterpunktirt, o übergeschrieben, zwischen d und t *Rasur*) *V.*
 giblíidta *F.* 31. dera *F.* síh *F.* dáti *P.* tati *F.* 32. ínan (i aus-
 gekratzt) *V.* diz *F.* 33. thi (nach i ein Buchstabe ausgekratzt) *V.* diu *F.*
 ouh nach uns *F.* líst *P.* 34. ioh (*Rasur* unter i) *V.* síh *P.* ín
 gineriti *P.* 35. xpc *VP.* chríst *F.* giangh *F.* 36. zi in *F.* *Rasur*
 nach sprah (sprach *F.*) *V.* 37. sie imo sár *P.* zaltun *P.* selbo *F.*
 nantun *P.* 38. tatin *F.* irknatin *P.* 39. sprach *F.* er über-
 geschrieben *V.* uuar *P.* 40. ni übergeschrieben *V.* fehlt *F.* 41. bi-
 krankolotun *F.* 42. íoh (*Accent ausgekratzt*) *V.* 43. tet *F.* 44. zí *P.*
 antuurte *PF.* 46. imo *P.* híar *P.* 47. fágeta *F.* zí in *P.* íh
 vor ther auf einer *Rasur* *V.* 48. defa fara *F.* 49. sie auf einer *Rasur* *V.*
 do vor truchtine *F.* náhta *P.*

29. Putabat signa, quae salvatorem viderat facientem, non maiestate divina, sed
 magicis artibus facta, et quia eum forte audierat in monte transfiguratum,
 timebat, ne simili transformatione laboretur ex manibus ministrorum; dat ergo
 signum, ut sciant, ipsum esse, quem osculo demonstraret. Rhabanus Maurus in
 Matth. pag. 147. A. 35. Joh. 18, 4 sqq.

„Heil,“ quad er, „meistar, inti kústa inan far.“ —
 intfiang er nan mit thúlti thúruh fina mílti.
 Thaz zéichan tho firnámun, thie thara mit ímo quamun,
 ioh lagilih tho hógeta, uuio er in ér sageta.
 5 Stúantun fie tho gáro thar, inti fiangun nan far,
 datun thio iro hénti drúhtin in gibénti.

XVII.

QUOMODO PETRUS ABCIDIT AURICULAM SERVO
SACERDOTIS.

Pétrus uuard es ánuuert, ioh bratt er flúmo thaz fuért,
 er hézen síh gihárta, inti éinan far iruuárta.
 Ih uuéiz, er thes ouh fártá, thes hóubites rámta,
 tház er thaz gifótó, then méistar irrétí. *P138^a*
 5 Giftuant géner, uuan ih, thénken, tház er uuólti uuénken,
 thoh flúag er imo, in uuára, thana thaz zéfua ora.
 Níft, ther uuidar hérie fo héron finan uuérie,
 ther úngifaro in nóti fo báldlichó dátí;
 Ther ana scílt inti ana spér fo fram firlláfi in thaz giuuer, *V133^b*
 10 in githréngi fo ginóto sínero fíanto.

51. héil *P.* kúft *P.* far *P.* 52. intfianch *F.* dulti duruch *F.*
 mílti *P.* 53. dara *F.* 54. lagilih (*Accent über a ausgekratzt*) *V.* iágilih *P.*
 iagilich *F.* ér in (*Accent ausgekratzt*) *V.* ér in *P.* 55. inan (*i aus-*
gekratzt) *V.* 56. dátun *P.* díó *F.* truhtin *F.* gibenti *P.*
 XVII. 1. Anauéert *P.* daz, und so immer in diesem Capitel *F.* suuert *F.*
 2. er fehlt *F.* 3. des, und so immer in diesem Capitel *F.* hóubites
 ramta *P.* 4. thaz er *P.* den, und so immer in diesem Capitel *F.*
 5. iéner (*i in g corrigiert*) *V.* ich dencken *F.* 6. thoh] do *F.* dana *F.*
 zefauua *F.* 7. her (*Schreibfehler*) *V.* der, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* finen *F.* 8. do setzt *F* nach baldlichó. dátí *P.* tati *F.*
 9. sehilt *F.* giuuer *P.* 10. gidrengi *F.* sínero *P.* sínero *F.*
 fíanto *P.*

49. Marc. 14, 45 sq.

XVII. 1. Joh. 18, 10.

- Uuérít er inan giuúíſſo hártó filu uuáſſo,
 unz imo drúhtin thuruh nóť thaz uuig ſélbo firbot.
 Sofo éin man ſih ſcal uuérien, ioh héron ſinan nérien,
 ſo áht er íó ginóto thero kriſtes fíanto,
 15 Unz er ſélbo zi imo ſpráh: ,ih mág giuúinnan hériſcaf,
 éngilo giuúélti, ob ih iz dúan uuolti.
 Hímiliſge thégana, thúſunt filu mánaga,
 ſih ſnéllo hérafuartin, ioh géginuuerťe ſtúantin,
 Thaz ſie mih hiar firſpráchin, íoh mih ſar giráchin,
 20 irrétitin mit ſuérton úzar iro hánton.
 Irkenni ſélbo thiſu uuórt, ioh dúa thaz ſuert uuídorort, F85⁴
 gílmphit, theih thiz uuólle, ioh thaz giſcrib irfulle. —
 Thés ni uuaſ tho duála, ſo er rúarta imo thaz óra,
 er ſáztaz uuídar héilaz; ni gíloubtun ſie thoť bi tház.
 25 Thie liuti ráchun tho iro zórn, theſ thahtun ſie ér iu filu fórn,
 ſie ínan ſar gibúntun, ſo ſlúmo ſie inan fúntun. P135⁴
 Thie iungoron thiz giſáhun, inflúhun imo gáhun,
 then méiſtar, io méino! líazun ſie thar éino.
 Sie ſahun úngimacha ioh égiſliſha fácha,
 30 drúhtin iro bíntan, ni gidórtun zi imo iruúntan. — V134⁴
 Ánna híaz thar ein mán, káiphafes ſuehur, uuan,
 zi thémo leittun ſie ériſť ſelbon drúhtinan kriſť.

11. uuerita *F.* nan *F.* 12. *Rasur nach* unz *V.* truhtin durch *F.*
 13. ſq éin *P.* ſchal *F.* ſinen *F.* nerien *P.* 14. xpec *VP.*
 15. zimo *P.* ſprach *F.* mag giuúinnan *P.* 16. ih *P.* ob ih iz
sehr vergibt V. tuan *F.* 17. degana *F.* 19. hiar *fehlt F.* ioh *P.*
 ſár girachin *P.* 20. ſuerton *F.* uzar íro hanton *P.* 21. diſiu *F.*
 dua *P,* tua *F.* ſuért *P,* ſuert *F.* uuídorort *P,* uuídarort *F.* 22. deih *F.*
 diz, *und so immer in diesem Capitel F.* giſcrip *F.* 23. do, *und so*
immer in diesem Capitel F. dúala *P,* tuuala *F.* rúarta *P.* mo *F.*
 24. ſázzat (*Schreibfehler*) uuídar *P.* gíloubtun *F.* ſie *P.* doch *F.*
 25. die, *und so immer in diesem Capitel F.* thas (*a in e corrigiert*) *V.*
 thúhtun *P.* ſie *P,* ſe *F.* er *P.* forn *P.* 26. inan ſar gibuntun *P.*
 27. iungiron *F.* 28. ío *P.* dar, *und so immer in diesem Capitel F.*
 29. ekisliſha *F.* fácha *P,* racha *F.* 30. truhtin *F.* gidórtun *P,*
 gitorſtun *F.* 31. káiphafes (*h auf einer Rasur*) *V,* kaifafes *F.* ſuehur *F.*
 32. demo *F.* léittun ſie *P.* truhtinin *F.* xpc *VP,* chriſť *F.*

XVIII.

DE NEGATIONE PETRI.

- Petrus fólgeta imo thó rúmana ioh férro,
 thaz er bífcoúuoti, uuáz man imo dáti.
 Zi uuíu fie iz ouh bibráhtin, ioh uuáz fie bi inan tháhtin,
 uuólt er in then ríuon thaz énti bífcoúuon.
 5 So ér tho zi eimen dúron quam, ih uuanu, er giangi zi fram,
 zi imo hártó thar tho spráh thaz uuób, thaz thero dúro sah:
 ,Ih uuánu, thu fis réhto théffes mannes knéhto,
 thes sínes gifíndes, thaz, uuán ih, thu nu fíndes.' —
 Tho spráh er fora theru ménigi flúmo thara ingégini,
 10 lóugnít es álles, quad, ni uuéfti uuíht thes mannes.
 Thar uuas flur thuruh tház, uuánta iz filu kált uuas,
 thar stuant pétrus untar ín, síh uuarmta fáman thar mit ín.
 Sie quadun fúme fare: ,uuaz duast thú man hiare? *P139^a*
 thú bíft rehto, in uuára, théffes mannes fúara.' —
 15 Er suár tho filu géрно, quad, ni uuári thero máнно,
 mit éidu iz deta féfti, thaz ér then man ni uuéfti.

XVIII. 1. Do, und so immer in diesem Capitel F. 2. daz, und so immer in diesem Capitel F. dati P, tati F. 3. thahtin P, dachtin F. 4. den, und so immer in diesem Capitel F. riuon F. bífchouuon F. 5. er thó P. ze einan turon F. gianch F. 6. dar, und so immer in diesem Capitel F. sprach, und so immer in diesem Capitel F. dero, und so immer in diesem Capitel F. turo sach F. 7. du, und so immer in diesem Capitel F. delfes, und so immer in diesem Capitel F. knehto P. 8. des, und so immer in diesem Capitel F. 9. er fehlt F. dero F. dara F. 10. loughnith F. uuífti F. 11. duruch, und so immer in diesem Capitel F. 12. samant F. mit in P. 13. quádun P, quatun, und so immer in diesem Capitel F. fume fáre P. dúaft P, tuas F. thu P. hlare P. 15. suár P, fuuar F. kerno F. 16. éidu P. teta F. uuífti F.

XVIII. 1. Matth. 26, 58. 5. Joh. 18, 15 sqq. 15. Matth. 26, 72 sq.

- ,Ih ságen lu,‘ quad, ,in uuára, ni bín ih thera fúara; F88
 ni máchon ih then úrheiz, ih uuiht ouh fúliches ni uueiz.‘ — V134
 Dátun thie ginóza imo ánguft ouh tho gróza,
 20 sie quádun sum zi nóti, thaz man nan irknáti.
 Thes selben mág es thar giuuag, themo er thaz óra thanafluag,
 quad, ér nan in ther gáhi in themo gárten gifáhi.
 ,Thu dati,‘ ih ságen thir in uuár, ,thaz selba uuértisal thar,
 uuanta lh giftuant thin uuárten thár in themo gárten.
 25 Thaz uuig thu thar irhúabi ioh uuérrefal ginúagi,
 ahtos únfer, thuruh nóti ni scáltu queman uuídorort.‘ —
 ,Ni thárf es,‘ quadun, ,lougngen; thin sprácha scal thih óugen,
 thinu uuórt nua thiu méldont thih in dríua.‘ —
 Thó bigond er fuérien, er uuólta síh ginérien,
 30 zált in in giuuíssi, thaz ér then man ni uuéssi,
 Suár in io zi nóti, thaz ér nan far nirknáti,
 noh er ánarati mit ímo ío ni gidáti.
 Uuárun tho thie zíti, thaz ther háno krati,
 thaz ouh thaz húan gikúndti thes selben dáges kúnfti. P139
 35 So er érist tho irkráta, síh pétrus far bikuáta,
 thaz múat brungun héimort thiu selbun drúhtines uuort.
 Yrhógt er tho ginóto théro selbun zító,
 thaz ímo iz hiar al gáganta, thaz drúhtin imo ságeta.

17. iú P. dera F. 18. uuiht P. ouh fehlt F. fúliches (z unterpunktirt, s roth übergeschrieben) V. 19. tatan F. die, und so immer in diesem Capitel F. imo P. 20. tház P. 21. selbun mág F. giuuuag F. demo, und so immer in diesem Capitel F. thanafluag P. danafluag F. 22. in nach nan fehlt F. dera F. karten F. gifáhi P. 23. tati F. dir F. 24. din, und so immer in diesem Capitel F. them P. 25. uuertefal F. 26. áhtos unfer thuruh not P. schalt du F. 27. daft des F. schal F. dich, und so immer in diesem Capitel F. ougen P. 28. dinu F. uuort P. núa P, nuua F. diu, und so immer in diesem Capitel F. 29. fuerien F. síh F. 30. uuíssi (das erste i in e corrigiert) V, uuíssi F. 31. suár P, suuar F. ío (Accente ausgekratzt) V. 32. noch hinzugeschrieben V. Rasur nach er V. ío übergeschrieben V. gitati F. 33. thio P. der F. tages F. 34. óuh P. gikundti P. kúnfti P. 36. truh- tines F. 37. irhógt P, erhogt F. 38. hiar P, fehlt F. truhin F.

Thó bigan er uuáfen, zi drúhtine rúafan,
 40 uueínnonnes smérza so rúarto mó thaz hérza,
 Uuanta drúhtin, in uuár, ér fah ubar ínan far,
 bigónða er inán scóuouon gináðlichen óugon.

V135^a

XIX.

VERBA PONTIFICIS AD IESUM ET DE FALSIS TESTIBUS.

Stuant drúhtin innan thés, in uuár, fora themo bískofe thar,
 thaz éuuiniga uuísduam scolta réða thar tho dúan.
 Stúant er thar tho nóton untar fíanton F86^b
 in bánnton iro séilo; thero fríunto uuas er éino.
 5 Frágat er nan fáre bi iúngoron fine,
 ioh éiskota ouh tho méra bi fines selbes léra.
 ,Thánne ih, quad er, lértá, iz thifu uuórolt hórta,
 in míttemo iro ríngé so spráh ih zi iro thínge.
 Thar ih in zálta minu uuórt, thar uuárun fie al gifámanot,
 10 óffonota, in uuára, in álla mina léra. P140^a

39. bigann *F.* truchtine *F.* ruafan *P.* ruafen *F.* 40. uueínnonnes *P.*
 uueinonnes *F.* smerza *P.* ruarta *F.* 41. uuanta truchtin *F.* 42. bí-
 gonda *P.* bigond *F.* nan (*vorn i übergeschrieben*) *V.* schououon *F.*
 óugon *P.*

XIX. 1. Truchtin, und so immer in diesem Capitel *F.* des, und so immer
 in diesem Capitel *F.* demo, und so immer in diesem Capitel *F.*
 bischoffe *F.* dar, und so immer in diesem Capitel *F.* 2. daz, und so
 immer in diesem Capitel *F.* scholta *F.* tuan *F.* 3. do, und so
 immer in diesem Capitel *F.* 4. dero, und so immer in diesem Capitel *F.*
 5. frágeta *P.* frageta *F.* iungiron *F.* fine *P.* 6. éiskoto (*das letzte*
o in a corrigiert) *V.* 7. thanne *P.* danne, und so immer in diesen Ca-
 pitel *F.* ih *P.* difiu uerolt *F.* horta *P.* 8. sprach, und so
 immer in diesem Capitel *F.* dinge, und so immer in diesem Capitel *F.*
 9. minia *F.* 10. lera *P.*

41. Luc. 22, 61.

XIX. 1. Joh. 18, 29 sqq.

- Ziu thu fráges es mih? thie selbun rihent es thih,
 ioh uuisduent thih es alles, in thiu sies frágen uolles. —
 So druhtin tház tho gispráh, ein thero máнно zimo sah,
 slúag inan hártó, ioh ráffta inan thero unórto:
- 15 ‚Sprih,‘ quad, ‚mézuuerte zi thefemo éuuarde,
 er ist hiar hérofto, ni ántuurti fo fráulo!‘ —
 Mit uuángon tho bifilten bigán er ántuurten, V135^h
 mánota sie thes náhtes thes uuizzodes réhtes:
 ‚Ob ih hiar úbilo gispráh, zéli du thaz úngimáh,
 20 spráh ih aaur alauuár, ziu fillist thu mih thanne fár?‘ —
 In mórgan far bi nóti fo quam thaz héroti,
 álte ioh thie iunge, zi thero bískofo thinge.
 Thie selbun éuuarthon ioh thie héreston
 súahtun fo innan thiu úrkundon lúggú,
- 25 Thaz sie nan thoh mit lúginon móhtin thar birédinon;
 thaz sie irslúagin inan fár, ni fúntun sies giuuára thar.
 Thoh iro filu uuari, ni uuárd in es gifúari,
 thaz sie nan in ther fáru bizélitin mit uuáru.
 Zuene, ságen ih thir tház, thie zaltun ál thaz ni uuás,
 30 quádun, sie iz gihórtin, thoh sie niuuíht fuartin,
 Thaz krefto er sih bihlazi, thaz gótes hus ziflazi, P140^h
 ioh mohti in thrin dagon fár irzimboren iz aaur thár. F87^a

11. zlu P. du, und so immer in diesem Capitel F. die, und so immer
 in diesem Capitel F. rihent (t hinzugeschrieben) V. thih P, dich,
 und so immer in diesem Capitel F. 12. uuisduent F. es überge-
 schrieben V. thiu P, dia, und so immer in diesem Capitel F. du
 setzt F nach diu. ses (i vor e übergeschrieben) V, sies P, ses F.
 13. gisprah P, gisprach F. zi imo sach F. 14. inan] nan F. inan]
 nan PF. 15. sprlh P, sprich F. thefemo P, defemo F. 16. ni] in
 (Schreibfehler) F. fráulo (i durch das erste o geschrieben) V. 17. bi-
 gan P, bigann F. ántuurten (v nach dem ersten t übergeschrieben) V,
 ántuurten P, antuurten F. 18. uuizzodes PF. rehtes P. 19. gisprach F.
 úngimáh P, ungemach F. 20. álauuar P. 22. althe F. biscoffo F.
 thinge P. 25. euuarthon F. herostun F. 24. ío (Accent über o aus-
 gekratzt) V, ío P. luggu P. 25. doch, und so immer in diesem Ca-
 pitel F. 26. inan vor irfluagin F. 28. deru F. 29. zuuene F.
 dir, und so immer in diesem Capitel F. záltun al P. 30. quatun F.
 51. Rasur nach hus V. 52. drin tagon F.

- Lúgun sie ginuíflo, drúhtin er ni quád fo;
 er quad, zilóstin sie iz, in uuar, thaz ér irquicti iz auur fár.
- 35 Er zéinta, thes sie uuas ouh óth, fines líchamen tót;
 these méintun auur tház mit steínon gidánaz.
 Éin ift, thaz man uuékit, fon dóthe man irquíckit;
 theift ánderlich gimácha, thaz man zímborot thia rácha. *V136^a*
- Zi lmo sprah ther bíscóf: ,gib es ántuurti thoh!
 40 thu hórís, uuaz sie nénnent, ioh thih ánazellent.‘ —
 Ni gáb in thiu sín thúlti uuíht thes ántuurti;
 ingégin in, fo ih fágeta, fo stúant er, inti thágeta.
 Úfyrscríkta hártó ther furísto éuuarto,
 sínan stúal, in alauuár, fo líaz er ítalan thar.
- 45 Bizéinta, thaz sín uuírdi zi niuuíhti scíoro uuírdi,
 ioh scólti uuerdan ítal thiu sín éra ubarál.

34. zilóstin *P.* uuár *P.* *Rasur nach* ér *V.* iz *übergeschrieben* *V.*
 irquictiz *PF.* áuur far *P.* 35. *Rasur nach* er *V.* thes *P.* dót
 (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*, *Rasur zwischen ó und t*) *V.* tod *PF.*
 36. these *P.* dese *F.* méintun *P.* gitanaz *F.* 37. uuechit *F.*
 dóde *P.* tode *F.* irquiequit *F.* 38. deift *F.* zimbrot *F.* dia *F.*
 39. der, *und so immer in diesem Capitel F.* bíschof *P.* gib] gab *F.*
 40. horist *F.* 41. dulti *F.* uuíht *P.* uih *F.* ántuurti *P.* 42. in-
 gegin in *P.* dageta *F.* 43. úfyrscríkta (*das erste i in y corrigiert*) *V.*
 uffscríkta *F.* fúristo (*o aus a gemacht*) *P.* 44. líaz *P.* ítalan thár *P.*
 45. uuírdi] uuerti *F.* scíoro *F.* uuurdi *P.* uurti *F.* 46. scólti *F.*
 ubaral *P.*

33. Quomodo falsi testes sunt, si ea dicunt, quae Dominum dixisse legimus? Sed falsus testis est, qui non eodem sensu dicta intelligit, quo dicuntur. Dominus enim dixerat de templo corporis sui, sed et in ipsis verbis calumniantur et paucis additis vel mutatis quasi iustam calumniam accusant. Salvator dixerat: Solvite templum hoc: isti commutant et ajunt: Ego dissolvam hoc templum manufactum. Vos, inquit, solvite; non ego, quia illicitum est, ut ipsi nobis inferamus mortem; deinde illi vertunt: Et post triduum aliud manufactum aedificabo, ut proprie de templo Judaico dixisse videatur. Dominus autem, ut ostenderet animal vivum et spirans templum, dixerat: Et ego in triduo fuscitabo illud. Aliud est aedificare, aliud fuscitare. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 148. C. 59. Matth. 26, 62 sqq. 45. Ira praeceptum et impatiens non inveniens calumniae locum excutit de folio pontificem, ut insaniam mentis motu corporis demonstraret. . . . Quem de folio sacerdotali furor excefferat, eadem rabies ad scindendam vestes provocat. Scindit vestimenta sua, ut offendat, Judaeos sacerdotalem gloriam perdidisse, et vacuam sedem habere pontifices. . . . Rhabanus Maurus in Matth. pag. 148. D. F.

- ,Sís,‘ quad er, ,bimunigot thuruh then hímiligon got,
 bifuóran thuruh thes fórahta, ther alla uuórolt uuorahta,
 Thaz thu unſih nú gidua uuls, óba thu gotes ſún ſis,
 50 zi kríſte er thih ginánti, ioh héra in uuórolt ſanti?‘ —
 Ther gótes ſun fróno gab ántuurti imo ſcóno:
 ,giduan ih thih es,‘ quad er, ,uuls, ih bin iz réhto, ther thu quís.
 After thifu ſéhet ir, thes gilóubet ir mir, P14r
 mih quéman filu hóho in uuólkonon ſcóno,
 55 Ouh ſízen hérlichó ioh filu gúallichó
 after thérera redinu zi ſelben gótes zefauuu.‘ —
 Ther éuuarto zi nóti inbran in héizmuati,
 ioh ſléiz er ſin giuuáti, ſin muat in kúnd gidati,
 Thaz ther líut uueſti tház, theiz ímo filu zórn uuas, V13r
 60 in ábulgi ouh ſie vuúrtin, mit ímo iz ſáman zurntin.
 Zéllu ih ana bága bi théſa ſelbun fraga, F8r
 irkénni in themo múate, ni déť er iz bi gúate;
 Déť er iz then mánnon zi einen fríſtfrangon,
 thaz ſie nan, ſo ih thir ráchon, mohtin gíanabrechon.
 65 ,Ir hórtut,‘ quad, ,thaz úngimah, uuó er uuidar góte ſprah,
 ni bithúrfun uuir, in uuára, nu úrkundono méra.
 Uuaz er ſélbo hiar nu quít, thaz éigut ir gihórit,
 mánnilih nu thénke, uuaz ínan theſſes thúnke.‘ —

47. durch den, und so immer in diesem Capitel F. gót P, gon (Schreibfehler) F. 48. bifuóran P, bifuóran F. uuerolt F. 49. unſich F. gitua F. oba P. 50. xpe VP, chríſte F. hera P. uuerolt F. 51. gotes ſún frono P. ántuurti P. ſchono, und so immer in diesem Capitel F. 52. giduan P, gituan F. es úbergeschrieben V. bin P. rehte F. quíſt F. 53. after P. thíſu P, díſu F. ſehet ir P. er (e in i corrigiert) V. mía P. 54. ſcono P. 55. ſízen F. gúallichó P. 56. derera F. redinu P. ſelben P. zéfauuu P. 58. gitati F. 59. líut auf einer Raue V. uuiſſi F. theiz] daz F. 60. uúrtin (vorn v úbergeschrieben) V, uuúrtin P, uurtin F. iz P, fehlt F. ſaman P, ſamant F. zurntin (n vor t úbergeschrieben) V, zurntin P. 61. deſa F. fraga P. 62. tet, und so immer in diesem Capitel F. 63. ze einan F. 64. inan (i ausgekratzt) V. móhtin P. gíanabrechon F. 65. hórut (r vor dem ersten t úbergeschrieben) V. uuó P. 66. bidurfun F. méra P. 67. eigut F. 68. mánnilih F. denche F. deſſes dunche F.

Ther lút tho far giméinta, zi dóthe nan irdeálta,
 70 quád, thes uuari uuírdig, ioh hártó filu scúldig. —
 Tho spfun sie óuh ubar tház in ánnuzzi sínaz,
 síh ouh thes ni midun, les! fines hálsflagonnes.
 Thiu óugun sie imo búntun, thaz in zi spíle funtun, *P141^b*
 ioh frágetun ginúagi, uuér inan thanne flúagi?
 75 Thaz thúlt er in then stúnton bi únseren súnnton,
 ál íó thefo fráuili thuruh thio únsero ubili.

XX.

DUXERUNT EUM AD CAIPHAM UBI ERAT ET PILATUS.

Tho léittun nan thie lúti, thar uuas thaz héroti;
 ther biscof káiphas uuas thár, ioh ther hérizoho, in uuár.
 Giang er sélbo ingegin úz thár zi themo pálinzhus, *V137^a*
 sie ni múafun gan so fráim zi themo héidinen man,

69. dóde *P*, tode *F*. irteilta *F*. 70. uuirdich *F*. schuldich *F*.
 71. ouh *P*, fehlt *F*. sínaz *P*. 72. thes *übergeschrieben V*. mitun *F*.
 hálsflagonnes (h *auf einer Rasur V*, halsflagones *F*. 73. mo *F*. 74. nan *P*.
 75. dult *F*. funton *P*. 76. ál (al *P*) íó thefo (defo *F*) *auf einer Rasur V*.
 dio *F*. únser (o *hinzugeschrieben V*, unforo *F*.

XX. 1. Die, und so immer in diesem Capitel *F*. thár *P*, dar, und so immer
 in diesem Capitel *F*. daz, und so immer in diesem Capitel *F*. 2. der,
 und so immer in diesem Capitel *F*. kaifas *F*. uuar *P*. 3. giang *P*,
 gianch *F*. demo, und so immer in diesem Capitel *F*.

69. Marc. 14, 64 sq.

XX. 1. Joh. 18, 28 sq. 2. *Otfrið las wie Hteronymus, Augustinus, Beda,*
Alcuin in der Vulgata nicht: Adducunt eum a Caipha in praetorium, *sondern:*
 ad Caipham in praetorium. Adducunt Jesum ad Caipham in praetorium. Ad
 Caipham quippe, ab Anna collega et focero ejus dixerat missum. Sed si ad
 Caipham, cur in praetorium? Quod nihil aliud vult intelligi, quam ubi praefes
 Pilatus habitabat; aut damnationis causa Christi Caiphas perrexit in praetorium
 ad Pilatum, aut Pilatus in domo Caiphae praetorium habebat, et tanta fuit
 amplitudo, ut utrosque capere potuisset, et seorsum habitantem Dominum suum,
 seorsum judicem ferret. Alcuin in Joh. pag. 625.

- 5 Thaz sie in then gízitin biuollane ni uuúrtin,
mit réinidu gifémotin, thie óstoron giféhotin.
Sie uuíht thoh thes ninríatun, sie mánláhta ríatun,
ni síe thes giuuúagin, sie krístan irflúagin. —
Sprah ther hérizoho zi ín, so er úzgiglang ingegin ín:
10 ,uuelih rúagstab fo frámm zéllet ir in thesan mánn? —
Thes árgen uuíllen hérti gab imo ántuuurti:
,ob érr, quad, ,uuólathahhti, zi thísu er iz ni bráhti.
Ni fuerr er in then lútin mit grozen méindatin, F88
uuír ouh thes ni tháhtin, thaz uuír nan thír brahtin. —
- 15 Uuórton tho ginúagen bigóndun sie nan rúegen
thíngon, filu hébigen ioh súnnton filu mánnagen. P112
Quádu, síh bihlázi, er gotes sún hiazí,
íoh ouh dati mári, er iro kúníng uuari.
Zélle ouh in giuuíssi, tház er selbo kríst sí,
20 in thia béldida gígange, then námon imo félgé.
Quádu, er ni uuólti, thaz man zíns gulti
thie lúti furdír méra in thes kéíferes éra,
Ioh er thie lúti alle spúani zi giuuérre,
zi grozemo úrheize, in thíu man nan firláze. V137

5. then *P*, den, und so immer in diesem Capitel *F*. gízitin *P*. uurtin *F*.
6. thio *P*. 7. doch, und so immer in diesem Capitel *F*. des, und so
immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 11, wo thes geschrieben *F*.
des vor doch *F*. ninríatun *P*. ríatin (*das zweite i unterpunktirt,*
v übergeschrieben) *V*, riatun *P*, rietun *F*. 8. ni sí *F*. xpán *VP*,
christan *F*. irfluagin *P*. 9. spráh *P*, sprach *F*. zi in *P*. gi-
gianch *F*. 10. uuelich *F*. rúabstab (*das erste b in g corrigiert*) *V*.
thesen (*das zweite e in a corrigiert*) *V*, desan *F*. 11. argen uuíllen *P*.
hárti (*a in e corrigiert*) *V*, herti *P*. antuurti *F*. 12. obá *P*, oba *F*.
dahti *F*. dífu *F*. 13. meintatin *F*. 14. dir *F*. 15. do *F*. ruagen *F*.
16. dingun *F*. managen *P*. 17. quatun, und so immer in diesem Ca-
pitel *F*. 18. tati *F*. kuninch *F*. 19. thaz *P*. xp̄c *VP*, christ *F*.
20. dia bellida *F*. gíganne (*das zweite n in g corrigiert*) *V*. felge *P*.
21. q uadun (*Rasur zwischen q und u*) *V*. ouh nach er ausgekratzt *V*.
22. keifores *P*. era *P*. 23. íoh *P*. 24. grózemo *P*. díu, und
so immer in diesem Capitel *F*. firlíazi *F*.

7. O, impia et stulta caecitas! ut habitaculo videlicet contaminarentur alieno,
et non contaminarentur proprio scelere. Alcuin in Joh. pag. 625. 9. Joh.
18, 29 sq. 15. Luc. 23, 2 fqq.

- 25 Er es ér íó niruuánt, er er állaz thiz lánt
gidruabta hártó, in uuáru, mit sínes felbes léru;
Níft thes gifcéid noh giuuánt, uuio er girrit thaz lánt,
uuio er iz állaz uuírrit, íoh thefa uuórolt merrit.
Bigan er fúsliches zi énte thesles ríches,
30 mit thiú er thaz lánt al ubargíang, uz man híar nan nu gifíang. —
,Német inan,‘ quad er, ,zi íú, ziu bráhtut ir nan mír bi thiú?
irdéilet imo tháre, so uuízzod íuer lére.
Fíndet ir thar álle, uuio er thaz réhta uuolle,
thaz gifrúmmet allaz ír, iz íft íu kúnd, nales mír.‘ —
35 Thaz, quádun síe, in ní dóhti, ouh uuéfan thaz ní móhti,
uuanta in thio búah luagin, thaz síe mán fluagin.
Ther liut mit thiú bizeinta, thaz druhtin ér gimeinta, *P142^b*
thaz er sín líb scolta énton in héithinero hánton.
Thoh ságen ih in uuár mín, síe uuárun mánflagon sín,
40 zi tóthe síe nan brúngun mit uuáffidu íro zúngun.

25. es] is *F.* io *P.* diz *F.* lant *P.* 26. gidruáhta (*Accent ausgekratzt*) *V.* gidruáhta *P.* gitruabta *F.* hartó *P.* uuáru *P.* léra (a in u corrigiert) *V.* leru *P.* 27. thés *P.* gifcheid noch *F.* lant *P.* 28. uuírrit (*vorn Rasur; das dritte u ausgekratzt, í eingeschrieben*) *V.* uuírrit *P.* defa uueroolt *F.* 29. bigann *F.* deffes lantes *F.* 30. al fehlt *F.* ubargianch *F.* uz] unz *PF.* gifíang *P.* gifianch *F.* 31. zíu (*vor í ein kleines í eingeschrieben*) *V.* zíu *P.* 32. irteilet *F.* thare *P.* dare *F.* uuízzod *PF.* íúer lere *P.* 33. iz *übergeschrieben V.* íft íu (*Accente ausgekratzt*) *V.* mír *P.* 35. síe *P.* tohti *F.* 36. dío buach *F.* luagi (n *hinzugeschrieben*) *V.* 37. liut *P.* thiú *P.* bizéinta *P.* zeinta *F.* drúhtin (*Accent ausgekratzt*) *V.* drúhtin *P.* truhtin *F.* er giméinta *P.* 38. scholta *F.* heidínero *F.* 39. íu *nach* ih *ausgekratzt*) *V.* íú *P.* in fehlt *P.* uuár mín *P.* sín *P.* 40. dóthe (*d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V.* tode *F.* nen *F.* brungun *P.* uuáffido *F.* íro *P.*

31. Joh. 18, 31 sq. 39. Unde occidistis? gladio linguae; acuißis enim linguas vestras. Auguß. Tract. sup. Psalm 63.

XXI.

ALLOCUTIO PILATI AD CHRISTUM IN PRAETORIO.

Giang pilatus uuldari mit imo tho in then sólari, F85^d
 spráh mit imo lángo; er fuórgeta thero thingo.
 Zi erift frágeta er bi tház, thaz er es hártó sínfáz;
 gidua mih, quád, nu sarró uuls, óba thu iro kúning síis? V135^d
 5 Bistú zi thiu giuulhit, so thih ther lút zihit,
 in themo uuillen giangis, thaz ríchi so bifiangis?
 Tho quad drúhtin: ságe mir, sprichis súlih thu fon dír,
 odo ándere iz thir ságetun, ioh thir fon mír iz zELITUN? —
 Pilátus uuolta slumo sár fon imo néman tho then uuán,
 10 tház er thes ni uuánti, er iz fon imo irthahti.
 ,Thie liuti uulzun, quád, fon in, thaz ih iúdaeo ni bín;
 thínes felbes lánt thiot gab thih mír in thefan nóT.

XXI. 1. Giang *P.*, gianch *F.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* den,
 und so immer in diesem Capitel *F.* 2. sprach, und so immer in diesem
 Capitel *F.* forgeta *F.* dero dingo *F.* 3. daz, und so immer in
 diesem Capitel *F.* sínfáz *P.*, infáz *F.* 4. gidúa *P.*, gitua *F.* quad *P.*
 sáríó *P.*, io feht *F.* uuis oba *P.* thü *P.*, du, und so immer in diesem
 Capitel *F.* kuninch *F.* 5. bist du *F.* diu, und so immer in diesem
 Capitel *F.* giuuihit *P.* dich, und so immer in diesem Capitel *F.*
 6. thémo *P.*, demo *F.* uuillen *P.* Rasur nach giangis *V.* bifiangis *P.*
 7. truhtin *F.* sulich *F.* thu übergeschrieben *V.* 8. dir, und so immer
 in diesem Capitel *F.* nach zihit, bifiangis, dír, zELITUN *Fragezeichen P.*
 9. slumo (*Accent ausgekratzt*) *V.*, slumo *P.* sár *P.* imo *P.* 10. thaz
 ér *P.* des, und so immer in diesem Capitel *F.* 11. die, und so immer
 in diesem Capitel *F.* liuti (*Accent ausgekratzt*) *V.* iúdeo *PF.* bín *P.*
 12. dines *F.* dioth *F.* thefa (*n hinzugeschrieben*) *V.*, defa *F.* not *P.*

XXI. 1. Joh. 18, 33 sqq. 9. Abstulit a se suspicionem, qua posset putari, a
 semetipso dixisse, quod Jesum regem dixerat esse Judaeorum, id se a Judaeis
 accepisse demonstans. Dicendo: quid fecisti? satis ostendit, illud ei pro crimine
 objectum, tanquam diceret: Si regem te negas, quid fecisti, ut tradereris mihi?
 quasi mirum non esset, si puniendus judici traderetur, qui se diceret regem esse.
 Si autem hoc non diceret, quaerendum ab illo esset, quid aliud forte fecisset,
 unde tradi judici dignus esset. Alcuin in Joh. pag. 626.

- Ther lút, ther thih mír irgab, zálta in thih then rúagstab,
 thie felbun záltun alle mír thefa béldi fona thír.
- 5 Ob áuur thaz so uuár ist, thaz thu iro kúning nu ni bíst,
 bi hlu ist thaz sie thih námun, sus háftan mir irgábun? — P143^a
 ‚Thir zéllu ih,‘ quad er, ‚thánana, ríhi min níft hínana,
 iz níft, sofo ih thir ráchon, fon thesen uuóroltfachon.
 Ób iz uuari hínana, giflizin mine thégana
- 10 mit iro kúanheiti, min flant sus ni uuálti,
 Ioh in thérera nóti mih sus ni hántoloti;
 mit théganheiti stotín, thaz sie mih ín irretitin.
 Ih duan es áuur redina, níft min richi hínana,
 thaz ih mih nu biuuérie mit mínes felbes hérie.‘ —
- 15 Tho spráh pilatus áuur thaz, uuanta lmo uuas iz héizzaz, V138^b
 frageta áuur noti bi sínaz héroti.
 ‚So uuár so sí thin ríchi ioh thin gúallichí,
 thoh biftu, zi álauuaru, kúning, so ih gihóru?‘ —
 ‚Thu quís,‘ quad er, ‚theih kúning bin; zi thiu quám ih hera in
 uuórolt in,
- 0 ioh uuard gibóran ouh zi thlu, theih suslih thúlti untar íú, F89^a
 Theih úrkundi fáre gizálti fona uuáre,
 thaz ih ouh uuárlíchu thíng gibréitti in thefan uuóroltring.
 So uuér so íft fona uuáre, ther hórít mir íó fáre,
 hórít er mit mínnu mínes felbes stímmu.‘ —

13. der, und so immer in diesem Capitel F. ther vor thih übergeschrieben V. gab F. zalta P. in thih P. 14. felbun zaltun P. mir P. thefe (das zweite e in a corrigiert) V, defa F. thir P. 15. uuar íft P. kuninch F. nu ni fehlt F. 16. irgabun P, iz gabun F. 17. danana F. ríchi PF. 18. defen uueroltfachon F. 19. giflizin PF. mina degana F. 21. Rasur nach ioh V. derara F. noti P. 22. deganheiti F. sie P. in irretitin P. 23. tuan F. redina P. 24. ih auf einer Rasur V. biuuerrie F. herie P. 25. sprah pilatus aaur tház P. héizzaz P. 26. inan setzt F vor noti. 27. din, und so immer in diesem Capitel F. 28. doch bift du F. zi álauuaru P. kuninch F. so P. gihoru P. 29. quíft F. deih, und so immer in diesem Capitel F. kuninc F. uuerolt F. 30. fulich dulti F. íú P. 31. fare P. fon uuara F. 32. dínch gibréitti F. defan uueroltrínch F. 33. so íft P. fon (a hinzugeschrieben) V. horit mír P. 34. mir setzt F nach er. mínnv F. stímmu (vom zweiten m der letzte Strich ausgekratzt) V, stímmu PF.

35 ‚Sage thú mir, quad er sár, uuaz thu nennes thaz uuár?
gidúa mih thes giuulsi, uuaz si thaz uuárnissi? —

XXII.

QUOMODO PILATUS VOLUIT CHRISTUM DIMITTERE
PRO BARNABA.

Giang er, so er tház giquad, ih uueiz, es uuírdig ni uuard, *P143*
tház er thaz gihórti, uuaz drúhtin thes giquáti;
Uuane óuh bi thú so gahti, thes scháheres githáhti,
mit uuéhfelu er gíftoti, er selban kríft irretíti.
5 Spráh er tho zen lútin, sie iz álles uuio girílatin:
,ni fíndu ih,‘ quad er, ‚thesan mán in niheinen fáchon firdán,
Ni bín ih ouh thes uuísi, oba er thes líbes scolo sí,
so yrfúahit ih inan thráto sínes selbes dáto.
Ía íst íú in thesa zítí zi giuuónaheiti, *V139*
10 ih úzar themo uuíze íú einan háft firlaze.

35. uuar *P.* 36. gitua *F.* sí *P.*
XXII. VOLUIT vor PILATUS *F.* BARABBA *P.*, BARRABA *F.* DI-
MITTERE nach BARABBA *P.*, fehlt *F.* 1. Gianch *F.* daz, und so
immer in diesem Capitel *F.* uueiz er *PF.* 2. truhtin *F.* des, und
so immer in diesem Capitel *F.* 3. uúanne ouh *P.* díu *P.*, und so
immer in diesem Capitel *F.* skácheres *P.*, scacheres *F.* 4. xpc *V.*
xpt *P.*, christ *F.* irretiti *F.* 5. sprach *F.* do, und so immer in
diesem Capitel *F.* siez *P.* 6. defan *F.* niheinen (*das zweite n auf
einer Rasur*) *V.*, niheinan *F.* firdan *P.*, firlan *F.* 7. ob *P.* scola *F.*
sí *P.* 8. irfúahit (*in y corrigiert*) *V.*, irfúahit *P.*, irfuahta *F.* dráto *PF.*
tato, und so immer in diesem Capitel *F.* 9. ia *P.* iu *P.* defa *F.*
10. demo *F.* uuáze (*a in i corrigiert*) *V.*

XXII. 1. Joh. 18, 38. 2. Nec expectavit audire, quid responderet ei Jesus,
quia forte dignus non fuit audire. Sed cum hoc dixisset, iterum exiit ad Ju-
daeos et dixit eis: Nullum invenio in eo caussam. . . . Credo, cum dixisset
Pilatus: Quid est veritas? in mentem illi venisse continuo consuetudinem Ju-
daeorum, qua solebat eis dimitti unus in Pascha, et ideo non expectavit, ut re-
sponderet ei Jesus, quid esset veritas, ne mora fieret, cum recolisset morem,
quo possit eis per Pascha dimitti. Alcuin in Joh. pag. 627. 7. Luc. 23, 14.
9. Joh. 18, 38 sqq.

- Nu áhtot, uuio ir uuóllet, ioh uuéderan ir iruuéllet,
ir barabbáfan nemet zfu, odo ir nu kríft iruuellet íú. —
Thanne uuás imo auur thér skahari hébiger;
bi théro dato ánton so lág er thar in bánton.
- 15 Ríaf imo ál ingégini thes lánliutes ménigi,
quad, uuár in líob ioh fúazi, man barabbán in liazi.
Tho háft er nan, so er uuólta, ioh er nan félbo fíltá
felbon drúhtinan. uuaz uuan ther uuénego man?
Námun nan tho thánana thes hérizohen thégana, P144^a
- 20 fie flúhtun in zi gámáne thórna thar zifámáne,
Ioh fáztun fie imo in hóubit then felbon thúrnninan ríng,
zi hónidon géрно, coróna thero thórno. F89^b
Sie námun in thera dáti kúninglih giuuáti,
fílu rotaz púrpurin, inti dátun inan ín.
- 25 Fíalun thó in iro knío, zi hue hábetun inan ló,
zi bífmere thráto fúlichero dáto.
,Heil thu, quádun fie, ,kríft, thu thérero liuto kúning bíft!
bíft gáro ouh thiú gilícho ioh harto kúninglichó. —
Zi hónidu imo iz dátun, thaz fie fúlih quatun;
- 30 fie tháhtun íó bi nótin, uuío fie inan gihóntin. V139^b
Sie flúagun far thén gangon thiú héilegun uuágun,
ioh hértun in then fáron so blíuun fie imo thiú órun.

11. uuedaran *F.* 12. barrabáfan *PF.* zi iu *F.* nu *fehlt P.* xpc *V,*
christ *F.* íú *P.* 13. danne *F.* der, und so immer in diesem Ca-
pitel *F.* scáhari *P,* scachari *F.* 14. déro *PF.* dar, und so immer
in diesem Capitel *F.* 15. ríaf *P.* al *P.* 16. quád *P.* uuár *P.*
baraban (b nach dem zweiten a übergeschrieben) *V,* barnabán *P.* liazi]
fliazi *F.* 17. er inan (i ausgekratzt) *V.* so *P.* filta *P.* 18. félbon *P.*
druhtinan *P,* truhtinan *F.* der *P.* uuénego *P,* uuenago *F.* 19. da-
nana *F.* degana *F.* 20. ci gamene dorna *F.* 21. fie *P.* den, und
so immer in diesem Capitel *F.* durninon *F.* ring *P,* rinch *F.*
22. gerno *P,* kerno *F.* dero dorno *F.* 23. dera tati kuninchlih *F.*
24. tatun *F.* nan in *P.* 25. flalun tho *P.* in *fehlt F.* nan *PF.*
íó *P.* 26. bífmero *P.* dráto *PF.* dato *P,* tato *F.* 27. héil *P.*
du *PF.* quatun *F.* se *PF.* xpc *V,* christ *F.* du derero *F.*
kuninch *F.* 28. gár *P.* kuninchlichó *F.* 29. hónidon (das letzte n
ausgekratzt) *V.* imo *P.* tatun *F.* fulich *F.* 30. dahtun *F.* nan *PF.*
31. dén *P.* thie (e unterpunktirt, u übergeschrieben) *V.* heiligun *F.*
32. den *P.* blúun *PF.* fie *P,* *fehlt F.* thiú *P.*

Er thúlta, so ih hiar fóra quad, bi únſih ſuslih úngimah,
in flégin ioh in uuórton, bi únſen ſuaren ſúnton.

XXIII.

DUXIT PILATUS IESUM DERISUM AD POPULUM.

- Pilátus giang zen lútin ſid tho théſen datin,
uúolt er in giſtíllen thes ármaſlichen uúíllen.
,Heraúz,‘ quad, ,léitu ih inan íu, thaz ir kénnet in thíu,
thaz ih úndato ni ſindu in imo thráto.‘ — P144^b
- 5 Giang kríſt tho in themo gánge mit rótemo gifánge,
bithúrnter ioh biſfilter ioh ſus gibíſmeroter.
Púrpurin giuuáti drúag er tho bi nóti,
thúrmina coróna; gidán uuas thaz in hóna.
,Séhet,‘ quad er, ,nu then mán, firdamnot íſt er filu fráml!
10 ir séhet ſina únéra, uuaz uúólet ir es méra?
Biſcóltaſt íſt er hártó ioh hónlichero uuórto,
ouh ſinero úndato gireſſit filu dráto.
Ér íſt, quad, biſfillit, mit thórnon ouh biſtellit;
nú man imo ſúlih dúat, nu lazet kúelen fú thaz múat.‘ —
- 15 So ſie nan tho gifáhun, ſo ríafun ſie alle gáhun,
ingegin ímo inbran thaz múat, ſo óſto ſianton dúat. V140^a F90^a

33. dulta *F.* unſich ſulich unſimach *F.* 34. ſuaren *F.*
XXIII. 1. Gianch cen *F.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* theſen *P.*
deſan *F.* tatin *F.* 2. des *F.* ármaſlichen uúíllen *P.* 3. heráuz *P.*
léitu *P.*, leit *F.* íu *P.* daz, und so immer in diesem Capitel *F.*
irkénnet *P.* dlu *P.*, und so immer in diesem Capitel *F.* 4. untato *F.*
thrato *P.*, drato *F.* 5. gianch *F.* xp̄c *VP.*, chríſt *F.* demo, und
so immer in diesem Capitel *F.* gifange *P.* 6. bidurnter *F.* biſfilter
(*Rasur zwischen l und t*) *V.* 7. truag *F.* 8. durnina *F.* gitan *F.*
9. sehet quád *P.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* fram *P.*
10. ſin *P.*, ſina *F.* únéra *P.* mera *P.* 11. biſcóltaſt *F.* uuorto *P.*
12. untato *F.* 13. er íſt *P.* dornun *F.* biſtellit *F.* 14. ſulich *F.*
duat *P.*, tuat *F.* nu lazet] ni lazet *F.* kulen *F.* 15. nen *F.* ría-
fun (a leicht durchstrichen) *V.* ſie álle gáhun *P.* 16. duat *P.*, tuat *F.*

XXIII. 1. Joh. 19, 4 ſqq.

- Bátum tho ginúagi, tház man inan irflúagi,
 ioh ríafun filu héizo: ,crúzo, les! nan crúzo! —
 ,Német inan,‘ quad er, ,zi lu, inti crúzot inan untar iú,
 20 ni mág ih in imo irfindan, oba er firdán si so frám.‘ —
 Thero bíscófo hérti gab imo ántuuurti,
 mit alten nides uuíllen ni móhtun sie in gíftíllen:
 ,Er scal irstérbán thuruh nóť, so uuízod unfer zéinot,
 ioh dóuuen finen uuórton in thérero manno hánton;
 25 Uuanta ér gikundta hérafun, tház er si selbo gótes fun, *P145^a*
 ioh ubarál, in uuari, so det er fúlih mari.
 Ther uuízod lerit tháre, in crúzi man then háhe,
 so uuer so in úrheize sih fúlihes biheize.‘ —
 Yrfórahta sih tho hártó pilátus thero uuórto,
 30 giang mit kríste er tho fon in in thaz spráhhus in.
 ,Gidua mih sár nu,‘ quad er, ,uuís, uuanana lántes thu síš,
 uuélichera gibúrta, thaz thu ío zi thísu uuurti?‘ —
 Er stuant, fulgeta, ioh mámmonto githágeta;
 sínes selbes thúlti ni gab imo ántuuurti.
 35 ,Ni uuildu spréchan,‘ quad er, ,zi mír? ni uuéiftu, uuaz ih fágén thir,
 thaz stéit thaz thínaz énti in mínes selbes hénti?
 Ioh bín ih ouh giuuéltig ubar éllu thínu thínig, *V140^b*
 in líb ioh dóđ hiutu so uuédar so ih gibútutu.‘ —
 Ántuurtita líndo ther keifor éuuinigo thó,
 40 ther kuning hímilisgo, in uuár, themo hérizohen thar:

17. nan *PF*. 19. ziu *F*. untar iú *P*. 20. oba *P*. firtan *F*.
 fram *P*. 21. dero, und so immer in diesem Capitel *F*. bíscoffo *F*.
 herti *P*. ántuurti (u nach dem ersten t übergeschrieben) *V*, antuurti *F*.
 22. uuíllen *P*. síę *P*. 23. daruch *F*. 24. douuan (a aus e gemacht) *P*,
 touuen *F*. sínea uuorton *P*. derero *F*. hanton *P*. 25. kikundta *F*.
 thaz ér *P*. 26. tet *F*. fullich *F*. 27. dare *F*. man auf einer
Rasur V. 28. fúliches *PF*. 29. erfórahta sich *F*. 30. gianch *F*.
 xpe *VP*, chríste *F*. spráhhus (sprachhus *F*) in *P*. 31. gidúa *P*, gitua *F*.
 sár *P*. uuannana *F*. du, und so immer in diesem Capitel *F*. síš *P*.
 32. giburti *P*. io *P*. difu uurti *F*. 33. ér *P*. suigetá *F*.
 34. antuurti *F*. 35. uueift du *F*. dir, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F*. 36. stéit *P*. thínaz *P*, dinaz *F*. enti *P*. 37. giuuélt-
 lich *F*. elliu dínú dínch *F*. 38. dóđ (nach dem ersten d *Rasur*, das
 zweite auf einer *Rasur*) *V*, dod *P*, tod *F*. hiútu *P*, hiuto *F*. sí ih *P*.
 39. antuurta *F*. do setzt *F* vor lindo. do fehlt *F*. 40. do setzt *F*
 vor der. kuninch himilisco *F*. dar *F*.

,Ih fágen thir, thaz ni hlúh thih, giuualt ni hábetistu ubar míh,
 óba thir thaz gizámi fon hímile ni quámi.
 Bi thú ist mit méren funton ther míh gab thír zi hánton,
 ioh ther iz zí thiú bibráhta, thaz híar man min fus áhta.' —

XXIV.

VOLUIT PILATUS IESUM DIMITTERE ET QUIA TRADIDIT
 EUM EIS.

Pilátus uuas tho in flízi, tház er nan firfazi, P 145^b F 90^a
 tház er in ni hórti, ioh námi ir thera nóti.
 Stúmma fie iro irhúabun, fo fie tho thaz infúabun,
 ingégin skrei ginóto al ménigi thero líuto:
 5 ,Thih zihen únhuldi, bi míchileru scúldi
 thaz thú fus laz in héilen hant thes kéiferes fiant.
 Er uuar állaz thiz lant, bi thiú gábun uuir nan thír in hant;
 then hüt spuan úrheizes, thu fús inan nu lázes?
 Ther man thaz giágaleizit, thaz síh kúning heizit,
 10 ther uuídorot, in alauuár, themo kéifore far.' —

41. dich *F.* hábestu (stu *unterstrichen und* listu *übergeschrieben*) *V.* há-
 betist *PF.* míh *P.* 42. sona *F.* 43. meren súnton *P.* der *F.*
 gab *nach* dir (thir *P*) *F.* 44. der *F.* zi thú *P.* bibráhta *P.* bi-
 brachta *F.* híar *nach* fus *F.*

XXIV. 1. Do, *und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 25, wo tho*
geschrieben F. daz, *und so immer in diesem Capitel F.* 2. dera *F.*
 3. tház *P.* 4. dero, *und so immer in diesem Capitel F.* 5. dich, *und*
so immer in diesem Capitel F. zihen *P.* míhileru *F.* sculdi *P.*
 6. du, *und so immer in diesem Capitel F.* héila *P.* heilan *F.* thes]
 den *F.* kéifores *P.* keiferes *F.* fiant *P.* 7. diz *F.* lánt *P.*
 diu, *und so immer in diesem Capitel F.* dir *F.* 8. den, *und so immer*
in diesem Capitel F. nu *fehlt F.* Fragezeichen *nach* lazes *P.* 9. der,
und so immer in diesem Capitel F. mán *P.* síh kúninch *F.* Frage-
 zeichen *nach* heizit *P.* 10. uuídorort *F.* demo keifere *F.*

XXIV. 1. Joh. 19, 13 fqq.

Giang pilátus zi ín tho frám, ioh selbon kríft mit imo nam,
 uuaz mag ih zéllen, quad er, mér? hiar, eggo kúning íuer!
 Ingégin ríaf tho lúto héríscaf thero lúto, V141^a
 irfcrírun filu gáhun, so sie inan ánafahun:
 ‚Hína! hina ním inan! inti crúzo then mán!
 sín gísfuni íst uns, in uuár, zi sehanne úrgílo suar.
 Quad pilátus, uuio mag sín, thaz quéme íó thaz in múat min,
 theih íó zi thíu gífahe, ih fúan kúning hahe?
 Thie bískofa zi nóti fírspráchun tho thie lúti,
 fírfúahun síno guáti, ioh selb thaz héroti. P146^a
 ‚Uuir eigun kúning einan, ánderan nihéinan,
 ioh uuanen, uuáltan uuolle ther kéífor ubar álle.‘ —
 Ther líut mit thífu imo ánalag, unz selban míttén then dág;
 ni móht er sie íó giuuéichen thes uuíllen ármalichen.
 ‚Tho uuúasg er síno hénti, er uuólt es duan tho énti,
 síh uuólt er réhto ubarlút néman ir thera léidunt.
 ‚Ni uuíll ih,‘ quad, ‚in uuár mín, sínes bluates scólo sín,
 noh ouh théro dato plégan boradráto.
 Ir félbo iz hiar nu scóuot!‘ — tho ríaf ther líut al thuruh nóti, F91^a
 in síh félbon ana rúah luadun míhilan flúah:
 ‚Nim thana gáralícho tháh! sín blúat sí ubar ún síh,
 iz fólge ouh, so uuir zéllen, unsen kíndon allen!‘ —
 Ni uuéft er thóh tho, uuaz er uuán, fírlíaz in then fírdánan man;
 thia fruma líazun sie fon ín, ioh námun grozan scádon zi in. V111^b

11. gianch *F.* in *P.* xp̄c *VP.* 12. mah *F.* quad er *fehlt F.*
 kuninch *F.* 14. irfchrirun *F.* sie *P.* nan *F.* anafahun *P.*
 15. *Rasur nach* crúzo *V.* man *P.* 16. suuar *F.* 17. io *P.* 18. deih *F.*
 io *P.* íuan *P.* kuninch *F.* 19. die, *und so immer in diesem Capitel F.*
 bískofa *PF.* 20. fírfúahun *PF.* 21. kuninch *F.* 22. uuánen *P.*
 alle *P.* 23. thífu *P.* dífu *F.* analach *F.* an *nach* unz *ausgekratzt V.*
 selben *F.* dag *P.* tag *F.* 24. io *P.* des *F.* armílichen *F.*
 26. ubaralút (*das zweite a ausgekratzt*) *V.* dero *F.* 27. uuíllu *F.*
 sínes blúates *P.* scolo *P.* scholo *F.* 28. noch *F.* derero tato *F.*
 poradrato *F.* 29. ir] er *F.* schouot *F.* duruch *F.* 30. síhe
 (*Schreibfehler*) *F.* fluah *P.* 31. thána (*Accent ausgekratzt*) *V.*
 dana *F.* un síh] míh *F.* 32. fólge *P.* 33. doch *F.* de fírtha-
 nan *F.* 34. dia *F.* zin *P.*

22. Matth. 27, 24 sq.

- 35 Tho irdéilt er, thaz sie dátin, só sie thar tho bátin,
 gibót, thaz man nan námi, then lútin irgábi.
 Irgáb er nan, so ih zálta, síd er nan bifíla,
 ioh uuórahun sie tho fóllon then iro múatuuillon.

XXV.

PAUCA SPIRITALITER.

- Ih uuólta hiar gizéllen, er sie nan sus nu quéllen, P 146°
 tho man nan bífmerota, uuio er únfih mit thiu néríta,
 Uuio uúntarlichó er uns gihálf, thó man thiz in ínan uuarf,
 ginádlichó unfih rétita, tho thíz man imo sítota. —
 5 Thio súnta, thio unfih stéchént, ioh síh in úns rechént,
 bizéinont thaz thie thórna, thie uuír hiar lasun fórna.
 Sie stéchént unfih séro, ioh uuúntont filu suáro,
 duent se únfih únguate mit súntlichemó blúate. —
 Zéinot ouh thio dáti thaz púrpurin giuuáti,
 10 ther felbo dúah roto, héidinero lúto.

55. irteilt *F.* tatin *F.* dar *F.* 36. irgabi *P.* 37. er nach irgáb
 auf einer Rasur *V.* inan so (i ausgekratzt) *V.*
 XXV. 1. Gicellen *F.* 2. do, und so immer in diesem Capitel *F.* unfiéh,
 und so immer in diesem Capitel *F.* diu *F.* 5. uúntarlichó *P.* uuun-
 tarlichó *F.* Rasur nach gihálf *V.* tho *P.* thíz *P.* diz, und so
 immer in diesem Capitel *F.* in inan vor diz *F.* , inan uuarf *P.*
 4. Rasur nach man *V.* 5. dio, und so immer in diesem Capitel *F.* thio
 nach súnta fehlt *F.* síh, und so immer in diesem Capitel *F.* 6. dar,
 und so immer in diesem Capitel *F.* dia dorna dia *F.* 7. nuntont *F.*
 suuaro *F.* 8. tuent *F.* unfiéh *P.* 9. tati *F.* 10. der *F.* tuah *F.*

35. Joh. 19, 16.

- XXV. 5. In corona, quam portabat, spinea nostrorum susceptio peccatorum, pro
 qua mortalis fieri dignatus est, ostenditur . . . namque spinas in significatione
 peccatorum poni solere, testatur ipse Dominus, qui protoplasto in peccatum
 prolapsó dicebat: Terra tua spinas et tribulos germinabit tibi. Quod est aperte
 dicere: Conscientia tua punctiones tibi et aculeos vitiorum procreare non de-
 ficit. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 153. B. 9. In chlamyde coccinea
 opera gentium cruenta sustentat. Rhabanus Maurus in Matth. pag. 152. H.

Thie lúad er thó thar ufan síh, giunísto, thaz ni híluh thih,
 mit sínes selbes uuírdin írlósta un síh thera búrdin.
 Er nágalte síe in thaz crúzi, inti thúlta bi un síh uuízi,
 íoh thólota bi ún síh allaz tház, thaz uns es íamer sí the báz.

XXVI.

DUXERUNT EUM UT CRUCIFIGERENT ET LAMENTATIO
MULIERUM.

Tho námun nan, so ih zálta, thie síne síanta, V142^a
 íoh léittun nan mit zórne zi des selbes crúzes hórne.
 Uuás tho thar ingégini thes lútes mihil ménigi,
 thie fólgetun imo álle zi sín selbes tóthes falle. P147^a F91^b
 5 Thiu uuíb thero lántliuto thiu iruuéínotun tho lúto,
 uuánu, síe ouh thaz rúzin, uuaz síe imo, leuues! uuízzin.
 Síe uuéínotun tho lúto, íoh scrírun sílu dráto,
 in hérzen rúarta síu tho thár thaz górigícha íamar.
 Síu blúun íro brústi thuruh thio ángufti,
 10 íoh kúmtun ío zi nóti thio uuénagílichun dáti.

11. die *F.* tho *P.* dar *F.* dich *F.* 12. dera *F.* 13. nagalta *F.*
 cruci *F.* dulta *F.* 14. tholota *P.* doleta *F.* íamer *P.* the] thi *F.*
 baz *P.*

XXVI. 1. Die, und so immer in diesem Capitel *F.* 2. des, und so immer in die-
 sem Capitel *F.* krúzes *P.* kruzec *F.* horne *P.* 3. da dar, und so immer
 in diesem Capitel *F.* selben setzt *F* nach des. mihil fehlt *F.* 4. todes *F.*
 5. diu, und so immer in diesem Capitel *F.* dero *F.* 6. síe] síu *F.*
 oh (*Schreibfehler*) *V.* thaz fehlt *F.* uuízzin *PF.* 7. scrírun *F.*
 thráto *P.* 8. ruarta *P.* síe *F.* daz, und so immer in diesem Ca-
 pitel mit Ausnahme von 37, wo thaz geschrieben *F.* gorachícha *F.*
 íamar *P.* 9. íru *F.* duruch, und so immer in diesem Capitel *F.*
 dío, und so immer in diesem Capitel *F.* 10. kúmtum (*Schreibfehler*) *F.*
 ío *P.* tati *F.*

XXVI. 1. Luc. 23, 27.

- Bigóndun odo zéllen, ziu thén sie scoltin quéllen,
 ther frúma in io giméinta, ioh al thaz lánt heilta?
 So uuér fo nan birúarit, er guát fon imo fúarit,
 er fró fon imo géngit, fo uuér fo zi imo néndit.
 15 Er hórngibruader héilta, fo er érift iz giméinta,
 ál mit sinen máhtin, uuaz uuízen sie imo thrúhtin.
 Blínte man giféhente, ioh krúmbe gángente,
 ia uuúrtun tóte man ouh, lés! quéke sínés uuórtes.
 Já fáget man, thaz, zi uuáru, sie scrígtin fon theru báru,
 20 thaz líb bigondun sie áuaron, ioh stúantun ir then grébiron.
 Níft gúades uuíht in uuórolti, ni er untar úns hiar uuórahti,
 nu scúlun nan súntilofan in giméitun sus firliáfan? *V147*
 Ziu sie nan sus nu thúesben, thia frúma in imo irlésen?
 oba uuír sín nu thárben, ia mag iz gót irbarmen.
 25 In ímo habeta hártó fruma mánağfalto, *P147*
 álles gúates íó ginúag, fo uuér fo máno fo es giuuúag.
 Uuéinotun se lánço hímile gizángo,
 selbo trúhtin zi in tho fáh, ioh súslíh ouh tho zi ín sprah:
 ‚Hera hóret,‘ quad er, ‚uuíb! ni ríezet ir daz minaz líb,
 30 ni kúmet tód minan, ni scál ih inan mídan.
 Ní klágot ir thaz minaz sér, ander uuírdit íú mér,
 íúih félbon uuéinot, hartó uuírdit thes íú nó.

11. odo] ouh do *F.* *Rasur nach* ziu *V*, ziu (u ganz klein *übergeschrieben*) *P.* den, und so immer in diesem Capitel *F.* sie *übergeschrieben* *V.* scholtin quellen (*das letzte e aus a gemacht*) *F.* 12. der *F.* ío *P.*
 13. guat *P.* ímo fuarit *P.* 14. uer *P.* ímo nendit *P.* 16. uuí-
 zent *PF.* mo *F.* drúhtin *P*, truhtin, und so immer in diesem Capitel *F.*
 17. krumbe *P.* 18. uuurtun *P*, uurtun *F.* dóte (*d unterpunktirt,*
t übergeschrieben) *V*, dode *P.* oh (*v vor h übergeschrieben*) *V.* les *P.*
 queche *F.* 19. ia *P.* scrictin *F.* deru *F.* 20. síę *P.* 21. gú-
 tes *PF.* uuerolti *F.* 22. firliofan *F.* 23. thúesben *P.* dia, und
 so immer in diesem Capitel *F.* 24. obá uuír *P*, ob aaur *F.* sín *P.*
 darben *F.* irbarman (*das letzte a in e corrigiert*) *V*, irbaremen *F.*
 25. imo hábeta *P.* manachfalto *F.* 26. guates *P.* 28. drúhtin *P.*
 sach *F.* suslich *F.* sprah *F.* 29. rázet *P*, ríezet *F.* thaz *P.*
 líb *PF.* 30. dód (*das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V.*
 mínan *P.* 31. mer *P.* 32. íúih félbon *P.*

- Uueinot ouh, so ih zéllu, iu kind ellu F92^a
 thuruh fulih úngimah, so útorolt ér ni gifáh.
 35 Uuanta químit noh thiu zít, thaz uuíbilih fon íru quit,
 uuóla uuard thia lébenta, thiu kinde nio ni fágeta;
 Thaz fálig sí, in giuuí sí, thiu kindes úmbera sí,
 fon réue iz ío ni írúgta, mit brústin ouh ni sóugta.
 Iu quément noh thie zíti thera uuénehéiti,
 40 so íamarlih githingi thera góringi.
 Súlih quément sie íú noh héim, thaz ir suúntet innan béin,
 thaz féla ioh thaz hérza rúarit fulih smérza,
 Tház ir in then sórgon rúafet thesen bérgeon, V143^a
 bíttet sie, thaz fágén ih, sie fállen ubar íuih.
 45 Ioh bíttet ouh thie búhila, thaz sie íuih theken óbana,
 bíschirmen in then nótin fon súlichen gizítin. P148^a
 Ir bigínnét thanne rúafan, ioh innan érda sílafan,
 ioh suúntet filu dráto súlichero dáto.
 Nu sie iz in tház uuentent, then grúanan boum sus suuéntent,
 50 mit thes crúces fiure sus brénnent inan híare,

33. so P. iú P. ellu F. 34. duruh (d *unterpunktirt*, th *über-*
geschrieben) V, thuruh P. fulich, und so immer in diesem Capitel F.
 úngimáh (*Accent ausgekratzt*) V, ungimach F. uuorolt P, uerolt F.
 gifah P, gifach F. 35. noch, und so immer in diesem Capitel F. zít PF.
 uuibilich F. 36. chinde F. 37. falich F. 38. *Rasur nach* iz V.
 nirougta F. 39. thio P. dero F. uuénehéiti P, uenachéiti F.
 40. íamarlich gidingi dera F. 41. quément P. suúntet F. bein P.
 42. féla] selba F. súlih P. 43. thaz ír P. suorgon P. defen F.
 44. sie *nach* bíttet *fehlt* F. 45. dia F. dechen F. 46. bíschirmen F.
 47. danne, und so immer in diesem Capitel F. ruafan F. sílafan P,
 sílafan F. 48. suúntet (n *nach* i *überschrieben*) V. thráto P. súli-
 cheru F. dato P, tato F. 49. thaz P. gruannan F. 50. krúzes P, kruces F.

45. Naturale est, imminente captivitate hostilique per agros urbesque clade
 fervente, cunctos, qui evadere queant, alta quaeque vel abdita, quibus abscon-
 dantur, refugia conquirere. Et specialiter Josephus refert, insipientibus sibi Ro-
 manis Judaeos cavernas certatim montium, colliumque petisse speluncas. Beda
 in Luc. col. 437. Viride lignum seipsum suosque electos; aridum vero im-
 pios et peccatores significat. Si ego ipse, inquit, qui peccatum non feci, qui
 lignum vitae merito appellatus, fructus gratiae duodenos per singulos menses
 adfero, sine igne passionis a mundo non exeo, quid putas eos manere tormenti,
 qui fructibus vacui, ipsum insuper vitae lignum flaminis dare non timent. Beda
 in Luc. col. 437.

Uuaz uuánet, uuerde thánne themo úmbiderben uualde,
so sie biginnent terren bóume themo thúrren? —

XXVII.

QUOMODO CLAVIS EUM FIXERUNT ET TITULUS PILATI

Ni námun sie, thía meina! thero uuíbo klaga góuma,
nihéin tharzua ouh hógita ze theru thráu, thia er in zélita.
Léitun sie ouh tho tháre scachara úrmare
zuéne zi demo uuíze, thie stáun er zi flíze.
5 Ih uuéiz, sie thaz ouh uuóltun, mit súntigon nan záltun,
mit thén uuurti ouh firméinit, so altgiferíp uns zéinit. —
In thaz crúci sie nan nágultun, so sie iz zi diu gifítotun,
mit fúazin ioh bi hánton mit dráto herten bánton.
Yrhúabun sie úf, in alauuár, then kuning himiligan thár, *F92^b*
10 then kéifor mit then máhtin, félbon unfan trúhtin.
Er uuás thar mit giuuélti, thóh er súlih thúlti, *V143^b*
bi únfih er iz thóleta, so ih hiar fóra zelita. *P148^b*

51. dánne (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V. demo, und so immer
in diesem Capitel F. 52. dërren (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) V.
durren F.

XXVII. ET TITULUS PILATI *fehlt F.* 1. Dia, und so immer in diesem
Capitel F. dero F. uuibo klaga gouma P. 2. darazua F. zi PF.
deru (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, deru F. dráu (d *unter-*
punktirt, th *übergeschrieben*) V. 3. léittun PF. do, und so immer
in diesem Capitel F. scáchara P. 4. zuene F. themo P. die,
und so immer in diesem Capitel F. flizze F. 5. daz, und so immer
in diesem Capitel F. 6. uurti F. 7. krúzi P, cruci F. nagaltun F.
so sie P. thlu P. 8. thráto P. 9. den, und so immer in diesem
Capitel F. kúning P, kuninch F. himiliscan F. dar, und so immer
in diesem Capitel F. 11. uuas thár P. doch F. sulich F. dúlti
(d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V. 12. unfih, und so immer in
diesem Capitel F. *Rasur nach únfih und iz V. dóleta (th über d ge-*
schrieben) V, doleta F.

XXVII. 1. Luc. 23, 32 sqq. 5. Marc. 15, 28. 10. Est Jesus imperator
credentium, et contentium Deus. Beda.

- Mit théru diurun léchi so loft er uuóroltrichi,
 ménnisgon ouh álle mit sínes todes fálle.
- 15 Bi unsih góz er hiar sin blúat, thaz íámer ánder ni dúat,
 er dédaz hiar nu fésti, thaz guátes uns ni brústi.
 Sie dátun, so ih zélita, in thaz crúci man nan nágalta,
 so sie tho fástos móhtun, ioh thar nan úfirrihtun.
- The zéintun uuóroltenti sínes selben hénti,
 20 thaz hóubit hímilisga múnt, thie fúazi ouh thefan érdgrunt.
 Thaz uuás sin al, in uuára, úmbikirg in fiara,
 óbana ioh nídana. so uuóla thie sine thégana!
 Pilátus huab giscribana sínes selbes rédina
 úbar sínaz hóubit, thaz uuórolt al gilóubit:
- 25 ,Héilant ther uuáro, fon názalet ther máro
 ist kúning er githiuto iúdisgero huto.' —
 Tho quatun thie éuuarthon: ,ni scrib iz so then uuórthon,
 scrib, thaz er iz quáti, ioh fulih félbo marti.' —
 Tho gab er ántuuurtti, quad, álles uuio iz ni uuúrtti,
 30 thaz ih screib, in alauuár, thaz stéit imo giscriban thar.

13. dero tiurun *F.* uuóroltrichi *F.* 14. ménnisgon (n nach e übergeschrie-
 ben) *V.* 15. duat *P.* tuat *F.* 16. dédaz (z auf einer Rasur) *V.* tetaz *F.*
 17. tatun *F.* krúzi *P.* fehlt *F.* 18. síe *P.* do (d unterpunktirt,
 th übergeschrieben) *V.* fastos *P.* 19. uuóroltenti *F.* selbes *F.*
 20. munt *P.* defan *F.* 21. tház uuas sín *P.* uuara *P.* alauuara *F.*
 umbikirch *F.* 22. degana *F.* 24. uuórolt *F.* 25. der, und so immer
 in diesem Capitel *F.* nazareth *F.* 26. kuninch *F.* gidiuto iudiskero *F.*
 27. quádun *P.* thén *P.* uuorthon *P.* uuórthon *F.* 28. er iz] erift *F.*
 solich *F.* félbo marti] giuualt ni nati auf einer Rasur *F.* 29. antuuurtti *F.*
 uuio iz ni uuúrtti] giuuilti auf einer Rasur *F.* 30. ih screib *P.* álauuár *P.*
 mo (vorn i übergeschrieben) *V.* stéit imo giscriban thar] leitit iuuuuh imer
 auf einer Rasur *F.*

19. Triumphum crucis exponens Apostolus ait: in nomine Jesu omne genu
 flectatur coelestium et terrestrium et inferorum. Hoc est enim, quod ejusdem
 crucis cacumina ad coelos tendunt, ima petunt inferos, cornua terram tegunt.
 Beda, Hom. Feria II in Quadrag. tom. VII. col. 254. oder: Exaltatus quippe
 in cruce caput erectum ad coelos tenuit, manus super terras ad aquilonem tetendit
 et austrum, ut et coeli se esse Dominum et universam terram omnesque potestates
 aereas suae ditioni subditas ipso etiam corporis situ figuraret. Infima crucis
 ipius terrae abdita penetrabant, ut inferorum regnum passione illius transfixum
 ac destructum esse signaretur. Beda, Hom. in natali decollationis Joh. Bapt.
 tom. VII. col. 130. 23. Joh. 19, 19 sqq.

XXVIII.

DE SPOLIIS DIVISIS ET TONICAE SORTE.

Sie námun thaz giróubi, then búachon thar gilóubi, V144^a P145^r
 síh thés tho giéinotun, in fieru sie iz gideiltun,
 Uanta íro uuarun fiari, thie in theru dáti uuari,
 thaz sie iz síus gimeintin, inti ébono gideiltin.
 5 Tho uuárd in theru déilu thiu túnicha zi léibu;
 uuas uuérkes thiu gidánes harto féltfanés.
 Ni uuás thar uuiht ginátes noh gibófotes, F93^r
 uuas sí ubarál mit rédinu ziaro giuuebanu.
 Tho réitun thie ginóza, sí uuúrfin íro lóza,
 10 thaz sie mit thlu gizami, uuelih fa ímo nami.
 ,Ny dúemes, quádun se, ,lés! uuértifal thes uuérkes;
 ther lóz, ther rihtit unfih ál, uueliches síu unéfan scal.
 In thiu únfih ouh ni réchen, tház uuír fa ni bréchen,
 undar úns ni flízen, uuír fulih uuérk flízen.

XXVIII. DIVISIS *fehlt P.* 1. Daz, und so immer in diesem Capitel F. then búachon thar gilóubi] teiltvn sies in fieriv auf einer Rasur F. 2. des do, und so immer in diesem Capitel F. fieriu F. síe iz P, sies F. teiltun F. 3. die, und so immer in diesem Capitel F. deru, und so immer in diesem Capitel F. tati F. 4. giteiltin F. 5. teilu F. diu, und so immer in diesem Capitel F. dúnicha (t über d geschrieben) V. 6. gitanes F. 7. dar, und so immer in diesem Capitel F. ginátes (Rasur ober n) V. 8. uuás P. ubaral P. ziaro P. 9. th o (Rasur zwischen th und o) V. réitun P. sie PF. uuúrfin F. 10. sie (Accent ausgekratzt) V. uuelih P, uelich F. 11. ni in ny corrigiert V, ni PF. tuemes F. quádun P, quatum F. uuerches F. 12. der, und so immer in diesem Capitel F. unfih, und so immer in diesem Capitel F. 13. thaz uuír P. fa] fia F. 14. untar F. fulich uuerch F.

XXVIII. 1. Joh. 19, 23 sq. 2. Milites ergo . . . acceperunt vestimenta ejus, et fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem, et tunicam. Unde apparet, quatuor fuisse milites, qui in eo crucifigendo praefidi paruerunt. Alcuin in Joh. pag. 630. 5. Joh. 19, 24.

- 15 Uuanta iz ist fo gizámi ioh hártó séltsfani,
mit lózu thaz githúlden, uuir sa álanga gihálten.
Sagen mág man thes ginúag, uuio altgiferib er thes giuuúag,
zi zéllen ist iz lang, in uuár, lis dir sélbo iz rehto thár.
Zueínzug selmo zéli dir, thaz gilóubi du mír,
20 óbo du es ouh fo géro bist, thes fáltères zi érist.
Nu dúan ih thih es uulsi, ther síd thanne éristo si, *P149^b*
nist thes thehein duála, thar síndist du iz, in uuára, *V144^b*
Thu síndist fól then sálmon fon thesen selben dínzon,
fúslichera rédina; thaz zélit er allaz thánana.

XXIX.

M Y S T I C E.

Bizéinot thifu túnicha racha dúrlichá,
giuuár es uuis giuulso, hartó límpit iz fo.
Bizéinot thiu ira rédina thie sélbun krites thegana,
sint sie álang íó zi guáte ioh hartó fástmuate,

16. gidúlden (*das erste d unterpunktirt, th ubergeschrieben*) V, githúlden P, gidulden F. se (e *schlecht in a corrigiert*) V. alunga F. 17. ginuach F. al giferip F. er des (d *unterpunktirt, th ubergeschrieben*) V. 18. zéllen P, zellenne F. lang P. thir P, dir F. selbo P. 19. zuéizu- (n *nach i ubergeschrieben*) V, zueinzug P, zueinzoch F. salmo (a *in e corrigiert*) V, sélmo P, salmo F. zeli P, celi F. thir P. thu mir P. 20. óba thü P. íó gero bist P. saltares F. erist P. 21. nv (*v aus i gemacht*) F. tuan F. dih (d *unterpunktirt, th ubergeschrieben*) V, dich F. sich danne F. 22. thes P. thihein (*das erste i in e corrigiert, Rasur nach dem zweiten h*) V, théhein P, nihein F. duala P, tuuala F. thu P. 23. du F. síndist P. defen selbon F. thínzon P. 24. danana F.

XXIX. MYSTICAE PF. 1. Difu F. dúnicha P, tunica F. tíurlichá F. 2. límpit PF. 3. thiü P, diu F. iro F. the (i *vor e ubergeschrieben*) V, die F. selbun P. xpí V, xpícf P, chriftes F. thegana P. 4. alunch F.

XXIX. 3. Tunica vero illa fortita omnium partium significat unitatem, quae charitatis vinculo continetur. . . Si ergo caritas et supereminentiorem habet viam,

- 5 Sie sint al einmuate zi allemo anaguate,
 ioh sint íó mit ébine mit mínnu al untaruuébane.
 Uuólt er sie gifámanon mit filu kleinen fádomon,
 er félbo sie birúachit, bi thiu níft thar uuíht gidúachit.
 Ouh ífh tharzua ni náhit uuíht thes íft gináit,
 10 úngimaches múates, noh uuíht thes íft gidúahates. F93^b
 Gilóubent sie íó réhtes in líchamon kríftes,
 in fina ménnisgi, mit thiu thékent sie nan úmbi.
 Thie gotes drútthegana thaz sint thie sconun fádama,
 mit ín íft íó mit ébinu thiu túnicha giuuebinu,
 15 Thiu túnicha, thiu gúata, bi thia ther lóz fuanta,
 thaz sí álang mit giuúurti giháltinu uuúrti. P150^r
 Theiz uuári so gispróchan, ni uuúrti uuíht firbróchan,
 thaz iro nihéin ni uuari, thaz uuíht ira firzári,
 Ioh sie théz gizami, thaz sia éinlicher námi,
 20 thes uuúrti ouh thar giflízzan, ni uuúrti uuíht firflízzan. V145^r
 Vuas sí nu thero uuórto unuuírdig filu háрто,
 thaz íáman thaz thar spráchi, thaz uuíht ira firbráchi,
 Vuánta sia span scóno káritas in fróno,
 sí thie fáduma alle gáb, ioh sia félbo giuúáb.

5. sint *P.* *Rasur nach al V.* einmuate *P.* anagute (a vor t übergeschrieben) *V.* 6. íoh sint *P.* ébene (i über das zweite e geschrieben) *V.* ebene *F.* untaruuébane *P.* 7. fadumon *F.* 8. birúacht (i vor t übergeschrieben) *V.* diu *F.* dar *F.* níft thar] níftar *P.* 9. sich darzua *F.* des *F.* gináhit (h ausgekratzt) *V.* ginait *P.* 10. noch, und so immer in diesem Capitel *F.* des *F.* gidúachtes (c ausgekratzt) *V.* gidúachtes (c klein zwischengeschrieben) *P.* gituahates *F.* 11. xpí *V.* xpí *P.* chríftes *F.* 12. thiu *P.* diu *F.* 13. trutthegana *F.* daz *F.* sconun *P.* faduma *P.* fadama *F.* 14. ébinu (*Rasur zwischen i und n*) *V.* diu *F.* dúnicha *P.* tunica *F.* giuuebanu *F.* 15. diu guata *F.* dia der *F.* 16. daz *F.* alunch *F.* giuurti *F.* uurti *F.* 17. uuurti *P.* uurti *F.* uuíht firbrochan *P.* 18. daz *F.* uuári *P.* 19. íoh *P.* thes *P.* des *F.* gizámi *P.* daz *F.* sie *F.* ni setzt *F.* vor nami. 20. des *F.* uurti *F.* dar *F.* giflízzan *F.* firflízzan *PF.* 21. uuas *PF.* 22. daz *F.* íaman *P.* daz dar *F.* 23. uuánta *PF.* schono, und so immer in diesem Capitel *F.* 24. sie *P.* so *F.* thia *F.* giuúab *P.*

et supereminet scientiae et super omnia praecepta est, merito vestis, qua significatur, desuper contexta perhibetur. Inconfutilis autem, ne aliquando defuatur, et ad unum pervenit, quia in unum omnes colligit. Alcuin in Joh. pag. 631.

- 25 Giuulſſo, ſo ih thir zéllu, thiu uuérk biſihit ſi éllu,
 ſi iz allaz góte reifot, ioh ſinen íó gizeígot.
 Ni uuáne, theih thir géſbo, thia túnichun ſpan ſi ſélbo,
 ſélbo uuab ſi kríſte tház, bi thiu íſt iz allaz ſo álangaz;
 Ioh ſi iz állaz gimáz, ſo kríſtes líchamen ſaz,
 30 ſcóno ſi iz gifúagta, ſo drúhtin ſelbo ſúahta,
 Giſcáſſfota ſia, íóſo iz zám, ioh íó ſiu béziſt biquam,
 mit filu kleinen fádamon ioh únginaten redinon;
 Kléinero gárno, thaz deta ſi kríſte gerno,
 uuas giuuéban ubarál, ſo man éinegen ſcal.
 35 Biſáh ſi iz íó gilícho thrato líblichó,
 giuuáralichó in thráti thaz ſéltſana giuuáti,
 Tház thar uuíht ni rómeti, ſo er ſih iz ánalegiti, P150^b
 biquami zloro ana uuánk thaz ſelba fróno gifank,
 Ioh thár, ſofo iz zámí, uuíht fúlteres ni uuári,
 40 thaz ſih zi thiu gifíarti, thia kríſtes líh biruarti. F94^a
 Biquámi ouh ſcóno ubarál ſo fadum zi ándremo ſcal,
 ſih untar ín ruartin, zifámáne gifúagtin.
 Sélbo ſi thaz uuólta, tho ſi kríſte ſcolta, V145^b
 thaz ſi in théra nahi ſélbo iz al biſáhi,
 45 Theiz uuari in álalichi thera ſínera líchi,
 uuíht ni miſſihúlli, ſid ſí ſia ſelbo ſpúnni,
 Thaz níaman thar ni ríafi, ſid ſí ſia ſelbo ſcúafi,
 thaz uuíht thar miſſihúlli thes líchamen fólli;
 Súntar ſelb ſi in gáhi kríſtan ánafahi,
 50 ioh ſélbon ſcúuوتي ana uuánk, tho ſimo ſkúaf thaz gifánk. —
 Káritas thiu gúata ſi ſélbo iz ſus gifúagta,
 ſi noh híutu ana uuánk uuíbit kríſte ſin gifánk.

25. dir *F.* uuerch *F.* 26. ſi iz] ſin *F.* 28. xpé *V.* xpé *P.* chrifte *F.*
 daz *F.* thiu íſt *P.* ſo *P.* 29. chríſtes lichamo *F.* 30. truhtin *F.*
 31. giſcáſſfota *F.* ſia ſofo *P.* 32. fádumon *PF.* 33. cléinero *P.*
 deta *P.* teta *F.* chríſte *F.* 34. *Rasur nach* uuas *V.* 35. biſach *F.*
 36. drati *F.* ſeltſani *F.* 37. daz dar *F.* 38. uuanch *F.* ſélba
 frono *P.* gifáng *P.* gifanch *F.* 39. uuíh *F.* 40. ſich *F.* diu *F.*
 gifíarti *P.* chríſtes lich *F.* birúarti *P.* 42. vntar *F.* zifámáne
 gifuactin *F.* 43. xpé *V.* chríſte *F.* ſcholta *F.* 44. ſí *P.* dera *F.*
 45. álalichi (lich *auf einer Rasur*) *V.* ſíneru *F.* líchi *P.* 46. miſſi-
 húlli (húlli *auf einer Rasur*) *V.* ſelba (o *über a geschrieben*) *V.* ſélbo *P.*
 ſpúnni *P.* 47. ſchuafi *F.* 48. follí *P.* 49. ſunthar *F.* 50. ſchouuوتي *F.*
 uuanch *F.* ſcúaf *P.* ſchuaf *F.* gifanch *F.* 51. ſélbo *P.* 52. noeh *F.*

Nist uuiht so *redihafes*, drof ni zulfolo thu *thés*,
 laz thir *quéman* iz in *múat*, so thaz *káritas* giduat;
 55 Si *líuzit* iz al thanana uz zi themo *drúhtines* hus,
 fi ist *álla* zit *tóuuáanne* *fímbolon* tharinne.
Súmenes farent *thánana* thio iro *fuéster* *zúa*,
 afur *thífu*, in min *uuár*, ist *émmezigen* *íó* thar.

P15^r

XXX.

DE IRRISIONE SACERDOTUM ET OMNIUM
PRAETEREUNTIIUM.

Sih *fuarun* *thrángonti* *umbi* *ínan* tho thie *líuti*,
intéretun nan *hérton* mit iro *skéltuuorton*.
 Thar *stúantun* tho *ginúage*, *inti* *hábetun* nan zi *húaahe*,
 zi *bísmere* *hártó* mit iro *selben* *uuórtó*.
 5 *Álle* thie thar *uuárun*, *ioh* *ouh* thar *fúrifuarun*,
zúrntun thia *gimácha* *sínes* *selbes* *rácha*.
 Sie *uuégítun* iro *hóubit*, *ioh* *sprachun* *úbilo* *thármít*,
spráchun tho zi *nóti* thaz iro *héizmuati*:
 ,*Uuóla* *ueeing*, zi *zórne!* *bihíaz* *síh* ther *iuuuáanne*,
 10 thaz *móht* er thaz *gíflízan*, thaz *gótes* hus *ziflízan*,
ioh thaz er *móhti* *aaur* *thár* iz *eino* *irzímboron* *sár*,
ioh *dáti* *thiu* *sín* *gúati*, *theiz* *thritten* *dages* *stúanti*;

V14^rF9^r

uuanch *F.* *krístes* (in *hinzugeschrieben*) *V.* *chrisste* *sín* *F.* *gíflánk* *P.*
gíflách *F.* 55. *uuiht* *P.* *uuiht* *F.* *trof* *F.* *zúulo* *P.* 54. *gi-*
dúat *P.* *gítuat* *F.* 55. *iz auf einer Rasur* *V.* *thanana* *P.* *úz* (*Accent*
ausgekratzt) *V.* *úz* *P.* *demo* *truhtines* *F.* 56. *allo* *F.* *tit* (*das erste*
in z corrigiert) *V.* *ziti* *F.* 57. *danana* *F.* *suuester* *F.* *zua* *P.*
 58. *áaur* *PF.* *emizigen* *F.* *íó* *P.*

XXX. 2. *Scheltuorton* *F.* 5. *álla* *thia* *F.* *íoh* *P.* *ouh* *übergeschrieben* *V.*
 6. *racha* *P.* *sacha* *F.* 8. *do* (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.*
 9. *uuolaga* *F.* *uueng* *P.* *uuenich* (i *übergeschrieben*) *F.* *sich* *F.*
 11. *dár* (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* *far* *P.* 12. *tati* *F.*
dríttén (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* *thages* *F.*

57. I. Cor. 13, 8. 13.

XXX. 1. Matth. 27, 39 sqq.

- Senú! hánget er thár, nóh ni mag ni uuédar far,
thes húses uuiht bidhan, noh hera nídarstigan.
- 15 Nu hélf er imo sélben úfan themo gálgen,
in scántu thesés dóthes! thaz uulizi mánot inan thes.
Óba du sis gótes sun! stig nu nídar herafun!
thes sélben ouh giflízes, thih lóses thesés uuízes. — *P15r^b*
- This selbun éuuarton hóntun nan mit uuórton,
20 scúltun nan zi flíze in thémo selben uuíze.
Thio ármilichun uuízzi imo dátun ituuizzi,
siez állaz frámbrachtun, so uuás sies thó githántun.
Ingegin ímo uuás thar filu manag lástar,
thaz scéltan liezun se allaz frám, thaz in zi múate tho biquam.
- 25 Já héilt er, quadun, líuti mit sínes selbes dáti,
nú ni mag biuúerban, thaz síh giheile sélban.
Dua noh híutu unsíh uuás, óba du unfer kúning sis, *V146^b*
so stig nídar hera, in uuár, uuir gilóuben dir fár.
Stíg fon demo bóume, tház man thir gilóube,
30 innágili dih thánana, uuir uuérden thine thégana.
Ía firsáh er síh in gót, scirm er ímo, nu íst es nót,
thaz séhet ir hiar nu álle, nu hélf er mo, ob er uuólle.
Níft thiz álles uuanana, ni sí sínes selbes redina,
thaz det er sélbo mari, er gotes sún uuari. —
- 35 Thaz uuas nu íamarlicház díng, thaz fólc, thaz stúant thar umbíring,
ni uuárun in then liutin thie fulih ríuuetin.

13. senu *P.* 14. uuiht *übergeschrieben V, fehlt P.* bithihan noch *F.*
nídarstigan (*r vor f übergeschrieben V.* 16. scanto *F.* uulizi *PF.* thes *P.*
17. thu *PF.* 19. selben (*das zweite e unterpunktirt, v übergeschrie-*
ben V, selbon F. 20. schultun *F.* selbon *F.* 21. uulizi (*nach*
dem ersten i ein zweites z übergeschrieben V, uulizi F. datun *P,* tatun *F.*
ítuuizi (*nach dem zweiten i ein zweites z übergeschrieben V, ituuizi P,*
ítuuizi *F.* 22. síis (*das zweite i in e corrigiert*) állaz (*allaz P*) *V.*
uuaz (*z unterpunktirt, s übergeschrieben V.* tho *P.* gidántun (*th über*
d geschrieben V. 23. uuas *P.* 24. scheltan liezan *F.* tho *über-*
geschrieben V. 25. quatun *F.* dati *P,* tati *F.* 26. sích *F.* 27. noch *F.*
unsích *F.* thu *PF.* kúninch *F.* 28. gilóuben *P.* 29. thir *PF.*
fár *P.* 29. themo *PF.* dir (*th über d geschrieben V.* 30. thih *F.*
uuérthen *P.* 31. ía *P.* sích *F.* schirm *F.* 32. imo ub *F.*
34. tet *F.* 35. uuas *P.* thíng *P,* thínch *F.* dar (*d unterpunktirt,*
th übergeschrieben V. folch *F.* umbi írinch *F.* 36. uuárun *P.*
líutin *P.* fulich ríuuetin *F.*

XXXI.

ID IPSUM AUTEM ET LATRONES.

- Thero scáchoro, ih sagen thir éin, uuant er hángeta untar zuéin, *P155^r*
 deta ímo, so man uulzzi, thia selbun ítuuizzi. *F95^r*
 ‚Oba du kríft,‘ quad er, ‚bíft, hílf thir, nu dir dúrft íft,
 ioh dúa thar thina gúati, hílf úns ouh hiar in nóti.‘ —
 5 Gab ántuuurti ther ánder, ther firstúant síh filu mér,
 ráftt er nan hártó thero dúfarlichun uuórtó.
 ‚Uuazamo máнно du nu bíft, thaz dú doh got ni fórahtíft?
 ia dúltíft du zi nóti thio selbun árabeiti.
 Unfu uuérk, zi uuare, thiu gáganent uns híare,
 10 ioh róarent nu in dráti thio unfo míffodati.
 Tház uuir ofto uuórahtun, ioh súslíh er ni fórahtun, *V147^a*
 leidor, íh índi dú, thaz selba thúlten uuir nu.
 Ni habet thérer ander uuórt, ni sí gúat einfolt;
 er uuas íó gimuati ubar álle these líuti,
 15 Er deta íó gúat uuergin in thórfon ioh in búrgin,
 gómmane ioh uuíbe, unz ér uuas híar in líbe.‘ —
 Kért er do, so er móhta, sínes félbes trahta
 bi dero lído mahtin, ioh grúazta ouh unfan drúhtin.

XXXI. 1. Scacharo *F.* 2. so *übergeschrieben V.* uulzi (*nach dem ersten i ein zweites z übergeschrieben V,* uuzi *F.* ítuuzi (*nach dem zweiten i ein zweites z übergeschrieben V,* ituuzi *F.* 3. thu *P.* xp̄f *V,* xp̄t *P.* dir nu *F.* thir thúft *P.* 4. dúa *P,* tua *F.* dar *F.* thino *P,* dina *F.* ouh *fehlt F.* 5. antuurti *F.* der, *vnd so immer in diesem Capitel F.* síh *F.* 6. dero tufirlichun vuorto *F.* 7. uuazámo manno *P.* thu *P.* daz *F.* thú *P.* thoh *P,* doch *F.* fórahtis *P.* 8. thúltíft *PF.* thu *P.* dio *F.* 9. úns *P,* vnfu *F.* uuérk *P.* uuáre *P.* díu *F.* vns *F.* 10. thráti *P.* dio *F.* míffidati *P,* míffitáti *F.* 11. thaz uuir *P.* súslíh *F.* er *fehlt F.* 12. inti *F.* thú *P.* daz *F.* selba *fehlt F.* uuir *vor thulten F.* nú *P.* 13. derer *F.* 14. teta *F.* ío *P.* uuérchin *F.* dórfon (*ih über d geschrieben V,* dorfon *F.* 15. gommane *F.* er *P.* 16. tho *P.* sínes félbes *P.* tráhta *P,* thrachta *F.* 17. thero *P.* ouh *fehlt F.* 18. thero *P.* ouh *fehlt F.*

XXXI. 1. Luc. 23, 39 sqq.

- ,Gihugi mit éragrehtin thines scálches truhtin,
 20 ioh laz thaz líb minaz in sconi ríchi thinaz!
 Sar dú fis, truhtin, tháre, gihuġi mín ouh hiare, P152^b
 ioh thánne ouh thu githénkes thes thines armen scálkes. —
 ,Ih duan, quad kríft, ,so du quíft, thoh du es uuírdig ni síft,
 bift hlutu du, zi uuáre, mit mír saman tháre.
 25 Boton quément mine thír, thie thih léitent zi mír,
 mínes selben uulfi, in thaz scona paradífi. —
 Thia gináda ouh, trúhtin, dua in mír mit máhtin,
 thia du in thína guati themo scáchere dati.
 Ih bin, trúhtin, ana uuán, filu hártó firdan,
 30 ih háben inan ġiaforot, ioh fúntono ubarkóborot.
 Minero míffodato íft úngimezzon dráto; F95^b
 gináda thin, in uuára, íft hártó filu méra. V147^b
 Thiu uuóla iz állaz ubarmág, sófo ih ofto scín uuag,
 mih scáden fi só intfuarta, thés ih ofto fúalta.
 35 Dua, drúhtin, nu in féste, era fúrdir mir ni bréste,
 zi uuórolti ío ginado mín, theih fi émmiziger scálk din.

19. gihugi P. eregrehtin F. dines (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, dines F. scálkes P, schalkes F. truhtin P. 20. láz P. daz F. sconi F. dinaz F. 21. thú P. dare F. 22. danne F. du gidenkes des F. dines (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, dines F. schalkes F. 23. duan P, tuan F. xpí V, xpí P, chríft F. so thu P. doch F. thu es P. 24. hludu (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) V. thu P. mir P. sámán P, samant F. dáre (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, thare P. 25. dír (th *über d geschrieben*) V, dir F. die dich F. 26. selbes F. daz F. sconi (a *über i geschrieben*) V, schona F. paradyfi F. 27. dia F. gináda P. ouh *fehlt* F. tua F. 28. dia F. thu P. dina F. demo F. scáchare P, schachare F. tati F. 29. ih P. firdaan (*das letzte a ausgekratzt*) V, firtan F. 30. ġiaforat F. ubarkoborat F. 31. míffitato F. *Rasur vor* íft V. úngimezzon (*ein zweites z nach e übergeschrieben*) V. thráto P. 32. din (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, din F. 33. diu F. só ih] fih F. schin uuach F. 34. mit (t in h *corrigiert*) V, mit F. thés *auf einer Rasur* V, thes P, des F. ósto fualta P. 35. truhtin F. 36. uueroolti F. ginada F. ſi P. emiziger F. scál (k *hinzugeschrieben*) V, skálk P, scál (*Schreibfehler*) F. thin P.

XXXII.

STABAT AUTEM IUXTA CRUCEM IESU MATER EIUS.

- Múater fin diu gúata thiz allaz scóuuota,
 théfo selbun quísti thio rúartun iro brústi
 Rózagemo múate. ioh uuárd uns iz zi gúate,
 ni móht iz fin in ánder, ni sia rúarti thaz sér. P153
- 5 Sin drút ouh stuant thar éiner mit thíarnuduamu reíner;
 er gibúrita ouh tho thár, ioh sáh imo thaz íamar.
 Thúruh thio fino gúati thó in derera nóti
 bifalah ther sún guater thémo fina múater,
 Thaz er sia zi ímo nami, sí drofstolos ni uuári,
- 10 in ira kíndes uuehfal sia bifúorgeti ubarál.
 Bifógeta er thia múater thar fo hángenter;
 uuir fin gibót ouh uuírken, inti bi únfa muater thénken.

XXXII. 1. Thiu *P.* gúata (*das zweite a aus einem anderen Buchstaben corrigiert*) *V*, gúatu *P.* thiz] daz *F.* 2. dio *F.* brústi *P.* 4. si *F.* daz (*d unterpunktirt, th ubergeschrieben*) *V*, daz *F.* 5. trut *F.* dar (*d unterpunktirt, th ubergeschrieben*) *V*, dar *F.* diornutuamu *F.* reíner *P.* 6. do (*th über d geschrieben*) *V*, do *F.* dar *F.* daz *F.* 7. thuruh *P.* duruch *F.* dio *F.* sino guati *P.* do *F.* thera *P.* 8. bifalah *P.* bifalach *F.* der *F.* demo *F.* 9. ér *P.* trostolos *F.* 10. bifógeti (*vor o ist v klein roth ubergeschrieben*) *V*, bifógeti *PF.* hánginter (*i in e corrigiert*) *V.* 11. dia (*th über d geschrieben*) *V*, dia *F.* dar *F.* denchen *F.*

XXXII. 1. Joh. 19, 25 sq. 11. Facit, quod faciendum admonet, et exemplo suo suos inſruxit praeceptor bonus, ut a filiis piis cura impendatur parentibus. Alcuin in Joh. pag. 632.

XXXIII.

SOL OBSCURATUS ET TRADIDIT SPIRITUM IESUS.

Súnna irbalg fih thráto fúslichero dáto,
 ni líaz fi sehan uuóroltthiot thaz ira fróniaga líoht.
 Híntarquam in thráti therá ármalichun dáti, V148^a
 ni uuólta fi in then ríuon thara zì ín bífcouon.
 5 Ín ni líaz fi núzzi thaz fconaz ánnuzzi,
 ni líaz in scínan thuruh tház ira gifíuni blidaz.
 Thes scímen, thi ih nu zélita, thes fih íó uuórolt freuuita,
 irzéh fi in thes zi nóti thrio dages ziti.
 Thaz uuas, in álauuara, fon séxtu unz in nóna;
 10 thaz scólta in doh, in uuar mín, thes dages líóhtofsta fín. F96^a
 Thaz ira líoht berahta fi gáro iz in intuuórahta, P153^b
 fi gikért in hartó tház in fínftar égislichaz,
 Uuanta fah gifárgan, íoh trúhtin ira irhárgan,
 then félbon, ther fia uuórahta, íoh hártó thaz írfórahta. —

XXXIII. 1. Súnna P. irbalc F. dráto (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, drato F. fulicheru F. dato P, tato F. 2. uueroltthiot F. daz, und so immer in diesem Capitel F. líoth F. 3. drati (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) V, drati F. ther P, dera F. armilichun tati F. 4. den, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 24 und 32, wo then *geschrieben* F. ríuon PF. dara F. zín P, zi in F. bífcouon P, bífchouon F. 5. fí] zi F. schonaz ant-luzze F. 6. schinan F. duruh (d *unterpunktirt*, t *übergeschrieben*) V, duruch F. 7. des, und so immer in diesem Capitel F. skímen P, schimen F. sích F. ío P. uuerolt F. 8. tages F. 10. scólta P, scholta F. in *fehlt* F. doch F. tages F. fín P. 11. íro F. líaht (a *unterpunktirt*, o *übergeschrieben*) V, líoth F. perahta F. 13. uuánta P. íra P. 14. der F.

XXXIII. 1. Matth. 27, 45. 4. Videtur mihi clarissimum, lumen mundi, hoc est luminare majus, retraxisse radios suos, ne aut pendentem videret Dominum, aut impii blasphemantes sua luce fruerentur. Rhabanus Maurus in Math. pag. 155. E. 8. Matth. 27, 46 sqq.

- 15 Ríaf er thó filu frám, so nóna zít tho biquám,
 ioh grúazta ouh thiú fin stímna fines fáter minna:
 ‚Drúhtin min, drúhtin min! ziu irgázi du min?
 sus gáro mih firlázi, ioh flanton gillázi?‘ —
 Síe nan ouh tho quáltun, mit ézzichu drángtun,
 20 mit bitteremo líde; thaz dátun se al bi níde.
 Ríaf drúhtin auur fáre, du maht iz léfan thare,
 in míhileru luti, thaz hórtun thar thie kúti:
 ‚In hant fáter thina, so gib ih féla mina!
 bifiluhu thir óuh, so thu uuéift, then minan éiginan géift.‘ — *V148*
- 25 Sarfó thía uuila, so líaz er féla fina
 in fines félben fater hánt, so er quád, hiar fóra theift gizált.
 Ein thero knéhto thiz gifáh, ioh zi ferehe er nan stáh,
 mit spéru er tharzúa gíilta, indéta mo thia síta.
 Indán uns uuard thar, ana uuáng, thes hímilriches íngang,
 30 thia filu langun bita indét uns do thiú síta.
 Slúumo floz tharúz sar blúat inti uuázar,
 irlofit, ságen ih thir éin, uuúrtun uuir mit then zuein. — *P154*

15. ríaf *P.* do, und so immer in diesem Capitel *F.* 16. diu, und so
 immer in diesem Capitel *F.* stímna (vom zweiten m der letzte Strich aus-
 gekratzt) *V.* 17. truhtin *F.* mín *P.* druhtin *P.* truhtin *F.* mín *P.*
 thu *P.* 18. firliazi *F.* 19. trangtun *F.* 20. tatun *F.* 21. trúhtin
 áuur *P.* truhtin afur *F.* thu *P.* dare *F.* 22. míhileru *F.* lúti *P.*
 dar, und so immer in diesem Capitel *F.* the (i vor e übergeschrieben) *V.*
 die *F.* 23. hánt *P.* dina *F.* féla zweimal geschrieben *F.*
 24. bifiluhu *P.* thír *P.* dir *F.* ouh' *P.* du *F.* geift *P.*
 keift *F.* 25. sárió *P.* thia *P.* dia *F.* uuila *P.* líaz *P.*
 26. selben fáter hant *P.* ér quad *P.* deift *F.* 27. éin *P.*
 dero *F.* diz gifach *F.* fereh *F.* stach *F.* 28. spéru *P.*
 darzua *F.* inteta *F.* dia *F.* síta *P.* 29. intan *F.* uuárd *P.*
 uuánk *P.* uuanch *F.* inganch *F.* 30. dia *F.* bita *P.* inteta
 vns *F.* tho *P.* 31. daruz *F.* uuazzar *F.* 32. irlófit *P.*
 dir *F.* uurtun *F.*

21. Luc. 25, 46. 27. Joh. 19, 35 sq. 29. Eleganti vigilantique verbo
 Evangelista usus est, ut diceret . . . aperuit, ut illic quodammodo vitae osium
 panderetur, unde sacramenta ecclesiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quae
 vera vita est, non intratur. Alcuin in Joh. pag. 653.

Tho uuard fār firbróchan thaz gótes hufes láchan,
 thaz man zi thiú fú thar gihíang, thiú zerubím untarfiang,
 Áltari then dfuron, ioh then díag zi uaron,
 éllu thiú líhtfaz; ni uuas thes láchanes thi baz.
 Íz uuard do ziklékit, ni líaz es uuíht bithékit,
 uuanta uns in zéihnungu fiu scóltun uuerdan kúndu.
 So uuaz fo állaz thaz bizéinta, ioh uns zi gúate íó méinta, *F96^b*
 thaz deta drúhtin thar do kríft, thaz uns iz ófanaz íft.

XXXIV.

TERRA MOTA EST PETRAE SCISSAE SUNT.

Érda bíbinota, thiú gótes kraft fies nótta, *F97^a*
 ouh, in thía meina! fo spíaltun síh thie stéina.
 Thiú grébir síh indátun, ioh giangun úz thie dótun
 hera in uuóroltrichi, thie fálígun lichi. *V149^a*
 Ih scal dir uuúntar redinon, sie giangun ir then grébiron
 zen lútin in dia búrg in, ioh íróugtun síh ín,

33. thó *P.* fār *P.* 34. mán *P.* díu (d *unterpunktirt*, th *über-*
geschrieben) *V.* gihianch *F.* zerubím untarfiang *P.*, cherubim untar-
 fianch *F.* 35. áltiri (q *über das erste i geschrieben*) *V.*, altare *F.* den
 (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* tiuron *F.* díag (s *scheint*
aus einem anderen Buchstaben corrigiert) *V.*, tiag *F.* uaron *P.*
 36. elliu *F.* líhtfaz *F.* lachenes *F.* thi] diu *F.* báaz *P.*
 37. uuard] uuas *F.* tho *P.* líaz *P.* uuíht *P.* bidechit *F.*
 38. úns *P.* sí (u *hinzugeschrieben*) *V.* 39. allaz] al *F.* 40. teta
 truhtin *F.* tho *P.* xpí *V.*, xpí *P.*, chríft *F.* offanaz *F.*
 XXIV. 1. Erda *P.* díu, und so immer in diesem Capitel *F.* 2. ouh]
 ioh *P.* dia, und so immer in diesem Capitel *F.* sích, und so immer
 in diesem Capitel *F.* die, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme
 von 4, wo thie *geschrieben* *F.* 3. intatun *F.* totun *F.* 5. schal *F.*
 thir *P.* uuntar *F.* den *F.* 6. thia *P.* burch *F.*

33. *Math. 27, 51.* Scinditur velum templi, ut arca testamenti et omnia legis
 sacramenta, quae tegebantur, appareant, atque ad populum transeant nationum.
 Rhabanus Maurus in *Math. pag. 156. D.*

XXIV. 1. *Math. 27, 52* sqq. 5. Ad testimonium Dominicae resurrectionis

- Thaz ouh súlih mari únfirholan uuári,
 ioh állo theso dáti ther selbo lút irknati.
 Ih zellu hiar ubarlút, irstúant do manag gótes drut
 10 mit selben trúhtine, liebe scálka sine.
- Thaz uuard állaz so gidán, tho selbo trúhtin uuolta irstán,
 thes uuír nu birun blídi; er uuas thaz frúmikidi. P154
- Thaz zéllent euangélion al so ih dir redion,
 iz íágent filu scóno thie selbun búah frono. —
- 15 Ther selbo scúldheizo irquám es filu héizo;
 after thésen uuerkon gístant er góte thankon.
 Quad, uuári er ana zuúal thes giuuelítig ubarál,
 ioh deta lútmari, er gotes sún uuari.
- Thie lúti kertun fáre mit míhilemo fére,
 20 uuuntun héim do spáto thero ármilichun dáto.
 Thie dáti sie tho rúuun, ioh iro brústi bluun,
 ioh giangun sar thése fartes al serag héimortes.
 Stúantun thar tho férron álle sine kúndon
 íamargemo múate, iz irgíang in thoh zi gúate.
- 25 Klágetun dó thiu selbun uuíb thaz ira éigena lib,
 thiu mit ímo uuarun, zen óstoron quamun. V149

7. daz, und so immer in diesem Capitel F. sulich F. únfirholan
 (a über i geschrieben) V, unfirholan F. 8. defo tati F. der, und so
 immer in diesem Capitel F. 9. vbarlut F. tho P. trut F. 10. liaba
 (beide a in e corrigiert) V. schalcha F. 11. gitan F. do (d unter-
 punktiert, th übergeschrieben) V, do, und so immer in diesem Capitel F.
 uuolta P. 12. des, und so immer in diesem Capitel F. 13. ál P.
 thir P. redinon F. 14. schonu F. buach F. 15. schuldheizo F.
 16. defen F. danchon F. 17. er setzt F nach quad. vuari F.
 giuuellich F. ubaral P. 18. teta F. 20. ununtun F. tho P.
 dero F. tato F. 21. tati F. rúun (v übergeschrieben) V, rúun P.
 22. giangun P. 23. dar (d unterpunktiert, th übergeschrieben) V, dar F.
 quundun F. 24. irgíanch F. doch F. 25. klágotun thó P. vuib F.
 eigana F. lib P.

multa corpora Sanctorum resurrexerunt, ut Dominum videlicet Jesum ostenderent
 resurgentem, et tamen, cum monumenta aperta sunt, non ante resurrexerunt, quam
 Dominus resurgeret, ut esset primogenitus resurrectionis ex mortuis. Rhabanus
 Maurus in Math. pag. 156. F. 19. Luc. 23, 48 sq.

XXXV.

QUOMODO IOSEP ET NICHODEMUS SEPELIERUNT IESUM.

- Tho quam ein édíles man baldlícho, so imo zám,
er defo dáti zurnta, fo guáthegan scólta.
Ni máchota er thio dáti, noh félbaz thaz giráti,
ni uuás in demo uuíllen, er fúlih uuolti irfúllen. P155^a
- 5 Giang er báldo tho fon ín zi themo hérizohen ín,
bat, man gábi imo then mán dóh do fo bílbanan,
Thaz múafi er tharauuifen, then líchamon lófen,
thárazua ouh húggen, in thaz gráb leggen.
Pilátus quad, er dáti, sófo er selbo báti,
- 6 híaz er imo irgéban far then selbon líchamon thár.
Lis allo búah, thio the fín, ni fíndift iz, in uuár min,
thaz mán io thaz gítáti, fo diuran scáz irbati,
Thaz ér ioman in uuórolti fúlih trefo légití
in ré odo in bára, thaz fágen ih thir, in uuára.
- 5 Thaz uuas éngilo uuérd ioh hímilriches álles,
érdun ioh thes féuues, thoh fie fo dátin, leuues.

- XXV. IOSEPH. PF. 1. Thó P, do, und so immer in diesem Capitel F. báldlícho (Accent über a ausgekratzt) V. 2. théfo P, defo F. dáti P, tati, und so immer in diesem Capitel F. zúrnta P. guathégan P. scolta P, scholta F. 3. máchot P, machota F. dio, und so immer in diesem Capitel F. noch F. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 25, wo thaz geschrieben F. 4. thémo P. vuíllen F. fulich, und so immer in diesem Capitel F. 5. gianch F. do (th über d geschrieben) V, do, und so immer in diesem Capitel F. demo F. 6. den, und so immer in diesem Capitel F. thóh P, doch, und so immer in diesem Capitel F. tho P. bílbanon F. 7. darauuifen F. lofen P. 8. darazua F. 10. fár P. líchamo (n hinzugeschrieben) V. thar P, dar, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 20, wo thar geschrieben F. 11. buach F. de F. 12. ío P. gidáti (t über d geschrieben) V, gidáti P. díuran P, tíuran F. schaz F. 13. íóman P. uueroolti F. fúlih P. trefo légití P. 14. dir F. 15. uuérd P. 16. des, und so immer in diesem Capitel F. fie P. fo] do F. datin P, tatin F. léuues P.

XXV. 1, Marc. 15, 43 sqq.

- Nichódemus ther gúato, er quám thar tho gimúato,
 unz ér nan tho thánanam, ther náhtes er iu zi ímo quam.
 Ther bráng mit imo, in uuára, sálbun filu díura, V150^o
- 20 krist zi sálbonne, so thar uuas sítu thanne.
 Lóftun nan tho thánana thie zuéne richun thégana,
 thie drúhtines gidríuon ioh sélben krístes líubon. —
 Thiu uuíb gifuaro stúantun, thiz allaz scóuotun;
 sie uuárun uuártenti, uuára man nan légití,
- 25 Tház síu thes gifártin, oba sie nan thánafuartin, P150^o
 ódo thaz gíftotin, gifúaro thar gílegítin,
 Thaz síe nan muásín fuáren, gifuáslichó birúaren,
 ioh in álahalbon then líaban man gifálbon,
 Ioh múásín thes giflízan, gifuáslichó biríazan, F97^o
- 30 ouh in then árumen gifuáslichó bichúmen. —
 Biuuúntun síe tho scóno thia selbun líh frono
 mit líninemo dúeche ioh sórgilechemo rúache,
 Mit líninemo sábane, thár tho zi bigrábanne,
 mit dúachon filu kléinen ioh hartó filu réinen.
- 35 Légitá nan tho ther éino in sínaz grab réino,
 óuh in alanúaz, in félifon irgrábanaz.
 Uuúllun se, ér se fuarin héim, tharafúri míhilan stéin,
 thaz dréfo thar gibúrgun, ioh héimortes uuúrbun. —
 Thiu uuíb far thés fartes giangun héimortes,
- 40 ouh zi thén rachon sálbun iro máchon. — V150^o

17. der, und so immer in diesem Capitel F. dara F. 18. dananam F.
 19. branch F. tíura F. 20. xrist V, christ F. thar P. danne F.
 21. do (d unterpunktirt, th übergeschrieben) V. danana F. 21. zuene P.
 degana F. 22. die F. trúhtines P. gidríuon P, gítriuon F. sélben P.
 christen F. 23. diu, und so immer in diesem Capitel F. thíz P, daz F.
 schouuotun F. 24. uuarun P. 25. dána (d unterpunktirt, th übergeschrieben) fuartin V, danafuartin F. 26. óda (a in o corrigiert) V. 27. gifuuaslichó F. 28. líubon F. 29. gifuuaslichó biríazan F. 30. ouh] ioh F. gifuuaslichó F. 31. biuuntun F. dia F. lich F. 32. dúche (e vor c übergeschrieben) V, dúache P, tueche F. sórglichemo PF. 33. bigrabenne F. 34. tuachon F. ioh auf einer Rasur V. 35. légitá nan] legítan (Schreibfehler) F. sínaz gráb reino P. 36. alaníuaz F. 37. uullun F. se er P. tharafúri (a vor f übergeschrieben) V, tharafuri P, darafuri F. stéin P. 38. trefó F. giburgan F. uúrbun PF. 39. giangun P. heimmortes F.

17. Joh. 19, 39 sq.

23. Matth. 27, 55; 59 sq.

39. Luc. 23, 55 sq.

Érda hialt uns tho, in uuár, scazzo díuroston thár,
 dréfo thar gibórgan, unz fúnnun dag in mórgan.
 Tho glang uns úf, uunna! thiú éuuinigu fúnna,
 ioh ouh fálida ubarál, so mán hiar fora fágén scal.

XXXVI.

QUOMODO SACERDOTES SUMMI SIGNAUERUNT
SEPULCRUM.

Ni móhtun noh bilinnen thes ármilichen uuillen P156^a
 thie selbun éuuarton; thaz óugtun tho mit uuórton.
 Fúarun sie tho blíde mit themo álten nide,
 folle bálauues, in uuár, zi demo hérizohen fár.
 5 Ni hélen uuir, quadun, nóti thaz dínaz hérioti,
 thaz ther firdáno íó fágeta, thes unfer múat nu irhógeta.
 Er zálta mihil uuúntar then lútin fus íó fúntar:
 ih irstántu, quad er, zi ín, so ih dríttén dages tóter bin.
 Nu heiz thes grábes uualtan, fora iúngoron finen háltan,
 10 thaz sie ún síh ni bifulchen, tharazúa ni firflíchen,

41. erda P. hial F. in uuár] dar F. scaz (zo hinzugeschrieben) V,
 scazzo P. tiurifthon F. thar P, in uuár F. 42. trefo F. tag F.
 43. gianch F. uf uuúnna P.

XXXVI. SUMMI vor SACERDOTES P. 1. Noch, und so immer in diesem
 Capitel F. des, und so immer in diesem Capitel F. uuillen P. 2. die,
 und so immer in diesem Capitel F. daz, und so immer in diesem Capitel
 mit Ausnahme von 10, wo thaz geschrieben F. do (d unterpunktirt, th über-
 geschrieben) V, do, und so immer in diesem Capitel F. 3. demo, und so
 immer in diesem Capitel F. 4. themo P. far P. 5. quatun F.
 tház P. dínaz (d unterpunktirt, th übergeschrieben) V, thínaz P, dínaz F.
 6. der F. firtano F. 7. mihil uunthar F. den, und so immer in diesem
 Capitel F. 8. thríttén P. tages F. dóter (d unterpunktirt, t über-
 geschrieben) V. 9. héiz (Accent ausgekratzt) V. uualtan F. iúngeron
 (e in o corrigiert) V, iungiron F. 10. síę P. vn síh F. bifuinichen F.
 darazua F. firflíchen (ch in ck corrigiert, Korrektur ausgekratzt) V,

XXXVI. 1. Matth. 27, 62 sqq.

- Tház sie thaz ninthéken, mit stálu nan nirzúchen,
 noh Inan thar githiuben, then lútin síh gílluben,
 So zéllent sino gúati, thaz er fon tóde irftuanti, F98^r
 ioh girrent mér thie lúti, thanne ouh thérer dati. —
- 15 Quad ér do, thaz sie rietin, uulo sie nan giháltin;
 quad, síh in thaz giráti fúrdir uuíht ni dáti. — V15^r
 Sie síumo thes sar zilotun, thaz grab gizéinotun
 saríó in théru frísti mit míhileru fésti,
 Ío sar thén gangon mit giuuáfniten mánnon,
 20 thaz mán nan ni firstáli, mit méginu ouh ni námi.
 So síe fin mer tho uuáltun, thaz gráb ouh baz biháltun, P156^r
 fo uuír íó mer giuuífse in themo irftántniffe,
 Uuánto tho iz mártun, thie then bálo dátun,
 ioh thie dar húattun ouh tho sín, tho móhta man es báld fin.

XXXVII.

M O R A L I T E R.

Oba uuír uuollen uuáhten mit gidráhton filu réhten,
 mit githánton gúaten thes kríftes grabes húeten:

11. ninthechen *F.* nirzúchen (ch in ck corrigiert, Korrektur ausgekratzt) *V.*
 12. dar *F.* gidluben (d unterpunktirt, th ubergeschrieben) *V.* gidiuben *F.*
 sich, und so immer in diesem Capitel *F.* 13. dóde (das erste d unter-
 punktirt, t ubergeschrieben) *V.* irftuanti *P.* 14. irrent (vorn g über-
 geschrieben) *V.* danne *F.* derer *F.* tati, und so immer in diesem
 Capitel *F.* 15. tho *P.* sí (e hinzugeschrieben) *V.* 16. fúdir (r vor d
 ubergeschrieben) *V.* uuíht *F.* 17. zilotvn *P.* 18. dera *F.* 19. ío *P.*
 giuuáfniten *P.* uuafniten *F.* 20. menigi *F.* 21. fo fehlt *F.* do (d unter-
 punktirt, th ubergeschrieben) *V.* vor mer *F.* biháltun *P.* giháltun *F.*
 23. unanta *PF.* thó *P.* Rasur vor iz *V.* datun *P.* tatun *F.* 24. thle
 thar *P.* do (d unterpunktirt, th ubergeschrieben) *V.* mann *F.*
- XXXVII. 1. Óba uuír *P.* ob aaur *F.* gitráhton *PF.* 2. gidanchon *F.* des, und

21. Non suffecerat principibus sacerdotum, scribis et phariseis crucifixisse Do-
 minum salvatorem nisi sepulcrum custodirent, cohortem acciperent, signarent
 lapidem, et quantum in illis est, manum apponerent resurgenti, ut diligentia
 eorum nostrae fidei proficeret. Quanto enim amplius reservatur, tanto magis
 resurrectionis virtus offenditur. Hieronymus in Matth. pag. 65. in tom. VI. edit.
 Mariani Victorii Reatini. Lut. Par. 1623.

- Thanne scúlun uuir gígáhen, thaz uuir iz ánafáhen
mit ánderen girátin, thanne thése datin,
5 Thaz uuir thia uuahta irfúllen mit ánderemo uuíllen,
mit ánderemo múate, theiz úns irge zi gúate.
Vuir scúlun dragan uuáfan, ioh lazan sîn thaz fláfan,
ioh húggen, uul er thaz biuuárb, thaz er bi ún síh irstárb.
Thaz sîn húgolufsti in réhteru kúfti,
10 gilóuba filu fésti in thînes hérzen brúfti;
Mit thiu sí krist bifángen, ni láz thir nan ingángen,
bigín tharazua húggen, ni láz thir nan irzúken. V151^b
Thes síh, thaz thu es uuáltes, ioh uuóla nan giháltes
mit réhtemo líbe, theiz thír irge zi lébe. —
15 Gilóuba thin sí kréftig, thaz thír sîn tód sí githíg,
mit sînemo uuíhe iz frámwort thir íó thíhe. P157^a
Thaz ún síh so írlóste ther gótes boto dróste, F98^b
ioh ún síh íó gilcho gilocko líublichó,
So er zen uuíbon thar tho sáh, ioh líublichó zi ín ouh spráh
20 lîndemo múate, thaz dét er in zi gúate.
Thaz uns híar in líbe thiu fórahta ni klíbe,
ioh uuir sîn fástmuate zi álleemo guate;
Tház uns sí giuuúfti thaz sîn írstátnífti,
thaz sínaz líb níúaz, ther engil kúndta in do tház.

so immer in diesem Capitel F. kristes grábes P. hueten P, huaten F.
3. danne, und so immer in diesem Capitel F. daz, und so immer in diesem
Capitel F. 4. defen tatin F. 5. dia F. uuáhta irfullen P. 6. deiz,
und so immer in diesem Capitel F. 7. uuir PF. tragan F. lázan
sîn P. flafen F. 8. uulq er P, uuió er F. un síh, und so immer in
diesem Capitel F. irstárb P. 9. hugulufsti F. kúfti P. 10. thines P,
dines F. brúfti P. 11. diu, und so immer in diesem Capitel F. chríst F.
dir, und so immer in diesem Capitel F. ingángen (g vor dem zweiten a über-
geschrieben) V, intgangan F. 12. darzua, und so immer in diesem Capitel F.
irzúchen PF. 13. síh, und so immer in diesem Capitel F. du F. gi-
uualtes F. gihalthes F. 14. líbe P. 15. thín P, din F. githíg P,
gidíg F. 16. uuíhe P, vuihe F. dihe F. 17. der, und so immer in
diesem Capitel F. gotes bóto droste P. 18. gilcho (h in k corrigiert) V,
gilócho PF. 19. dar F. do, und so immer in diesem Capitel F. spráh P,
sprach F. 20. tet F. 21. tház P. híar P. líbe P. clíbe F.
22. uuir P. 23. thaz úns P. 24. níuaz P, níuuaz F. kúndta P. tho P.

- 25 Ni dúemes, so thie rietun, thie thie knéhta miattun
mit scázzu ioh mit uuórton, thie felbun éuuar-ton,
Mit spénstin ginúagin, tház sies ni giuuúagin,
théiz ni uuurti irfúntan, thaz drúhtin uuas irstántan:
Suntar fáhemes tharazúa mit gilóubu filu fráa,
30 mit érnusti snélló — thaz dúe uns ther guoto uuillo —
Giduemes lútmari ménnisgon, in uuári,
thaz uuorolt uuizzi thaz guát, thaz kríft fon demo grábe irstuant.
Ioh uuir thaz mári bringen then thárazua githíngen, V157^r
ioh thén, thaz uuollen áhton mit réhten gidrahton,
35 Thaz síe ouh thes ginénden, mit úns síh saman ménden,
tház ouh ni bimíden, mit úns síh saman blíden
In éuuon zi guáte mit héilemo múate, P157^b
mit rehten húgulustin in allen uuóroltfrístin.
In thíu sín furdír uuóntenti, ioh drúhtin íómer lóbonti,
40 ioh thánkon íó gimálon then sínen ginadon,
Sinera éregrehti ioh sínera mahti,
ther úns gab thaz gimúati thúruh sino guáti,
Tház uuir sín giuuífse fon themo irstántnífse.
uuanta drúhtin íft so guát, bi thiu éigin íámer fráuuaz muat,
45 Éigun íámer scóna fréuuida gizáma
thúruh sino mílti ána thiheinig énti. Amen. P99^r

Explicit liber quartus.

25. tuemes *F.* the (i vor e *übergeschrieben*) *V.* die, und so immer in diesem *Capitel F.* miattun *P.* 27. ginúagin (*Rasur vor u*) *V.* giuuagin *F.*
28. uurti (*vorn u übergeschrieben*) *V.* uurti *F.* trahtin *F.* irstantin *F.*
30. tue *F.* guoto uuillo *P.* 31. gituemes *F.* 32. uuerolt vuizi *F.*
christ *F.* themo *P.* 33. den, und so immer in diesem *Capitel F.* gi-
dingen *F.* 34. *Rasur nach* uuollen *V.* gidráhton *P.* gitrahton *F.* 35. uns *P.*
sáman *P.* samant, und so immer in diesem *Capitel F.* menden *P.* 36. bli-
den *P.* 38. réhten *P.* húgulístin (*Schreibfehler*) *P.* hugilustin *F.* ue-
roltfrístin *F.* 39. trúhtin íamer *PF.* 40. danchon *F.* 42. vns *F.*
thuruh *P.* duruch, und so immer in diesem *Capitel F.* síno (*Accent aus-
gekratzt*) *V.* síno *P.* guati *P.* 43. demo *F.* 44. trúhtin *PF.* íamer *P.*
45. íamer (*Schreibfehler*) *F.* scóna *P.* fréuuida] froida *F.* 46. thuruh
síno mílti *P.* thiheinig *P.* dicheinig *F.* enti *P.*

INCIPIT

L I B E R Q U I N T U S .

DE RESURRECTIONE ET ASCENSIONE DOMINI ET DIE IUDICII.

DOMINI *fehlt P.* *vor* DIE *setzt P* DE. IUDICII *P.*

Incipiunt capitula libri quinti.

- I. Cur dominus ignominiam crucis et non aliam pro nobis mortem pertulerit.
- II. De utilitate crucis.
- III. Signaculum crucis.
- IV. De resurrectione domini uespere sabbati.
- V. Una sabbati Maria Magdalaenae uenit ad monumentum.
- VI. Spiritualiter.
- VII. Maria stabat ad monumentum foris plorans.
- VIII. Spiritualiter.
- IX. Duo ex discipulis Iesu ibant in castellum.
- X. Adpropinquabant castello.
- XI. Stetit Iesus in medio discipulorum suorum.
- XII. Spiritualiter.
- XIII. Manifestauit se Iesus ad mare Tiberiadis.
- XIV. Mystice.
- XV. Cum ergo prandissent dicit Iesus Petro amas me.
- XVI. De ascensione domini.
- XVII. Igitur qui conuenerant interrogabant eum et reliqua.
- XVIII. Cumque intuerentur in caelum.
- XIX. De die iudicii.
- XX. Quomodo iudicaturus est mundum.
- XXI. Quam districtum sit tunc iudicium dei.
- XXII. Ibunt iusti in uitam aeternam.
- XXIII. De aequalitate caelestis regni et inaequalitate terreni.
- XXIV. Oratio.
- XXV. Conclusio voluminis totius.

IV. Antem *setzt F* vor sabbati. V. Magdalenae (*das erste e über-*
geschrieben) P, magdalene F. VII. foris plorans *von späterer Hand hinzu-*
geschrieben V, fehlt P. XIII. Tyberiadis *F.* XV. dixit *F.* amas me
fehlt F. XXI. sit] est *F.* XXIII. aequalitate] qualitate *P.*

I.

CUR DOMINUS IGNOMINIAM CRUCIS ET NON ALIAM PRO
NOBIS MORTEM PERTULERIT.

Ist filu manno uuúntar, thaz zéllü ih hiar nu súntar, P159^a F99^b
ziu drúhtin hiar in uuóralti thes krúzes tod iruuélti?

V. I. 1. *In der ersten Halbzeile nach jedem Worte ein Punkt P.* filu (u aus v gemacht) P. uuúntar (die beiden u aus v gemacht) P, uuntar F. daz, und so immer in diesem Capitel F. zéll P, zella F. 2. truchtin F. uuóralti (or aus anderen Buchstaben corrigiert) V, uuórolti P, uuerolli F. des, und so immer in diesem Capitel F. kruces F.

V. I. 1. Sed adhuc videndum est, quare Dominus tale genus mortis elegerit. Legimus enim in Evangelio, quod Pharisei voluerunt eum praecipitare de monte; at ille transiens per medium illorum ibat. Alibi quoque legimus, quod Judaei lapides tulerunt, ut jacerent in eum; ipse vero abscondit se, et exiit de templo. Quare Dominus noluit praecipitari, aut lapidari vel in gladio truncari? Utique causa salutis nostrae hoc fecit. Mors enim Christi signum est nostrae salutis. Noluit ergo lapidari, aut in gladio truncari, quod videlicet nos semper nobiscum lapides aut ferrum ferre non possumus, quibus defendamur. Eligit vero crucem, quae levi manus motu exprimitur, qua et contra inimici versutias munimur. Hoc enim signo crucis confeceratur corpus Dominicum, sanctificatur fons baptismatis, initiantur presbyteri et ceteri gradus ecclesiastici, et omnia, quaecunque sanctificantur, hoc signo Dominicae crucis cum invocatione Christi nominis confecerantur. Alcuin, Liber de divinis officis, cap. 18. De feria VI seu Parasceue, Tom. II. pars 6. pag. 478.

- Tho er únſih hiar ſo néríta, fon fianton irrétíta,
 nam uzar hérten banton, fon fianto hánton,
 5 Thaz ſínes ſelben gúati thaz éina uuas gimúati,
 in fúlicheru nóti er uns ginádoti.
 Vuir uuizun ana zuuúal, thaz er thes uuúalt ubarál,
 er bi unſih tod thulti, ſo uuó ſo er ſelbo uuólti.
 Ob áuur uuir iz áhton, ioh uuóla iz al bitráhton,
 10 thanne iſt uns ouh thaz uuúntar ein gináda funtar.
 Mit fiuru ſie nan brántin, mit uuázaru ouh irquáltin,
 odo óuh mit ſteínonne, mit uuiú ſégenotis du dih thánne?
 Uns iſt frúma in diu gizált, ioh ſégan filu mátagfalt,
 ſálda, zi líbe thaz ſcádo uns hiar ni klíbe.
 15 Íſt uns thaz girúfti, brúnia alaſéfti, P 159^b
 ioh iſt uns hélm ouh ubar tház, ioh uuáfan alauuáffaz. V 154^b
 Níſt uuíht in themo bóume, thaz friúntilih gilóube,
 thes mánnilih giuuús ſi, thaz dar úbbigaz ſi.
 Thes krúces horn thar óbana, thaz zéigot uf in hímila,
 20 thie árma ioh thie hénti, thie zeigont uuóroltenti,

3. do *F.* unſich, und ſo immer in dieſem Capitel *F.* 4. uzer *F.*
 hanton *P.* 5. ſelbes (n über das letzte s geschrieben) *V.* 6. nóti *P.*
 7. uuir *PF.* uulzun *P.* zuuúal *PF.* ér *P.* des (d unterpunktirt,
 th übergeschrieben) *V.* todes *F.* ubaral *P.* 8. tod auf einer Raar *V.*
 tod *P.* dulti *F.* uuio *P.* ſélbo uuólti *P.* 9. ahton *P.* bitrah-
 ton *PF.* 10. danne, und ſo immer in dieſem Capitel *F.* íſt *P.* un-
 tar *F.* 11. ſia *F.* 12. ouh *P.* thu *P.* thih *P.* dich *F.* 13. thiu *P.*
 diu, und ſo immer in dieſem Capitel *F.* 14. ze *F.* ſchado *F.* 15. vns *F.*
 17. demo, und ſo immer in dieſem Capitel *F.* poume *F.* friúntalíh
 (a unterpunktirt, i übergeschrieben) *V.* friúntilich *F.* 18. mánnilich *F.*
 thar *P.* 19. krucce horn *P.* dar, und ſo immer in dieſem Capitel *F.*
 in] an *F.* 20. die, und ſo immer in dieſem Capitel *F.* vueroltenti *F.*

15. Ephes. 6, 13. 19. Nam ipſa crux magnum in ſe myſterium continet,
 cujus poſitio talis eſt, ut ſuperior pars coelos petat, inferior terrae inhaereat fixa,
 infernorum ima contingat, latitudo autem ejus partes mundi appetat. Quia et
 Chriſtus per paſſionem crucis angelis profuit in coelo, quorum numerus, qui
 per apoſtatam angelum imminutus fuerat, ex animabus fidelium quotidie adim-
 pletur, et nobis, qui ſumus in terra, et illis, qui propter originale peccatum
 detinebantur apud inferos, ſed et ipſis, qui in diverſis mundi partibus habi-
 tabant. Ipſe eſt enim rex coeleſtium, terreſtrium et infernorum, ut omnis lingua
 conſiteatur, quod Dominus Jeſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris. Alcuin, ibid.

- Ther selbo mittilo bóm, ther scóuot thefan uóroltfloum,
 es ist zi zéllenne ginúag, ther then lichamon druag.
 Nist uuíht in demo bóume, thaz friuntilih gilóube,
 thes mánnilih giuúls sí, thaz thar úbbiges sí.
 15 Thaz síh es thárauuentit, theiz innan érdu stentit,
 nim góuma, uuaz thaz méinit, theiz untar érda zeinit.
 Mit thiu ist thar bizéinit, theiz lmo ist al giméinit
 in érdu ioh in hímile inti in ábgrunte ouh hiar nídare.
 Bi diu níft in demo bóume, thaz mánnilih gilóube,
 10 thes friuntilih giuúls sí, thaz thar úbbiges sí. *F100^a*
 Leg iz nídarhaldaz, iz zeigot lmo iz allaz
 fiar hálbun umbirng, állan thefan uóroltring.
 Ellu, zéllu ih thir, diu dng, theist áuur therer uóroltring,
 ist láuuíht mera ouh fúrdir, theist sín, gilóubi thu mir.
 15 Nist áuur in demo bóume, thaz friuntilih gilóube,
 thes mánnilih giuúls sí, thaz dar úbbiges sí. *P160^a*
 Líggez, ságen ih thir tház, odo ist iz úfhaldaz,
 giuúisso uuízist du tház, ío zeigot lmo iz allaz. *V155^a*
 Ellu thifu uuúntar zeigot lmo iz funtar,
 20 iz rihtit uóroltenti zi sínes selbes hénti.
 Bi diu níft in demo bóume, thaz mánnilih gilóube,
 thes friuntilih giuúls sí, thaz thar úbbiges sí.

21. der, und so immer in diesem Capitel F. mittili F. boum P, poum F.
 scóuot P, schouot F. defan ueroltfloum F. 22. zellanne ginuach F.
 den, und so immer in diesem Capitel F. druag (dr aus anderen Buch-
 staben corrigiert) V, truach F. 23. themo P. poume F. friuntilich F.
 24. mannlich F. 25. darauuentit F. theiz] thaz P, deiz F. 26. innan
 erdu F. 28. inti fehlt F. 29. thiu nist P. themo P. poume F.
 mannlich F. 30. friuntilich F. ubigas F. 31. nidarhildaz F.
 32. fiar P. vmbirinch F. defan ueroltrinch F. 33. éllu P, elliu F.
 dir, und so immer in diesem Capitel F. thiu P. thng P, dinch F.
 derer ueroltrinch F. 34. láuuíht méra P. deist F. sín P. du F.
 35. themo P. friuntilich F. 36. mannlich F. thar P. 37. líggez
 (g nach i übergeschrieben) V. 38. uuizzist F. thu P. 39. difu
 uuntar F. lmo P. 40. ueroltenti F. 41. thiu P. themo P.
 mannlich F. 42. friuntilich F. thar P. ubbigaz F.

31. Jacens crux quatuor mundi partes appetit, orientem videlicet et occidentem,
 aquilonem et meridiem, quia et Christus per passionem suam omnes gentes ad
 se trahit et omnia sibi subjugavit, juxta quod ipse surgens a mortuis dicit:
 Data est mihi omnis potestas in coelo et in terra. Alcuin, ibid.

Vuara thenkistu, les! uuo meġ iz uuefan álles?
 then ruarta mit theru líchi, ther rihtit húmilrichi,
 45 Bigóz inan zi gúate mit sínes selbes blúate,
 er fáta, uueist es méra, in thémo fina féla.
 Bi diu níst in themo bóume, thes mánnilih gilóube,
 thes friuntilih giuuis sí, thaz dar úbbigaz sí.

II

DE UTILITATE CRUCIS.

Nu scúlun uuir unsih rígilon mit thes krúces ségonon,
 mit krístes selben uuórton uuidar flanton.
 Thaz scúlun uuir, zi uuáron, in unfen éndin málon,
 in unsemo ánnuzze, thaz uns iz uuóla sízze.
 5 Zi díu ouh in themo énde, thaz unfer múat síh ménde
 sílichera rústi ingegin ákusti. P160^b
 Vuir duemes tház, ih ságen thir éin, mit unfen fíngoron zuein;
 sínt zuéne ouh, nim es góuma, thes selben krúces bóuma.
 Drag dú, gilóubi du mir, then gúndfanon anan dír, V155^b
 10 in hóubite inti in brústin, in thines hérzen lústin, F100^b
 Níst flant hiar in ríche, nub ér hiar fora intuúiche,
 ther díufal sílbo thuruh nó, so ér tharana scóuot.
 Mit thiu uuúrtun uuir giróchan, ioh kráft sín duruhstóchan,
 mit thiu uuárd er al bíredinot, thaz lámer er ni irkóbarot.

43. uuara *PF.* thenchis du *F.* 44. deru *F.* 45. fin *F.* 47. thiu *P.*
 poume *F.* thes] thaz *F.* mannlich *F.* 48. friuntlich *F.* thadar
 (z vor d *übergeschrieben*) *V.* thaz thar *P.*

II. 1. Des *F.* krúzes *P.* segonon *P.* seganon *F.* 5. daz, und so immer
 in diesem Capitel *F.* énden (i *durch das zweite e geschrieben*) *V.* malon *P.*
 4. antluzze *F.* 5. zij bi *F.* thiu *P.* diu, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* demo *F.* sích *F.* mende *P.* 7. uuir *PF.* tuemes *F.*
 thr (i *übergeschrieben*) *V.* dír *F.* fíngaron *F.* 8. es] is *F.* krúzes bouma *P.*
 9. trag *F.* thú *P.* thu mir *F.* den *F.* kundfanon *F.* thír *P.*
 10. int *F.* dínes *F.* lústin *P.* 11. er *P.* sóra *P.* fore *F.* intuúiche *P.*
 12. tíufal *F.* duruch (d *unterpunktirt*, th *übergeschrieben*) *V.* duruch *F.*
 darana *F.* scóuot *P.* schouot *F.* 13. uurtun *F.* thuruchstóchan *P.* du-
 ruchstóchan *F.* 14. al *fehlt* *F.* lámer *P.* nirkóborot *P.* nikoborot *F.*

- 15 Mit thú uuard filu hártó felb ther uúldaruuerto
giuúntot ioh firdámnot rumo in éuuinigan not.
Dua, theiz in thír seine, intiz dragen lídi thine,
gilóubi mir, in uuar mín, harto scíuhit er thin.

III.

SIGNACULUM CRUCIS.

- Gib druhtin ségan finan in líchamon mínan,
ioh theiz íó híar in libe minera séla klibe!
Si drúhtin íó ther ségan fin in allon ánahalbon mín,
thaz flant íó zi uuáre min uuérgin ni gifáre,
5 Thaz ih mit thémo duruh krist sí úmbikírg biféstit,
in líchamen ioh múate zi allemo ánaguáte.
Bifchirmen sino fúazi óugun ioh thie fúazi, P16r
min hérza ouh mir biuuérre, thaz flant mir ni dérre.
Mit thú fin mino brústi gifégonot in fésti,
10 hóubit ioh thie hénti, thie lídi al unz in énti!
Bifárgan sí ih mit réino, thanne ih in mír iz zeino, V150r
fario thía uuarba in allan ánahalba!
Thaz scírme mih in brústin fon ármalichen lústin,
in hérzen ioh in dátin fon úbilen gidáhtin!

15. felb (1 aus einem anderen Buchstaben corrigiert) V. der uüider-
uuarto F. 16. giuuntot F. éuuiniga (n hinzugeschrieben) V. 17. tua
deiz F. dir F. schine F. tragen F. dine F. 18. schiuhit F.
fone setzt F nach er. thín P, din F.

- III. 1. Drúhtin P, truhtin, und so immer in diesem Capitel F. ségan P.
minan P. 2. deiz F. 3. trúhtin io P. der F. 4. daz, und so
immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 19, wo thaz geschrieben F.
láre (vorn gi úbergeschrieben) V. 5. ih P. demo F. thuruh P,
duruch, und so immer in diesem Capitel F. krist P, christ F. um-
bizirg F. 7. bifchirmen F. thio P, die, und so immer in diesem Ca-
pitel F. 8. terre F. 9. diu, und so immer in diesem Capitel F.
gifeganot F. 10. thio P. lídj P. 11. danne F. 12. fario P.
dia F. 13. schirme F. 14. tatin F. githáhtin PF.

- 15 Mit thiu si ih íó thuruh nót al úmbizirg biféganot,
 thaz flant sih ni ménde, er stát in mir íó finde!
 Mit thiu si ih íó bifangan, ioh flanton ingáangan,
 bifólahan sinen féganon ioh allen gótes theganon,
 Thaz mih mit sínu nide ther flant íó bimíde,
 20 ioh mir híar zi libe guátalih íó klíbe!

Fior

IV.

DE RESURRECTIONE DOMINI UESPERE SABBATI.

- Thuruh thes krúces krefti ioh selben krístes mahti,
 so quéme mir frámmort nu in múat, uul er fon demo grábe irstuant,
 Ioh uuío nan fríuntlih gifáh, ouh mit thén iúngoron sprah, *P16*
 uuio háрто er thie gifréuuita, ioh guátalih in ságeta. —
 5 Al thiz úngirati ioh thie égislichun dáti,
 thaz uuir híar fóra quatun, in fríadag sie iz dátun.
 In mórgan uuas, in uuára, thero óstorono síra,
 uuas ouh thes dáges diuri thar háрто filu mári.
 Thes súnnun abandes sár irhúabun sih thiu uuíb, in uuar,
 10 ni dátun síes tho bítun, zi demo grábe se hiltun.

15. ío *P.* umbizirch *F.* 16. mir *auf einer Rasur V.* 17. thiu *P.*
 ío *P.* ingangen *F.* 19. mih *P.* sínu nide *P.* ío *P.* 20. híar
 fehlt *F.* guatalich *F.* ío *P.*

- IV. AUTEM *setzt F vor SABBATI.* 1. Duruch, *und so immer in diesem Capitel F.* thes *fehlt F.* crúces krefti *P.* 2. nu *fehlt F.* uuío er *P,* uuio er *F.* themo *P.* 3. uuio *P.* fríuntlich *F.* gifah *P,* gifach *F.* den, *und so immer in diesem Capitel F.* sprah *F.* 4. die, *und so immer in diesem Capitel F.* gifrouuita *F.* guatalich *F.* 5. ál *P.* diz *F.* tati *F.* 6. frítach *F.* síe iz *P.* tatun, *und so immer in diesem Capitel F.* 7. dero *F.* síra *P.* 8. des, *und so immer in diesem Capitel F.* tages tiuri *dár F.* 9. sunnun *P.* ábandes *P,* abundes *F.* sích diu, *und so immer in diesem Capitel F.* 10. do, *und so immer in diesem Capitel F.* themo *P.* síe *P.* iltun *PF.*

IV. 9. Marc. 16, 1 sqq.

- Uuanu, lagilih tho liti thuruh thio spatun ziti, V156^b
 thaz thiu fira irduálta, thiu minna iz in irfúlta.
 Druágun se iro fálbun mit in far thía uuarbun,
 líobemo mánne, krist zi fálbonne.
- 15 Ioh giangun áhtonti, thaz uuéfan thaz ni móhti,
 thaz fie thes steines búrdin fon demo grábe iruullin.
 Sie tháhtun, thaz fie erbátin thie mán, thie thaz gidátin;
 uuas iro kraft zi nídiri ingegin thes steines hébigi.
 Thes gánges sie iltun gáhun, ioh thaz gráb gifáhun,
 20 in míhílan únuuan thaz ketti fúndun indan.
 Tho uuard far thía uuila mihil érdbibá,
 háрто mihil égífo, bi thiu hintarquámun se só.
 Sih scútita ío gilcho thiu erda kráftlichó,
 ioh si flumo thar irgáb thaz dréfo, thar in íru lag. P162^a
- 25 Quam éngil ein in gáhi fon hímilriches hóhi,
 er uualzta thána far then stéin, fo er nan érist biréin.
 Ni thaz er tharagílti, thaz er then uuég girumti,
 suntar man irknáti thio féltfano dáti, F101^b
- Ioh ouh mán thaz uuéstin, thaz kríst stuant ir den réstin;
 30 gifíunes árumi er gáb in thaz ítala gráb.
 Gíffuni sín uuas, uuúnna! fo scónaz ío fo fúnna,
 in uuizes snéuuen farauui fo uuás al sín gígárauui. V157^a

11. iagilich *F.* dio, und so immer in diesem Capitel *F.* spatun *P.*
 12. fra *F.* irduálta *P.* irtualta *F.* minna *P.* 15. truágun *F.*
 dia, und so immer in diesem Capitel *F.* 14. liobomo *F.* xpf *VP.*
 erist *F.* 15. nach giangun *Rasur V.* daz, und so immer in diesem
 Capitel *F.* 16. sie *P.* steines burdin *P.* themo *P.* iruullin *P.*
 17. si *P.* gitatin *F.* 18. nidari *F.* 19. kanges *F.* gifahun *P.*
 20. michilan *F.* ketti (k auf etner *Rasur V.* ketti *P.* suntan intan *F.*
 21. uuard *P.* michil *F.* 22. michil *F.* fo *P.* 23. ih scútita
 (schutita *F.*) ío auf etner *Rasur V.* 24. dar, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F.* trefo *F.* 26. dana *F.* birein *P.* 27. tház *P.* tharagílti
 (ein zweites i nach g eingeschrieben) *V.* daragiilti *F.* uuech *F.* 28. fún-
 tar *P.* feltfani tati *F.* 29. uuiffin *F.* xpf *VP.* then *P.*
 30. árumi] ára imi *P.* grab *P.* 31. uunna *F.* schouaz *F.* io *P.*

21. Matth. 28, 2. 27. Revolvit angelus lapidem, non ut egressuro Do-
 mino ianuam pandat, sed ut egressus ejus jam facti praestet indicium... Nec
 praetereundum, quare testis dominicae resurrectionis angelus sedens apparuerit et
 reliq. Beda, Hom. in vigiliis Paschae. Tom. VII. col. 2. 31. Matth. 28, 3 sqq.

- Tho hıntarquamun nóti thár in aladráti,
 ioh fórahtun in do gáhun thie thes grábes fahun;
- 35 Sie uuúrtun selb so dóte in thémo selben nóte.
 ther éngil bi einen líbon spráh tho sar zen uuíbon:
 ,Vuib, ih spríchu thara zi íu, uuíht ni fórehtet ir íú,
 drof nintuuérfet íuer múat, ir quamut héra thuruh gúat.
 Uuio mag uuéfan thaz íó íó, thaz únser íúih égifo?
- 40 ia bírun uuir, in uuára, íú éigene gibúra.
 Ih uueiz íúa hérafart; ir súechet unfan héilant,
 then these líuti irfluagun, ioh híar nan ouh bigrúabun;
 Thén sie híar gidóttun, mit kruce mártolotun,
 in thémo sie síh ráchun, mit iro spéron stachun.
- 45 Ir ni dúrfut, in uuár, ni éigut ir sín uuíht híar, P 162^b
 er uuíhtes úngidan ni ház, sofo er félbo gihaz.
 Er íst fon héllu iruuúntan, ioh úf fon dóde írstantan,
 ni dúrfut ir nan ríazan, íá uuás íúz er gíheízan.
 Er nam in tódes ríche sígi kráftliche,
- 50 mit ímo er mer ni fíhtit, ioh fúrdir síh ni írríhtit.
 Ih zéllu íú ouh, scono líubi, thar nám er sín gírúbí,
 síd er nan thár ubaruúant, ioh leitta in ánderaz lant,
 In himil gúallichí, sínes félbes ríchi, V 157^b
 kráftlichó filu frám, so imo félben gizam;
- 55 So imo félben gizam, al thaz er dóde ginam;
 giloubet uuórtes mínes, ni líaz uuíht er thar thes sínes.

33. alathráti *P.* 34. tho *P.* 35. uurtun *F.* tote *F.* demo, und so immer in diesem Capitel *F.* 36. der, und so immer in diesem Capitel *F.* sprach *F.* 37. uuib *PF.* spríchu (*nach i Rasur*) *V.* dara *F.* zíu (*ein zweites i übergeschrieben*) *V.* uuíh *P.* forahet *F.* íu *P.* 38. drof *P.* trof *F.* iuar *F.* 39. uuia *F.* mag auf einer *Rasur* *V.* únser] unsih *F.* iuih *P.* iuer *F.* *Fragesetichen nach égifo* *P.* 40. eigena *F.* gi búra (*Rasur zwischen i und b*) *V.* 41. íú (*a hinzugeschrieben*) *V.* íua *P.* suachet *F.* 42. dese *F.* irfluagun *P.* 43. gitottun *F.* kruze *P.* 44. sie fehlt *F.* stachon *F.* 45. thúrfut *P.* uuíth *F.* 46. uuíth ungitan des *F.* sofo *P.* gíhíaz *P.* 47. iruuntan *F.* tode *F.* írstantan *P.* 48. thúrfut *P.* ríazen *F.* íá *P.* íuz *P.* iz *F.* ér *F.* 49. tódes (*nach t Rasur*) *V.* 50. fíhtit (*Schreibfehler*) *V.* írríhtit *F.* 51. íu *P.* íchono *F.* 55. tóde *PF.* 56. uuíth *F.*

39. Paul. ad Hebr. 1, 14.

41. Matth. 28, 5 fqq.

Íagilih hiar séhan mag, uuar der líchamo lag, F102^a
 uuar ínan ouh gibúrgun thie mán, thie thaz biuuúrbun.
 Nu scúlut ir sario gíllen zi then iúngoron sínen,
 60 mit bíldlichemo uuíllen thiu minu uuórt in zellen.
 Ni due ouh pétrus nu thaz mán, ni er síh fúage thara zi ín;
 gifreuet állen in thaz múat, uuant er fon dóde hiutu irftúant.
 In múat in iz ni lázen, ouh uuíht inan ni ríazen;
 ni dúrfun síe, in uuar mán, er sprichit scíoro mit in.⁴

V.

UNA SABBATI MARIA MAGDALENA UENIT AD
 MONUMENTUM.

Quam maría síumo, in uuár, tho zen iúngoron far, P163^a
 déta sí in far mári, thaz er fírstólan uuari. —
 Tho líefun sár, so du uuéíft, thia nan mánnotun méíft,
 ána theheina bítun zi demo grábe se iltun.
 5 Uueiz, thémo ouh baz záuueta, ther thia iúgund hábeta;
 then ginóz firliaf er frám, ioh ér zi demo grábe quam.
 Ni gláng er thiu halt thoh tharín; ni half ther ánder thiu sín mán,
 liaf er náh in drati, thóh iz uuari spáti.

57. iagilih *F.* mach *F.* ther *P.* 58. biuúrbun *PF.* 59. sculut *F.*
 the (n *hinzugeschrieben*) *V.* sínen *P.* 60. uuíllen *P.* 61. tue *F.*
 dara *F.* zín *P.* 62. uuant *F.* tóde *PF.* 63. lazen (n *auf*
einer Rasur) *V.* 64. thúrfun *P.* skíoro *P.* schíoro *F.* ín *P.*

V. 1. Do, *und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 3 und 15, wo*
tho geschrieben F. 2. teta *F.* daz, *und so immer in diesem Capitel F.*
 3. liefun *P.* liafun *F.* thu *P.* thie (e *unterpunktirt, a ubergeschrie-*
ben) *V.* thie *P.* die *F.* ínan *P.* 4. ana *P.* themo *P.* demo, *und*
so immer in diesem Capitel F. síe *P.* síe *F.* 5. zouueta *F.* ther
ubergeschrieben V. der *F.* dia, *und so immer in diesem Capitel F.*
 habeta *P.* 6. den *F.* firliuf *F.* ér zi *F.* themo *P.* 7. gianch *F.*
 thiu *P.* diu, *und so immer in diesem Capitel F.* doch darin *F.* der *F.*
 8. nach *F.* thrati *P.* thóh] do *F.*

V. 1. Joh. 20, 2. 3. Illi prae ceteris cucurrerunt, qui prae ceteris amaverunt;
 uidelicet: Petrus et Joannes. Alcuin in Joh. pag. 634. 5. Joh. 20, 3 sqq.

- Er far thia béldida gifíang, tház er in thaz gráb giang, V159^r
 10 síh ther ánder tho gifnáh, ioh giang themo ginóz nah.
 Then sábon sie thar fúntun, mit thiu nan thię biuuúntun,
 thie nan tháralegitun, so uuir hiar fóra zelitun.
 Ther fueizduah uuard thar fúntan, zifámame al biuuúntan,
 fon den sábon funtar: tház bizeinot uuúntar.
 15 Síe thaz al gifáhun, gilóubtun far do gáhun,
 thaz er firstólan uuari, so thaz uníb in teta mári.
 Sie nirknátun noh tho tház, theiz ér sus al gifcriban uuas,
 theiz fús al er uuas fúntan, tház er scolta irstántan.
 Thie drúta giangun gúate mit féragemo múate P163^b
 20 zi félidon, thiz áhton mit rózagen gidráhton. —
 Er stúant fon theru steti frúa, uuir sculun húggen tharzua, F102^b
 thár er lag gibórgan, in súnnun dag in mórgan.

VI.

SPIRITALE R.

This iúngoron, in uuára, bizeinont rácha mara,
 ioh íro zueio lóufa dát filu díafa.

9. beldi gifianch <i>F.</i>	gianch <i>F.</i>	10. gianch <i>F.</i>	11. den fabon <i>F.</i>
dar <i>F.</i>	thíu <i>P.</i>	biuúntun <i>PF.</i>	12. daralegitun <i>F.</i>
tuach <i>F.</i>	dár <i>F.</i>	zifamene <i>F.</i>	al <i>fehlt F.</i>
demo <i>F.</i>	fabane <i>F.</i>	uúntar <i>PF.</i>	15. thaz] thar <i>F.</i>
tho <i>P.</i>	16. deta <i>P.</i>	17. noch <i>F.</i>	deiz <i>F.</i>
truta <i>F.</i>	20. roazegen <i>F.</i>	gitráhton <i>P.</i>	gitrahton <i>F.</i>
deru <i>F.</i>	schulun <i>F.</i>	tharzua (rzua <i>auf einer Rasur</i>) <i>V.</i>	tharzúa <i>P.</i>
darazua <i>F.</i>	22. dar <i>F.</i>	tach <i>F.</i>	
- VI. 1. Jungiron *F.* mara *P.* 2. zuueio *F.* tat *F.* tiufa *F.*

15. Quid ergo vidit, quid credidit? Vidit linteamenta posita, et credidit, quod mulier dixerat, de monumento Dominum fuisse sublatum. Alcuin in Joh. pag. 635.
 17. Joh. 20, 9 sq. 21. Citius enim a morte voluit resurgere, ne nostra diu anima in infidelitatis morte remaneret. Alcuin in Joh. pag. 637.

- Thése felbun dáti bizéinont zuene líuti:
 thie iúdeon giuuáro ioh folk ouh héidinero.
 5 Vuio sie dátun uuidar gót, hiar íst iz giblídot,
 gidóugno, so ih thir rédion, in thésen euangélion.
 Ioh uuío siez ouh firnámun, zi gilóubu síd biquámun, V158^b
 irlúegetun bi nóti thie felbun krístes doti.
 Bizéinot hiar thaz selba gráb, thar ther líchamo lág,
 10 thes thie líuti uuas filu ód, selben drúhtines tod.
 Iohánnes in giuúlfí, thoh er iúngero sí,
 bizéinot in therera dáti thero iúdeono liuti.
 Pétrus ther álto in thes gifcríbes uuorto,
 thes thih mag uuéfan uuola níot, bizeinit héidinan thíot.
 15 Liaf iohánnes harto mér, ioh quám zi themo grábe ouh er;
 er stúant síd themo flíze in giméitun thoh tharúze. P164^a

3. théfo *P*, defo, und so immer in diesem Capitel *F*. tati, und so immer in diesem Capitel *F*. 4. die *F*. héidenero (i durch das zweite e geschrieben, das dritte e aus einem anderen Buchstaben corrigiert) *V*. 5. uuio *PP*. tatun uuidar *F*. 6. gitougono *F*. redinon *F*. euuangelion *F*. 7. sie iz *F*. 8. félbun *P*. xpéf *V*, xpéf *P*, chrístes *F*. toti *F*. 9. daz, und so immer in diesem Capitel *F*. dár *F*. der, und so immer in diesem Capitel *F*. lag *P*. 10. felbun *F*. drúhtines (d aus einem anderen Buchstaben corrigiert) *V*, truhtines *F*. 11. doch, und so immer in diesem Capitel *F*. 12. derera *F*. 13. des, und so immer in diesem Capitel *F*. 14. uuola *F*. heidinero *F*. thíot *P*. 15. zemo *F*. ér *P*.

3. Iste cursus duorum discipulorum magnum habet mysterium: Quid enim per Johannem, qui prior venit ad monumentum et non intravit, nisi Synagoga significatur? Quid per Petrum, nisi ecclesia ex gentibus congregata demonstratur, quae posterius vocata et prior intravit? Cucurrerunt enim pariter, gentilitas et synagoga per hujus seculi successiones; sed non pari intelligentia veniebant. Venit synagoga prior ad monumentum, sed minime intravit, quia legis quidem mandata percepit, prophetias de incarnatione ac passione Dominica audivit, sed credere in mortuum noluit. Vidit enim Joannes posita linteamenta, non tamen introivit, quia videlicet synagoga et scripturae sacrae sacramenta cognovit, et tamen ad fidem passionis Dominicae credendo intrare distulit. Quem diu longe lateque prophetavit, praesentem vidit et renuit; hominem esse despexit, Deum carne mortalem factum credere noluit. Quid ergo est, nisi quia et citius cucurrit, et tamen ante monumentum vacua stetit? Venit autem Simon Petrus subsequens eum, et introivit in monumentum. Quia secuta posterior ecclesia gentium, mediatorem Dei et hominum, hominem Christum Jesum et cognovit, et carne mortuum et viventem credit Deum. Alcuin in Joh. pag. 657.

- So l'azun in íó úmbiruah thie selbun ludeon gotes búah,
thár in anazálta, uúio kríft in quéman scolta.
Zi uuízzanne sie áltun thio búah, thin frúma zaltun,
20 uúio unfan líchamon nam selbo drúhtin, so imo zám,
Ioh uúio er óuh thaz biuuárb, thaz er bi únfih irftárb;
thio búah ouh thar givuúagun, uúio sie nan bigrúabun.
Iro nihéin zi thiu gifiang, so thérer in thaz gráb ni giang,
thaz thes góuma nami, in uuár, irlúegeti thia frúma thar.
25 Ni quam tho pétrus thoh thiu mín, ioh giang er sáríó tharin;
gilóubig far ouh uuúrtun, so iz héidene bifúntun.
Thó giang náh ther ánter, thaz selba méid er thar ér, *F103^a*
giang after ímo in then uuán, tho er ínan sah thara íngan. *V159^a*
So uuérdent noh thio zíti, thaz méinent theso dáti,
30 thaz herza iúdeono gilóubit krifte scóno.
Gilóubent sie thaz krúzi, ioh selben kríftes uuízi,
ioh éigun ouh giuuúífi thaz sín irstántniífi.
Ioh íagilih síh kúmit, far síh thaz hérza rumit,
fon úngiloubon fésti iruuéichent tho iro brúfti,
35 Ioh rúarit thanne smérza thaz stéinina hérza.
bigínnit thanne súlzen, mit záhirin síh nézen,
Bigínnit thanne uuéichen, mit ríuuu síh irbléichen, *P164^b*
ioh ílent íó in ríhti zi kríftes bígihti.
Sie thúnkit thaz giráti thánne filu spáti,
40 íft ludeo mánag thanne, in uuár, hártó filu íamar.

17. io *P*. 18. dar, *und so immer in diesem Capitel F*. xp̄f *VP*.
quemem scholta *F*. 19. uuízzanne (*ein zweites z übergeschrieben*) *V*,
uuizanne *F*. buach *F*. 20. nám *P*. truchtin *F*. so *P*. 21. un-
sich *F*. 22. buach *F*. giuúagun (*v nach i übergeschrieben*) *V*, gi-
uuúagun *PF*. 23. nihhein *F*. gifianch *F*. derez *F*. gianch *F*.
25. do *F*. diu *F*. sárío *P*. darin *F*. 26. uurtun *F*. 27. tho *P*,
do *F*. gianch *F*. ánder *P*. thar ér *F*. 28. gianch *F*. den,
und so immer in diesem Capitel F. dar *F*. 29. uuérthent (*th in d cor-*
rigiert) *V*. noch dio *F*. méinen (*t hinzugeschrieben*) *V*. 30. xp̄e *VP*,
chrifte *F*. schono *F*. 31. cruci *F*. xp̄ef *VP*, chriftes *F*. uuizi *P*.
33. íagilich *F*. síh, *und so immer in diesem Capitel F*. 34. tho]
thio *F*. 35. danne *F*. herza *P*. 36. danne *F*. súlzen (*ein zweites z*
übergeschrieben) *V*, suuizzen *F*. záharin *PF*. nezzen *F*. 37. vwei-
chen *F*. ríu (*vv hinzugeschrieben*) *V*, ríu *P*, riuui *F*. 38. io *P*.
xp̄ef *V*, xp̄ef *P*, chriftes *F*. 39. thunchit *F*. danne *F*. 40. danne *F*.
íamar *P*.

- Sih kérent sie zi gúate rózagemo múate,
 bigínnent thanne ríuan, ioh iro brústi bliuan,
 Ioh uuéinont íó zi nóti thio langun míffidati,
 thaz sie fih ér ni klagotun, fo uuénaglichó lébetun.
 45 Nément sie thanne góuma thera langun úngilouba,
 ioh klagont théra férti thia flú langun hérti.
 Bigínnent thanne uuúafan, ioh zi góte ruafan
 mit mhílen líon, thaz sie thia súnata dílon.
 Giuuíffo, iz uuiridit thánne, thaz sie gilóubent álle, V159^b
 50 thaz sie after thémo gúate sint rózagemo múate.
 Sar fo zála noto héidinero thióto
 irfúllit uuiridit uuáanne, thara in zi gáganne:
 Io fo thér zi thiú gifíang, ther after pétruse giang,
 thaz ér ouh thio dáti mit imo scóuouoti. —
 55 Sie fáhun thar tho uuúantar, thia dúacha liggan súnatar;
 ther felbo suuéizduah, in uuar, lag gifúntorot thar, F103^b
 Biuuúntan thar zifámáne, fon démo felben fábane,
 fon then dúachon funtan, mit thén er lag biuuúntan. P165^a
 Bizéinot in giuuíffi ther duah thaz gótníffi,
 60 thaz íft in giuuélti ána theheinig énti.
 Ther dúah, ther uuiridit fúntan zifámáne biuuúntan,
 ni mahtu irféhan, uuizíft tház, ni uuédar enti sínaz.

42. riuuan *F.* bliuan *F.* 43. io *P.* míffitati *F.* 45. dera, *und so immer in diesem Capitel F.* 46. ferti *P.* 47. uuafan *F.* 48. mhílen *P.* michílen *F.* líon *F.* 49. uuirithit *P.* gilouben *F.* alle *P.* 50. íe *P.* demo *F.* guate *P.* 51. thléto *P.* 52. uuiridit *F.* dara *F.* gan-
 genne *F.* 53. íó *P.* ioh *F.* gifíanch *F.* pétruf (e *hinzugeschrieben*) *V.* glang *P.* giangh *F.* 54. tház er *P.* schouuoti *F.* 55. uuntar *F.* thie *P.* tuacha *F.* liggan *P.* 56. suéizduah *P.* suéiztuach *F.* uuár *P.* 57. biuuntan *F.* zifamene *F.* thémo *P.* 58. tuachon *F.* den *F.* biuuntan *F.* 59. bizeinit *F.* uuíffi (*vorn gi übergeschrieben*) *V.* dúah *P.* tuach *F.* 60. tház *P.* 61. tuach *F.* zifamene biuuntan *F.*

50. Paul. ad Rom. 11, 15. — Notum est, quod in fine mundi ad redemptoris fidem etiam Judaea colligetur, Paulo attestante, qui ait: Donec plenitudo gentium intraret, et sic omnis Israel saluus erit. Alcuin in Joh. pag. 635. 59. Quid est, quod sudarium capitis Domini cum linteamentis non invenitur in monumento, nisi quia attestante Paulo: Caput Christi Deus est, et divinitatis incomprehensibilia sacramenta ab infirmitatis nostrae cognitione disjuncta sunt, ejusque potentia creaturae transcendit naturam? Ibid. 61. Notandum est, quod (sudarium) non solum separatim, sed etiam involutum inveniri

- So íft drúhtin in giuuélti ána theheinig énti,
 ioh íft ana ánagengi, ni uuás, thaz er'bigúnni.
- 65 Íft rúmo er in then gúatin fon unfen árabéitin
 fúntar biíuúntan, fo thar ther dúah uuard funtan.
 Gilóubent fie thie dáti, thóh iz uuefe fpáti,
 ioh irkénit thaz muat, uuio felbo drúhtin irftuant,
 Uuio fin gináda thaz biuuárb, thaz er bi únfh irftárp;
- 70 klágont thanne nóti thio érerun ziti, V160
 Tház fie thero dáto gifólgetun fo fpáto,
 ioh in liazun úmbiruah, thaz in záltun thio búah.

VII.

MARIA AUTEM STABAT AD MONUMENTUM.

- Maríun thes thoh ío nirthróz, ftuant úzana thes grábes, roz
 zi ftéti thar ginóto, fi mínnota inan dráto.
- Hábeta fi nu, in uuar mín, minna míhilo fin,
 míhilo líubi, thes uuórtes mir gilóubi, P165
- 5 Minna míhilo ubarál, fo fh thir hiar nu fágén feal. —
 thie drúta giangun thana fár, fi ftuant doh, uuéinota thar,

63. truhtin, und so immer in diesem Capitel F. 64. íft P. 65. íft
 (ft auf einer Rasur) V. th en (nach th Rasur) V. 66. biuúntan F.
 fúntan P. tuach F. dar vor uuard F. 67. die F. 68. múat P.
 thrúhtin (th in d corrigiert) V. 69. unfich F. irftárb PF. 70. kle-
 gont F. thie F. 71. dero tato F. 72. íoh P. buach F.
- VII. 1. ío P. doch, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 59
 und 45, wo thoh geschrieben F. des, und so immer in diesem Capitel F.
 nirthróz (d unterpunktirt, th übergeschrieben) V. im ersten Verse nach
 jedem Worte ein Punkt F. 2. dar, und so immer in diesem Capitel mit
 Ausnahme von 12, 13, 31, 51, wo thar geschrieben F. thráto PF.
 4. míhilo P. giloubi P. 5. ubaral P, vbaral F. die F. truta F.
 6. drúta giangun (a gi auf einer Rasur) V. fi] fu P. thoh P, fehlt F.

dicitur. Linteum quippe, quod involvitur, ejus nec initium nec finis adspi-
 citur. Recte ergo sudarium capitis involutum inventum est, quia celsitudo di-
 vinitatis non coepit esse, nec definit. Ibid.

- VII. 1. Joh. 20, 11. 5. Qua in re pensandum est, hujus mulieris mentem

- Si thia stát noh do nirgáb, ioh luagata áuur in thaz gráb;
 si áuur thar do fúahta, so háрто siu sin rúahta.
 Ther mán, ther thaz fúachit, thes er háрто ruachit,
 10 thar er es míthont místa, in uuár, er kérit, fuachit, áuur dar.
 Thiz uuib ouh, thaz hiar stota, si iz al irfúachit habeta,
 ni fúahta siu thar thes thiu mín, luaget áuur do tharin. *F104^a*
 Tho sah si sizzan scóne thar éngila zuéne,
 sie uuarun frónisg filu fram, so in krístes selben grábe zam.
 15 Zi den fúazon saz der éino, thar kríst lag dóter eino,
 zen hóubiton ther ánder, thar der líchamo lag er.
 Sie spráchun thio úndulti, ioh uuáz si thara uuólti?
 ira múat sie ouh sértun, thaz sie thes frágetun. *V100^b*
 ,Vuib, ziu kúmistu thar? uenan fúachistu far?
 20 uuaz úngifuaro thinaz íst, so úngimacho ríuzist? —
 ,Mág mih, quád si zi in do, lés! gilusten uuéinonnes,
 ser ioh léid ubar uuan íst mir háрто gidan.
 Háben ih zi klágonne, ioh léidalih zi ságenne,
 ni uuéiz ih, les! in gáhe, uuar ih iz ánafahe.

7. dia *F.* tho *P.* noch] doch *F.* do, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 13, wo tho geschrieben *F.* nirgáb *P.* luageta *F.* daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 32, 43, 54, wo thaz geschrieben *F.* 8. tho *P.* 9. thér man *P.* 10. dár *F.* midon místa *F.* cherit *F.* thar *P.* 12. des vor thar *F.* diu, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 35, wo thiu geschrieben *F.* luageta *P.* luegeta *F.* tho *P.* 13. sah *P.* sizzan *PF.* schone *F.* zuene *P.* zuene *F.* 14. frám *P.* chrístes *F.* 15. then *P.* den, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 59, wo then geschrieben *F.* ther *P.* der *F.* xp̄f *V.* xp̄f *P.* toter vor lag *F.* 16. ther *P.* ér *P.* 17. únthulti *P.* dara *F.* 19. uuib *P.* kumist du *F.* dar (d unterpunktirt, ih úbergeschrieben) *V.* thár *P.* fuachisthu *F.* sár *P.* 21. mag *P.* quád *P.* lés *F.* gilusthen *F.* 22. uuán *P.* hardod (das erste d in t corrigiert, das zweite ausgekratzt) *V.* hartho *F.* githan *F.* 23. leidilich *F.* saganne *F.* 24. les *P.*

quanta vis amoris accenderat, quae a monumento Domini, etiam discipulis recedentibus, non recedebat. Exquirebat, quem non invenerat; flebat inquirendo et amoris sui igne succensa ejus, quem ablatum credidit, ardebat desiderio et oculi, qui Dominum quaesierant, et non invenerant, lacrymis jam exundabant, amplius dolentes, quod fuerat ablatum de monumento, quam quod fuerat occisus in ligno, quoniam magistri tanti, cujus ei vita subtracta fuerat, nec memoria remanebat. Alcuin in Joh. pag. 635. 13. Joh, 20, 12 sqq.

- 25 Thaz sér, thaz thar ruarit mih, theist léidon allen úngilih, *P106*
 iz ubarstúgit noti allo uúidarmuati.
 Mir ist sér ubar sér, ni ubaruulntu ih iz mér,
 ni uuán,es untar manne íámer dróft giuuinne.
 Sie éigun mir ginómanan liabon drúhtin minan,
 30 thaz min líaba herza, bi thiu rúarit mih thiu smérza.
 Ni uuás in thar ginúagi, tház man nan irflúagi,
 fúntar se ouh biuúrbín, tház sie nan gibúrgin,
 Thaz frúunt nihein ni uuésti, uuólo man nan firqufústi,
 ioh uuólo man nan firduásbti, mir zi léidlufti.
 35 Bi thiu, fró min, so ih íú rédinon, ni még ih thaz irkóboron,
 theih íámer fráuuolufúti giláze in mino brúfti.
 Ioh, so íh íú hiar nu zéllu, uuárd mir uue mit mínnu,
 theih sino líubi in mih gíláz, ob ih sia níazan ni muaz.
 Oba íáman thoh giquáti, uuára man nan dáti, *V16f*
 40 ódo mir gizélití, uuára man nan légití, *F104f*
 Thaz íh thoh in thera dóti uuaz thloneftes gidáti
 themo líeben manne; uuaz uuári mir tháanne! —
 So síumo sí do thaz gifpráh, sí sarfó uuólorort bifah,
 thar sah sí drúhtin stantan, ioh hábeta inan fúntan.
 45 Sí uuíht doh sín nirknáta, ioh giuúlfúso uuanta,
 theiz in álaauari ther gártari uuari. *P106*
 Frágeta er sa fáre, ziu sí rúzi thare,
 uuaz fúahúti sí so háрто thero klágontero uuorto?
 ,Fró min! quad sí, ,dua mih uuís, oba thú nan námis,
 50 ioh uuára thiu díu gúati then minan líobon dáti?
 Ih giágaleizon, thaz ist uuár, thaz íh inan gihólon dar,
 ni klékent mir zi héiti thie liebun árabeiti. —

25. léiden (*das zweite e in o corrigiert*) V. ungilich F. 26. note F.
 28. manne íamer P. troft F. 29. liobon F. truhhtin (*das erste t in
 d corrigiert*) V, truhhtin F. 30. herzá P. 32. biuurbin F. 33. uuífti F.
 34. firtuasbti F. 35. iu P. tha (*z hinzugeschrieben*) V. 36. deih F.
 íámer P. 37. iu P. uué P. 38. muaz P. 39. íáman P. dáti P,
 tati F. 40. *Rasur nach* nan V. légití P. 41. deru toti F. thío-
 noftes P, dionesttes F. gitati F. 42. demo F. líobon P. mih
 danne F. 43. tho P, *fehlt* F. tház P. gifsprach F. fário P.
 uuídarort F. 44. truhhtinan F. 45. thoh P. 46. deiz F. 49. fro P.
 quád P. tua F. du F. námis P. 50. thín PF. tati F.
 51. thar P. 52. thio P. lieben arabeitti F.

- Ni nánta sí nan dróf er thuruh thaz míhila ser,
 sí uuanta in álafesti, thaz mánnalih iz uuesti.
 5 Bi námen er sa nánta, ioh sínan far irkánta,
 zi fúazon sí far ílta; thes híaz er sía duan bíta.
 ‚Inthábe,‘ quad er zi iru, ‚díh,‘ dróf ni rúari du mih!
 ni fúar ih noh nu tháruuert in mínes fater géginuvert.
 Gizeli uuórton thinen then brúadoron minen,
 10 thaz hábes thu irfúntan, theih bin fon tóde irstantan, *V162^a*
 Ioh theih fáru in rihti in fines félb gifíhti,
 in frónisgi gifíunes thes drúhtines mínes.
 Zél in thu, thes bóto bift er, gót ioh iro fáter íst,
 thaz lázen síe, in uuára, thia úngilouba in fíara.‘ —
 15 Ni déta sí thes do bíta, zen iúngoron sí far ílta,
 íageta in thó thaz sínan fáh, ioh uuort, thiu er zi íru ísprah.

VIII.

SPIRITUALITER.

- Ih uuílle híar giméinen, uuaz thie éngila bizéinen, *P167^a*
 thie scónun ioh thie uuízun, thie in krístes grábe íazun,

53. trof *F.* duruch *F.* 54. mannlich *F.* uuésti *P.* uuíssi *F.*
 55. namín *F.* sí inan *F.* 56. illta *F.* tuan *F.* 57. thíh *P.*
 thích *F.* trof *F.* thu *P.* 58. noch *F.* mínes fáter gegínuuert *P.*
 59. brúadoron mínen *P.* 60. tu *F.* dóde (*das erste d unterpunktirt,*
t übergeschrieben) *V.* 61. rihti *P.* selbes *F.* 62. fróniski *F.* thes
fehlt F. trúhtines *F.* mínes *P.* 63. zeli *F.* est *F.* 65. teta *F.*
 tho *P.* 66. íageta *P.* sí inan *F.* gifách *F.* uuórt *P.* zíru
(ein zweites i übergeschrieben) *V.* ísprah *F.*
 VIII. 1. Uuilla (*a in e corrigiert*) *V.* uuíllu *P.* uuilla *F.* bíceinen *F.* 2. scho-
 nun *F.* xpéf *VP.* chrístes *F.*

53. Hoc habet vis amoris, hoc agere solet in animo, ut, quem ipse semper cogitat, nullum alium credat ignorare. Recte et haec mulier, quem quaerit, non dicit, et tamen dicit: si tu fustulisti eum, quia alteri non putat incognitum, quem sic ipsa continuo plangit desiderio. Alcuin in Joh. pag. 636. 55. Joh. 20, 16 sqq.

- VIII. 1. Quid est, quod in hoc loco Dominici corporis duo angeli videntur, unus

- Thie thar in résti frono gizámun fo scóno, P105^r
 uuarun scínenti frám, fo gótes boton uuóla zam.
- 5 Ioh tház ist mihil uuúntar, thaz síe fo sazun fúntar,
 síh thar fo giéinotun thera stéti guatun. —
 Thaz uuir éngil nennen, thaz héizent, fo uuir zéllen,
 bóton in githíudi frénkisge líuti,
 Thie íó thaz iruúéllent, thaz síe tház gizellent
- 10 far in hórsghicha fríft, fo uuáz fo in gibótan íft. —
 Síe méinent hiar thie zuéne thie éngila síne,
 dúent unsíh giuúlfse fon themo írstátníffe,
 Thie selbun gótes thegana, thie uns scríbet kristes redína,
 thie uns scríbet síno dáti ioh sélbaz sín giráti. V105^r
- 15 Tház íft uns íróugít, thaz got íft kristes hóubit,
 uuízíft thaz, gimúato theíft drúhtin unser gúato.
 Ther zen hóubíton sáz, ther kundít, uuízíftu thaz,
 úns in giuúlfí thaz kristes gótníffí.
 Then man zen fúazon gifáh, ther zeínot ánder gimah,
- 20 ther zeínot, scóna giuuurt! thera selbun líchi giburt. P107^b
 Iohannes, uuízíftu tház, zí kristes hóubíton saz,
 tho er fo hóho gifan, thes euangélien bigan,

3. die, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 9, 11, 15, wo thie geschrieben F. schono F. 4. skinenti P, schinenti F. 5. daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 9, wo thaz síe thaz, 15, wo thaz íft, 34, wo thaz sí, 48, wo ioh thaz geschrieben F. mihil uuntar F. 6. thár P. dera F. 7. nennen P. 8. githiati PF. frenchisge F. 9. ío P. gizéllent P. 10. fríft P. giboton F. 11. thia zuene thia F. 12. tuent unsíh F. 13. xpef VP, christes F. 14. uns nach scríbet F. tati F. 15. xpef P, christes F. 16. truh-tin F. 17. der, und so immer in diesem Capitel F. uuízíftu (das erste z ausgekratzt) V, uuízíft du F. 18. christes F. 19. ánde (r hin-zugeschrieben) V. gimach F. 20. schona F. gifach F. giuuúrt P, giuurt F. dera F. 21. iohánnes P. uuízíft thu PF. christes F. 22. do, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 56, wo the geschrieben F. euangélien F.

ad caput, atque alius ad pedes sedens nisi quod latina lingua angelus nuncius dicitur, et ille ex passione sua nuntiandus erat, qui et Deus est ante secula, et homo in fine seculorum? Quasi ad caput sedet angelus, cum per Apokolum dicatur, quia in principio erat verbum, et verbum erat apud Deum et Deus erat verbum, et quasi ad pedes sedet angelus, cum dicitur: Et verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Alcuin in Joh. pag. 636.

- Tho er so hóho iz fuarta, thaz gótniffi ruarta
 mit unórton filu díafen, thára uuir zua ío rúafen:
- 25 Gihógat er ouh thero fúazo, uuant ér gifcreíb uns fuazo,
 ófono filu fráam, uulo er hera in uuórolt quam,
 Uuio druhtin déta, so imo zám, er unfan líchamon nam,
 uuio er uuárd ouh héra funs, ioh nu búit in uns. —
 Bi námen sía druhtin nánta, so ih hiar fóra zalta,
- 30 — gifuáfo ioh thin kúndo íst, then thu bi námen nenníft —
 Sáma so er zi iru quáti, irknái mih bi nóti,
 in muate láz thír iz héiz, uuanta ih thinan námon uueiz. *F105^b*
 Sí nan far irkánta, so er then námon nanta,
 tház sí garo ér firliáz, únz er sía uuíb hiaz.
- 35 So íst themo gótes drute gifpróchan zi gúate, *V162^b*
 móysene, in uuáre, themo uuizod fpéntare.
 ,Íh,‘ quad drúhtin, ,uueíz thih bi námen, thaz ni hlúh thih,
 bi namen uueíz ih thih ál só man sían drút schal.
 Náles, theih thih zéino mit uuórolti giméino,
 40 ih uueiz thih súntaringon in thínes selbes thíngon.
 So uuard ouh hiar bi thaz uuíb, thiu thar tho fúahtha thaz líb,
 sí irkánta nan, so er uuólta, tho er then námon nanta. *P168^a*

23. fúarta *P.* rúarta *P.* 24. filu *F.* díafen *P.* tufen *F.* dara *F.*
 io *P.* rúafen (n *auf einer Rasur*) *V.* 25. dero *F.* gifcreíb *P.* gi-
 screíp *F.* fuazo (sua *auf einer Rasur*) *V.* fúazo *P.* fuazo *F.* 26. uue-
 rolt *F.* 27. truhtin teta *F.* 28. uulo *P.* ovh *P.* 29. sía *nach*
 truhtin *F.* 30. gifuáfo *P.* gifuáfo *F.* thin *F.* den du *F.* 31. sí *P.*
 32. héiz uuantá *P.* thinen *F.* uueiz (eiz *auf einer Rasur*) *V.*
 33. irkánta *scheint aus irknáta corrigiert zu sein* *V.* den *F.* 34. thaz *P.*
 gáro *P.* ún z (*zwischen n und z Rasur*) *V.* 35. íst *P.* demo *F.*
 trute *F.* 37. truhtin *F.* thich *F.* 38. námen uueiz *P.* dich *F.*
 al *P.* trut schal *F.* 39. thih] diz *F.* uuerolti *F.* 40. dich sun-
 taringon *F.* 41. uuar *F.* dar *F.* lib *P.* 42. sí *P.*

29. Postquam eam communi vocabulo appellavit ex sexu (mulier), et agnitus non est, vocat ex nomine, ac si aperte dicat: *Recognosce eum, a quo recognosceris.* Perfecto quoque viro (Moyfi) dicitur: *Novi te ex nomine, quia homo commune omnium nostrum vocabulum est, Moyses vero proprium, cui recte dicitur, quia ex nomine scitur.* Ac si aperte Dominus dicat: *Non te generaliter, sed specialiter scio.* Alcuin in Joh. pag. 637. 37. Exod. 33, 12. — Jef. 45, 1.

- Sáma so er zi iru quáti: ,irknáí mih bi nóti,
 in muate láz thir iz héiz, tház ih thinan námon uueiz! —
- 45 Thaz uuíb zi thiu gifúndta, then iúngoron iz kúndta,
 aller érist tho thaz uuíb in gifágeta thaz lib.
 Nim góuma hiar nu nóti thia uuúntarlichun dáti,
 thaz frónisga gizámi ioh thaz féltfani.
 Gab íu uuíb uuanne themo gómmanne
- 50 bíttiri tódes, — thiu ná tara gifpúan fes —
 Quam aaur thífu nu, in uuár, ioh kúndta thaz líb far,
 uuíb, so ih thir rédinon, erist gómmanon.
 Sélb so druhtin quáti, ioh er iz zi thlu dati
 thia bótascaf sus fúntar, theiz uuári mera uuúntar.
- 55 Fon théru selbun hénti, thiu thód gifcankt iu enti,
 ioh uuéuon tho manne gab zi drínkanne: V163
 Fon theru intfáhent, theist ouh uuíb, nu thaz éuuiniga líb,
 fréunida zi líbe, ni sít irbolgan uuíbe.

43. sámø P. 44. heiz P. dinan F. 45. thlu P, diu F. gifundta P.
 den iungiron F. chundta F. 46. tho] thoh F. 47. thio P. un-
 tarlichun tati F. 49. íu (u aus einem anderen Buchstaben corrigiert) V,
 iu P. 50. dotes (d unterpunktiert, t übergeschrieben) V, todes P.
 52. dir F. 53. truhtin F. diu tati F. 54. dia F. deiz F.
 uúntar P, uunthar F. 55. deru F. the (e unterpunktiert, iv über-
 geschrieben) V, the P, diu F. tod F. gifcankti. u. enti (énti P) V,
 gifchanet iu enti F. 56. manne P. 57. deru F. lib P. 58. ir-
 bólgan uuibe P.

55. Ecce humani generis culpa abscinditur, unde processit: Quia enim in paradiso mulier viro propinavit mortem, a sepulchro mulier viris adnuntiavit vitam, et dicta sui vivificatoris narrat, quae mortiferi serpentis verba narraverat, ac si humano generi non verbis Dominus, sed rebus dicat: De qua manu vobis illatus est potus mortis, de ipsa fuscipite poculum vitae. Alcuin in Joh. pag. 637.

IX.

DUO EX DISCIPULIS IESU IBANT IN CASTELLUM.

- Tho thaz éuuiniga guat úz fon themo grábe irftuant, P168^b
 thaz lfb, thaz bi únfh hiar irftárb, fon béche hera uuídaruuarb: F106^a
 Thes dáges fuarun thánana sine drútthegana,
 giféllon zuene gúate, féragemo múate.
- 5 Sie fuarun quítíloni thio ármalichun dáti
 íamarlichon thíngon íó in then selben gángon.
 Sie glángun inan klágonti, ioh íó fon ímo fagenti,
 quam in hártó in iro múat thaz sín mánagfalda guat.
 Vuard drúhtin in do lín do thes ueeges sámansíndo,
 10 gláng ouh in thera férti mit in do kófonti,
 Ni tház fie thaz doh dátin, tház fie nan irknátin,
 odo, in álauuari, fie uuéstin, uer er uuári.
 ‚Uueíft,‘ quad, ‚fúer redina, ioh fúer únfreuuida,
 ir fúerero uuórto get fus drúrento?‘ —
- 15 Gab einer ántuuurti, félb fo er iz zúrnti,
 thaz léid, thaz ínan ruarta, thaz géner es ni fúalta.
 ‚Bíft thu éino ir éilente, ir ándaremo lán te,
 thaz thir in múate thaz níft héiz, thaz éllu thífu uuórolt uueiz?
 Ouh uuíht thu thes nírknáíft, thaz níuenes gidán íft
 20 in thefen ínheimon? thaz múgun uuir íámer uueínon.‘ — P169^a

- IX. 1. Do-*F.* daz, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 8 und 35, wo thaz geschrieben *F.* 2. hiar nach thaz *F.* unfich *F.* 3. des, und so immer in diesem Capitel mit Ausnahme von 21 und 35, wo thes geschrieben *F.* tages *F.* thanana *P.* trutthegana *F.* 4. féragomo *P.* 5. armilichun *PF.* tati *F.* 6. ío *P.* 7. ío *P.* 8. mánagfalda *P.* 9. uuard *PF.* truhtin *F.* sámantsíndo *F.* 10. gianch *F.* ouh *P.* dera *F.* tho *P.* 11. thoh *P.* tatin *F.* tház *P.* 12. uuíftin *F.* 13. quad iuer *P.* ioh iuer *P.* 14. íuerero *P.* trurento *F.* 15. antuurti *F.* 16. leid *P.* íener (i in g corrigiert) es *V.* tagen eres *F.* 17. du *F.* éino *P.* anderemo *F.* 18. dir *F.* ellin *F.* uuorol (*Schreibfehler*) *V.* uuerolt *F.* 19. uuíht *F.* níuenes gitan *F.* 20. defen *F.* íamer *P.*

IX. 1. Luc. 24, 15 sqq.

Ostr. I.

- ,Uuaz íst thaz,‘ quad er, ,súlliches? nu giríhtet mih thées.‘ —
 sie záltun, so man ofto dúat, thaz ira séraga muat.
 ,Inti thu ni hórtoz hiar in lánthe fon demo héilante?
 íftir únkund ouh nu tház, uuio diuri fórafago iz uuas?
 25 Máhtig uuas er hártio sínes selbes uuórto,
 ioh sínes selbes dato kréftig filu dráto!
 Fora góte uuas iz méíft, uuir zellen thír iz, thu iz ni uuéíft,
 for állen thesen lútin, thoh síe thar so gidátin,
 Ioh uuio nan ouh irquáltun, zi tóde nan firfáltun
 30 thie unse hérofton ioh álle these fúriston.
 Uuir uuántun thes giuuíffo, thoh iz ni uuúrto leidor só, *F106^b*
 er únseh scolti irláren thes mánagfalden uuéuuen,
 Firfáhan unseh scólti, thoh uuíht es so ni uuúrto,
 thiu sín selba gúati thera altun árabeiti,
 35 Thes mánagfalden séres, thaz uuir nu dúlten, leuues!
 theiz álles uuio ni uuúrto, nub ér es duan scolti énti.
 Thiu thíng, uuir hiar nu fágetun, ioh thír ouh hiar gizélitun,
 uuizíft thú thaz ana uuán, nuft thritto dág, theiz íft gidán.‘ —
 Bigán do druhtin rédinon then selben finen theganon *V164^a*
 40 sínes selbes uuorton, then líeben giférton.
 ,Vuola, dúmpmuate zi mánagemo gúate, *P169^b*
 zi thesen thíngon allen, thoh iuz thio búah zellen!
 Íuz thio búah nennent, ioh fórafagon síngent,
 iuer hérza thoh thiu, in uuár, ni gilóubit thes gifscríbes thar.

21. thaz nach er *F.* giríhtet (*das erste t auf einer Rasur*) *V.* 22. ofto
 vor man *F.* tuat *F.* iro *PF.* 23. horthus *F.* themo *PF.*
 24. íft dir *F.* dífuri *P.* tíuri *F.* 25. magtih *F.* sín *F.* 26. sín *F.*
 dáto *P.* tato *F.* thráto *P.* 27. uueíft *P.* 28. állen (*die beiden l*
aus anderen Buchstaben corrigiert) *V.* thoch se dar *F.* gitatin *F.*
 29. uuio *P.* dóde (*das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V.*
 30. herofthon *F.* furísthon *F.* 31. tho (*h hinzugeschrieben*) *V.* thoch *F.*
 uuúrto *PF.* 32. unseh scholti *F.* mánagfalden *PF.* 33. unseh scholti *F.*
 dohc (*Schreibfehler*) uuith des *F.* uuúrto *F.* 34. diu *F.* dera *F.*
 35. mánagfalden (*d in t corrigiert*) *V.* thúlten *P.* thulthen *F.* léuues *P.*
 36. uuúrto *F.* tuan scholti *F.* 37. thínch *F.* 38. nu íft tritto tag
 deiz *F.* gitan *F.* 39. tho truhtin *F.* den selbon finan *F.* 40. sel-
 ben (*n unterpunktirt, s übergeschrieben*) *V.* den líoben *F.* giférton *P.*
 41. uuola *PF.* 42. defen *F.* doch *F.* íuz *P.* buach *F.*
 43. iuz *P.* buach *F.* síngent *P.* 44. íuer *P.* doch *F.* uuith
 setzt *F.* vor des. scríbes dar *F.*

- 5 Ia lámf, so sie gifágetun, fon kríste fulih zélitun,
 er ál iz so irfúlti, ioh félbo fulih thúlti,
 Ioh ér in sínaz ríohi, in sína gúallichí
 mit fúlichu biquámi, sof ímo selben zámí. —
 Thio búah bigan er áfaron, fon móyfefé ouh do rédinon,
 0 Ioh bigan in zéllen fon fórafagon állen.
 Ántfrístota ouh filu frám thaz gifcríb in, sofo zám,
 uuio iz íágilicher zélita, fon ímo fúlih fageta.
 Er zalt in mánagfalto fúazlichero uuórto
 ál thia selbun rédina, thia se scríbun thanana,
 5 Zált in thes ginúagi, uuélihes íó giuuúagi,
 scóno inti réino ioh hártó filu kléino.

X.

APPROPINQUABANT CASTELLO.

- Sih náhtun sie do álle zi demo kástelle,
 thára zen iro félidon mit thefen selben rédinon.
 Tho détt er, selb so er uuólti, ioh rúmor fáran scólti, V164^b F107^a
 tho nóttun sie nan ginúagi, thaz er mit ín giangi. P170^a
 5 ‚Ni dúa thir,‘ quadun, thia árabeit, uuanta áband unfih ánageit,
 uuis mit úns hinaht, uuanta fúrdir thu ni máht.

45. lámf (p *ta f* corrigiert) V, lámf P, gilamf F. fágetun P. chríste
 fulich F. 46. ál PF. fulich F. 47. guatlichí F. 48. félben
 zámí P. 49. buach F. bigann PF. tho PF. 50. állen P.
 51. gifcríp F. in *nach* sofo F. 52. íágilicher P. fulih P, fulich F.
 fágeta P. 53. zalta F. fúazlichero F. 54. scríbu (n *hinzugeschrie-*
ben) V. thánana P. 55. zalta F. uuelich F. giuuúagi F.
 56. schono F.

- X. 1. Tho P. themo P. castelle F. 2. dara F. 3. do tet F. fç P.
 scólti F. 4. do F. nóttun (*ein zweites t übergeschrieben*) V. daz F.
 5. tua dir quatun dia F. unfich F. 6. vns F. hinaht (*t aus einem*
anderen Buchstaben corrigiert) V. du F.

X. 1. Luc. 24, 28 sqq.

- Ni scaltu íó nú so gidúan, uuir gében thir hinaht suásduam,
ni uueiz, uuár du iz auur fíndes; ther dág íft fines fíndes. —
Ih uuéiz, sie filu hártu tháhtun thero uuórto,
10 thiú ín thar uuarun méifta thes fines tódes drofta,
Fon móyfele féiben íoh fórafagon állen,
uuió iz tharána íft al gizált, er dódes duan scolta úbaruanant.
Dét er, so sie quátun, íoh ínan ouh tho bátun,
ál so sie nan béitun, in hús inan giléitun.
15 Tho, uuán ih, sie gifázin, tház sie saman ázin,
irbútun ímo tho íro gúat, so man líobomo duat.
Nám er do thaz felba brót, íoh then iúngoron iz bot.
thiú gifíuni in síh indátun, íoh ínan far irknátun.
Tho uuard in álagahun sín uuíht far ni gifáhun;
20 farió in théra frífti tho ruartun se ángufti.
Uúard in fár do filu léid, thaz er síh fár fon in firméid,
thaz míuafin síh sín fróuon, íoh inan lángo scouon.
Sah ein zi ándremo, íoh fórahtun in flúmo,
irquamun úngimezen thes líaben gimazen, V165^a P170^b
25 Thaz sie sín so firmíftun, íó síes uuíht ni uuéftun,
íoh íntflúpta in gahun then míthont se ánafahun.
Bigondun thíngon do untar ín, uuió er giang kófonti mit ín,
uuaz es thie búah quatun, sie uuíht thoh sín nirknátun;
Uuió thaz hérza bran in ín, unz er thíngota mit ín,
30 thuruh thio ángufti íoh fines líubes lúfti. —

7. scaltu *P*, schaltu *F*. giduan *P*, gituan *F*. suastuam *F*. 8. uuéiz *P*.
Rasur nach du *V*, thu *P*. der tag *F*. 9. uuorto *P*. 10. diu *F*.
 des *F*. dódes (*das erste d unterpunktiert, t übergeschrieben*) *V*. drofta *P*,
 trofta *F*. 12. tharána (*th auf einer Rasur*) *V*. íft *nach* iz *F*. tódes *PF*.
 tuan scholta *F*. ubaruanant *P*. 13. tet *F*. 14. beittun *F*. gileit-
 tun *F*. 15. tho] doh *F*. ich *F*. 16. tho *vor* imo *F*. líobemo
 tuat *F*. 17. tho *PF*. daz *F*. iungiron *F*. 18. gifíun] *P*.
 síh íntatun *F*. 19. uuíht *F*. 20. fario *P*. dera *F*. do *F*.
 21. uuard *P*. tho *PF*. síh *F*. 22. daz *F*. síh *F*.
 schouon *F*. 23. anderemo *F*. 24. des líeben gimazon *F*. 25. daz *F*.
 26. íoh *P*. íntflúpta (*das erste a ausgekratzt*) *V*, íntflúpta *P*, ín-
 flúpta *F*. in *fehlt* *F*. gahun *P*. den mitthont *F*. 27. tho *PF*.
 ér *P*. gianch *F*. mit in *P*. 28. és *P*, des *F*. thio *PF*.
 doch *F*. 29. daz *F*. mit in *P*. 30. thuruh dio *F*. fines
 líubes lúfti *P*.

Sie farió thén stuntun uuldarortes uuúntun,
 thaz sie sih tho gidúamtin, then iúngoron es girúamtin. *F107^b*
 Giuuisso, ságen ih thir éin, sie záltun far tho théfen zuein,
 thaz inan pétrus gifah, ioh sélbo er ouh mit ímo sprah.
 15 Sie in do réda datun, uuio sie nan ouh irknátun,
 ioh uuío sie in thera férti giangun kófonti.

XI.

STETIT IESUS IN MEDIO DISCIPULORUM SUORUM.

Uuarun thie iúngoron tho bi fórahtun thero iúdono
 thuruh míhila not in einaz hús gifamanot.
 Then búachon maht thar uuárten, dúron fo bispárten
 stúant er untar mítten thes sélben dages thríttén. —
 5 Ni zemo ántdagen mín quam er áuur sama zi in,
 uuanta, ih ságen thir in uuár, sie uuárun suur sáman thar.
 Sie flúhun ouh then selbon nóT, ioh ér in frído far irbót, *P171^a*
 gab frído, fo ih thir redinon, then finen drútheganon. *V165^b*
 Ouh blías er sie ána, fo thu uuéist, then selbon héilegon géist,
 0 thie selbun kráft sína, thaz gihíaz er in sí uuíla.

31. in vor thén (den *F*) ausgekratzt *V*. stunton *PF*. uuldarortes *P*,
 uuldarorthes *F*. uuntun *F*. 32. daz *F*. sich do gituumptin *F*.
 iungiron iz giruumptin *F*. 33. dir *F*. far auf einer Rasur *V*. do *F*.
 zuuein *F*. 34. daz *F*. gifach *F*. sprach *F*. 35. tho *P*. tatun *F*.
 36. se *P*. kófonti (i aus o gemacht) *P*.

I. SUORUM fehlt *P*. 1. Uuarun *P*. iungiron *F*. iudeono *F*.
 2. duruch *F*. míhila (das zweite i auf einer Rasur) *V*. nóT *P*.
 3. dar *F*. thuron *F*. 4. des *F*. tages trittén *F*. 5. anttagen *F*.
 zin (ein zweites i ubergeschrieben) *V*. 6. uuanta *P*. dir *F*. afur
 samant *F*. 7. fridu *F*. irbot *P*. 8. frído (i auf einer Rasur) *V*,
 frído (o klein und schwach unter v geschrieben) *P*, fridu *F*. dir *F*.
 den finan truttheganon *F*. 9. sie *P*. du *F*. heiligon *F*. geist *P*,
 keist *F*. 10. thia *PF*. selbunt (t ausgekratzt) *V*. daz *F*. iu *P*.

II. 1. Joh. 20, 19 sqq.

- ,So uuémo ir, quad, ,gihéizet, ir sún̄ta mo bilázet,
 giuuiſſo, uulzit ana uuán, iſt mína halbun ſar gidán.
 Then ír iz auur uuízet, in sún̄ta ni bilázet,
 theiſt ouh féſti ubarál ána theheinig zuuual. —
- 15 Firgáb in thaz zi rúame, theiz uuari in íra duame,
 thaz ſies álles uuialtin, ſo uuío ſo ſiez giríatin,
 Thaz ſies uuialtin filu frám, ſo gotes théganon gizám,
 ioh ſaríó in théru fríſti iz uuári filu féſti. —
 Tho uuúrtun ſie gidrúabte zuuúalemo múate,
 20 ni gilóubtun theſa rédina thuruh thes hérzen freuuida.
 Ni déſt er thes tho bíta, hiaz rúaren ſina ſíta;
 ſie hénti ouh ſino rúartin, thaz ſie ni zuuúolotin.
 Thaz deta drúhtin thuruh tház, uuant er giuuúntoter uuas, *F108*
 thaz ſie álles uuio ni dátin, bi thiu nan thoh irknátin.
- 25 Uuant ér uuard thar giuuáro giuuúntot filu fuáro,
 zi férehe giftóchan; iz uuard thoh ſid giróchan.
 Síe ouh tho ſo dátun, ioh noh tho zuuúolotin;
 uuas in thaz hérza filu fró, bi thiu uuúntorotun ſie ſih ſó.
 So gibúrit mánne, thara er ſo gíngét thanne, *V168 P77*
 30 gíſihit thaz ſúaza liabaz ſín, thoh fórahtit, theiz ni mégi ſín.
 Súlih hiar ouh rúarta thié ſelbun kríſtes druta,
 ſie hábetun nan in hánton, hérzen zuuúolonton. —

11. ir] in *F.* mo *ſektu F.* bilazet *P.* 12. ſar gidán (*gitan F.*) *enf*
einer Rasur V. 13. uuzit *F.* bilazet *P.* 14. theiz *F.* ouh *nach*
 feſti *F.* thabeinig *F.* zuual *PF.* 15. deiz *F.* íro *P.* tuame *F.*
 16. daz *F.* 17. daz *F.* gizam *P.* 18. ſario *P.* deru *F.* feſti *P.*
 19. *Rasur nach* tho (*do F.*) *V.* uurtun *F.* gitruabte *F.* zuuúalemo *PF.*
 20. duruch des *F.* 21. tet *F.* do *F.* 22. daz *F.* zuuúolotin *PF.*
 23. teta truhtin duruch *F.* uuanta *F.* giuuúntoter *PF.* 24. daz *F.*
 ſje *P.* tatin *F.* doch *F.* 25. uuanta *F.* uuárd *P.* dar *F.*
 giuuntot *F.* ſuaro *F.* 26. doch *F.* 27. do *F.* tatun *F.* noch
 do *F.* 28. daz *F.* diu *F.* uuntorotun *F.* ſich *F.* 29. ſó gi-
 burit *P.* danne *F.* 30. daz *F.* liaba *vor* ſuaza *F.* doch *F.*
 31. ſulich *F.* *Rasur nach* hiar *V.* ſélbun *P.* xpél *VP,* chríſtes *F.*
 drúta *P,* truta *F.* 32. herzen *P,* herzon *F.*

19. Non ſolum manus et pedes, quibus indita clavorum claruere veſtigia, ſed
 atteſtante Joanne etiam latus, quod lancea perforatum fuerat, oſtendit, ut vide-
 licet oſtenſa vulnerum ſuorum cicatrice dubietatis atque infidelitatis eorum vulnus
 ſanaret. Beda in Luc. col. 447.

- Hláz er imo thánne geban zi ézanne;
 noh uuarun zuluiline thie felbun drúta fine.
- 35 Sus lókota er mit mìnnon thie drutménisgon,
 sus íó thésen datin, tház sie nan irknátin,
 Thaz fón in uurti fúntan, thaz ér uuas felbo irstántan,
 ioh sie giuulísto ouh uuéstin, thaz ér stuant fon then réstin.
- Uuanta iz mag man uuízan, ther the uuilit ézan,
 40 thaz inan líb ruarit, ioh líchamon fuarit.
- Áz er fora in tho tháre, thaz uuéstin sie, zi uuáre,
 thaz er thaz férah habeta, in líchamen lebeta.
- Tho nám er, thaz er léibta, mit thíu er in ouh tho líubta,
 gáb in thaz zi fúazi, thaz íágilih thes ázi. —
- 45 Manota er sie tho álles thes érerer thínges,
 thaz er gizálta iz allaz ín, unz er ér íú uuas mit ín.
- Er deta in óffan állaz thaz gifscríb follaz,
 mérota in thie uuízzi ménisgon zi núzzi,
- Thaz íágilih firnámi tharána thaz gizámi, P172^a
 50 thaz drúhtin thiz so uuólta, ioh fús ouh uuéfan scolta. V166^b

XII.

SPIRITUALITER.

Lékza therero uuórto thiu gruazit zéichan hartó,
 rácha filu mára ioh thrato féltfana. F108^b

33. mo <i>F.</i>	34. noch <i>F.</i>	thia <i>F.</i>	truta <i>F.</i>	35. lochota <i>F.</i>	trut-
mennisgon <i>F.</i>	36. ío <i>P.</i>	tatin daz <i>F.</i>	37. daz fon <i>F.</i>	uurti <i>PF.</i>	
er <i>P.</i>	félbo irstantan <i>P.</i>	38. daz <i>F.</i>	39. uuánta <i>P.</i>	uuizzan <i>F.</i>	
thér <i>P.</i> , der <i>F.</i>	de <i>F.</i>	41. do dare daz <i>F.</i>	42. daz <i>F.</i>	ér <i>P.</i>	
daz <i>F.</i>	lébeta <i>P.</i>	43. do <i>F.</i>	daz <i>F.</i>	leipta <i>F.</i>	diu <i>F.</i>
liupta <i>F.</i>	44. daz <i>F.</i>	íágilih <i>P.</i> , íágilih <i>F.</i>	des <i>F.</i>	45. thínges <i>P.</i>	
46. daz <i>F.</i>	gizálta <i>P.</i>	ér vor in <i>fehlt P.</i>	iu <i>P.</i>	47. teta <i>F.</i>	
allaz <i>P.</i>	daz gifscríp <i>F.</i>	48. thi <i>F.</i>	uuízi <i>P.</i>	mennischon <i>F.</i>	
49. daz <i>F.</i>	íágilih <i>P.</i> , íágilih <i>F.</i>	tharana] dara <i>F.</i>	daz <i>F.</i>	50. daz	
truhtin <i>F.</i>	uuéfan <i>P.</i>	scholta <i>F.</i>			
- XII. 2. Racha *P.* drata *F.*

- Iz íft thaz, ni híluh thih, uuúntoron managen úngilih,
 thífu felba rédina, thia uuir hiar scríbun obana.
- 5 Éigun uns thiu gotes uuérk harto míhilaz gibérg,
 thaz uuír thes biginnen, uuir fúlichó dati zellen.
 Íft thaz felba mári harto féltfani,
 harto rúmo oba unfan uuán fúlih rácha gidán.
- In uuélicha uuifun uuúrti, ther mán uuas in gibúrti,
 10 — ioh uuir gilóuben thaz ouh frám, er uuaran líchamon nam,
 Ioh habet fásto ouh unfer múat, fid er fon dóde felbo irftúant,
 giuuiſſo uuizun uuír tház, theiz fid uuar líchamo uuas —
 Uuío er felbo quámi — thaz íft féltfani —
 bifparten dúron thara zi ín, ioh ftuant thar míttén untar ín.
- 15 Vuir ſcúlun hiar nu fúntar gizellen ánder uuuntar,
 théfemo gimahchaz, thaz uuir firftánten thiz thiu baz,
 Thaz uuir fon féltfane uuóla megin fáre
 irkénnen, fo iz gifcríban ſtat, thia uuúntarlichun gótes dat. *P177^b*
 Mánnilih uueiz guáter, thaz thárna íft kríſtes múater,
 20 thiu nan bár, fo er uuólta, tho er bunfih ſtérbán ſcolta. *V167^a*

5. daz <i>F.</i>	híluh thíh <i>P.</i>	uuúntoron <i>F.</i>	ungílich <i>F.</i>	4. difu <i>F.</i>
uuír <i>P.</i>	ſcríbun óbana <i>P.</i>	5. vns <i>F.</i>	gótes uuérk <i>P.</i>	miçhilaz <i>F.</i>
6. des <i>F.</i>	bigínnen <i>P.</i>	tati <i>F.</i>	zélleñ <i>P.</i>	8. unſen <i>F.</i>
gidan <i>P.</i> , gítan <i>F.</i>	9. uuír <i>PF.</i>	11. ouh <i>vor</i> fásto <i>F.</i>	tóde <i>PF.</i>	
12. fíd <i>P.</i>	uuár <i>F.</i>	13. daz <i>F.</i>	14. thuron dara <i>F.</i>	in <i>P.</i>
15. uuir <i>P.</i>	ſcúlun <i>F.</i>	uunthar <i>F.</i>	16. gimáçhaz <i>P.</i>	baz <i>P.</i>
17. daz <i>F.</i>	féltfana (<i>das letzte a in e corrigiert</i>) <i>V.</i>	uuóla <i>P.</i>	18. uuúntarlichun (e <i>unterpunktirt</i> , a <i>übergeschrieben</i> ; un <i>auf einer Rasur</i>) <i>V.</i> , uuúntarlichun <i>F.</i>	gó (tes <i>hinzugeschrieben</i>) <i>V.</i> , gotes <i>P.</i>
19. mannilich <i>F.</i>	guáter <i>P.</i>	daz thiorna <i>F.</i>	x ^p el <i>VP.</i> , chríſtes <i>F.</i>	muater <i>P.</i>
20. do <i>F.</i>	bi unſich <i>F.</i>	ſcholta <i>F.</i>		

15. Haec ipsa redemptoris opera (*das Gehen durch eine verschlossene Thüre nämlich*), quae ex semetipsis comprehendi nequaquam possunt, ex alia ejus operatione pensanda sunt, ut rebus mirabilibus fidem praebeant facta mirabiliora. Illud enim corpus Domini ad discipulos januis clausis intravit, quod videlicet ad humanos oculos per nativitatem suam clauso exiit utero virginis. Quid ergo mirum, si clausis januis post resurrectionem suam in aeternum jam victurus intravit, qui moriturus veniens non aperto utero virginis exiit? Greg. Hom. 26. 1. tom. I. col. 1552. ed. Parisiis 1705. — Quid mirum, si clausis januis post resurrectionem suam in aeternum jam victurus intravit, qui moriturus veniens non aperto utero virginis exiit? Alcuin in Joh. pag. 637.

Bar si frúma managen mit iro lídin alangen,
 ni dúlta si, in giuúlfí, nihein iruuártníffí,
 Tho er bi únfih uuolta dóuuen, mit thiu thia uuórolt frouen,
 tház si sin ginúzzi in thes líchamen brúzzi.
 Vuaz uuúntoro íst, thaz uuólta, ther íámer lében scolta,
 er ingiang úngimerrit dúron so bispérrit,
 Tho er uuard zi máanne, bi sie zi irstérbanne,
 álangera múater, ther gotes sún guater,
 Giháltenera thíarnun, ther felbo drúhtines sun?
 ubar bédu det er tház, só thiu sin giuúált uuas. —
 Hiar lifis thu óuh gizami ánder seltsani, F109^a
 hártó mihil uuúntar fon selben kríste ouh suntar.
 Theíft giuúis íó so dág, thaz man girúaren mag,
 thaz iz mág, so ih rédinon, uuértísal irkóboron.
 Yróugt uns hiar gimúato unfer drúhtin guato
 síh zi rúarenne ubarál, ther thoh íámer lében scal;
 Sih zi rúarenne, thia uuúntun ouh zi séhanne,
 thoh inan tód, giloubi mír, ni scúli ruaren fúrdir,

21. managen P. iru F. 22. thúlta PF. nichhein F. 23. do F.
 er *fehlt* F. unfich F. dóuen P, touuen F. diu thie uerolt F.
 frouen P. 24. bruzzi P. 25. uuaz PF. uuntoro F. daz F.
 der F. scholta F. 26. ingiang P. vngimerrit turon F. 27. thó P,
 do F. zirfterbanne F. 29. gihialtenera F. der F. truhtines F.
 30. tet F. 31. lif (is *hinzugeschrieben*) V. séltfani P. 32. mihil
 uunthar F. félben P. kríste P, chríste F. 33. deíft F. tag daz F.
 girúeren P. mág P. 34. tház P, daz F. iz] íst F. mag P.
 thir *setzt F nach* ih. 35. yróugta P. truhtin F. 36. síh F. rva-
 renne P. ther (r *auf einer Rasur*) V, thér P, der F. doch F. íamer P.
 37. síh F. uuntun F. séhenne (*das zweite e in a corrigiert*) V.
 38. doch F. dód (*das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben*) V. scúli F.

31. Quia ad illud corpus, quod videri poterat, fides intuentium dubitabat, ostendit eis protinus manus et latus; palpandam carnem praebuit, quam clausis januis introduxit. Qua in re duo mira, et juxta humanam rationem sibi valde contraria ostendit, dum post resurrectionem corpus suum et incorruptibile et tamen palpabile demonstravit. Nam et corrumpi necesse est, quod palpatur, et palpari non potest, quod non corrumpitur. Sed miro modo atque inaeffimabili redemptor noster et incorruptibile post resurrectionem et palpabile corpus exhibuit, ut monstrando incorruptibile invitaret ad praemium, praebendo palpabile formaret ad fidem. Et incorruptibilem se ergo et palpabilem demonstravit, ut profecto esse post resurrectionem ostenderet corpus suum et ejusdem naturae et alterius gloriae. Alcuin in Joh. pag. 637, 638.

- Ioh uuertifal nihéinaz, giuuiſſo uuíziſt thu thaz, P77^r
 40 ál ſof ih thir rédinon, fúrdir ubarkóboron.
 Thaz uuari uuúntarlih thiú dát, ſó ſiu thar gifcriban ſtat, V167^t
 úngalih in gúatin íó ánderen finen dátin,
 Úngilih, ſo ih zéllu, thífu thing éllu,
 álló theſo dátí thaz drúhtines girátí.
 45 Thaz ſie gúallichí inſtúantin in thera líchi,
 ioh ſo frónisg gimah, ſo mennisgo ér ni gifah,
 Ioh íamer uueſtin thánne thie ſine hóldon alle,
 thie tho thár uuarun, ioh ouh ſídor quamun,
 Tház er in natúru uuas ſélbo ther zi uuáru,
 50 thera érerun uueſini, ſo iz ér ſah ſin gidígini. —
 Nóh íſt ouh hiar méra thera frónisgun léra,
 thero drúhtines dátó, thes uuir bithúrfun thrato,
 Thaz uuír firnemen álle, uuaz thiú racha uuólle,
 ioh uuáz ſiu hiar bizéine, inti uns zi frúmu meine,
 55 Thie ſélbun zuagíftí, es ſint uns harto thúrftí,
 thie zúagíftí dróftes, thes ſélben gotes géíftes.

39. nihheinaz *F.* uuizzizt *F.* daz *F.* 40. ſof] ſo *P.* fúrdir (*des erste r auf einer Rasur*) *V.* 41. nuntharlich diu tat *F.* 42. úngilih *P,* ungalich *F.* íó] ioh *F.* tatin *F.* 43. úngilih *P,* ungalich *F.* ſo *P.* thifu *P.* thing *P,* thinch *F.* ellu *P.* 44. alle *F.* dati *P,* tati *F.* daz truhhtines *F.* girati *P.* 45. daz *F.* inſtuantun *F.* 46. frónis (*g hinzugeschrieben*) *V.* gimáh *P,* gimach *F.* ſah (*vorn gi übergeschrieben*) *V,* kifach *F.* 47. íamer *P.* uueſſin *F.* holdun *F.* 50. therera erun (*a nach dem ersten r übergeschrieben, a ausgekratzt*) *V.* uuéſini *P.* ſach *F.* 51. noch *F.* lera *P.* 52. truhtines *F.* dato *P,* tato *F.* des *F.* thráto *P,* drato *F.* 53. diu *F.* 54. framon *F.* 55. die *F.* 56. des *F.* ſelben gotes *P.* géíftes *P,* keíftes *F.*

55. Quaerendum nobis est, quid est, quod spiritum sanctum Dominus noster et semel dedit in terra consistens, et semel coelo praesidens? Neque enim alio in loco datus spiritus sanctus aperte monstratur, nisi nunc, cum per insufflationem percipitur, et postmodum, cum de coelo veniens in linguis variis demonstratur. Cur ergo prius in terra discipulis datur, postmodum de coelo mittitur, nisi quod duo sunt praecepta charitatis, dilectio videlicet Dei et proximi? In terra datur spiritus, ut diligatur proximus, e coelo datur spiritus, ut diligatur Deus. — Sicut ergo una est charitas et duo praecepta, ita unus Spiritus et duo data. Prius a consistente Domino in terra, postmodum e coelo, quia in proximi amore discitur, qualiter perueniri debeat ad amorem Dei. Alcuin in Joh. pag. 638.

- Hiar lerit thiú sín stímma unsih zúa minna,
 tho er in zulro, so thu uuéist, gab then héilegon geist.
 Tho er sie híar thaz anabliás, thaz er in ér íu giház,
 60 fon hímile inan sid ouh gáb, so er in ér íu firgab. *P173^b F109^b*
 Érist gab er in thaz gúat thar er in géginuuertig stuant,
 íoh sánta in aaur sidor tház, tho er in hímile gifáz. *V168^a*
 Theist ther héilego géist, mit thiú er se drósta sidor méist,
 sid sino géginuueri er nám fon iro hénti.
 65 Mit thiú íst gizeinit mánnon síh untar ín ío minnon,
 íoh ouh thiú mínna, so thu uuéist, sí íó zi drúhtine meist.
 In érdu gab er in then géist, thaz man firnémen thaz íó méist,
 thaz mínna sie ginúage, íoh káritas gifúage;
 Sid gáb er nan fon óbana, thaz man firnámi thanana,
 70 thaz sie scúlun thuruh nó, minnon gót, so er gibót.
 Mit thiú kúndt er híar ouh mánnon, thaz sie síh erist mínnon,
 thaz sie biquemen fóllon mit thiú zen gótes minnon.
 So er érist híar in érdu then géist gab, sofo ih zéllu,
 áfter thiú fon hímilon, so íh thir híar ouh rédinon;
 75 Níft ménnisgono uulzzi ní uuédar ana ander núzzi,
 íoh er síh góte leídit, ob ér síu zuei gifcéídit.
 Bí thiú símes íó zi góte funs mit then mínnon untar úns,
 íoh ínan harto mínnon, so químit iz uuóla mannon.
 Níft thiú mínna, sumírih, kreftin ánderen gílih,
 80 giuúíffo uulzíst thu thaz, thía uuir heizen káritas.

57. stímma (vom zweiten in der letzte Strich ausgekratzt) V, stímma F. un-
 síh F. 58. in *fehlt* F. zulro P. du F. heiligon keist F. 59. daz
 er F. íu P. 60. hím (ile *übergeschrieben*) V, himile P. inan P.
 íu firgab P. 61. daz F. geginuuertich F. stúant P. 62. sánta P.
 síchor (ch *in d corrigiert*) V. daz F. gifáz P. 63. der heilige F.
 geist P. diu F. ér P. trosta F. 65. síh F. íó mínnon P.
 66. diu F. du F. truhine F. méist P. 67. keist F. daz ío F.
 68. daz F. 69. firnami (*Rasur nach dem zweiten i*) V. thanan (a *hin-*
zugeschrieben) V, thánana P. 70. daz F. schulun duruch F. 71. diu
 chundt F. óuh P. síh F. 72. daz F. thiú P, diu F. 73. sofo P.
 74. híar *fehlt* F. 75. menniscono F. uulzi (*ein zweites z übergeschrie-*
ben) V. ánder nuzzi P. 76. síh F. gifcéídit F. 78. inan hártó
 minnon P. 79. níft P. diu F. mínna sumírih P. gílih P, gilich F.
 80. uuízzíst tu daz F. caritas F.

- Gilóbot ist fi hártó páules selbes uuórto, P174
 fines sélbes bredigon thiú káritas, fo ih thir redinon.
 Lóbot sia giuuáro ther brédigari máro V168
 filu mánagfaltó sínes selbes uuórto.
 85 Thóh er fi fo mári, ioh ouh fo uuls uuari,
 ni irzált er thaz gimúati, thia mánagfaltun gúati,
 Odo er íra dohti zi énte queman móhti,
 thera ira frámbari, bi thú ist fi fo mári.
 Zalt er mánagfaltaz gúat ufan sía ioh thes ginúag, F110
 90 ioh lúad sia hártó guates ioh súazliches múates.
 Theist es állero meist, uui es drúhtin quít, fo du uueift,
 bí thia selbun mínna, thiar lértá uuórolt alla.
 Uuio er lerta drúta sine hiar in uuórolt libe,
 uui er zálta in fon deru mínnu mit sínes selbes stímmu:
 95 Quad, man irkénnen scolti, ther sía mínnon uuolti,
 ioh thaz gibót mit uuillen uuolti émmizen irfúllen,
 Thaz thie uuarin gúate, ioh góte filu drúte;
 zi thiú zóh er hiar in líbe thie iúngoron sine.
 Bi thiú dúemes uns ío hiar in múat thaz filu mhíla guat,
 100 thia filu scónun uuunna, thaz héizit auur mínna.

82. brédigon (*Accent ausgekratzt*) V. caritas F. 84. manachfaltó F.
 85. *Rasur nach* uuls V. 86. nirzált (i *nach n übergeschrieben*) V, nu
 irzált F. daz F. manachfaltun F. 87. ódø P. 88. der F.
 89. mánagfaltaz (z *auf einer Rasur*) V, managfaltaz F. des F. 90. gua-
 thes F. 91. théist P, deist F. állero (all *auf einer Rasur*) V. truh-
 tin F. quit P. thu P. uuéist P. 92. thja P. thi er P,
 thia er F. lerta P. uuerolt F. 93. lértá P. truta F. uue-
 rolt F. 94. uuíø P, uuio F. theru PF. stímmu P. 95. scholtí
 der F. sía P. 96. daz F. uuillen P. émmizigen (ig *ausge-*
kratzt) V, emizen F. irfúllen P. 97. daz F. trute F. 98. diu F.
 iungiron F. sine P. 99. diu tuemes F. io P. daz F. 100. dia F.
 schonun F. uuunna (*zwischen den drei u Rasuren*) V, unna F.

81. Paul. ad Cor. I. 13.

83. Eccl. 25.

91. Joh. 13, 34 sq.

XIII.

MANIFESTAUIT SE IESUS AD MARE TYBERIADIS.

- Ih zell uns hiar zi núzzi bi einaz físgizzi, P174^b
 uuoio sie ouh thár gidatun, ioh felbon kríft irknatun.
 Fuar petrus físgon, in uuar, félbo maht thu iz léfan thar, V169^a
 giloubi uuórton minen, mit fehs giféllon finen.
- 5 Sie arabéitotun thia náht al in giméitun,
 thie físga in al ingfangun, nihéinan ni giffangun.
 Er stúant in themo stáde thar tho thes mórganes far,
 thánana er do zi in sprah, thar er sie físgon gifah.
 ,Oba íro thehein uuiht hábeti, thes in in uuéidu zauueti,
 10 fríunton ouh zi núzzin, giffangan mit then nézzin? —
 Sie ímo far do fágetun, tház fies uuiht ni hábetun;
 fágetun, fo ih nu zélita, thaz ín es uuiht ni záuueta.
 Er quád, sie fih gifíartin, zi zéfue gikértin,
 thaz in thánne zauueti, sofo ér in felbo zéliti.
- 15 Sie uuúrfun tho zi zéfue thaz iro nézzi in then fé,
 ín quam far ingégini físgo mihil ménigi.
 Zúgun sie tho ginóto, uuanta iro uuas filu drato, F110^b
 zi stáde ioh zi fánte, zi thúrremo úzlente.
 Thria stunton fínfzug, thes duent búah thar gihúgt,
 20 ouh thrí, fo ih thir rédinon, thaz zéllent euangélion.

XIII. 2. Dar gitatun *F.* chríft *F.* 3. físgon *F.* dar *F.* 4. kifellon *F.*
 senen (*das erste e in i corrigiert*) *V.* 5. arabéitotun *P.* dia *F.* 6. dia
 físga alla in *F.* 7. demo *F.* do des *F.* 8. tho *P.* do *F.* ín *P.*
 sprah *F.* se *F.* gifach *F.* 9. oba *P.* in vor uuéidu *fehlt F.* 10. ouh
fehlt F. núzzin (*ein zweites z übergeschrieben*) *V.* nézzin (*ein zweites z*
übergeschrieben) *V.* 11. tho *P.* do *F.* tház (*z auf einer Rasur*) *V.*
 daz *F.* 12. uuiht (*Schreibfehler*) *V.* 13. fih *F.* 14. daz *F.* zá-
 uueti sofo *P.* 15. uurfun *F.* daz *F.* nézi (*ein zweites z über-*
geschrieben) *V.* fé *F.* 16. far] thar *F.* fisco michil *F.* 17. iru *F.*
 thrato *F.* 18. fante *P.* thurremo *P.* 19. dria *F.* fínfzught *F.*
 tuent buach *F.* 20. drí (*d unterpunkttert, th übergeschrieben*) *V.* thrí *F.*
 daz *F.* euuangelion *F.*

XIII. 1. Joh. 21, 1 sqq.

- Thaz nezzi dróf thoh ni bráft, thoh iro uuári fulih láft, P173^a
 iz al uuóla, so gizam, álangaz zi stáde quam.
 Quad iohánnes, gotes drút, zi then ginózon ubarlút,
 sprah, in álauuari, theiz felbo drúhtin uuari. V169^b
- 25 Pétrus far thés síndes bigonda fulmannes,
 mit mínnu ioh mit uuíllen ni móht er mo gifíllen;
 Thie ánthere zi lánte quamun fériente;
 ér ni mohta irbítan, uuant er nan mínnota so fram.
 Gágant er far ouh zloro then ginózon filu scoloro,
 30 thaz nézzi, so thu lífist thar, zóh er in then stád far.
 So sie zi stáde quamun, sie thar fiur gifahun,
 brót ouh thar zi hénti ioh fisga brátenti.
 Hiaz er ézzan fare zi dágamuafe tháre
 mit lmo thar, in uuára, thie sine físgara,
 35 Ioh hiaz er sie ouh giuúisso bríngan thero físgo,
 thie sie tho thés fartes gifíangun míthontes.

XIV.

M Y S T I C E.

- Thaz bizéinot mihil gúat, thaz drúhtin thar in stáde stuant,
 thaz ér ni drat thio úndun mer, sofo er iu déta for in ér.
 Únodi íft iz hártó sus frénkisgero uuórtó P175^b
 thia kléini al zi gifáganne, ioh zi irrékenne.

21. trof doch *F.* doch *F.* fulich *F.* 22. iz *P.* gizám *P.*
 23. trut *F.* ubarlút *P.* 24. sprach *F.* trúhtin (t in d *corrigiert*) *V.*
 trúhtin *F.* 25. petrus *P.* fulmmanes *P.*, suuimmanes *F.* 26. vuillen *F.*
 mohth *F.* 27. andere *F.* lente *F.* sergente *F.* 28. uuant ér *P.*
 uuanta er *F.* 29. gágantar (*das letzte a in e corrigiert*) *V.* schioro *F.*
 32. físcara *F.* 33. ezzan *F.* dágamuafe *P.*, tagamuafe *F.* thare *P.*
 34. físcara *F.* 35. sje *P.* bringan théro *P.* físgo *P.*, fisco *F.*
 36. fle *P.* mitthontes *F.*

- XIV. MYSTICAE (A *ausgekratzt*) *V.* MYSTICAE *P.* 1. Trúhtin dár *F.*
 2. daz *F.* er *P.* drát *P.*, trat *F.* undun mér *P.* ér iu teta fora *F.*
 in er *P.* 3. uunnodo *F.* frénkisgero] kreffigero *F.* uuorto *P.*
 4. dia *F.* fáganne *P.*, gifáganne *F.* irrechenne *F.*

- 5 Thoh uull ih es mit uullen hiar lúzilin gizéllen,
 gizéigon ouh, in uuára, uuar thú es lifis méra. —
 Ther stád bizeinot lúfti thes fines líbes festi,
 thia er ginám in fina hánt, tho er tód ubaruuánt. V170^a
 Ther sé bizeinot dáti ioh uuorolt únstati, F111^a
- 10 thlu síh tó zi nóti hiar ferit stózenti.
 Thar uuárun mit githuinge thie iúngoron noh tho ínne,
 fie scolta ráaren noh tho mér thaz felba uuórolticha fér.
 Thaz hábeta mit then mántin ther éuuinigo drúhtin
 ubaruúntan, thaz íft uuár, bi thiu stúant er tho in stáde thar.
- 15 Sélb so er rehto quáti in thérera selbun dáti:
 ni bin fúrdir ih mit mánnon in thefen uuóroltundon,
 Thia cessa drát ih untar fúaz, sí furdir dáron mir ni múaz,
 ioh stán nu mit gilúfti in éuuinigeru féfti. —
 Vuaz thaz nézzi zeinit, ther rim thero físgo meinit,
- 20 thero iúngorono ménigi, thaz théro uuarun síbini,
 Thaz brót in themo dísgé mit gibrátanemo físgé,
 ioh tház ouh thuruh thía last thaz felba nézzi ni braft,

6. uuára *P.* thū *P.* lífis mera *P.* 7. der *F.* des *F.* 8. dia *F.*
 9. der *F.* tati *F.* uerolt *F.* 10. sich *F.* stozonti *F.* 11. iún-
 goron (*zwischen* i *und* u *Rasur*) *V.* noch *F.* 12. scholta *F.* noch
 do *F.* daz *F.* uuerolliche *F.* 13. daz *F.* der *F.* thruh-
 tin *F.* 14. ubaruúntan (*v über* i *geschrieben*) *V.* ubaruúntan *F.*
 diu *F.* do *F.* 15. félbo (o *ausgekratzt*) *V.* tati *F.* uueroltundon *F.*
 17. zella *P.* trat *F.* fuaz *P.* taron *F.* 18. euuinigero *F.* féfti *P.*
 19. uuaz *PF.* fisco *F.* 20. síbini *P.* 21. daz *F.* tisge *F.* físgé *P.*
 fisco *F.* 22. duruch *F.* daz *F.*

7. Quæri potest, cur discipulis in mare laborantibus post resurrectionem suam Dominus in litore stetit, qui ante resurrectionem suam coram discipulis suis in fluctibus maris ambulavit? Cujus rei ratio festine cognoscitur, si ipsa, quæ tunc inerat causa, pensetur. Quid enim mare, nisi præfens seculum significat, quod se causarum tumultu et undis vitæ corruptibilis illidet? Quid per soliditatem litoris, nisi illa perpetuitas quietis æternæ figuratur? Quia igitur discipuli adhuc fluctibus mortalis vitæ inerant, in mare laborabant, quia autem redemptor noster jam corruptionem carnis excefferat, post resurrectionem suam in litore stabat. Ac si ipsum resurrectionis suæ mysterium rebus discipulis loqueretur dicens: Jam vobis in mare non appareo, quia vobiscum in perturbationum fluctibus non sum. Alcuin in Joh. pag. 640.

Thaz pétrus thaz in stád ouh zoh, thaz imo físg nihein inflóh,
 thaz krist zi iúngíft hiar gífláz mit knehton íbínin, inti áz: *P177*
 25 Gregórius ther gúato er spúnota iz gimúato,
 ioh filu scóno, in uuar mín, so íft giuúónaheit fín,
 Iz augústínus rechit, ioh fílu kleino inthékit,
 ther uns háрто márag guat offan scóno giduat.
 Sie thiz béde gruazent, ioh uns iz háрто suazent, *V177*
 30 théffes, thi ih nu hiar giuúuag, es íft uns fólлон thar ginúag.

XV.

CUM ERGO PRANDISSENT DICIT IESUS PETRO.

Só sie thar tho gázun, thie thar mit ímo sazun,
 mit selb drúhtine, thie liebun drúta síne,
 Quad tho drúhtin selbo fús: ‚mínnost thu mih pétrus?
 mínnost thu mih filu mér, thanne thín ginoz ánder?‘ —
 5 ‚Thú uueíft druhtin,‘ quad er, ‚mín, thaz ih mínna haben thín,
 ioh thú mir bíft in mínnon fora allen uuóroltmannon.‘ —
 Quad ér: ‚theih thir gíblete, thaz hábe thu fasto in múate, *F117*
 ioh íl iz íó irfúllen mit hórsghichemo uuíllen.
 Gíhalt mir scáf minu, mínu, nales thínu,
 10 fúatiri síu íó, zi uuáru, mit mínes selbes leru.‘ —

23. stade *F.* zoh *P.* infloh *P.* 24. daz *F.* xpf *V.*, xpf *P.*, christ *F.*
 26. schono *F.* 28. der *F.* offan schono gituat *F.* 29. grúazent *P.* suu-
 zent *F.* 30. theffes *P.* ih *P.* giuúuach *F.* thar *fehlt F.*
 ginuach *F.*

XV. 1. Dar *F.* thie *fehlt P.* 2. truhtine *F.* truta *F.* 3. truhtin *F.*
Fragezeichen nach pétrus P. 4. thú *P.* danne thín *F.* *Frage-*
zeichen nach ander P. 5. du *F.* drúhtin *P.*, truhtin *F.* dín *F.*
 6. du *F.* bíft vor mir *F.* in] mit *F.* vueroltmannon *F.* 7. dir *F.*
 daz *F.* hábe *P.* du *F.* fásto *P.* 8. uuíllen *P.* 10. fúatiri *F.*
 síu *P.* mínes] sínes *F.* léro *P.*

25. Gregorius, Hom. 24, 5-6. col. 1540. ed. Parisiis 1705. 27. Augustinus
 Tract. in Joh. evang. 122, 6 sqq. 123, 1. 2. col. 591. ed. Antwerpiae 1700. -
 Alcuin in Joh. pag. 643.

XV. 1. Joh. 21, 15 sq. 9. Sed hoc pastori est fixo corde tenendum, ut eos

- Druhtin áaur zi imo sprah, thaz man ér ni gifah,
 thaz er éino dati fo thiko frágeti: P176^b
 ‚Pétrus dua mih uuísi, oba ih thir líob filu si,
 mit mínnu thines múates mir únnis alles gúates? —
 5 Gab aaur ántuuurti pétrus mit giuuúrti,
 zalta drúbtine thie githánka síne:
 ‚Thu uuéíft, druhtin gúato, thaz ih thih mínnon drato,
 thaz thu líobo miner bíft, mir ánder fora thir níft. —
 ‚Dúa, quad drúhtin, thuruh nótt, fo ih híar thir óbana gibót, *V17r*
 10 in hérzen si iz bifárgan, ni láz es uuíht ingárgan.
 Bífih mir lémbir minu, mínu, nales thínu,
 in in gidua thia uuórolt uuís, uuio filu hóld thu mir sía. —
 Er thrittun stunt nan grúazta, uuant er in ímo buazta,
 thaz er ér fú, in uuar mín, fo thiko lóugnita sín.
 15 Ther thría stunton íahi, fo thiko inflóhan uuari;
 thia minna zálti híar, fo zám, ther er fo séro hintarquám.

11. drúhtin *P.* truhhtin *F.* aaur *P.* imo *P.* sprach *F.* daz *F.*
 gifach *F.* 12. daz *F.* tati *F.* thicho *F.* 15. tua *F.* 14. dines *F.*
Fragezeichen nach gúates P. 15. antuurli *F.* giuurti *F.* 16. truh-
 tine thia githancha *F.* 17. du *F.* truhhtin *F.* thaz ih] theih *F.*
 thih *nach* minnon *F.* drato *F.* 18. daz du *F.* dir *F.* 19. truhhtin *F.*
 darach *F.* so *P.* thir *vor* híar *F.* gibót *P.* 20. uuíht *P.*
 21. bífih *P.* dinu *F.* 22. gitua *F.* sía *P.* 25. drittun *F.*
 24. daz *F.* iu *P.* thicho *F.* 25. der dria *F.* thicho *F.* 26. dia *F.*
 mínna *P.* ér *P.* hintarquam *P.*

quibus praeest, non quasi suos propios, sed ut Domini sui gregem tractare meminerit, juxta illud, quod Petro dicitur: Si diligis me, pasce oves meas. Meas, inquit, non tuas; meas tibi oves commendatas scito, et has quasi meas regere, si me perfecte amas, recole: ut meam videlicet in eis gloriam, meum dominium, mea lucra, non tua propria quaeras. Alcuin in Joh. pag. 645. 23. Provida autem pietate Dominus tertio Petrum, an se diligat, interrogat, ut ipsa trina confessione vincula, quae illum ter negando ligaverunt, absolvat; et quoties territus ejus passione, qua illum nosse negaverat, toties ejus resurrectione recreatus, quod illum toto amet corde, testetur. Provida dispensatione tertio confitenti amorem, tertio aequae pascendas suas oves commendat, quia decebat, ut quoties in pastoris fide titubaverat, toties cum renovata fide pastoris, membra quoque ejus pastoris jubeatur curare. Alcuin in Joh. pag. 644.

- „Pétrus auur zéli mir, bin ih líob filu thír?
 íft thaz hérza thinaz mir uuárlichó holdaz? —
 Erquám er ana bága thera thíkun gotes frága,
 30 er uuas es harto únfro, ioh gab er ántuuurti auur dó.
 ,Thu selbo drúhtin alles bíft, ioh uuéíft al, thaz in uuórolt íft,
 thu uueíft thir sélbo anan mír thia mina mínna zi thir.‘ —
 ,Firním,‘ quad er, ,thia redína, thia ih zálta thir hiar óbana, P177^a
 thaz ih uuílle, so thu uuéíft, laz thir uuéfan thaz io méíft.
 35 Nu fúatiri scáf minu, mínu, nales thínu,
 in in dua háрто filu scín, uuio liob thir húldi mino fin. F11^a
 Húgi hiar nu háрто thero mínero uuorto,
 in hérzen kléibi síu nu sár, uuanta ih ságen thir in álauuar:
 Vnz thu iúng uuari, so uuás thir thaz gizámi,
 40 thaz du thir sélbo gurtos, ioh gíangi thara thu uuóltos. V17^b
 Thu théníft thino hénti, sar thu bíft áltenti,
 giuuiíffo, thaz ni híluh thih, so gurtit ánderer thih,
 Thih leitit filu manno thara thú ni gengíft gérno,
 thu scált iz thoh írfúllen mit thinemo únuuillen.‘ —
 45 Er mit thú mo zálta, thaz uuérdan thaz noh scólta,
 thaz man nan gíiangi, in krúci nan írhíangi.

27. thir P. 28. daz F. dinaz F. *Fragezeichen nach thir und holdaz P.*
 29. irquam F. thichun F. gótes (*Accent ausgekratzt*) V. 30. uuás P.
 unfro P. antuurti F. auur *fehlt* F. thó P. 31. du F. truhtin F.
 al *fehlt* F. uuerolti F. 32. mína (*ein zweites n übergeschrieben*) V.
 34. daz F. uuolle F. du F. thaz] diz F. ío P. méíft (*Schreib-*
fehler) F. 35. fuatiri P. dinu F. 36. tua F. schin F. 38. her-
 zen P. 39. unz PF. du iunch F. dir daz F. 40. daz F. thu P.
 dir F. gurtos (*u aus einem andéren Buchstaben corrigiert*) V. dara du F.
 41. du deníft dino F. du F. 42. daz F. híluh dich F. dich F.
 43. dich F. dara F. thu P, du F. gengíft gerno P. 44. du F.
 doch F. 45. diu F. mo] thó F. zalta P. daz F. daz noch F.
 46. daz F. krúzi P, cruci F.

XVI.

DE ASCENSIONE DOMINI.

- Tho drúhtin uolta réifon, fin felbes riches uuifon,
 sid themo síge, so gizám, then er in sátanafe nam,
 Fon thémo er unsih rétita, in héllu nan gistréuuita,
 giuuán ouh mit githuunge in fin felbes héminge:
 5 Gibót er finen théganon sid tho théfen redinon, P177^b
 thaz uuóla sie iz firnámin, ingegin ímo quamin.
 Gibót in, thaz sie gíltin zi den sélben sconen zítin,
 thára er tho giméinta, ioh sélbo in iz gizeínta.
 Sie íltun íro thuruh nó, so er in sélbo tho gibót,
 10 thia fárt sie al so gíftotun, ioh selbon drúhtin betotun.
 Er in tho náhor gigiang, ioh sie súazlichó intfiang,
 thoh ráft er se erift hártó sínes sélbes uuorto,
 Thaz in thera úngiuuurti thaz hérza in uuar so hérti,
 ni gilóubtun sar then gáhun, thierstántan nan gifáhun. V172^a
 15 Fílu er in tho zálta, so er fón in fáran scolta,
 thaz in iz uuari fésti in thes hérzen brufti.
 Er in thar ouh zálta spracha mánagfalta
 uuórton ginúhtin, ioh spráh ouh sus tho drúhtin: F112^b

XVI. 1. Do *F.* uolta *vor* truhtin *F.* 2. demo *F.* gizam *P.* den *F.*
 3. thémo *P.* demo *F.* unsih *F.* 4. githuunge *PF.* 5. deganon *F.*
 do defen *F.* 6. daz *F.* 7. daz *F.* then *PF.* selbon schonen *F.*
 8. thára *P.* dara *F.* do *F.* 9. íltun *P.* duruch *F.* gibot *P.*
 10. dia *F.* truhtin *F.* 11. do *F.* giang (*vor* gi *übergeschrieben*) *V.*
 gigiang *P.* gigianch *F.* suazlichó *F.* infiang (*vor* i *übergeschrie-*
ben) *V.* intfiang *P.* intfianch *F.* 12. doch *F.* ráft (*Schreibfehler*) *P.*
 sínes selbes uuórto *P.* 13. daz *F.* dera ungiuurti *F.* daz *F.* hérza *P.*
 uuas *PF.* 14. gilouptun *F.* den *F.* dierstantinan *F.* 15. er in *P.*
 do *F.* son *P.* do *setzt F'nach* in. scholta *F.* 16. daz *F.* des *F.*
 17. ér *P.* dar *F.* 18. sprach *F.* sú *P.* do *F.* druhtin *P.*
 truhtin *F.*

XVI. 1. Luc. 11, 31 sq.

5. Matth. 28, 16 sq.

11. Marc. 16, 14.

- ,In hímile inti in érdu so uuáalth ih es mit állu,
 20 gígéban sint mir zi hénti ellu uuóroltenti.
 Nu scál ih iuih sénten, in thíonost minaz uuénten,
 gízellet uuórolthiote ál, theih íú gíbléte.
 Faret brédigonti, so uuít so thífu uuórolt sí,
 íoh kundet éllu thífu thíng úbar thefan uuóroltring.
 25 Gízéllét in ouh filu frámm, theih félbo hera in uuórolt quam,
 thaz thíu min géginuuerti giuuéihiti thía íro hérti. *P178^a*
 Mines félbes lera thía dúet in filu mára,
 tóufet síe inti brédigot, thaz síe gílóuben in got.
 Árme íoh thie ríche so gén íú al gílíche,
 30 so uuaz so in érdu habe líb, thaz sí gómman inti uuíb,
 Óba síe thes gígáhent, zi gílóubu síh gífáhent,
 gidóufit uerden álle, so íst íro lába thanne.
 Ther auur thées ní ghíilit, mit dóufu síh ní uuíhit,
 ní gílóubit thanne ouh thuruh nótt, so íst er íú firdámmot.
 35 Zéichono éigit ír giuúált zi uuírkenne ubar uuóroltlant, *V172^b*
 thíu ír míh dúan sahut, unz ír mit mír uuarut.
 Hórngíbruader héilet, so slúmo ír iz gíméinet,
 thie suhti thánafuaret, so slúmo so ír se rúarét;
 Dóte man írquíket, thar ír zi mír es thígget,
 40 tharzúa sín ouh gízálte béttiríson álte.

19. int *P.* uuáalt *P.* ich *F.* 20. elliu ueroltenti *F.* 21. schal *F.*
 dionost *F.* uuentin *F.* 22. gízéllét *P.* ueroltdiete *F.* deih *F.*
 25. farat *F.* uuít *F.* dífu uerolt *F.* 24. elliu dífu *F.* thíng *P.*
 dínch *F.* defan ueroltrínch *F.* 25. deih *F.* uerolt *F.*
 26. tház *P.* daz *F.* díu *F.* . giuúihiti día *F.* 27. mínes félbes *P.*
 día *F.* dúat (a in e *corrigiert*) *V.* tuet *F.* 28. daz *F.* 29. díe *F.*
 íu *P.* 30. daz *F.* 31. des *F.* gígáhent (*Rasur in a*) *V.* sích *F.*
 32. gitoufit *F.* danne *F.* 33. der *F.* áuur *P.* des *F.* gíllit *PF.*
 toufu sích *F.* 34. thánne *P.* danne *F.* duruch *F.* 35. zéichono (*Ra-*
sur nach z) *V.* éigit (i *nach e übergeschrieben*) *V.* uuírkanne *F.*
 ueroltlant *F.* 36. díu *F.* tuan *F.* sahut (t *auf einer Rasur*) *V.*
 37. héilit (*das zweite i in e corrigiert*) *V.* 38. dío *F.* thánafuaret *P.*
 danafuaret *F.* so (o *in e corrigiert*) *V.* 39. tote *F.* írquicket *F.*
 dígget *F.* 40. darzua *F.*

Thiu kráft ist íú giméini, thaz nist únheili
 in uuórolti, zi uuare, nub ír sa heilet fáre.
 Ni mag dufal thara ingégin sín, thar ír ginennet námón min,
 so uuár ir es biginnet, ir uuidar ímo ringet.
 45 Ir ni thúrfut bi thiu, ih bin íámer mit íú,
 íú ni brístit min mér, drof ni fórahtet thaz sér. —

XVII.

IGITUR QUI CONUENERANT INTERROGABANT EUM.

Sie thíz al do firnámun thie thara zi ímo quamun, *P178^b F113^a*
 tho frágetun nan giméino ioh hártó filu kléino.
 ,Uuil thu thaz ríchi, druhtin, mit thínes selbes máhtin
 irsézen thesen lútín nu far in thesen zitin? —
 5 ,Nist íú,‘ quad er, ,noh manne thaz zi uuízzanne,
 thaz min fáter so githuáng, inti ínnan sínaz dréfo barg,
 Theiz hiar in uuóroltfrífti mán nihein ni uuéfti,
 zi uuízzanne iz firbári, uuár thiu zit uuari.
 Thoh quément íú thio máhti, giuuált ioh gótes krefti, *V173^a*
 10 thio gíbit íú mit mir méíft ther selbo héilogo geíft.

41. diu *F.* daz *F.* únheili (i *nach e übergeschrieben*) *V.* 42. uue-
 rolti *F.* uuare *P.* ir *P.* héilet fare *P.* 43. tiufal dara *F.* in-
 gégin (*Rasur nach e*) *V.* dar *F.* 44. uuár (un *auf einer Rasur*) *V.*
 biginnet *P.* 45. durfut *F.* thlu *P.* diu *F.* íámer *P.* 46. trof *F.*
 daz *F.*

XVII. INTERROGABANT EUM *fehlt P.* 1. Diz *F.* tho *PF.* 2. do *F.*
 3. uuil (uil *auf einer Rasur*) *V.* du daz *F.* truhtin *F.* dines *F.*
 mahtin *P.* 4. defen *F.* *Fragezeichen nach* zitin *P.* 5. íú *P.*
 noch *F.* uuízzanne *F.* 6. daz *F.* giduuanch *F.* trefo branch *F.*
 7. uuerolftfrífti *F.* uuífti *F.* 8. uuízzanę *P.* uuar *P.* diu *F.*
 zit *P.* 9. doch *F.* dio *F.* giuuált *P.* 10. dio *F.* der *F.*
 keíft *F.*

41. Joh. 16, 17. — Matth. 28, 20.

XVII. 1. Acta Apost. 1, 6 sqq.

- So birut mir úrkundon mit mhilen redinon,
mit kréftigera hénti in ellu uuóroltenti. —
Yrhúab er síh, so er thaz gispráh, thar sín gidígini iz gifáh,
ioh fuar, sof ímo selben zám, zi sínemo fáter, thanana er quám;
15 Zi sín felbes ríche, so gizám, síd ér in dode sígu nam,
in lúfte filu scóno ther gotes sún frono.
Ther nist, in álauuari, ther er thia stráza fuari,
ther ér íó thaz gidáti, then selbon uuég gidrati.
Er fúar ouh sama herásun, uuant er íst thíarnun sun,
20 nist man, in álauuari, ther er so héra quami. *P179^a*
Firliaz er thia érda ouh thuruh tház, uuanta uuírdig sí ni uuás
bira míssodati, thaz er sía fúrdir drati.
Sie híntarquamun gáhun, ioh síe after ímo sahun,
síh uuúntorotun hártó súlichero fértó.
25 Thie súnnun ioh then mánon so úbarfuar er gáhon,
ioh állan thefan uuóroltring, ni gifah man ér íó fulih thíng;
Sar zi théru stullu thiu zuelif zéichan ellu,
íó sar bi thémo thinge in themo úáhalden ringe,
Vbar thaz síbunstirri, ioh ther uuágano gistelli, *F113^b*
30 then drachon néuuihtes min, ther síh thar uuúntit untar in; *V173^b*
Satúrnum ouh then drágon, polónan ouh then stétigon,
then thu in bérehtera naht so kúmo thar giféhan maht.
Iz íst zi láng manne sus al zi nénnenne,
al thaz séltsfani thes hímiles gimali.
35 Thoh nist nihéin sterro, ni er úbarfuari ferro,

11. birut *P.* rédinon *P.* 12. uueroltenti *F.* 13. irhúab *P.* so *P.*
tház gisprah *P.*, daz gisprach *F.* dar *F.* gidiginiz *P.* gifach *F.*
14. fúar *P.* imo sélben *P.* danna *F.* quam *P.* 15. richi *F.*
tode *F.* 16. schono *F.* 17. der *F.* der ér dia *F.* 18. der ér *F.*
daz gitati den *F.* uuech gitrati *F.* 19. herásun *P.* uuanta *PF.*
diarnun *F.* 20. ér *P.*, ér *F.* 21. dia *F.* érda *P.* duruch daz *F.*
síu *F.* 22. bi ira *PF.* míssatati daz *F.* ér *P.* fúrdir *P.*
dráti *P.*, trati *F.* 23. síç *P.* 24. uuntorotun *F.* fértó *P.* 25. thia *P.*,
dia *F.* den *F.* gahun *F.* 26. defan uueroltrinch *F.* gifach *F.*
sulich *F.* thíng *P.*, dinch *F.* 27. deru *F.* . diu *F.* 28. demo dinge *F.*
demo *F.* úahalden ringe *P.* 29. ubar *PF.* daz *F.* dero *F.*
30. den trachon neuuihtes *F.* der sích *F.* 31. den trachon *F.* den *F.*
32. den du *F.* bérahtera *PF.* dar *F.* 33. zi *fehlt F.* lanc *F.*
al *fehlt F.* nénnenne] zellanne *F.* 34. daz *F.* des himilriches *F.*
35. doch *F.* nihhein *F.* uerro (*f über u geschrieben*) *V.*

quédan man iz uuóla muaz, alle drát er se untar fuaz.
 Kápfetun sie lángo, uuas uuúntar sie thero thingo,
 mit hánton oba then óugon, thaz báz sie mohtin scóuon.
 Sie irlúagatun nan kúmo zi iúngift filu rúmo,
 40 thar uuolkono óbanentig íft, thar fáhun sie nan náhíft.

XVIII.

CUMQUE INTUERENTUR IN CAELUM.

Vnz sie thar thó stúantun, tharafter lúagetun, P179^b
 thar stuantun mán tho zuene ioh hártó filu scóne.
 Sie quatun zi ín, sof iz zám: ,uues scóuot ir thar guate mán?
 ziu sint thie sío uuizzi thes fulih firuuizzi?
 5 Ir ni dúrfut bi diu; er quimit áuur sama zi íú
 zi dera félbun uuifun, so er hinafuaz nu thárafun.
 Er fuaz ío thémó mezze zi sínes félbes sezze,
 zi sin selbes gúallichí, in sínes fáter richí,
 Ubar hóhi hímilo, inti íft in allen óboro,
 10 zi díuri, thar sín fáter uuas, zi sín selbes zéfuaz gifaz. V174^a
 Thar scóuot er sín richí, thaz hoha hímilrichí,
 níft uuíht in érdu ouh, uuizíft tház, gifíuni sín firhólanaz. —

36. al (le *hinzugeschrieben*) V. trat F. fúaz P. 37. se lango F.
 uuntar F. dero dingo F. 38. den F. óugon P. daz F. gi-
 schouon F. 39. irlúagatan (v *über das letzte a geschrieben*) V, irluagatan F.
 40. dar uuolkono obanantig F. dar F.

XVIII. CAELO P. 1. Unz F. dar do F. darafter F. 2. dar F.
 do F. schone F. 3. quadun P. sofí (z *hinzugeschrieben*) V. zam P.
 scóuot P, schouot F. dar F. man P. *Fragezeichen nach* man P.
 4. ziu sint P. die F. des fulich firuuizzi F. 5. thúrfut P. thíu PF.
 zi (*Rasur nach* zi V) íu P, ziu F. 6. théra félbun uuifun P. nu
nach hina F. darafun F. 7. deme F. sínes P. 8. sínes F.
 9. úbar hóhi P. íft P. állen oboro P. 10. tíuri dar F. zefue F.
 11. dar F. scóuot P, schouot F. daz F. 12. níft (*Rasur nach* i) V.
 uuizíft daz F.

Iz mag uns ueefan dráti: er s'hit unfo dáti,
 húgu in then githánton, ni múgun uuir thaz biuuánton;
 15 Sint unfu uuórt in rihti in s'neru gis'hti,
 irthénkit uuíht íó mannes múat, er ím es alles réda duat.

XIX.

DE DIE IUDICII.

Thes habet er ubar uuóroltring giméinit einaz dágathing, *P180^r F11^r*
 thíng filu hébigaz, zi forganne éigun uuir bi thaz.
 Thir zéllu ih híar ubarlút, nift nihéinig s'ner drút,
 thes áles uuio biginne, ni er quéme zi themo thíngé.
 5 Quément thara ouh thánne thie uuénegun álle,
 thie híar gidatun fóllon then iro múatuuillon.
 Zi zéllenne íst iz suári, nift ther fon uuíbe quami,
 — es irquímit muat mín — nub er thár sculi s'in,
 Ni s'ie sculin hénton thar iro dáti renton,
 10 al íó giuuísto umbiríng, theíft filu íámarlichaz thíng!
 Vuard uuóla in then thíngon thie selbun ménnisgon,
 thie thar thoh bígonoto sint s'ichor iro dáto,
 In thie thoh úbil thanne nift uuíht zi zéllenne,
 mit thíu s'ih thoh biuuérien, ioh éthesuuio ginérien. *V174^b*

13. tati *F.* 14. den gidanchon *F.* daz biuuanchon *F.* 15. nach unfo
 und uuórt *eine Rasur V.* 16. irdenkit *F.* ímø *P,* imo *F.* tuat *F.*
 XIX. 1. Des *F.* hábet *P.* uueroltrinch *F.* einiz *F.* dágading (*das*
zweite d unterpunktirt, th übergeschrieben) V, tagadinch *F.* nach jedem
 Worte ein Punkt *F.* 2. dinch *F.* ci *F.* daz *F.* 3. dir *F.* ni-
 heiner *F.* trut *F.* 4. des *F.* er] ir *F.* demo *F.* thnge
 (í nach h übergeschrieben) *V,* dinge *F.* 5. tharø *P,* dara *F.* danne
 die *F.* uuenagun *F.* alle *P.* 6. die *F.* gitatun *F.* den *F.*
 7. suuari *F.* der *F.* 8. múat *P.* núb *P.* dar schuli *F.* 9. ni
 s'ie *P,* ni s'ies *F.* schulin *F.* dar *F.* tati *F.* 10. io *P.* um-
 birinch deíft *F.* íámarlichaz *P.* dinch *F.* 11. uuard *PF.* uuola
 vor uuard *F.* den dington die *F.* ménnisgon (*ein zweites n überge-*
schrieben) V. 12. die *F.* thár *P,* dar *F.* doch *F.* s'ichur *F.*
 dato *P,* tato *F.* 13. thie *P,* die *F.* doch *F.* ubil *P.* thánne *P,*
 danne *F.* 14. diu s'ich doch *F.*

- 15 Vuanta es nist lába furdír, thaz gilóubi thu mir,
 er uuérgin megi ingárgan, uuérd er thar bifárgan,
 Nub er scúli thuruh nóť, uuérd er thar birédinot,
 thúlten thanne in éuon thes hélliuuizes uuéuon.
 Uuard uuóla in then thínɡon thie selbun ménnisɡon,
 20 thie thar thoh bíɡonoto sint síchor iro dáto. *P180^b*
 Vueist du, uuó bi thia zít ther gotes fórafago quít?
 er zélit bi thaz selba thínɡ, thaz thar sí míhilaz githuínɡ.
 In ímo man thar lésan mag, theiz íst ábulges dag,
 árabeito, quífti, ioh managoro ángufti.
 25 Thaz íst ouh dag hórnés, ioh éngilliches ɡálmes,
 thie blásent hiar in lánťe, thaz uuorolt ússtante.
 Theist dag ouh níbulniffes ioh uuíntes bruti, léuues!
 thiú zuei firuuáhent thanne thie súntigon alle.
 Hérmido ginóto ioh uuénagheiti dráto, *F114^b*
 30 uuaz mag ih zéllen thir hiar mér? thes íst ther dág al foller.
 Lási thu ío thia rédina, uuio drúhtin threuuit thánana?
 thar dúat er zi gihúgte, er thanne hímil scutte.
 Uuér íst manno in lánťe, ther thánne uuitharstánťe?
 thanne er iz zi thíu gifíarít, thaz síh ther hímil ruarít,
 35 Thánne er mit giuuélti íst inan fáltonti, *V175^a*
 queman máɡ uns thaz in múat, so man sínan líuol duat.

15. uuantā *P*, uanta *F*. éś *P*. daz *F*. du *F*. 16. *Rasur nach*
 er *V*. dar *F*. 17. schuli duruch *F*. dar *F*. 18. dulten danne *F*.
 des *F*. 19. den dingon die *F*. 20. die *F*. thár *P*, dar *F*. doch *F*.
 biginoto *F*. síchor *F*. tato *F*. 21. uueistu *P*, uueist du *F*. dia *F*.
 zit *P*. der *F*. *Fragezeichen nach* quit *P*. 22. daz *F*. dinch
 daz dar *F*. githuing *P*, giduuinch *F*. 23. dar *F*. deist *F*. íst
 fehlt *F*. 24. quífti *P*. manago (ro *hinzugeschrieben*) *V*, mánagoro *P*.
 25. daz *F*. tag *F*. 26. die *F*. daz uuorolt *F*. 27. deist *F*.
 dág *P*, tag *F*. 28. diu *F*. firuuáhent (h *undeutlich auf einer Rasur*) *V*,
 firuuáhent *P*. danne die *F*. 29. thráto *P*. 30. dir *F*. des *F*.
 íst *P*. der *F*. al *übergeschrieben* *V*. 31. du *F*. dia *F*. truhtin
 dreuuit danana *F*. *Fragezeichen nach* thanana *P*. 32. thar (r *auf einer*
Rasur) *V*, dar *F*. dúet (a *über e geschrieben*) *VP*, tuat *F*. danne *F*.
 33. der danne *F*. uuidarstánťe *PF*. 34. danne *F*. diu *F*. daz síh *F*.
 ther fehlt *F*. 35. thánne *P*, danne *F*. giuualli *F*. 36. daz *F*.
 ío *P*. tuat *F*.

- Níft ther dag, fumirih! dagon ánderen gilih,
 thaz far man in githánton thar mégi uuíht biuuánton.
 Gibórganero dáto ni plígit man hiar nu dráto,
 40 síh ougit thár ana uuánk ther selbo lúzilo githank.
 Vuard uuola ménnisgon in thén selben thíngon, P181^a
 thie thar thoh bígonoto sint síchor iro dáto.
 In thie thoh úbil thanne níft uuíht zi zéllenne,
 mit thiu síh thoh biuuérien, ioh éthesuuio ginérien.
 45 Ni lófent thar in nóti góld noh diuro uuáti,
 ni hilfít gótouuebbi thar, noh thaz sílabar, in uuar.
 Ni mag thar mánahoubít helfan héreeren uuíht,
 kind noh quéna, in uuare, sie forgent íro thare,
 Odo íauuíht helphan thánne themo sílu richen máne;
 50 sie sint al ébanreiti in theru selbun árabeiti.
 Giuuísto, thaz ni híluh thih, thar forget mánnilih bi síh,
 bi sínes félses sela; níft uuíht in thanne méra.
 Skálka ioh thie ríche, thie gént thar al gílche,
 ni sí thie thar bi nóti gifórdoront thio guáti.
 55 Uuard uuóla in then thíngon thie selbun ménnisgon,
 thie thar thoh bígonoto sint síchor iro dáto. V175^b
 Thar níft míotono uuíht, ouh uuéfales níauuíht,
 thaz íaman thes giuuíse, mit uuíhtu síh írlóse. F115^a
 Ni, uuari thu ío so richi ubar uuóroltríchi,
 60 thóh thu es thar bigínes; ther scáz íst sínes síndes.

37. der tag sumirich tagon *F.* gilh *P.* gilich *F.* 38. daz *F.* tár *P.*
 gidanchon *F.* uuith biuuanchon *F.* 39. dato *P.* tato *F.* 40. ougit *P.*
 thar *P.* dar *F.* uuánk (k über g geschrieben) *P.* nuanch *F.* der *F.*
 gidanch *F.* 41. uuard *PF.* den *F.* dingon *F.* 42. die dar doch
 biginoto *F.* síchur *F.* dato *P.* tato *F.* 43. thie *P.* die *F.* doch *F.*
 danne *F.* 44. diu sích doch *F.* bíuuerien *P.* 45. thár *P.* dar *F.*
 tiuro *F.* 46. noch *F.* sílibar *F.* 47. dar *F.* uuith *F.* 48. kind *P.*
 noch *F.* sórgent iro *P.* tháre *P.* dare *F.* 49. íauuíht *P.* íauuith *F.*
 helfan *F.* demo *F.* manne *P.* 50. theru (v über o geschrieben) *P.*
 dera *F.* 51. daz *F.* dich *F.* mannlich *F.* sích *F.* 52. uuith *F.*
 danne *F.* 53. schalcha *F.* dia *F.* die gent dar *F.* 54. die dar *F.*
 dia *F.* 55. den dingon die *F.* ménisgon (ein zweites n übergeschrit-
 ten) *V.* 56. thie anscheinend auf einer Rasur *V.* die *F.* thár *P.* dar *F.*
 doch *F.* síchur *F.* dato *P.* tato *F.* 57. dar *F.* uuéfales *P.*
 níauuith *F.* 58. daz *F.* íaman *P.* des *F.* uuíhtu sích *F.*
 írlóse *P.* 59. uuári *P.* du *F.* ío *P.* uuóroltríchi *P.* uuóroltríchi *F.*
 60. doch du *F.* dar *F.* der schaz *F.*

- Uuanta drúhtin ist so gúat, ther thaz úrdeili duat:
 er duat iz félbo, ih sagen thir éin, ander bótono nihein: *P181^b*
 Bi thiú ist uuóla in then thínzon thie selbun ménnisgon,
 thie thar thoh bígonoto sint síchor iro dáto,
 5 In thie thoh úbil thanne nist uuíht zi zéllene,
 mit thíu síh thoh biuuérien, ioh éthesuuio ginérien.

XX.

QUOMODO IUDICATURUS EST MUNDUM.

Gizéllen uuill ih súntar thaz égislicha uuúntar,
 thaz selba úrdeili, thaz uuórolti ist giméini.
 Er félbo iz sus giméinta, ioh iúngoron finen zéinta,
 ioh selbo in ságeta ubarál, uuio égislih iz uuéfan scal.

CUM VENERIT FILIUS HOMINIS IN SEDEM.

- 5 Químit ther selbo gótes sun fon hímilriche hérafun
 mit mihileru kréfti ioh éngilo giscéfti,
 Mit mihileru hébigi, mit ímo al fin githígini,
 thaz súach er mit then fórahtun, uuaz ménnisgon ío uuórahtun. —
 Thaz méintun hiar thie zuéne, thie uuízun man thie scóne, *V176^a*
 0 thie quátun, far so er uuólti, er sama quéman scolti.

61. truhtin *F.* der daz urteili tuat *F.* 62. tuat *F.* dir *F.* 63. diu *F.*
 den dingon die *F.* 64. die dar doch *F.* síchur *F.* dato *P.* tato *F.*
 65. die doch *F.* danne *F.* uuith *F.* zéllenne *PF.* 66. diu síh
 doch *F.*

- X. 1. Vuil ich *F.* daz, und so immer in diesem Capitel *F.* uuuntar *F.*
 2. urteili *F.* uuórolti (*Rasur nach* i) *V.* uuerolti *F.* 3. félbo *P.*
 4. félbo *P.* vbaral *F.* égislih iz] egislichaz *F.* in sedem *fehlt P.*
 in fede *F.* majestatis suae *setzt F nach* fede. 6. mihileru *F.* gi-
 scéfti *P.* giscéfti *F.* 7. mihileru *F.* ímo *P.* gidígini *PF.* 8. den,
 und so immer in diesem Capitel *F.* fórahton (*v über o geschrieben*) *VP.*
 9. die; und so immer in diesem Capitel *F.* 10. *Rasur nach* uuólti *V.*
 seholti *F.*

- Thaz uuill ih hiar nu zellen unfen llobon allen,
 thaz forge min gilicho tharazua io forachtlich. P18^r
- Ther selbo kuning richo sizzit guallich,
 hoh ist ther, so ih zellu, then uuorolt sihit ellu.
- 15 Thaz selba sedal sinaz ist allen ungilichaz,
 ni uuiridit thing, ih fagen thir thaz, er noh sidor fulichaz.
 Thar sizzen druta sine, thier zoh hiar selbo in libe,
 ioh sint ouh therero dato giuueltig filu drato.
- Thara ferit al ingegini engilo menigi, F11^s
- 20 quement io gilicho tharazua forachtlich.
 Fora sinen ougon stent alle mennisgon,
 ubile ioh guate; in starcho ist thanne in muate.
 Nist man, ther noh io uuurti, odo ouh si nu in giburti,
 odouh noh uuerde, in alauuar, nub er sculi uefan thar:
- 25 Thie selbe irstantent alle fon thes lichamen falle,
 fon themo fulen legere, iro uuerk zi irgebanne,
 Uz fon theru asgu, fon theru falauuisgu,
 so uuanne sofo iz uuerde, fon themo irdisgen herde,
 Mit themo selben beine, andere nihene,
- 30 mit fleisge ioh mit felle, thoh er io ni uolle. V17^r
 Thie sceidit er, in uuar min, lagiuedar halb sin,
 so hirti, ther thar heltit, ioh fines fehese ueltit.
 Ni tharft thu thes uuith fragen, ni biginnent sie thar bagen, P18^s
 thaz zurnen, odo iz rechen, odo lauuith thes gisprechen,

11. unson *F.* darazua *F.* 13. der, und so immer in diesem Capitel *F.*
 kuninch *F.* 14. er (*vorn th ubergeschrieben*) *V.* so *P.* uuorolt *F.*
 16. dinch *F.* ih *ubergeschrieben* *V.* dir daz *F.* noch *F.* fa-
 lichaz *P.* 17. dar *F.* sizen (*ein zweites z ubergeschrieben*) *V.* sizzent *F.*
 truta *F.* dier *F.* 18. therero dato *P.* derero tato *F.* 19. dara *F.*
 20. darazua *F.* 22. starcho *P.* thanne *P.* danne *F.* 23. der noch *F.*
 uuurti *P.* uurti *F.* odo *P.* si *ubergeschrieben* *V.* *Rasur nach nu V.*
 24. odouh *P.* odo ouh *F.* noch *F.* sculi *P.* schuli *F.* uefan *P.*
 thar *P.* dar *F.* 25. selbe *P.* des, und so immer in diesem Capitel *F.*
 falle *P.* 26. demo, und so immer in diesem Capitel *F.* legere *P.*
 legere *F.* irgebanne *P.* 27. deru *F.* 28. sofo *P.* sof *F.* ir-
 disgen herde *P.* 29. themo selben beine *P.* 30. thoh *P.* doch *F.*
 io *P.* uolle *P.* 31. die scheidit *F.* lagiuedar *P.* iagaunedar *F.*
 32. der dar haltit *F.* 33. darft du des uuith *F.* dar *F.* 34. odo *P.*
 lauuith *P.* iauuith *F.*

- 5 Odo íauuht thara ingégini múrmulo thiu ménigi,
suntar sár síh ringot, so drúhtin iz githíngot.
Sih sceident, thío uuarba, far in álahalba,
nihéin iz thar innéinit, so kráft iz sín giméinit;
Sih scéident thar zi líbe thie uuárun hiar gilíabe
0 zi áltre fúrdir, thaz gilóubi thu mir.
Múater fona kinde, thaz fúrdir sí iz ní finde,
ioh ther fáter, thaz íft uuár, giscéidit síh fon ín thar;
Giscéident síh, in alauuár, hérero inti thégan thar
fon áteru líubi, then uuórton mir gilóubi.
- 5 Gifíbbon filu líebe, thie uuárun hiar in líbe
mit mínnon filu zéizen, ní múgun síez thar giuuéizen.
So selbo drúhtin gibot, so scál iz uuéfan thuruh nót,
níft in themo thíngé, ther thára ingegin ríngé. *F110^a*
Ní múgun síez bíbríngan, ní iz uuérde thar infángan,
10 thaz síe ér íó mínnotun, íoh émmizigen uuórahun:
Súazníffí mánagaz, thie hiar githíonotun thaz, *V177^a*
thie ánthere iz ní níazent, tharaáfter íámer ríazent.
Sih scéidit, so íh thír zéllu, fús thiu uuórolt ellu, *P183^a*
fríunt fona fríunte mit míhilemo nóte.
- 15 So sézzit er thie gúate blídlichemo múate
in zéfuemo ríngé zi thémo selben thíngé.
Thar sínt thie ándere alle in uuénegemo fálle,
thia uuínístrun ní biuuénkent, thie selb so zígún stínkent.
Ther kúning bigínnit scóuuon gínádlíchen óugon
30 thie thar zi zéfué thuruh nót sínes uuórtes beítont.

35. oð P. íauuht P, íauuith F. dara F. diu F. 36. truhtin F.
gidingot F. 37. scheident dio F. 38. dar F. 39. dar F. gillebe P.
40. zj P. du F. 41. fonne F. 42. gischeidit F. dar F. 43. gi-
scheident sich F. degan dar F. 44. den F. 46. dar F. 47. truh-
tin F. schal F. duruch F. not P. 48. dinge F. thara P,
dara F. ingégin ringe P. 49. Rasur nach ni V. dar F. 50. ðe P.
emizigen F. uuórahun D. 51. fuuazníffa F. gidionotun F, githíó-
notun D. tház P. 52. ándere FD. daraafter F. 55. sich scheidit F.
dir F. fús P. diu uueroit F. 54. fona (o über a geschrieben) V,
fona FD. míhilemo F. 56. dinge F. 57. dar F. thje ándere P.
falle P. 58. thie F. biuuenchent F. zígún (g aus einem anderen
Buchstaben corrigiert) V. stínchent F. 59. kuninch F. scóuuon P,
schouuon F. 60. dar F. duruch F.

- Sie óugun zi imo ouh uéútent, ioh fórahente stántent,
 íft in hártó in múate, uuío er bi sie gibíete.
 Hánton ioh ouh óugon bigínnent sie nan scóuouon,
 uuío er sínaz uuórt gimeine, ioh uuáz er in irdéile.
- 65 Bigínnit er sie grúazen uuórton filu súazen,
 mit mihileru mínnu sínes sélbes stímmu:
 ‚Quemet,‘ quít er, ‚thara zi ín, thie giuuíhte mines fáter sín,
 gifégenote síne ioh liabun drúta mine.
 Intfáhet, thaz er uuórahta, ríchi, thaz er gárota
- 70 er ánagengi uuórolti, er íúih tharahóloti.
 Ir éigut iz gifcúldit, uuíllon min irfúllit,
 ih lónon íú es tháre mit líebu zi álauuare. V177^b
 Ir gibúasztut mir, in uuár, thúrft inti húngar,
 in hús mih ouh intflangi, theih uuállonti ni giangi.
- 75 Ir ni thúltut thuruh gót, tház ih giangi náchet, P183^b
 ir eigut óuh thuruh gót síúchi in mir gilóchet.
 Ob ih in kárkare uuás, ir birluuetut thaz, F110^b
 uuífetut mín ouh in thíu, ni braft mir uuíhtes noh io zi íu.
 Uuárd ouh tház, theih írstárb, íuer íagilíh biuuárb,
- 80 tház man mih írhúabi, ioh scóno bigrúabi. —
 Gébent sie mit thúlti themo kúninge ántuuurti:
 — sie séhent sínaz ríchi, thie hohun gúallichí,
 Híntarquement múates — uuer mag uuánen, druhtin, thes,
 thaz mán íó in álagahi thíh síúlichan gifáhi?
- 85 Dótan thíh íó fúarti, ioh nákotdag thír rúarti,
 thúrft inti húngar? uuío mag uuérdan thaz íóuuár,

61. imo P. 62. íft P. harto P. uuío P. 65. ouh *fehlt F.*
 scóuouon P, schououon F. 64. sína (z *hinzugeschrieben*) V. uuáz F.
 irteile F. 65. suuazzen F, súázen D. 66. stímmu (*vom zweiten m der*
letzte Strich ausgekratzt) V, stímmu PF. 67. quémet P. dara F. gi
 uuíhtte F. 68. truta F. 70. uuérolti F. íúih P. dara F. 71. eigut F.
 gifcúldit F. 72. thára (*das letzte a in e corrigiert*) V, thare P, dare F.
 líobo F. zj P. uuare F. 73. búasztut (*vorn gi übergeschrieben*) F.
 durft F. 74. deih F. 75. dultut duruch F. thaz P. giangi P.
 76. éigut ouh P. duruch F. golochot F. 77. oba P. charehare F.
 uuas ir P. tház P. 78. uuífetut P. díu F. uuíht des noch F. íó P.
 zíu (*ein zweites i zwischengeschrieben*) V, zíu PF. 79. thei (h *hinzugeschrie-*
ben) V, deih F. íúer P. íagilíh F. 80. scóno F. bigrúabi (ai in *1*
corrigiert) V. 81. dultí F. kúninge P. ántuuurti F. 82. ríchi (*Rach*
nach dem ersten i) V. 83. truhtin F. thes P. 84. io *fehlt F.* dích F.
 85. dích F. nákotdag F. thír] thíh P, dích F. 86. durft F. íóuuár F.

- Thaz quámi uns in gidráhti, thih thuungin únmahti,
 élilenti séro, odo kárkari suáro?
- Thaz ío thaz mohti uuérda, iz íft rúmo oba unfan uuán,
 10 in fúlicheru nóti thir man ío thíonoti. —
 Quit ther kúning maro: ,ih fágen iu giuuáro,
 ih scal iu iz zéllen ubarál, thaz uuízit ana zufual.
 Mino líd es fúaltun, ioh mih thio dáti ruártun, V175^a
 thar ir iz dátut líeben then brúaderon mínen. —
- 15 Thie uúinistre er ouh thar grúazit, ioh thie úbili in firuuízit,
 biginnit sie ánafarton mit égislichen uuórton, P184^a
 Ioh ouh ánabrechon mit égislichen fáchon,
 mit séremo githúinge ioh suáremo ánaginge.
 Íamarlichu er zi in quít: ,firuuázan ir fon góte fit!
 10 faret fon thérera suazi in thaz éuuiniga uuízi!
 Giuuiffo uuízit ir tház, themo díufele íft iz gáruauaz,
 mit ímo iz niaze nóti ther thíonost ínaz dáti.
 Ni fánd ih in íú uuíht gúates, noh líabes mines dróstes
 léithes, theih githúlta, hiar líeben minen zálta.
- 15 Ni búaztut ir mir, thaz íft uuár, thúrft inti húngar,
 ír mih ouh ni uuáttut, in síuchi dróft ni dátut. F117^a
 Ób ih ouh írstúrbi, ni uuás, ther mih bidúlbi,
 in hús mih ouh ni léittut, ioh mámmuntes ni béittut.
 Mir íágilih ío uuángta, thes íh in iuih thíngta,
 10 es scál man íú giuuáro nu lonon filu suáro! —

87. thaz (*Schreibfehler*) *P.* quám] *P.* gitahti dich duungin *F.* ún-
 mahti *P.* 88. sero *P.* charchari *F.* í suaro *P.* suaro *F.* 89. ío *P.*
 thaz *ausgekratzt*, iz *übergeschrieben* *V.* oba *P.* unfa (n *hinzugeschrie-*
ben) *V.* unfen *F.* 90. noti *P.* dir *F.* mán *P.* dionoti *F.*
 91. quít *P.* kuninch *F.* 93. mine *F.* fualtun *P.* dio tati *F.*
 ruártun *P.* 94. thar (r *auf einer Rasur*) *V.* dar *F.* ír *P.* dátut
 (n *ausgekratzt*) *V.* datun *P.* tatut *F.* líoben *P.* lieben *F.* brúaderon *P.*
 brúaderen *F.* minen *P.* 95. uúinistre *F.* ovh *P.* dar *F.* thio *P.*
 97. ánebrechon (a *über das erste e geschrieben*) *V.* 98. feregemo giduuinge *F.*
 suaremo *F.* 99. zin *F.* firuuazen *F.* fint (n *ausgekratzt*) *V.*
 100. faret *P.* derera suuazi *F.* 101. díufeli (*das letzte i in e corri-*
giert) *V.* tíufele *F.* gáruuaz *F.* 102. im *F.* niaze] io zi *F.* tati *F.*
 103. uánd (f *über u geschrieben*) *V.* ih *fehlt PF.* iu *P.* uuíht *F.*
 noch *F.* líobes *P.* líebes *F.* trostes *F.* 104. léides *PF.* des ih gi-
 dulta *F.* líoben *P.* líaben *F.* 105. ír *P.* durft *F.* 106. droft *P.* troft *F.*
 tatut *F.* 107. bitulbi *F.* 108. léittut] legitut *F.* 109. íágilih *P.* íágilich *F.*
 io *P.* uuancta *F.* ih *fehlt P.* dincta *F.* 110. lónon *P.* suaro *F.*

- Biginnent sie ángusten, sie uuóllent síh inzéllen,
 er dríbit sie alle thánana, uuíht níft iro rédina.
 Mit hérzen filu séren biginnent sie thánakeren,
 sie sátanafa dríbent in uuízi, thiú in ní líbent. V178^b
- 115 Sie habent, in álauuari, zuuialt úngífuari:
 sie hímilriches thárbent, íoh innan béche uuerbent.

XXI.

QUAM DISTRICTUM SIT TUNC DEI IUDICIUM.

- Nim nu góuma hártó thero druhtines uuórto, P184^b
 in herzen hártó thir gibínt, uuio filu égislih síu sínt.
 Ní réffít er sie dráto iro fírndato,
 suntar ziu se írgázín, sín thíonost fo fírlázín.
- 5 Oba thér scal sín in béche, ther armen brót ní breche,
 uuaz ther, ínan ubar tház ní líaz haben sínaz?
 Nu man uuízinot then mán, ther armen félidono írbán,
 íft férró írdríban fon hímile úz, ther anderemo nímit sínaz hús.
 Oba ouh thér bíslíppít, ther náchotan ní thékít,
- 10 uuaz, uuaníft, thémo írgange, ther anderan róubot thanne?

111. síę P. síh F. 112. tríbit F. síę P. danana uuíth F.
 113. síę P. danakeren F. 114. dríbent P, tríbent F. uuízzi F.
 thių P. 115. hábent P. 116. tharbent P, darbent F. innan] in F.

XXI. DISTINCTUM F. DEI nach IUDICIUM F. 1. Ním P. nu *fehlt* P.
 gouma P. hártó] drato F. dero truhtines F. uuorto P. 2. herzen
 hartó P. dir F. 3. íru fírintato F. 4. síę P, síe F. díonost F.
 5. der, *und so immer in diesem Capitel* F. 6. vbar daz F. 7. den F.
 felidon F. 8. írtriban F. ánderemo P. hus P. 9. ob P. bíslíppít
 (*das zweite p in f corrigiert*) V, bíslíppít F. dechít F. 10. demo F. án-

XXI. 4. Metuenda multum atque timenda Redemptoris nostri sententia est, qua dicit:
 Ite in ignem aeternum, quia esurivi et non dedistis mihi manducare; quia sitivi,
 et non dedistis mihi bibere; hospes eram, et non collegistis me. Quod si fieri-
 litas in ignem mittitur, rapacitas quid meretur? Aut quid recipit, qui alienum
 tulit, si semper ardebit, qui de suo non dedit, et si iudicium sine misericordia
 erit illi, qui non fecit misericordiam, quale iudicium erit illi, qui fecit et ra-
 pinam? Rhabanus Maurus in Matth. pag. 140. B.

- Oba ther brínnit thuruh nót, ther háftes man ni uulfot,
 fon héllu ther niruúntit, ther súntilofan bítit.
 Nu brínnit ther in béche thár, ther dótan ni bigrébit hiar,
 uuaz thúnkit thih, fí thémo man, ther ánderemo thaz líb nam?
 15 Dúa thir ouh in múat thin, uuar thie húarera fín,
 lúginara thánne ioh níthigun álle?
 Ioh thie tház ouh datun, allan bálo rietun,
 inti ínnan theru brúfti druagun únkufiti? V179^a F117^b
 Sie fárent, fo uuir záltun, in uuízi mánagfaltun, P185^a
 20 in hélli pina nóti thuruh úbildati,
 In beches éinoti thuruh iro dáti,
 zi fátanafes hénti ána theheinig énti.
 Thar brínnent fie unz in éuon, ioh éigun támer uuéuon,
 fér ioh smérzun ubar dág, thaz man gizéllen ni mág.
 25 Bifcírmi druhtin thánana thie thíne liebun thégena,
 ouh únfih muadon álle fon súlichemo fálle.

XXII.

IUSTI IN UITAM AETERNAM.

In hímil farent thánana thie gotes drútthegana,
 thie réhte ioh thie gúate blídlichemo múate.
 In éuuinigo uuúnni fo ferit thaz ádalkunni,
 in mámmunti ginúagaz; hiar githlénetun fie tház.

deran *P*, anderen *F*. roubot *P*. danne *F*. 11. duruch *F*. uulfot *P*.
 12. bintit *P*. 13. thar *P*, dar *F*. totan *F*. 14. dunchit dich *F*. demo *F*.
 daz *F*. 15. dir *F*. thín (*Accent ausgekratzt*) *V*, dín *F*. die *F*.
 16. danne *F*. nidigun *F*. alle *P*. 17. die daz *F*. dátun *P*, tatun *F*.
 18. In (*nan hinzugeschrieben*) *V*. deru *F*. truagun *F*. 19. uuizi *P*.
 20. hella bina *F*. noti *P*. duruch ubiltati *F*. 21. thúruh *P*, duruch *F*.
 tati *F*. 22. deheinig *F*. 23. dar *F*. se *F*. eigun *P*. uueuon *P*.
 24. tag daz *F*. mag *P*, mach *F*. 25. bifchirmi truhtin danana die dine *F*.
 thégana *P*, degana *F*. 26. unfich *F*. falle *P*.

XXII. 1. Farant danana die *F*. trutdegana *F*. 2. die *F*. 3. unni *F*.
 daz *F*. ádalkunni (*das letzte u in n corrigiert*) *V*. 4. hia (*r hinzu-*
geschrieben) *V*. githlónotun *P*, gidionotun *F*. daz *F*.

- 5 Thie felbun gótes liuti thar niazent liolto ziti,
 ioh sint thar ana fórahtun, thie hiar só uuóla uorahtun.
 In filu scinintaz liolt, thes ist sie lámer filu níot,
 ana tóth inti ana léid, ni mag ih gifágen thes gifcéid.
 Ni mág man thaz irdrahton, noh mannes múat irahnton,
 10 noh man irfcóuon ni mág then felbon frónisgon dag.
 Uuio scóni thar in hímile ist, thu es só gilóubo ni bift; *V179^b*
 uuio fésta fruma niazent, thie sih só thára liezent. *P185^b*
 Ni mahtu irzállen thaz, in uuár, uuio filu thu líebes síhifst thár,
 unfan drúhtin thanne ioh sine líebon alle.
 15 Thes ni brístit thir mér, thero drúto biftu oub éiner,
 thir uuólast, mit giuuúrti thaz thu só gibóran uuurti.

XXIII.

DE QUALITATE CAELESTIS REGNI ET INAEQUALITATE
 TERRENI.

Vuólt ih hiar nu rédinon, ni mág iz thoh irkóboron,
 uuio managfalt gilári in hímilriche uuari,

5. die *F.* dar *F.* nlezent liolto *P.* niozent lioltto *F.* ziti *P.* 6. dar *F.*
 die *F.* hiar *P.* uuola *vor* hiar *F.* 7. scinintaz *P.* scinintaz *F.*
 liolt des *F.* ist *P.* lámer *P.* 8. dóth (t *über d geschrieben*) *V.*
 tód *PF.* mach *F.* des gifcheid *F.* 9. daz irtrahton noch *F.* manes
 (ein zweites n *übergeschrieben*) *V.* 10. noch *F.* mán *P.* irfcóuon *P.*
 irschouon *F.* mag *P.* mach *F.* den *F.* tag *F.* 11. schor: dar *F.*
 hímile *P.* du *F.* 12. festa frúma niazent *P.* die sich *F.* dara *F.*
 13. mahtu *P.* daz *F.* du *F.* dar *F.* 14. truhtin danne *F.* líe-
 bon *P.* liebun *F.* 15. des *F.* brístit (u *in i corrigiert*) *V.* dir *F.*
 dero truto *F.* bift thu *P.* thu *fehlt F.* oh (u *vor h übergeschrieben*) *V.*
 oh *P.* 16. dir *F.* uuóla ist *P.* uuola ist *F.* giuurti *F.* thaz
fehlt P. du *F.* uuurti *F.*

XXIII. 1. Vuólt *P.* uuolt *F.* mach *F.* doch, *und so immer in diesem*
Capitel F. 2. manachfalt *F.*

XXIII. 1. Quid vero acturi sint sancti in illa requie summae beatitudinis, psalmista
 exposuit dicens: Beati, qui habitant in domo tua, domine, in seculum seculi
 laudabunt te. Et expressius ipse dominus in evangelio demonstravit, ubi ait:

Mit thiú drúhtin lónot thémó, thi imo thíonot, F118^a
 er thara ouh thie síne leitta, thén er hiar forna irdeílta;
 5 Uuio uuúnnofamo gúati ioh mínna so gimúati
 thar untar thén íst íámer, bi thaz hiar thúltent thaz sér;

3. thiú druhtin *P*, diu truhtin, und so immer in diesem Capitel *F*. themo
 thi] der *F*. dionot *F*. 4. thára *P*, dara, und so immer in diesem Ca-
 pitel *F*. die, und so immer in diesem Capitel *F*. den, und so immer
 in diesem Capitel *F*. forna übergeschrieben *V*. irdeilla *P*, irteilla *F*.
 5. uunnifamo *F*. 6. dar, und so immer in diesem Capitel *F*. íamer *P*.
 tház *P*, daz, und so immer in diesem Capitel *F*. thúltent (ent auf einer
Rasur) *V*, dultent *F*. ser *P*.

Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Haec est absque omni per-
 turbatione beata Dei pax, quae exuperat omnem sensum, in qua videbitur Deus
 Deorum in Sion, id est, in speculo perpetuae quietis. Omnia quippe membra
 et viscera incorruptibilis corporis, quae nunc videmus per usus necessitatis distri-
 buta habere ministeria, proficient laudibus Dei, quia nulla erit illis tunc neces-
 sitas laborandi, nulla cujuslibet indigentiae molestia, sed plena certaue securitas
 et sempiterna felicitas et indificiens laetitia. Quam ineffabilis erit felicitas illa,
 ubi nullum erit malum, ubi nullum deerit bonum! Vacabitur Dei laudibus, qui
 erit omne bonum in omnibus. Unus amor omnibus, una concordia cunctis, verus
 honor, qui nulli negabitur digno, nulli deseretur indigno. Nec ad eum per-
 veniet ullus indignus, ubi nullus permittitur esse, nisi dignus, ubi pax, ubi nihil
 adversum a seipso quisque, nec ab aliquo patietur; praemium virtutis erit ipse,
 qui virtutem dedit, et qui seipsum, quo melius et majus nihil possit esse, pro-
 misit, qui erit beata satietas omnibus, quod propheta Spiritu inspiratus sancto
 praevidit optando inquit: Satiabor, dum manifestabitur gloria tua. Tunc erit
 ipse Deus sanctorum satietas, beatorum jucunditas et omnia, quaecumque ab eis
 honeste desiderari possunt, et vita et salus et virtus et copia et gloria et honor
 et pax, aeterna beatitudo et beata aeternitas. Ipse erit perfectio desideriorum
 nostrorum, qui sine fine videbitur, sine fastidio amabitur, sine fatigatione lauda-
 bitur. Tunc tantum erit vera immortalitas, ubi nullus mori potest. Prima con-
 ditio hominis fuit, posse non mori, cui propter peccati poenam contigit, non posse
 non mori; restat in illa felicitate illud tertium, non posse mori. Tunc plene erit
 liberum arbitrium, quod primo homini fuit sic datum, posse non peccare; sed
 illud beatius erit, quando tale erit, non posse peccare. Tunc sabbatismus, aeternae
 quietis dies, omnibus sanctis erit; ibi videbitur, qui amabitur, et qui amabitur,
 laudabitur. Nunc ergo qui nobis hujus sermonis initium et causa fuit, sit etiam
 perfectio et finis; pro cujus amore legentes flagitamus, pro nobis apud ejus in-
 tercedere misericordiam, ut cum eis, eo miserante, mereamur, ad illud pervenire
 regnum, cujus nullus est finis. Alcuin de fide sanctae et individuae trinitatis;
 cap. 22. de aeterna beatitudine sanctorum; ed. Frobenii. Tom. I. pars 3. pag. 736.

- Vuio thár thio frúma niezent, thie hiar thia fúnta riezent,
 síh hár io tháraliezent, thie síh mit thiu bigiazent.
 Ouh zellen thio árabeiti, thie uuir hiar thúlten noti
 10 in írthisgen thíngon, thoh uuír iz harto mínnon.
 Biscírmi uns, druhtin gúato, thero selbun árabeito,
 líchamon ioh féla, in thínes félbes era!
 Thuruh thíno guati dúa uns thaz gimúati, P186^r
 uuir mit ginádon thinen thesa árabeit bimíden!
 15 Thaz uuíll ih hiar gizéllen gláuen mannon állen, V186^r
 thaz sí in mer gimúati thiu hímilriches gúati.
 Thes uuólt ih hiar bigínnan, ni mág iz thoh bibríngan,
 thoh uuílle ih zellen thánana étheslicha rédina. —
 Níft mán nihein in uuórolti, ther ál íó thaz irfágeti,
 20 állo thio scóni, uuio uuúnnifam thar uuári,
 Odo ouh fuuígenti es mánnes muat irhógeti
 in sínemo fänge, odo ouh in híuuilonne;
 Ódouh thaz bibráhti, in hérzen es irtháhti,
 sín óra iz íó gihórti, od óuga irfcóuuoiti,
 25 Uuio hártio fram thaz gúat íst, thar uns gíbit druhtin kríft,
 thaz gúates uns er gárota, er er uuórolt uuorahta.
 Thára leiti, druhtin, mit thínes felbes máhtin
 zi thémo sconen líbe, thie holdun scálka thine,
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínere munti
 30 níazen uns in múate in éuion zi gúate!

7. uuio *PF.* thar *P.* thia *P.* dio, und so immer in diesem Capitel *F.*
 niazent *F.* riazent *F.* 8. síh, und so immer in diesem Capitel *F.*
 íó *P.* síh *P.* thiu (iu auf einer Rasur) *V.* 9. thio uuír *P.*
 thulten *P.* dulten *F.* nóti *P.* 10. Írdisgen *PF.* dingon *F.* 11. bi-
 scírmj *P.* biscírmi, und so immer in diesem Capitel *F.* unfich, und so
 immer in diesem Capitel *F.* dero *F.* selbun *übergeschrieben V.*
 12. dia setzt *F* vor sela. selbes éra *P.* 13. duruch, und so immer
 in diesem Capitel *F.* dino *F.* tua, und so immer in diesem Capitel *F.*
 14. dinen, und so immer in diesem Capitel *F.* thesa *P.* dela *F.*
 15. uuíll (uuil *F.*) ih hiar auf einer Rasur *V.* glauen *F.* 16. sí *P.*
 18. uuíll *PF.* danana *F.* 19. uueroolti *F.* 20. schoni *F.* nuuni-
 sam *F.* 21. ódo *P.* fuuígenti *F.* 22. híuuilonne *F.* 23. ódonh]
 odo *F.* es] er *F.* irdahti *F.* 24. odo *F.* irfcóuoti *P.* irschouoti *F.*
 25. frám *P.* xpí *VP.* 26. garata *F.* uueroolt *F.* 27. druhtin *P.*
 dines *F.* 28. demo, und so immer in diesem Capitel *F.* holdu (n hi-
 zugeschrieben) *V.* schalcha dine, und so immer in diesem Capitel *F.*
 29. dinera *F.* 30. nuazen *F.*

- Níft thaz fulih rédina, thoh fágent fe alle thánana,
 thie híar thaz iruélént, thaz fe thára uuollent. *F118^b*
- Thaz duit in íamaragaz múat íoh thes hímilriches guát,
 thes hímilriches sóoni íoh állaz sín gizámi. *P186^b*
- 35 Thaz duit filu manno, thaz er híar múnnot gerno,
 mit mínnu thes giflízit, in múat fo díofó lázit. *V180^b*
- Thaz uuízift thu in giuuífí, thoh imo iz ábuuertaz sí,
 ni mág ouh mit then óugon zi géginuuertiz sóouon,
 Yruuáchet er thoh filu frúa, íoh habet thaz múat far tharzúa,
- 40 súftot sínaz hérza, thaz duit thes líobes smerza.
 Thoh imo iz ábuuertaz sí, thoh hugit er íó, uuar iz sí,
 hábet sínan gíngon íó zi thes liebes thíngon.
 So duent thie gótes thegana: síe uuízun thaz guát híar óbana,
 in hímilriches hóhi thia gotes gúallichí,
- 45 Thara súftent síe zúa, íoh uuachent múates filu frúa,
 thaz múat íft in íó thárafun, ni múgun síh freuuen hérafun.
 Sierhúggent kriftes uuórtes íoh líobes mánagfaldes,
 bigínnent thára íó flízan, er hábet in iz gihéizan;
 Bigínnent thara íó húggen, gináda sína íó thíggen,
- 50 síe fergont drúta ouh síne, thes líebes in nírzihe,
 Thaz múazin síh thes fróuon, íoh ínnana bíscóuon.
 thes uuílo sín íó uuálte, zi lángo uns iz ouh ni élte!
 Thes thígít uuórolt ellu, thes íh thír híar nu zéllu,
 thíz scál sín íó thés githíg, ther uuílit uuerdan fálig,

31. fúlih *P*, fulich *F*. redina *P*. fe *P*. danana *F*. 33. dúit *P*,
 tuit *F*. des, und so immer in diesem Capitel *F*. himilliches (*Schreib-*
fehler) *F*. guat *P*. 34. sóoni *P*, sóoni *F*. 35. tház *P*. tuit *F*.
 ér *P*. kerno *F*. 36. díofó *P*, tíufó *F*. lázit *P*. 37. uuízift
 du *F*. imo *P*. sí *P*. 38. géginuuerth *F*. sóouon *P*, sóouon *F*.
 39. hábet *P*. tharzú (*a hinzugeschrieben*) *V*, tharzua *P*, darazua *F*.
 40. duat *F*. 41. abuerthaz *F*. sí thoh *P*. húgit *P*. iz sí *P*.
 42. líobes *P*. thíngon *P*, díngon *F*. 43. íó *P*. uuízun *P*. guat *P*.
 44. hóhi *P*. díe *F*. 45. súftont *PF*. muates *fehlt F*. frua *P*.
 46. darafun *F*. frouuen *F*. 47. sierhuggent kriftes *P*, síe erhuggent
 chriftes *F*. uuórtes *P*. líobes *P*, líebes *F*. mánagfaltes *PF*.
 48. bigínnent thara *P*. 49. síná *P*. thíggen *P*, díggen *F*. 50. truta *F*.
 oh (*v vor h übergeschrieben*) *V*. síne *P*. líobes *P*. 51. fróuon *P*.
 bíscóuon *P*, bíschouon *F*. 52. ío *P*. lángo *P*. ouh (*Rasur zwischen*
o und u) *V*, óuh *P*. helte *F*. 53. thés *P*. dígit vuerolt *F*. díe *F*.
 54. díe *F*. scál sín *P*. thes *P*. githíg *P*, gidich *F*.

- 55 Thaz íft in thar in líbe giheízan zi líbe, P187^r
 zi drófte in iro múate mit mánegemo gúate.
 Thára leiti, drúhtin, mit thínes felbes máhtin V18^r
 zi thémo scónen libe thie holdun scálka thine,
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
 60 niázen uns in múate in éuuon zi gúate! —
 Éigun iz giuueízit thie mártýra man héizit, F119^r
 thaz thar in ánuuani íft hártó manag scóni,
 Ioh óffonotaz iro múat, thaz thár íft hartó manag guat,
 tho fie hiar thaz biuuúrbun, bi thia félbun sconi irstúrbun.
 65 Ni namun, thía meina! uuáfanés góuma,
 liuto fillennes, noh fiures brénnennes,
 In múate uuas in génaz mer, thanne thaz mánegfalta fer,
 thanne in théra frísti thes líchamen quífti.
 Uuúrtun in in nóte thie líchamon dóte,
 70 thio féla filu ríche in themo hohen hímilriche.
 Duemes uuír ouh uns in múat thaz filu mánegfalta gúat,
 uuír tharzua ouh húggen, thes hímilriches thíggen!
 Thes émmizigen férgon gihógtlichen sórgon
 mit míhilen mínnon hiar untar uuóroltmannon!
 75 Flíhemes thio úbili, thiu únfih geit hiar úbiri,
 ílemes gidrófte zi hímilriche írlófte! P187^b
 Vns klíbent hiar in ríhti manago úmmahti,
 thúrft inti húngar, thiu ni dérrént uns thár. V18^b
 Bífírmí uns, druhtin gúato, therero árabeito,
 80 líchamon ioh féla, in thines félbes era!

55. in *nach* íft *fehlt* F. líbe P. 56. trofte F. 57. druhtin P.
 dines F. mahtin *fehlt* F. 58. sconen P, schonen F. líbe P.
 dine (e *aus* a *gemacht*) F. 59. uuír P. dinera F. 62. hartó má-
 nag P. sconi P, schoni F. 63. óffonotaz (*Rasur nach n*) V, ofonodaz F.
 64. do F. biuurbun F. dia F. félbun scóni irsturbun P.
 65. dia F. 66. noch F. 67. iénaz (i *in g corrigiert*) V. danne F.
 manacfalta F. 68. thanne P, danne F. dera F. lichamon F.
 quífti (*Accent verblasst*) V, quífti P. 69. uurtun F. dote P, tote F.
 71. tuemes F. guat P. 72. darazua F. diggen F. 73. emi-
 zigen F. 74. minnon P. ueroltmannon F. 75. flíhemes F.
 unfih P. 76. ílemus F. gidrófte P, gitrófte F. 77. uns PF.
 78. durft F. terrent F. thar P. 79. bífírmí (i *nach* c *überg-*
geschrieben) V, bífírmí P. therera (o *über* a *geschrieben*) V, derero F.
 80. thines P, dines F. felbes éra P.

- Thuruh thino guati dua uns thaz gimúati,
 uuir mit ginádon thinen thesa árabeit bimiden. —
 Vns itl léid hiar managaz, thorot ni forgen uuir bi tház;
 manago ánguſti, thar éigun uuir gilufi.
- 85 Thiz iſt tódes giuualt, thar iſt líb einfalt,
 uuanta hímilrichi theiſt lébentero richi.
 Ni fráuuont thar in múate, ni ſi éinfalte thie gúate,
 thie hiar íó datun thuruh nóť, thaz euangélio gibot,
 Thie hiar íó gerno irfúltun, thaz in thio búah gizaltun,
- 90 ther uulzod ginoto; giniezent ſies thar dráto. *F119^b*
 Híar iſt íó uueuuo ioh állo ziti féro,
 ioh ſtúnta filu ſuáro, thaz uulziſt thu giuuáro;
 Ummézzigaz ſér, thaz ni ubaruúnten uuir mer,
 ni ſi óba iz quéme uns múadon fon druhtines ginádon.
- 95 Biſcírmi uns, druhtin gúato, therero árabeito,
 íchamon ioh ſéla, in thines ſelbes era!
 Thuruh thino guati dua uns thaz gimúati, *P188^a*
 uuir mit ginádon thinen thesa árabeit bimiden! —
 Ílemes íó hínana, uuir fúarun leidor thánana *V182^a*
- 100 fon paradíſes hénti in ſuaraz éilenti,
 Fon hímilriches ſuazi in íamarlichaz uulzi,
 in thiz írthiſga dál, firlúrun garo génaz al,
 In thiz dál záharo, thes fúelen uuir nu ſuáro,
 in theſes uuéinonnes láſt, thes uns fúrdir ni braſt.

81. dino *F*. 82. theſa *P*, deſa *F*. 83. uns *PF*. hiar *vor* leid *F*.
 thorot] doch *F*. thaz *P*. 84. manago ánguſti *P*. gilúſti *P*. 85. thiz *P*,
 diz *F*. dódes (*das erste d unterpunktirt, t übergeschrieben*) *V*, dódes *P*.
 éinfalt *P*. 86. deifť *F*. richi *P*. 88. hiar *P*. dátun *P*, tatun *F*.
 euánglo (*mit einem Strich durch 1*) *P*. 89. kerno *F*. zaltun *F*.
 90. ginóto *P*. giniazent *F*. 91. uuéuuo *P*. allo ziti ſero *P*.
 92. ſtunta *P*. ſuáro *P*. du *F*. 93. úmmezzigaz *P*. mér *P*.
 94. óba iz *P*, ubez *F*. quemę *P*. vns *F*. truhtines *F*. gina-
 don *P*. 95. biſcírmj *P*. derero *F*. 96. dines *F*. éra *P*.
 97. dino *F*. 98. theſe (*das zweite e in a corrigiert*) *V*, deſa *F*. 99. hi-
 nana *P*. danana *F*. 100. paradyſes *F*. henti *P*. ſuaraz *F*.
 101. ſuazi *P*, ſuuazi *F*. amarlichaz *F*. 102. diz *F*. írdiſga *P*,
 irdiſca *F*. tal *F*. 103. diz tal *F*. ſuáro *P*, ſuaro *F*. 104. deſſes
 ueinones *F*.

- 105 Bifcírmi uns, druhtin gúato, therero árabeito,
 líchamon ioh féla, in thínes selbes era!
 Thuruh thíno guati dúa uns thaz gimúati,
 uuir mit ginádon thinen thesa árabeit bimíden! —
 Vuir birun zi úmmezze hiar émmizen mit házze,
 110 in fúntono fúnftin mit grozen úngizunftin;
 Thaz dúat uns ubiluúillo, thes fint thio brústi uns follo,
 ioh ubilmúat ubar tház, giuúillo uuízift du thaz,
 Ioh ouh giuúillo, ana uuánk, harto nádiger githánk
 ház unfes múates; bi thiu thárben uuir thes gúates.
 115 Bifcírmi uns, druhtin gúato, therera árabeito,
 líchamon ioh féla, in thínes selbes era!
 Thuruh thíno guati dúa uns thaz gimúati,
 uuir mit ginádon thinen thesa árabeit bimíden! — *P188^b*
 Ist thórot ana zuúal thiu brúaderfcáf ubarál, *F120^a*
 120 caritas thiu díura, thiu búit thar in uuára *V182^b*
 Mit állen gízlugon, thes íft sí hártó giuúon;
 uuílló iz al fírfáhit, ther síh hiar íru nahít.
 Ádeilo thu es ní bíst, uuío in búachon síu gílóbot íft,
 uuío mhíl gimúati sínt álló thío íro gúati.
 125 Búent ouh gimúato zua fúéster íro gúato,
 réht ínti fríthú thar, uuízift thaz in aláuuár.
 Níft mán, thoh er uuólle, ther thaz gífúari írzelle,
 íoh uuío síh mán thar fróuuent, thar éllu tháú thriu buent.
 Thára leiti, druhtin, mit thínes selbes máhtin
 130 zi thémo fconen líbe thie holdun scálka thine!

105. bifcírmi] *P.* therera (*a in o corrigiert*) *V.* derero *F.* éra *P.*
 106. dines *F.* 107. dino *F.* 108. defa *F.* bimiden *P.* 109. uuir *PF.*
 zí ummezze *P.* hemizen *F.* házze (*ein zweites z übergeschrieben*) *V.*
 hazzo *F.* 110. fústin (*Schreibfehler*) *F.* 111. duit *P.* tuat *F.* vns *F.*
 brústi] *P.* 112. vbilmuat *F.* tu *F.* du tház *P.* 113. uuanch *F.*
 githánk (*das letzte g in k corrigiert*) *V.* githank *P.* gidanch *F.* 114. vnfes *F.*
 darben *F.* 115. bifcírmi] *P.* therera *P.* derero *F.* 116. dines *F.*
 117. dino *F.* 118. defa *F.* bimíden (*Rasur vor d*) *V.* bimiden *P.*
 119. dorot *F.* brúadarfcáf (*das zweite a in e corrigiert*) *V.* brúadarfcáf *P.*
 bruaderfcáf *F.* 120. káritas *P.* tíura *F.* 122. uuílló] *P.* der,
 und so immer in diesem Capitel *F.* síh] *P.* 123. adéilo] *P.* ateilo] *F.*
 du] *F.* 124. thío] *P.* 125. fúéster] *P.* funéster] *F.* 126. reth] *F.*
 frído] *P.* frídu] *F.* aláunar] *P.* 127. írcelle] *F.* 128. uuío] *P.* man] *P.*
 fróuuent] *P.* thiu] *P.* driu] *F.* búent] *P.* 129. drúhtin] *P.* dines] *F.*
 130. fconen] *F.*

- Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
 níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
 Ni maht áuur thaz gimáchon, thara ingégin rachon,
 uuió mángafalto uuúnta hiar thúlten thuruh súnta.
 35 Fróft, ther úmblider íft, ther ni gíbit thir thia fríft,
 hízza ginóto fuárlichero dáto.
 Níft óuh in érdriche, núb er hiar irflache,
 nub er ló innan thes síh lade fórahtennes.
 Ni uuirthit óuh innan théis, zi stunton bréft imo thes, *P189^a*
 40 ni in iúngíftemo thínge, thoh élti nan githuínge,
 Thiu mo állaz liob infélzit, ioh máhto nan gihélzit, *V183^a*
 duit imo uuídarmuati thia iúgundlichun guáti;
 Léident imo in brúfti thio érerun gilúfti,
 íft méra imo in theru brúfti thes huafsten ángufti.
 45 Bífíirmi uns, druhtin guáto, therero árabeito,
 líchamon ioh féla, in thínes selbes era!
 Thuruh thíno guati dúa uns thaz gimúati,
 uuir mit ginádon thínen theso árabeit bimíden! — *F120^b*
 Hiar fuidit máanne, ana uuánk, íó ther úbilo githánk,
 50 in hérzen ioh in múate ni fírféhent síh zi gúate;
 Súht ioh fuéro manager, thes giuuúagun uuir ér,
 ni bríftit thoh in théis thiu mín, ni síe síh házzon untar ín,
 Ni síe síh íó muen mit mánegemo uuéuuen,
 ni dúent in thíu halt thoh in múat, thaz ther díufal in thaz dúat.
 55 Nihéin ouh thes githénkit, uuió er se émmizigen fkrénkit,
 ioh théis ouh ni gifúkhít, síe émmizen bifúkhít.

131. thínere *P*, dinera *F*. 133. math *F*. áfur *P*. thára ingegin
 ráchon *P*. 134. uunta *F*. dultent *F*. 135. íft *P*. dir dia *F*.
 136. ginoto *P*. fuarlichero *F*. dato *P*, tato *F*. 137. ouh *P*.
 irfleche *P*. 138. théis *P*. 139. uuirthit *PF*. breste *F*. 140. iun-
 gestemo dinge *F*. alti *F*. giduuinge *F*. 141. mo *P*. infezit *F*.
 142. tuit *F*. dia *F*. iugundlichun *P*, iugunlichun *F*. guáti (gu aus an-
 deren Buchstaben corrigiert) *V*. 143. imo *P*. hererun *F*. 144. méra *P*.
 deru *F*. 145. bífírm] un síh *P*. derero *F*. 146. dines *F*. éra *P*.
 147. dino *F*. 148. defa *F*. 149. fuuidit *F*. uuáng (g unterpunktiert,
 k übergeschrieben) *V*, uuanch *F*. githang *P*, gidanch *F*. 151. fuero *P*,
 fuero *F*. máanager *P*. giuuogun *F*. 152. bríftit (*Schreibfehler*) *V*.
 thóh *P*. thes *P*. mín *P*. hazzen *F*. 153. muan (a in e
 corrigiert) *V*. mánegemo *P*. 154. tuent *F*. tiufal *F*. duat *P*,
 tuat *F*. 155. gidenchit *F*. síe émmizigen *P*, femmizigen *F*. fkrénkit *P*,
 fkrénchit *F*. 156. gifulchit *PF*. émmizigen (ig ausgekratzt) *V*, émmi-

- Bisfírmi uns, druhtin gúato, therero árabeito,
 líchamon ioh féla, in thínes selbes éra!
 Thuruh thíno guati dúa uns thaz gimúati,
 160 uuir mit ginádon thinen theso árabeit bimíden! *P189^r*
 Therero árabeito thárbent íó ginóto,
 thie híar thes bigínnent, zi hímilriche thíngent. *V183^r*
 Theíft al ánder gimah, so ih híar fórna gísprah,
 theíft al éinfoltaz gúat, gilaz thir thára thínaz múat.
 165 Éinfoltu uuúnna so scínit thar so súnna,
 sie fúrdir thar niruuélkent, then híar íó uuóla thenkent,
 Thio frúma then thar blúent, thie fih zi thíu híar muent,
 then thaz híar giágaleizent, mit húrsgidu ouh giuuéizent,
 Thaz sie thára al thaz iár ládot mihíl íamar,
 170 ioh iro líb allaz thie híar sórgent bi tház.
 Thára leiti, druhtin, mit thínes selbes máhtin
 zi démo sconen líbe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
 níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
 175 Thar íft sáng sconaz ioh mannon séltfanaz,
 sconu lútida ubar dág, thaz ih irzéllen ni mag;
 Tház íft in giríhti fora drúhtines gísíhti, *F125^r*
 selbo scóuot er thaz, bi thíu íft iz so scónaz.
 Thu horíft thár, ana uuánk, íó thero éngilo sank,
 180 mit thíu se thén uuarbon lóbont druhtin félbon,
 Mit thíu se drúta sine duent íámer filu blíde, *P190^r*
 íámer fráuuamuáte zi állemo guáte.

zigen *P*, emizigen *F*. bisfúlchit *PF*. 157. bisfírmi unsih *P*. derero *F*.
 158. dínes *F*. era *P*. 159. díno *F*. 160. defa *F*. bimíden *P*.
 161. derero *F*. darbent *F*. 162. díngent *F*. 163. deíft *F*. gimáh *P*,
 gimach *F*. gíspráh *P*, gísprach *F*. 164. deíft *F*. einfaltaz *F*.
 dir *F*. dínaz *F*. 165. einfalta *F*. uuúnna (*Rasur nach dem ersten n*) *V*,
 vunna *F*. skínit *P*, schínit *F*. dare *F*. 166. then] die *F*. den-
 chent *F*. 167. múent *P*. 168. tház *P*. giágaleizent *F*. thúr-
 gidu *P*. 171. dínes *F*. máhtin *P*. 172. thémo *P*. schonen *F*.
 díne (*e aus a gemacht*) *F*. 173. thínere *P*, dínera *F*. 175. sanc *F*.
 176. sconá *F*. lúdidá *P*. tag *F*. 177. truhtines *F*. 178. scóuot *P*,
 schouot *F*. tház *P*. schonaz *F*. 179. du *F*. unanch *F*. therø *P*,
 dero *F*. sáng (*k über g geschrieben*) *V*, sanc *F*. 180. lobont *P*.
 drúhtin felbon *P*. 181. truta *F*. tuent *F*. 182. filu *setzt P* oor
 fráuuamuáte.

- Thára leiti, druhtin, mit thines felbes máhtin
zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine! V184^a
- 185 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
Thir ál thar scono híllit, thaz múfica gíſingit,
állaz thir zi líbe zi themo éuunigen líbe,
Íó then éuunigan dág, then man irzéllen ni mag,
190 — gíftéit thir thar al rédinon — mit éuunigen fréuuidon.
Ni mag mán nihein irrédinon, uuió thár íft gótes theganon,
thie árabéiti thúltun, ioh ſinan uúllon fultun.
Thára leiti, druhtin, mit thines felbes máhtin
zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine!
- 195 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
Sih thar ouh ál ruarit, thaz órgana fuarit,
líra ioh fídula ioh mánagfaltu fuégala,
Hárpha ioh róttá, ioh thaz íó gúates dohta,
200 thes mannes múat noh io giuúag, thar íft es álles ginuag.
Thaz ſpil, thaz ſéiton fuarent, ioh man mit hánton ruarent,
ouh mit bláſanne, thaz hóríft thu allaz thánne. P190^b
Thaz níuziſt thu íá gílſcho thar scono géiſtſicho,
iz íft ſo, in álauuari, in hímile gizámi. V184^b
- 205 Thára leiti, drúhtin, mit thines felbes máhtin
zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine! F121^b
Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
Allo uuúnna, thio ſín, odo íð in gidráhta quemén thín,
210 thaz níuziſt du in múate íámer thar mit gúate,

• 185. drúhtin *P.* dines *F.* 184. schonen *F.* 185. thínere *P.*, dinere *F.*
187. dir *F.* al *nach* thar *F.* schono *F.* gíſingit *P.* 188. dir *F.*
189. íó *P.* éuunogan (i *durch* o *geschrieben*) *V.* tag *F.* mág *P.*
mach *F.* 190. dir *F.* 191. deganon *F.* 192. dultun *F.* 193. di-
nes *F.* 194. schonen *F.* 195. thínere *P.*, dinere *F.* 198. fuuegala *F.*
199. tohta *F.* 200. noch *F.* giuúag *P.*, giuuuach *F.* es] des *F.*
ginuach *F.* 201. ſpil *P.* fuarit (i *in e corrigiert*, n *übergeschrieben*) *V.*
fuarit *P.* íoh *P.* ruarit (it *in ent corrigiert*) *V.* ruarit *P.* 202. pla-
ſanne *F.* hóríft thý *P.*, horíſtu *F.* danne *F.* 203. du *F.* íó *P.*
scono keiſtſicho *F.* 204. íft *P.* 205. druhtin *P.* dines *F.* mah-
tin *P.* 206. schonen *F.* 207. thínere *P.*, dinere *F.* 208. *Rasur nach*
níazen *V.* 209. uunna *F.* gitrabta quement din *F.* 210. thu *P.* íámer

- Íámer mit líebe — thin hérza mir gilóube —
 thaz guata mánagfalta, thaz íh thir hiar nu zálta.
 Níuzit thar in uuara sálida thin féla,
 íámer mámmunti ioh éuuinig gimúati,
 215 Éuuiniga súazi, bimídit allaz uuízi,
 álles múates forgon, sí blídit síh thar fólloñ;
 Blídit síh thar íámer ana fórgun ioh sér,
 ioh ana léidogilih, giuuísto, thaz ni híluh thih.
 Thára leiti, drúhtin, mit thínes selbes máhtin
 220 zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
 níazen uns in múate in éuuoñ zi gúate! —
 Vuári in mir ginóto manago thúfunt múato, P19r
 sprácha so gizámi, thaz énti thes ni uuári:
 225 Ni móht íh thoh mit uuórte thes lóbes queman zénte V18r
 álles mines líbes fríst, uuólíh thar in lánthe íst.
 Thu uuírdíst mir gilóubo, sélbo thu iz bíscóúó,
 theiz dúit thia mína redina háрто filu nídira;
 Ioh scouuos, uuízzíst du tház, líob filu mánagaz,
 230 líobes háрто ginúag, thes íh noh híar ni giuuúag.
 Thára leiti, drúhtin, mit thínes selbes máhtin
 zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti
 níazen uns in múate in éuuoñ zi gúate! —
 235 Uuio mág íh thaz iruuéllen, thaz mínu uuort irzélleñ F12r
 hímilríches dóhta, thaz uuórolt al ni móhta?

thar mit] in euuoñ zi *F.* 211. liabe din *F.* 212. dir *F.* 213. uuára *P.*
 din *F.* 214. íámer *P.* 215. euuiga suuazi *F.* 216. alles *P.*
 217. íámer *P.* 218. leidigilich *F.* dich *F.* 219. druhtin *P.*
 dines *F.* mahtin *P.* 220. schonen *F.* libe *P.* holdu (u *lia-*
zugeschrieben) *V.* 221. uuir *F.* thínere *P.* dinera *F.* 225. uuari
 in *F.* uuárun *P.* manag dufunt *F.* muato *P.* 225. quemen
 (*das letzte e in a corrigiert*) *V.* zi énte *P.* 226. fríst *P.* uuio-
 lich *F.* lánth *P.* 227. du *F.* bíscóuo *P.* bíschouuo *F.* 228. deiz *F.*
 duit *P.* tuit *F.* dia *F.* nídira *PF.* 229. scouos *P.* schouuos *F.*
 uuízzíst *PF.* 230. líebes *F.* ginuag *P.* ginuach *F.* íh *P.* noch *F.*
 giuuuag *P.* giuuach *F.* 231. noch *F.* druhtin *P.* dines *F.*
 232. schonen *F.* libe *P.* 233. thínere *P.* dinera *F.* 236. tohta *F.*
 uueroht *F.*

- Thaz thlé alle er nirzélitun, tharazúa doh thíngetun,
 ioh ouh, zi álaauare, mit múate uuarun tháre?
 Vuaz scolt íh thanne, bin súnta untar mánne,
 240 tho ébanlih ni móhta gizéllen thaz dóhta?
 Thára leiti, drúhtin, mit thínes felbes máhtin
 zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínera munti P191^b
 níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
 245 Nist thémo thar in lánthe tód íó thaz inblánthe,
 thiú fréuui íft in giméino, thaz finan fríunt biuueino, V185^b
 Odo óuh thaz infízze, thaz ínan uuiht gilézze,
 theift in óuh gimeini, thera sínera felbun héili;
 Odo imo tód fo giénge, thaz gót íó thaz gihénge,
 250 thaz in thémo riche íáman far irfíeche;
 Quíftu bi thio síuchi, odo er far únfrauuer sí,
 odo inan uuiht far smérze, thaz ér es thoh gigrúnze;
 Odo íouuiht ánder suntar gúat rúere mo thaz blida múat,
 léid odo smérza, thaz finaz fráuaa herza.
 255 Thára leiti, drúhtin, mit thínes felbes máhtin
 zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínere munti
 níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
 Ni uuirthit in themo érbe, thaz mán thihein irfíerbe,
 260 tód inan bifúikhe in thémo felben riche.
 Giuuiffo íágen íh thir éin, thár nirstirbit mán nihein,
 bi thiú ni uuirdit ouh, in uuár, thaz man nan bigrábe thar,

237. thlé allē *P.* darazua *F.* thíngetun (e *unterpunktirt*, o *übergeschrieben*) *V.* dingotun *F.* 238. álaauara (*das letzte a in e corrigiert*) *VP.* dare *F.* 239. uuaz *PF.* scolt *F.* danne *F.* súnta *P.*
 240. do ebanlich *F.* tohta *F.* 241. druhtin *P.* dines *F.* mah-
 tin *P.* 242. schonen *F.* líbe *P.* 243. thínere *P.* dinera *F.*
 244. guate *P.* 245. in *setzt F vor* demo. 246. fréuuj *P.* 247. ódō
 ouh *P.* uuiht *F.* 248. théift *P.* deift *F.* ouh giméini *P.* dera *F.*
 sinera félbun heili *P.* 249. odō imo tod *P.* toh (h *unterpunktirt*,
 d *übergeschrieben*) *V.* 250. íáman *P.* irfíeche *F.* 251. dia *F.*
 252. uuiht *F.* smerze *P.* toh *P.* 253. íauuiht *P.* iauuith *F.* an-
 der *P.* 255. druhtin *P.* dines *F.* mahtin *P.* 256. sconen *P.* scho-
 nen *F.* 257. dineru *F.* 258. niezen *F.* 259. uuirdit *F.* dichein *F.*
 260. bifauiche *F.* 261. dtr *F.* 262. tház *P.* bigrábi *P.*

- Odo íauuith thé's man thar bigé, thes zi tóde gígé;
 zi thémo thíonofte fie íint thar al gidrófte. F132^b
- 265 Then tód, then habet fúntan thiu hélla, ioh firflúntan,
 díofó firfuólgan, ioh élichor gibórgan.
 Thoh ouh tház ni uuari, thaz uuari thóh io fconi, V186^a
 héili, uuízistu tház, ana énti thehéinaz.
 Thára leiti, drúhtin, mit thínes selbes máhtin
- 270 zi thémo scónen libe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thínere munti
 níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
 Thar blýent thir íó lília inti rófa,
 fúazo fie thir stínkent, ioh élichor niruúélkent.
- 275 Thia bluat, thia érda fuarit, ioh ákara alle rúarit,
 thia scóni, zi uuare, thia síhístu alla tháre.
 Ther stánk, ther bláfit thar in múat íó thaz éuuiniga gúat,
 fúazi filu mánaga in thia gótes thegana,
 In thie gótes liobon mit fúazin ginúagon,
- 280 in thie drúta sine; uuard uuóla fie mit líbe,
 Thaz fie gibóran uuurtun, tho fie fúlih funtun,
 ioh íe in thésa redina níazent íámer fréuuida!
 Thára leiti, drúhtin, mit thínes selbes máhtin
 zi thémo scónen libe thie holdun scálka thine!
- 285 Thaz uuir thaz mámmunti in thínere munti
 níazen uns in múate in éuon zi gúate! —
 Vbar thíz allaz so íst uns fúazísta tház,
 uuir unfíh thé's thar frouuon, selbon drúhtin fcouon, V186^b

263. iauuith *F.* bigé *F.* gige *P.* gígé *F.* 264. themo *P.* díonofte *F.* gitrofte *F.* 265 - *Schluss fehlt P.* then *vor* habet *fehlt F.*
 266. tíofó *F.* 267. dar uuari *F.* fchoni *F.* 268. uuízist tu *F.* dichheinaz *F.* 269. dines *F.* 270. schonen *F.* 271. dineru *F.*
 273. blúent (*u in y corrigiert*) *V.* bluent *F.* dir *F.* 274. fuuazo *F.* dir stínchent *F.* ioh] noch *F.* niruuelchent *F.* 275. dia *F.* fuarit] ruarit *F.* achara *F.* elle (*das erste e in a corrigiert*) *V.* alla *F.* rúarit] fuarit *F.* 276. dia schoni *F.* dia síhíst du al dare *F.*
 277. stanch *F.* guat] muat (*Schreibfehler*) *F.* 278. fuuazzi *F.* dia *F.* degana *F.* 279. liubon *F.* fuuazzin *F.* 280. truta *F.*
 281. uurtun do *F.* fulich *F.* 282. defa *F.* 283. dines *F.*
 284. schonen *F.* 285. dinera *F.* 287. ubar diz *F.* fuuazísta *F.*
 288. thes *fehlt F.* fchouuon *F.*

- Sines félbes sconi, ioh állaz sin gizámi
 290 lámér in then máhtin bi finen éregrehtin.
 Theift thiú uuúnna ioh thaz gúat, thaz blasit líb uns in thaz múat,
 theift al fon thémo brunnen, thaz uuír hiar gúetes zellen.
 Sehen ouh thar then dróft, thero éngilo thlonost, *F123^a*
 uns thar íó líb bibríngit, thaz lágilicher fíngit.
 295 Thára leiti, drúhtin, mit thínes selbes máhtin
 zi thémo sconen líbe thie holdun scálka thine!
 Thaz uuir thaz mámmunti in thíneru munti
 níazen uns in múate in éuouon zi gúate! —

XXIV.

O R A T I O.

- Giúuérdo uns geban, drúhtin, mit thínes selbes máhtin,
 uuir ún síh muazin blíden mit héilegon thínen!
 Mit ín uuir muazin níazan, thaz hábest du uns gihéizan,
 théfa selbun uuúnna, thia uuír hiar scribun fórna.
 5 Érdun inti hímiles inti alles flíazentes,
 féhes inti máannes, drúhtin bist es álles.
 Uuir birun, drúhtin, alle thín; ni laz quéman thaz íó in múat min,
 theih hlar gidue in ríche uuíht thes thir ni líche.
 Gibóran uuir ni uuúrtun, er thino máhti iz uuoltun,
 10 stéit ouh unfer énti in thínes selbes hénti. *V187^a*
 Ist uns in thír giuúiffí ouh thaz irstántniffí,
 thaz unfer stúbbi fulaz uuerde aaur súlih, sofo iz uuas.

289. schoni *F.* 291. deift *F.* uunna *F.* 292. deift *F.* guates *F.*
 293. sehent *F.* troft *F.* dero *F.* dionost *F.* 295. dines *F.*
 296. schonen *F.* 297. dinera *F.*

XXIV *fehlt P.* 1. Truhtin *F.* dines *F.* 2. unsich *F.* dinen *F.*
 3. daz *F.* duns (*ein zweites u übergeschrieben*) *V.* 4. defa *F.* uunna
 dia *F.* 5. fliazennes *F.* 6. truhtin *F.* 7. truhtin *F.* din *F.* daz *F.*
 8. deih *F.* gitue *F.* uuith des dir *F.* 9. uurtun *F.* dino maht *F.*
 10. dines *F.* 11. vns *F.* dir *F.* daz *F.* 12. daz *F.* stuppi *F.*
 súlih (*Rasur nach 1*) *V.* fulich *F.*

Thu uueltiſt óuh ana thes thes ſelben úrdeiles,
 rihtis ſélbo thu then dág, then man biuuánkon ni mag.
 15 Nu iz állaz, druhtin, thín iſt, ginado bi únſih, ſo thu bíſt,
 léiti unſih in ríchi thín, thoh uuir es uuírdig ni ſín.
 Druhtin, álles uuio ni dúa, mih íſt fúagi tharazúa,
 thaz íh mih untar thínen lámer muazi blíden,
 Theih thar thih lóbo ubarál, ſo man drúhtinan ſcál,
 20 allen kréftin minen mit héilegon thínen,
 Uuir thina géginuuerti níazen mit giuuúrti,
 ioh ſín thih ſaman lóbonti allo uuórolt uuorolti. Amen.

XXV.

CONCLUSIO UOLUMINIS TOTIUS.

Selben kríſtes ſtiuru ioh ſínera ginádu F123^b
 bin nú zi thiu gifierit, zi ſtáde hiar gimíerit;
 Bín nu mines uuórtes gíkerit héimortes,
 ioh uuíll es duan nu énti, mit thiu íh fuar férienti.
 5 Nu uuíll íh thes giflízan, then ſegal nítharlazan,
 thaz in thes ſtádes feſte min ruádar nu giréſte. —
 Bin gote hélphante thero árabeito zi énte,
 thes mih fríunta batun, in gótes minna iz dátun, V187^b
 Theſ ſíe mih batun hártó ſelben gótes uuorto,
 10 thaz íh gifſcrib in unfer héil, euangélioño deil,

15. du uualtiſt *F.* des des *F.* urteiles *F.* 14. du den tag den *F.*
 biuuanchon *F.* 15. truhtin din *F.* unſich *F.* du *F.* 16. unſich *F.*
 din doch *F.* 17. truhtin *F.* tua *F.* darazua *F.* 18. daz *F.*
 vntar dinen *F.* 19. deih dar dich *F.* vbaral *F.* truhtinan ſchal *F.*
 20. engilon dinen *F.* 21. uuir dina *F.* giuurti *F.* 22. dich ſamant *F.*
 uuorolt vuerolti *F.*

XXV *fehlt P.* TOTIUS *vor* VOLUMINIS *F.* 1. Xp̄ſ V, chríſtes *F.* 2. diu,
und ſo immer in dieſem Capitel F. gifíarít *F.* gimíarít *F.* 3. vuor-
 tes gícherit heimmortes *F.* 4. tuan *F.* 5. nv uuíllu *F.* des, *und*
ſo immer in dieſem Capitel F. den, *und ſo immer in dieſem Capitel F.*
 nidarlazan *F.* 6. daz, *und ſo immer in dieſem Capitel F.* 7. dero, *und ſo*
immer in dieſem Capitel F. 8. iz *fehlt F.* tatun, *und ſo immer in dieſem*
Capitel F. 9. ſie *übergeschrieben V.* vuuorto *F.* 10. euangelioño *F.*

- Tház ih es bigúnni in únferaz gizungi,
 ih thuruh gót iz dati, sofo man mih bati.
 Ni móht ih thaz firlóugnén, nub ih thes scolti góumen,
 thaz ih ál dati, thes káritas mih bati,
 15 Uuanta síe íft, in uuar mín, druhtines drútin,
 íft fúrista innan húses sínes thlonoftes.
 Thes felben thlonoftes giuuált thaz géngit thuruh íra hant,
 níft es uuíht in thanke mit íru man iz ni uuírke.
 Nu íft iz, so ih rédinon, mit felben kríftes legenon,
 20 mit sínera giuuélti braht anan énti,
 Gíscríban, so síe bátun, thaz íro mínna datun,
 brúaderfcáf ouh díuru, thaz ságen ih thir zi uuáru.
 Ih híar nu férgon uuille gótes thegana álle,
 alle hóldon síne íoh líabe fríunta mine:
 25 Sí frúma in thefen uuérkon, thaz síes góte thankon,
 thaz síe tház iruuellen, gótes gift iz zellen,
 Sínera máhti, állaz thaz gidráhti,
 ímo, so ih zéllu, thiu felbun uuórt ellu.
 Sí thar thaz ni dóhta, so mir gibúrrén mohta, V188* F124*
 30 zéllét thio giméiti mínera dúmpheiti,
 Mínes felbes úbili, thaz íh íó uuard so fráuli,
 íoh mínera árgi filu fráam, thaz ih es góuma ni nam,
 Thaz íh in thefen rédion ni lúgi in theuángélion,
 thaz íh mir líaz so úmbíruah thio mínes drúhtines buah.
 35 Thero felbun míffídato thíg ih, druhtin, thráto
 gínáda thina, in uuára; uues még ih férgon méra?

11. únsera (2 hinzugeschrieben) V. 12. duruch, und so immer in diesem
 Capitel F. tati F. 15. móht (am Ende ein Buchstabe ausgekratzt) V.
 scholti F. 14. tati F. 15. si F. truhtines trutin F. 16. dio-
 noftes, und so immer in diesem Capitel F. 18. uuith F. danche F.
 uuírche F. 19. dir setzt F vor redinon. xp̄el V, chríftes F. fe-
 genon F. 20. brath F. 22. tíuru F. dir, und so immer in diesem
 Capitel F. 23. degana F. 24. líebe F. 25. thefen (n ober einer
 Rasur) V, defen, und so immer in diesem Capitel F. uuerchon F.
 danchon F. 26. gifti F. 27. gitrahti F. 28. díu F. 29. dar,
 und so immer in diesem Capitel F. 30. dío, und so immer in diesem
 Capitel F. tumpheiti F. 32. gouman (Schreibfehler) F. 33. rédi-
 non (das erste n ausgekratzt) V. díe euangelion F. 34. únbíruah (n un-
 terpunktíert, m úbergeschrieben) V, umbíruach F. truhtines buah F.
 35. míffítato díg F. truhtin drato F. 36. dína F.

- Ther hóldo thin ni míde, nub er iz thánafnide,
 ioh er iz thánafcerre, tház ih hiar ni mérre,
 Zi thiu thaz gúati sine thes thiu báz hiar scine,
 40 ioh man uuzzi fóllo in thiu then guatan uúllon.
 Vuant er thaz gúata mínnot, ioh hiar iz lífit thuruh gót,
 thaz árga hiar ouh mídit, ioh iz thánafnidit.
 Noh thuruh éina lugina ni firuúrfít al thia redina,
 noh thuruh úngiuuara mín ni lázit thia frúma sín,
 45 Súntar thaz gifcríb min uuiridit bézira sín,
 búazent síno gúati thio mino míffodati.
 So eigun dáti sine lon fon trúhtine,
 gélt filu fóllo thuruh then gúatan uúllon, V185⁴
 Uuant er thaz úbila firméid, ioh iz garo thánafneid,
 50 thaz gúata steit giháltan, ioh mág síh baz giuúáltan.
 Sús bi thésa redina so duent thie gótes thegana,
 sie uúrkent thiz gimúati thuruh thio íro guati;
 Sús duent thie íó álle thes gúaten uúllen fólle,
 thie selbun drúta sine, ioh liebe frúnta mine.
 55 Ih uueíz ouh, thaz thu irkénnist, ioh thih iz únfarholan íft,
 uuio áfur íógilicho duit ther mín gilicho.
 Then rúarit íó thiu smérza, thaz dúit imo úbilherza,
 er scóuuoit zi themo gúate séragemo múate. F121⁴
 Iz rúarit síno brústi far zi théra frísti
 60 mit míhilen ríuon, so ér iz biginnit scóuón.
 Er bieget zemo gúate, íft úbilo imo in múate,
 uuólt er far thén uúllon géрно iz firdílon.

37. der, und so immer in diesem Capitel F. din F. danafnide F.
 38. danafcherre F. ih] iz F. 39. schine F. 40. guaton F.
 41. uuanta F. 42. danafnidit F. 43. noch, und so immer in diesem
 Capitel F. dia, und so immer in diesem Capitel F. 45. gifcríp F.
 46. míffotati F. 47. tati F. 48. guaton F. 49. uuanta F. dan-
 fneid F. 50. tha (z hinzugeschrieben) V. mach F. 51. defa F.
 tuent die, und so immer in diesem Capitel F. degana F. 52. uuuirchent
 diz F. 53. guathen uúllon F. 54. truta F. 55. du, und so immer
 in diesem Capitel F. dich F. unfirholan F. 56. aaur F. íóliche
 (gi vor l übergeschrieben) V, íagilicho F. tuit, und so immer in diesem
 Capitel F. 58. schouuoit F. demo, und so immer in diesem Capitel F.
 59. dera, und so immer in diesem Capitel F. 60. ríuuoion F. scho-
 uuoion F. 62. uuóltar (a unterpunktiert, e übergeschrieben) V. uúllon
 kerno F. firtílon F.

- Nift imo thar ouh fóllon thuruh then argan uuillon,
 súntar er thaz grúbilo, finthit er thiar úbilo,
 65 Ioh uuilit súlichero íágilih, theiz állaz sí so sámalih,
 biginnent frám thaz réchen, thaz sie thaz gúata theken.
 Luagent ío zemo árgen, thaz sie génaz bergen, V189^a
 tház siez ío bihéllen mit árgemo uullen.
 Iz sprichit ouh giuuáro hierónimus ther máro,
 70 giuuuag er uuórtes sínes thes selben áltén nides.
 Er quit: ,sín súmiliche, thoh in thaz uuérk liche,
 sie thoh, bi thie meina, thes árgen nemen góuma,
 Thaz sie thaz ío spurilon, uuio sie in ábuh redinon,
 ioh sie thes ío faren, uuioz híntorort gikeren.
 75 Nu sie tház ni mident, so hohan gómon rinent,
 sie óuh thaz ni éltent, then gotes drút so sceltent:
 Uuaz dúit thanne iro fráuli theru mínera nídiri,
 ioh iro uuillo úbiler? got bískírme mih ér! —
 Sus sínt thiu thing ellu, so íh thir hiar nu zéllu,
 80 sus, míssemo múate, sínt úbile ioh gúate.
 Thie einun uuóllent, in uuár, thaz gúata ófonon far,
 thie ándere mit ílon iz uuóllent far firdílon.
 Thie gúate es far bigínnent, ioh iz frámbringent,
 ioh sínt fró thrato réhtero dato,
 85 Thie andere álle filu frúa sero grúnzent tharzúa,
 sero dúit in thiu fríst, theiz bithékitaz nift.
 Nu bifílu íh mih hiar then béziron allen, in uuár, F125^a
 allen gótes theganon mit selben krístes seganon, V189^b
 Tház thie selbun smáhi mín in gihúgti muazin íro sín,
 90 mit uuórton mih ginúagen zi drúhtine gifúagen,
 Ío far in thémo friste zi uuáltantemo kríste,
 zi uuáltanteru hénti ána theheinig énti.

63. ouh *vor* dar *F.* 64. findit *F.* 65. iagilich deiz *F.* samalich *F.*
 66. guat dechen *F.* 68. sie iz *F.* 70. giuuuach *F.* 71. doch, *und*
so immer in diesem Capitel F. uuerch *F.* 72. dia *F.* 74. hinterort *F.*
 76. trut *F.* scheltent *F.* 77. danne *F.* deru mineru *F.* 78. bi-
 schirme *F.* 79. dinc *F.* zello *F.* 80. misse *F.* 81. vuollent *F.*
 offanon *F.* 82. firtilon *F.* 84. drato *F.* tato *F.* 85. darazua *F.*
 86. deiz bidechitaz *F.* 87. in uuár *mit blässerer Tinte hinzugeschrieben V,*
fehlt F. 88. alles (*Schreibfehler*) *F.* deganon *F.* xpéf *V,* chriftes *F.*
 90. truhntine *F.* 91. uualtentemo *F.* 92. uualtenteru *F.* dich
 einich *F.*

Themo fi gúallichi ubar állaz sinaz ríchi,
 ubar allo uuórolti fi díuri sin íó uuónanti,
 95 In érdu ioh in hímile, in ábgrunte ouh hiar nídere,
 mit éngilon ioh mánnon, in éuuinigen fángon!
 Ther míh hiar so gidrósta, thero árabeito irlósta,
 thaz er min githáhta, zi stáde mih bibráhta.
 Thoh íh tharzua húgge, thoh scóuuoñ sio zi rúgge,
 100 bin mir méñthenti in stade stántenti.
 Si gúallichi thera éñsti, thiu mir thés íó gionsti,
 lób ouh thera giuuélti ána theheinig énti,
 In érdu ioh in hímile, in ábgrunte ouh hiar nídere,
 mit éngilon ioh mánnon, in éuuinigen fángon! Amen.

95. allaz] al *F.* 94. alle uerolti *F.* tiuri *F.* uuonenti *F.* 95. ni-
 dare *F.* 96. mit *setzt F nach* ioh. 97. gitrosta *F.* 99. darzua *F.*
 schouuoñ sie *F.* 100. mendenti *F.* stantanti *F.* 101. deru *F.*
 gionsti] gunsti *F.* 103. nidare *F.* 104. mit *setzt F nach* ioh. An
 den *Schluss setzt F:*

Du himilisco trohtin. Ginade uns mit mahtin.

In din selbes riche. Sófo dir giliche.

Trohtin chriřt in himile. Mit dines fater segane.

Gínáde uns in euun. Daz uuir ní liden uuéuuún.

Uualdo episcopus letud euangelium fieri iussit. Ego sigihardus indignus presbyter scripsi.

**OTFRIDUS UIIZANBURGENSIS MONACHUS HARTMUATE
ET UUERINBERTO SANCTI GALLI MONASTERII
MONACHIS.**

- V190^a
- Oba** ih thero búacho gúati hiar ísuuiht mißkérti, Ó:
 gikrúmpiti thera rédino, thero quit ther euangéli
Thuruh krístes kruzi bimíde ih hiar thaz uuízi,
 thuruh sína gibúrt; es íst mir, drúhtin, thanne thúrf T.
 5 **Firdílo** hiar thio dáti, ioh, drúhtin, mih giléiti,
 thaz ih ni mángolo thes dróf in hímilriches frítho F.
Rihti pédi mine, thar sin thie drúta thine,
 ioh minaz múat gifréuui mir in euuon, drúhtin, mit thír.
In hímilriches scóni dúa mir thaz gizámi,
 10 **ioh** mih ío thárauuißi, thoh ih es uuírdig ni f I.
Drúhtin, dúaz thuruh thíh, firdanan uuéiz ih filu míh,
 thín gibót ih ofto méid, bi thiu thúlta ih thráto mánag leiD.
Vuéiz ih thaz giuuíßfo, thaz íh thes uuírthig uuas ouh ío,
 thiu uuérk firdilo mínu gináda, druhtin, thín U
 15 **Saríó** nú giuuaro, thaz ih thir thíono zioro
 ellu iár innan thés ioh dága mines líbe S.
Vuanta unfer líb scal uuefan tház, uuir thíonost duen ío thínaz,
 thaz húggen thera uuúnnu mit krístes selbes mínn V.
Vuóla síes ío ginúzzun, thie uuíllen síes flízzun,
 20 **ioh** sínt síe nu mit rédinu in hímilriches fréuuid V,

- I**n hímiles gikámare mit mhílemo gámáne,
mit mhíleru líubi, thes uuórtes mir gilóub **I. V190^f**
Zi héllu sint gifíarít ioh thie ándere gikérit,
thar thultent béh filu héiz, so ih iz álles uuio ni uuéi **Z.**
- 25 **A**lla uuórolt zeli du ál, so man in búachon scál,
thiz fíndiftu ana duála, thaz ságen ih thir in uuár **A.**
Nim góuma in álathrati, uuio abél dati,
uuior húgu rihta finan in selb drúhtina **N.**
- B**igonda er góte thankon mit sínes selbes uuérkon,
30 sínen uuerkon er íó kléib, uuíht ungidánes ni bilei **B.**
Vuio ther ánder míffigíang, ioh harto hínorort gifíang,
thaz lífíst thu ouh zi uuáru, ioh fon theru sélbun far **V.**
Riat er thes ginúagi, uuio er abélan fluagi,
uuio er gidáti filu sér themo éinegen brúathe **R.**
- 35 **G**ifréuuit íst ther. gúato nu in hímilriche thráto,
thaz deta thero uuérko gíthig, ther ánder níft es uuírthig.
Er íst gilóbot harto selben krístes uuorto
in búachon zi uuare, maht sélbo iz lesan thár **E.**
Ni bríftit, ni thu hórtíft, uuio leid ther ánderer íst,
40 níft thér sín habe rúachon, thaz lífístu ouh in búacho **N.**
Sih laméch ouh firlós, ioh zua quénun eríft kós,
deta ander úbil ubar tház, uuant er gúater ni uua **S.**
In ímo íst uns thiú fórahta, thia úns cain ouh uuórahta, **V191^f**
lis, uuio er then quénon zéinti, ioh sélbemo imo irdéilt **I.**
- 45 **S**úntar uuard enóch, in uuar, drúhtines drút far,
uuanta ér uuíalt múates sínes nu níuzit páradíse **S.**
Mánagfalta léra duat drúhtin uns in uuára
in thesa uuífun untar ín, theih híar thir zélle, thaz firmí **M.**
- O**ba thu es uuóla drahtos, in múate thir iz áhtos,
50 maht thánne thu giuuáro giniazan béder **O.**
Ni láz thir in muat thín thio dát, thio gúoto ni sín,
ioh láz thir zi blíidin thie auur bézzirun sí **N.**
Allo zítí thanne úábiz untar manne,
so níuzis thú, theih zálta, thia fruma managfalt **A.**

28. rihta (a auf einer Rasur) V.

52. bézirun (ein zweites z übergeschrieben) V.

27. Gen. 4, 2 fqq.
4, 23, 24.

37. Matth. 23, 35.

39. Gen. 4, 14.

41. Gen.

- 55 **Chéri** ouh thir in thráti in muat thio uuóladati,
 uuio noé bi guat githíc uuard drúhtine uuírđi **C.**
Hína uuard thiu uuórolt funs, theist allen kúnd hiar untar úns,
 in sún-ton uuard siu míssilíh, giuuíssó, thaz ni híluh thi **H:**
Vuas er éino scono in liutin ún-hono,
 30 deta éino er tho zi uuáru uuerk álaauar **V.**
Sih kérta er zi góte ana uuánk tho ellu uuórolt thar irdránk,
 er éino ther intflóh thaz; thiu uuorolt uuírđig thes ni uua**S.**
Hóher oba mánnon suébeta in then úndon,
 uuánt er uuas gótes, sumiríh, drút, thaz ni híluh thi **H. V191^r**
- 35 **Allaz** mánkunni thúlta thar tho grúnni,
 uuas uuírđig er in uuára zi bimídanne thia zál **A.**
Réhtor er iz ánafiang, tho iz zi nóti giglang,
 thanne thie mézzon in uuár; selbo léfen uuir iz thá **R.**
Thó sie thes bigúnnun, zi hímile gifúnnun,
 40 uuanta-íz uuas únredihaft, bi thiu ziglang in thiu kráf **T.**
Múatun sie síh thráto thero íro selbun dáto,
 giuuíssó, ságen ih thir éin, sie quámun filu scánt hei **M.**
Uuanta íz zi thlu íó irgéngit, ther uuidar góte ringit,
 íst er íó in uuaru in hónlicheru zál **U.**
- 45 **Ábraham** ther máro uuas gótes drut giuuáro,
 thoh thúlt er ofto in uuára mánagfalta zál **A.**
Thoh riat imo íó druhtin mit sínes selbes máhtin,
 íof er íó thémo duat, ther thlonost sinaz uuóla dua **T.**
Éráta er nan filu frám, tho ér zen alten dágon quam,
 50 far bi thémo sínde zi díuremo kínd **E.**
Er ouh iácobe ni suéih, tho er themo brúader infléih,
 uuas íó mit ímo thanne in themo flíahann **E.**
Thaz íosepe ouh gibúrita, tho er thie dróuma sageta,
 ther selbo níd inan firuuánt rumo in ánderaz lan **T.**
- 55 **Uuárun** thar in lán-te thie liuti súntante, **V192^r**
 in fólgetun sie in uuáru mit míhileru pín **U.**
Uuio sie auur gót thar drósta, íoh móyses írlósta,
 thaz sagent búah zi uuáru in sínes selbes lér **U.**
Éigun ouh thio buáh thaz, then íro míhílan ház,
 90 then drúagun sie íó in uuáre unz themo fíarzegusten íar**E.**

- Riatun íó ubar thaz in thaz ferah sínaz,
ther in dróft uuas íó fár, then uuóltun se ofto irfláhan tha**R.**
In daúdes dati nim bílidi zi nóti,
uuió er thuruh síno guati firdruag thaz hérot **I.**
- 95 **Ni** mág ih, thoh ih uuólle, thie felbun líuoli alle,
thóh uuir thaz iruuéllen, so mámmonito gizéllé **N,**
Bi thiu íft nu báz zi uuare, thaz uuir gigruazen híare,
thaz ouh tház ni bileib, thaz íohane ouh híar léid klei**B.**
Erift áhtun sie sín, thaz fágén ih thir in uuár min,
100 fíangun thó mit nide zi felb drúhtin **E.**
Ríatun tho ginúagi, uuió man nan irflúagi,
giuuiífo, fágén ih thir uuár, thaz irfúltun se fá **R.**
Thó sie thaz gífrúmitun, thie íungoron firiágotun,
so uuár sunna líoht leitit, so uuúrtun sie zifpréiti **T.**
- 105 **Ó**ba thu es bigínnis, in búachon thu iz fíndis,
thaz uuir nu níazen thráto, thero drúhtines drút **O. V193**
Sus in théfa uuiífun so fléif thiu uuorolt hérafun,
íó ahta, uuízift thu tház, thes gúaten ther thar úbil uua**S.**
Aller líut ginoto áhta tho thero drúto,
110 noh dages hlutu, in uuára, so uuónet íó thiu fár **A.**
Nim góumo nu gimúato thero felbun gótes druto,
dráht es nu mit uuíllen in félben sancti gálle **N.**
Chórota er ofto thráto thero felbun árabeito,
thes er nú ana uuánc hábet fora góte than **C.**
- 115 **Th**énkemes in múate uns állen nu zi gúate,
íoh uns hártó queme in múat thiz felba drúhtines gua **T.**
Íft uns híar gizeínot in béthen íó thuruh nóti,
in úbili inti in gúati, unferero zúhto dat **I.**
Gíuuár thu uuis íó thráto thero bézirun dato,
120 bíscóuuo thir íó umbíríng éllu thífu uuóroltthin **G.**
Alle thie firdánun, the úníftig uuárun,
thie míd thu íó, in uuára, íoh állero íro fár **A.**
Láz thir in múat thin thie thar bézirun sín,
so bístu, so ih thir fágén ícal, gotes drút ubara **L.**
- 125 **L**ís thir in then líuolon thaz félba, theih thir rédinon,
fon álten zítin hína fórn so íint thie búah al théfes fo**L.**
In in uuir lefen tháre, thaz uuízun uuir zi uuáre, **V193**
thera mínna gimúati íoh mánagfalto gúat **I,**

- M**inna thiu dūra, theist káritas in uuára,
 30 brúaderſcaſ, ih ſágen thir éin, thi giléitit unſih héi**M**.
Obo uuir unſih mínnon, ſo birun uuir uuérd mannon,
 ioh mínnot unſih thráto ſelb drúhtin unſer gúat **O**;
Ni duen uuir ſó, ih ſagen thir éin, fero químit uns iz héim,
 ſérag uuir es uuérthen, in thiu uuir iz ni uuólle **N**.
 35 **A**ltan níd, theih rédota, then caín íó hábeta,
 ther ſi uns léid, in uuara, er íſt uns mihíl zál **A**.
Simes íó mit guate zifámáne gifúagte,
 ioh fólgesmes thes uuáres, uuir kind ſin ábrahame **S**.
Thia mílti, thia dauíd druag, duemes háрто uns in thaz múat,
 40 thia móyſes unſih lérit, thiu boſa íſt éllu niuuih **T**.
Euangélion, in uuár, thie zéigont uns ſo ſáma thar,
 gibíetent uns zi uuáre, uuir unſih mínnon hiar **E. P200^a**
Rédinota er fúntar then ſelbon iúngoron thar
 fon theru mínnu managaz ér, ſélbo druhtin únſe **R**,
 45 **I**n náht, tho er uuolta in mórgan bi unſih ſelbo irſtérban;
 dúat uns thaz gimúati bi ſines ſelbes gúat **I**.
In gibot er háрто ſines ſelbes uuórto,
 thaz man ſih mínnoti, ſo er uns iz bílidot **I**.
Mit káritate ih férġon, ſo brúederſcaſ íſt giuuón, **V193^b**
 50 thi unſih ſcóno, ſo gizám, fon ſelben ſatanáſe na **M**,
Ofono thio gúati, ioh dúet mir thaz gimúati,
 in gibéte thrato íúes ſelbes dát **O**.
Ni lázet, ni ir gihúgget, ioh mir gináda thigget
 mit mínnon filu fólle zi ſelben ſancti gálle **N**.
 55 **A**ſur thára uuidiri thiu mínes ſelbes nídiri
 duat íú gihúgt, in uuara, thaz ír bimidet zál **A**,
Ci ſelben ſancte pétre, ther ſo gíang in then ſé,
 thaz ér ſi uns gináthic, thoh ih ni ſi es uuírdi **C**,
Hóhi er uns thes hímiles, ioh muazin fréuuen unſih théſ,
 60 inſpérre, thara giléite míh, ioh thár gifreuee ouh íúí**H**,
In hímiliſgo ſcóni, thaz uuir thaz ſéltſani
 ſcóuuen thar in uuári, ioh thio éuuinigun zíar **I P200^b**

142. *Mit Ausnahme von iúih in 160, íámer in 164 und íó in 167 kein Wort ccentuiert P.* 143. redinot *P.* 149. caritate *P.* brúaderſcaſ *P.*
 54. minnu *P.* ſcī *VP.* 155. uuidari *P.* 157. ſcē *VP.* 158. gi-
 adic *P.* es vor ni *P.* uuirdicC (*Schreibfehler*) *P.* 160. inf....
Ende nicht zu erkennen) *P.* 161. In h.....oni (*Ende von hímiliſgo und laſang von ſcóni nicht zu erkennen*) *P.*

Símbolon in éuon, thes fínt thie síne thar giuon,
uuir muazin fréuen unfih thes íámer sínes thanke**S**.

165 Krift hálte hártmuatan ioh uuérinbrahtan gúatan,
mit in íí ouh mir giméini thiu éuuiniga heili,
Ioh állen íó zi gámáne themo héilegen gifámáne,
thie dáges ioh náhtes thuruh nó't thar sancte gállen thíonont.

165. x̄pc *P*.

168. f̄cē *VP*.

M A R G I N A L I E N .

1000

1000

1000

- 2, 5. Propositio operis. L 4, 45. Parate Domino plebem perfectam.
- 4, 5. Erant enim justi ambo ante Deum. 47. Respondit Zacharias unde hoc sciam.
9. Non erat illis filius eo quod esset Elisabeth sterilis. 49. Ego sum senex et uxor mea processit in diebus suis.
15. Et omnis populus erat foris hora incensi. 57. Respondit angelus.
18. Et ingressus templum. 59. Ego sum Gabriel et rel.
21. Vidit angelum a dextris altaris et rel. 65. Ecce eris tacens et non poteris loqui et rel.
27. Ne timeas Zacharias. 69. Implebuntur in tempore suo.
29. Elisabeth uxor tua pariet tibi filium et rel. 71. Stabat populus foris expectans.
33. Erit enim magnus coram Domino. 75. Egressus autem non poterat loqui et rel.
35. Vinum et siceram non bibit. 79. Cognoverunt quod visionem vidisset.
37. Multos filiorum Israel convertet ad Dominum. 82. Postquam impleti sunt dies officii ejus abiit in domum suam.
38. Ipse praecedet ante illum et rel.
41. Convertet corda filiorum ad patres eorum et rel.

2, 5. Propositio operis *fehlt PF.*

4, 5. Ambo *fehlt F.* et rel. *setzt F nach Deum.* 9. Elisabeth *P.* et rel. *setzt F nach sterilis.* 15. et rel. *setzt F nach incensi.* 21. et rel. *fehlt PF.* 29. Elisabeth *P.* et rel. *fehlt PF.* 33. enim *fehlt F.* 35. bibit *PF.* 37. convertit *P.* 38 *fehlt P.* praecedit *F.* et rel. *fehlt F.* 41. convertit *PF.* et rel. *fehlt PF.* 49. processerat *F.* 59. Gabriel *P.* et rel. *fehlt PF.* 65. et rel. *fehlt F.* 71. autem *setzt F nach stabat.* 75. et rel. *fehlt F.* 79 *fehlt F.* 82. et rel. *setzt F nach suam.*

- L 5,** 1. In mense autem sexto.
 9. Ingressus angelus ad eam dixit.
 15. Ave Maria gratia plena.
 17. Ne timeas Maria.
 27. Dabit ei Dominus sedem David et rel.
 33. Respondet Maria quomodo fiet illud et rel.
 41. Respondet angelus.
 45. Quod nascetur ex te sanctum.
 59. Ecce Elisabeth cognata tua et rel.
 65. Ecce ancilla domini et rel.
 71. Discessit ab ea angelus.
- 6,** 7. Benedicta tu in mulieribus.
 12. Perficientur ea quae dicta sunt a Domino.
- 7,** 3. Magnificat.
 5. Et exultabit.
 7. Quia respexit.
 9. Quia fecit.
 11. Et misericordia ejus.
 13. Fecit potentiam.
 15. Deposuit.
 17. Esurientes.
 19. Suscepit Israel et rel.
 21. Sicut locutus est et rel.
 23. Mansit cum ea mensibus tribus et rel.
- L 8,** 11. Cum esset justus et rel.
 17. Voluit occulte dimittere eam.
 18. Haec autem eo cogitante.
 25. Pariet filium.
- 9,** 3. Et audierunt vicini et cognati et rel.
 7. Et factum est in die octavo et rel.
 15. Et respondens mater.
 19. Et dixerunt ad illam.
 23. Innuebant autem patri ejus.
 25. Scripsit dicens Johannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi.
 29. Apertum est os ejus.
 33. Et factus est timor super omnes vicinos.
 38. Quid putas puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo.
- 10,** 1. Et Zacharias pater ejus impletus Spiritu sancto.
 3. Benedictus.
 5. Et erexit.
 7. Sicut locutus est.
 9. Salutem.
 11. Ad faciendam.
 13. Jusjurandum.
 15. Ut sine timore.
 17. In sanctitate.

- 5, 1. Et rel. *setzt F nach sexto.* 15. dominus tecum *setzt F nach plena.* 17. invenisti gratias *setzt F nach Maria.* 27. patria ejus *setzt P nach David.* et rel. *fehlt F.* 33. istud P. et rel. *fehlt PF.* 45. *fehlt F.* 59. Elisabeth P. et rel. *fehlt PF.* 65. et rel. *fehlt PF.*
- 6, 12. Ea] in te F. tibi *setzt F nach sunt.*
- 7, 5. Et *fehlt F.* exultavit P. 9. mihi *setzt F nach fecit.* 11. *fehlt F.* 15. potentes *setzt F nach deposuit.* 19. *fehlt F.* Israel et rel. *fehlt P.* 21. et rel. *fehlt PF.* 23. et rel. *fehlt PF.*
- 8, 11. Et rel. *fehlt PF.* 18. *fehlt F.* 25. autem *setzt F nach pariet.*
- 9, 5. Et cognati et rel. *fehlt P.* 7. et rel. *fehlt P.* 15. ejus *setzt F nach mater.* 21. quia nemo in cognatione tua F. 25. est *nach ejus PF.* 33. eorum *setzt F nach vicinos.*
- 10, 7. Est *fehlt F.*

- L 10,** 21. Ad dandam scientiam.
23. Per viscera.
25. Illuminare.
- 11,** 18. Et ibant omnes ut profiterentur.
23. Ascendit et Joseph a Galilea.
29. Factum est autem cum essent ibi impleti dies ut pareret.
- 12,** 9. Ecce enim evangelizo vobis gaudium.
13. Quia natus est vobis hodie salvator.
17. Et hoc vobis signum.
21. Et facta est cum angelo.
23. Gloria in excelsis.
33. Discesserunt ab iis angeli in coelum.
- 13,** 3. Transeamus Bethlehem.
7. Et venerunt festinantes.
13. Videntes autem cognoverunt.
17. Maria autem conservabat omnia verba.
23. Et reversi sunt.
- 14,** 5. Quod vocatum est ab angelo.
6. Ipse salvum faciet populum suum.
9. Postquam impleti sunt purificationis Mariae.
- L 15,** 1. Et ecce homo erat in Hierusalem cui nomen Symeon.
5. Responsum acceperat Symeon a Spiritu sancto.
9. Et venit in spiritu in templum.
15. Nunc dimittis servum tuum Domine.
21. Erat Pater Jesu et mater ammirantes.
25. Et benedixit illis Symeon.
29. Ecce positus est hic in ruinam.
31. Et in signum cui contradicetur.
45. Et tuam ipsius animam et rel.
50. Ut revelentur ex multis cordibus.
- 16,** 1. Et erat Anna prophetissa.
5. Vixerat cum viro suo septem annis.
7. Non discedebat de templo jeuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die.
16. Et haec ipsa hora superveniens et rel.
21. Et ut perfecerunt omnia et rel.
23. Puer autem crescebat et rel.

21. scientiam *fehlt PF.*
- 11, 23. Autem *setzt F nach* ascendit. a Galilea *fehlt P.* 29. sunt *setzt F nach* impleti.
54. mystice *F.*
- 12, 1. Et pastores erant in regione eadem *F.* 9. magnum *setzt PF nach* gaudium. 21. multitudo *setzt F nach* angelo. 23. Deo *setzt F nach* excelsis. 25. mystice *F.* 33. eis *PF.*
- 13, 3. Bethleem *P.* 13. autem *fehlt F.* 17. verba *fehlt P.* haec *setzt F nach* verba.
33. pastores *setzt PF nach* sunt.
- 14, 6 *fehlt P.* enim *setzt F nach* ipse. 9. dies *setzt PF nach* sunt.
- 15, 5. Accepit *PFD.* ab *FD.* 45. pertransibit gladius *setzt F nach* animam. et rel. *fehlt P.* 50. eorum *setzt D nach* multis. cognationes *setzt FD nach* cordibus.
- 16, 1. Filla *fehlt F nach* prophetissa. 5 *fehlt F.* 7. obsecrationibus] orationibus *P.*
16. et rel. *fehlt PFD.* 21. et rel. *fehlt PFD.* 23. et rel. *fehlt PFD.*

- L 17, 5.** Cum natus esset Jesus in Bethlehem Judaea.
- 9.** Ecce magi ab oriente venerunt.
- 13.** Ubi est qui natus est rex et rel.
- 21.** Vidimus enim stellam ejus in oriente.
- 27.** Daniel.
- 29.** Audiens autem Herodes rex turbatus est.
- 33.** Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas.
- 37.** At illi dixerunt in Bethlehem.
- 41.** Clam vocavit magos.
- 47.** Et mittens illos in Bethlehem et rel.
- 53.** Qui cum audiissent regem abierunt.
- 59.** Et intrantes domum.
- 61.** Et procidentes adoraverunt eum.
- 73.** Et ammoniti in somnis et rel.
- 77.** Per aliam viam reversi sunt.
- 19, 1.** Apparuit angelus Domini Joseph dicens fuge in Aegyptum.
- 9.** Futurum est enim ut Herodes quaerat puerum et rel.
- 13.** Qui consurgens accepit puerum.
- 16.** Erat ibi usque ad obitum Herodis ut impleretur quod dictum est per prophetam.
- L 19, 22.** Ex Aegypto vocavi filium meum.
- 20, 1.** Videns Herodes quod illusus esset a magis.
- 7.** A bimatu et infra.
- 25.** Ut adimpleretur quod dictum est per Jeremiam prophetam.
- 26.** Vox in grama audita est.
- 21, 1.** Defuncto autem Herode et rel.
- 9.** Qui consurgens accepit puerum.
- 11.** Audiens autem quod Archelaus regnaret et rel.
- 13.** Secessit in partes Galileae et rel.
- 22, 7.** Consummatis diebus cum redirent.
- 11.** Existimantes autem illum esse in comitatu.
- 21.** Requirebant eum inter cognatos.
- 27.** Regressi sunt in Hierusalem.
- 31.** Invenerunt illum in templo.
- 37.** Stupebant autem omnes qui eum audiebant.
- 43.** Fili quid fecisti nobis sic.
- 53.** Quid est quod me quaerebatis.
- 61.** Jesus proficiebat aetate.

17, 5. Betleem Judae P. 18. Judaeorum *setzt PF nach rex.* et rel. *fehlt PF.* 27. Daniel
fehlt PF. 37. Betleem P. Judae *setzt PF nach Betleem.* 41. vocatis magis F.
 47 *fehlt F.* Bethleem P. 53. abierunt *fehlt F.* 61 *fehlt F.* 63. et aperte
 thesauris suis et rel. *PF.* 73. ammonitus F. et rel. *fehlt PF.*
 19, 9. Et rel. *fehlt PF.* 13. et rel. *setzt F nach puerum.*
 20, 1. Vidit F. quia F. 25. dicentem *setzt F nach prophetam.* 26. audita est *fehlt F.*
 50. noluit consolari *PF.*
 21, 1. Et rel. *fehlt PF.* 41. et rel. *fehlt PF.* 43. et rel. *fehlt F.*
 22, 7. Consummatisque *PF.* 53. et *setzt PF vor quid.*

- I 23,** 1. In diebus illis venit Johannes.
 9. Et venit in omnem regionem Jordanis.
 19. Vox clamantis in deserto.
 21. Parate viam Domino.
 23. Omnis vallis implebitur.
 25. Et erunt prava.
 31. Et videbit omnis.
 35. Dixit ad pharisaeos genimina viperarum.
 40. Facite fructus.
 45. Ne velitis dicere patrem habemus Abraham.
 47. Patens est Deus de lapidibus istis.
 51. Jam enim securis ad radicem arboris posita est.
- 24,** 5. Qui habet duas tunicas.
- 25,** 5. Johannes autem prohibebat eum.
 6. Ego a te debeo baptizari.
 11. Sine modo.
 13. Tunc dimisit eum.
- I 25,** 15. Adperti sunt coeli.
 17. Hic est filius meus dilectus.
 22. Vidit spiritum Dei descendere.
- 27,** 8. Miserunt Judaei ab Hierosolymis.
 17. Et confessus est.
 19. Et confessus est quia non sum Christus.
 23. Helias es tu.
 25. Et respondit non.
 29. Propheta es tu.
 32. Et dixit non sum.
 36. Quis es ut responsum demus.
 41. Ego vox clamantis.
 44. Cur ergo baptizas si tu non es Christus et rel.
 49. Ego baptizo in aqua.
 51. Medius autem vestrum stetit.
 54. Ipse est qui post me venit.
 57. Cujus ego non sum dignus ut solvam.
 62. Ipse vos baptizavit in spiritu et igne.
- II 1,** 7. Et verbum erat apud Deum.
 9. Et Deus erat verbum.
- II 1,** 13. Hoc erat in principio apud Deum.

23, 21. Domino *fehlt P.* 23. et rel. *setzt F* nach implebitur. 25 *fehlt F.* 31. omnia
 caro salutare Dei *F.* 45. et *setzt PF* vor ne. 47. enim *setzt F* nach est. 47. *latit* *fehlt P.*
 24, 9. Nihil aliud quam constitutum est facite *PF.*
 25, 6. Baptizari *fehlt P.* 17. dilectus *fehlt P.* 22 *fehlt P.* descendentem *F.*
 27, 19. Et *fehlt PF.* 27. et respondet non *P.* 35. hic *setzt F* nach demus. 41 *fehlt F.*
 in deserto *setzt P* nach clamantis. 44 *fehlt P.* et rel. *fehlt F.* 54. venit *fehlt PF.*
 57. ut solvam *fehlt PF.* 66. ejus ventilabrum in manu sua *P,* ejus ventilabrum et rel. *F.*

II 1, 9 *fehlt F.*

Otfrid I.

- II 1, 19.** Hoc erat in principio apud Deum.
23. Hoc erat in principio.
31. Omnia per ipsum facta sunt.
36. Et sine ipso factum est nihil.
41. Quod factum est.
45. Et vita erat lux hominum.
47. Et lux in tenebris lucet.
49. Et tenebrae eam non comprehenderunt dum magis ab ea comprehensi sunt.
- 2, 7.** Hic venit in testimonium.
11. Non erat ille lux.
13. Erat lux vera.
17. In mundo erat.
19. Et mundus per ipsum factus.
21. In propria venit.
23. Et sui eum non receperunt.
27. Quotquot autem receperunt eum.
29. Qui non ex sanguinibus.
31. Et verbum caro factum est.
33. Et vidimus gloriam ejus.
36. Plenum gratia et veritate.
- 3, 7.** De matre virgine.
11. De eo quod angelus pastoribus.
15. De eo quod pastores invenerunt sicut dixit angelus.
17. De magis.
- II 3, 19.** De stella.
23. De Symeone et Anna.
26. De infantibus.
29. De eo quod sedebat in medio doctorum.
33. De eo quod referebat Johannes de Christo.
36. Ecce agnus Dei.
42. Jhesus.
45. De eo quod pater et spiritus sanctus referebant testimonium ei de coelo.
- 4, 5.** Et accedens tentator.
39. Si filius Dei es dic ut lapides.
47. Non in solo pane.
52. Assumpsit eum in sanctam civitatem.
57. Angelis suis mandavit.
75. Scriptum est non tentabis dominum tuum.
81. Assumpsit eum in montem excelsum.
85. Haec omnia tibi dabo.
93. Vade satanas scriptum est.
96. Dominum Deum tuum adorabis.
99. Reliquit eum tentator.
- 7, 4.** Stabat Johannes et ex discipulis ejus duo et rel.

19 *fehlt F.* 23. in principio *fehlt PF.* 27. hoc erat *F.* 36. omnia per ipsum
facta sunt et sine ipso factum est nihil *PF.* 41 *fehlt F.* in ipso vita erat *setzt P* nach
factum est.
2, 7. In] ut *F.* 45. et *setzt F* vor lux. 19 *fehlt F.* 21 *fehlt F.*
3, 11. Nuntiavit *setzt PF* nach angelus. 26 *fehlt P.* 53. et rel. *setzt F* nach Christo.
36 *fehlt P.* 42 *fehlt PF.* 45. testimonium ei *fehlt F.*
4, 5. Temptator et rel. *PF.* 39. dico ut lapides *fehlt P.* isti panes sicut *setzt F* nach la-
pides. 52. et rel. *setzt F* nach civitatem. 57. de te *setzt PF* nach mandavit. 75. enim
setzt PF nach est. temptabis *PF.* Deum *setzt F* nach Dominum. 81. excelsum *fehlt P.*
96. et illi soli servies et rel. *setzt F* nach adorabis. 99. temptator *P.*
7, 4 *fehlt P.* Johannes] Jesus *F.* duo et rel. *fehlt F.*

- L 7, 11. Ecce Agnus Dei.
 15. Et audierunt duo et rel.
 17. Rabbi ubi habitas.
 19. Venite et videte.
 21. Venerunt et viderunt.
 22. Unus ex duobus erat Andreas et rel.
 27. Invenimus Messiam.
 35. Tu es Simon filius Jona.
 39. In crastinum voluit exire in Galilaeam et invenit Philippum.
 42. Quae scripsit Moyses.
 47. A Nazareth potest aliquid boni esse.
 51. Veni et vide.
 55. Ecce vere Israelita.
 57. Dixit ei Nathanael unde me nosti.
 63. Dicit ei Jesus.
 67. Tu es filius Dei.
 69. Quia dixi tibi vidi te sub vico.
 72. Videbitis coelum apertum.
- 8, 7. Erat mater Jesu ibi.
 11. Et deficiente vino.
 15. Quid mihi et tibi mulier.
 23. Dicit mater ejus ministris et rel.
- II 8, 27. Erant autem ibi lapideae hydriae.
 32. Capientes singulae metretas et rel.
 35. Implete hydrias aqua.
 41. Ministri autem sciebant.
 43. Vocat sponsum.
 47. Omnis homo primum bonum vinum ponit.
 51. Tu autem servasti.
 53. Hoc signum fecit Jesus primum.
- 9, 31. Tentavit Deus Abraham et cetera.
- 11, 3. Et ingressus in templum.
 13. Mensas numulariorum et cathedras vendentium columnas etr.
 21. Auferte ista hinc.
 31. Quod signum ostendis nobis et rel.
 38. XL et VI annis aedificatum est.
 42. Dicebat autem de templo corporis sui.
 52. Cum vero resurrexit recordati sunt discipuli et crediderunt.
 61. Ipse autem Jesus non credebatur semetipsum eis et rel.

15. et rel. *fehlt* PF. 22 *fehlt* P. et rel. *fehlt* F. 55 *fehlt* F. 42. quem PF.
 51 *fehlt* F. 55. Israelita P. 57. dicit P. unde me nosti *fehlt* P.
 8, 15. Est *setzt* P nach tibi. 23. ejus *fehlt* P. et rel. *fehlt* PF. 27. VI *setzt* F nach
 hydriae. 38 *fehlt* P. et rel. *fehlt* F. 55. aqua *fehlt* P. 41, 43, 47 *fehlt* F.
 47. primum bonum vinum ponit *fehlt* P. 55. signum *fehlt* P. Jesus primum] initium F.
 et rel. *setzt* F nach primum.
 9, 31. Et cetera *fehlt* PF.
 11, 13. Cathedras P. columnas *fehlt* P. evertit (subvertit P) *setzt* F nach columnas.
 31. et rel. *fehlt* PF. 42. et rel. *setzt* PF nach anl. 61. autem] vero P. seipsum F.
 et rel. *fehlt* P.

- II 12, 7.** Scimus quia a Deo venisti magister et rel.
 15. Respondit Jesus nisi quis renatus fuerit.
 21. Respondit Nicodemus.
 22. Quomodo potest homo nasci cum sit senex.
 27. Respondit Jesus nisi quis natus fuerit ex aqua.
 33. Quod natum est ex carne.
 37. Non mireris quod dixi tibi.
 41. Spiritus ubi vult spirat.
 47. Sic est omnis qui natus est ex spiritu.
 49. Quomodo possunt haec fieri.
 53. Tu es magister in Israel et rel.
 55. Quod scimus loquimur.
 57. Si terrena dixi vobis et non creditis.
 61. Nemo ascendit in coelum.
 62. Sicut Moyses exaltavit serpentem.
 69. Ut omnes crederent in ipsum.
 75. Sic enim dilexit Deus mundum.
 78. Non enim misit Deus filium suum ut iudicet mundum.
 81. Qui crediderit in eum non iudicatur et rel.
- II 12, 83.** Qui autem non crediderit et rel.
 85. Qui autem non crediderit in nomine unigeniti et rel.
 87. Dilexerunt magis tenebras quam lucem et rel.
 89. Erant enim eorum opera mala.
 91. Omnis qui mala agit odit lucem et rel.
 93. Ut non arguantur enim opera et rel.
 95. Qui autem facit veritatem et rel.
- 13, 3.** Dicebant discipuli Johannis magister qui erat tecum baptizat et rel.
 5. Ipsi testimonium mihi perhibetis quia dixi non sum Christus.
 9. Qui habet sponsam.
 11. Amicus ejus stat et audit eum.
 15. Hoc ergo gaudium meum impletum est.
 17. Illum oportet crescere me autem minui.
 19. Quid e terra est de terra loquitur.

12, 7. Et rel. *fehlt P.* 15. ex aqua *setzt F nach fuerit.* 22 *fehlt P.* 27. ex aqua *fehlt P.*
 et spiritu sancto *setzt F nach aqua.* 37. quod] quia *F.* 53. Israel *P.* et rel. *fehlt PF.*
 55. quia *setzt P vor quod.* 57. et non creditis *fehlt P.* 62 *fehlt P.*
 in deserto *setzt F nach serpentem.* 69. qui credunt in eum *P.* 75 *fehlt P.* 78. lo-
 dicet] videlicet *F.* 81. credit *F.* et rel. *fehlt PF.* 85. et rel. *fehlt PF.* 85. qui]
 quia *F.* autem *fehlt P.* non vor autem *F.* unigeniti *fehlt P.* et rel. *fehlt PF.*
 87. quam lucem *fehlt P.* et rel. *fehlt PF.* 89. opera *setzt PF nach mala.* 91. male *F.*
 et rel. *fehlt PF.* 93. ejus *setzt F vor opera.* et rel. *fehlt PF.* 95. et rel. *fehlt P.*
 13, 3. Et rel. *fehlt PF.* 5. quia dixi non sum Christus *fehlt P.* 9. sponsus est *setzt F nach*
 sponsam. 11. et audit eum *fehlt P.* 15. ergo] est *F.* impletum est *fehlt P.*
 17. autem *setzt F nach illum.* me autem minui *fehlt P.* 19. e] de *P.* loquitur
fehlt P.

- II 13, 21.** Qui autem de coelo venit super omnes est.
23. Quod vidit et audivit.
25. Ecce testimonium ejus nemo accepit.
29. Pater diligit filium.
31. Non enim ad mensurum dat Deus spiritum.
35. Qui credit in filium.
37. Quia autem non credit.
39. Nondum enim missus fuerat ioh. in carcerem.
- 14, 11.** Discipuli ejus abierunt in civitatem.
13. Venit mulier haurire aquam.
15. Dicit ei Jesus mulier da mihi bibere.
17. Quomodo tu Judaeus cum sis et rel.
21. Non enim utuntur Judaei Samaritanis.
22. Si scires donum Dei.
27. Domine neque in quo hauries habes.
31. Nunquid major es patre nostro Jacob.
39. Omnis qui bibit ex aqua hac et rel.
43. Domine da mihi hanc aquam.
47. Voca virum tuum.
- II 14, 49.** Non habeo virum.
51. Bene dixisti et rel.
55. Domine ut video propheta es tu.
59. Et vos dicitis quod Hierosolymis est.
65. Nos adoramus quod scimus.
67. Sed venit hora et nunc est.
71. Spiritus est Deus.
75. Scimus quia messias veniet.
79. Respondit Jesus ego sum qui loquor tecum.
85. Reliquit hydriam suam mulier.
87. Venite et videte hominem.
89. Nunquid ipse est Christus.
92. Exierunt de civitate.
95. Interea rogabant discipuli et r.
96. Ego cibum habeo.
101. Meus cibus est ut faciam voluntatem.
102. Nonne vos dicitis quod adhuc IV menses sunt ad messem.
104. Levate oculos vestros.
109. Ego misi vos metere.
111. Ex civitate autem illa multi crediderunt.
112. Mansit ibi II dies.
119. Non propter tuam loquelam credimus.

21. venit — est *fehlt P.* 25. et *setzt F nach ecce.* accepit *fehlt P.* 29. et rel.
setzt F nach filium. 31. et rel. *setzt F nach spiritum.* 35. Del et rel. *setzt F nach filium.*
37. quia] qui *F.* 39. enim *nach missus F.*
- 14, 11.** Enim *setzt PF nach discipuli.* 21. contantur *PF.* 22 *fehlt PF.* 27. neque
fehlt F. haurias *F, haurire P.* 31. numquid tu *PF.* patre nostro Jacob *fehlt PF.*
39. hac *fehlt P.* et rel. *fehlt PF.* 43. et rel. *setzt F nach aquam.* 51. et rel. *fehlt PF.*
55. es tu *fehlt P.* 59. est *fehlt PF.* 61. mulier crede mihi *PF.* 67. et nunc est *fehlt P,*
et rel. *F.* 75 *fehlt F.* 81. continuo venerunt *P.* 85. suam mulier *fehlt P, mulier*
fehlt F. 87. hominem *fehlt P.* 89. numquid *PF.* 95. eum *setzt F nach rogabant.*
101. ut faciam voluntatem *fehlt P.* 102. quia *F.* menses sunt ad messem *fehlt P.*
109. mettere *fehlt P.* 111. multi crediderunt *fehlt P.* 119 *fehlt F.* credimus *fehlt P.*

- II 15,** 11. Et sanavit eos. **II 19,** 13. Ego autem dico vobis.
 13. Videns turbas. 21. Qui solem suum oriri facit.
 15. Et cum sedissent accesserunt
 ad eum discipuli. 25. Si enim diligatis eos.
 19. Aperiens os suum. **20,** 9. Cum facis eleemosynam.
- 16,** 1. Beati pauperes spiritu.
 5. Beati mites.
 9. Beati qui lugent.
 13. Beati qui esuriunt et sitiunt
 justitiam.
 17. Beati misericordes.
 21. Beati mundo corde.
 25. Beati pacifici.
 29. Beati qui persecutionem.
 33. Beati estis cum maledixerunt.
 37. Gaudete et exultate.
- 17,** 7. Quod si sal evanuerit.
 11. Vos estis lux mundi.
 13. Non potest civitas abscondi.
 15. Nemo accendit lucernam.
 21. Sic luceat lux vestra.
- 18,** 5. Nisi abundaverit justitia ve-
 stra plus quam scribarum et
 pharisaeorum.
 8. Dictum est non occides.
 13. Ego autem dico vobis.
 18. Si offers munus tuum ad al-
 tare.
- 19,** 7. Non jurare.
 11. Odies inimicum tuum.
- 21,** 15. Orantes autem nolite mu-
 tum loqui.
 20. Scit enim pater vester.
 27. Pater noster.
 29. Adveniat regnum tuum.
 31. Fiat voluntas tua.
 33. Panem nostrum.
 38. Ne nos inducas.
 39. Libera nos.
 41. Si dimiseritis hominibus.
- 22,** 1. Et non cogitandum in cras-
 tinum.
 5. Nolite solliciti esse. Anima
 plus est quam esca.
 9. Respicite volatilia coeli.
 13. Considerate lilia agri.
 17. Si autem foenum agri.
 27. Scit enim pater vester.
 29. Quaerite regnum Dei.
 31. Quis ex vobis patrem petit
 panem.
- 23,** 1. Et cavendum a falsis pro-
 phetis.
 5. Haec enim lex et prophetar.
 7. Attendite a falsis prophe-
 tis.

15, 15. Ad eum discipuli *fehlt P.* *ejus setzt F nach discipuli.*
 16, 5. Mitis F. 15. et sitiunt justitiam *fehlt P.* 39. sic enim persecuti sunt prophetae P.
 18, 5. Plus quam scribarum et pharisaeorum *fehlt P.* 48. *adj ante F.* altare *fehlt P.*
 19, 11. Tuum *fehlt P.* 21. oriri facit *fehlt P.*
 21, 29. Tuum *fehlt P.* 31. tua *fehlt P.* 55. dimitte nobis PF. 38. inducas *fehlt F.*
 40. amen F. 41. peccata *setzt F nach hominibus.*
 22, 1. Et non cogitandum in crastinum *fehlt PF.* 5. quam esca *fehlt P.* 9. coeli *fehlt P.*
 13. agri *fehlt P.* 17. quod *setzt F nach agri.* 29. Dei *fehlt F.*
 23, 7. A falsis prophetis *fehlt P.*

- II 23, 11.** A fructibus eorum.
 13. Numquid colligunt.
 17. Arbor quae non facit fructum.
- II 23, 19.** Non omnis qui dicit mihi domine domine.
 23. Multi dicunt mihi in illa.
 29. Discedite a me qui.
- III 2, 5.** Rogavit ut descenderet et sanaret filium ejus.
 9. Respondit Jesus.
 11. Nisi signa et prodigia videritis non creditis.
 19. Domine descende priusquam moriatur.
 21. Vade filius tuus vivit.
 23. Credidit homo.
 25. Jam autem eo descendente.
 29. Interrogavit horam.
 35. Cognovit pater quia illa hora erat.
- III 4, 25.** Dum venio enim ego.
 27. Surge tolle lectum tuum.
 33. Erat autem sabbatum.
 35. Dicunt Judaei sabbatum est.
 37. Qui me fecit sanum.
 41. Jesus autem declinabat a turba.
 43. Postea invenit eum in templo.
 47. Abiit ille homo et nunciavit Judaeis.
- 4, 3.** Est autem Hierosolymis probatica capiscina.
 7. Quinque porticus habens.
 11. Angelus Domini descendit.
 16. Erat ibi homo XXXVIII annos habens.
 19. Cognovit Christus quia multum tempus.
 23. Domine hominem non habeo.
- 5, 7.** Judaei persequebantur Jesum quia in sabbato faciebat hoc signum.
 11. Ideo magis persequebantur eum quia dicebat se filium Dei.
- III 6, 8.** Sequebatur eum multitudo magna.
 12. Subiit in montem.
 15. Cum sublevasset oculos.
 18. Unde ememus panem.

13. colligunt] de apibus uvas P. 17. et rel. *setzt F nach fructum.* 19. domine domine *fehlt P.* 23. die *setzt F nach illa.* 29. a me qui *fehlt F.* qui *fehlt P.*

III 2, 11 *fehlt P.* 19. priusquam moriatur *fehlt P.* filius meus *setzt F nach moriatur.*
 25. sermoni *setzt F nach homo.* 29. interrogabant P. 35. autem *setzt F nach pater.*
 quia illa hora erat *fehlt P.*

4, 3. Piscina F, *fehlt P.* 11. in piscinam *setzt F nach descendit.* 19. Christus] Jesus PF.
 haberet *setzt F nach tempus.* 27. tuum *fehlt P.* 41. declinabat P.

5, 7. Judaei] ideo F. hoc signum *fehlt P.* 11. eum *fehlt F.*

6, 8. Magna] maxima F, *fehlt P.* 18. Jeana *setzt F nach oculos.* 18. panem *fehlt P.*

- III 6, 19.** Hoc dicebat tentans eum. **III 9, 11.** Quicumque tetigerunt sanati sunt.
21. Ducentorum denariorum.
25. Dicit Andreas.
27. Est puer unus hic. **10, 1.** Venit mulier chanaanæ.
31. Facite homines decumbere. 9. Miserere mei fili David.
32. Erat ibi fenum multum. 15. Qui non respondit.
41. Similiter et ex piscibus. 19. Domine dimitte eam.
43. Ut autem impleti sunt. 23. Non sum missus nisi ad oves.
46. Colligite fragmenta et rel. 27. At illa cecidit ad pedes ejus.
49. Cum vidissent signum. 33. Non est bonum sumere.
51. Hic est vere propheta. 35. Etiam Domine.
37. Catelli edunt.
- 8, 7.** Jussit discipulis ire trans fretum. 41. O mulier.
17. Ambulabat Jesus supra mare. 45. Salvata est filia ejus.
21. Quarta vigilia noctis venit ad eos. **12, 5.** Quem dicunt homines esse filium hominis.
25. Præ timore clamaverunt. 11. Alii Johannem alii Joh.
29. Ego sum. 15. Aut unum ex prophetis.
33. Domine si tu es. 21. Vos autem quem me esse dicitis.
35. Veni. 23. Respondit Petrus.
37. Cum vidisset ventum. 25. Tu es Christus filius Dei.
41. Domine adjuva me. 28. Beatus es Symeon.
43. Extendit manum. 30. Tu es Petrus.
46. Venerunt et adoraverunt eum. 33. Portae inferorum.
- 9, 1.** Cum cognovisset. 37. Tibi dabo claves regni coelorum.
40. Quodcumque ligaveris.

19. autem *setzt F* nach hoc. dicentes *P.* temptans *PF.* 51. decumbere *P.*
 52 *fehlt P.* 46. fragmenta et rel.] quas superaverunt *P.* et rel. *fehlt F.*
 8, 17. Jesus *fehlt PF.* 25 *fehlt F.* 37. validum *setzt PF* nach ventum. 46. eum
fehlt F.
 9, 1 *fehlt P.*
 10, 1 *fehlt P.* 25. nisi ad oves *fehlt P.* 27. ad pedes ejus *fehlt P.* 35. panem filiorum
setzt F nach sumere. 45. salva facta *F.* ejus *fehlt P.*
 12, 5. Filium hominis *fehlt F.* 11. alii Heremiam alii Johannem *F.* Joh] Helianus *P.* 25. xp[us]
 Petrus (*Schreibfehler*) *P.* vivi *setzt F* nach Dei. 28. Petrus *setzt F* nach Symeon
 et rel. *setzt P* nach Symeon. 30 *fehlt PF.* 33. et super hanc petram *P.* inferi *PF.*
 37. regni coelorum *fehlt P.*

- 13, 5.** Flagellabant.
 9. Tertia die resurgam.
 11. Increpabat eum Petrus.
 17. Absit a te.
 21. Vade post me satan.
 25. Non sapis quae Dei sunt et quae hominum.
 27. Qui vult venire post me.
 31. Quid enim proficit homini.
 39. Sunt de hic stantibus, qui non gustabant mortem et rel.
 43. Post octo dies.
 50. Hic est filius meus.
- 14, 12.** Factum est autem dum iret a turba comprimebatur.
 14. Si tetigero fimbriam vestimenti ejus et rel.
 21. Et cum tetigisset eum sanata est.
 26. Conversus Jesus dixit quis me tetigit?
 31. Respondit Petrus turbae te comprimunt et rel.
 83. Duodecim discipulos misit praedicare et signa facere.
- 15, 14.** Dixerunt fratres ei transi hinc.
 23. Nemo quippe in occulto quid facit.
 27. Tempus meum nondum advenit.
- III 15, 33.** Vos ascendite.
 35. Ascendit occulte post haec.
 37. Judaei quaerebant eum.
 41. Quidam dicebant quia bonus est.
 47. Nemo tamen palam loquebatur de illo.
- 16, 5.** Mirabantur.
 7. Quomodo hic literas scit.
 13. Mea doctrina non est mea.
 19. Qui a semetipso loquitur.
 23. Nonne Moyses dedit vobis legem.
 29. Daemonium habes.
 33. Unum opus feci.
 35. Dedit Moyses ob hoc circumcisionem.
 38. Si circumcisionem accipit homo in sabbato.
 45. Nolite judicare secundum faciem.
 49. Nonne hic est quem quaerunt interficere.
 55. Nunquid vere cognoverunt principes quia hic est Christus.
 59. Christus cum venerit.
 61. Clamabat Jesus.
 65. Ego scio eum.
 67. Quaerebant eum apprehendere.

, 9. Et rel. *setz F* nach resurgam. 21. satanas *PF*. 25. et quae hominum *fehlt PF*.
 89. qui — et rel. *fehlt P*. mortem et rel. *fehlt F*. 45. assumpsit Petrum *setz F* nach
 dies. 50. apparuerunt Moyses et Hellas *F*, apparuit ei Moyses *P*.
 , 12-83 *fehlt P*. 14. et rel. *fehlt F*. 51. et rel. *fehlt F*. 55. videns autem illa quia
 non latuit *F*.
 , 14. Ejus *PF*. 25. quid facit *fehlt P*. 27. et rel. *setz F* nach advent. 55. post
 haec *fehlt P*. 41. autem *setz F* nach quidam. 47. tamen *fehlt P*. de illo *fehlt P*.
 , 5. Mirantur *F*. 7. qui non didicerit *setz F* nach scit. 55. vobis *setz PF* nach Moyses.
 55. quia] et *F*. 68. de turba autem *F*.

- III 16,** 71. Nunquid Christus cum venerit plura signa facit.
- 17, 7. Adducunt mulierem in adulterio deprehensam.
13. Magister haec mulier.
15. In lege autem.
17. Tu ergo quid dicis.
35. Inclinavit se.
37. Perseverantes interrogare eum.
39. Qui sine peccato est vestrum.
41. Iterum inclinavit se.
45. Unus post unum exiit.
51. Remansit solus Jesus et mulier.
53. Ubi sunt qui te accusabant.
57. Nec ego te condemnabo.
67. Ego sum lux mundi.
- 18,** 7. Qui est ex Deo.
11. Responderunt Judaei.
15. Ego daemonium non habeo.
19. Ego non quaero gloriam meam.
21. Si quis sermonem meum servaverit.
25. Responderunt Judaei.
27. Abraham mortuus est et prophetae.
33. Numquid major es Abraham.
36. Quem te ipsum facis.
37. Respondit Jesus.
41. Est pater meus qui glorificat me.
- III 18,** 45. Ego autem scio eum.
49. Abraham exultavit.
55. Quinquaginta annos nondum habes.
61. Antequam Abraham fieret ego sum.
69. Tulerunt lapides.
73. Jesus autem abscondit se.
- 20,** 1. Vidit Dominus coecum natum.
5. Rabbi quis peccavit.
7. Neque hic peccavit.
12. Me oportet operari opera ejus donec.
20. Quamdiu in mundo sum lux sum mundi.
22. Fecit lutum ex sputo.
27. Abiit et lavit.
29. Itaque vicini.
35. Alii dicebant quia non est.
37. Ille autem dixit quia ego sum.
43. Quomodo aperti sunt tibi oculi.
45. Ille homo qui dicitur Jesus.
48. Lavi et video.
50. Ubi est ille?
53. Adducunt eum ad pharisaeos.
55. Erat autem sabbatum.
57. Interrogabant quomodo vidisset.
61. Non est hic homo a Deo.
65. Quomodo potest homo peccator.

17, 15. Moysi *setzt F nach lege.*18, 19. Quaero *nach meam F.*20, 5. Hic *setzt F nach peccavit.**dies est setzt F nach donec.*48 *fehlt F.*37. interrogabant *F.*45. autem *fehlt F.*7. neque parentes ejus *setzt F nach peccavit.*20 *fehlt P.*22 *fehlt F.*45. exierunt *F.*55. annos] *jam F.*55. quia] *qui F.*12 *fehlt P.*45 *fehlt P.*

- II. 20, 67.** Scisma erat inter eos.
 71. Tu quid dicis de eo.
 75. Non crediderunt quia coecus fuisset et vidisset.
 81. Hic est filius vester.
 85. Quomodo videt.
 88. Responderunt.
 93. Ipsum interrogate.
 95. Haec dixerunt quia timebant.
 101. Propterea dixerunt parentes et rel.
 105. Vocaverunt rursum hominem.
 107. Da gloriam Deo.
 109. Respondit ille.
 113. Si peccator est nescio.
 119. Interrogabant quomodo vidisset.
 123. Dixi vobis jam et audivistis.
 129. Maledixerunt ei.
 133. Nos Moysi discipuli sumus.
 137. Hunc autem nescimus.
 143. In hoc enim mirabile est quia nescitis.
 151. Scimus quia peccatores Deus non audit.
 155. A saeculo non est auditum.
 159. Nisi esset hic a Deo.
 163. In peccatis natus es tu.
 165. Eiecerunt eum.
 169. Audivit Jesus quia eiecerunt eum.
 173. Tu credis in filium Dei.
- III. 20, 175.** Quis est Domine.
 177. Et vidisti eum.
 179. Credo Domine.
- 22, 3.** Ambulabat Jesus in templo.
 9. Circumdederunt eum Judaei.
 11. Quousque animas nostras tollis.
 13. Si tu es Christus dic nobis palam.
 15. Si vobis dixi non creditis.
 19. Vos non creditis quia non estis ex ovis meis.
 22. Oves meae vocem meam audiunt.
 25. Non peribit in aeternum.
 29. Pater meus quod dedit mihi majus omnibus est.
 35. Respondit Jesus.
 43. De bono opere non lapidamus te.
 51. Si illos dixit deos ad quos sermo Dei factus est.
 59. Si non facio opera patris mei.
 65. Quaerebant ergo eum apprehendere.
- 23, 9.** De castello Mariae.
 11. Maria erat quae unxit Dominum.
 15. Miserunt ad eum sorores ejus.

71. quid *fehlt* F. 75. et vidisset *fehlt* P. 95. quia] qui F. 101. et rel. *fehlt* PF.
 119. iterum *setzt* PFD *vor* interrogabant. 123. audistis PFD. 133. sumus *vor* discipuli F.
 163. es tu] es totus P, est totus F. 169. Jesus] Dominus F.
 22, 41. Tolles P. 15. dixero F. 22. audient F. 25. peribunt F. 29. est *vor* omnibus F.
 45 *fehlt* F. 47. respondet Jesus P, Jesus D. 51 *fehlt* F. 59. et rel. *setzt* D *nach* mei. 65. ergo *fehlt* D. apprehendere D.
 23, 41. Ergo *setzt* D *vor* erat.

- III 23,** 19. Infirmitas haec non est ad mortem.
 23. Diligebat Jesus Martham.
 27. Eamus in Judaeam.
 33. Nonne XII horae sunt diei.
 43. Lazarus amicus noster dormit.
 45. Domine si dormit salvus erit.
 47. Ille dicebat de morte ejus.
 51. Lazarus mortuus est et rel.
 57. Eamus et nos et moriamur cum eo.
- 24,** 5. Martha venit ad Dominum.
 13. Domine si fuisses hic.
 17. Scio quaecunque poposceris a Domino.
 21. Resurget frater tuus.
 23. Scio quia resurget in resurrectione.
 27. Ego sum resurrectio.
 33. Credis hoc.
 35. Utique Domine.
 37. Abiit et vocavit sororem suam.
 41. Nondum venit Jesus in castellum.
 45. Vadit ad monumentum.
 51. Domine si fuisses hic.
- III 24,** 57. Lacrimatus est Jesus.
 61. Ubi posuistis eum.
 71. Ecce quomodo amabat eum.
 77. Non poterat facere qui aperuit oculos coeci et rel.
 79. Jesus elevatis oculis.
 81. Tollite lapidem.
 83. Domine jam fetet.
 85. Nonne dixi tibi.
 87. Tulerunt ergo lapidem.
 89. Jesus elevatis oculis.
 93. Ego autem sciebam quia semper me audis.
 103. Solvite eum.
 105. Multi ex Judaeis crediderunt.
 107. Quidam abierunt ad sacerdotes.
- 25,** 7. Quid faciemus quia hic homo multa signa facit.
 15. Venient Romani.
 21. Caiphas respondet.
 25. Expediit vobis ut unus moriatur.
 29. Hoc a semetipso non dixit.
 37. Ab illo die cogitaverunt eum occidere.
 39. Jesus autem iam non in palam ambulabat apud Judaeos.

45. salvus erit *fehlt P.* 51 *fehlt F.* et rel. *fehlt P.*

24, 5. Martha] Maria D. 23. in resurrectione *fehlt P.* 27. et vita *setzt F nach resurrectione*

47. cecidit ad pedes Jesu P. 61 *fehlt F.* 77. potuit F. hic *setzt F vor facere*

qui aperuit oculos coeci et rel.] ut non moreretur P. et rel. *fehlt F.*

25, 37. Ergo *setzt F nach illo.* 39 *fehlt F.* apud Judaeos *fehlt P.*

- IV. 2,** 7. Peccerunt autem coenam
ibi.
13. Lazarus erat unus ex discumbentibus.
14. Maria accepit unguentum.
17. Et capillis tersit.
19. Et domus impleta est ex odore.
21. Dixit Judas quare hoc unguentum non vendidit.
25. Dixit autem hoc non quia de egenis pertinebat ad eum.
30. Sine illam.
32. Pauperes enim semper habetis vobiscum.
- 3,** 9. Cogitaverunt autem principes sacerdotum ut Lazarum interficerent.
17. In crastinum autem turba.
- 4,** 7. Ite in castellum quod contra vos.
11. Et si quis vobis aliquid dixerit.
15. Imposuerunt super eum vestimenta sua.
18. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua.
- IV. 4,** 33. Alii autem caedebant ramos de arboribus.
45. Osianna filio David.
46. Benedictus qui venit in nomine Domini.
47. Osianna in excelsis.
59. Commota est universa civitas dicens quis est hic.
63. Hic est Jesus propheta.
65. Et intravit in templum.
71. Pharisei autem dixerunt videtis quia nihil proficimus.
75. Ecce mundus totus post eum abiit.
- 6,** 5. De ficu arefacto.
7. De parabola vineae ubi occiderunt domini filium.
13. Malos male perdet.
15. Rex fecit nuptias filio suo.
23. Ite ad exitus viarum.
29. De censu Caesaris.
31. De muliere quae VII fratres nupsit.
35. Omnia opera faciunt ut videantur.
37. Vocari Rabbi.
41. Vos autem nolite vocari Rabbi.

- IV. 2,** 19. Ex odore *fehlt P.* 21. non vendidit *fehlt P.* 25, 30, 32 *fehlt P.* 32. enim] autem *F.*
3, 3. Non propter Jesum tantum *P.* 9. autem *fehlt D.*
4, 7. In castellum *fehlt P.* e *setzt F* vor contra. est *setzt PF* nach vos. 11. quid vos aliquid *F,* quia aliquis vobis *P.* 15 *fehlt F.* 18 *fehlt PF.* 33. de arboribus] palmarum *F.* 45. osanna *PF.* 46. in nomine Domini *fehlt P.* 47. osanna *PF.*
59. est *fehlt P.* 71. autem *fehlt F.* videtis] Judaeis *F.* habuit *P.*
6, 15. Nuptias sor fecit *F.* 23. di *setzt F* nach viarum. 29. censu *F.* 35. ab hominibus *setzt P* nach videantur.

- IV. 6, 45.** Ue vobis scribae et pharisei hypocritae.
- 7, 1.** Egressus de templo ostenderunt ei discipuli aedificationem templi.
- 5.** Sedente illo super monte interrogaverunt discipuli.
- 9.** Videte ne quis vos seducat.
- 15.** Odio habent vos.
- 21.** Nolite cogitare quid loquamini.
- 27.** De consummatione mundi.
- 33.** Propter electos breviabuntur dies illi.
- 37.** Plangent se omnes tribus terrae.
- 41.** Mittet angelos suos.
- 45.** De die illa nemo scit.
- 49.** Sicut in diebus Noë.
- 55.** Si sciret paterfamilias.
- 62.** Se decem virginibus.
- 69.** De domino qui talenta aervis dividit.
- 70.** Dedit servis suis bona sua.
- 83.** Ideo dico vobis vigilate.
- 89.** Diebus docebat populum noctibus morabatur in monte oliveti.
- 8, 13.** Dicebant autem non in die festo.
- 17.** Intravit autem satanas in Judam.
- IV. 8, 23.** Gavisus est et pactus est ei pecuniam dare.
- 9, 3.** Misit Petrum et Johannem.
- 7.** Ubi vis paremus.
- 10.** Euntes invenerunt sicut dixit.
- 10, 5.** Non bibam de hoc genere vitis et reli.
- 9.** Et accipiens panem.
- 13.** Similiter et calicem.
- 11, 2.** Intravit satanas in Judam.
- 5.** Cum dilexisset suos.
- 6.** Sciens quod omnia dederit ei pater.
- 11.** Surgit a coena.
- 12.** Accipit linteam et praecinxit se.
- 19.** Venit ad Simonem Petrum.
- 21.** Domine tu mihi lavas pedes.
- 27.** Quod ego facio tu nescis modo.
- 31.** Et si non laveris te.
- 33.** Domine non tantum pedes.
- 37.** Qui lotus est.
- 39.** Postquam ergo lavit pedes.
- 43.** Scitis quid fecerim.
- 47.** Si ego Dominus et magister vester.
- 51.** Exemplum dedi vobis.
- 12, 11.** Unus ex vobis tradat me.

45 *fehlt P.* hypochritae *F.*

7, 5. Interrogabant *F.* 15. hodio *F.*

9, 10 *fehlt F.*

11, 6. Quia *PF.* 12. accepit *PF.* 47 *fehlt P.*

setzt *F* nach fecerim.

12, 11. Tradet me *P,* *fehlt F.*

57 *fehlt F.*

70 *fehlt P.*

83. vigilate *fehlt P.*

et *fehlt P.*

83. tantum] solum *P.*

43. vobis

vaster *fehlt F.*

51. *fehlt F.*

- 12, 13. Aspiciebant ad invicem. IV. 14, 1. Quando misi vos sine sacculo.
 19. Numquid ego sum Domine. 5. Sed nunc qui habet sacculum et rel.
 25. Verum tamen vae homini per quem tradetur. 7. Qui non habet vendat tunicam.
 29. Innuit Petrus Joanni dic quis est de quo dicis. 13. Domine ecce gladii duo hic.
 35. Domine quis est. 14. Sat est.
 37. Ille est cui ego intinctum panem porrexero. 15, 3. Non turbetur cor vestrum.
 39. Post bucellam introivit in illum satanas. 5. In domo patris mei mansiones multae sunt.
 42. Exivit continuo. 9. Si quo minus dixissem.
 43. Quod facis fac ocyus. 13. Ut ubi sum ego.
 Hoc autem nemo scivit discumbentium. 15. Dicit ei Thomas.
 13, 13. Simon ecce satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum. 19. Ego sum via et veritas.
 17. Ego autem rogavi pro te. 23. Si cognovissetis me.
 23. Domine tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. 25. Dixit ei Philippus Domine ostende nobis patrem.
 25. Si omnes scandalizati fuerint. 31. Tanto tempore vobiscum sum.
 35. Antequam gallus cantet. 45. Pacem relinquo vobis.
 41. Etsi oportuerit me mori tecum non te negabo. 47. Non relinquam vos orphanos et rel.
 46. Animam meam pro te ponam. 49. Vos amici mei estis.
 48. Similiter et omnes discipuli dixerunt. 53. Hoc est praeceptum meum.
 16, 9. Sciebat autem et Judas.
 13. Judas ergo cum accepisset cohortem.
 15. Venerunt cum lanternis etr.
 25. Quem osculatus fuero.
 35. Jesus processit et dixit eis quem quaeritis.

25. numquid ego sum Rabbi PF. 29 fehlt F. 35. est quis est P. 37. est fehlt P.
 eajus P. 39. cum F. 43. ocyus] eitius F. scivit discumbentium fehlt P.
 3, 17. Ego pro te rogavi Petre F. 41. non te negabo fehlt P. 48 fehlt P.
 4, 5. Et rel. fehlt PF. 7. suam setzt F nach tunicam. 14. satis F.
 5, 5. Mansiones multae sunt fehlt P. 9. vobis setzt F nach dixissem. 47. vos vor relin-
 quam PF. et rel. fehlt PF. 49. et rel. setzt F nach estis.
 6, 15. Lanternis PF. etr. fehlt PF. 25. ipse est setzt F nach fuero.

- IV. 16, 39.** Ego sum.
 40. Abierunt retrorsum.
 45. Dixi quia ego sum.
 49. Ave Rabbi.
 55. Erant ministri parati.
- 17, 3.** Simon Petrus habens gladium.
 15. An putas quia non possum rogare patrem meum.
 21. Converte gladium in vaginam.
 23. Cum tetigisset auriculam.
 25. Comprehenderunt ergo eum et ligaverunt eum.
 27. Tunc discipuli fugierunt.
 31. Duxerunt eum ad Annam primum.
- 18, 1.** Petrus autem sequebatur a longo.
 9. Dicit non sum.
 11. Accenso autem igne in medio atrio.
 15. Ille negavit cum juramento.
 21. Dixit cognatus ejus cujus abscidit auriculam.
 27. Nam et loquela tua manifestum te facit.
 29. Tunc cepit detestari.
 33. Statim gallus cantavit.
 35. Et recordatus est Petrus verbi Domini.
 39. Egressus foras.
- IV. 19, 5.** Pontifex interrogavit Jesum de discipulis suis.
 7. Ego palam locutus sum.
 11. Quid me interrogas.
 13. Haec cum dixisset unus assistentium dedit alamp Jesu.
 19. Si male locutus sum.
 21. Mane autem facto principes sacerdotum convenerunt.
 25. Quaerebant falsum testimonium.
 29. Venerunt duo falsi testes.
 39. Nihil respondes ad ea.
 43. Et surgens princeps sacerdotum.
 48. Adjuro te per Deum vivum.
 50. Tu dixisti.
 53. Amodo videbitis filium hominis sedentem.
 57. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta.
 65. Quid adhuc desideramus testimonium.
 69. Qui omnes condemnaverunt eum morti.
 73. Velaverunt faciem ejus dicentes prophetiza.
- 20, 2.** Exiit Pilatus.
 4. Ipsi non introierunt ut non contaminarentur.
 9. Quem accusationem adfertis adversus hominem hunc.

43. iterum eos (ergo F) interrogavit P. 45. quia] vobis F.
 17, 25. eum *fehlt* P. 27. fugerunt P.
 18, 1. Longe PF. 9. dixit P. 11. autem *fehlt* F. 35. Dominus] Jesu P. 39. foras] Petrus F. *fehlt* P. *fehlt* P. *fehlt* P. nach foras.
 19, 7. In *setzt* P vor palam. mundo *setzt* F nach sum. 39. respondis PF. 48. vivum *fehlt* P. 53. sedentem *fehlt* F. 57. ana *setzt* PF nach vestimenta. 69. morti *fehlt* P.
 70. tunc exasperant in (*fehlt* P) eum F. 75. Xp̄e *setzt* P nach prophetiza.
 20, 4. Et surgens omnia multitudo P. 2, 4 *fehlt* P. 9. adfertis F. hunc *fehlt* P.

- IV. 20, 13.** Si non esset malefactor non tibi tradidissemus eum.
15. Coeperunt autem multis sermonibus accusare eum.
18. Dicit se Christum esse.
21. Prohibentem tributa dare Caesari.
27. Incipiens a Galilea.
31. Accipite eum vos etc.
35. Nobis non licet interficere quenquam.
- 21, 7.** A temet ipso hoc dicis.
11. Nunquid ego Judaeus sum.
15. Quid fecisti.
17. Regnum meum non est hinc.
22. Nunc autem regnum meum non est hinc.
24. Dicit ei Pilatus.
26. Ergo rex es tu.
29. Tu dicis quia rex sum ego.
31. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni in mundum.
33. Omnis qui est ex veritate.
35. Quid est veritas.
- 22, 1.** Et cum hoc dixisset exiit ad Judaeos.
7. Ego non invenio in eo causam.
9. Est autem consuetudo vobis ut unum vobis dimittam in Pascha.
- IV. 22, 13.** Erat autem Barrabas latro.
15. Nunc hunc sed Barabbam.
17. Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum et flagellavit.
19. Et milites plectentes coronam de spinis.
23. Veste purpurea circumdederunt eum.
25. Et genu flexo ante eum.
31. Et dabant ei alapas.
- 23, 1.** Exiit Pilatus foras.
5. Exiit Jesus portans spinam coronam.
9. Ecce homo.
15. Cum ergo vidissent eum pontifices.
18. Crucifige crucifige.
19. Accipite eum et crucifigite.
21. Responderunt pontifices.
23. Nos legem habemus et secundum legem debet mori quia filium Dei se fecit.
29. Pilatus autem cum audisset hunc sermonem magis timuit.
31. Unde es tu.
33. Jesus autem tacebat.
35. Mihi non loqueris.
39. Respondet Jesus.
41. Non haberes in me potestatem.
43. Praeterea tradidit me tibi.

13. malefactor PF. 15, 18 fehlt P. 31. etc. fehlt PF.
 21, 1. Introlvit iterum Pilatus in praetorium P. 21 fehlt PF.
 22, 1. Exiit F. ad Judaeos] ad eos foras P. 9. pascha P. 13. barnabas P. 15. nunc] non P. barabba P. 17. et flagellabat F, fehlt P. 19 fehlt F. 23. cum fehlt F.
 25. ante eum fehlt F. 27. Ave rex Judaeorum F.
 23, 1. Foris F. 18. crucifige eum F. 19. vos setzt P vor et. 21 fehlt P. 23. habemus, legem, se fehlt P. 31 fehlt F. 43. qui setzt F nach praeterea. me fehlt F.

- IV. 24,** 1. Exinde Pilatus voluit dimittere eum.
 3. Judaei autem clamabant.
 5. Si hunc dimittis non es amicus Caesaris.
 9. Omnis qui se regem facit contradicit Caesari.
 11. Exiit Pilatus adeo foras et dixit ecce rex vester.
 12. Illi autem clamabant.
 15. Tolle tolle crucifige eum.
 17. Regem vestrum crucifigam.
 19. Responderunt pontifices.
 21. Non habemus regem nisi Caesarem.
 22. Erat autem hora quasi sexta.
 25. Pilatus lavit manus.
 27. Innocens ego sum a sanguine hujus.
 31. Sanguis ejus super nos.
 35. Et Pilatus judicavit fieri petitiones eorum.
- 26,** 1. Acceperunt eum et duxerunt ut crucifigerent.
 29. Filiae Jerusalem nolite flere super me et rel.
 35. Venient dies in quibus dicent beatae steriles et rel.
 39. Tunc incipient dicere montibus.
 45. Colles aperite nos.
- IV. 27,** 3. Ducebant cum eo duos istrones.
 5. Cum iniquis deputarunt.
 22. Scripsit Pilatus titulum.
 25. Jesus Nacarenus.
 27. Noli scribere rex iudaeorum et rel.
- 28,** 1. Milites autem acceperunt spolia.
 4. Et tunicam.
 6. Erat autem tunica inconsutilis.
 11. Non scindamus eam et rel.
 15. Ut scriptura impleretur.
 17. Diviserunt sibi vestimenta mea.
- 29,** 57. Fides & spes.
- 30,** 5. Praetereuntes autem blasphemaverunt eum moventes capita sua et rel.
 9. Vah qui destruit templum et rel.
 19. Similiter et principes sacerdotum et rel.
 25. Alios salvos fecit.
 27. Si rex Israel es et rel.
 31. Confidit in Deo.
 33. Dixit enim quia Dei filius sum et rel.

- 24, 1. Exinde] exiit F. 11. exiit P. adeo fehlt P. 22 fehlt P. 31 fehlt F.
 35. et fehlt F. petitioni P, praetio non F.
- 26, 5. Sequebantur autem eum multa turba populi et mulieres plangentes P. 29. hierusalem PF.
 et rel. fehlt P. 35. et rel. fehlt PF. 39. cadite setzt P nach montibus. 45 fehlt P.
- 27, 3 fehlt P. duos fehlt F. 5 fehlt P. deputatus est F. 22 fehlt P. 27. et rel. fehlt PF.
- 28, 1. Autem fehlt P. 4 fehlt F. tunicam P. 6 fehlt F. 11 fehlt F. et rel. fehlt P. 15, 17 fehlt PF.
- 30, 5. Blasphemabant F. sua fehlt P. et rel. fehlt PF. 9. templum et rel. fehlt P.
 hoc setzt F nach templum. 19. et rel. fehlt PF. 27. Israel F. ea fehlt P. et rel. fehlt PF. 31. Deum P. 33. enim fehlt P. et rel. fehlt P.

- IV. 31,** 5. Respondit alter increpat eum et rel.
 9. Nam digna factis recipimus et rel.
 13. Hic autem quid fecit.
 19. Memento mei Domine.
 22. Hodie mecum eris in paradiso.
 26. Precatio scriptoris ad Dominum.
- 33,** 9. A sexta hora usque in horam nonam et rl.
 15. Circa horam nonam clamavit Jesus et rel.
 19. Dabant ei acetum bibere.
 21. Iterum clamavit pater in manus tuas commendo et rl.
 23. Emisit spiritum.
 25. Unus militum lancea latus ejus aperuit.
 33. Velum templi scissum est.
- 34,** 3. Monumenta aperta sunt.
 5. Multa corpora sanctorum surrexerunt.
- IV. 34,** 9. Venerunt in sanctam civitatem et rl.
 15. Centurio autem viso terrae motu et rl.
 17. Vere filius Dei erat iste et rl.
 19. Omnis turba percutiebat pectora.
 23. Stabant omnes noti ejus a longe.
- 35,** 1. Venit dives homo Josep.
 5. Intravit ad Pilatum et petiit corpus.
 9. Jussit reddi corpus.
 17. Venit autem et Nicodemus.
 23. Stabant mulieres haec videntes.
 35. Posuerunt eum in monumento suo novo et rl.
- 36,** 5. Domine recordati sumus.
 9. Jube custodire sepulchrum.
 13. Dicant plebi surrexit et rl.
 15. Habetis custodiam et rl.
 17. Illi autem abeuntes munerunt sepulchrum.
- V. 4,** 5. Vespere sabbati.
 15. Quis revolvit nobis lapidem.
- V. 4,** 21. Et ecce terrae motus factus est magnus.
 25. Angelus Domini descendit

- 31, 5. Inerepavit P, increpabat F. eum et rel. *fehlt* PF. 9. et rel. *fehlt* PF. 22 *fehlt* P. 26 *fehlt* PF.
- 33, 9. Et rel. *fehlt* PF. 15. et rel. *fehlt* PF. 19. acetum P. 21. et rel.] spiritum meum PF. 33 *fehlt* P.
- 34, 9. Et rel. *fehlt* PF. 15. et rel. *fehlt* PF. 17. et rel. *fehlt* PF. 19 *fehlt* F.
- 35, 5. IHU *setzt* F nach corpus. 17. Nicodemus PF. 25. autem et *setzt* F nach stabant. 35. posuit F. et rel. *fehlt* PF.
- 36, 4. Accedentes principes sacerdotum P. 15. a mortuis *setzt* F nach surrexit. et rel. *fehlt* PF. 15. et rel. *fehlt* PF.
- V. 4, 5. Autem *setzt* F vor sabbati. 25. autem *setzt* F nach angelus.

- de coelo et revolvit lapidem.
- V. 4, 31. Erat enim aspectus et rel.
33. Prae timore ejus exterriti sunt custodes.
37. Respondit angelus mulieribus.
41. Scio quod hīmq̄.
45. Non est hic surrexit.
57. Ecce locus ubi posuerunt eum.
59. Cito euntes dicite discipulis.
- 5, 3. Currebant duo simul.
5. Johannes praecurrit citius Petro.
9. Invenerunt sindonem.
12. Sudarium seorsum.
13. Sudarium involutum in unum.
- 7, 8. Inclinavit se et prospexit in monumentum.
13. Vidit duos angelos et rel.
19. Mulier quid ploras.
29. Tulerunt Dominum meum et rel.
43. Haec cum dixisset conversa est retrorsum et vidit hīm.
46. Mulier quid ploras et rel.
49. Domine si tu sustulisti eum dicito mihi.
- V. 7, 55. Maria conversa illa.
59. Vade ad fratres meos.
63. Ascendo ad patrem meum.
65. Venit Maria nuncians discipulis.
- 8, 20. In principio erat verbum.
25. Verbum caro factum est.
27. Et habitabit in nobis.
35. Novi te ex nomine.
- 9, 5. Ipsi narrabant de his omnibus.
9. Ipse Jesus adpropinquans et rel.
11. Oculi illorum tenebantur.
13. Quid sunt hi sermones.
15. Respondit unus.
17. Tu solus peregrinus es et rel.
20. Quae.
23. Qui fuit vir propheta potens in opere.
27. Coram Deo et omni populo.
29. Et quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes.
31. Nos autem sperabamus.
37. Tertia dies est hodie.
41. O stulti et tardi corde.
45. Nonne haec oportuit pati Christum et rel.
49. Incipiens a Moyse.

31. et rel. *fehlt* PF. ejus sicut fulgur *setzt* F nach aspectus. 55. custodes *fehlt* P.
 37. dixit *setzt* F nach angelus. 41. hīmq̄] hīm P, hīm quaerita. 59. euntes dicite] nuntias F.
 ejus *setzt* P nach discipulis. et Petro *setzt* F nach discipulis.
 5, 12. Sudarium] sindonem F. invenerunt *setzt* P nach seorsum. 13 *fehlt* P.
 7, 13. Et rel. *fehlt* PF. sedentes *setzt* F nach angelos. 29. et rel. *fehlt* PF. 43. et
fehlt PF. vidit hīm *fehlt* P. hīm] ihm F. 46 *fehlt* P. et rel. *fehlt* F.
 55. illa *fehlt* F. 65. nuntians PF.
 8, 20, 25, 27, 32 *fehlt* P.
 9, 8. Ipsi *fehlt* P. 9. adpropinquans PF. et rel. *fehlt* P. 11. eorum F. 15. qui PF.
 17. et rel. *fehlt* P. 23. potens in opere *fehlt* P. et sermone *setzt* F nach opere. 29. tra-
 diderunt *per* eum PF. 31. et rel. *setzt* F nach sperabamus. 45. et rel. *fehlt* PF.

- V. 10,** 3. Ipse finxit se longius ire. **V. 13,** 19. C. L. III.
 5. Mane nobiscum quoniam
 advesperascit.
 12. Et intravit cum illis et rel.
 15. Accepit panem et rel.
 19. Ipse evanuit ex oculis eo-
 rum.
 25. Nonne cor nostrum ardens
 erat et rel.
 31. Et surgentes eadem hora.
 35. Et ipsi narrabant quae gesta
 erant in via et rel.
- 11,** 5. Post dies octo.
 9. Insufflavit et dixit.
 12. Quorum remisistis peccata.
 19. Conturbati.
 21. Ostendit eis manus.
 27. Mirabantur prae gaudio.
 33. Habetis quod manducetis.
 41. Manducavit coram eis sum-
 mens reliquias dedit eis.
 45. Haec sunt verba quae lo-
 cutus sum ad vos et rel.
- 13,** 5. Illa nocte nihil prendide-
 runt.
 7. Mane autem facto stetit Je-
 sus in litore.
 11. Qui dixerunt non.
 13. Mittite in dextram navigii
 rete.
 15. Miserunt et rel.
- 15,** 5. Domine tu scis quia amo te.
 9. Pasce oves meas.
 11. Dicit ei iterum.
 15. Etiam Domine tu scis quia
 amo te.
 21. Pasce agnos meos.
 22. Dicit ei tertio amas me.
 27. Contristatus est Petrus.
 29. Domine tu omnia scis et rel.
 35. Pasce oves meas.
 37. Cum esses iunior et rel.
 41. Cum autem senueris.
 45. Hoc dixit significans qua
 morte.
- 16,** 11. Et accedit Jesus et incre-
 pavit incredulitatem illo-
 rum.
 17. Data est mihi omnis potes-
 tas.
 21. Euntes in mundum.
 25. Docentes servate omnia.
 31. Qui crediderit.
 33. Qui vero non crediderit.

10, 12 *fehlt P.* et rel. *fehlt F.* 15 *fehlt P.* et rel. *fehlt F.* 19 *fehlt F.* 25. et rel.]
 in nobis F. 35. et rel. *fehlt PF.*
 11, 9. Pax vobis *setzt PF nach dixit.* 33. manducetur *PF.* 45. et rel. *fehlt PF.*
 13, 7 *fehlt F.* 13. dexteram *PF.* 15. et rel. *fehlt PF.* 29. navigio venerunt] naviga-
 verunt F. 31. pruna F. placem F.
 15, 29. Et rel. *fehlt PF.* quia amo te *setzt F nach scis.* 37. et rel. *fehlt PF.* 45. autem
setzt F nach hoc.
 16, 11. Accedens F. Jesus *fehlt F.* locutus est *setzt P nach Jesus.* 21 *fehlt F.* 25. con-
setzt F nach docentes. servare *PF.*

- V. 16, 35. In nomine meo daemonia ejicite.
37. Leprosos mundate.
39. Mortuos suscite.
45. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus et rel.
- 17, 5. Non est vestrum noscere tempora.
9. Accipietis virtutem et rel.
11. Eritis mihi testes.
13. Postquam locutus est eis assumptus est in coelum et rel.
- 18, 3. Viri Galilaei quid aspicitis in coelum.
- 19, 23. Dies irae dies illa tribulationis et angustiae.
25. Dies tubae et clangoris.
27. Dies nebulae et turbinis.
29. Dies calamitatis et miseriae.
31. Movebo non solum coelum sed terram etiam.
35. Coelum plicabitur sicut liber.
- V. 20, 55. Statuet oves a dextris et rel.
67. Venite benedicti.
73. Esurivi et dedistis mihi manducare.
75. Nudus et rel.
76. Aegrotus.
77. In carcere.
81. Respondebunt iusti.
85. Domine quando vidimus.
91. Respondit rex.
93. Quamdiu fecistis.
95. Tunc dicit ad sinistram.
99. Discedite a me.
101. Qui paratus est diabolo.
105. Esurivi et non dedistis mihi manducare.
110. Respondebunt et illi.
113. Ibunt in supplicium aeternum.
- 23, 118. Ibi charitas.
125. Justitia et pax.

- 59 *fehlt F.*
- 17, 5. *Nosse PF.* 9. et rel. *fehlt PF.* 15. eis — et rel. *fehlt P.* et rel. *fehlt F.*
- 18, 3 *fehlt P.* statis aspicientes *F.*
- 19, 23. Illa *fehlt F.* tribulationum *F.* 27. turbinis] calliginis *F.* 31. terram sed etiam caelum *F.*
- 20, 55 *fehlt F.* et rel. *fehlt P.* 73. manducare *fehlt P.* 75. et rel. *fehlt P.* 76. aegrotus *fehlt PF.* 85. te *setzt P* oor vidimus. 95 *fehlt F.* sinistra *P.* 105. mihi *fehlt P.*
- 23, 118 *fehlt PF.*

Ankündigungen.

Von demselben Verfasser sind bereits früher im Verlage von **G. Joseph Manz** in Regensburg erschienen und durch alle Buchhandlungen zu beziehen:

Kelle, Dr. J. Nep., vollständiges Lehrbuch der **deutschen Sprache** mit Aufgaben. Namentlich zum Schulgebrauche bearbeitet. gr. 8. geh. (396 Seiten.) 1 fl. 12 kr. od. 22½ sgr.

Recension.

Abgedruckt aus den gelehrten Anzeigen, herausgegeben von den Mitgliedern der k. bayer. Akademie der Wissenschaften.

(München, 1851; Nr. 26.)

Von allen Erwachsenen, die unter uns Deutschen ihre Muttersprache wenigstens schriftlich richtig zu gebrauchen verstehen, hat diess wohl nur der kleinere Theil förmlichem Unterrichte in derselben zu verdanken. Manchem hat sich diese Fertigkeit aus blossem, erklecklichem Lesen, weit mehreren aber aus dem Lernen irgend einer fremden Sprache, welches von fortlaufender Berücksichtigung und Benutzung der eigenen nicht zu trennen ist, ergeben. Darum kein Wunder, wenn in Anstalten, wo fremde Sprachen gelehrt werden, namentlich in den sogenannten lateinischen Schulen, das Deutsche als kein eigener, sondern als ein sich an und neben der fremden Sprache selbst abwickelnder Gegenstand behandelt worden ist und behandelt wird. In der That trägt nichts so mächtig bei, irgend einem Dinge seine Besonderheiten abzusehen als die Vergleichung desselben mit andern seiner Art.

Anders wird sich's verhalten in Schulen, in den weit zahlreichern, die bestimmt sind, ihre Lehrlinge, ohne Dazwischenkunft einer fremden Sprache, zum richtigen Gebrauche der einzigen eigenen anzuleiten. Wenn sich in jenem ersten Falle Vieles schon durch den blossen Gegensatz begreiflich und klar macht, so fehlt hier ein solcher Gegensatz, und es kann die Frage sein, ob es wohlgethan sei, die Erscheinungen der eigenen Sprache auf dieselbe Weise und in derselben Ordnung vorzuführen, wie die der fremden. Werden dem Lehrling neben fremden Formen, wenn auch ohne weitere Erörterung ihres Grundes, die entsprechenden deutschen vorgelegt, so fühlt er das Bedürfniss einer solchen Erörterung weit weniger, als wenn er es bloss mit solchen zu thun hat, die ihm ohnehin bekannt sind. Die Thatsache des Vorhandenseins der beiderseitigen Formen genügt ihm, ihre Nothwendigkeit zu glauben, wenn auch noch nicht ihr Grund eingesehen wird. „*Mensa, mensae*, der Tisch, des Tisches; *do, das, dat*, ich gebe, du gibst, er gibt,“ sind für ihn Dinge, die weiter keiner Erörterung bedürfen. Es genügt ihm, zu wissen, dass sie sich eben einander entsprechen. Und diess zu wissen, ist ihm auf dieser Stufe ein erfreuender Gewinn. Die Einsicht des Grundes wird sich auf einer höhern von selber ergeben.

Die Methode, eben auch so bloss historisch und ohne Ansprache an den Verstand des Lehrlings, ihm seine vaterländischen, ihm von Haus aus mehr oder minder geläufigen Formen für sich allein vorzuführen, wird allerdings ihr praktisches Ziel erreichen. Allein als Mittel zu der so wichtigen Aufgabe, nicht bloss sein Gedächtniss zu üben, sondern auch seinen Verstand und sein Urtheil zu bilden und zu schärfen, während ihm das Lernen, weil es ein nicht bloss aufnehmendes, sondern ein selbstthätiges ist, zur Lust gemacht wird, dürfte sie sich nicht anzurühmen haben.

Dass hier ein anderer Weg einzuschlagen sei, ist längst von denkenden Lehrern gefühlt worden. Inzwischen begnügen sich

wohl die meisten, eine etwa vorgeschriebene an sich starre Methode durch belebende Zuthaten zu heben, und Mancher, der im Laufe seiner Berufsthätigkeit von selbst auf ein durchgehendes Verfahren gekommen ist, das ihm jener Forderung entsprechender dünken darf, bescheidet sich, ungekannt und unbelobt es in seinen engen Kreise zu üben. Solch ein Verfahren, nicht bloss durch einzelne Winke, sondern durch methodische Durchführung des ganzen Lehrzweiges, öffentlich mitzuthemen, ist freilich eine Aufgabe, zu welcher, abgesehen von sonstiger Tüchtigkeit und Liebe zur Sache, nur ein gewisses Mass von Zuversicht, ja von Aufopferungskraft befähigen und ermuthigen kann.

Wenn die fortschreitende Bildung unseres Volkes in jener grossen Mehrheit, welcher ihre eigene Sprache genügt, zunächst durch diese Sprache selbst für eine der wichtigsten Angelegenheiten gehalten werden muss, so darf jeder sich öffentlich zeigende Versuch über die fruchtbringendste Art und Weise, jener Mehrheit dieses allgemeinste Bildungsmittel zurechtzulegen, als ein Gewinn begrüsst werden. Keiner wird Allen in Allem genügen, aber irgend etwas Brauchbares wird wohl Jeder bringen. Dann „prüft Alles und das Beste behaltet!“

Was nun das Eingangs genannte Lehrbuch und seine Eigenthümlichkeiten betrifft, so kann diess dem auf diesem Gebiete nicht fremden Leser mit wenig Worten angedeutet werden.

Von der Wahrheit ausgehend, dass die Verschiedenheit und der Grund der Redetheile und der Wechsel ihrer Formen nur in dem Ausspruch eines Gedankens oder Urtheils, in dem Satze begriffen werden könne, stellt dieses Buch eben den Satz voran, und dieser ist es, aus welchem alle Erscheinungen, die sowohl in der sogenannten Formenlehre als in der Lehre von der Wortfügung und dem Satzbau zur Sprache kommen, der Reihe nach entwickelt werden. Diess ist das eine, das wissenschaftliche Princip in des Verf. Lehrgang.

Das andere, das didactische oder pädagogische, besteht darin, dass der Lehrer, jenen wissenschaftlich begründeten Gang verfolgend, seinen Schülern von Schritt zu Schritt diejenigen Thatsachen ihrer Muttersprache, die eine Regel ergeben können, vor Allem in der nöthigen Zahl von Beispielen mündlich oder schriftlich vorlegt, und diese Regel von ihnen selber gefunden und abgezogen werden lässt, die er dann bestimmt und bündig formulirt. Die nach und nach also gefundenen Regeln werden von Stufe zu Stufe durch entsprechende Aufgaben und so durch praktische Einübung im Gedächtnis befestigt. In der ziemlich consequenten Durchführung dieser beiden Grundsätze besteht das Eigenthümliche des jedenfalls sehr beachtenswerthen Versuches, auf dessen Einzelheiten einzugehen, hier nicht der Ort sein kann.

Er ist, wie der Titel besagt, namentlich zum Schulgebrauche ausgearbeitet. Aus der ganzen Haltung desselben ergibt sich, dass die sogenannte lateinische Schule nur dann gemeint sein kann, wenn in derselben der Unterricht in der deutschen Sprache nicht, wie oben angedeutet, mit dem in der lateinischen gleich- und ineinanderlaufend gehalten, sondern davon getrennt und selbstständig durchgeführt wird, und wenn sie bei Aufnahme ihrer Lehrlinge nicht überhaupt schon die nöthige Vorbildung in der Muttersprache voraussetzt. Dagegen wird dieses Lehrbuch jedenfalls auf jene grosse Klasse von Lehrlingen berechnet sein müssen, die, ohne Dazwischenkunft einer fremden Sprache, eben nur in ihrer vaterländischen die möglichste Ausbildung erhalten sollen, auf die der höhern Bürger- und Gewerbschulen und der bessern Schulen in Städten und Märkten überhaupt, während sich freilich auf einer andern Seite den Kräften und Bedürfnissen der weit zahlreichern Schulen auf dem platten Lande auch ein solcher Lehrgang, wie sehr er bestrebt sei, ein natürlicher zu heissen, zur Zeit noch ziemlich unangemessen erweisen möchte.

H. A. S(chmeller).

Kelle, Dr. J. Nep., systematisches Lehrbuch der deutschen Sprache mit Uebungen. Zunächst für Real- und Gewerbschulen, sowie für lateinische und höhere Bürgerschulen bearbeitet. gr. 8. 45 kr. od. 15 sgr.

7
3 2 K

0V 5 1804

NOV 5 1952

